

శ్రీలలితారోహిణ్యాగేష్

(ప్రవచన పాఠం)

సామవేదం షణ్ముఖశర్కర

ఋషిపీఠం ప్రచురణ

శ్రీ లలితోపాఖ్యానమ్
(ప్రవచన పాఠం)

సామవేదం షణ్ముఖ శర్మ

ఋషిపీఠం ప్రచురణ

శ్రీ లలితోపాఖ్యానమ్
(ప్రవచన పాఠం)

సామవేదం షణ్ముఖశర్మ

ప్రథమ ముద్రణ:
శ్రీవిశంబీ-కార్తికం
డిశంబర్-2018

డిజైనింగ్ : రాము పండా

ప్రచురణ:
ఋషిపీఠం చారిటబుల్ ట్రస్ట్

ముద్రణ:
సంహిత గ్రాఫిక్స్, హైదరాబాద్

ప్రతులకు:
ప్లాట్ నెం-1-9-46,
హెచ్.ఐ.జి 'ఎ'-40,
డా॥ ఎ.ఎస్.రావు నగర్,
హైదరాబాద్-20.
ఫోన్: 040-27134557

శ్రీలలితార్పణంగా...

శ్రీలలితాదేవీ దివ్యలీలామృతాన్ని ప్రవచనరూపంగా పలుతావుల్లో కీర్తించే భాగ్యం శ్రీమాతృకటాక్షం వలన, గురుకృప వలన లభించింది. ప్రవచనరూపంగా వచ్చిన ఆ దివ్యగాథలను పుస్తకరూపంలో తీసుకురావాలని బహుకాలం నుండి ఆశయం.

బ్రహ్మాండపురాణాంతర్గతమైన లలితోపాఖ్యానంలోని ఘట్టాలను పూర్వాపర పరిశీలనతో సమన్వయిస్తూ ప్రవచించడం జరిగింది. ఆయా సన్నివేశాలను, అసురగణ సంహారానికై అమ్మ నుండి ఆవిర్భవించిన దేవీరూపాలను ఉపాసనాపరంగా, తత్త్వపరంగా వ్యాఖ్యానించడం ఈ గ్రంథ ప్రత్యేకత. కేవలం పురాణకథగా కాక ఒక తత్త్వప్రతిపాదనగా లలితా చరిత్రను సంభావిస్తూ ప్రసంగించిన విషయాలనే గ్రంథంలో పొందుపరచడమయ్యింది.

అత్యీయులు, పెద్దలు డా.వ్యాకరణం ఆంజనేయశాస్త్రిగారు పట్టుపట్టి ఈ గ్రంథం ప్రచురణ కావాలని ప్రోత్సహించారు.

గతంలో విష్ణువిద్య, రుద్రనమక వైభవం, దిసీజ్ అవర్ ఎటర్నల్ ధర్మ- అనే పుస్తకాలు వారు ఆర్థికంగా తోడ్పడి ప్రచురించినవే.

ప్రవచనాల ధ్వనిముద్రికలను శ్రద్ధగా విని శ్రీమతి లక్ష్మిగారు(నెల్లూరు), శ్రీమతి రాళ్ళబండి (చిట్టాప్రగడ) లలితగారు(న్యూజెర్సీ,యుఎస్ఎ), శ్రీమతి లలితాశ్రీరామ్ గారు (బెంగుళూరు) అక్షరబద్ధం చేశారు. వాటిని పరిశీలించి పూర్తిగ్రంథంగా రూపొందించిన చిరంజీవులు శ్రీమతి&శ్రీ చిట్టిబాబుశర్మ, తమ్ముడు చిరంజీవి సత్యనర సింహ శర్మ అశీఃపాత్రులు.

గౌరీశంకర స్వరూపులైన మాతాపితరులు రమణమ్మ, రామమూర్తి శర్మగార్ల దీవెనలు, గురువర్యులు శ్రీ మహాదేవానందనాథుల అనుగ్రహ బలం ఈ గ్రంథాన్ని తీర్చిదిద్దినవి.

పుస్తకంగా ప్రచురించడంలో ఆర్థికసహాయంతో ప్రోద్బలపరచిన డా. వ్యాకరణం ఆంజనేయ శాస్త్రిగారు, వారి శ్రీమతి శారదమ్మగార్లకు లలితా కటాక్ష సిద్ధిరస్తు.

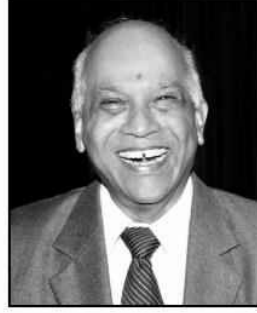
శ్రీమాత్రే నమః.

నా సర్వ వాఙ్మయం వలె ఈ గ్రంథము కూడా గజానన షడానన సమేత శ్రీ ఉమామహేశ్వరార్పణమస్తు.

-సామవేదం షణ్ముఖ శర్మ

సమర్పణకు ప్రేరణ...

అరుణాం కరుణాతరంగితాక్షీం
ధృత పాశాంకుశ పుష్పబాణచాపాం,
అణిమాదిభిరావృతాం మయూఖైః
అహమిత్యేవ విభావయే భవానీమ్.

సమన్వయ సామ్రాట్ బ్రహ్మశ్రీ సామవేదం షణ్ముఖశర్మ గారు గత 16 సంవత్సరాలుగా బెంగళూరులో ప్రవచన యజ్ఞం జరుపుచున్నారు.

2008 జనవరిలో జరిగిన ప్రవచనము 'లలితోపాఖ్యానము'.

అమ్మవారి మీద ప్రవచనము నవరాత్రి లాగ, తొమ్మిది రోజులు జరిగినది.

బెంగళూరు శ్రోతలు కడు ఉత్సాహముతో పాల్గొని ఎంతో విజయవంతము జేసినారు.

ఈ శ్రోతలలో శ్రీమతి లక్ష్మిగారు ఉత్సాహముగా వినినది విన్నట్లుగా వ్రాసి, తరువాత సి.డి. పెట్టుకొని విని దానిని మరల తీర్చిదిద్ది మాకు అందజేసినారు.

దానిని శ్రీ శర్మగారు చదివిన తరువాత నేను శర్మగారిని సంప్రదించి ఒక గ్రంథముగా తీసుకొని వచ్చిన బాగుండునని తలచితిని.

శ్రీ శర్మగారు ఎన్నో పనులతో మరియు విదేశీ ప్రయాణములతో తీరిక లేకపోవడం వలన మరియు 2010లో జరిగిన రుద్రనమక భాష్యము గ్రంథ రూపములో ప్రచురించుట వలన ఈ గ్రంథము ఇప్పుడు 2018లో తయారు అయినది.

రుద్రనమక భాష్యము మాదిరి ఈ లలితోపాఖ్యానము కూడ శ్రీ శర్మగారి హావ భావములను పట్టుకొని ప్రతి మాటకు ప్రతి అంశమును గ్రంథముగా తీసుకొని రావటమే ఈ ప్రయత్నము. రుద్రనమక భాష్యమును పాఠకులు ఎంతో ఆదరించిరి.

అదే విధముగ ఈ లలితోపాఖ్యాన గ్రంథము కూడా ఆదరించగలరని నా ఆశ.

విష్ణువిద్య ఒక పరిశోధనాత్మక గ్రంథము. దీని ఆధారముగ ఎంతోమందిచే పరిశోధనలు మరియు చర్చలు, సత్సంగములు జరుగుచున్నవి అని నాకు తెలుసు. చాలా ఆనందకరమైన విషయము.

అట్లే రుద్రసమక భాష్యమును మరియు లలితోపాఖ్యానము కూడ ప్రజాదరణ పొంద గలవు అనుటకు సందేహము లేదు.

ఈ గ్రంథములు ప్రత్యేకత ఏమంటే, ఇది చదువుతున్నప్పుడు శ్రీ శర్మగారు మనము కూడ వేదికపై కూర్చుని భాషించుచున్నట్లుగ భావించగలము.

అ శైలి నాకు నచ్చినట్లుగ మీకును ఆనందము కలుగజేయునని నా అభిలాష.
ఇట్టి సదవకాశము కలిగించిన శ్రీ శర్మగారికి నా హృదయ పూర్వక అభినందనములు.
నాకు చేదోడు వాదోడుగా ఉండి నా సంకల్పమునకు అండగా నిల్చిన నా సతీమణి శ్రీమతి శారదకు నా ఆశీస్సులు.

మున్ముందు జరుగు ప్రణాళికలకు కూడ ఇట్లే అండగ ఉండవలెనని కోరుతున్నాను.

శ్రీ చక్రరాజ నిలయా శ్రీమత్త్రిపుర సందరీ

శివా శివాశక్త్యైకరూపిణీ శ్రీలలితాంబికా

శ్రీ లలితాదేవికి సమర్పణ చేయుచూ....

భవదీయుడు

వ్యాకరణం ఆంజనేయ శాస్త్రి

శ్రీలలితోపాఖ్యానమ్

(ప్రవచన పాఠం)

బ్రహ్మాండపురాణములోనిది లలితోపాఖ్యానం.

ఇదే బ్రహ్మాండపురాణములోనిదే ప్రసిద్ధమైన లలితాసహస్రనామస్తోత్రం.

లలితోపాఖ్యానాన్ని ఆధారం చేసుకొనే ఆ స్తోత్రం ఏర్పాటు చేయబడింది.

ఈ ఉపాఖ్యానాన్ని శ్రద్ధగా తెలుసుకొన్నవారు లలితాసహస్ర నామస్తోత్రాన్ని మరింత ఆస్వాదనతో పారాయణ చేసి దివ్యమైన ఫలితాన్ని పొందగలరు.

లలితోపాఖ్యానం అంతా మంత్రమయం, తత్త్వమయం.

మంత్రవిద్యలలో ఒకటైన శ్రీవిద్య, బ్రహ్మవిద్య కూడా. అందుకే 'స్వతంత్రం తే తంత్రం' అన్నారు శంకరులవారు.

'స్వతంత్రా సర్వతంత్రేశీ దక్షిణామూర్తిరూపిణీ' అనే నామాలు ఇతర తంత్రాల కంటే ఈ శ్రీవిద్యతంత్రం ఒక ప్రత్యేకమైనదని తెలియజేస్తున్నాయి.

దానికి కారణం ఇది మోక్షవిద్య కావడమే. 'ఆత్మవిద్యా మహావిద్యా శ్రీవిద్యా కామసేవితా' అనే నామాలు ఇది ఆత్మవిద్య, మహావిద్య అని తెలియజేస్తున్నాయి.

మహావిద్య అంటే బ్రహ్మవిద్య. మహాచ్ఛబ్దం బ్రహ్మమును తెలియజేస్తుంది. ఆ కారణం చేతనే బ్రహ్మవిద్యను ప్రతిష్ఠచేయడానికి బద్ధకంకణులైన అపరశంకరులైన ఆదిశంకర భగవత్పాదులవారు, ఈ శ్రీవిద్యనే ఉపాసనాతంత్రంగా ప్రతిష్ఠ చేసారు. ఉపనిషత్ పరమార్థం లోకి పర్యవసించే ఉపాసనా విద్య - శ్రీవిద్య. శ్రద్ధగా పరిశీలిస్తే ఈ లలితావిద్య అంతా ఉపనిషత్ ప్రతిపాద్యమైన ఆత్మవిద్యగా స్పష్టమౌతుంది. ఇహానికి, పరానికి, పరమార్థానికి కూడా పనికి వచ్చే ఈ శ్రీవిద్యాస్వరూపాన్ని ఆవిష్కరించే ఉద్గ్రంథమే శ్రీలలితోపాఖ్యానం. శ్రీవిద్య అంటే ఏమిటి?...

'శ్రీ' అంటే చైతన్యం అని అర్థం. 'శ్రీవిద్య' అంటే చైతన్యవిద్య.

చైతన్యోపాసనే 'శ్రీవిద్య'. పరబ్రహ్మ అంటేనే చైతన్యం. ఆత్మ అంటేనే చైతన్యం. కాశ్మీర శైవసిద్ధాంతంలో మొట్టమొదటి సూత్రం 'చైతన్యమాత్మా'.

సృష్టిలో అంతట వ్యాపించిన ఆత్మచైతన్యం. ఆ చైతన్యమే శ్రీ. 'శ్రీ' అంటే చైతన్యం, శోభ, కళ, కాంతి ఇత్యాదులు. చైతన్యమే సిరి. అది లేనప్పుడు ఎన్నంటే లాభం ఏముంది? ఆ చైతన్యరూపిణి అయిన మాత 'శ్రీమాత' అని కీర్తించబడుతోంది. ఆ శ్రీమాతకు సంబంధించిన సూక్తం 'శ్రీసూక్తం'. ఆ తల్లికి సంబంధించిన మంత్రం 'శ్రీమంత్రం' ఆ తల్లి యొక్క అధిష్ఠానం 'శ్రీ యంత్రం-శ్రీ చక్రం'. ఇది శ్రీవిద్య.

శ్రీవిద్య - దశమహావిద్యలు

ఈ శ్రీవిద్య దశమహావిద్యలలో ఒకటి. దశమహావిద్యలకే సిద్ధవిద్యలని కూడా పేరు. వీటిద్వారా ఆ పరమచైతన్యాన్ని ఉపాసించడమే ప్రధానమైనది.

ఈ దశమహావిద్యలు 1.కాళి, 2. తార, 3.త్రిపురసుందరి 4.భిన్నమస్త 5.బగళాముఖీ 6.ధూమావతి, 7.మాతంగి, 8.భైరవి 9.కమలాత్మిక 10.భువనేశ్వరి అని చెప్పబడు తున్నాయి. ఈ దశమహావిద్యలకు ఒక్కొక్కదానికి ప్రత్యేకమైన తంత్రం ఉంది.

ఒక విద్యను పరిపూర్ణంగా తెలుసుకోవడానికి జీవితం చాలనంత ఉంది. దశ మహావిద్యలలో మూడవ విద్యని త్రిపురసుందరీవిద్య లేదా షోడశీవిద్య అని అంటారు.

ఆ మూడవ విద్యయే శ్రీవిద్య.

ముఖ్యంగా భారతదేశమంతా ఈ శ్రీవిద్య వ్యాప్తి చెందినప్పటికీ దక్షిణాదిన ఈ శ్రీవిద్యే ప్రసిద్ధిగా కనపడుతుంది. మరికొన్ని ప్రాంతాలలో కాళి మొదలైన విద్యలు కనిపిస్తాయి. అన్ని విద్యలు గొప్పవే కాని మూడవ విద్యయైన శ్రీవిద్య వద్ద మిగిలిన తొమ్మిది విద్యల సమన్వయం కనిపిస్తుంది.

దీని పేరే సుందరీవిద్య అని చెప్పబడుతున్నది.

సౌందర్యోపాసనే త్రిపురసుందరీ ఉపాసన

ఈ త్రిపురసుందరీ రాజరాజేశ్వరి, షోడశీ అయిన జగదంబికగా కీర్తించబడుతోంది. రామకృష్ణపరమహంస అమ్మవారి అనుగ్రహం పొందిన బ్రహ్మనిష్ఠుడు. ఆయనకు ఏ మంత్రమైన ఒక్కమాల తిప్పేసరికల్లా మంత్రదేవత కనపడేది. అదే మిగిలినవారికి ఒక మంత్రం సిద్ధిపొందాలంటే చాలా కాలం పడుతుంది.

ప్రతి తల్లి వచ్చి దర్శనం ఇచ్చి అనుగ్రహించిందని ఆయన తన అనుభవాన్ని చెప్తూ, "అమ్మవారి అన్ని మూర్తులను చూసాను. ప్రతి మూర్తి దివ్యమే కాని నేను చూసిన మూర్తుల లోకెల్లా అత్యంత రమణీయమై, మనోహరమైన స్వరూపం శ్రీ రాజరాజేశ్వరి లలితా

శ్రీ లలితోపాఖ్యానమ్

మహా త్రిపురసుందరీ స్వరూపం, శ్రీవిద్యాస్వరూపమని రామకృష్ణపరమహంస స్పష్టంగా తెలియజేసారు.

గోచరాగోచరమైన ఈ అనంతమైన విశ్వమందంతటా ఏ అఖండ సౌందర్యం వ్యాపించి ఉందో ఆ సౌందర్యమే జగదంబిక. ఆ సౌందర్యోపాసనే త్రిపురసుందరీ ఉపాసన. ఈ తల్లి జగతిని అనుగ్రహించడానికై పలుమార్లు ప్రకటితమైనది.. ఆ ప్రకటింపబడిన అవతారగాథను వర్ణించేదే 'లలితోపాఖ్యానం'.

ప్రథమ ప్రధాన శ్లోకం:

అస్తు వః శ్రేయసే నిత్యం వస్తు వామాంగ సుందరమ్
యతస్త్యతీయం విదుషాం తురీయం త్రైపురం మహాః

“మూడవదైన కామపురుషార్థం తురీయంగా (నాల్గవదైన మోక్షపురుషార్థంగా) ఉపాసకులకు పర్యవసంపజేసే శివ వామాంగసుందరమైన తేజస్సు-త్రిపుటికి పూర్వసిద్ధమైన తత్త్వం మీకు మోక్షరూపమైన శ్రేయస్సును అనుగ్రహించు గాక”

అగస్త్యులవారి కాంచీక్షేత్ర గమనం

అగస్త్యోనామ దేవర్షిః వేదవేదాంగపారగః
సర్వసిద్ధాంతసారజ్ఞః బ్రహ్మనందరసాత్మకః

అగస్త్యులవారి ప్రస్తావనతో ప్రారంభమౌతున్నది. అగస్త్యుడు అనబడే దేవర్షి, వేద వేదాంగపారగుడు, సర్వసిద్ధాంతాల సారం తెలిసినవాడు, ఎల్లవేళల బ్రహ్మనందరస స్థితిలో ఉన్న ఆత్మనిష్ఠుడైన మహాత్ముడు భారతదేశమంతా సంచారం చేస్తూ (చచారాద్భుత హేతుని తీర్థాన్యాయతనాని చ) అనేకరకములైన తీర్థయాత్రలు చేస్తూ ఉన్నాడు. తీర్థయాత్ర, క్షేత్ర యాత్ర ఆత్మశుద్ధి కోసం చేయాలి.

భగవద్భావనామయంగా ఆ తాదాత్మ్యస్థితి పొందడానికే కాక అనేక జన్మలనుండి సంక్రమించిన పాపాలు ప్రక్షాలన కావించబడి చిత్తం శుద్ధి కావడానికి తీర్థయాత్ర, క్షేత్రయాత్ర చేయాలి.

మహాత్ములు చేసే తీర్థయాత్రల వలన వారికి రావల్సినది ఏదీ లేదు. కానీ వారు ఎందుకు సంచరిస్తారంటే 'తీర్థం కుర్వంతి తీర్థాని' అని చెప్పారు. తీర్థాలను తీర్థంగా చేస్తారు వారు. వాళ్ళు వెళ్ళడం వలన, వారి ఉనికి, తపస్సుల చేత ఆ తీర్థాలు శక్తిమంత మవుతాయి. అలా శక్తిమంతమైన తీర్థాలకు వెళ్తే మనం ధన్యులమవుతాం. జగతిని

తరింపచేయడానికై ఈ మహాత్ములు సంచరిస్తూ ఉంటారు.

ఆ విధంగానే అగస్త్యులవారు మంగళప్రదమైన తీర్థాలు, ఆయతనాలు సందర్శిస్తూ ఉండగా కలియుగంలో ఉన్న భూలోకవాసులను అందరిని చూసి వేదనకు గురయ్యాడు. ఈ కలి యుగంలో మానవులందరూ భౌతిక దృష్టి కలవారు. కలియుగంలో ధర్మం ఒంటిపాదంతో నడుస్తూ ఉంటుంది. ఒంటి పాదమంటే పాక్షికదృష్టి(partial view) అని అర్థం.

కేవలం భౌతికజీవన(materialistic outlook)మే నిత్యం అనుకొని, ఇంద్రియాలను సుఖపెట్టడమే పరమార్థంగా, దీనికి అతీతంగా ఒక ధర్మముంది అనే ఎరుక లేకుండా బ్రతికే బ్రతుకు పేరే కలిబ్రతుకు.

అలాంటి ఈ కలియుగంలో ప్రజలంతా పరతత్వాన్ని తెలుసుకోకుండా భగవంతుడు ఇచ్చిన ఆయువు అనే అద్భుతమైన అవకాశాన్ని వృథాపరచుకొంటున్నారు.

‘శిశ్నేదరపరా స్థుష్టా చింతయామాస తాస్రతి’ - మానవులందరూ కేవలం ఇంద్రియాలను సుఖపెట్టడమే జీవితపరమార్థం అని బ్రతుకుతూ పుణ్యపాప చింతన లేక అధర్మ పరాయణులై ఉన్నారు. వీరు ఎలా తరిస్తారని ఆలోచించి వేదన పడ్డాడు.

ఋషులు మనకోసం వేదన పడ్డారు. మన సంస్కృతి అంతా ఋషులు ఇచ్చిందే. మనం బాగుపడాలని తపించారు ఋషులు. మనం ఎవరి ఋణమైనా తీర్చుకోగలం కాని ఋషుల ఋణం తీర్చుకోలేం.

పశుతుల్యమైన మానవులకు సంస్కారాలను అందించిన వారు మహర్షులే. అలాంటి వారిలో అగ్రగణ్యుడు అగస్త్యమహర్షి. ఆ మహాత్ముడు మనమంతా ఎలా తరిస్తామా అని ఆలోచిస్తూ ఈ దక్షిణాపథంలో సంచరిస్తూ...

ప్రాప్త మాసీన్మహాపుణ్యం కాంచీనగరమద్భుతమ్

కాంచీనగరం చేరుకున్నారు. కాంచీనగరం మోక్షపట్టణాలలో ఒకటి.

అయోధ్యా మధురా మాయా కాశీ కాంచీ అవంతికా

పురీ ద్వారావతీ చైవ సపైథా మోక్షపట్టణాః

అలాంటి కాంచీక్షేత్రానికి చేరుకొని అక్కడ...

తత్ర వారాణ శైలేన్ద్ర మేకామ్రునిలయం శివమ్

అక్కడ వారణశైలమనే పర్వతం వద్ద ఏకామ్రనాథుడనే పేరుతో పరమేశ్వరుడు ఉన్నాడు. అదే విధంగా వరదరాజస్వామివారు కూడా అక్కడే వెలసి ఉన్నారు. అక్కడ అమ్మవారు

సామవేదం పణ్ణుఖశర్మ

కామాక్షీనామంతో ఉంది.

కామాక్షీం కలిదోషఘ్నిం అపూజయదథాత్మవాన్

‘ఆత్మవాన్’ అంటే రెండు అర్థాలు ఉన్నాయి. ఇతరుల సహాయం లేకుండా తనంత తానే గొప్పగా ఉండగలిగేవాణ్ణి ఆత్మవంతుడు అంటారు. ఆత్మవంతుడు అనేదానికి ఇక్కడ ఆత్మజ్ఞాని అని అర్థం. ఆత్మజ్ఞాని యైన అగస్త్యుడు కలిదోషసంహారిణ అయిన కామాక్షీదేవిని పూజించాడు. కలిదోషఘ్ని ‘ అని చెప్పడంలోనే ఆయన ఏ వేదనతో ఉన్నాడో ఆ వేదనకి అక్కడ సమాధానం లభిస్తోందని తెలియబడుతోంది. కలిలో ఉండే అన్ని దోషాలను పోగొట్టగలిగే లలితాత్రిపురసుందరి, తన యథాస్వరూపంతో కామాక్షీదేవిగా ఉన్నట్టలం కాంచీపురం.

అరుణాం కరుణాతరంగితాక్షీం దృతపాశాంకుశపుష్పబాణచాపాం

అణిమాదిభిరావృతాం మయూఖైః అహమిత్యేవ విభావయే భవానీమ్

-అని ఏ తల్లిని కీర్తిస్తున్నామో ఆ స్వరూపంగా అక్కడ ఉంది. చెరకువిల్లు, అయిదు పువ్వుల బాణాలు, పాశాంకుశాలు ధరించి లలితాంబిక కామాక్షీ నామంతో ఉంది.

లలితాసహస్రం పరిశీలిస్తే అమ్మవారు చిదగ్నికుండంలోంచి ఉద్భవించిన తర్వాత అమ్మ పేరు ‘శివాస్వాధీనవల్లభా’ అని చెప్తూ క్రమంగా ఆవిడ నివాసస్థలం ‘సుధా సాగరమధ్యస్థా’ అని చెప్తూ, తర్వాత ‘కామాక్షీ కామ దాయినీ’ అని చెప్పారు. అంటే మొదటే అమ్మ పేరు ‘కామాక్షీ’ అని చెప్పారు. లలితామహా త్రిపురసుందరి పేరు ‘కామాక్షీ’ అని చెప్పబడుతున్నది.

ఆదిశంకరభగవత్పాదులవారు అమ్మవారి దివ్యదర్శనాన్ని మూకాంబికా మొదలైన క్షేత్రాలలో పొందినప్పటికీ కాంచీనగరం రాగానే ఆయన పరవశించిపోయారు. అందుకే ఆయన అమ్మవారి ముందు శ్రీచక్రాన్ని ప్రతిష్ఠ చేశారు. ఆ విధంగా ఆదిశంకరుల విభూతి కాంచీక్షేత్రంలో ప్రతిష్ఠింపబడి జగతిని కాపాడుతూ ఉంది.

ఏ సంప్రదాయానికి చెందిన వారైనప్పటికీ గమనించాల్సినది..ఆదిశంకరుల అష్టోత్తరశత నామాలలో ‘కాంచీక్షేత్రంలో శ్రీచక్రం ప్రతిష్ఠించారు’ అనే నామం కూడా ఉంది.

“కాంచ్యాం శ్రీచక్రరాజాఖ్య యంత్ర స్థాపన దీక్షితాయ నమః” (81వ నామం). కామకోటి అని కాంచీ క్షేత్రానికి మరొక పేరు ఉంది.

లలితాసహస్రనామస్తోత్రంలో ‘త్రికూటా కామకోటికా’ అని కూడా ఉంది.

లలితోపాఖ్యానంలో కూడా 'కామకోటిపీఠస్థితా' అనే నామం ఉంది.

కాంచీనగరం అమ్మవారి శక్తిపీఠాలలో ఒకటి. ఆ శక్తిపీఠాల్లో ఈ శక్తిపీఠం పేరు కామకోటిపీఠం. అలాంటి కామకోటిపీఠాన్ని తర్వాత శంకరులవారు ఆరాధించారు.

దీనికి స్వతఃసిద్ధమైన నామమే 'కామకోటి' అని శాస్త్రాలు ఆధారంగా తెలుస్తున్నది.

అలాంటి కాంచీనగరానికి అగస్త్యులవారు చేరుకొని అమ్మవారిని ఆరాధించి...

**“లోకహేతోర్ధ్వార్ధస్య చిన్మయానస్యధీమతః,
చిరకాలేన తపసా తోషితోఽభూ జ్ఞనార్థనః”**

పిల్లలకు వారి జన్మేంటో, దానికి ఏం మందో వారికే తెలీదు. కానీ పెద్ద వాళ్ళు వారి జబ్బు తెలుసుకొని దాని మందు ఎలా ఇస్తారో, అదే విధంగా మనకి అజ్ఞానం అనబడే జబ్బు ఉంది. అది గమనించిన మహనీయులైన మహర్షులు ఇలాంటి ఔషధంలాంటి గొప్పవిద్యలను తపస్సు ద్వారా అందిస్తున్నారు. అయితే జబ్బు నుంచి బయట పడే యోగం ఉన్నవారికే మందు దక్కుతుంది. అలాగే తరించే యోగం ఉన్నవారికే ఈ గ్రంథము లందు విశ్వాసం లభిస్తుంది.

అగస్త్యుని మాట యందు గురి కుదిరి ఆ మార్గాన్ని మనం అవలంబిస్తాం. ఆయన చాలా కాలం కాంచీక్షేత్రంలో తపస్సు చేసారు.

కాంచీక్షేత్రం గురించి ఇతర పురాణాలు కూడా పరిశీలిస్తే అక్కడ చేసే కొద్దిపాటి జపం అనంత కోటి ఫలితాలను ఇస్తుందని చెప్పారు.

అటువంటి దివ్యక్షేత్రం కాంచీనగరం.

ఆ కారణం చేతనే ఆయన కాంచీక్షేత్రంలో తపస్సు చేసారు.

హయగ్రీవ ప్రాదుర్భావం

ఆయన తపస్సుకి సంతోషించి నారాయణుడు ఎలా సాక్షాత్కరించారో చెప్తూ...

హయగ్రీవాం తనూం కృత్వా సాక్షాచ్ఛిన్మాత్రవిగ్రహమ్

శంఖచక్రాక్షవలయపుస్తకోజ్జ్వలబాహుకామ్

నారాయణుడు హయగ్రీవస్వామిగా గోచరించాడు. మనకి ఏ ప్రయోజనం కావాలో దానికి అనుగుణంగా భగవంతుడు రూపం ధరిస్తాడు. నిజానికి ఆయనకి ఏ రూపం లేదు కనుక ఏ రూపమైనా ధరించగలడు.

భగవంతుడు మనల్ని అనుగ్రహించాడానికి అనేకరూపాలు ధరిస్తాడు. బ్రహ్మవిద్యను ప్రదానం చేయడానికి నారాయణుడు ధరించే ఆకారం పేరే హయగ్రీవస్వరూపం.

సామవేదం షణ్ముఖశర్మ

నారాయణతత్త్వంలో గురుతత్త్వం హయగ్రీవుడు. శివతత్త్వంలో గురుతత్త్వం దక్షిణామూర్తి. దేవీతత్త్వంలో గురుతత్త్వం శారదాంబికా.

నారాయణుడు హయగ్రీవస్వరూపంలో దర్శనం ఇచ్చాడంటే అర్థం సాక్షాత్తు బ్రహ్మ విద్యాస్వరూపంగా కనపడ్డాడు. చెప్పబోయేది బ్రహ్మవిద్యేనని ఆయన రూపమే చెప్తున్నది. ఆయన స్వరూపం 'సాక్షాత్ చిన్మాత్రవిగ్రహమ్' - ఆయన విగ్రహం అంతా జ్ఞానమయమైన విగ్రహం.

జ్ఞానానందమయం దేవం నిర్మలస్ఫటికాకృతిం

ఆధారం సర్వవిద్యానాం హయగ్రీవముపాస్మహే॥

జ్ఞానానందమయమైన విగ్రహంగా గోచరిస్తూ, స్ఫటికం వంటి కాంతితో, నాలుగు చేతులలో పై రెండు చేతులలో శంఖచక్రాలు, క్రింది రెండు చేతులలో అక్షమాల, పుస్తకం ధరించి శోభిస్తున్నాడు.

ఈ అక్షమాల దాల్చిన హస్తంలోనే చిన్మూర్తి కూడా స్వామికి ఉంది. ఆయన శరీరం నుంచి వస్తున్న కాంతితో దిక్కులన్నీ వెలిగిపోతున్నాయి.

పూరయం స్త్రీజగత్కృత్స్నం ప్రభయా దేహజాతయా

ప్రాదుర్భభూవ పురతో మునే రమితేజసః

తం దృష్ట్వా నందభరితః ప్రణమ్య చ ముహూర్ముహూః

హయగ్రీవ వరప్రదానం

మహాతేజస్వి అయిన అగస్త్యమహర్షి ఎదురుగా హయగ్రీవస్వామి ఎప్పుడైతే దర్శన మిచ్చాడో ఆయన్నీ దర్శించిన అగస్త్యుడు పరమానందభరితుడై మాటి మాటికి నమస్కరిస్తూ స్తోత్రం చేసి వినయంతో రెండు చేతులు దోయిలించగా...

అగస్త్యునితో స్వామి మాట్లాడుతూ...

అథోవాచ జగన్నాథ స్తుష్టోఽస్మి తపసా తపః

వరం వరయ భద్రం తే భవితా భూసురోత్తమ॥

“ఓ అగస్త్యమహర్షీ! నీ తపస్సుకి చాలా సంతోషించాను. నీకు ఏది శ్రేష్ఠమని అనుకుంటున్నావో దాన్ని అడుగు. నేను అనుగ్రహిస్తాను” అన్నాడు. మహాత్ములు తమకోసం ఏదీ అడుగరు. వారు ఆప్తకాములు. వారికి కావల్సింది ఏమీ లేదు. కాని జగత్తు హితం కోసం ప్రవర్తిస్తారు. తమకున్న జ్ఞానం, తపస్సు అంతా జగత్ హితం కోసం ఎవరు వెచ్చిస్తున్నారో వారే ఋషులు.

అగస్త్యులు హయగ్రీవస్వామివారికి నమస్కరిస్తూ...

యది తుష్టోసి భగవన్నిమే పామర జన్తవః

కేనోపాయేన ముక్తాస్మ్యురేతన్మేవక్తుమర్హసి

ఇతిపృష్టో ద్విజేనాహ దేవదేవో జనార్దనః

“నిజంగా నా తపస్సుకి నువ్వు సంతోషం చెందినట్లైతే ఓ భగవానుడా! అజ్ఞానంతో ఉన్న ఈ మానవులందరూ ఏ ఉపాయంచేత ముక్తి పొందుతారో దానిని నాకు తెలియజెయ్యి” అని అడగగానే దేవదేవుడైన జనార్దనుడు చెప్తున్నాడు.

నీకు నేను ఒక ఉపాయం చెప్తాను. ఈ ఉపాయం ఏం కొత్తది కాదు. అనాదిగా అవిద్య చేత చుట్టబడిన మనకి అనాదియైన విద్యయే తరింపచేయగలదు తప్పు కొత్తగా పుట్టుకొచ్చే వేవీ తరింపచేయలేవు. సంప్రదాయసిద్ధమైన, సనాతనమైన ఒక ఉపాయం చెప్పాలి. మన పెద్దవాళ్లు ఏది చెప్పినా సనాతనమైనదే చెప్తున్నానని చెప్తారు. కృష్ణపరమాత్మ అర్జునినితో ‘నేను చెప్పే ఈ ధర్మం కొత్తది కాదు. సృష్ట్యాదిలో దీన్ని నేను సూర్యునకు చెప్పాను.

సూర్యుడు మనువుకి చెప్పాడు. మనువు ఇక్ష్వాకుడికి చెప్పాడు. ‘ఏవం పరంపరాప్రాప్తం’ అలా పరంపరగా వచ్చిందని చెప్తాడు. ఇక్కడ కూడా అగస్త్యునితో హయగ్రీవస్వామి చెప్తూ...

ఏష ఏవ పురా ప్రశ్న శ్శివేన రచితో మమ

అయమేవ కృతః ప్రశ్నో బ్రహ్మణాతు తతః పరమ్

ఈ ప్రశ్న ముందు పరమేశ్వరుడే వేసాడన్నాడు. పరమేశ్వరునికే ప్రశ్న వచ్చిందా అంటే మన కోసం ఆయనే ప్రశ్న వేసి సమాధానాన్ని మనకి అందించాడు. కనుక ఆయన నుండి వచ్చిందే బ్రహ్మవిద్య. దీనిని అనేకమంది మహర్షులు, దేవతలు కూడా అనుసరించి తరించారు. అలాంటి ఒక సనాతనమైన విద్యను నీకు తెలియజేస్తున్నాను. దాని వలన తప్పకుండా ముక్తిని పొందుతారు సుమా! అది జగదంబిక ఆరాధన. ఇది ఒక్కటే ఈ కలిదోషాలను నశింపజేయగలదు.

రజోగుణ తమోగుణాలు బాగా పెచ్చు పెరిగిన యుగం పేరు కలియుగం. తమోగుణం అంటే అజ్ఞానం. రజోగుణం అంటే అహంకారం. ఈ రెండు ప్రమాదమే.

అజ్ఞానం ఉంటే నాకేం తెలీదు అంటారు. కనీసం నాకేమి తెలియదన్న విషయమన్నా వాడికి తెల్లు కనుక దానికి సంతోషించవచ్చు. కానీ తనకేమి తెలియకపోయినా అన్నీ తెలుసు అనుకుంటారు. అదీ అహంకారం. అది చాలా ప్రమాదకరం.

అజ్ఞానం పేరుకుపోవడం చేత వారిలో పరతత్త్వం అనే వెలుగు కొద్దిపాటి కూడా భాసించదు. అంత భయంకరమైనది ఈ కలియుగం. మనం ఇందులోనే పుట్టి ఇందులోనే పెరుగుతున్నాం కనుక దీని భయంకర లక్షణం మనకి తెలియదు. దీని గొప్పతనం తెలియాలంటే కొంతైనా బయటికి రావాలి. దీని నుంచి బయటకు రావడం మనవల్ల కాదు. అగస్త్యునిలాంటి వారు పోల్చుకున్నారు. అయ్యయ్యా! దీనిలో ఉండిపోయారు వీళ్ళు ఎలా బాగుపడతారని అనుకున్నాడు. దీనికి ఒకటే ఉపాయం అమ్మవారి ఆరాధన. 'కలికల్మషనాశినీ' అనేది లలితాసహస్రనామం. 'కామాక్షీ కలిదోషఘ్ని' అన్నారు. త్రిశతిలో కూడా ఈ నామం వస్తుంది. ఆ కలిదోషఘ్ని అయిన జగదంబికను ఆరాధిస్తే తప్పకుండా తరిస్తారు సుమా! ఈ ఆరాధన దేవతలు కూడా చేస్తున్నారు.

ప్రతి దేవత శక్తి కలిగి ఉంటేనే దేవత అనిపించుకుంటారు. శక్తి ఉండటం వలనే బ్రహ్మగాని, అగ్నిగాని, వరుణుడుగాని, ఇంద్రుడుగాని పని చేయ గలుగుతున్నారు. ఈ విషయమే వేదంలో కేనోపనిషత్తులో 'ఉమాహైమవతీ బహుశోభమానా' అయిన ఆ పరబ్రహ్మశక్తి చేతనే సర్వదేవతలు వ్యవరింప బడుతున్నారని స్పష్టంగా తెలియజేయబడింది. ఉపనిషత్ ప్రతిపాద్యమైన అమ్మవారే బ్రహ్మవిద్య అని చెప్పడం కోసమే ఉపనిషత్తుల్లో అమ్మవారి గురించి తెలియజేసారు.

కొంతమంది ఉపనిషత్తుల గురించి, వేదాంతం గురించి మాట్లాడితే తమని గొప్పవాళ్ళని అవతలివాళ్ళు అనుకుంటారేమోనని దేవతలు, పూజలు ఇవన్నీ కావండి లోతైన ఉపనిషత్తులు కావాలంటారు. కాని అది సరైనది కాదు.

కంచి మహాస్వామివారైన శ్రీశ్రీశ్రీచంద్రశేఖరేంద్రసరస్వతి స్వామి వారు ఒక మాట చెప్తూ ఉండేవారు "ఈ రోజుల్లో జరుగుతున్న ఉపనిషదుపన్యాసాలు ఎప్పుడూ జరిగి ఉండవు. కాని ఏ ఒక్కరిలో చిత్తశుద్ధిగాని, సత్త్వవర్తనగాని కనిపించడం లేదు. ఎందువల్లంటే ఉట్టి కెగరలేని అమ్మ స్వర్గానికి ఎగిరినట్టుగా, పావనమైన భగవద్భక్తి, సత్కర్మ ఇవి లేకుండా ఏకంగా దాని గురించి మాట్లాడితే అది ఒంటికి పట్టదు సరికదా ఒకదానికొకటి అర్థమై అపార్థం చేసుకొని పతనం చేయిస్తాయి". ఆ బ్రహ్మవిద్యాస్వరూపిణి జగదంబిక అని మనకి సామవేదాంతగతమైన కేనోపనిషత్తే చెప్తోంది. అలాంటి బ్రహ్మవిద్యయైన ఆ తల్లి యొక్క శక్తి చేతనే దేవతలంతా పని చేస్తున్నారు. ఆ తల్లిని ఆరాధిస్తే ఈ కలికల్మషాలన్నీ పోయి, 'లోకయాత్రావిధాయినీ' అని చెప్పబడినట్టుగా ముందుగా జీవుడికి ఇహంలో

అవసరమైనవన్నీ ఇచ్చి, అవి చిత్తశుద్ధికి హేతువులై క్రమంగా బ్రహ్మజ్ఞానం కూడా లభిస్తుంది.

అమ్మవారి ఉపాసనే తరించడానికి సాధనం. ఇది పరంపరాగతమైన ధర్మం. అమ్మవారి ఉపాసన గురించి చెప్తూ ...

తస్మాదశేషలోకానాం త్రిపురారాధనం వినా

నస్థో భోగాపవర్గా తు యోగపద్యేన కుత్రచిత్

భోగము అంటే ఇహలోకంలో అనుభవించవలసినవి కూడా అమ్మవారే ఇస్తారు. అపవర్గము అంటే మోక్షముకూడా అమ్మవారే ఇస్తారు.

సృష్టిలో ఇతర ఉపాసనలు ఇస్తే మోక్షం లేదా భోగాన్ని ఇస్తాయి. కాని అమ్మవారు ఈ రెండింటినీ ఇస్తారు. ఇది ప్రత్యేకించి రాజరాజేశ్వరి విద్యకి చెప్పినది. ప్రారంభంలోనే 'ఇంత చక్కగా భోగాపవర్గాలు ఒకే చోట ఇచ్చే విద్య మరొకటి లేదు' అని చెప్పాడు. అమ్మవారి దివ్య మంత్రాన్ని ఉపాసించేవారు, అమ్మవార్ని ఆరాధించేవారు తప్పకుండా తరిస్తారని చెప్పగానే వెంటనే అగస్త్యమహర్షి నమస్కరించి అడుగుతున్నాడు.

భగవన్మృదశం రూపం భవతా యత్పురోదితమ్

కిం విహారం కిం ప్రభావ మేతన్మే వక్తు మర్హసి

“ఓ భగవాన్! నువ్వు ఇప్పుడు చెప్పిన అమ్మవారు మేము ఉపాసించాలంటే అందుకు అనుగుణంగా తాను రావాలి. అలా అమ్మవారు ఏ రూపాలతో ఉందో మాకు తెలియ జేస్తారా” అని అడిగాడు.

దానికి హయగ్రీవస్వామి అగస్త్యులవారితో “నువ్వు నా ఆశ్రమానికి రా అక్కడ చెప్తాను” అని హయగ్రీవస్వామి తన స్వరూపాన్ని ఉపసంహరింపజేసుకొన్నాడు. ఎందుకంటే కొద్ది రోజులపాటు అమ్మవారి కథని ప్రశాంతంగా హయగ్రీవస్వామి అగస్త్యులవారికి చెప్పామని అనుకున్నారు. దానికోసం ఆయన కూడా కాంచీ క్షేత్రంలో ఒక ఆశ్రమాన్ని ఏర్పాటు చేసుకొన్నారు.

ఒక సుహృదులారంలో అగస్త్యమహర్షి ఆ ఆశ్రమానికి చేరుకుని మహర్షిగా ఉన్న హయగ్రీవస్వామివారికి నమస్కారం చేసి అమ్మవారి కథని చెప్పామని అడిగితే ఆయన చెప్పడం మొదలు పెట్టాడు.

ఈ కథని హయగ్రీవస్వామివారు కాంచీక్షేత్రంలో చెప్పారు. ఇప్పటికీ కాంచీక్షేత్రంలో అగస్త్యులవారు హయగ్రీవస్వామి నుంచి ఈ లలితోపాఖ్యానం, లలితా సహస్రనామాలు

శ్రీ లలితోపాఖ్యానమ్

విన్న చోటు ఉంది. కానీ కాంచీక్షేత్రంలో అమ్మవారి ఆలయాల్లే కాకుండా చూడవలసిన ప్రదేశాలు చాలా ఉన్నాయి. అవి మన యోగం బట్టి గోచరం అవుతాయి.

కాంచీక్షేత్రంలో ఉపనిషద్ బ్రహ్మాండస్వామివారి ఆశ్రమంలో అగస్త్యేశ్వర ఆలయమని ఒక చిన్న ఆలయం ఉంది. ఆ ప్రాంతంలో అగస్త్యులవారికి హయగ్రీవస్వామివారు లలితోపాఖ్యానం, లలితా సహస్రనామాలు చెప్పారు.

ఈ విషయాన్ని చెప్పాలంటే మహర్షితుల్యులైనవారే చెప్పగలగాలి. అలాంటి మహర్షి కాంచీయతీంద్రులు శ్రీశ్రీశ్రీ చంద్రశేఖరేంద్రసరస్వతీస్వామి వారు ఈ రహస్యాన్ని చెప్పి చాలా కాలం అక్కడ తపస్సు కూడా చేసారు.

ఆ ప్రాంతంలో ఇప్పటికీ కూడా రామదశావరణ యంత్రం పూర్తి సాలగ్రామశిలతో చెక్కినది ఉంది.

అక్కడ హయగ్రీవస్వామివారు అగస్త్యులవారికి చెప్తూ అమ్మవారి స్వరూపం గురించి మొదట ఆవిష్కరిస్తున్నారు. చెట్టుకి ప్రారంభం విత్తనం. విత్తనంలోనే చెట్టు శక్తంతా ఉంటుంది. అలాగే దేనికైనా ప్రారంభం చాలా ముఖ్యం. ఇక్కడ కథ కంటే ముందు అమ్మవారంటే ఏమిటో చెప్తున్నారు.

మంత్ర-యంత్ర-విగ్రహ రహస్యాలు

లలితాంబ అనగానే మనల్ని అనుగ్రహించడానికి ఆవిడ సగుణంగా ఒక రూపం ధరించింది కాని ఆవిడ అసలు స్వరూపం మాత్రం నిర్గుణమే.

లలితాసహస్రనామం చదివితే ఆకారంలేని పేర్లు కనపడతాయి. నిశ్శబ్దనామాలు ఉన్నాయి. 'నిర్దేహ నిర్మలా నిత్యా నిరాకారా నిరాకులా' అని వస్తాయి. అమ్మవారిని 'నిరాకారా' అని కామాక్షీదేవి దగ్గర కూర్చుని నమస్కారం చేస్తున్నాం.

నిరాకారా అంటే తత్త్వతః ఆకార రహిత కానీ, భక్తానుగ్రహార్థం ఆకారం ధరించింది. ఏదో ఒకటే అని మాత్రం ఎప్పుడూ అనుకోరాదు. నిర్గుణమే మన యెడల కృపతో సగుణంగా కనిపించింది అనే రహస్యాన్ని తెలుసుకోవాలి.

అమ్మవారి పంచదశీ, షోడశీ మంత్రాలు ఉన్నవారికి ఈ విషయం స్పష్టంగా తెలుస్తుంది. పంచాక్షరిలో శివనామం, అష్టాక్షరిలో నారాయణ నామం కనపడతాయి. కాని అమ్మవారి విద్యలో ఏ నామమూ లేదు. దివ్యమైన అక్షరసముదాయం ఉంది. అక్కడే ఇది నిర్గుణమైన మహాశక్తి అని చెప్పబడుతోంది. దేవతకి ప్రధానంగా నాలుగుస్వరూపాలు ఉంటాయి. మొదటి స్వరూపం అవ్యక్తము. అవ్యక్తం గురించి ఎంత చెప్పినా అర్థం కాదు.

ఆ మాటని కృష్ణపరమాత్మ గీతలో చెప్తూ

క్షేతోధిక తరస్తేషామవ్యక్తానక్త చేతసాం

అవ్యక్తాహి గతిర్దుఃఖం దేహవద్భిరవాప్యతే - అన్నాడు.

ఆ అవ్యక్తత్వాన్నే నిశ్శబ్దనామాల్లో లలితాసహస్రం తెలియజేసింది. అవ్యక్త మైన తత్వానికి ప్రధానంగా మూడు రూపాలు చెప్పారు.

అవి శబ్దరూపం, రేఖారూపం, కుండలినీ రూపం.

శబ్దరూపం అంటే మంత్రం. ప్రతిదేవతకి ప్రథమంగా శబ్దరూపం ఉంటుంది. శబ్దం ద్వారానే రూపం అవిష్కరింపబడుతుంది. ఒక శబ్దాన్ని ఉచ్చరించినపుడు ఏ ప్రకంపనలు ఏర్పడతాయో అవి యోగకేంద్రాలలో దివ్యమైన స్పందనల్ని రేపి అమ్మవారి ఆకారాన్ని ధరిస్తాయి. మంత్రం జపం చేస్తున్నప్పుడు ఏదో ఒక శబ్దాన్ని జపిస్తున్నామని అనుకోరాదు. శబ్దరూపంలో ఉన్న అమ్మవారిని ముట్టుకొంటున్నామనే స్పృహ కలిగి జపాన్ని చెయ్య గలగాలి.

మంత్రం జపిస్తున్నామంటే ఆ మంత్రం దేవత యొక్క శబ్దస్వరూపమని గ్రహించగలగాలి. మంత్రం వేరు, అమ్మవారు వేరు కాదు. భగవన్నామాలు, భగవన్మంత్రాలు అన్నీ భగవంతుడు ధరించిన శబ్దావతారాలు. ఆయనే శబ్దరూపంలో దొరికాడు. మంత్రం జపించేటప్పుడు, నామం అనేటప్పుడు శ్రద్ధ, ఏకాగ్రత అవసరం. ఆ శబ్దంలో అమ్మ కనిపిస్తుంది.

కేవలం శ్రద్ధతోనే భగవంతుని పొందగలం. పాండిత్యాల వల్ల భగవంతుని దొరకబుచ్చు కోలేం. ఈ విషయాన్నే పార్వతీదేవి పరమేశ్వరుని అడుగుతూ, “స్వామీ! నువ్వు దేనికి దొరుకుతావు” అని అడిగినపుడు పరమేశ్వరుడు చెప్తూ

న కర్మణా న తపసా న జపైః న సమాధిభిః

శ్రద్ధా మయ్యస్తి చేత్ పుంసాం యేన కేనాపి హేతునా (శివపురాణం)

అంటాడు. కర్మలకి, తపస్సులకి, తర్కాలకి, ధ్యానానికి దొరకను. శ్రద్ధకి మాత్రమే దొరుకు తాను-అని. శ్రద్ధ అంటే “శాస్త్రవాక్యాల యందు ఆస్తిక్య బుద్ధి” అని నిర్వచనం. ఇది శాస్త్రం చెప్పింది కనుక ఇది నిజం అనే భావానికి శ్రద్ధ అని పేరు.

రెండవది యంత్రరూపం. యంత్రం అంటే రేఖలతో ఉన్న ఆ దేవత యొక్క మరొక రూపం. అది శబ్దం తరువాత రూపం. దాని తరువాత రూపం విగ్రహం. విగ్రహంలో అవ్యక్తతత్త్వం, శబ్దం, యంత్రశక్తి ఈ మూడు కలిసి ఉంటాయి.

భగవంతుని విగ్రహం అనగానే గుర్తుంచుకోవలసినవి... దానిలోనే యంత్రం, మంత్రం,

సామవేదం షణ్ముఖశర్మ

దేవత యొక్క పరతత్త్వం అంతేకాకుండా ముఖ్యంగా కుండలినీస్వరూపం ఉంటుంది. విశ్వమంతా కూడా కుండలినీస్వరూపం వ్యాపించి ఉంది. అలాగే ప్రతి జీవుడి యొక్క పిండాండంలోను వ్యాపించి ఉంది.

వ్యక్తి కుండలినీ, సమిష్టి కుండలినీ అంతా కూడా ఆ తల్లీ. పరిశీలిస్తే ఈ క్రమమంతా కూడా మనకి లలితాసహస్రనామాల్లో కనపడుతుంది.

ముందు అమ్మవారి రూపాన్ని వర్ణిస్తూ “ఉద్యద్భానుసహస్రాభా చతుర్భాహుసమన్వితా” అని చెప్తూ తరువాత నామాల్లో “శ్రీమద్వాగ్భవకూటైకస్వరూపముఖపంకజా, కంఠాధః కటిపర్యంత మధ్యకూట స్వరూపిణీ, శక్తికూటైకాతాపన్నాకట్టధోభాగధారిణీ” ఇదంతా మంత్రమే అమ్మస్వరూపమని చెప్పడం.

“మహాసక్తిః కుండలినీ బీసతంతుతనీయసీ” అని కుండలినీ స్వరూపం చెప్పబడింది.

అటు తరువాత ‘నిర్మలా... నిత్యా’ ఇత్యాది నామాలు వస్తాయి. మొత్తం ఇలా అమ్మవారి యొక్క నాలుగుస్వరూపాల్ని ఆవిష్కరించారు. లలితాదేవి విగ్రహాన్ని నమస్కరించేటప్పుడు మిగిలినవన్నీ గుర్తురావాలి. ఇలా అమ్మవారి తత్వాన్ని మొత్తం హయగ్రీవస్వామి వారు అగస్త్యులవారికి చెప్పి తర్వాత అమ్మ అంటే ఎవరో చక్కని నిర్వచనాన్ని చెప్పారు.

అమ్మవారి తత్త్వ విచారణ

అనాదిః అఖిలాధారా సదసత్కర్మరూపిణీ

ధ్యానైకదృశ్యా జ్ఞానాంగీ విద్యాంగీ హృదయాస్పదా

ఈ ఒక్క శ్లోకాన్ని పూర్తిగా అర్థం చేసుకోగలిగితే అమ్మ అంటే ఏవరో తెలుస్తుంది. అమ్మ గురించి చెప్పిన మొదటి మాట ఈ శ్లోకం.

అనాదిః

‘అనాదిః’ అంటే ఆది లేనిది. మనకి కనిపిస్తున్న సృష్టి అంతటికీ ఆది, మధ్యం, అంతం ఉన్నాయి. ఈ సృష్టికి ఆది, మధ్యాంతములు అనాదియైన అమ్మని ఆధారం చేసుకొనే జరుగుతున్నాయి.

ఈ విషయం మనకి సులభంగా అర్థం కావాలంటే కెరటానికి ఆది మధ్యాంతములు ఉన్నాయి. కానీ కెరటానికి ఆధారమైన సముద్రానికి లేవు. అదేవిధంగా ఈ జగత్తులో సృష్టి అంతటికీ కూడా ఆది, మధ్య, అంతములు ఉన్నాయి కానీ సృష్టికి ఆధారమైన పరమ చైతన్యం మాత్రం అనాదిః.

అఖిలాధారా అయిన తల్లి అమ్మవారేనని ఆవిడ చేసే పనిని అనుసరించి తెలుసుకోవాలి. విశ్వనిర్వహణే అమ్మవారి పని. ఆ నిర్వహణ సదసత్కర్మరూపిణి. సత్, అసత్ అనే రెండు కర్మలని చెప్పారు. ఉపనిషత్ శబ్దాలే ఇక్కడ వాడబడ్డాయి.

ఉనికిగా కనిపించే ఈ జగత్తు అంతటిని “సత్” అంటారు. ఈ ఉనికికి ఆధారమైన మూలప్రకృతిని “అసత్” అంటారు. అసత్, సత్ ఈ రెండూ కూడా అమ్మవారి రూపాలే. అసత్ అంటే అవ్యక్తం. సత్ అంటే వ్యక్తం. వ్యక్తావ్యక్తస్వరూపిణి అని లలితాసహస్రనామాల్లో ఎవరిని చెప్పుకుంటున్నామో ఆ తల్లినే ఇక్కడ చెప్తున్నారు.

తరువాత ఈ తల్లిని ఎలా చూడగలమో చెప్తూ ‘ధ్యానైకదృశ్యా’ అన్నారు. ముందు ఆవిడ స్వరూపాన్ని చెప్పి, ఆవిడ చేసే పని చెప్పి, చూడవలసిన విధానం చెప్తున్నారు. ధ్యాన-ఏక-దృశ్యా. ధ్యానం చేత మాత్రమే చూడబడుతున్నది. ఏకాగ్రమైన దృష్టి ధ్యానం. ఏకాగ్రమైన దృష్టి అంటే అర్థం సదాచారము చేత పవిత్రమైన ఏకాగ్రదృష్టి అని శాస్త్రకారుల నిర్వచనం.

అలా నిలకడ కలిగిన బుద్ధికి మాత్రమే గోచరిస్తుంది కనుక ‘ధ్యానైకదృశ్యా’.

ఆవిడ యొక్క రూపంలో ఆకారం చెప్తూ ‘జ్ఞానాంగీ’, ‘విద్యాంగీ’ అని రెండు అద్భుతమైన పదాలు చెప్పారు. జ్ఞానమే శరీరముగా కలది. చిన్మాత్రవిగ్రహ...అంటే ఇదే.

మన ఇంద్రియాలన్ని జ్ఞానం ప్రసరిస్తే పనిచేసేవిగాని స్వతస్సిద్ధంగా జ్ఞానం కావు. కానీ అమ్మవారు రూపం ధరిస్తే అందులో ప్రత్యంగమూ జ్ఞానమే.

ఈ విషయం మనకి సులభంగా అర్థం కావాలంటే చక్కని ఉదాహరణని చెప్పుకోవచ్చు. మనం పంచదార పొట్లాలలాంటి వాళ్ళమైతే అమ్మవారు పంచదార చిలక లాంటిది. ప్రతివారిలో ఉన్న పరమాత్మే పంచదార. ఆ తీపిదనం అంటుకొని ఈ శరీరమనే పొట్లానికి తియ్యదనం వచ్చింది. అంతేగాని ఈ శరీరానిదేం లేదు. కాని అమ్మవారు మాత్రం మొత్తం తీపి - ‘జ్ఞానాంగీ’. అమ్మవారి విగ్రహానికి ‘సత్ చిత్ ఆనందవిగ్రహ’ అని పేరు. విగ్రహం అంటే కనిపించే రూపం. విశేషంగా గ్రహించునది విగ్రహం. దేని యందు ఈశ్వరచైతన్యం గ్రహించబడుతోందో అది విగ్రహం. ఆ గ్రహించబడిన స్వరూపం మొత్తం జ్ఞానమయం.

రెండవది విద్యాంగీ. జ్ఞానాంగీ, విద్యాంగీ అని చెప్పడంలో ఒక విశేషం ఉంది. ఇక్కడ జ్ఞానము అంటే పరమాత్మతత్త్వము అని అర్థం. విద్య అంటే మంత్రమని అర్థం. తంత్రశాస్త్ర సంప్రదాయంలో విద్య అంటే మంత్రము. స్త్రీదేవతాకములైన మంత్రాలకి విద్యలని పేరు.

ఇది సంప్రదాయం చెప్తున్న అర్థం.

విద్యాంగీ అంటే మంత్రస్వరూపిణి అని అర్థం. అమ్మవారి విగ్రహాన్ని చూస్తే అది మొత్తం పంచదశీ మంత్రస్వరూపమని తెలియాలి.

ఎన్ని మంత్రాలు ఉంటాయో అందరు దేవతలు ఉంటారు. కనుకనే అమ్మవారు విద్యాంగీ. ధ్యానము ద్వారా ఎలా కనపడుతుందో చెప్తు ఆ కనపడిన స్వరూపం జ్ఞానాంగీ, విద్యాంగీ అని చెప్పి, ఆ తల్లి ఎక్కడ ఉందో చెప్తు 'హృదయాస్పదా' అన్నారు.

హృదయమునందు ఉన్న తల్లి. చివరకి ఈ మాట చెప్పడంలో ఉద్దేశం ఈ ముందు చెప్పిన ధ్యానము మొదలైనవి చేస్తే ఆ తల్లి హృదయంలో కనపడుతుందని అర్థం. హృద్యా, దహరాకాశరూపిణీ అనే నామాలు లలితాసహస్రంలో ఉన్నాయి. ఈ నామాలకి అర్థం హృదయంలో ఉండే చైతన్యమే అమ్మవారు. మన హృదయంలోనే ఉన్న అమ్మని చూసే సాధన ధ్యానం. ఈ శ్లోకాన్ని చెప్పి ఇంకా అమ్మవారిని ఎలా ఆవిష్కరించుకోగలమో చెప్తు...

“అత్యైక్యాద్వ్యక్తి మాయాతి చిరానుష్ఠానగౌరవాత్” అన్నారు. అర్థమైనా, అర్థంకాక పోయినా జీవాత్మ, పరమాత్మ అనే మాటలు మాత్రం వాడుతుంటారు. దేని యందు 'నేను' అనే భావం వ్యాపిస్తుందో అది ఆత్మ.

'నేను' అనే భావం దేహమునందు వ్యాపించినపుడు దేహాన్నే 'నేను' అనుకుంటున్నాం. అప్పుడు దాన్ని 'దేహాత్మ' అని అన్నారు. బుద్ధినే నేను అని అనుకుంటే అది 'బుద్ధాత్మ' అని చెప్పబడుతుంది. ఇన్ని రకాల అర్థాలు ఉన్నప్పటికీ ఏది వ్యాపించడం చేత ఈ దేహాన్ని 'నేను' అని అనుకుంటున్నామో దాన్ని పట్టుకోవడానికి ప్రయత్నించాలి.

ఇదేలాంటిదంటే సూర్యకాంతి ఒక నీటి కడవలో ప్రతిఫలించినపుడు మొదటి నీటి కడవనే చూసి ఆ నీటికడవలో నీటి నిండా ఉన్న సూర్యుణ్ణి చూసి, కుండనిండా సూర్యుడు ఉన్నాడనుకోవడం ఎంత అజ్ఞానమో ఈ దేహమునందే అత్మభావాన్ని చూపిం చడం అంతే అజ్ఞానం. పైన ఉన్న సర్వవ్యాపకుడైన సూర్యుడే ఆ కడవలో ప్రతిఫలిస్తున్నాడని తెలుసుకోవాలి.

సర్వవ్యాపకమైన ఆత్మయే ఈ దేహమునందు ప్రతిఫలిస్తోంది. దాని చేతనే పని చేస్తున్నాం. కుండలో ఉన్న సూర్యుడికి, పైన ఉన్న సూర్యుడికి ఏకత్వం తెలుసుకోవాలి. ఏకత్వం ఇవ్వడం కాదు. ఏకత్వం అక్కడ ఉంది. ఆ ఏకత్వాన్ని గ్రహించగలగాలి. అదే విధంగా మనలో 'నేను' అనబడే చైతన్యం మనలో ఉన్న 'ఆత్మతత్త్వం' ఏదైతే ఉందో

అనగా ఏది మనలో ఉండడం వల్ల 'నేను' అని మనం అనుకుంటున్నామో అదే పరమాత్మ. రమణులవారు చెప్పింది ఇదే. ఆ 'నేను'ని 'అహం'తో కలపాలి.

మనలో ఉన్న 'అహం' అనేదాన్ని 'నేను'తో కలిపితే అదే 'అహమిత్యేవ విభావయే భవానీమ్'. 'భవానీమ్' అంటే ఉన్న తల్లి అని అర్థం. అమ్మవారు ఎప్పుడూ ఉంది. ఆ ఉన్న తల్లితో మన అహం కలిసిపోవాలి. అప్పుడే అమ్మవారు గోచరిస్తారు.

బ్రహ్మాండపురాణంలోనే ఉన్న లలితాత్రిశతి చివరలో చెప్తు 'స్వాత్మైవ దేవతా ప్రోక్తా లలితా విశ్వవిగ్రహా' అన్నారు. మనలో ఉన్న ఆత్మయే లలిత. ఆ ఆత్మచైతన్యమే లలిత. ఆ ఆత్మచైతన్యంతో మనలో ఉన్న 'నేను' అనేది తాదాత్మ్యం చెందాలి. దేహంతో తాదాత్మ్యం చెందడం కాదు.

ఈ దేహోదులన్నీ ఏ వెలుగు వల్ల వెలుగుతున్నాయో ఆ వెలుగుతో తాదాత్మ్యం చెందితే అప్పుడు అమ్మవారి స్వరూపం పూర్ణంగా తెలుస్తుంది. అది ఎలా తెలుసుకోవాలో చెప్తు 'చిరాసుప్తాన గౌరవాత్' అన్నారు. 'చిరా' అంటే దీర్ఘకాలము అని అర్థం.

ఏదో 40రోజులు లలితాసహస్రాన్ని చదివినంత మాత్రాన ఆత్మతత్వాన్ని అర్థం చేసుకోలేరు. భౌతికంగా ఉన్న రోగం పోవచ్చుగాని జీవుడి అనాదిగా వస్తున్న అవిద్య అనే జబ్బు పోవాలంటే మాత్రం చాలా కాలం అనుష్ఠానం చెయ్యాల్సిందే. నిజంగా తరించాలనే కోరిక బలంగా ఉంటే ఈ వాక్యం అర్థం అవుతుంది.

'చిరాసుప్తాన గౌరవాత్' - చాలాకాలం అనుష్ఠానం చెయ్యాలి. గౌరవం అంటే బరువు. గురుత్వభావమే గౌరవం.

లోకంలో ధనవంతుడు అనిపించుకోవడానికి చాలా కాలం ధనం పోగుచేస్తారు. అదే విధంగా చాలాకాలం సాధన చేసి ఆ గౌరవాన్ని పెంచుకోవాలి. ఆ చిర అనుష్ఠానం వలన అత్మ స్వరూపిణియైన అమృతత్వం తెలియబడుతుంది.

దీన్నే పతంజలి యోగశాస్త్రంలో చెప్తు 'సతు దీర్ఘకాల నైరంతర్య సత్కారాః సేవితో దృఢ భూమిః' అంటారు.

'దీర్ఘకాల నైరంతర్య' - చాలా కాలం ఎడతెగకుండా సాధన చేస్తే అప్పుడు దృఢత్వం ఏర్పడి సత్యం తెలుస్తుంది. ఆ సత్యమే అమ్మవారు. అలాంటి అమ్మవారిని అనేక మంది ఉపాసించి రకరకాలుగా సాక్షాత్కరింపజేసుకొన్నారు. ఆ సాక్షాత్కరింప జేసుకొన్న వాటినే మనం రూపాలు అని చెప్పి ఉపాసన చేస్తున్నాము. మనం అమ్మవారు రూపాలు ఎన్నెన్ని చెప్తున్నామో వాటన్నిటినీ చూసినవారు ఉన్నారు. వాళ్ళకోసం అమ్మవారు ఆ రూపం

ధరించి వచ్చారు. కనుక ఎవరెవరికి ఎప్పుడెప్పుడు ఎలా కనపడిందో అది మనకి చెప్పారు. సర్వవ్యాపకమైన ఆత్మచైతన్యమే అమృతాని చెప్పారు.

లలితాదేవి అనుగ్రహం పొందే మార్గాలు

అలాంటి ఆ తల్లిని తెలుసుకోవాలంటే చిరానుష్ఠానగౌరవము, ధ్యానము ఉండాలి. లలితాసహస్ర నామాల్ని జాగ్రత్తగా పఠిస్తే అమృతాని దొరికే మార్గాలు కొన్ని చెప్పారు.

‘భక్తిగమ్యా, ధ్యానగమ్యా, జ్ఞానగమ్యా, భావనాగమ్యా, భక్తివశ్యా’ అలాగే ‘మైత్ర్యాది వాసనాలభ్యా’ ఇత్యాది నామాలు. భక్తిగమ్యా-భక్తికి దొరుకుతుంది. భావనాగమ్యా - భావనకి దొరుకుతుంది. ధ్యానగమ్యా-ధ్యానానికి దొరుకుతుంది. జ్ఞానగమ్యా - జ్ఞానానికి దొరుకుతుంది. మరొక చోట మైత్ర్యాదివాసనాలభ్యా-ఇవన్నీ ఒకచోట చేర్చుకుంటే అద్భుతమైన భావం కనపడుతుంది. ధ్యానము, జ్ఞానము, భక్తి, భావన-ఈ నాలుగు సాధనలు.

ఆ తరువాత మైత్ర్యాది వాసనాలభ్యా.

వాసన అంటే సంస్కారం. మన మనస్సుకి ఉండవలసినవి మైత్రి మొదలైన సంస్కారములు. మైత్రి అనగా సర్వజనులయందు స్నేహభావం, రెండవది ముదిత అంటే ఎల్లవేళలా ఆనందముగా ఉండడం. దుఃఖపడడానికి జీవితంలో కారణాలు ఉంటాయి. సుఖపడడానికి కారణాలు ఉంటాయి. కానీ రెండూ ఎవరికీ నిజానికి లేవు. ఎప్పుడూ కూడా ఆనందముగా ఉండాలి. అది కొందరి సంస్కారవంతులకి ఉంటుంది. ఇతరుల సుఖ సంతోషాలను, అభ్యుదయాన్ని చూసి ఆనందించడమే ‘ముదిత’ లక్షణం.

దాని తరువాత కరుణ: ఇతరుల దుఃఖం చూస్తే తట్టుకోలేక వారికేదైనా సాయం చేయాలనే స్పందన ఎవరికైతే ఉంటుందో దానికి కరుణ అని పేరు. నాలగవది ఉపేక్ష. అందరితో మైత్రితో ఉండమని చెప్తున్నారు కాని లోకంలో చాలామంది దుర్గార్థులు ఉన్నారు మరి వాళ్ళనేం చేయాలంటే, వారిపట్ల ఉపేక్ష వహించాలి. వాళ్ళ గురించి చర్చించకూడదు. వాళ్ళని మనస్సులోకి తెచ్చుకోకూడదు. అది ఉపేక్ష. మైత్రి, ముదిత, కరుణ ఉపేక్ష. ఇవి మైత్ర్యాదివాసనాలభ్యా. వీటిని ఎవరైతే తెచ్చుకొంటారో వారికి అమృతాని దొరుకుతుంది. ఇలాంటి విషయాల్ని తెలుసుకోకుండా ఏదో కోరికలు తీర్చుకోవాడానికి చదవాలి కనుక లలితాసహస్రనామాల్ని చదివితే అమృతాని ఎలా అనుగ్రహిస్తారు?

ఇవన్నీ సాధనలు చెప్తూ ఆ తల్లిని ‘చిరానుష్ఠానగౌరవాత్’ చెప్పారు. వీటన్నిటిని తెచ్చుకోగా అక్కడున్న తల్లే కనిపిస్తున్నది.

అమ్మవారి ప్రధాన రూపాలు

అనాదియైన ఆ తల్లిని ప్రధానంగా మూడు రూపాలుగా విభజించి చూపిస్తున్నారు.

ఆదా ప్రాదురభూచ్ఛక్తిర్భూహ్నో ధ్యానయోగతః

ప్రకృతిర్నామ సా ఖ్యాతా దేవానా మిష్టసిద్ధిదాత్

సృష్టికి ప్రారంభంలో బ్రహ్మగారు ధ్యానయోగంలో ఉండగా ఆయనకి ఈ తల్లి కనపడింది. ఆవిడ పేరు ప్రకృతి. సృష్టికి అవసరమైన శక్తిని ప్రకృతి అన్నారు.

సృష్టి అంటే సామాన్యంకాదు అందులోనే అన్ని ఉన్నాయి. వీటన్నికి ఏది మూలమో ఆ తల్లి. ప్రకృతి అంటే సాధారణంగా 'మూలం' అనే అర్థంలోనే వాడతారు. కనుక అమ్మవారి మొట్ట మొదటిస్వరూపం ప్రకృతి.

రెండవది క్షీరసాగరంలో పుట్టిన జగన్మోహిని స్వరూపమని చెప్తూ

ద్వితీయమభవద్రూపం ప్రవృత్తేఽమృతమన్తనే

సర్వసమ్మోహజనకమవాయ్యానస గోచరమ్

మూడవది భండాసుర సంహారం కోసం ఉద్భవించిన లలితాస్వరూపం. ఈ మూడు అమ్మవారి రూపాలని స్పష్టంగా విభజించి హయగ్రీవస్వామివారు చెప్పారు. అవ్యక్తమై అనాదియైన తల్లి ఈ జగతి కోసం మూడు రకాలగా వ్యక్తమైంది.

ప్రకృతిగా వచ్చిన తల్లి. జగన్మోహినిగా వచ్చింది. భండాసురసంహారం కోసం వచ్చిన తల్లి ఆ అనాదియైన తల్లే అని చెప్పారు. ప్రకృతిగా వచ్చింది అనే మాట అర్థం కావడానికి కేవలం లలితోపాఖ్యానం సరిపోదు.

ఇతరములైన దేవీభాగవతాది గ్రంథాలన్నీ పరి శీలించాలి.

ప్రకృతిగా అమ్మవారు

మనకి అర్థం కావడంకోసం ప్రకృతి అని ఒక్కమాటతో చెప్పారుగాని ఈ ప్రకృతిలో మళ్ళీ చాలా విభాగాలు ఉన్నాయి. ప్రకృతిరూపిణియైన ఆ తల్లినే మనం అనేకరూపాలతో కొల్చుకొంటున్నామనే విషయాన్ని గ్రహించగలగాలి.

ప్రకృతి అనే మాటకి దేవీభాగవతం అత్యద్భుతమైన అర్థాన్ని చెప్పింది. ఆ శాస్త్ర సమ్మతమైన అర్థాన్నే ఇక్కడ పరిశీలిద్దాం. ప్ర-కృతి "ప్రకృతి". కృతి అంటే 'చెయ్యబడినది' అని అర్థం. చెయ్యబడినది అంటేనే చేసేవారు ఒకరు ఉన్నారని తెలుస్తూనే ఉంది. ఈ చెయ్యబడినదంతా ఎలా ఉందంటే ప్ర - కృతి అనగా ప్రకృష్టమైన కృతి అంటే విస్తారమైన అనంతమైన ఈ విశ్వమే అమ్మవారి రూపము.

ప్రకృతి అంటే అనంత విశ్వరూపిణి అని ఒక అర్థం.

‘ప్ర’ అనే శబ్దానికి ప్రథమం, ప్రధానం అని రెండు అర్థాలు ఉన్నాయి. ఈ సృష్టి అనే కృతికి ముందు ఎవరు ఉన్నారో ఆవిడ ప్రకృతి.

కృతేః ప్రథమం ఇతి ప్రకృతి - కృతేః ప్రధానమితి ప్రకృతి. ఇంత సృష్టి చెయ్యబడిందంటే దీనికి ముందు ఉండడమే కాకుండా ప్రధానంగా ఉన్నది. ఇంత సృష్టికి ఆవిడే ప్రధానం. ఆవిడ లేకపోతే ఈ సృష్టి లేదు.

నేతగాడు ఒక పెద్ద వస్త్రాన్ని నేత నేసాడు. వస్త్రం ఎంతో విస్తారంగా వచ్చింది. అంత వస్త్రంలో ప్రతి అణువులోను దారం ఉంది. అంత దారమంతా ఒక్క దూది కండెలోంచే వచ్చింది. ఒక్క దూది కండెలోని దూదే మొత్తం వస్త్రమంతా పరచుకొని ఉంది. దూది ఎక్కడుందంటే వస్త్రమంతా అదే వ్యాపించి ఉందని చెప్తాం.

అలాగే అమ్మవారు ఎక్కడున్నారంటే ప్రపంచమంతా ఆ తల్లే వ్యాపించి ఉందని చెప్తాం. వస్త్రం తయారు కాకముందు దూది ఉంది. ప్రపంచం తయారుకాక ముందూ ఆ తల్లి ఉంది. ప్రపంచంలో తానూ ప్రధానమై ఉంది. ప్రకృతి అనే నామానికి ఇంత విస్తారమైన అర్థం ఉంది. కనుక ప్రకృతి అనేది అమ్మవారికి మొదటి పేరు.

అమ్మవారికి ప్రకృతి అని పేరు చెప్పడమే కాక, ఆ ప్రకృతి ఎన్ని రూపాలుగా ఉందో కూడా చెప్పారు. సృష్టిలో పనిచేసే పరబ్రహ్మ శక్తి ప్రకృతి. ప్రకృతిని మనం ఉపాసిస్తే ఈ ప్రకృతిలో ఉన్నంతకాలం క్షేమంగా ఉంటాం. అంతేకాకుండా ప్రకృతికి అతీతమైన ఆ తల్లినే మళ్ళీ చేరుకోగలం. ప్రకృతిని ఉపాసించడమే ప్రధానమైన ఉపాసన అని చెప్పారు. ఈ ప్రకృతి ప్రధానంగా ఐదు రూపాలుగా ఉంటుంది. ఈ ఐదురూపాల్ని పూర్ణ ప్రకృతులు అంటారు. ఇందులో ఏది గొప్పది! అని చెప్పడానికి లేదు.

ఈ ఐదు గొప్పవే. అవి దుర్గా, లక్ష్మీ, సరస్వతి, గాయత్రీ, రాధ.

ప్రకృతియొక్క అయిదు రూపాలు

ఈ ఐదు ఎవరు? సృష్టిలో ఉన్నది ఒకే పరమాత్మ. ఆయన శక్తి అమ్మవారు. పంచదారకి, తీపికి ఎలా భేదం లేదో శక్తికి, పరమాత్మకి భేదం లేదు. ఈ శక్తి సృష్టి చేసేటప్పుడు, సృష్టికి అవసరమైన జ్ఞానంతో ఉన్నప్పుడు సృష్టికి సహకరించే తల్లి పేరు సరస్వతి. ఈ సృష్టికి అవసరమైన సంపదలు ఎన్నో కావాలి. ఆ సంపదల శక్తి లక్ష్మీదేవి.

ఆ తరువాత ఇచ్చ, జ్ఞానం, క్రియ అనే మూడింటితో ఈ సృష్టిని నిర్వహించే పటుత్వశక్తి దుర్గ. మొత్తాన్ని నియమించే శక్తి దుర్గ.

ఇలాంటి ఈ సృష్టికి వేదమనే ఒక మహావిజ్ఞానం ఆధారమై ఉంది. ఆ వేదస్వరూపిణి సౌరమండలాంతర్గతమైన తేజస్సు.

ఆ తేజస్సే గాయత్రీ దేవి.

పరమేశ్వరుని బుద్ధి శక్తి సరస్వతి. సంపద శక్తి లక్ష్మి. పరమేశ్వరుని నియామక శక్తి దుర్గ. పరమేశ్వరుని వేదశక్తి గాయత్రీ. పరమేశ్వరుని ప్రేమ శక్తి రాధ.

ఈ ఐదు అమ్మవారి ప్రధాన పూర్ణరూపాలు.

ఒకే పరమేశ్వరుడు, ఒకే శక్తి. వ్యవహారం బట్టి 'బహు' చెప్తున్నాం.

ఈ ఐదింటిని పూర్ణశక్తులంటారు.

ఈ పూర్ణశక్తులలో దేన్ని ఉపాసించినా మిగిలిన నలుగుర్ని ఉపాసించినట్లే.

అటు తరువాత అమ్మవారి ప్రధాన అంశరూపాలని ఉన్నాయి. అందులో కంటికి కన పడే అమ్మవారి ప్రధాన అంశరూపాలలో మొదటిది గంగ.

ఈ గంగ జలాలన్నిటికీ అధిష్టానమై ఉన్న తల్లి. 'సోతసామస్మి జాహ్నవీ' (ప్రవాహాల్లో గంగని నేను) అని గీతలో పరమాత్మ విభూతి యోగంలో చెప్పాడు.

గంగ తరువాత తులసి, మానసాదేవి, మంగళచండీ, కాళీ, వసుంధరా (భూదేవి) వీరంతా అమ్మవారి ప్రధాన అంశస్వరూపాలు. అటు తరువాత అమ్మవారి యొక్క తేజస్సు కొందరిలో ప్రస్ఫుటంగా కనిపిస్తుంది. అటువంటి ఉత్తమములైన వారంతా అమ్మవారి యొక్క అంశలతో వచ్చినవారు. వారు అనసూయ, అరుంధతి ఇత్యాదులు.

తరువాత అమ్మవారి యొక్క కళాంశలతో ఉన్న స్వరూపాలు చెప్తూ ప్రతి స్త్రీ కూడా అమ్మవారి కళాంశతో ఉన్నవారే అని చెప్పారు.

ఇలా ప్రకృతి అనగానే ముందు చెప్పిన ఐదింటితో మొదలుకొని సర్వ స్త్రీల వరకూ విస్తారమైన స్వరూపాలన్ని కలిపి "ప్రకృతి" అని ఒక్క పేరుతో చెప్పారు హయగ్రీవ స్వామివారు. కాని మనకి అర్థం కావడం కోసం దేవీభాగవతాన్ని ఆధారం చేసుకొని ఇంత విస్తారంగా తెలియజేయడమయింది.

ఈ అమ్మవారి శక్తులలో ఏ ఒక్కరి సహకారం లేకపోయినా మనం ఈ ప్రకృతిలో మనలేము. మన ఉనికి అంతటికీ ఆధారం ఈ ప్రకృతే. ఇలాంటి ప్రకృతి ఈ జగత్తుని నియమించడానికి పలు సమయాల్లో పలు విధాలుగా వచ్చింది.

జగన్మోహినీ అవతారం

అలాగే క్షీరసాగరమథన వేళ ఆ తల్లే జగన్మోహినీరూపంతో ఉద్భవించింది అని హయగ్రీవస్వామివారు అగస్త్యులకి చెప్పారు. ఆ కథని వివరంగా చెప్పమని అగస్త్యులవారు హయగ్రీవస్వామిని అడుగగానే ఆ అద్భుతమైన కథని వివరిస్తున్నారు.

మహర్షులు చెప్పిన ప్రతి పురాణకథలోను జీవితానికి కావలసిన అన్ని అంశాలు ఉంటాయి. వారి వారి స్థాయిని బట్టి దాన్ని అందుకొంటూ ఉంటారు.

జగన్మోహినీ అవతారం గురించి చెప్తూ....

పురామరపురాధీశః విజయశ్రీ సమృద్ధిమాన్

త్రైలోక్యం పాలయామాస సదేవాసురమానుషమ్

ఒకానొక సమయంలో స్వర్గలోకంలో ఇంద్రుడు చాలా ఆనందంగా కాలక్షేపం చేస్తున్నాడు.

మనకి పూర్వజన్మ సుకృతం వల్లనో, లేదా ఈ జన్మలో చేసుకొన్న పుణ్యాల వల్లనో కొన్ని సంపదలు వస్తాయి. అవి వచ్చిన తరువాత నెమ్మదిగా ఎలాగైతే కొబ్బరికాయలో ముందు లేతగా ఉండి తరువాత పెంకు తయారౌతుందో అలా అహంకారమనే ఒక పెంకు తయారౌతుంది. దాన్ని పగులగొట్టడం మహా కష్టం. అది పగులగొడితేనే స్వాదువైన రసం మనకి అస్వాద యోగ్యం అవుతుంది.

అలా ఇంద్రుడికి కూడా ఒకసారి ఈ అహంకారమనే పెంకు కట్టింది.

దేవతలకి మాత్రం అహంకారం వస్తే భగవంతుడు వెంటనే సరి చేస్తాడు. ఇదొక పెద్ద రహస్యం. ఈ రహస్యం మునుపు చెప్పుకున్న కేనోపనిషత్తులో కూడా చెప్పబడింది.

దేవతలు అహంకరిస్తూ ఉంటే అమ్మవారు చెప్తారు “నాయనా! అహంకరిస్తే అమరులైనా అసురులైపోతారు”. అహంకారం వస్తే అసుర ప్రవృత్తి మొదలౌతుంది. అందుకే దేవతల లాంటి వాళ్ళకి అది మొలిస్తే భగవంతుడు వెంటనే కత్తిరిస్తాడు.

భగవంతుడు కొంతమందికి అహంకారం ఎంత మొలిచినా పట్టించుకోడు. కాని దేవ తలు లోకరక్షకులు. వారికి అహంకారం వచ్చిందో లోకానికి ప్రమాదం. దాని వల్ల వెంటనే కత్తిరిస్తాడు. కొందరికి ముదిరితేగాని కత్తిరించడు. కొందరికి లేతదశలోనే కత్తిరిస్తాడు. ఇంద్రుడి దేవతలకి ఇలాంటివి వెంటనే జరుగుతూ ఉంటాయి.

ఇంద్రునికి ఈ సంపదలన్నీ నావి అనే ‘అహం’ తయారైంది.

దానితో మదోన్మత్తుడయ్యాడు. ఇవన్నీ ధనమందాంధత వల్ల వచ్చేవి.

కాసంత డబ్బున్నవాడికే అంత మదాంధత వచ్చినప్పుడు ముల్లోకాల ఐశ్వర్యం ఇంద్రుడి దగ్గర ఉంది కాబట్టే ఆ అహంకారం వచ్చింది. దానికి తోడు ఆయన దేవతలందరితో కలిసి జంభాసురుడు అనే ఒక రాక్షసుని సంహారం చేసి ఉత్సవాల్ని చేసుకొంటున్నాడు. ఇంద్రుడు ఐరావతం మీద కూర్చుని ఊరేగింపుగా వస్తూ ఉండగా దారిలో గొప్ప తపస్సంపన్నుడైన దూర్వాస మహర్షి ఎదురుపడ్డాడు. విద్యాధర మార్గంలో దూర్వాస మహర్షి వస్తూ ఉండగా ఆయనకి ఒక విద్యాధరాంగన కనిపించింది.

ఆవిడ దూర్వాసమహర్షిని చూడగానే నమస్కారం చెయ్యగానే ఆయన ఆశీర్వదించి ఎక్కడ్నించి వస్తున్నావని అడగగానే “ఇప్పుడే అమ్మవార్ని పూజించి వస్తున్నా”నని చెప్పింది.

“దాసీభూత సమస్త దేవవనితాం” అని అమ్మవారికి పేరు కనుక విద్యాధరాంగనలంతా అమ్మవార్ని పూజిస్తారు. అలానే ఈ విద్యాధరాంగన కూడా అమ్మవార్ని పూజించి ఆ అమ్మవారి యొక్క పూజా నిర్మాల్యాన్ని తీసుకొస్తూ ఉంది. దూర్వాసుడు ‘నాకు ఆ ప్రసాదాన్ని ఇస్తావా!’ అని అడిగి అడిగాడు.

అది అమ్మవారి ప్రసాదం. దాని విలువ ఋషికి తెలుసు. వెంటనే ఆవిడ భక్తితో ఇచ్చిన ఆ ప్రసాదాన్ని దూర్వాస మహర్షి పుచ్చుకొని కళ్ళకి అడ్డుకొని కృతార్థుడై అయ్యానని ఆ ప్రసాదాన్ని పట్టుకొని క్రమంగా విద్యాధర మార్గం దాటి దేవతలు ప్రయాణించే మార్గంలోకి ప్రవేశించాడు. అక్కడ ఇంద్రుని ఊరేగింపు సాగుతోంది.

ఆయన ఆ ఉత్సవాన్ని చూసి ఆహా! ఇంద్రుడు రాక్షసుని సంహరించి ఎంత లోకోపకారం చేసాడు కనుక ఈయనకి ఏదైనా ఒక మంచి కానుకని ఇవ్వాలనుకొన్నాడు. మహాత్ములు దగ్గరకి వెడితే ఏమిస్తారు! ప్రసాదమో, విభూతో ఇస్తారు.

స్వకరస్థాం తతో మాలాం శక్రాయ ప్రదదౌ మునిః

తాం గృహీత్వా గజస్త్వే స్థాపయామాస దేవరాట్

గజస్త్వ తాం గృహీత్వాథ ప్రేషయామాస భూతలే

అలానే ఆయన కూడా తన చేతులో ఉన్న అమ్మవారి నిర్మాల్యాన్ని ఇంద్రునికి ప్రసాదంగా ఇచ్చాడు. ఆ ప్రసాదాన్ని ఇంద్రుడు తీసుకొని ఏనుగు కుంభస్థలం మీద పెట్టాడు. ఇంద్రుడికి ఆ సమయంలో దూర్వాసమహర్షి ఇచ్చిన దాని మీద పదార్థదృష్టే ఉంది గానీ ప్రసాద దృష్టిలేదు. మనకి కూడా ఇంటి నిండా తినడానికి చాలా వస్తువులు ఉంటాయి. ఎవరైనా ఇదిగో తీసుకో! అని ప్రసాదంగా ఒక అరటిపండు ముక్కో, ఖర్జూరమో ఇస్తే ప్రసాదమే కదా! అని ప్రకృత పెడతారు.

అలా చేస్తే మహాపాపం. ఆ ప్రసాదం వల్లే ఇన్ని సంపదలు వచ్చాయని గ్రహించగలగాలి. అదే కటిక పేదరికంలో ఆకలితో ఉన్నవాడికి ఒక్క అరటిపండుని ఇస్తే దాన్ని వాడు ఎలా పుచ్చుకొంటాడో అలా భగవత్ ప్రసాదాన్ని తీసుకోవాలని చెప్పారు. ఇదే నా సర్వస్వం అన్నట్టుగా ప్రసాదాన్ని స్వీకరించాలి. పదార్థం వేరు. ప్రసాదం వేరు. అది అంతవరకూ పదార్థమే కాని భగవంతునికి ఇచ్చిన తరువాత ప్రసాదమైంది. భారతీయ సంస్కృతిలో ప్రతి భారతీయుడు ప్రసాదమే తినాలి తప్ప పదార్థం తినకూడదని శాస్త్రం చెప్తోంది.

ప్రసాదం తిని బ్రతకగలిగిన జాతి భారతజాతి. అంతేకాని ఏదో వండుకొని ఏదో తింటూ ఉంటే అది పశుప్రాయమైన జీవితమని గీతలో కృష్ణపరమాత్మ చెప్తాడు.

యజ్ఞశిష్టాశిసః సంతో ముచ్యంతే సర్వకిల్బిషైః

భుంజతే తే త్వఘం పాపా యే పచంత్యాత్మకారణాత్

భగవంతుడికి అర్పించిన ప్రసాదాన్ని మనం స్వీకరించాలి. అది అంతవరకూ పదార్థమే కాని దాన్ని భగవంతుడి దగ్గర పెట్టడం వల్ల, ఆయన దృష్టిపాతం చేత అది శక్తిమంతం అవుతుంది. అది మనం పుచ్చుకొంటే మనలో ప్రాణశక్తి, సత్త్వము శుద్ధమౌతాయి. సత్త్వశుద్ధి జరిగితే చిత్తశుద్ధి జరుగుతుంది. చిత్తశుద్ధి జరిగితే జ్ఞానం లభిస్తుంది. అందుకే ఆహారశుద్ధి, ప్రసాదశుద్ధి ఉండాలి.

ఐశ్వర్యమదంతో ఉన్న ఇంద్రుడికి దూర్వాస మహర్షి ఇచ్చిన పువ్వుల నిర్మాల్య ప్రసాదం ఒక పూల చెండులా కనిపించింది కాని అమ్మవారి ప్రసాదంగా భావించలేదు. దానితో దాన్ని ఆయన ఏనుగు తలపై నిర్లక్ష్యంగా పెట్టాడు. ఆ ఏనుగు ఆయన్ని మించిపోయిన మదంతో ఆ ప్రసాదాన్ని తొండంతో తీసి క్రిందవేసి కాలితో తొక్కి వెళ్ళిపోయింది. దాన్ని చూసిన దూర్వాస మహర్షి “ఓరి భ్రష్టుడా! ఐశ్వర్యమదాంధత వల్లనే నువ్వు ఇలా ప్రవర్తించావ”ని అనుకుంటూ

మహాదేవ్యా ధృతా మాలా బ్రహ్మద్యైః పూజ్యతేహి సా

త్రైలోక్యైశ్వర్య మతైన భవతా హ్యవమానితా

“అది ఎటువంటి మాలో తెలుసా? అమ్మవారి పాదాల నుంచి వచ్చిన మాలని శివుడు కూడా తలమీద పెట్టుకొంటాడు. బ్రహ్మదేవుడు, నారాయణుడు కళ్ళకి అడ్డుకొని నమస్కరిస్తారు. దేవతలు స్వీకరిస్తారు. అంత పవిత్రమైన ఆ మాలని ఇంత నిర్లక్ష్యం చేస్తావా! ఏ తల్లి యొక్క కృప చేత ఈ లక్ష్మి నీకు లభించిందో, ఆ అమ్మ యొక్క ప్రసాదాన్ని

నిర్లక్ష్యం చేయడం వల్ల నీకు లభించిన సంపదంతా నీటిపాలు అగుగాక!” అని దూర్వాస మహర్షి ఇంద్రున్ని శపించాడు.

మహర్షుల శాపాల అంతర్యం

సాధారణంగా పురాణకథలలో దూర్వాసుడు, విశ్వమిత్రుడు, నారదుడు ప్రస్తావన వస్తే చాలా మంది ఒక వెకిలి నవ్వు నవ్వుతూ ఉంటారు.

దీనికి కారణం మన ఋషుల గురించి సరియైన అవగాహన లేకపోవడం. అంతకంటే మహాపాపం ఉండదు. దూర్వాసుడు సామాన్యుడు కాదు.

హయగ్రీవస్వామి వారు ఈ కథని దూర్వాసునితో ప్రారంభిస్తున్నాడు. కారణం అమ్మవారి ఉపాసకులలో దూర్వాసుడు చాలా గొప్పవాడు. క్రోధభట్టారకుడు అని దూర్వాసునికి పేరు. రుద్రుని యొక్క మన్యుశక్తి స్వరూపుడే దూర్వాస మహర్షి.

జగత్తులో ఎవరైనా ధర్మాధర్మాలు వ్యత్యాసం చేస్తే అలాంటి వారిని నిగ్రహించడానికి వచ్చిన మహాత్ములు ఋషులు అని గ్రహించాలి. ఆయన్ని తలచుకొంటే చాలు లలితాదేవి కృప కలుగుతుంది. లలితమ్మ భక్తుల్లో గొప్పవాడు దూర్వాస మహర్షి. ఈయన రచించిన గ్రంథాలలో ‘ఆర్యాద్విశతి’ అని 200 శ్లోకాలు అమ్మవారికి చెందిన అద్భుత గ్రంథం.

అందులో అమ్మవారి శ్రీమన్నగర వర్ణన, శ్రీచక్ర రహస్యాలు ఉన్నాయి. లలితా కవచాన్ని రచించాడు.

మహర్షుల శాపాలకి గల లోతైన అర్థాన్ని తెలుసుకోగలగాలి. ఋషులు శపించారంటే అర్థం- తిట్టారో, కోపగించుకొన్నారో అని కాదు. చేసిన తప్పుడు పనికి ఇది ఫలితం అని చెప్తారు. ఒక వేళ వాళ్ళు అలా అనకపోతే ఏమౌతుందంటే తప్పకుండా అనుభవిస్తారు గాని చాలా సమయం పడుతుంది. కాని ఋషులు శపించడం చేత ఎప్పుడో రాబోయేది వెంటనే జరుగుతుంది. వెంటనే జరగడం వల్ల అక్కడికక్కడే కర్మ క్షయం జరిగివాడు బాగుపడడానికి అవకాశం దొరుకుతుంది. అంటే ఎంతో పుణ్యముంటేనే తప్ప శాపమనేది దొరకదు. కారణం ఆ వచ్చిన పాపం నుంచి శాపం వల్ల వెంటనే బయటపడతారు.

కొన్ని పాపాలు పశ్చాత్తాపం వల్ల పోతాయి. కొన్ని పాపాలు కర్మానుభవం చేత పోతాయి. శపించడం వల్ల నేను ఈ తప్పు చేసాను కనుక నాకు ఈ దుఃఖం వచ్చిందని స్పష్టంగా తెలుస్తుంది. లేకపోతే తెలీదు. మనం కూడా దేనికో బాధ పడుతూ దేవుడికి నా మీద దయలేదని దుఃఖపడుతూ ఉంటాం. కానీ చెయ్యనిదేదీ ఆయన ఇవ్వదు. కానీ ఎందువల్ల

మనం అది అనుభవిస్తున్నామో మనకి తెలీదు. అదే శాపం ఉంటే స్పష్టంగా తెలిసి అనుభవిస్తున్నంత సేపు అయ్యో! ఆ తప్పు చేసానే అనే పశ్చాత్తాపం ఉంటుంది. తొందరగా దానినుండి బయట పడతారు. మహాత్ముల శాపమంటే అంత గొప్పది. ఇంద్రుడు తొందరగా బాగుపడాని కనుక ఈశ్వరప్రేరణ చేత ఆయన నోటంట ఆ మాట వచ్చింది.

దేవీ ప్రసాదాన్ని నిర్లక్ష్యం చెయ్యడం వల్ల ఇంద్రుడు మొత్తం సంపదని పోగొట్టుకొన్నాడు. అప్పుడు ఇంద్రుడు పశ్చాత్తప్తుడై ఆయన్ని క్షమించమని అడిగే లోపే ఆ మహర్షి అక్కడ్నించి వెళ్ళిపోయాడు. ఎప్పుడైనా ఆదుకొనే వాడు గురువు. ఆయన పాదాలపై పడితే ఆయన ఎటువంటివాడైనా క్షమిస్తాడు.

ఇంద్రుడు బృహస్పతిని శరణువేడడం, బృహస్పతిచే ధర్మబోధ

శివేరుష్టే గురుస్రాతా గురౌరుష్టే న కశ్చన

లబ్ధ్వా కులగురుం సమ్యగ్గురుమేవ సమాశ్రయేత్

శివుడికి కోపం వస్తే గురువు రక్షిస్తాడు. గురువుగాని కోపం వస్తే శివుడు కూడా రక్షించడని గురుగీతలో చెప్తారు. ఇంద్రుడు బయలుదేరి తన గురువుగారైన బృహస్పతి దగ్గరకి వెళ్ళాడు.

భగవన్ సర్వధర్మజ్ఞ! త్రికాలజ్ఞానకోవిద

దృశ్యనేత్రై దృష్టపూర్వాణి నిమిత్తాన్యశుభాని నః

కాశీలో తపస్సు చేసుకొంటున్న బృహస్పతి పాదాలపై పడిన ఇంద్రుని లేపి ఏమైందని అడిగితే జరిగినదంతా చెప్తూ నేను జగదేకమాత, శ్రీమాత ఐన అమ్మవారి ప్రసాదాన్ని నిర్లక్ష్యపరచడం వల్ల నాకు ఉన్న 'శ్రీ' అంతాపోయింది.

ఇంద్రుడి దగ్గర 'శ్రీ' మూడు విధాలుగా ఉంటుంది. ఒకటి 'స్వర్గశ్రీ', రెండవది 'నిత్యశ్రీ', మూడవది 'విజయశ్రీ'.

విజయశ్రీ స్తతస్తస్య దైత్యలోకమథాన్వగాత్

నిత్యశ్రీ నిత్యపురుషౌ వాసుదేవ మదాన్వగాత్

నేను చేసిన తప్పిదం వల్ల నా విజయశ్రీ రాక్షసుల వద్దకు వెళ్ళిపోయిందన్నాడు. విజయశ్రీ వాళ్ళ దగ్గరకి వెళ్ళిపోవడం వల్ల రాక్షసులకి గెలుపు వచ్చింది. నిత్యశ్రీ విష్ణువు వద్దకు వెళ్ళిపోయింది. స్వర్గశ్రీ సముద్రంలోకి వెళ్ళిపోయింది. నిత్యశ్రీ అంటే నిత్యము ఉండే శ్రీ అనగా నారాయణుని దగ్గర నిత్యమూ శ్రీ ఉంటుంది.

ఎవరైతే భగవంతుడి కోసం తపిస్తారో లేదా పూర్వజన్మ సుకృతం ఉంటుందో వారికి ఆ నిత్యశ్రీ నుంచి ఒక కిరణం వెళ్ళి వారి దగ్గర ఉంటుంది.

ఆవిడ అక్కడ ఉంటేనే విజయశ్రీ మొదలైనవన్నీ అక్కడ ఉంటాయి. వారు ఎప్పుడైతే భ్రష్టులైపోతారో మళ్ళీ ఆ నిత్యశ్రీ నారాయణుని దగ్గరకి వెళ్ళిపోతుంది. నిత్యశ్రీ నిత్య పురుషుడైన వాసుదేవుని వద్దకు వెళ్ళిపోయింది. విజయశ్రీ దైత్యలోకానికి వెళ్ళిపోయిందయ్యా! అని మొత్తం జరిగిందంతా తన గురువైన బృహస్పతికి చెప్పాడు.

ఇంద్రుడు చెప్పిన దానికి బృహస్పతి సమాధానం చెప్తూ,

కృతస్య కర్మణో రాజన్ కల్పకోటిశతైరపి

ప్రాయశ్చిత్తోపభోగాభ్యాం వినా నాశో నజాయతే

“నాయనా! చేసిన దానికి అనుభవించక తప్పదు”. ఇక్కడ జరిగిన బృహస్పతి ఇంద్ర సంవాదంలో చాలా అద్భుతమైన విషయాల్ని మనకి మహర్షి అందించారు. ఇవన్నీ జీవితం తీర్చిదిద్దుకోవడానికి పనికొచ్చే చక్కని సూత్రాలు.

చేసిన కర్మ నశించాలంటే రెండే మార్గాలు. ఒకటి అనుభవించడం. రెండవది ప్రాయశ్చిత్తం చేసుకోవడం. ఒకటి భోగము అనగా అనుభవము అని ఇక్కడ అర్థం. ప్రాయశ్చిత్త మనగా చేసిన పాపం తొలగించుకొనే ప్రక్రియ.

నేనేం పాపం చేయలేదు కనుక నేనేం ప్రాయశ్చిత్తం చేసుకోనక్కర్లేదని అనుకోరాదు. అది ఇప్పటిది కాకపోయినా ఎప్పుడో పోగుచేసుకొన్నది ఉంది. అందుకే ‘కల్పకోటి శతైరపి’ అని లోతైన మాట చెప్పారు. ఆలోచించడం అంటూ మనకి అలవాటు ఉంటే ఈ మాటలకి వణుకు వస్తుంది.

మనం ఈ ప్రకృతిలో ప్రవేశించి ఇప్పటి వరకూ ఎన్ని జన్మలు తీసుకొన్నామో ఆ లెక్క మనకి తెలీదు. కల్పకోటి శతైరపి - అప్పద్నుంచి ఈ సృష్టిలో పుడుతూ, చస్తూ వస్తూనే ఉన్నాం. ఇందులోనే పడి కొట్టుకోవడం అలవాటైపోయింది. అందువల్లనే పరతత్త్వం గురించి చెప్తే వెంటనే అర్థం కాదు.

మానవజన్మ చిత్త శుద్ధికోసం వచ్చింది. నా చిత్తం చాలా శుద్ధమండి అని కొందరం టుంటారు. నిజానికి వారికి చిత్తమంటే ఏంటో తెలీదు, శుద్ధమంటే అసలు తెలీదు.

చిత్తము అంటే చైతన్యభూమిక. అనేక జన్మల సంస్కారాల చేత ఆ చైతన్యభూమిక మాలిన్యాలతో కూడుకుపోయింది. అది శుద్ధమవ్వాలి. అది శుద్ధమవ్వడానికి మన వేద సంస్కృతి సంస్కారాలు అనే చక్కని ప్రక్రియని ప్రవేశ పెట్టింది.

సంస్కారాలు, సదాచారాల వల్ల మన చిత్తం శుద్ధమౌతుంది. చిత్తం శుద్ధమైతేనే భక్తైనా, జ్ఞానమైనా లభిస్తుంది. మనకి పెద్దలు చెప్పిన అన్ని క్రియలు చిత్తశుద్ధి కోసమే. శంకరుల వారు మనం చదువుకొనే సంకల్పానికి ముందు రెండేమాటలు చెప్తూ “మమ ఉపాత్త దురితక్షయ ద్వారా, శ్రీపరమేశ్వరప్రీత్యర్థం” అన్నారు. మన సంకల్పంలో ఇంతే ఉండాలి. ఒకటి చేసుకొన్నవాటిని కడుక్కోవడం. రెండవది ఈశ్వరప్రీతి. ఈ రెండు ఉంటే బాగుపడ తామని చెప్పారు. చిత్తము శుద్ధమైతే అన్ని దుఃఖాలు పోతాయి. చిత్తశుద్ధి చేసుకోవడమే ప్రాయశ్చిత్తం.

కర్మలన్నీ కూడా ప్రాయశ్చిత్తార్థం, చిత్తశుద్ధికోసం చెయ్యాలి. అలా చేస్తే అవి మనల్ని తరువాత జన్మలలోకి తీసుకెళ్ళకుండా ఈ జన్మలో అనుభవించాల్సినవి కూడా అందులో దహింపబడి, శుభంగా పరిణమిస్తాయి. ప్రాయశ్చిత్తం గతజన్మలలో చేసిన వాటికి మాత్రమే కాదు. ఈ జన్మలో కూడా మనం కొన్ని పాపాలు చేస్తాం కానీ ఎప్పటికో మేల్కొంటాం.

అయ్యో! ఇన్ని తప్పులు చేసేనే అని వేదన పడితే శాస్త్రం దానికి ప్రాయశ్చిత్తం చెప్పింది. అది చెయ్యాలంటే ముందు పాపం చేసాననే పశ్చాత్తాపం కలగాలి. దాని నుంచి తరువాత బయట పడాలనే తపన ఉండాలి. అప్పుడు మాత్రమే ప్రాయశ్చిత్తం పనిచేస్తుంది.

ప్రాయశ్చిత్తానికి అర్హత పాపం చెయ్యడం కాదు, పశ్చాత్తాపం పడడం. కొంతమంది పశ్చాత్తాపమే ప్రాయశ్చిత్తం అనుకొంటారు కాని అది కాదు. పశ్చాత్తాపం ప్రాయశ్చిత్తానికి అర్హత. కొంతమంది ప్రాయశ్చిత్తం చేసుకోవచ్చని పాపం చేస్తారు. అటువంటివారికి పశ్చాత్తాపం లేదు కనుక ప్రాయశ్చిత్తం జరుగదు. పాపం చేసానే అని బాగా తపన పడితే ఆ భగవంతుడు దయామయుడు కనుక ప్రాయశ్చిత్తం చూపిస్తాడని చెప్పారు.

అసలు పాపమంటే ఏమిటో తెలుసుకోవాలి. ఎందుకంటే ఏవేవి చేసుకొన్నామో మనకి తెలీదు. ఇప్పుడు అవి చెయ్యకుండా జాగ్రత్తపడాలి.

ఇంద్రుడు భృహస్పతిని పాపానికి ప్రాయశ్చిత్తం ఏమిటని అడిగితే భృహస్పతి సమాధానం చెప్తూ, “నాయనా! ఒకడిని హింసించడం మహాపాపం. అసత్యమాడడం పాపం. అక్రమార్గన పాపం. ఇవి ప్రధానమైన పాపాలు. ఇంక మిగిలినవి చాలా ఉన్నాయి. గురువులని నిందించడం, పెద్దల పట్ల అమర్యాదగా ప్రవర్తించడం ఇత్యాదులు కూడా పాపాలే. ప్రాయ శ్చిత్తం కోసం శాస్త్రాలు ఎన్నో చెప్పాయి. వాటన్నిటిని తెలిసిఉన్నంత మేరకు చెయ్యాల్సిందే.

కానీ ఎన్ని చేసినా ఇంకా చెయ్యాల్సింది చాలా ఉంటుంది.

ప్రాయశ్చిత్తకర్మలన్నీ ఎవరూ పరిపూర్ణంగా చెయ్యలేరు. పైగా ప్రాయశ్చిత్త కర్మని సరిగ్గా చేసుకోకపోతే దానికి మరో ప్రాయశ్చిత్తం చేసుకోవాలి.

మనం ఎన్ని ప్రాయశ్చిత్తకర్మలు చేసుకొన్నా పశ్చాత్తప్తలమై అమ్మవారి పాదాలని ఆరాధించడమే అన్నిటికంటే గొప్ప ప్రాయశ్చిత్త కర్మ” అని చెప్పాడు బృహస్పతి. చిత్తశుద్ధికి తల్లి పాదాల అర్చనే ప్రాయశ్చిత్తం. అమ్మా!...

అపరాధసహస్రాణి క్రియంతే అహర్నిశం మయా

పుత్రోయమితి మామ్ మత్వా క్షమస్వ పరమేశ్వరి!

అని అనగలిగితే అన్నిటిని క్షమించి దయామయియైన తల్లి అనుగ్రహిస్తుంది. పశ్చాత్తాపమే పాపానికి ప్రాయశ్చిత్తం కాదు. కొంతమంది పశ్చాత్తాప పడి మళ్ళీ పాపం చేస్తూ ఉంటారు. దాని వల్ల ప్రయోజనం లేదు. పశ్చాత్తాపమంటే ఏదో చేసాను ఇక మీద చెయ్యననే నిశ్చయించుకొని అప్పుడు ప్రాయశ్చిత్త కర్మ చేస్తే ఇక మీద చేసినవన్నీ సరిగ్గా పనిచేస్తాయి.

ఈ దేహంతో ఉండే ఉనికి చాలా చిన్నది. ఈ దేహం లేని ఉనికి చాలా పెద్దది. ఈ చిన్న ఉనికిలోనే పెద్ద ఉనికి క్షేమాన్ని జాగ్రత్తగా చూసుకోవాలి. అది మన శాస్త్రం చేస్తున్న హెచ్చరిక.

బృహస్పతి ఇంద్రునికి చెప్తూ -పాపాలు అనేకం ఉన్నప్పటికీ హింస అనేది పెద్ద పాపం. హింస పనికిరాదు. మాటతోగాని, మనస్సుతోగాని, క్రియతోగాని ఎదుటవారిని బాధించడం హింస అవుతుంది. అది లేకపోవడం అహింస. అహింస చాలా ప్రధానం ఏ ఒక్కరిని చంపరాదు. కొన్ని పనులలో ఉన్నవారికి నియమాలు ఎక్కువ ఉంటాయి. అందరికీ అన్ని నియమాలు ఉండవు. ధర్మం సాపేక్షం. అందరికి ఒకే ధర్మమని ఎక్కడా ఉండదు. కొన్ని వృత్తులకి, కొన్ని క్రియలకి, కొన్ని వర్ణాలకి, కొన్ని ఆశ్రమాలకి కొన్ని నియమాలు ఉంటాయి.

గృహస్థు కృత్యాల్లోనే ప్రాయశ్చిత్తం కలిసిపోయింది. అదెలాగంటే ప్రతిరోజూ ఉదయాన్నే స్నానం చేసి దేవపూజ, పితృపూజ, అతిథి పూజ చెయ్యడం చేత అనివార్యమైన హింస చేసిన పాపం పోతుంది.

ఇళ్ళు తుడిస్తే ఒక హింస. స్నానం చేస్తే మరొక హింస. కూర తరిగితే ఒక హింస. అలా అని నోరు కట్టుకొని కూర్చోలేం. ఇవన్నీ హింస అని చెప్తూనే వీటి నుంచి బయట పడడానికిగాను పంచయజ్ఞాలని చెయ్యాలని మనకి చెప్పారు.

ఆ హింసల నుంచి బయటపడడానికి విధానాలు అన్నీ చెప్పారు. జీవజాతుల్ని ప్రాణ మున్న వాటిని ఎప్పుడూ హింసించరాదు. ముఖ్యంగా శరణువేడిన వారిని హింసించడం మహాపాపం అని చెప్పాడు.

అక్రమార్జన గురించి చెప్పాడు. దొంగతనము అంటే దోచుకోవడమే కాదు. అక్రమంగా సంపాదించింది కూడా దొంగతనం క్రిందికే వస్తుంది. అంతేకాదు మనం సక్రమంగా సంపాదించింది కూడా మనల్ని నమ్ముకొన్నవారికి, ధర్మకార్యాలకి వినియోగించకుండా మనం తిన్నా అది దొంగతనం క్రిందకే వస్తుంది.

“స్తేనయేవ సః” అని గీతలో కృష్ణపరమాత్మ చెప్పాడు.

అక్రమార్జనతో చేసిన ధర్మకార్యాల వల్ల పుణ్యం వస్తుందా అని అడిగిన ప్రశ్నకు సమాధానం ఇంద్రుడితో బృహస్పతి చెప్తూ, “నాయనా! దీనికి సంబంధించిన ఒక కథ ఉంది చెప్తాను.

పూర్వం కాంచీక్షేత్రంలో వజ్రాడు అనే దొంగ ఉండేవాడు. వాడు అనేక మంది దగ్గర చాలా ధనాన్ని దోచుకొని ఒక అరణ్యంలో తవ్వీ పాతి పెట్టాడు. అది ఎవరికి కనపడ కూడదని తాను చూస్తే పోల్చుకోవడానికి ఒక రాయిని దాని మీద పెడదామని రాయిని తేవడానికి అరణ్యంలోకి వెళ్ళాడు.

ఆ సమయంలోనే ఒక కిరాతుడు జంతువుల వేటకోసం వచ్చినవాడు దాన్ని చూసాడు. ఈ దొంగ రాయి తెచ్చుకొనే లోపులోనే ఆ ధనంలో కొంత డబ్బుని మాత్రమే తీసుకొని మళ్ళీ దాన్ని యథాతథంగా కప్పేసి వెళ్ళిపోయాడు.

ఈ లోపు ఆ దొంగ వచ్చి ఆ రాయిని ఆ తవ్విన ప్రదేశంపై గుర్తుగా పెట్టుకొని వెళ్ళి పోయాడు. ఆ పెట్టిన గుర్తు తరువాత కిరాతకుడికి పనికొచ్చింది. తరువాత ప్రతి రోజు వజ్రాడు డబ్బు తేవడం ఆ గొయ్యిలో వేసి రాయి పైన పెట్టడం జరుగుతోంది.

ఈ కిరాతకుడు వాడు దొంగిలించిన డబ్బుని తిన్నగా తీసికెళ్ళి వాళ్ళావిడకి ఇచ్చాడు.

లబ్ధం ధనమిదం భీరు సమాధత్స్వ ధనార్థిని

తప్రుత్వా తత్సమాదాయ నిధాయాభ్యున్నరే తతః

“నువ్వు ఎప్పుడూ డబ్బు కావాలి అంటుంటావు కదా! నాకు డబ్బు దొరికింది చూడు అన్నాడు”. దోచుకొచ్చి దొరికింది అంటున్నాడు.

దానికి భార్య, “ఆ మధ్య కొంతమంది బ్రాహ్మణులు మన ఇంటి ముందు నుంచి వెళ్తూ ఒకాయన నన్ను చూసి నీకు కొద్దికాలంలో అద్భుతమైన ధనం లభిస్తుంది” అని

చెప్పి వెళ్ళిపోయారు. ఆ మాట నిజం అయ్యింది. ఒక్క మాట గుర్తు పెట్టుకో!

అథవాత్మప్రయాసేన కృచ్ఛాద్యల్లభతే ధనమ్

తదేవ తిష్ఠతి చిర మన్యద్గచ్ఛతి కాలతః

న్యాయబద్ధంగా కష్టపడి సంపాదించిన డబ్బే చిరకాలం ఉంటుంది. ఇతరముగా సంపాదించినవన్నీ కాలక్రమంలో తొందరగా నశించిపోతాయి. నువ్వు ఇప్పుడు అక్రమార్కన చెయ్యలేదుగాని

స్వయ మాగతవిత్తం తు ధర్మార్థే వినియోజయేత్

కురుష్వ తేన తస్మాత్త్వం వాపీకూపాదికాశ్చుభాః

మన శ్రమ మొదలైనవి లేకుండా ఏదోలా మన దగ్గరకి డబ్బు రావచ్చు. అలా వస్తే దాన్ని ధర్మకార్యం కోసం వినియోగించాలి. కాబట్టి నీకు దొరికిన ఈ డబ్బుని ధర్మకార్యం కోసం వినియోగించమ”ని దొంగతో తన భార్య చెప్తుంది.

డబ్బు అలా స్వయంగా వస్తే ధర్మార్థనకోసం వినియోగించాలి. కాని ఒక పాపాత్ముడు దగ్గర్నుంచి మాత్రం డబ్బు వస్తే దాన్ని తిన్నగా తీసికెళ్ళి నీటిలో కలిపేయమని చెప్పారు. అసత్పురుషుల నుంచి వచ్చిన సంపదకి అంత దోషం ఉంటుంది.

భారతీయ సంస్కృతిలో ఎంత సంపాదించావనే దాని కంటే ఎలా సంపాదించావనేది చాలా ముఖ్యంగా చెప్పారు. ఆ సంపాదనే జీవితం మీద, వంశం మీద ప్రభావం చూపిస్తుంది. పురాణం ప్రపంచం కోసం. బ్రతుకుతున్న మానవుల కోసం. అవసరానికి మించిన సంపద వస్తే ఏం చేయాలో చెప్పారు. కొంతమంది ఆకలితో బాధపడుతున్నవాళ్ళు ఉండొచ్చుగాని చాలా మందికి అవసరానికి మించే వస్తోంది. అది ఎలాగో అనేది ఎవరికి వారికే తెలుసు. వచ్చిన దాన్ని సత్కార్యాలకి, దానానికి వినియోగించాలి.

సమసమాజం అనేది సిద్ధాంతాలతో రాదు. సనాతన ధర్మంతో వస్తుంది. సాటివారికి పంచి బ్రతుకు అని మన సనాతనమైన వేదమతం చెప్తోంది. “సంగచ్ఛద్వం సంవదధ్వం” - కలిసి ఆనందంగా పంచి బ్రతుకు అని వేదమంత్రం శాసిస్తోంది. ప్రతివాడు తన సంపాదనలో పది శాతం దానానికి, ధర్మకార్యాలకి వినియోగించాలని చెప్పింది. రూపాయి తెచ్చుకొన్నవాడు పది పైసలైన వినియోగించాలని మన పెద్దవాళ్ళు కొన్ని నియమాలు ఏర్పరిచారు.

అవసరానికి మించి వచ్చిన ధనం కనుక ఏదైనా ధర్మకార్యాలకి వినియోగించమని చెప్పిన భార్య మాటకి అంగీకరించి ఆ ధనంతో ఒక తటాకాన్ని నిర్మాణం చేసి అక్కడే

ఒక శివాలయం, ఒక విష్ణులయం నిర్మాణం చెయ్యడం మొదలు పెట్టాడు. ఆలయాలు కొంత నిర్మాణం జరిగేటప్పటికి అతని దగ్గర ఉన్న డబ్బంతా అయిపోయింది. మళ్ళీ వజ్రాడు దాచి పెట్టిన దొంగసొమ్ముని తెచ్చి వాటి నిర్మాణాన్ని పూర్తి చేస్తాడు. బ్రాహ్మణులను, పండితుల్ని పిలిచి వారికి వస్త్రాలను, బంగారాన్ని, ధనాన్ని సమర్పించి, దేవరాతుడనే బ్రాహ్మణుని ఆ దేవాలయాలలో నిత్య ధూప దీప నైవేద్యాలని జరిపించమని కోరాడు.

ద్విజవర్మేతి నామ్నాస్తే తస్యై శీలవతీతి చ

చక్ర సంతుష్టమనసో మహాత్మానో మహాజనః

దేవరాతుడు కిరాతుడుని, అతని భార్యను ఇటువంటి సత్కార్యం చేసినందుకు అభినందించి వారికి ద్విజవర్మ, శీలవతి అని పేర్లుని పెట్టి ఆశీర్వదించాడు.

తతః కాలవశం ప్రాప్తో ద్విజవర్మాంగనాసఖః

యమస్య బ్రహ్మణో విష్ణో ర్దూతా రుద్రస్య చాగతాః

కొంతకాలానికి ద్విజవర్మ మరణించాడు. అతని సూక్ష్మదేహాన్ని తీసుకుపోవడానికి యమ దూతలు, విష్ణు దూతలు, రుద్రదూతలు వచ్చారు.

అన్యోన్య మభవత్తేషాం యుద్ధం దేవాసురోపమమ్

అత్రాస్తరే సమాగత్య నారదో వాక్యమబ్రవీత్

మాకుర్వస్తు అథో యుద్ధం శృణ్వంతు వచనం మమ

యమదూతలు, విష్ణు, రుద్ర దూతలు గొడవ పడ్డారు. పుణ్యకర్మలు చేసాడు కనుక మేం తీసుకెడతామని దేవదూతలంటే, దోచుకుని చేసింది పుణ్యమేనా అని యమదూతలు అంటున్నారు. ఆ సమయంలో అక్కడికి నారదులవారు వచ్చి వారిని వారించి శాస్త్ర సమ్మతమైన విషయం చెప్తూ ఇతడు కొంత కాలం వాయు శరీరుడై తిరగాలని చెప్పాడు.

అయం కిరాతశ్చైర్యేణ సేతుబన్ధం పురాకరోత్

వాయుభూతశ్చరే దేకో యావద్భవ్యహతో మృతిః

వాయువు అంటే భూతప్రేత శరీరాలు. వాటిని మనం 'గాలి' సోకిందని అంటుంటాం. ఇతడు దొంగ సొమ్ముని తీసుకొని ఇదంతా కట్టాడు. ఎవరి సొమ్ముని దొంగిలించాడో వాడు చచ్చేవరకూ, వీడు వాయుశరీరుడై తిరుగుతాడని చెప్పాడు. అక్రమార్కన చేసిన ఫలితం ఎంతటి ప్రభావాన్ని చూపిస్తుందో ఈ కథ ద్వారా గ్రహించవచ్చు.

ఐతే వజ్రాడు కూడా దొంగతనం చేసే సంపాదించాడు కనుక అతను కూడా తను ఎవరెవరి దగ్గర దొంగతనం చేసాడో వారందరూ ఈ భూమి మీద ఉన్నంతవరకూ

వాడు కూడా వాయువై తిరుగుతాడని చెప్పాడు. ఇదంతా జీవుడి రాకపోకలకి సంబంధించిన సూక్ష్మమైన విజ్ఞానం.

ఇప్పుడు మనం చూస్తున్న భౌతిక విజ్ఞానం ఈ కట్టె గురించి చెప్తుంది. ఈ కట్టెలో ఉన్న జీవుడి రాకపోకల గురించి చెప్పే అద్భుతమైన విజ్ఞానాన్ని భారతీయ మహర్షులు అందించారు. దాన్ని అనుసరిస్తే బాగుపడతాం లేకపోతే బాధపడతాం.

నారదుడు ఆ దూతలకి ఈ విషయం చెప్పగానే వారు సరేనన్నారు. ఈ కిరాతకుడు వాయు శరీరుడై భూమండలం తిరుగుతూ ఉన్నాడు. ఈ లోపల కిరాతుని భార్యకి మరణం వచ్చింది.

ఆవిడకి నారదుడు కనపడి, “అమ్మా! భర్త చేసిన పాపంలో భార్యకి భాగం రాదు. భర్త చేసిన పుణ్యంలో మాత్రం భార్యకి భాగం వస్తుంది. కానీ భార్య చేసిన పాపంలో భర్తకి భాగం వస్తుంది. భార్య చేసిన పుణ్యంలో మాత్రం భర్తకి భాగం రాదు. కనుక నీవు భర్త అడుగుజాడలలో నడిచిన చాలా ఉత్తమురాలవు. భర్తని బాగుచేసావు. ఆయన స్వయంగాత విత్తం-దొరికిన సొమ్ము అని చెప్పాడు. నువ్వు దాన్ని ధర్మార్థం వినియోగించమని ప్రేరేపించావు. కాబట్టి నీకు బ్రహ్మలోక ప్రాప్తి ఉందమ్మా!” అని చెప్పాడు.

రాముడు రామాయణంలో, “స్త్రీ ఏ సాధనా చెయ్యకుండా కేవలం తాను చేయవలసిన గృహకృత్యాలని ఈశ్వరార్పణ బుద్ధితో చేస్తే ఆవిడకి బ్రహ్మలోకప్రాప్తి వస్తుంద”ని చెప్తాడు. అక్కడ కూడా ఆవిడ ఆధ్యాత్మిక సాధన చేసినట్లైతే బ్రహ్మలోకంలో సనకాది మహర్షులు బ్రహ్మజ్ఞానోపదేశం చేసి మరి పుట్టుక లేని మోక్షాన్ని ఇస్తారు. ఒకవేళ ఈ ఆధ్యాత్మిక సాధనలేవీ లేకపోతే బ్రహ్మలోకంలో కొంతకాలం ఉండి తరువాత జన్మ మహాయోగ జన్మ వచ్చి మోక్షం వస్తుందని శాస్త్రం చెప్తోంది.

నారదులవారితో ఆ కిరాతుని భార్య మాట్లాడుతూ, “స్వామీ! నా భర్త ఎక్కడున్నాడ”ని అడిగితే, “నీ భర్త వాయు మండలం దాటి వెళ్ళలేడమ్మా! భూతమై తిరుగుతున్నాడు. నీకా బాధలేదు నువ్వు బ్రహ్మలోకానికి వెళ్ళొచ్చు” అన్నాడు.

“ఆయన భూతమై తిరుగుతుంటే నేను బ్రహ్మలోకానికి వెళ్ళగలనా! నేను వెళ్ళను” అంది. ఎంత గొప్ప ప్రేమో చూసారా! ప్రేమ సిద్ధాంతమంటే ఇది.

ఆ మాటకి నారదుడు ఆనందపడి, “మీ ఆయన ఈ భూతస్థితి నుంచి బయటపడే ఒక మార్గం చెప్తాన”ని, నారదుడే స్వయంగా ఆవిడకి ఆయువుని ఇచ్చి, పంచాక్షరీ మంత్రాని ఉపదేశించి రుద్రార్చన చేస్తూ, ఆహారనియమంతో పరమేశ్వరుణ్ణి ధ్యానం

చేస్తూ కొంతకాలం అనుష్ఠానం చెయ్యమన్నాడు. నువ్వు ఇలా చెయ్యడం చేత కొంతకాలానికి మీ ఆయనకి పిశాచత్వం పోతుందని చెప్పాడు. శివారాధనకి ఉన్న వైశిష్ట్యాన్ని నారదులవారు చెప్పారు. నిజానికి ఆయన కోసం ఈవిడ చేస్తే అందడుగాని సంకల్పంలో ఆయనకి ఈ వాయురూప ప్రేతత్వం పోవాలని చేసింది.

భర్త క్షేమం కోసమని ఆవిడ పంచాక్షరీ మంత్రం జపించడం చేత అతనికి క్రమంగా ఆ ప్రేతత్వం నుంచి విముక్తి పొంది ఉత్తమమైన కైలాసలోకానికి చేరుకొన్నాడు. భార్య చేసిన సత్కర్మవల్ల ఆ కిరాతుడి మొత్తం పాపం పోయింది. అలయాలని నిర్మించే పుణ్యం వచ్చింది.

ఈ కథని శ్రద్ధగా వింటున్న ఇంద్రుడికి వెంటనే ఒక సందేహం కలిగి ఆ కిరాతకుడికి పుణ్యం ఎంత వచ్చిందో చెప్పమని బృహస్పతిని అడిగాడు.

దొంగసొమ్ముని అలయాల్ని కట్టడానికి వినియోగించాడు కనుక ఆ చేసిన పనిలో సగం పుణ్యం కిరాతుడుకి వచ్చింది. మిగిలిన సగంలో పావుభాగం ఆ ధనాన్ని దొంగిలించిన వజ్రుడుకి, మిగతా పావుభాగం వజ్రుడు ఎవరిరెవరి దగ్గర ఆ సొమ్ముని దొంగిలించాడో వారందరికీ పంచబడింది. సృష్టిలో కర్మల లెక్క ఎంత చక్కగా నడుస్తుందో దీన్ని బట్టి తెలుసుకోవచ్చు. అక్రమార్జన ఎప్పుడైనా దోషమే. అక్రమార్జనతో చేసిన పుణ్యాల ఫలితాలు ఇలా ఉంటాయని చెప్పి తరువాత బృహస్పతి ఇంద్రునితో ఆహారదోషాల గురించి చెప్తున్నాడు.

మధ్యపాన దోషం గురించి పురాణాలలో ఎంతో విస్తారంగా చెప్పారు. అందులో శుక్రాచార్యులవారు శపించిన శాపం ఉంది. మధ్యపానంలో కూడా ఉత్తమ, అధమ, మధ్యమం - అని రకాలు ఉన్నాయి. పిండి నుంచి తయారుచేసేవి, తాటి నుంచి తయారు చేసేవి, విప్ప నుంచి తయారుచేసేవి, బెల్లం నుంచి తయారు చేసేది ఇలా రకరకాలు చెప్పబడ్డాయి. ఇందులో ఒకదానికంటే మరొక దానికి దోషం తక్కువగా ఉండవచ్చు.

ఇందులో ఏదైతే దోషం తక్కువ అని చెప్పబడుతున్నదో అది తీసుకోవడం కొన్ని వృత్తులవారికి, క్షాత్రము మొదలైన పనులు చేసేవారికి దోషం రాదని చెప్పారు.

కానీ ఎవరైతే విప్రులో వారు ఏ రకమైన మద్యాన్ని సేవించరాదు. ముఖ్యంగా వామా చారంలో అమ్మవార్ని ఆరాధించే ఆయా ధర్మం కలవాళ్ళు అంటే అది తప్పా ఒప్పా అని కాకుండా అది వాళ్ళకి సిద్ధమైనది. అది చేసేవారు వాటికి తగ్గ విధానాలతో చేస్తారు

కానీ సాత్త్విక పద్ధతిలో అమ్మవారిని ఆరాధించే దక్షిణాచారంలో పంచదశిని లేదా గాయత్రిని ఎవరైతే చేస్తూ ఉంటారో వారు మధ్యపానం చేస్తే మహాపాపం వస్తుంది.

దానికి ప్రాయశ్చిత్తం అడిగిన ఇంద్రుడితో బృహస్పతి చెప్తూ, “నాయనా! భోగేచ్ఛతో బ్రాహ్మణుడు ప్రాయశ్చిత్తం చేస్తే ‘ప్రాయశ్చిత్తం నవై వాచ్యం శిలాగ్నిపతనా దృతే’- కొండ మీంచి క్రిందకి దూకాలి లేదా నిప్పుల్లో పడాలి. అదే ప్రాయశ్చిత్తం” అన్నారు.

ఎంతో జాగ్రత్తగా కాపాడుకున్న ఒక పవిత్రమైన తపస్సనే సంస్కారాన్ని కేవలం భోగ లాలసలో క్షణాల్లో నాశనం చేసుకొంటున్నారు. ఏ మార్గంలో మనం ఉన్నామో అది పుష్టికావాలంటే నిరంతరం మనం బ్రతికే తీరులో జాగ్రత్తని పాటించాలి. ఒక మంత్రాన్ని ఉపాసించేవాడు చాలా జాగ్రత్తగా ఉండాలి. మంత్రం అంటే దేవత యొక్క శబ్దరూపమని చెప్పుకొన్నాం. శబ్దం ఉచ్చరించినపుడు మన శ్వాసలోంచి అది వస్తోంది. మన ప్రాణశక్తిలో దేవత ఉంటుంది.

మన ఇంటికి ఒక పెద్దవారు వచ్చినపుడు ఎంతో జాగ్రత్తగా ప్రవర్తిస్తాం. మన ఒంటల్లో ఒక పెద్దాయన వచ్చి కూర్చున్నప్పుడు మనం ఎంత జాగ్రత్తగా ఉంటాం. అదేవిధంగా దేవతోపాసనలో దేవతాసాన్నిధ్యం ఉంటుంది కనుక మర్యాదలు, నియమాలు అవసరం. అలాగే అన్నగతమైన దోషాలు కూడా చాలా చెప్పారు. అవన్నీ చెప్తే ఈ రోజుల్లో చాలా మందికి నచ్చదు. పాకాన్ని సిద్ధం చేసినవారి దగ్గర్నుంచి దోషాలు చెప్పారు. ఏ వర్ణంలో ఉన్నవారు ఎలాంటి భోజనం చెయ్యటలో చెప్పారు.

విప్రాదుల భోజనం వేరు. తదితరుల భోజనం వేరు. ఉపనయన సంస్కారమై, మంత్ర పూతమైన అన్నాన్ని ప్రాణాహుతులతో స్వీకరిస్తాడు విప్రుడు. ఇతరులు వారి సంప్రదాయ ములు, వారి పద్ధతులు వారికి ఉండవచ్చు. వాళ్ళు అలా తరిస్తారు. అంతేకాని దాన్ని, దీన్ని కలపనవసరం లేదు. వారి వర్ణానికి సంబంధించిన ఆహారాన్ని వారు శుద్ధిచేసుకొని అమ్మవారికి నివేదన చేసి దాన్ని స్వీకరించాలి.

విప్రునికి వర్ణనీయమైన పదార్థాలలో నీరుల్లి, పుట్టగొడుగు, ఎర్ర ఉల్లి, తెల్ల ఉల్లి ఇలా క్రమంగా కొన్ని కొన్ని పదార్థాలు గురించి చెప్తూ ఇవన్నీ ఒకదాని కంటే మరొకటి దోషం తక్కువ అని మళ్ళీ చెప్పారు.

మహా తామసికమైన లక్షణం కలిగిన వాటిని చెప్తూ లశునం కలంజం గృంజనం అంటే వెల్లుల్లి, నీరుల్లి, ఎర్ర ఉల్లి ఇవన్నీ అమ్మవారి ఉపాసకులు వర్జించాలి.

అన్నం యొక్క స్థూల భాగం మలం. సూక్ష్మభాగం ప్రాణం. అత్యంత సూక్ష్మభాగం

మనస్సుగా మారుతుందని ఛాందోగ్యోపనిషత్తు చెప్తోంది.

మనం తినే అన్నం బట్టే మనస్సు ఏర్పడుతుంది గనుకనే అన్నం విషయంలో ఇన్ని జాగ్రత్తలు చెప్పారు. ఇన్ని నియమాలు ఛాదస్తం కాదు. నాగరికత ఎక్కడ ఉంటుందో నియమాలు అక్కడ ఉంటాయి. అంత గొప్ప నాగరికత సాధించింది భారతజాతి. అందుకే అన్ని నియమాలని ఇక్కడ చెప్పారు.

పాకం వండిన వాళ్ళు, వడ్డించిన వాళ్ళు వీరందరీ ప్రభావం కూడా తినేవాడి మీద ఉంటాయి. ఎంతైనా మనం ఉన్నది కలియుగం. ఎన్ని జాగ్రత్తలు తీసుకొన్నా అనాచారం వచ్చి కలుస్తుంది. కలియుగంలో మనం చెయ్యగలిగినంత చేసినా మనం చెయ్యవల్సినంత చెయ్యలేం. అలాంటప్పుడు చెయ్యగలిగినంత చెయ్యడానికి ధర్మబద్ధంగా ఉన్నాం కనుక మనకి తెలియకుండా ఏ దోషం వచ్చిందో అది తొలగింపబడుతుంది.

పశ్చాత్తాపం కలిగితే ఇప్పుడు చెప్పిన దోషాలన్నిటికీ ప్రాయశ్చిత్తం చెప్తున్నారు. గంగాది పుణ్యనదులలో స్నానం చేసి, మొలలోతు నీటిలో నిలబడి గురువుల ద్వారా ఉపదేశింపబడిన పంచదశీ మంత్రాన్ని 108 మార్లు జపం చేస్తే ఈ పాపాలన్ని తొలగింపబడతాయి అని చెప్పారు.

అమ్మవారు కలిదోషాల్ని తొలగిస్తుంది. పంచదశీ ఇత్యాది మంత్రాదులు ఉపదేశం లేకపోతే 'శ్రీమాత్రే నమః' అనుకోవచ్చు.

మనల్ని తరింపజేయడానికి అమ్మవారి నామం ఒక్కటి చాలు.

లలితామహాత్రిపురసుందరిని నమస్కరిస్తే చాలు పాపాలు తొలగిపోతాయి.

ఎంత మనం జాగ్రత్త తీసుకొన్నా అన్న దోషం ఉంటుంది. ఆర్జన వల్ల వచ్చే దోషం, పదార్థం వల్ల వచ్చే దోషం అన్నానికి సంక్రమిస్తుంది. అన్నానికే దోషాలు ఎక్కువ ఆశ్రయించుకొని ఉంటాయని చెప్పారు. సూక్ష్మమైన శక్తిని ఇవ్వడం అన్నానికి చాలా ప్రాముఖ్యత ఉంది కనుకనే పితరులకి ఉత్తమలోకాలకు వెళ్ళడానికి కూడా అన్నాన్ని పిండంగా చెయ్యడంలో ఆంతర్యం.

ఇది చాలా గొప్ప విజ్ఞానం.

ఇవన్నీ నియమాలు మనకి పురాణంలో చెప్పబడ్డాయి. పురాణం మనల్ని ఎంత భయపెడుతుందో అంత ఓదార్చుతుంది. ఎంత హెచ్చరిస్తుందో అంత జాగ్రత్తని చెప్తుంది. ఇవన్నీ హెచ్చరికలు, జాగ్రత్తలు. తలదండ్రులు పిల్లల్ని, గురువులు శిష్యుల్ని ఎలా మందలిస్తారో అలా పురాణవేత్త అయిన వ్యాసుడు మనకి చెప్తున్నాడు. బృహస్పతి ఇవన్నీ ఇంద్రుడితో

చెప్తున్నాడంటే ఆయన ఇవన్నీ చేస్తున్నాడని కాదు. వారు మాట్లాడుకున్నారంటే మన కోసం చెప్తున్నారని గ్రహించగలగాలి.

అన్నం తినేటప్పుడు కొన్ని సూచనలు చెప్తున్నారు. కలియుగంలో ఆచారం పాటించినా దురాచారం కనిపిస్తుంది. కోపాదులకు లోసుకాకుండా మనం చెయ్యగలిగినంతచేసినా దోషం వచ్చిందనుకున్నప్పుడు 'దుష్టదూరా దురాచారశమనీ దోషవర్జితా, సదాచారప్రవర్తికా' అయిన అమ్మవార్ని తలంచుకోవాలి.

అన్నసూక్తం జపిత్వాతు భృగుర్వై వారుణీతచ

బ్రహ్మర్పణమితి శ్లోకా స్తప్త్యా భుక్త్వా న దోషభాక్

వేదం తెలిసినవాళ్ళు అన్నసూక్తాన్ని, భృగువల్లిని, వారుణీ మొదలైన ఉపనిషత్తు విద్యల్ని చెయ్యాలి. మిగిలినవారు

బ్రహ్మర్పణం బ్రహ్మహవిః బ్రహ్మగ్నో బ్రహ్మణాహుతం

బ్రహ్మైవ తేన గంతవ్యం బ్రహ్మకర్మసమాధినా

అని చెప్పుకొని అన్నాన్ని శ్రద్ధగా, మౌనంగా భుజించాలి.

ఉపనయన సంస్కారాదులు కలిగి గాయత్రిని పొందినవారు మాత్రం గాయత్రితో పరిషేచన చేసి ఇవన్నీ చెయ్యాలి.

కాని దాన్ని వదిలేసి 'బ్రహ్మర్పణం బ్రహ్మహవిః' చేస్తే ప్రయోజనం లేదు. ఉపనయన సంస్కారాదులు లేనివారికి బ్రహ్మర్పణం బ్రహ్మహవిః మంత్రాన్ని చెప్పారు.

“ఇదం విష్ణురితి మన్తేణ సప్తవారాభిమంత్రితమ్” - ‘ఇదం విష్ణుమ్ విచక్రమే త్రేధానిదధే పదం’ అని ఏదైతే విష్ణుసూక్తమంత్రం ఉందో దాన్ని ఏడుమార్లు నీరు తీసుకొని సంప్రోక్షిస్తే అన్నం శుద్ధి అవుతుంది.

“అథవా శంకరం ధ్యాయేత్ జప్త్వా వై త్ర్యంబకం తథా” - శంకరుని ధ్యానం చేసి త్ర్యంబక మంత్రాన్ని చెప్పుకుంటే అన్నశుద్ధి అవుతుంది.

“ధ్యాత్వా దేవీం పరాం శక్తిం జప్త్వా పంచదశాక్షరీమ్” - అమ్మవారి పంచదశీవిద్యతో అన్నాన్ని అభిమంత్రించి స్వీకరిస్తే అన్నదోషం ఉండదు. అన్న దోషం పోవడమే కాకుండా నాస్యన్న దోషజం కించిన్న దారిద్ర్యభయం తథా - వారికి దారిద్ర్యము, భయము ఉండవు.

న వ్యాధిజం భయం తస్య న చ శత్రుభయం తథా - ఏ వ్యాధులు రావు. వారికి శత్రు భయం ఉండదు. అంతేకాకుండా ‘జపతో ముక్తిరేవాస్య సదా సర్వత్రమంగళమ్’ - పాపాలు ఎన్నో ఉన్నప్పటికీ ప్రాయశ్చిత్తానికి అమ్మ ఉంది. మనం ఏది తీసుకొన్నా

యత్కరోతి యదశ్నాతి యజ్ఞహోతి దదాతి యత్
యత్తపస్యతి తత్సర్వం యః కరోతి మదర్పణమ్

అమ్మ మంత్రాన్ని, అమ్మ నామాన్ని జపించి మనం ఆహారాన్ని తీసుకొంటే ఆహారగతమైన దోషం పోతుంది. పశ్చాత్తాపంతో అమ్మవార్ని స్మరిస్తే మనం ఇంతవరకూ చేసిన దోషాలన్ని పోయి చిత్తశుద్ధి ఏర్పడుతుంది.

ఇదంతా హయగ్రీవస్వామి అగస్త్యమహర్షికి చెప్తున్నాడంటే “కలికల్మషాలన్నీ పోగొట్టే శక్తి అమ్మవారి నామానికి, అమ్మవారి మంత్రానికి, అమ్మవారి ఉపాసనకి ఉంది.

లలితాదేవిని ధ్యానించు ఆ తల్లి నీకేది తోచేలా చేస్తుందో దాన్ననుసరించి ఇప్పుడు చేసిన ఈ దోషం నుండి బయటపడు” అని ఇంద్రునికి బృహస్పతి ఉపదేశం చేసి ఎప్పుడైతే ఓదార్చాడో అప్పుడు ఇంద్రుడు మాట్లాడుతూ, “నాకు సంపద పోయిందనే దుఃఖం కంటే నేను ఎంత తప్పుపని చేసానోనని పశ్చాత్తాప పడుతున్నాను” అన్నాడు.

“నాకిప్పుడు సంపద రావాలనే కంటే అత్యజ్ఞానం కావాలి, నేను శుద్ధుణ్ణి కావాల”ని ఎప్పుడైతే తపించాడో అమ్మవారు అనుగ్రహించారు. అమ్మవారు అనుగ్రహించేత ఇంద్రుడికి నారాయణుడు మార్గోపదేశం చేసాడు. అప్పుడు వచ్చిందే నారాయణుని యొక్క భవ్యమైన జగన్మోహినీ అవతారం.

అమ్మవారి అనుగ్రహము చేత నారాయణుడు ఇంద్రునికి చెప్పిన మాట ప్రకారంగా క్షీరసాగరమథనానికి అందరు పూనుకొన్నారు. అప్పుడు రాక్షసుల సాయం కూడా కావాల్సి వచ్చింది. ఎంత వైషమ్యం ఉన్నా క్షీరసాగరమథనం కోసం వాళ్ళకి కొన్ని అవసరాలు ఉన్నాయి కనుక ఆ అవసరాల కొద్ది ఇద్దరూ కలిసారు.

క్షీరసాగర మథనం జరుగుతూ ఉంది. ఒక అత్యద్భుతమైన భావాన్ని ఈ క్షీరసాగర మథనంలో మనకి ఆవిష్కరిస్తున్నారు.

అన్ని పురాణాలలోను క్షీరసాగరమథనం గురించి చెప్పారు.

భాగవతంలోను, శక్తిపురాణంలో, శివపురాణంలో కూడా ఇది కనిపిస్తుంది. క్షీరసాగర మథనం సాగుతూ ఉండగా మొదట హాలాహలం ఉద్భవించింది. దానితో ఎక్కడివారక్కడ ఆ పనిని విడిచి పెట్టి ఎవరు రక్షకుడు అని పరిగెడుతుంటే జగద్రక్షుడైన పరమేశ్వరుడు అక్కడ ఆవిర్భవించి విషాన్ని పానం చేసి అందర్ని రక్షించి నీలకంఠుడై విలసిల్లాడు.

అటు తర్వాత మళ్ళీ మథనం ప్రారంభమైంది.

అనేక రకాల సంపదలు క్షీరసాగరమథనంలోంచి వచ్చాయి. వాటిన్నిటినీ దేవతలు,

అసురులు పంచుకొంటు వచ్చారు. చివరకు అమృతం వచ్చింది. ఈ అమృతాన్ని ధన్వంతరి పట్టుకొచ్చాడు.

ధన్వంతరి అమృతం తేగానే రాక్షసులు దూకుడుగా వెళ్ళి దాన్ని లాక్కున్నారు. దూకుడు రాక్షసస్వభావం. దేవతలు సాత్త్వికులు గనుక అలా దూకి అది తీసుకోవాలనే ఆలోచన వారికి తట్టలేదు. రాక్షసులకు దక్కింది - అదొక ప్రమాదం. అందులో ఎవరైనా త్రాగితే మరీ ప్రమాదం. రాక్షసత్వమంటే స్వార్థపరత్వం.

తన స్వార్థం కోసం పదిమంది క్షేమాన్ని పాడు చేసేవాడు రాక్షసుడు. పదిమంది క్షేమం కోసం తన స్వార్థాన్ని త్యాగం చేసేవారు దేవతలు.

దైవీశక్తులకు అమృతం లభిస్తే లోకానికి క్షేమం. అసురులకి అమృతం దక్క కూడదని విష్ణువు ఆలోచిస్తూ ఆ ఆలోచన స్ఫురించే లోపల ముందు ఈ రాక్షసులెవ్వరూ అమృతం త్రాగకుండా ఆపాలని వెంటనే కలి పురుషుని పిలిచాడు.

కలి అనే శబ్దానికి అర్థం 'కల్యంతే కలహం కుర్వంతి అస్మిన్ ఇతి కలిః' -

ఏ కాలంలో ఒకరికొకరికి పడదో ఆ కాలం పేరు కలి. ఇది ప్రవేశించాకే ఉమ్మడి కుటుంబాలు చీలిపోయాయి. దాని తర్వాత భార్యాభర్తల మధ్య కూడా విడాకులు వచ్చాయి. సంఘాల దగ్గర్నుంచి అన్నిటిలో కలి ప్రవేశిస్తాడు. ఎవర్ని కలిసి బ్రతకనివ్వడు. ఇప్పుడు వాడి అవసరం వచ్చింది కనుక విష్ణువు వాణ్ని పిలిచి నువ్వు రాక్షసులలో ప్రవేశించు అన్నాడు. దాంతో అంతవరకూ కలిసికట్టుగా పని చేసిన రాక్షసులు వెంటనే ఒకరి కొకరు శత్రువులైపోయారు. ఇది విష్ణువు చేసిన తెలివైన పని. ఆ కలి ఎప్పుడైతే రాక్షసుల్లోకి ప్రవేశించాడో వాళ్ళు అమృతం తాగుదామనే దానికంటే ఇంకొకళ్ళు త్రాగకుండా ఉండడానికే శ్రద్ధ తీసుకొన్నారు.

అందరూ కలిస్తే తలో కొంచెం పంచుకొంటారు. అది జరక్కుండా కలి వచ్చి ఆపాడు. ఆ సమయంలో నారాయణుడు ఏం చేయాలా అని ఆలోచిస్తూ

సమ్యగారాధయామాస లలితాం సైవకరూపిణీమ్

ఏతస్మిన్నస్తరే విష్ణుస్సర్వలోకైక రక్షకః

సర్వలోక రక్షకుడైన నారాయణుడు అప్పుడు లలితాదేవిని ఆరాధించాడు. అమ్మవారి రూపాన్ని చెప్తూ 'సైవకరూపిణీమ్' అన్నారు. అనగా నారాయణుని యొక్క శక్తి యైన లలితాదేవి అని చెప్పారు. దేవతల శక్తి అమ్మ. నారాయణుడు తన శక్తియైన జగదంబికను ఆరాధన చేసాడు. ఉపాసించాడు. క్రమంగా...

తదేకధ్యానయోగేన తద్రూప స్వమజాయత

సర్వసమ్మోహనీ సా తు సాక్షా చ్ఛృంగారనాయికా

లలితాంబనే ధ్యానించడం చేత క్రమంగా ఆయన రూపం మారిపోవడం మొదలు పెట్టింది. ఎలా మారిపోయాడంటే 'శృంగార నాయికలా' అన్నారు.

'శృంగారనాయికా' అనేది అమ్మవారి నామం. శృంగారము అంటే మంచి అలంకారమని అర్థం. అందమైన అలంకారాన్ని ధరించిన సర్వసమ్మోహనా కృతిని ధరించాడు.

సర్వశృంగారవేషాధ్యా సర్వాభరణభూషితా

సురాణా మసురాణాం చ నివార్యణమద్యుతం

ఒక అద్భుతమైన జగన్మోహినీరూపాన్ని నారాయణుడు ధరించాడు. ఈ జగన్మోహినీ అవతారం ఎవరిది? అమ్మవారిదా! నారాయణునిదా! కాని పురుషుడు స్త్రీగా మారాడంటే ఆయనలో స్త్రీత్వం ప్రవేశించింది.

ప్రవేశించిన స్త్రీత్వం ఎవరంటే తొలి స్త్రీ అయిన అమ్మవారే. స్త్రీగా మారాలంటే నారాయణుడు ఆ పరాశక్తి అనుగ్రహం పొందితేగాని మారలేడు. ఎలా స్త్రీగా మారాడో అన్నదానికి ఉపాసనా పరమైన మర్మాలు తెల్పుకోవాలి. క్షీరసాగరమథనం అనేక రకాలైన ఆంతర్యాలను తెలియజేస్తుంది.

ప్రత్యేకించి ఈ జగన్మోహినీ స్వరూపం గురించి చెప్తూ-

'యా ఉమా సా స్వయం విష్ణుః' అని శాస్త్రాలు చెప్తున్న మాట. విష్ణువు, అమ్మవారు ఇద్దరిది ఒకటే తత్త్వం. లలితాసహస్రనామాల్లో 'పద్మనాభసహోదరీ' అనే నామం ఉంది.

వాగ్గేయకారులు 'సరసిజనాభ సోదరీ' అని కీర్తించారు. అలాగే త్యాగరాజ స్వామివారు కూడా 'రామసహోదరీ రాజరాజేశ్వరీ' అని కీర్తించారు.

సహోదరి అంటే అర్థం మనకు లోకంలో అన్నాచెల్లెల్లు అనుకున్నట్టు కాదు. దేవతల యొక్క బాంధవ్యాలు వేరు. మానవుల బాంధవ్యాలు వేరు. ఇద్దరిలో ఒకే తత్త్వం ఉందని ఇక్కడ అర్థం. అమ్మవారు పురుషరూపంలో కనిపిస్తే విష్ణువు. విష్ణువు స్త్రీరూపంలో కనిపిస్తే అమ్మవారు. ఆమె పేరు వైష్ణవి. ఆయన పేరు విష్ణువు. ఇద్దరూ ఒకటే పనులు చేస్తారు.

రాక్షసులు బాధిస్తే రూపం ధరించి వచ్చి రక్షించే పని వీళ్ళిద్దరిదే. విష్ణువు జగన్మోహినిగా మారాడంటే 'ఆయన తత్త్వమే ఆవిడ' అని చెప్పడం ఇందులోని ఆంతర్యం.

ఆ కారణం చేతనే ఆ యోగమాయా స్వరూపిణియైన అమ్మవారి కృపతో విష్ణువు జగన్మోహినీరూపాన్ని ధరించాడు. ఆ మోహినీరూపం చూడగానే అందరూ ఆశ్చర్యచకితు

లయ్యారు. ఆ జగన్మోహినీదేవి తిన్నగా రాక్షసుల వైపుకి వెళ్ళింది.

ఆమె చూపిస్తున్న సౌందర్య విలాసాల మాయలో పడి అమృతం విషయం మర్చి పోయారు. ఏమిటి మీలో మీరే గొడవ పడుతున్నారని ఓర చూపులు విసరుతూ, విలాసంగా నవ్వుతూ అడిగాడు నారాయణుడు.

ఏం లేదు అమృతం వచ్చింది. ఇది ఎవరు ఎలా పంచుకోవాలో తెలియక గొడవలు పడిపోతున్నామంటే 'నన్ను పంచమంటారా!' అని అడిగింది.

ఆవిడ ఎలా అడిగిందోగాని 'నువ్వే పంచు' అన్నారు.

ఏమో తీరా నేను పంచిన తరువాత మోసం చేసావని అంటారేమో అంటే "మేము అలా అనము. నువ్వు ఎలా పంచితే అలాగే" అన్నారు రాక్షసులు.

"మీరంతా అలా మీద మీద పడితే నేను పంచలేను! మీరంతా బంతులు తీర్చి కూర్చోండి" అంది. దాన్నే పంక్తి అంటారు. కూర్చోండని చెప్తే సరే నని రాక్షసులంతా ఒక పంక్తిలో దేవతలంతా ఒక పంక్తిలో కూర్చున్నారు.

జగన్మోహినీ వడ్డించడం మొదలు పెట్టింది. ఆ వడ్డన ఉందే

కనత్కనకదర్శికా కృణన్మంగళకంకణా

కమనీయవిభూషాద్యా కళా సా పరమా బభౌ

జగన్మోహినీ అనగానే మనం పెద్ద అవతారం క్రింద చూడకుండా దాటేస్తాంగాని ఇక్కడే చాలా రహస్యం ఉంది. ప్రతి పురాణకథలో ఒక ప్రతీకవాదం ఉంది. దాన్ని మనం జాగ్రత్తగా తీసుకొంటే ఒక అద్భుతమైన బోధన అందులో మనకి కనిపిస్తుంది.

ఒక చేత్తో బంగారు గరిట పట్టుకొని మరొక చేత్తో అమృతకలశం పట్టుకొన్న ఆ స్వరూపం చూస్తే సాక్షాత్తు అన్నపూర్ణాస్వరూపిణియైన జగదంబ కనిపిస్తుంది. ఈ జగన్మోహినీరూపం సాక్షాత్తు జగదంబస్వరూపం. ఐతే ఆవిడ ఎవరికి అమృతం వడ్డిస్తోంది? దేవత్వానికే అమృతం కాని అసురత్వానికి అమృతం ఉండదు, దక్కదు.

వాళ్ళు మథనం చెయ్యగా కొన్ని సంపదలేవో వచ్చాయి కానీ, అమృతమనే పరమ సంపద మాత్రం అసురత్వానికి ఇవ్వరాదు. కనుకనే నారాయణుడు జగన్మోహినీరూపంతో అమరులకు అమృతం వడ్డిస్తున్నాడు. మరి మాకో! అని రాక్షసులు అడిగే లోపల వారి వైపు చూస్తూ చిన్న నవ్వు నవ్వుతున్నాడు. ఆ నవ్వులో వారు మర్చిపోతున్నారు.

ఇలా విలాసాలన్ని రాక్షసులకు వడ్డించాడు. అమృతం దేవతలకు వడ్డించాడు. మొత్తానికి వడ్డనంతా పూర్తయ్యింది. ఇందులో ఆంతర్యాన్ని ఏకాగ్రంగా పరిశీలించాలి. పురాణకథలు

సామవేదం షణ్ముఖశర్మ

అర్థం చేసుకోవడానికి ఏకాగ్రత కావాలి.

మన జీవితం ఒక పెద్ద క్షీరసాగరమథనం. దీనిలో మథనం చేస్తేనే మనకి అమృతత్వం లభిస్తుంది. సృష్టిలో ఎంతో సంపద ఉంది కాని మనకు దక్కాలంటే మథన పడాలి.

ఈ మథనం మనలో ఉన్న మూడు రకాల గుణాలైన సత్త్వరజస్తమో గుణాలతో చేస్తాం. రాజస, తామస గుణాలే అసురులు. సాత్త్విక గుణాలే దేవతలు. ఈ మూడు గుణాలతో మథనం సాగుతుంది. అలా సాగినప్పుడు మొట్టమొదట విషమే వస్తుంది. అంటే భరించలేని విఘ్నం. ఇక పని ఆపేద్దామా! అనేంత విఘ్నం వస్తుంది.

కాని భగవంతుని ఆశ్రయిస్తే దాన్ని తొలగిస్తాడు. ఆ తర్వాత సంపదలన్ని వస్తాయి. ఇన్నీ వస్తాయిగాని చివరకు అమరత్వం కావాలి. అమరత్వమంటే జన్మరాహిత్యమైన కైవల్యం అదే ఆత్మజ్ఞానం. ఆసురీప్రవృత్తి ఉన్నవారికి ఆత్మజ్ఞానం లభించదు.

ఆత్మజ్ఞానం అమృతం ఇవ్వాలి. అన్నపూర్ణాదేవి వడ్డించే అమృతాన్నం ఇదే.

బ్రహ్మజ్ఞానమే అమృతం. సర్వం బ్రహ్మమయం అనే ఆనందానుభవమే అమృతం. అది ఆసురీ గుణాలు ఉన్న వారికి రాదు.

జగన్మోహినీ అనే మాటకు అర్థం జగతిని మోహింపజేసేది అనే అర్థమే కాక, జగత్తే మోహినీ అనే అర్థాన్ని తీసుకోవాలి.

జగమే ఒక మోహిని. జగన్నాథుడే జగము. కాని మనం జగత్తులో జగన్నాథుడ్ని చూడడం లేదు. జగతినే చూస్తున్నాం. జగన్మోహినిగా నారాయణుడు రాగానే ఆ మోహనం చూస్తూ ఆయన నారాయణుడని మర్చిపోతున్నాం. అదే విధంగా ఈ ప్రపంచంలో దొరికే విషయాలు, వాంఛలు, ఈ సుఖాలు, ఈ లాలసలు.... ఇవన్నీ చూసి ఇవి నారాయణుని స్వరూపాలే అనే జ్ఞానాన్ని మర్చిపోయి ఆ సుఖాల వెంట పడిపోవడం వల్ల మనకు అసలైన అమృతం లభించడం లేదు. ఈ జగన్మోహినిని జగన్నాథుడుగా ఎవరు చూస్తున్నారో వారికే అమృతం వస్తుంది. దేవతలు ఒక వరుసలో ఉన్నారు. ఆయన ఎన్ని మోహాలు చూపిస్తున్నా, ఆయన జగన్నాథుడనే స్పృహ దేవతలకి ఉంది.

ఆ మోహాలు చూసి ఆయన్ని మోహినీ అనుకుంటున్నారు రాక్షసులు.

ఆసురీప్రవృత్తి ఉన్నవారికి జగత్తు జగన్మోహినిగా, దైవీప్రవృత్తి ఉన్నవారికి ఈ జగన్మోహినియే సాక్షాత్తు జగన్నాథుడు, జగదంబిక. వారికి అమృతం వడ్డిస్తుంది.

ఎవరికి దైవీగుణాలు ఉంటాయో వారికే ఆత్మజ్ఞానం లభిస్తుంది.

భగవద్గీతలో దైవాసురసంపద్విభాగ యోగం ఇక్కడ అన్వయించుకోవాలి. ఆసురీ సంపద ఉన్నవారికి బ్రహ్మజ్ఞానం లభించదు, ఈశ్వరజ్ఞానం కలుగదు. వారికి ఎంత చెప్పినా లోపలకి వెళ్ళదు. దైవీ ప్రవృత్తి ఎవరికి ఉంటుందో వారికి మోక్షం లభిస్తుంది. మోక్షమే అమృతం. “దైవీసంపద్విమోక్షాయ” అని గీతలో కృష్ణపరమాత్మ చెప్తాడు. దైవీసంపద ఎవరికుంటుందో వారికి మోక్షం లభిస్తుందని చెప్పి అర్జునుడికి వెంటనే అభయం ఇస్తాడు. “నువ్వు భయపడకు! నువ్వు దైవీసంపదతో పుట్టావు కనుక నీకు తప్పకుండా ఆ కైవల్యం వస్తుంద”ని చెప్తాడు.

లోకంలో ఉండే సంపదలు వాళ్ళూ, వీళ్ళూ కూడా పంచుకోవచ్చు కాని అసలు సంపద మాత్రం దైవీసంపద ఉన్న వారికే లభిస్తుందని ఇందులో ఉన్న ఆంతర్యం. ఆ జగన్మోహినీస్వరూపం దైవీసంపద కలిగిన వారికి ఆత్మజ్ఞానాన్ని, కైవల్యాన్ని ప్రదానం చేస్తోంది. జగన్మోహినీరూపం అమ్మవారి రెండవ అవతారంగా చెప్తున్నారు. ఎప్పుడైనా ఆసుర గుణాల్ని సంహరించి, దైవీగుణాలను రక్షించడానికే అవతారాలు వస్తాయి.

భౌతికమైన సంపదలే సర్వస్వం అనుకుని ధర్మాన్ని విడిచి పెట్టే పాపపు రోజులు రజో గుణ, తమోగుణ విజృంభణ వల్లే వస్తాయి. వాటిని నిగ్రహించగలిగే శక్తి మనకు లేదు. అఖండ ఆత్మశక్తియైన ఆ తల్లిని ఆశ్రయిస్తే ఆ తల్లి ఈ రెంటిని నిగ్రహించి దైవీగుణాన్ని రక్షిస్తుంది. అప్పుడు మనకి కావాల్సిన అమృతత్వం లభిస్తుంది.

లోకంలోగాని, మనలోగాని శాంతి కావాలంటే ఈ రజోగుణ తమోగుణాలు నిగ్రహింప బడాలి. తమోగుణం అజ్ఞానం. రజోగుణం అహంకారం. ఈ రెండూ అణచబడి సాత్త్విక గుణం రక్షింపబడితేనే మనకి శాంతి, ప్రపంచానికి శాంతి. ఆ శాంతి పొందడానికై చందీ సప్తశతి, లలితోపాఖ్యానం చదువుకోమంటారు. ‘అశేషజనమోహినీమ్’ అనే మాటే సర్వజగన్మోహినైన జగదంబిక.

ఆసురీ శక్తుల్ని రెండు రకాలుగా కొట్టొచ్చు. ఒకటి వాళ్ళతో యుద్ధం చేసి ప్రతాపం చూపించి చంపడం. రెండు మోహింపజేసి వారి బుద్ధిని ప్రకృదారి మళ్ళించి అణచి వెయ్యడం. రెండూ యుద్ధంలో వ్యూహాలే.

మోహంతో కూడా శత్రువుల్ని అణచవచ్చు అనేది చూపిస్తున్నారు.

అశేషజనమోహినియైన ఆ తల్లి మోహశక్తిని వినియోగింపజేసి ఇక్కడ ఆసురీగుణాల్ని అణచి వేసింది. ఇది ఇందులో ఉన్న అద్భుతమైన ఆంతర్యం. జగన్మోహినీస్వరూపం ఇంత దివ్యమైనది కనుకనే అది ఉపాస్యమూర్తి అయింది. ఈ అశేష జనమోహినీస్వరూపమే

సర్వసౌందర్యరాశియైన లలితామహాత్రిపుర సుందరి యొక్క రెండవ అవతారంగా చెప్పారు.

ఈ విధంగా విష్ణుమూర్తి చేసి అంతర్ధానం అయ్యాడు. అమృతం పంచడం పూర్తి అయ్యింది. దేవతలంతా సంతోషించారు గాని అసురులకి కోపం వచ్చింది. అప్పుడు అసురులకి, అమరులకి యుద్ధం మొదలైంది.

అమృతం తాగిన దేవతలు సులభంగానే అసురుల్ని నిర్జించారు. అప్పుడు ప్రశాంతత నెలకొంది.

శివమోహినీ ప్రాదుర్భావం

నారదుడు క్రమంగా కైలాసలోకానికి చేరుకొని శివునితో చెప్తున్నాడు, “సాగరమథనంలో విషం రాగానే వాళ్ళంతా నిన్ను పిలిచారు. నువ్వు భోళా శంకరుడివి కనుక చక్కగా వెళ్ళి విషం మింగేసి వచ్చి కూర్చోన్నావు. ఆ తరువాత ఎన్నో సంపదలు వచ్చాయి. అప్పుడు మాత్రం వాళ్ళు నిన్ను పిలవలేదు” అని చెప్పాడు.

విషం వచ్చినప్పుడు విశ్వేశ్వరా! అన్నారు. తరువాత ఐరావతం, చింతామణి, ఉచ్చైశ్రవం, కామధేనువు, కల్పవృక్షం ఇవన్నీ వచ్చాయి. అప్పుడు శివ శివా లేడు. నీకా! నాకా! అనుకొన్నారు. మనమైనా అంతే! కష్టాలు వచ్చినప్పుడు పరమేశ్వరా! సుఖాలు వచ్చినప్పుడు మాత్రం ఎవరితో పంచు కొందామా! ఎలా పంచుకొందామా! పరమేశ్వరుడు దయామయుడు గనుక

ఏమీ పట్టించుకోకుండా కైలాసంలో కూర్చున్నాడు.

పరమేశ్వరునికి అమృతం అవసరం లేదు. ఆయనే మృత్యుంజయుడు.

నారదుడు చెప్తూ, “అక్కడ ఒక అద్భుతమైన వింత జరిగింది సుమా! నారాయణుడు అద్భుతమైన జగన్మోహినీరూపం ధరించాడయ్యా! ఆ రూపం ధరించి ఎంతో అందంగా చాలా బాగున్నాడు” అంటే “అవునా...! నేనూ చూడాలి” అని పరమేశ్వరుడంటే “ఇంకేం చూస్తావయ్యా! అవతారం అయిపోయింది!” అన్నాడు. నేనిప్పుడే వైకుంఠానికి వెళ్తానని పరమేశ్వరుడు బయలుదేరి వైకుంఠానికి వెళ్ళాడు.

నారాయణుడు ఆయన్నీ చక్కగా ఆహ్వానించి రా! పరమేశ్వరా! అని గాఢంగా ఆలింగనం చేసుకొని కూర్చోపెట్టి ఏమిటి విశేషం తమరు ఇలా విచ్చేసారని అడిగితే, పరమేశ్వరుడు, “నేనో వార్త విన్నాను. నువ్వు అద్భుతమైన మోహినీరూపం ధరించావుట. నాకది చూడాలని ఉంది. ఒక్కసారి అది చూపిస్తావా!” అని అడిగాడు.

విష్ణువుకి సిగ్గు వేసి అంతర్ధానమైపోయాడు.

ఇదేమిటి! అడిగితే అంతర్ధానమైపోయాడని వైకుంఠంలో శివుడు తిరుగుతున్నాడు.
అప్పుడు ఆయనకి ఒకచోట నుంచి పాట వినిపించింది.

ఏమిటా ఆ పాటా అని చూస్తూ ఉంటే వైకుంఠంలో విరజానది తీరంలో ఒక అత్యద్భుత
మైన ఉద్యానవనం, ఆ ఉద్యానవనంలో మోహినీరూపంతో నారాయణుడు కనిపించాడు.

పారిజాత తరోర్మాలే కాంతా కాచి దదృశ్యత

బాలార్కపాటలాకారా నవయౌవనదర్శితా

కల్పవృక్షాలలో ఒకటి పారిజాతం. ఆ పారిజాతవృక్షమూలంలో 'బాలార్కపాటలాకారా' -
అంటే 'సర్పారుణా' 'అనవద్యాంగీ' అన్నట్లే లేత ఎర్రని రంగుతో ఉన్నాడు.

'నవయౌవనదర్శితా' - మంచి యౌవనంతో ఉంది.

ఉత్కృష్టపద్మరాగాభ చరణాబ్జనఖచ్ఛటా

యావకశ్రీ నిర్వృషేక్షపదలౌహిత్యవాహినీ

పద్మరాగాల వంటి పాదాలతో ప్రకాశిస్తున్నాడు. అవి ఎంత ఎర్రగా ఉన్నాయంటే
పారాణి అవసరం లేని ఎర్రదనం అన్నారు. ఆ పాదాలు ఎంతో అందంగా ఉన్నాయి. ఆ
పాదాలకి

కలనిస్సనమంజీర క్షణత్కింకిణిమండితా

మ్రోగుచున్న మువ్వలతో కూడిన నూపురాలతో ఉన్నాడు. ఇలా ఆయన సౌందర్యా
న్నంతటిని హయగ్రీవస్వామి వర్ణించారు. కారణం ఆయన ధరించిన రూపమే అది.
అటువంటి రూపాన్ని చూడగానే శివుడు మోహితుడయ్యాడు. ఇక్కడ మరో ఆంతర్యం
ఉంది. ముందు దేవతలకి కనపడిన రూపం జగన్మోహినీరూపం. ఇప్పుడు శివమోహినీ.
జగత్తుని మోహింపజేయడం వేరు. శివుని మోహింపజేయడమంటే సామాన్యం కాదు.
మళ్ళీ ఒక్కసారి అమ్మవారిని గాఢంగా ధ్యానించుకొన్నాడు విష్ణువు. అప్పుడేదో నీ దయవల్ల
ఒకరూపం ధరించాను. ఇప్పుడు ఈయనగారు వచ్చి నన్ను రూపం ధరించమంటున్నారు
కనుక నా వల్ల కాదమ్మా! అంటే వెంటనే అమ్మవారి అనుగ్రహంచేత ఆ రూపాన్ని
ధరించాడు.

రెండు మోహినీరూపాలు ఒకటి కాదు. ఇది శివమోహినీరూపం. సాక్షాత్తు నిర్వికారుడైన
పరమాత్మని మోహింపజేయాలి. శివుడు నిర్వికారుడు. ఆయన్ని లోకంలో ఉన్నవేవీ
మోహింపజేయలేవు. కనుకనేగా మన్మథుడు తగులబడ్డాడు. మన్మథుడు తగులబడ్డాడంటే
అర్థం ప్రపంచంలోవేవీ నన్ను మోహింపజేయలేవని చెప్పడం.

సామవేదం షణ్ముఖశర్మ

పరమేశ్వరుడు మన్మథుని తగులబెట్టగలిగాడేగాని అమ్మవారి దగ్గర లొంగిపోయాడు. శివుని మోహింపజేసే శక్తి ప్రపంచంలో అమ్మవారికి ఒక్కరికే ఉంది. అందుకే

కామపరిపంథి కామిని కామేశ్వరి కామపీఠమధ్యగతే

కామదుఘా భవ కమలే కామకలే కామకోటి కామాక్షి

అని మూకకవి అద్భుతంగా అమ్మవారిని కీర్తించారు. కామపరిపంథి అంటే మన్మథుడి శత్రువైన శివుని మోహింపజేసిన ఓ తల్లీ! ఎవరు లొంగదీయలేరనుకొన్న శివుని ఈవిడ లొంగదీసింది రండి చూపిస్తానని మూక శంకరులు చెప్తూ

పంచశరశాస్త్రబోధనపరమాచార్యేణ దృష్టిపాతేన

కాంచీసీమ్ని కుమారీ కాచన మోహయతి కామజేతారమ్

కాముని జయించిన శివుని ఒకావిడ కాంచీక్షేత్రంలో మోహింపజేసిందని చెప్తున్నాడు.

ఆవిడ చూపులతో మోహింపజేసింది. ఆవిడ చూపులతో చూడగానే శివుడు లొంగిపోయాడు కనుకనే కామాక్షీ అమ్మవారు ఆవిడ కళ్ళలోంచి సృజింపజేసిన ఆ కామనాశక్తిచేత శివుడు లొంగిపోయాడని చెప్పారు.

ఆ తల్లి యొక్క కృప చేత నారాయణుడు మళ్ళీ శివమోహినీరూపాన్ని ధరించాడు. ఆ శివమోహినీస్వరూపాన్ని చూసి పరమేశ్వరుడు స్పందించాడు.

ఆయన ఎందుకు స్పందించాడంటే... ఆయన ఆవిడ దగ్గరే స్పందిస్తాడు...

అక్కడ ఆ వైకుంఠంలో విరజానదీతీరంలో కనిపించినది సాక్షాత్తు నారాయణియైన ఏ జగదంబిక ఉందో ఆ తల్లీ.

ఈ రహస్యం శంకరభగవత్పాదులవారికి తెలుసు. ఆయన శివానందలహరిలో ఒక అత్యద్భుతమైన శ్లోకాన్ని చెప్తారు.

బాణత్వం వృషభత్వ మర్థవపుషా భార్యాత్వ మార్యాపతే

ఘోణిత్వం సఖితా మృదంగవహతా చేత్యాది రూపం దధౌ

త్వత్పాదే నయనార్పణం చ కృతవాన్ త్వద్దేహభాగో హరిః

పూజ్యాత్ పూజ్యతర స్స ఏవహి సచేత్ కోవా తదన్యోధికః

ఆ నారాయణుడికి నువ్వంటే ఎంత ఇష్టం పరమేశ్వరా! ఎప్పుడూ నీ దగ్గరే ఉండాలని నువ్వు యుద్ధానికి బయలుదేరితే నీకు ఆయన బాణమయ్యాడు. అక్కడున్న నందీశ్వరుడు కూడా నారాయణాంశసంభూతుడు. అంతేకాదయ్యా! ఆయనే స్త్రీగా మారి భార్యయై నీలో అర్థభాగాన్ని తీసుకొన్నాడు. పార్వతీదేవి స్వయంగా విష్ణుస్వరూపిణి.

దేవీభాగవతంలో దీని గురించి చక్కని సమన్వయాన్ని చెప్పారు. సృష్టికి పూర్వం ఒక పరంజ్యోతి ఉండేది. ఆ పరంజ్యోతి నుంచి మూడురకాలైన కవలలు వచ్చాయి. బ్రహ్మ, లక్ష్మి వీరిద్దరూ బంగారు కాంతులతో ఉన్నారు. వీరిద్దరూ అకాతముళ్ళు లేదా అన్నాచెల్లెళ్ళు అనుకోవచ్చు. ఇద్దరూ ఒకేసారి వచ్చారు.

తరువాత విష్ణువు, పార్వతి. మూడవ కవలల జంట శివుడు, సరస్వతి. వీరు జ్ఞాన స్వరూపులు. శివుని యొక్క శక్తి అయిన సరస్వతి వెళ్ళి బ్రహ్మగారికి పత్ని అయ్యింది. దీని అర్థం లయజ్ఞానం ఉంటేనేగాని సృష్టి చెయ్యలేదు బ్రహ్మగారు. సృష్టిలో అవసరమైన లక్ష్మి బ్రహ్మగారికి సోదరిగా వచ్చింది. సృష్టితోపాటు వచ్చింది ఐశ్వర్యం. ఆ ఐశ్వర్యం స్థితికారకుని దగ్గరకి వస్తేనేగాని స్థితి జరుగదు కనుక లక్ష్మీదేవి విష్ణువు దగ్గరకి వచ్చింది. ఈ స్థితిని ఎటుతీసుకెళ్ళాలి? లయం వైపు తీసుకువెళ్ళేది స్థితి. స్థితి జ్ఞానం ఉంటేనేగాని లయ జరుగదు. అందుకోసమే విష్ణువుతో పాటు వచ్చిన తల్లి శివుని చేపట్టింది.

అమ్మవారు, నారాయణుడు సోదరీ సోదరుల స్థానంగా చెప్పారు గనుకనే అమ్మవారి రెండవ అవతారం జగన్మోహినీ అవతారం లేదా శివమోహినీ అవతారమని చెప్పబడుతోంది. ఇది మనకి పురాణాలు ఇచ్చిన అద్భుతమైన ప్రతీకవాదం.

ఈ రహస్యాన్ని శంకరులు సౌందర్యలహరిలో చెప్తూ-

హరిస్తాం ఆరాధ్య ప్రణతజనసౌభాగ్యజననీం

పురా నారీ భూత్వా పురరిపుమపి క్షోభమనయత్

స్మరోఽపి త్వాం నత్వా రతినయనలేహ్యేన వపుషా

మునీనాం అప్యన్తః ప్రభవతి హి మోహాయ మహతామ్

‘ప్రణతజనసౌభాగ్యజననీమ్’ అనేదానిలో సౌభాగ్యవిద్య అనే దాన్ని శంకరులు ధ్వనింప జేసారు. ‘హరి’ అని మొదలు పెట్టి ‘జననీమ్’ అని పూర్తి చేసారు. చివర వచ్చిన ‘ఈం’ని మొదట వచ్చిన ‘హరి’ని కలిపితే ‘హ్రీం’ అనే బీజాక్షరం ధ్వనిస్తుంది.

ఆ బీజాక్షరమంత్రశక్తిని అందులో నిక్షిప్తం చేసారు శంకరులు. అమ్మా! ఆ నారాయణుడు నిన్ను ఆరాధించి త్రిపురాసురసంహారకుని కూడా మోహపెట్టాడన్నారు. మోహింపజేసే వస్తువులన్నీ త్రిపురాలలోనే ఉంటాయి. త్రిపురాలు అంటే స్థూల, సూక్ష్మ, కారణ శరీరాలు- ఊర్ధ్వ, మధ్య, అధో లోకాలు- లేదా భూత భవిష్యత్ వర్తమానాలు.

ఈ మూడింటిని పరమేశ్వరుడు తగులబెట్టేసాడు. ఇంక ఆయన్ని ఎవరు మోహింప జేయగలరు. అందుకే ‘పురరిపుమపి’ అనే మాటని శంకరులు ప్రయోగించారు. త్రిపురాలని

తగులబెట్టిన పరమేశ్వరునిలో 'క్షోభమనయత్' కలవరం పుట్టించాడు నారాయణుడు అన్నారు. ఎందువల్ల అంటే అమ్మవార్ని ఆరాధన చెయ్యడం వల్ల - అనే ఒక విషయాన్ని శంకరులు సౌందర్య లహరిలో చెప్పారు. దానికి ఆధారం ఈ వృత్తాంతం.

వైకుంఠంలో శివమోహినిని చూసిన శివుడు మోహితుడవగా వారు ఉభయుల యొక్క తేజమూ కలసి ఒక అద్భుతమైన ఆకారాన్ని ధరించింది.

తత స్సముదితో దేవో మహాశాస్తా మహాబలః

అనేకకోటి దైత్యేష్ట గర్వనిర్వాపణక్షమః

ఆ సమయంలో వారిరువురి తేజస్సుతో ఉద్భవించినవాడే 'మహాశాస్తా' అనబడే మహాబలుడు అన్నారు. అయ్యప్పస్వామి అని మనం ఎవరైతే కీర్తిస్తూన్నామో ఆయనకి మహాశాస్తా అని పేరు.

కొంతమంది అరకొర మిడి మిడి జ్ఞానం కలిగిన వాళ్ళు, శివకేశవుల అభేదాన్ని అంగీ కరించనివాళ్ళు అయ్యప్ప అవతారాన్ని విశ్వసించరు. అంతేకాదు అయ్యప్ప అవతారానికి పురాణంలో ప్రమాణం లేదంటారు. సరిగ్గా బ్రహ్మాండపురాణంలో అయ్యప్ప అవతారం గురించి రెండుసార్లు చెప్పబడింది.

అయ్యప్ప-ఆయన అసలు పేరు శాస్తా. శంకరులు 'శాస్తారమ్ ప్రణమామ్యహమ్' అని ఈయన్ని కీర్తించారు. కాలడిలో శంకరుల ఇంటి దగ్గర కృష్ణమందిరం, శాస్తామందిరం రెండూ ఉంటాయి. ధర్మశాస్తా.

శాస్తా అంటే శాసించువాడు. 'శాస్తా' శబ్దానికి రెండు అర్థాలు ఉన్నాయి. శాసించువాడు అంటే ఎవరి దగ్గర శక్తి ఉంటుందో వాడు శాసిస్తాడు. అనేకకోటి దైత్యేష్ట గర్వనిర్వాపణక్షమః - లెక్కలేనన్ని దైత్యశక్తుల్ని ఆయన నిగ్రహించగలిగే శక్తి గలవాడు.

అదేవిధంగా 'శాస్తా' అంటే గురువు అని అర్థం. శాసించువాడు. జీవుడికి, ఈశ్వరుడికి భేదంలేదని చెప్పేది అద్వైతం. ఆ స్థితిలో ఆలోచిస్తే శివకేశవుల మధ్య భేదం లేదనేది కూడా అద్వైతంలో ఒక సూత్రం. ధర్మశాస్త్రని అద్వైతానికి ప్రతీకగా కూడా చెప్తారు. ఆయన స్వరూపాన్ని మనం భావిస్తే అద్వైత తత్త్వం కనిపిస్తుంది. ఆ విధంగా చూడాలి తప్ప ఏదో దీక్ష పట్టం గనుక నలభైరోజుల్లో మొత్తం కోరికలన్ని తీరిపోతాయనే దృష్టితో చూడరాదు. ఆయన స్వరూపంలో ఉన్న తత్త్వాన్ని పరిశీలిస్తే ఆయన యోగస్వరూపుడు, గురు స్వరూపుడు అని తెలుస్తుంది.

అయ్యప్ప మూర్తిని పరిశీలిస్తే యోగపట్టంలో కూర్చుని ఉంటాడు.

అది యోగాసనము. అటుతర్వాత చిన్నుద్రని ధరించి ఉంటాడు. జీవబ్రహ్మైక్యాన్ని తెలియజేసేదే ఆ చిన్నుద్ర. పైగా ఆ క్షేత్రం వద్ద 'తత్త్వమసి' అనే మహావాక్యం కూడా రాసి ఉంటుంది. దీన్ని బట్టి ఆయన సాక్షాత్తు బ్రహ్మజ్ఞానప్రదాయకుడైన స్వరూపం.

అలాంటి కోరికతో అయ్యప్పని ఉపాసిస్తే బ్రహ్మజ్ఞానం ప్రసాదిస్తాడు.

ఇలా ధర్మశాస్త్రా అవతారాన్ని ఇక్కడ వివరించారు.

జగన్మోహినీ అవతారం కారణంగా ధర్మశాస్త్రా ఉద్భవించాడు నాయనా! ఇదే శివమోహినీ, అశేషజనమోహినీ యైన అమ్మవారి రెండవరూపము అని చెప్పారు అగస్త్యులవారికి హయగ్రీవస్వామివారు.

లలితామహాత్రిపురసుందరీ ప్రాదుర్భావ నేపథ్యం

తరువాత మూడవ రూపం చెప్పాలి. అదే అసలు కథైన లలితామహా త్రిపురసుందరీ అవతారఘట్టం.

యత్తు భుక్తిప్రదం దైవం నతన్ముక్తిం ప్రయచ్ఛతి

యత్తు ముక్తిప్రదం దైవం నతద్భుక్తి ప్రదమ్ భవేత్

ముక్తినిచ్చేవారు భుక్తిని ఇవ్వలేరు. భుక్తి అంటే అర్థం అనుభవము. కర్మానుభవము, భోగము అని అర్థం. హయగ్రీవస్వామివారు చెప్తు

ఉభే తే భుక్తి ముక్తీ చ యా దాతుం దేవతా పటుః

సా భవే లలితాదేవీ శక్తిచక్రైక నాయికా

అని గొప్ప సారవంతమైన వాక్యాన్ని చెప్తున్నారు. 'ఉభే తే భుక్తి ముక్తీ చ' - భుక్తి, ముక్తి ఉభయమునూ కూడా 'యా దాతుమ్' ఇవ్వగలిగే పటుత్వం కల దేవత లలితాదేవి అని చెప్పారు. ఆవిడ ఎవరో చెప్తు 'శక్తి చక్ర ఏక నాయికా' అన్నారు.

శక్తి చక్రానికి ఏకనాయిక అయిన తల్లి.

సా సాక్షాత్పరమం బ్రహ్మ తయా సృష్టం జగత్త్రయమ్

ఆవిడ సాక్షాత్తు పరబ్రహ్మస్వరూపిణీ. ఆవిడ వల్లనే ఈ జగత్తు అంతా నడుస్తూ ఉన్నది. బ్రహ్మవిష్ణుమహేశ్వరారులు కూడా ఆవిడ శక్తి చేతనే పని చేస్తున్నవారు.

అలాంటి ఆ తల్లి చరిత్ర వినాలని సంకల్పం నీకు కలగడమే అనేక జన్మల పుణ్య విశేషమని అగస్త్యులతో హయగ్రీవస్వామివారు, 'ఆ తల్లి చరిత్రని చెప్తున్నాను. శ్రద్ధగా విను' అని చెప్పారు.

ముందుగా ఆ తల్లి యొక్క ఆవిర్భావానికి ఏది నేపథ్యమో దాన్ని వివరిస్తున్నారు.

దక్షప్రజాపతి బ్రహ్మదేవుని యొక్క పుత్రులలో ఒకడు. ఆ దక్షప్రజాపతి శివద్రోహి. ఆయన కుమార్తె సాక్షాత్తు జగదంబిక. సృష్టి చెయ్యడానికి నియమించబడ్డవాడు దక్షుడు. దక్షుడు బ్రహ్మగారి కుమారుడు. ఆయన ప్రజాపతి. సృష్టి చెయ్యగలిగే శక్తి కావాలంటే ఆ శక్తి అనుగ్రహం ఉండాలి.

“నువ్వు ఉత్తమ సంతానం ద్వారా సృష్టిని చెయ్యాలి. ఆ శక్తి నీకు ఉత్తమ సంతానంగా లభిస్తేనే అద్భుతమైన సృష్టివిస్తారం జరుగుతుంది ఓ దక్షప్రజాపతీ! అమ్మవారి కోసం తపస్సు చెయ్యమ”ని బ్రహ్మగారు చెప్పారు.

దక్షప్రజాపతి తపస్సు చేయగా ఆ జగదంబిక సాక్షాత్కరించింది.

ఆయన అమ్మా! నువ్వు నాకు పుత్రికగా పుట్టాలని అడిగాడు. పుత్రికగా పుడతానుగాని ఎప్పుడైనా నేను పరమేశ్వరుని శక్తినే. ఇప్పుడు నేను నీకు పుత్రికగా ఉద్భవిస్తాను. అప్పుడు కూడా నువ్వు నన్ను పరమేశ్వరుడికే ఇచ్చి వివాహం చేయాలని ముందే చెప్పింది.

అమ్మవారు పుత్రికగా పుట్టక ముందేమో అమ్మవారు. పుట్టిన తరువాత నా కూతురు అనే భావం ఏర్పడింది. అది సహజం. అది మానసిక ధోరణి. ఆ ధోరణి క్రమంగా బలపడి నా కూతురు గనుక నేను చెప్పినట్లు వినాలను

కున్నాడు. నాకు ఇష్టమైనవారినే అల్లుడిగా తెచ్చుకుంటాను అనుకున్నాడు.

దక్షునికి శివతత్త్వం తెలీదు కనుక ఆయనంటే పడదు. అమ్మవారు మాత్రం ఆ శివునే ధ్యానిస్తూ ఉంది.

దక్షుడు స్వయంవరం ఏర్పాటు చేసాడు. ఆ స్వయంవరానికి అందరూ వచ్చారుగాని శివుని దక్షుడు పిలవలేదు కనుక ఆయన రాలేదు.

ఆ తల్లి శివునికోసం చూసి ఆయన రాకపోయేటప్పటికి చేతిలో ఉన్న వరమాలని తీసుకొని ‘ఓంనమశ్శివాయ’ అని విడిచిపెట్టేసింది.

సర్వాంతర్వామియైన పరమేశ్వరుడు వెంటనే అక్కడ ఆవిర్భవించి, ఆ వరమాల క్రింద పడకుండానే మెడలో వేసుకొని అంతర్ధానమయ్యాడు.

అటు తర్వాత బ్రహ్మవిష్ణువులు బోధిస్తే దక్షప్రజాపతి ఆ సతీదేవికి శివుని ఇచ్చి వివాహాన్ని జరిపించాడు.

కానీ దక్షుని మనస్సులో మాత్రం బాధ పోలేదు. ఆ తర్వాత శివుని మీద ఉన్న ద్వేషంతో

శివరహితమైన యజ్ఞాన్ని తలపెట్టాడు. అలాంటి పనులు చెయ్యకూడదు - అది అవైదికమని ఎందరో బుద్ధి చెప్పారు. కర్మఫలప్రదాత ఈశ్వరుడు. నీకు ఆయన తత్త్వం అర్థం కావడం లేదు. ఏ కర్మైన ప్రారంభించడం, కొనసాగించడం, ఫలం రావడం ఉంటుంది. యజ్ఞం ఫలంతో పూర్తవుతుంది. దాన్ని పూర్తి చేయడం వరకే మనకి తెల్పు. కాని దాని ఫలము ఎవరిస్తారో అది మనకి తెలీదు. పూర్తయ్యాక ఏది ఉంటుందో అదే ఫలము.

అది ఇచ్చేవాడు ఈశ్వరుడు.

అందుకే సృష్టికి బ్రహ్మ అనగా యజ్ఞం యొక్క ఆరంభం బ్రహ్మ. సాగించడం విష్ణువు. యజ్ఞఫలప్రదాత ఈశ్వరుడు. యజ్ఞఫలప్రదాత అయిన ఈశ్వరునే నువ్వు అవమానిస్తే దుష్టులీతాలు ఉంటాయి జాగ్రత్త అని హెచ్చరించినా దక్షుడు వినలేదు. యజ్ఞం చేసాడు.

అమ్మవారికి కబురు వెళ్ళింది. వెంటనే ఆవిడ దక్షయజ్ఞ ధ్వంసం కోసం బయలుదేరి వచ్చింది.

కథలో ఏం కనిపిస్తుందంటే పుట్టింటి మీద మమకారం కనుక పుట్టింటి వారు చేసే యజ్ఞం కోసం వాళ్ళాయన చెప్తున్నా కూడా ఆయన్నే ఒప్పించి ఆవిడ వచ్చింది. కాని అసలు సంకల్పం శివనిందాపరుడైన దక్షునికి ఇంక పుత్రికగా ఉండరాదని అమ్మవారు నిర్ణయించుకొంది. అలా వచ్చిన ఆ అవతారాన్ని చాలించి మళ్ళీ హిమవంతునికి పుత్రికగా ఉద్భవించ దలచుకొంది.

‘దాక్షాయణీ దైత్యహంత్రీ దక్షయజ్ఞవినాశినీ’ అయిన ఆ తల్లి దక్షయజ్ఞవినాశనానికి బయలుదేరి వచ్చింది. వస్తూ ముందు దక్షునికి పాఠం చెప్పింది. “ఎంత తప్పు పని చేస్తున్నావు...

శివ ఇత్యక్షరద్వంద్వసమ్మితం యస్య కీర్తనం

స్మరతామపి కైవల్యం తం నిస్తసి దురాశయ

ఓ దుర్బుద్ధి కలవాడా! శివ అనే రెండక్షరాలు కీర్తించినవాడు మోక్షాన్ని పొందుతున్నాడే అలాంటి శివుని నువ్వు నింద చేస్తున్నావా!

తం విశుద్ధచిదాకారం నిస్తసిన్దుశిఖామణిమ్

అహోపాప మహోపాపం శాస్త్రం పాపం హతం హతం

ఇందుశిఖామణి - చంద్రశేఖరుడైన, విశుద్ధమైన ఆ చైతన్యస్వరూపునే నువ్వు నింద చేస్తున్నావు. ఇంత కంటే పాపం ఉంటుందా! దీనికి ఫలితం అనుభవిస్తావు సుమా! అని చెప్పి సతీదేవి తన దేహాన్ని త్యాగం చేసింది. దానితో పరమేశ్వరుడు క్రుద్ధుడయ్యాడు..

సామవేదం షణ్ముఖశర్మ

పరమేశ్వరుని కోపమంతా అద్భుతమైన ఒక ఆకారాన్ని ధరించింది. అదే వీరభద్రాకృతి. ఆ వీరభద్రుడు ఎన్నో రుద్రగణలతో భద్రకాళీ సమేతుడై దక్షయజ్ఞానికి వచ్చి అక్కడున్న దేవతల్ని అందర్ని శిక్షిస్తూ ఉన్నాడు.

అప్పుడు ఆ సమయంలో యజ్ఞరక్షకుడైన విష్ణువు ఆయన్ని అడ్డుకొన్నాడు. తన యజ్ఞాన్ని రక్షించమని దక్షుడు విష్ణువుని పిలిచాడు. విష్ణువు వచ్చి కూర్చొన్నాడు. కనుక తన రక్షణ బాధ్యతగా విష్ణువు సుదర్శన చక్రాన్ని తీసి వీరభద్రుని పై ప్రయోగించాడు.

ఘోర్లమానం నభశ్చక్రే తదాలోక్య సుదర్శనం

వ్యాతేన నిజవక్త్రేణ వీరభద్రస్సమాగిలత్

వీరభద్రుడు వెంటనే నోరు తెరచి విష్ణువు ప్రయోగించిన సుదర్శనాన్ని చక్కిలంలా తినేసాడు. విష్ణువుకి ఎత్తిన చెయ్యి అలా స్తంభించిపోయింది.

అప్పుడు నారాయణుడు మందహాసం చేసి అంటున్నాడు.

వీరభద్ర మహావీర స్థానే తవ పరాక్రమ

స్థానే త్వయా కృతా శిక్షా దక్షస్యాస్య దురాత్మనః

వీరభద్రా! నువ్వు ఇప్పుడు చూపించిన పరాక్రమం సరియైనది. అందువల్లే నా సుదర్శనం కూడా నీ నోటిలోకి వెళ్ళిపోయింది. ఎవరైతే శాస్త్రవిరుద్ధంగా ప్రవర్తిస్తారో వారిని దేవతలూ రక్షించరు, నేనూ రక్షించను అన్నాడు. నేను రక్షించను - అంటే రక్షించలేనని కాదు రక్షించను అన్నాడు. ఈ రెండిటికి తేడా ఉంది. మరి ఇంతవరకూ ఎందుకు రక్షించావంటే నన్ను పిలిచాడు కనుక ఇంతవరకూ రక్షించాను. కాని దక్షుడు ఫలితం అనుభవించాల్సిన సమయం ఎప్పుడొచ్చిందో వాడి శిక్షకి నేను కూడా సహకరిస్తాను అన్నాడు.

శివద్రోహుల్ని విష్ణువే శిక్షిస్తాడు. ఆ కారణం చేతనే నా చక్రం నీ కడుపులోకి వెళి పోయింది. ఇప్పుడు నువ్వు వెళ్ళి నీ పని నువ్వు చేసుకో! అన్నాడు.

ఎప్పుడైతే విష్ణువు వీరభద్రుని విడిచి పెట్టాడో అప్పుడు ఆయన చెయ్యి మామూలుగా వచ్చింది.

మరి వీరభద్రుడు కడుపులోకి వెళ్ళిన చక్రం ఎలా వస్తుందంటే 'నువ్వు ఎవర్నించి వచ్చావో ఆయన్నే నేను మళ్ళీ ఉపాసన చేసి ఆ చక్రాన్ని తెచ్చుకుంటాను సుమా!' అని చెప్పాడు.

ఈ రహస్యమే మనకి శివమహిమ్మస్తోత్రంలో పుష్పదంతులవారు చక్కగా చెప్తారు.

హరిస్తే సాహస్రం కమల బలిమాదాయ పదయోః,
యదేకోనే తస్మిన్ నిజముదహరన్నేత్రకమలమ్!
గతో భక్తుద్రేకః పరిణతిమసౌ చక్రవపుషః,
త్రయాణాం రక్షాయై త్రిపురహర జాగర్తి జగతామ్

తర్వాత నారాయణుడు కొంతకాలానికి తపస్సు చేసి వెయ్యి కమలాలతో శివుని ఆరా ధిస్తూ ఉండగా అందులో 999 కమలాలు అవగానే వెయ్యో కమలం కనపడలేదు. అది శివలీలావిలాసం. ఆ తర్వాత పరమేశ్వరుని ద్వారా తన సుదర్శన చక్రాన్ని విష్ణువు పొందుతాడు.

ఆ తరువాత విష్ణువు వీరభద్రునితో కొన్ని విషయాలు చెప్తాడు అవి మనం దరికి పనికొస్తాయి.

తస్మాదిమం శివద్రోహసమ్పన్నం బహుపాతకం
దేవీద్రోహేణ చాత్యంతపాపిష్ఠం జహి దుర్ధియమ్

శివద్రోహి అంటే దేవీ ద్రోహి. దక్షుడు శివద్రోహి, దేవీ ద్రోహి కనుక ఆ పాపిష్ఠుని ఓ వీరభద్రా! నువ్వు శిక్షించు. నాకు, శివునికి భేదము లేదని ఇక్కడ విష్ణువు స్వయంగా చెప్తున్నాడు. ఇక్కడ అమృతత్వం విష్ణుతత్వం రెండూ మనకి కనిపిస్తాయి.

అతస్త్వస్తి మహావీర వీరభద్ర! వ్రజామ్యహమ్

సంసాధయ శివస్యాజ్ఞాం దుష్టం దక్షం చ భక్షయ

దుష్టుడైన ఆ దక్షుణ్ని నశింపజేయు! శివాజ్ఞ వేరు, నా ఆజ్ఞ వేరు కాదు.

యాదృగాజ్ఞా మహేశస్య తాదృగేవ మమాపి సా

ఆయన ఆజ్ఞ ఏమిటో నా ఆజ్ఞ అదే. నేను, ఆయన ఏవరమో తెల్సా అని అద్భుతమైన రహస్యాన్ని చెప్తున్నాడు.

నావయో ర్విద్యతే భేదః పురాణేష్వాగమేషు చ

మా ఇద్దరికి పురాణాల యందుగాని, మంత్రశాస్త్రముల యందుగాని, వేదాది శాస్త్రముల యందుగాని భేదము లేదు.

అహం శక్తిః శక్తి మాం త్వ విశ్వవ్యాపీ మహేశ్వరః

నేను శక్తిని. ఆయన శక్తిమంతుడు. ఇది శివునికి, విష్ణువుకి ఉన్న సంబంధం. శక్తి వ్యాపిస్తుంది. శక్తిమంతుడు ఉన్నచోట ఉంటాడు. ఇది మనకి అర్థం కావాలంటే ఒక దీపం వెలిగిస్తే ఆ దీపం నుంచి వచ్చేది కాంతి. అప్పుడు దీపాన్ని కాంతిమతి అంటారు.

సామవేదం షణ్ముఖశర్మ

కాంతిమంతుడు దీపం. శక్తిమంతుడు శివుడైనట్లుగా, కాంతిమంతుడు దీపం అయ్యింది. దీపం అక్కడే ఉందికాని కాంతి మాత్రం వ్యాపించింది.

అలాగే పరమేశ్వరుడు స్థిరమై ఉంటాడు. ఆయన యొక్క శక్తే ప్రపంచమంతా వ్యాపిస్తుంది. మనం దీపాన్ని వేరుగా, కాంతిని వేరుగా చూడగలమా! దీపం అంటూ లేకపోతే కాంతి అనేదిలేదు. విశ్వమంతా ఉన్న ఈ శక్తులన్ని వెలుగులే. ఈ వెలుగులన్ని శివజ్యోతి నుంచి వచ్చిన వెలుగులే. ఆ వచ్చిన శక్తి అంతా విష్ణువు. విష్ణువు అంటే వ్యాపించువాడు అని అర్థం.

స్థిరంగా ఉన్న శివం శక్తిగా వ్యాపిస్తే విష్ణువు. ఈ మాటే 'శివాయ విష్ణురూపాయ శివరూపాయ విష్ణవే'. వ్యాపించిన శక్తే విష్ణువు.

ఎవరి నుంచి వ్యాపించిందో ఆయన శివుడు. ఈ శివుడు ప్రపంచాతీతుడు. ఆయన్నుంచి వ్యాపించిన శక్తి ప్రపంచమంతా ఉంది.

ప్రపంచమంతా, ప్రపంచంగా పరచుకొన్నది ఆయన వెలుగే. శివుడు విశ్వవ్యాపకుడైతే విష్ణువు. వ్యాపించినవాడు పరమశుభస్వరూపుడు కనుక శివుడు. శివకేశవులకి ఇదీ సంబంధం. ఆ మాటని సాక్షాత్తు నారాయణుడే చెప్తున్నాడు.

అహం శక్తిః శక్తి మాం త్వ విశ్వవ్యాపీ మహేశ్వరః

శక్తి శక్తిమతోర్భేదం కో జనఃప్రతిపద్యతే

శక్తికి, శక్తిమంతునికి భేదం ఎవరు చెప్తారయ్యా! అదెలాగంటే

వహ్నేశ్వ దాహికాయాశ్చ భేదః కోను సమీక్ష్యతే

అగ్నికి, దాని యొక్క వేడిమికి ఎవరైనా భేదం చెప్పగలరా! అలాగే నాకు, శివునికి ఎవరైనా భేదం చెప్పగలరా! మరి అమ్మవారు ఎవరనే ప్రశ్న రావచ్చు! దానికి సమాధానం చెప్తూ

ఆద్యాశక్తిర్మహేశస్య చతుర్థాభిన్నవిగ్రహో

మహేశ్వరుని యొక్క ఆద్యాశక్తి అనగా ప్రథమమైన ఆయన శక్తి నాలుగు రూపాలతో ఆరాధింపబడుతుంది. ఆ నాలుగు రూపాలు -

భోగే భవానీ రూపా సా దుర్గారూపా చ సంగరే

కోపే చ కాళికావేషా పుంరూపే చ మదాత్మికా

శివుని యొక్క ఆద్యాశక్తిని భోగరూపంలో ఆరాధిస్తే భవానీ అన్నారు.

భవానీ దేవిని ఆరాధిస్తే భోగాలు లభిస్తాయి. భోగాలంటే సుఖాలు, మంచి అనుభవాలు, ఐశ్వర్యాలు ఇవన్నీ ఇచ్చేది భవానీ. భోగంలో భవానీ. ఆ తల్లే యుద్ధంలోకి వచ్చేటప్పటికి పరాక్రమ స్వరూపం. ఆ పరాక్రమస్వరూపం దుర్గ. ఇందరి దేవతలా అంటే నిజానికి ఉన్నది ఒక్కరే. ఉన్నది ఒక్కటే. దాని శక్తి అన్నప్పుడు రెండు అయ్యాయి.

ఈ శక్తే రకరకాల అవసరాల కోసం రకరకాల రూపం ధరించింది.

ఇన్ని దేవతారూపాలు ఎందుకంటే మనకి ఎన్ని అవసరాలో అమ్మకి అన్ని రూపాలు ఉంటాయి. ఏదో ఒక్కర్ని ఉపాసిస్తే చాలదా! అంటే చాలదు. పంచభూతాలు ఒకే పరమేశ్వరుడు. కాని ఏదో ఒక్క భూతం చాలా! అగ్ని ఒక్కటి చాలు అనగలమా! మన శరీరమంతటా ఒకటే ఆత్మవైతస్యం ఉంది. కాని ఏదో ఒక్క అవయవం చాలు అంటామా! అన్ని కావాలి. ఏ అవసరం వచ్చినప్పుడు అది కావాలి. నడవాల్సినప్పుడు కాలు అవసరం. పట్టుకోవల్సినప్పుడు చెయ్యి అవసరం.

దేని అవసరం వచ్చినప్పుడు అదే దేవుడు.

ఏకత్వం చెప్పిందీ హిందూమతమే. అనేకత్వం చెప్పిందీ హిందూమతమే.

ఆకారం చెప్పిందీ హిందూమతమే.

నిరాకారం చెప్పిందీ హిందూమతమే.

కాబట్టి ఎవరో వచ్చి మనకి ఏకత్వం చెప్పక్కర్లేదు. నిరాకారం చెప్పక్కర్లేదు. దైవం గురించి ఎన్ని రకాల ఆవిష్కరణలు జరగాలో అన్ని రకాల ఆవిష్కరణలు భారతదేశంలో జరిగాయి. సృష్టి యొక్క రహస్యం గురించి ఎన్ని ఆలోచనలు జరగాలో అన్ని ఆలోచనలు భారతదేశంలో హిందూ మతంలో జరిగాయి. మనకెవడో కొత్త మతం ఇవ్వక్కర్లేదు. మనం వెళ్ళనక్కర్లేదు. గంగానది దగ్గరకి వెళ్ళి సీసాలతో నీళ్ళు అమ్మక్కర్లేదు. అలాగే హిందూమతం దగ్గరకి వచ్చి ఇంకెవడి మతమో ఇవ్వక్కర్లేదు. ఇక్కడ అన్ని భావాలు ఉన్నాయి.

అదే తల్లి సౌభాగ్యాల్ని, భోగాల్ని ఇచ్చినప్పుడు భవానీ. ప్రతాపం చూపించే టప్పుడు దుర్గ. 'కోపే చ కాళికావేషా' - అమ్మవారి యొక్క కోపశక్తి కాళిక. సృష్టిలో ఈ కాళి కూడా అవసరమే. మనం సూర్యుని పరిశీలిస్తే ఒకే సూర్యుడు ఒక సమయంలో భరించే విధంగా, మరొక సమయంలో భరించ లేని విధంగా ఉంటాడు.

వేసవిలో సూర్యుడు తీవ్రంగా లేకపోతే తరువాత వానలు పడవు. అలాగే ఒక నది కొండలపై నుంచి ప్రవహించేటప్పుడు ఎంతో వేగంగా దూకుతుంది. తరువాత మైదానంలోకి

వచ్చేటప్పుడు ఎంతో నెమ్మదిగా ఉంటుంది. అదే నది. అక్కడ అంత వేగంగా దూకకపోతే, ఇక్కడ ఇంత నెమ్మదిగా అది రాలేదు. ఆ వేగంగా దూకినప్పుడు కాళి కనిపిస్తుంది. నెమ్మదిగా ప్రవహించినప్పుడు గౌరి కనిపిస్తుంది. కానీ ప్రవాహం ఒక్కటే.

సృష్టిలో ప్రతిదాంట్లో కూడా ఈ రెండు శక్తులు ఉంటాయి. ఆ మన్యుశక్తి(కోపశక్తి) కాళి అంటారు. నారాయణుడు చెప్తున్న శివుని యొక్క ఆదిశక్తి భోగములో భవానీ. సంగరంలో దుర్గ. కోపంలో/ప్రళయంలో 'కాళీ'.

‘పుంరూపే చ మదాత్మిక’ ... “ఆ శక్తే పురుషరూపం ధరిస్తే నేను” అన్నాడు విష్ణువు. శక్తికి ఏ రూపం లేదు.

శక్తి స్త్రీకాదు, పురుషుడు కాదు. ఆ రహస్యం దేవీపురాణంలో చెప్పాడు.

పుంరూపం వా స్మరేద్దేవీం స్త్రీ రూపం వా విచింతయేత్

అథవా నిష్కలాం ధ్యాయే త్సచ్చిదానంద లక్షణామ్

ఉన్నదొక్కటే సచ్చిదానందవిగ్రహో అయిన శక్తి. ఆ శక్తిని కొంతమంది పురుషరూపంలో ధ్యానిస్తారు. కొంతమంది స్త్రీ రూపంలో ధ్యానిస్తే, కొంతమంది ఏ రూపంలేని నిష్కలగా ధ్యానిస్తారు. ఎలా ధ్యానించినా ‘సచ్చిదానందవిగ్రహామ్’ అని చెప్పారు.

తస్మాన్మమ చ శమ్భోశ్చ మా భేద మవధారయ

శమ్భో రాజ్ఞా మమైవాజ్ఞా దక్షం మర్దయ నిర్దయం

నాకు, శివునకు భేదం ఉందని అనుకోకు అని చెప్పి వీరభద్రుని పంపించాడు. ఆయన వెళ్ళి దక్షయజ్ఞాన్ని ధ్వంసం చేసాడు. అటు తర్వాత పార్వతీదేవి అవతరించింది. దక్షుని పుత్రికగా ఉన్నప్పుడు ఆవిడ పేరు సతీదేవి. ఇప్పుడు పార్వతీదేవిగా, హిమవత్పుత్రికగా ఉద్భవించింది.

క్రమంగా ఆ తల్లి అక్కడ తపస్సు చేసుకొంటున్న శివుని వద్దకు వెళ్ళి తన సేవతో, సౌందర్యంతో ఆయన మనస్సుని ప్రసన్నం చేసుకోవాలనుకొంది. ఆమె వల్ల కాలేదు.

ఈ లోపు దేవతలంతా కంగారు పడుతున్నారు. కారణం తారకాసురుడనే రాక్షసుని బాధని వారంతా తట్టుకోలేకపోతున్నారు. ఈ తారకాసురుడు ఎలా వచ్చాడో చెప్తూ- దక్షుడు శివనిందకి పాల్పడి నిరీశ్వర యాగం చేసాడు. దానిలో దేవతలంతా పాలు పంచుకొన్నారు.

శివుడు దయతో మళ్ళీ అనుగ్రహించి దయతో దక్షుడికి మేక తలకాయ అతికించి

యజ్ఞం పూర్తి చేయించాడు. శివుడు దయ చూపించాడు గాని, శివద్రోహం చేసిన పాపం వల్ల ప్రకృతి ఊరుకోదు. ఆ దుష్కార్యంలో పాలు పంచుకొన్న దేవతలందరికీ దుర్గతులు వచ్చాయి.

ఒక చెడ్డ పని చేసేవాడే కాకుండా ప్రోత్సహించేవాడు, దానిలో పాలు పంచుకొనేవాడు, బాగుంది అనేవాడు కూడా ఫలితం అనుభవించాల్సి వస్తుందన్నారు. అందుకే

కర్తా కారయితా చైవ ప్రేరకశ్చ అనుమోదకః

సుకృతం దుష్కృతం చైవ చత్వారః సమభాగినః అని చెప్పారు.

మంచిపనికైనా, చెడ్డపనికైనా - ఆమోదించేవాడు, చేసేవాడు, చేయించేవాడు, ప్రేరేపించే వాడు ఆ నలుగురికి సమభాగం వస్తుంది. దేవతలు దక్షయజ్ఞంలో పాల్గొన్నారు కనుక అప్పుడు వీరభద్రుడి చేత తన్నులు తిన్నా, వారికి ఆ దుర్గతి ఎంత భయంకరంగా పట్టుకొందంటే తారకా సురుడనే రాక్షసుడు ప్రకోపించాడు. వారందరికీ తేజస్సు క్షీణించింది. అవతలివాడు మన మీద గెలుపు పొందగలిగాడంటే అర్థం మనలో తేజస్సు, తపస్సు, ధర్మం దెబ్బతినడమే కారణం. తపశ్శక్తి క్షీణిస్తేనే అవతలివాడు దాడి చెయ్యగలడు. దేవతలంతా చెట్టుకీ, పుట్టకీ చెదిరిపోయారు. ఈ ఆపదనుండి కాపాడేవాడెవడంటే శివశక్తుల పుత్రుడు మాత్రమే. కాని శక్తి ఇప్పుడు సాకారంగా ఆవిర్భవించి విడిగా ఉంది. శివుడు విడిగా ఉన్నాడు. వీరిద్దర్ని ఏకం చెయ్యాలి.

పార్వతీ పరమేశ్వరుల్ని ఏకం చెయ్యడం కోసం దేవతలంతా కలిసి మన్మథుని పంపించారు. మన్మథుడికో విశేషం ఉంది. శ్రీవిద్యకి మన్మథుడు చాలా అవసరం.

‘ఆత్మవిద్యా మహావిద్యా శ్రీవిద్యా కామసేవితా’. మన్మథుడు ఉపాసించిన శ్రీవిద్యనే అందరూ ఉపాసిస్తున్నారు.

‘పంచదశి’ అంతా ‘కామరాజ విద్యే’. అది మన్మథుడు ఉపాసించిన విద్య.

శ్రీవిద్యలో అవే పదిహేను అక్షరాలు. ఇది కామరాజవిద్య.

మన్మథుడు ఎలా వచ్చాడంటే బ్రహ్మదేవుడు సృష్టిని చేసాక, ఈ సృష్టి నిరంతరం కొన సాగాలంటే ఏం చేయాలి? అనుకొన్నాడు. కర్మకి ప్రేరణ ఉంటేనే కాని కర్మని ఎవ్వరూ చెయ్యరు. కర్మకి ప్రేరణ కోరిక. కోరిక అనే ఒక శక్తి.

సృష్టిలో ఏయే భావాలు ఉన్నాయో, ప్రతి భావానికి ఒక అధిదేవత ఉంటారు. ఆ అధి దేవత ప్రభావం చేతనే ప్రతివారిలో ఆ భావాలు ప్రజ్వరిల్లుతాయి.

ఆ కోరికని సృజింప జేయడానికై బ్రహ్మగారు నారాయణుని ప్రార్థన చేస్తే లక్ష్మీసమేతుడైన

నారాయణుని మనస్సు లోంచి ఉద్భవించాడు మన్మథుడు.

నారాయణునికి మన్మథుడు తండ్రి అని, లక్ష్మీదేవిని మన్మథుని తల్లి అని అంటారు.

“కమలజు కన్న తల్లి కాముని కన్న తల్లి అమరులగన్న తల్లి ఆదిమలక్ష్మి” అని అన్నమాచార్య కీర్తించారు.

ఆ విధంగా మన్మథుడు ఈ సృష్టి యందు ప్రవర్తించాడు.

ఆ మన్మథుని దేవతలు పట్టుకొన్నారు. సృష్టిలో అందరి మనస్సుల్లో కోరికల్ని ప్రజ్వరిల్ల జేసే దేవత ఆయన.

కేవలం వైరాగ్యంతో అంతర్ముఖుడైన శివుని ఇటు తిప్పాలంటే మన్మథుని సహాయం అవసరం అనుకొని దేవతలందరూ ఆయన్ని పంపించగా ఆయన బయలుదేరాడు.

“పైగా నీ అవసరం ఉంది నాయనా!” అని పెద్దవాళ్ళే అడిగితే ఆయనకి అహంకారం వచ్చింది. ఆ అహంకారంతో పరమేశ్వరునికి ఎదురుగా నిలబడి బాణం సంధించబోతుంటే కాళ్ళూ చేతులు వణికాయి. ఏదో అనుకున్నాను గాని ఈ మూర్తిని చూస్తే భయమేస్తోందను కున్నాడు.

అప్పుడే పార్వతీదేవి అటు వచ్చింది.

అమ్మయ్యా! ఇంత జగదేకసౌందర్యరాశి ఎదురుగా ఉంటే నా బాణం పనిచేస్తుందనుకొని బాణప్రయోగం చేసాడు. కాని ఆ పరమేశ్వరుడు ఆ తల్లి దగ్గర్నుంచి కానుకలు తీసుకోబోతూ మన్మథుని చూసాడు. వెంటనే ఆయన తపః పూతమైన దృష్టి చేత ఆ ఫాలనేత్రాగ్ని చేత మన్మథుడు దగ్ధమైపోయాడు.

ఎప్పుడైతే మన్మథదహనం అయిందో శివుడు వెంటనే అంతర్ధానమయ్యాడు. పార్వతీదేవి దుఃఖితురాలై నేను ఇంతకాలం పరమేశ్వరుని సేవలతో ప్రసన్నం చేసుకోవచ్చనుకొన్నాను గాని, స్వామిని సేవతోగాని, సౌందర్యంతోగాని ప్రసన్నం చేసుకోలేమని అనుకుంది. చివరకి మోహాన్ని పెంచగలిగే మన్మథుడే దగ్ధమైపోయాడెప్పుడో, నేనింక స్వామిని ఏవిధంగా మోహింప చేయగలను అనుకొని అమ్మవారు కూడా తపస్సులో కూర్చుంది.

పరమేశ్వరుడు అక్కడ్నించి తన నిజధామమైన కైలాసానికి వెళ్ళి ఆయన తపస్సులో ఉన్నాడు.

ఇప్పుడు పూర్తిగా వాళ్ళు అంతర్ముఖులై ఉన్నారు. దేవతలకి ఇది మరీ కష్టమైంది.

ఆ సమయంలో బ్రహ్మదేవుడు కాలం కోసం ఆగుదామని దేవతలకి చెప్పాడు.

భండాసుర వృత్తాంతం

అప్పుడు ఒక వింత జరిగింది. మన్మథుడు తగలబడిపోయాడు. ఇందులో పరిశీలించాల్సిన విషయాలు చాలా ఉన్నాయి.

మన్మథుడి స్థూలశరీరం దగ్గమై పడి ఉంది. కాని సూక్ష్మశరీరంతో మన్మథుడు ఉన్నాడు. మళ్ళీ ఆయనకి ఏదో శరీరం వచ్చే వరకూ ఆయన ఉండాల్సిందే. ఈ స్థూలదేహంలో అంతకాలం మన్మథభావం వ్యాపించిపోయింది. ఇప్పుడది పూర్తిగా దగ్గమై బూడిదైపోయింది. అహంకారంతో వచ్చిన మన్మథ దేహం శివుడి కంటి మంటల్లో కాలిపోయింది. ఆ బూడిద కుప్ప అక్కడ పడి ఉంది.

శివుని గణాలలో చిత్రకర్మ అని ఒక ప్రమథుడు ఉన్నాడు. చిత్రకర్మ - చిత్రం అంటే ఆశ్చర్యం. ఆశ్చర్యమైన పనుల్ని చేసేవాడు. ఆయన తిన్నగా వచ్చి ఈ బూడిద అంతటిని కలిపి ఒక బొమ్మగా చేసాడు. ఆయన సామాన్యుడు కాదు. ప్రమథగణాలలో ఒకడు. ప్రమథులు ప్రపంచమంతా వ్యాపించి ఉంటారు. మథనం అంటే మనం మజ్జిగని చిలికి వెన్న తీసి నెయ్యి చేస్తాం. మజ్జిగని మథనం చేస్తే వెన్న ఆవిర్భవించింది. మార్పు జరిగిందని అర్థం. మథనం అంటే మార్పు. ఎలాంటి మార్పు అంటే ప్ర-మథనం అద్భుతమైన మార్పు చేస్తారు. సృష్టి అంతా దీనితోనే నడుస్తోంది. వస్తువు ఉన్నట్టు ఉంటే ఏం లాభం లేదు. అది మళ్ళీ పరిణమించాలి. ఈ నిరంతరం పరిణామం జగత్తులో చేసే శివ శక్తీ ప్రమథశక్తి. అలాంటి ప్రమథులలో చిత్రకర్మ ఒకడు, కనుక ఆయన బూడిదలోంచి కూడా తయారుచేసాడు.

చెయ్యగలిగే శక్తి ఉంటే బూడిదలోంచి కూడా జీవితాన్ని తీసుకురావచ్చని ఒక విజ్ఞానాన్ని ఆవిష్కరించారు. ఆయన ప్రమథుడు కనుక ఆ బూడిదని బొమ్మగా తయారుచేసి తన శక్తితో దానికి ప్రాణం పోసి, ఆ బొమ్మని వికృతాకారంగా తయారుచేసాడు. శక్తిని ఇచ్చాడు. ఆ రూపంలో వెంటనే ఒక కదలిక ప్రారంభమైంది. చిత్రకర్మ చాలా ఆనందపడి వాడితో “నీకు నేను కొన్ని శక్తుల్ని ఇస్తున్నాన”ని వాడికి కూడా రుద్రమంత్రాల్ని ఉపదేశించి జపతపాదులు చెయ్యమన్నాడు. వాడికి తపస్సు చెయ్యగానే చాలా శక్తులు వచ్చాయి. ఇదంతా బ్రహ్మదేవుడు చూసి ఆశ్చర్యపోతున్నాడు. ఒక దుమ్ము, ధూళి అంతా కలిసిపోయి రాక్షసుడుగా మారడం, వాడు తపస్సు చేసి ఇంత ప్రతాపవంతుడై బలవంతుడవ్వడమేంటి అనుకొని-

ఏతస్మత్పాతం చరితం ధాతా భణ్ణితి భణ్ణితి
యదువాచ తతోనామ్నా భణ్ణో లోకేషు కథ్యతే

ఇలా బూడిదతో తయారైన రాక్షసుణ్ణి చూసి బ్రహ్మదేవుడు భండ, భండ అంటే ఆశ్చర్యం, ఆశ్చర్యం అన్నాడు. దీనికి చీదరింపు అనే అర్థం ఉంది. అది చిత్రకర్మ చూసి బ్రహ్మగారితో అలా అన్నారు కనుక వీడి పేరు భండాసురుడని అన్నాడు.

వాడి పేరు భండాసురుడు అంటే ఆశ్చర్యకరమైన రాక్షసుడు. ఇతర రాక్షసులందరి కంటే వీడికి కొంత ప్రత్యేకత ఉంది. భండ అనేదానికి తెలుగులో చూస్తే బండ. బండ అంటే మొద్దుబారుతున్న అని అర్థం. చీదరించుకోదగిన దుర్గుణాలకుప్పు భండాసురుడు.

పోతపోసిన తమోగుణం, రజోగుణం కరడుగట్టుకుపోతే బండతనమే. వాడిలాగే ఉంటే పరవాలేదు గాని వాడికి కూడా తపస్సు ఒకటి ఉంది. అది తామసిక తపస్సు. వాడూ శివభక్తుడే. వీడూ శివభక్తుడే అంటే వాడు తామసి. వీడు సాత్త్వికి. అంతే తేడా. సాత్త్వికమైన

భక్తి, తపస్సు మోక్షాన్ని ఇస్తాయి. తామసికమైన భక్తి వాడికి అప్పటికి సుఖంలా కనిపించినా ప్రపంచానికి ప్రమాదం. తరువాత వాడికి ప్రమాదం.

రాజసభక్తికి ప్రయోజనం లేదు. అది మోక్షాన్ని ఇవ్వదు. కనుక సాత్త్విక భక్తి వైపు మనం వెళ్ళాలని పెద్దలు చెప్తూ ఉంటారు. తామసిక భక్తుడైన ఈ భండాసురుడు ఈ విధంగా శక్తిని సంపాదించాడు. ఆ శక్తివల్ల ఆశ్చర్యకరంగా వాడు సంకల్పించుకోగానే వాడి నుంచి మరో ముగ్గురు వచ్చారు. ఇద్దరు మగ రాక్షసులు. ఒక ఆడ రాక్షసి. ఆ సోదరుల పేర్లు విశుక్రుడు, విషంగుడు. లలితాసహస్రంలో వీరి పేర్లు వస్తాయి.

వీరిద్దరు ప్రధానంగా ఒకడు మంత్రి. ఒకడు సైన్యాధ్యక్షుడు.

వీరిద్దరు భండాసురుడికి కుడి, ఎడమల శక్తులు. వీరిద్దరితో భండాసురుడు ఎలా ఉన్నాడో వ్యాసదేవుడు చెప్తున్నాడు.

సంయుక్తః పాపలోభాభ్యాం మహామోహ ఇవోద్ధతః- మోహమంటే అజ్ఞానం. అజ్ఞాన రూపమైన మోహానికి పాపం, లోభం రెండూ జతకలిస్తే ఎలా ఉంటుందో భండాసురుడు, వాళ్ళిద్దరు తమ్ముళ్ళు అలా ఉన్నారని చెప్తున్నారు.

మోహం ఉంటే పాపం, లోభం రెండూ ఉంటాయి. భండాసురుడంటూ ఉంటే విశుక్రుడు, విషంగుడు ఉంటారు.

వచ్చిన వస్తువు నాదేనని దాచుకోవాలని తాపత్రయం లోభం. అది ఇంకొకరి దగ్గరికి వెళ్ళకుండా ఉండడానికి లేదా వాడిది కూడా తనదిగా చేసుకోవడానికి చేసేవి పాపాలు.

పాపము, లోభము మోహానికి అన్నదమ్ములు. ఎంత అద్భుతమైన ప్రతీకవాదాన్ని అందిస్తున్నారో గమనించాలి.

‘మహా మోహము’ అనే మాటకి ఆధ్యాత్మిక పరిభాషలో ‘అవిద్య’ అని అర్థం. అవిద్య అనే రోగ క్రిమి ఉంటే పాపలోభాది జబ్బులు వస్తాయి. ఆ రోగం వస్తే, ఏదో ఒక జన్మ ఎత్తుతూనే ఉండాలి. ఆ రోగరూపుడే భండాసురుడు. వాణ్ని చంపాలి అంటే అవిద్య నాశనం కావాలి.

ఈ కథనంతా ఆధ్యాత్మిక సాధనాపరంగా అన్వయించుకోవాలి. కథాపరంగా అనందించాలి. ధర్మపరంగా స్వీకరించాలి. ఒకేసారి ఈ మూడింటిని చేస్తూ ఉండాలి. అమ్మవారి ఉపాసన భండాసుర సంహారం కోసమే. అప్పుడు భండాసురుడు చచ్చాడంటే ఇప్పుడు మనలో బ్రతికి ఉన్నాడు. ఒక్క భండాసురుడేనా అని లోపలకు చూస్తే, ఎందరో రాక్షసులు కనిపిస్తారు.

“కరడుగట్టిన రజోగుణ, తమోగుణ వికారుడైన భండాసురుణ్ని చంపమూ! వాణ్ని చంపితేగాని నాకు మోక్షం రాదు. నువ్వే తల్లీ! దిక్కు” అనుకోవాలి.

ప్రతివారు భండాసుర సంహారం కోసం ఉపాసన చెయ్యాలి. ఆ భండాసురుడికి ఎన్నెన్ని రకాల అజ్ఞానశక్తులు ఉన్నాయో, వాటన్నిటినీ సంహరించడానికి అఖండాత్మశక్తి స్వరూపిణి అయిన జగదంబిక నుంచి ఎన్నెన్ని శక్తులు వస్తున్నాయో పరిశీలించాలి.

అవిడ నుంచి వస్తున్న ప్రతి శక్తికి నమస్కారం చేస్తే, ఆ శక్తి శ్రవణ ధ్యానాదుల ద్వారా మనలోపలికి ప్రవేశించి మన లోపల ఉన్న భండాసురుడి సైన్యాన్ని నాశనం చేసి మనల్ని రక్షించాలి.

భండాసురుడు రాగానే రాక్షసులందరికీ పండుగ జరిగింది. ఇప్పటి వరకూ వారందరికీ సరియైనవాడు దొరకలేదు. ఇప్పుడు వారంతా శుక్రాచార్యుని తీసుకొచ్చారు. రాక్షసులందరికీ గురువు శుక్రాచార్యుడు.

అయిన వచ్చి భండాసురుని రాక్షసులందరికీ రాజుగా పట్టాభిషిక్తుని చేసాడు.

అభిషిచ్య మహారాజం భణ్డం చణ్డ పరాక్రమమ్

మహేంద్రపర్వతోపాస్తే శూన్యకం నామ పట్టణమ్

“మరి నన్ను రాజుని చేసారు. నాకు ఒక రాజధాని ఉండాలి”ని భండా సురడంటే, ఇక్కడి దగ్గర్లో మహేంద్ర పర్వతమని ఒక పర్వతం ఉంది అక్కడ ఒక పట్టణం కట్టండని

సామవేదం షణ్ముఖశర్మ

చెప్పారు. వెంటనే రాక్షసులందరూ కలిసి అద్భుతమైన పట్టణం కట్టారు. దాని పేరు శూన్యక పట్టణం. అతనికి రాక్షస సేనలన్ని సమకూరాయి. రథ, భట, గజ, తురగ ఇత్యాది దళాలన్ని సమకూరాయి. పైగా నలుగురు భార్యలు దొరికారు.

చతస్రో వనితా స్తస్య బభూవుః ప్రియదర్శనాః

సమ్మోహినీ కుముదినీ చిత్రాంగీ సున్దరీ తథా

వాడి భార్యల పేర్లు సమ్మోహినీ, కుముదినీ, చిత్రాంగీ, సున్దరీ. ఈ నలుగురితో కలిసి వాడు శూన్యక పట్టణాన్ని ఏలుతున్నాడు.

భండాసురుడు ఇప్పుడు దేవతలపైకి దండెత్తాలి. దేవతలపై దండెత్తాలంటే సామాన్యం కాదు. మళ్ళీ వాళ్ళు తన మీదకి రాకుండా కొన్ని జాగ్రత్తలు తీసుకోవాలి. తన రాజ్యంలో అంతటా ధర్మబద్ధమైన పాలన చెయ్యాలని ఒక ఆజ్ఞ చేసాడు.

గృహే గృహే చ యజ్ఞాశ్చ సమృభూవ స్సమస్తతః

ఋచో యజ్ఞాంషి సామాని మీమాంసాన్యాయకాదయః

ప్రతి ఇంట్లో యజ్ఞాలు జరుగుతున్నాయి. ప్రతివారు శివార్చన చేస్తున్నారు. భండాసురుడు కూడా నిత్యం శివార్చన ఇత్యాదులు చేస్తున్నాడు. ముందు దైవబలం ఉంటే ఏదైనా సాధించవచ్చు. భండాసురుడు ఇలా అర్చన ఇత్యాదులు చేస్తూ నెమ్మదిగా రాక్షసులందరినీ సమావేశపరచి చెప్తున్నాడు.

“దేవతల్ని నాశనం చెయ్యడమే మన పని. నా దగ్గర తపశ్శక్తి కూడా ఉంది. ఇప్పుడు మనం ముల్లోకాల్ని అల్లల్లాడించాలి. దాని కోసం మనం కొత్తరకమైన యుద్ధం చేద్దాం. ఇంతవరకూ మన వాళ్ళంతా చాలా పొరపాట్లు చేసారు. మొరటుగా నేరుగా ఆయుధాలు పట్టుకొని దేవతలపైకి వెళ్ళారు. మనం అలా చెయ్యద్దు” అన్నాడు.

మనకి ‘బయోటెర్రెజిమ్’ అని కొత్తగా వస్తోంది. దీన్ని ఆనాడే భండాసురుడు చూపించాడు. ఆ భండాసుర తీవ్రవాదాన్ని సంపూర్ణంగా అంతమొందించమని మనమంతా అమ్మవార్ని ప్రార్థిద్దాం. అందరినీ సమావేశపరచి తన ఇద్దరి తమ్ములైన విశుక్రుని, విషంగుని పిలిచాడు.

“మనమేం చెయ్యాలంటే కనపడకుండా వాయురూపంలో వెళ్ళి ప్రతివారి ఊపిరిలోకి ప్రవేశించి లోపలికి వెళదాం. వారి లోపలికి వెళ్ళి వారిలో ఉన్న రసశక్తి తీసేద్దాం. రస శక్తి ప్రాణశక్తికి ఆధారం. ప్రాణశక్తి ఇంద్రియశక్తులకి ఆధారం. దాని వల్ల శరీరం పని చేస్తుంది. కనుక రసం గాని తీసేస్తే నీరసం అవుతారు. ఇలా ప్రతివారిలో రసం లాగేస్తూ

ఉంటే వారు ఎండిపోతారు. బలహీనులైపోతారు. అప్పుడు మనం అన్నిటినీ ఆక్రమించు కోవచ్చు. కాబట్టి ముల్లోకాలపై దాడి చెయ్యాలి” వాడి తమ్ముళ్ళతో చెప్తూ,

“మీరిద్దరూ భూలోకం, పాతాళలోకం వెళ్ళండి. నేను స్వర్గలోకానికి వెడతాన”న్నాడు.

వాయురూపా అదృశ్యాశ్చ ప్రవేశ్యైమస్తనూభృతః

“ప్రతివారి శరీరంలోకి మనం ప్రవేశిద్దాం. వారి యొక్క తేజస్సుని, శక్తిని క్రమంగా క్షీణంపజేద్దామ” నగానే అన్నదమ్ములిద్దరూ మహాత్మాహంగా సేనలతో పాటు బయలుదేరారు.

అథ తే సోదరా సుర్యే లోకనాశనతత్పరాః

సహస్రాక్షౌహిణీ యుక్తా ఏకైకం ప్రోత్థితా స్తదా

వారంతా వేలకొలది అక్షౌహిణీ అసురసేనలతో బయలుదేరారు. అందరూ ఇలాంటి కపట విద్యాప్రవీణులే. స్వర్గలోకాన్ని కొట్టడం మహాకష్టం కనుక ముందుగా భండాసురుడు అక్కడకి వెళ్ళాడు.

బభూవు రతిసంక్షోభ తుములీకృత చేతసామ్

ఆవిశ్య మరుతాం చిత్తం శోషయమాస తద్రసమ్

వారందరి ఊపిరి లోంచి లోపలికి ప్రవేశించి, వాళ్ళ చిత్తంలోకి చేరి, వారిని నెమ్మదిగా శుష్కింపజేయడం ప్రారంభించాడు. దానితో అందరూ నీరసులైపోయారు. రసశక్తి ఉంటేనే మనస్సు పని చేస్తుంది. రసం క్షీణిస్తే అన్ని పోతాయి. రసం క్షీణిస్తే అద్భుతమైన రస వంతమైన వస్తువుల్ని ఆస్వాదించలేని లక్షణం వస్తుంది. రసజ్ఞత లేకపోవడం కూడా దుర్లక్షణమే. కలియుగంలో ఇది బాగా కనిపిస్తుంది. ఎంతసేపు ఇంద్రియాల్ని సుఖపెట్టే విషయాలే తప్ప మంచి సాహిత్యం, సంగీతం, అద్భుతమైన, లోతైన, రసవంతమైన విషయాల్ని ఆస్వాదించే లక్షణం రాను రాను పోతోంది.

పిల్లల్ని కూడా డబ్బు తయారుచేసే యంత్రంలా తయారు చేయడానికి సాయశక్తుల కృషి చేస్తున్నారు. దానితో శరీరాన్ని సుఖపెట్టడమే జీవితం అని చెప్తున్నారు. దాని వల్ల హృదయమని ఒకటుందని, దానికి ప్రాణమని, ఆ ప్రాణానికి రసమని ఒకటుందని మర్చిపోతున్నారు. భండాసుర సంస్కృతి ఎంత వ్యాపిస్తోందో కనపడుతోంది.

దేవతలందరిలో ఈ భండాసురుడు ప్రవేశించడం చేత అందరూ ఎలా తయారయ్యారంటే-

ఉత్సాహో స్సకలా నష్టా మహా దాలస్య మాగతమ్ -ఎవరికీ ఉత్సాహం లేదు.

సామవేదం షణ్ముఖశర్మ

ఉత్సాహమంటే ఒక పనికి ప్రేరణ. ఏదైనా పని చెయ్యాలంటే ఒక ఉత్సాహం ఉండాలి. ఉత్సాహం రస శక్తిలో మొదటిది. సృష్టికి ఇవన్నీ కావాలి. మన్మథుడు పోయాడు అంటే కోరిక పోయింది. దీన్ని కామప్రళయం అని అంటారు. దాని వల్ల మనిషికి ఉండాల్సిన రససిద్ధి, రసశక్తి లేదు. అందరికీ ఉత్సాహం పోయింది. బద్ధకం వచ్చింది.

‘మహోత్సాహో మహాబలః’ అని విష్ణుసహస్రనామాలు. భగవచ్చక్తి మహోత్సాహం. అది క్షీణించిపోయింది. రసస్వరూపుడు నారాయణుడు. ‘రసోవై సః’ అని ఛాందగ్యోపనిషత్ చెప్తోంది.

రసమే నారాయణుడు. రసం క్షీణిస్తే ఉత్సాహం లేదు, బలములేదు. మహోత్సాహం ఉంటే బలం ఉంటుంది.

ప్రహ్లాదవదనాశ్లాపి బభూవు స్వర్గవాసినః

స్వర్గవాసుల ముఖాలన్నీ ఎండిపోయాయి. ఒక్కడి మొహంలో కూడా చిరునవ్వు, రసము కనిపించడం లేదు. సౌందర్యవంతులైన అప్పరసలు తిరుగుతున్నా ఒక్కరిలోనూ స్పందన లేదు. రసజ్ఞత లేదు. స్త్రీలకి కూడా భోగాలపై ఆసక్తి లేకుండా ఉంది. సంగీతంగాని, అమృతంగాని వేటి మీద వారికి కుతూహలం లేదు. వారి ముఖాలు ఎలా ఉన్నాయో చెప్తూ “అలక్ష్మీ కమ్” అన్నారు

పెద్దవాళ్ళు చెప్పిన ప్రతీకవాదాన్ని చూడాలి. కాముడి తల్లి లక్ష్మీదేవి. సంపదంటూ ఉంటే కోరికంటూ ఉంటుంది. కోరికంటూ ఉంటే సంపదంటూ ఉంటుంది. కోరికను కూడా అనుకూల దృక్పథంతో చూస్తే, “ధర్మావిరుద్ధో భూతేషు కామోస్మి భరతర్షభ- “ధర్మవిరుద్ధం కాని కామం నా స్వరూపం” అని గీతావాక్యం.

విష్ణుసహస్రనామాల్లో ‘కామః కామప్రదః కాంతః కామహో కామకృత్’ అని చెప్పారు. ధర్మసమ్మతమైన కామం నారాయణస్వరూపము. అధర్మమైన కామాన్ని తొలగించేవాడు ఆయనే. ఎప్పుడైతే భండాసురుడు అందరిలో వ్యాపించిపోయాడో అందరిలో లక్ష్మీకళలు పోయాయి.

వానరీణా మివ ముఖ మమరీణా మజాయత

దుర్భగాశ్చ కృతా స్వర్వా న కాచి త్సుభగాష్పరాః

దేవతా స్త్రీ ముఖాలన్నీ కోతి ముఖాల్లా తయారయ్యాయి. ఒక్కరి ముఖంలో కూడా కళలేదు. సౌభాగ్య చిహ్నంలేవి ముఖంలో కనిపించడం లేదు.

అక్కడున్న ఉద్యానవనాల గురించి చెప్తూ-

నస్తనోద్యానవృక్షాణామపి శోషో మహా నభూత్

రసం కేవలం జీవుల్లో, మానవుల్లోనే కాదు. వృక్షాలలో, శిలల్లో కూడా ఉంటుంది. ఆ రసం బట్టి శిలకి కళ ఉంటుంది. ఎప్పుడైతే వాటిలోకి కూడా ఈ అసురులు ప్రవేశించి పోయారో చెట్లు, లతలు ఇవన్నీ వాడిపోయాయి. పళ్ళు లేవు, చిగుళ్ళు లేవు. అలాగే చక్కటి జలాశయాలు, మొలకలు లేవు. స్వర్గంలో ఉన్న ఉద్యానం పేరు నందనోద్యానవనం. అదంతా ఆశ్చర్యకరంగా పువ్వులు, తుమ్మెదలు లేకుండా శోభా విహీనంగా మారిపోయింది. స్వర్గంలో పరిస్థితి అలా ఉంటే, భూలోకంలో ఉన్న మానవుల పరిస్థితి చెప్తున్నారు.

శూన్యకం పుర మాయాత స్సమం సర్వైశ్చ సైనికైః

విమర్దయిష్య న్నూలోక మథ భణ్డాసురానుజః

శూన్యకం నుంచి బయలుదేరి భండాసురుడి సోదరుడు విశుక్రుడు భూలోకానికి వచ్చాడు. వీడు మొత్తంగా భూమిలో ప్రవేశించగానే ఇక్కడా ఇంచుమించు అదే పరిస్థితి. అన్యోన్యంగా ఉండాల్సిన అనురాగం పోయింది. నీరస స్థితి ఉంటే ఇవన్నీ వస్తాయి.

ఎప్పుడైతే రసం పోయిందో ఒకరంటే ఒకరికి పడని స్థితి, విముఖత వచ్చింది. ప్రేమ అనేది దెబ్బ తిన్నది.. మానవసంబంధాలన్నీ చెల్లాచెదురైపోయాయి. భర్త అంటే భార్యకి, భార్య అంటే భర్తకి విముఖత ఏర్పడి క్రమంగా అది ఇంకా విస్తరించి గురువులకి శిష్యులకి ఇలా అన్ని సంబంధాలు చెల్లా చెదురైపోయాయి. ఇవన్నీ బాగుపడాలంటే అమ్మవారు రావాలి.

న రాగః క్వాపి కస్యాపి న చ సౌహృద్భాషితం

ఒకరితో ఒకరు ప్రేమగా మాట్లాడుకోవడం లేదు. విశుక్రుడు చేస్తున్న పనివల్ల

స్మితపూర్వా స్సమాచారా నావర్తిష్యత కస్యచిత్

దౌర్ముఖ్యమజని స్త్రీణాం పుంసాం చైవాలసాత్మనామ్

ఒక్కడు కూడా నవ్వుతూ మాట్లాడడం లేదు. దుర్ముఖం అంటే చూడాలనిపించే లక్షణం వారి ముఖంలో ఉండడం లేదు. సంపదల మీద కోరికలు పోయాయి. కోరిక ఉన్నా, లేకపోయినా ప్రమాదమే.

ఇప్పుడు భండాసుర లక్షణాల్ని వైరాగ్యలక్షణాలుగా చూపించేవారు చాలామంది మనకి కనిపిస్తారు. ఒకరంటే ఒకరికి పడదు. ఏమైనా అంటే 'నాకు ఎవరి మీద మమకారం

సామవేదం షణ్ముఖశర్మ

లేదండీ' అంటారు. మూడు పూటలా తిండి పెడుతూ ఉంటే ఈ మాట వస్తూ ఉంటుంది. ఆ తిండి ఆపితే ఎవరు పెడతాడా అని మమకారం అప్పుడొస్తుంది. ఒకరి పట్ల ఒకరికి ధర్మబద్ధమైన మమకారం లేకపోవడం ద్రోహం. ప్రపంచానికి అది చాలా ప్రమాదం.

వైరాగ్యం కూడా వికారంగా ఉండే యుగం పేరు కలియుగం.

మన పెద్దవాళ్ళు జ్ఞాన వైరాగ్యాలు అన్నారుగాని వైరాగ్య జ్ఞానాలు అనలేదు. జ్ఞానంతో కూడిన వైరాగ్యం వేరు. జ్ఞానంతో కూడిన వైరాగ్యంలో సృష్టి మీద ప్రేమ ఉంటుంది. మోహం పోతుందేమోగాని ప్రేమ ఉంటుంది.

ఈ రెండిటికి చాలా తేడా ఉంది. 'ప్రేమరూపా -ప్రియంకరీ' అని అమ్మవారికి పేరు.

సృష్టిలో ఒక గొప్ప సిద్ధాంతం వెనకాల కూడా ఒక భయంకరమైన విపరీత కోణం ఉంటుంది. దాన్ని జాగ్రత్తగా ఆలోచించాలి. 'ఏం ఉంది ఈ జీవితంలో' అని పనికొరెని వేదాంతం మన సంస్కృతి చెప్పలేదు. రసవంతంగా బ్రతకాలని చెప్పింది. ఇది అర్థం చేసుకోలేక ఆధ్యాత్మికవాదమనే పేరుతో ఒక నీరసవాదం తయారైతోంది. దీనినుండి బయట పడాలి.

ఈ రాక్షసులు ఆ మానవసంబంధాల్ని చెల్లాచెదురు చేస్తున్నారు. మళ్ళీ ఆరోగ్యవంతమైన మానవ సంబంధాలు ఏర్పడితేనే ధర్మం ప్రతిష్ఠితమౌతుంది. ధర్మం ఉంటేనే లోకం ఉంటుంది. చక్కని ధర్మం, చక్కని కర్మ ఉంటేనే

చిత్తశుద్ధి ఏర్పడుతుంది.

చిత్తశుద్ధి ఏర్పడితేనే జ్ఞానం... వీటన్నిటికీ ఒకదానికొకటి అంతరంగికమైన సంబంధం ఉంది.

భూలోకంలో ఉన్న ఇళ్ళల్లో ఈ రాక్షసుల పని వల్ల అన్ని చోట్ల మొత్తం కళలన్ని పోయాయి. పరస్పరమైన అనురాగాలు లేకపోతే కలహాలు ఉంటాయి. కలహం ఎక్కడుంటే జ్యేష్ఠాదేవి అక్కడుంటుంది. పరస్పరం పడని మనుషులు ఒక చూరుక్రింద బ్రతికితే అక్కడ అలక్ష్మి వచ్చి కూర్చుంటుంది. 'అలక్ష్మి: కలహాధారా' అని చెప్పారు. అలక్ష్మి అంటే దరిద్రం. అలక్ష్మి చాలా రూపాలు.

ఈ విధంగా భూలోకంలో ఉన్న గృహాలన్ని ఎలా అయ్యాయో చెప్తూ-

సప్రాప్తాః కర్మశ్చైవైశ్చపైస్త్రిలకటైర్వశైః

ఇళ్ళ మీద శ్రద్ధ లేదన్నారు. దాని వల్ల ఇళ్ళు పాడైపోయాయి. ఇళ్ళల్లో మొలవరాని మొక్కలు మొలుస్తున్నాయి. విషవృక్షాలు మొలుస్తున్నాయి. ఎక్కడ పడితే అక్కడ గడ్డి

మొలచిపోతోంది. జిల్లెళ్ళు మొలుస్తున్నాయి.

ఇళ్ళ మీద గ్రద్దలు, కాకులు మొదలైనవి అరుస్తూ తిరుగుతున్నాయి. పైగా తిండి తిందామా అంటే అన్నపుష్టి పోయింది.

ఇప్పుడు మనం చూస్తే ఇలాంటివన్నీ నేడు కనిపిస్తున్నాయి. వేటిలోను రసము ఉండదు. ఈ యుగంలోనే వీటిని మనం చూస్తున్నాం. కృత్రిమ పద్ధతిల్లో పండించే నేటి పంటలకు కూడా రసం లేదు. ఇప్పుడు మనం చూస్తున్నది కొన్ని లక్షల సంవత్సరాల క్రితం భండా సురుడు చేసి చూపించారు. ఇలాంటి వైపరీత్యాలు కాలంలో ఎన్నో మార్లు జరిగాయి. ఆ జరిగిన వాటిల్లోంచి పాఠాలు నేర్చుకొంటే, ఇప్పుడైనా బాగుపడే అవకాశం ఉంటుందని దాన్ని ఇక్కడ వివరిస్తున్నారు.

భూలోకంలో ఉన్న సస్యాలన్ని నష్టమైపోతున్నాయి. ఉద్యానవనాలు నీరస పడిపోతున్నాయి. పద్మాలు వికసించడం లేదు. కొలనులన్ని పాచిపట్టి పాడై పోయి ఉన్నాయి. ఎక్కడ పడితే అక్కడ జల, వాయు, భూమి మొదలైనవన్నీ కాలుష్యంతో ఉన్నాయి

భుక్తం న పోషకం తేషా మన్నా ద్యజని దేహినామ్

అన్నానికి పోషకత్వం పోతోంది. అలాంటి పోషకవిలువలు లేని ఆహారాన్ని చూస్తూ ఉంటేనే రుచించడం లేదు.

న రుచిర్జాయతే తస్మాద్భోజ్యవస్తుషు దేహినామ్

ముఖే చ శ్మశురహితా శ్వస్తయుద్ధ పరాజ్ఞుభాః

సర్వతోషర భూయిష్టా పుణ్య జన్తు వివర్జితా

అద్భుతమైన భోజన పదార్థాలు ఉన్నప్పటికీ రుచి కలుగడం లేదు. అందరి ముఖాలు పాలిపోయి కనిపిస్తున్నాయి. పురుషుల ముఖాల్లో గడ్డాలు, మీసాలు లేవు. శౌర్యం పోయి యుద్ధభీరువులైపోయారు. భూమి అంతా బీడుగా మారిపోతోంది. పుణ్య జంతువులు కనిపించడం లేదు. మనకి ఈ రోజుల్లోనే పుణ్యజంతువులైన గోవులు కనిపించడం తగ్గి పోతోంది. ఒక పర్వదినం వస్తే దేశవాళీ ఆవు పాల కోసం ఎన్నో పాట్లు పడుతున్నారు. పుణ్యజంతువులు లేకపోతే భూమికి శక్తి ఉండదు. భూమికి శక్తి లేకపోతే రసం ఉండదు. గోరక్షణ కోసం ప్రతివారు పూనుకోవాల్సిన సమయంలో మనం ఉన్నాం.

ఇక ఏవైతే ఇంట్లోకి వస్తే ఇంట్లో ఉన్న దేవతాబింబంలోంచి శక్తులు పోతాయో వాటిని ఇళ్ళల్లో త్రిప్పుకుంటూ ఉన్నారు.

శునక సూకర మార్జాల కుక్కుటములు - కుక్కలు, పందులు, పిల్లులు, కోళ్ళు వీటిని

ఇళ్ళల్లో, ఒక్కో పెట్టుకొని ముద్దులు పెట్టుకొనేవారు, వాటి వల్ల జబ్బులు తెచ్చుకొన్న వాళ్ళు ఐనాసరే వాటిని వదలనివాళ్ళున్నారు.

అన్నీ గొప్పవే కాని ఏవి ఎక్కడ ఉంటే అక్కడ అవి గొప్పవి. అవి కూడా భగవత్స్వరూపాలే.

‘శ్వభ్యశ్చ శ్వపతిభ్యశ్చ వో నమోనమః’ అని నమస్కారం చేసిన గొప్ప సంస్కృతి మనది. కుక్కల రూపంలో ఉన్న రుద్రునికి నమస్కారమని రుద్రం చెప్తోంది.

ప్రతిదాన్ని ఉండవల్సిన స్థానంలో ఉంచాలి. క్షేత్ర రక్షణకి, ధన రక్షణకి కుక్కల్ని పోషిస్తే ఒక పుణ్యం చెప్పారు. బలిబుక్కులు అని వాటికి ప్రత్యేకమైన స్థానాన్ని ఇచ్చారు. అమ్మవారికి అర్చన చేసిన తర్వాత బలి భోజనం వాటన్నిటికీ పెట్టాలి.

వేదములు కూడా శ్వాసములై(కుక్కలై) కనిపించాయన్నారు. అక్కడి వరకే ఆ మర్యాద. అలా కనపడ్డాయని చెప్పి మన ఇంట్లో దేవతా మందిరాల్లోకి తీసుకొస్తే సంప్రోక్షణ చెయ్యాలని శాస్త్రం.

ఈ విధంగా విశుక్రుడు భూలోకంలో అందర్ని నిర్వీర్యుల్ని చేసాడు.

రసాతల మనుప్రాప్య నాగానాం సంక్షయం వృధాత్

అనానన్త స్వభావాశ్చ దుఃఖమాత్రపరాయణాః

పాతాళలోకంలోకి వెళ్ళిన విషంగుడు అక్కడున్న నాగజాతులు అందరిలో కూడా ఆనంద మనేది లేకుండా చేసాడు. ప్రతివాడిలో దిగులు, కోపం.

వీలు దొరికితే ఏడవడం, కదిలిస్తే కోపగించుకోవడం. ఈ రెండు గుణాలే అందరిలో కనిపిస్తున్నాయి.

విశుక్రుడు అంటే తేజోరహితుడు అని అర్థం. విషంగుడు - సంగము అంటే సంపర్కం. సంగము, సత్సంగము, దుస్సంగము, నిస్సంగము, విషంగము.

సృష్టిలో సంగము లేకుండా ఎవరూ ఉండలేరు. ఏ సంగము లేకపోవడం నిస్సంగం. నిస్సంగమనేది చాలా గొప్పమాట. సంగము లేకపోవడం వేరు. సంగము అవసరము లేకపోవడం వేరు. మనం లేనివాళ్ళమా! అవసరం లేనివాళ్ళమా! అని అలోచించుకోవాలి.

జ్ఞానస్థితిలో కైవల్యానికి ఎవడైతే చేరాడో వాడు ఆ పరమాత్మతోనే సంగం పెట్టాడు కనుక వాడికేం అక్కర్లేదు. కాని ప్రపంచంలో తిరుగుతున్న మనకు సంగం అవసరం కనుక సత్సంగం కావాలి.

“అసలు ఎవరూ నాకు పడరు! నా మానాన నేను ఉంటానం”టే వాణ్ని విషంగుడు అంటారు. అలాంటి వాడికి ఏ ఒక్కడితో సత్సంబంధాలు ఉండవు. సత్సంబంధాలు

లేకుండా ఉండే స్వభావమే విషంగుడు. వీరంతా ఇలా ముల్లోకాల్ని పీడిస్తూ ఉన్నారు.

జగన్తి త్రిణి దుర్బుద్ధి ర్పాధతే భూరివిక్రమః

ధర్మశ్చార్థశ్చ కామశ్చ త్రివర్గోఽయం రసే స్థితః

రసము ఎప్పుడైతే పోయిందో ధర్మం, అర్థం, కామం త్రివర్గాలు క్షీణించిపోయాయి. మూడు వర్గాలు రసాన్ని ఆధారం చేసుకొని ఉంటాయి. ఇక్కడ రసవైభవం గురించి లలితోపాఖ్యానం అద్భుతంగా వివరించింది. మనలో రసమంటూ ఉంటేనే ప్రీతి, ఉత్సాహం ఇవి కలుగుతాయని చెప్తోంది. చివరకి భగవంతుడి మీద ప్రీతి కలగాలన్నా మనలో రసం ఉండాలి.

భగవద్భక్తి కూడా రసమే.

‘రసో వై సః’ అంది వేదం. ‘రసగ్గ్ హ్యేవాయం లబ్ధ్వా ఆనన్దీ భవతి’ అని వేదవాక్యం. ఆ రసాన్ని ఎవరైతే పొందుతున్నారో వారు ఆనందిస్తున్నారు. రసమంటే అనుభూతి. అనుభూతి అంటే ఆనందం. పరమేశ్వరుడే రస స్వరూపుడు. మనలో రసముంటేనే ఆ మహారసాన్ని అందుకోగలం. రాముడి కథో లేదా కృష్ణుడి కథో చెప్తూ ఉంటే మనస్సు కరిగి ఆ పరమాత్మ వైపు ప్రేమ పుట్టాలంటే మనలో రసముండాలి.

శాస్త్రాణి కావ్యనాట్యాని గీతాని హసితాన్యపి

లోకంలో కావ్యాలు, శాస్త్రాలు, సంగీతాలు, నాట్యాలు అన్నీ పోతున్నాయి. పైగా అద్భుతమైన వస్తువులు ఎవరూ సేకరించడం లేదని చెప్పారు. రసప్రకృతి క్షీణించడం వల్ల ఇవన్నీ నెమ్మదిగా పోయాయి.

తాని సర్వాణి భణ్డేన నాశితాని తనూభృతామ్

ఇలా అన్ని నాశనం అయ్యాయి. జిడ్డు అనేది పోయిందన్నారు. జిడ్డునే స్నేహం అంటారు. స్నేహం కూడా వదలకుండా జిడ్డులా అంటుకుంటుంది. దాన్ని తెలుగులో నెయ్యము అంటారు. నెయ్యి అని కూడా అంటారు. వాటి మీద కూడా వాడు ప్రభావాన్ని చూపించాడు. ఉండాల్సిన జిడ్డుతనం వాటిల్లో కూడా పోయింది. చెట్లకి, విత్తనాలకి క్రమంగా జీవం పోయింది. ఇక్కడ రసం గురించి చెప్తున్నాడు.

రస ఏవ పరం బ్రహ్మ రస ఏవ పరా గతిః

రసోహి కాన్తిదః పుంసాం రసో రేత ఇతి స్మృతః

రసో వై స రసం హ్యేవాయం లబ్ధ్వాఽనన్దీభవతి

వేద ప్రామాణ్యసంసిద్ధ్వా రసః ప్రాణతయా స్థితః

అని చెప్పారు. ఈ రసమే జీవులలో ప్రాణస్వరూపంగా ఉంటుంది. ఈ రసం ప్రతివారిలో ఉంది గనుకనే జీవితం సాగుతోంది.

‘ఈశానః ప్రాణదః ప్రాణో జ్యేష్ఠః శ్రేష్ఠః ప్రజాపతిః’ అని విష్ణుసహస్రం చెప్తోంది. ఆ ప్రాణస్వరూపమే రసం. ఆ ప్రాణశక్తి క్షీణించిపోవడం వల్ల అన్నీ అలా కనపడుతున్నాయి. ఆ రసాన్ని ఆరాధించాలి.

రసస్వరూపిణి తల్లి. ఆ చిదేకరసరూపిణీ రావాలి.

కోహ్యేవాన్యాచ్చ కః ప్రాణ్యా దిత్వపి శ్రుతిభాషితైః

పురాణాలలో వేదామంత్రాన్ని చూపిస్తున్నారు. ‘కోహ్యేవాన్యాచ్చ కః ప్రాణ్యా’ అనేది వేదమంత్రం. ప్రాణం అంటే చేష్టను కలిగించునది. ‘ప్రాణితి చేష్టం కరోతి’ అని అర్థం. ప్రాణము అంటే చేష్ట చేయునది. చేష్టను కలిగించాలంటే లోపల రసము ఉండాలి.

నీరసంగా ఉన్నవాడు ఏ చేష్ట చెయ్యలేడు. కనుక చేష్ట అంతటికి ఆధారమైనది రసం. అది క్షీణించుకుపోతోంది.

ప్రాణాత్మకో రసఃప్రోక్తః ప్రాణదః కుమ్భసమ్భవ

రసము ప్రాణాత్మకం. అదే ప్రాణదము. రసమే ప్రాణాన్ని ఇస్తుంది. రసస్వరూపుడైన నారాయణుని ‘ప్రాణదః ప్రాణః’ అనడం ఈ మాటలో అర్థమౌతుంది. ఈ విధంగా ఎప్పుడైతే సర్వం నీరసం అయిపోయిందో

దేవతలంతా కలసి స్థితికారకుడైన నారాయణుని దగ్గరకి వెళ్ళారు. ‘స్వామీ రక్షించవయ్యా!’ అని ప్రార్థించారు.

ముందు చేయాల్సింది ఆ రాక్షసుల్ని సంహరించాలి. ఎంత ప్రతాపాన్ని చూపించినా వాళ్ళని ఏం చెయ్యలేం ఎందుకంటే వీళ్ళందరూ వాళ్ళ రాజ్యంలో మాత్రం ధర్మంగానే ఉన్నారు. వేరే వాళ్ళపై దాడి చేస్తున్నాడు. అది రాజధర్మంలో భాగమే కనుక వాణ్ని ఏం అనలేం. వాడి దగ్గర ధర్మం బాగుంది కనుక నేను వాణ్ని ఏం చెయ్యలేనని చెప్పాడు నారాయణుడు.

ధర్మబలం ఉంటే దేవతలు కూడా ఏం చెయ్యలేరు. అధర్మం వస్తే బలహీనమైపోతారు. శివగీతలో రాముడు శివుని ప్రత్యక్షం చేసుకొంటే, ‘నన్నెందుకు పిలిచావయ్యా!’ అంటే రాముడు, ‘నేను ఎవరైతే కొట్టాలో వాడు నీ భక్తుడే, నేను నీ భక్తుడే ఇప్పుడేం చెయ్యాలో చెప్పు’ అని అడిగాడు. అప్పుడు రామునితో శివుడు, ‘నీ శత్రువులో అధర్మం ఉంది. అది నీ అదృష్టమయ్యా!’ అన్నాడు. అధర్మం ఉంటే వాణ్ని తొందరగా కొట్టవచ్చు. మరి నిన్ను

వాడు నమ్మకొన్నాడు కదా! అంటే, నమ్మకొన్నాడు కాబట్టే నీ చేతిలో ప్రాణాలు వదలి ముక్తి పొందుతాడు అన్నాడు. ఇవన్నీ రహస్యాలు. దైవం యొక్క రచన మన ఊహకి అందదు. అదో అద్భుతమైన ప్రణాళిక.

అధర్మం అన్నిటికంటే బలీయమైన శత్రువు. సుందరకాండలో హనుమంతుడు లంకా రాజ్యంలోకి ప్రవేశించి సభలోకి వెళ్ళేటప్పటికి రావణుని చూసి ఆశ్చర్యపోతాడు. అహో తేజం అహో ధైర్యం - ఏమిటా తేజస్సు? ఏమిటా ధైర్యం? ఏమిటా పరాక్రమం? ఈయన ముల్లోకాలని కలకాలం ఏలేటంత గొప్పవాడు. కాని ఏం లాభం? అధర్మం అనేది వీడి దగ్గర బాగా ఉంది కనుక వీడికి వినాశకాలం వచ్చింది అన్నాడు.

అన్ని బలాల కంటే ధర్మబలమే గొప్పది అని రామాయణం నిరూపించింది. ఇక్కడ భండాసురుడికి ధర్మబలం గట్టిగా ఉంది. కాని ఇతరుల మీద దాడి చెయ్యడం అధర్మమైనప్పటికీ క్షత్రియరాజధర్మంలో అన్యాయం అనేది పెద్ద దోషంగా కనపడదు. కాని పరిణామంలో అది దోషమే. చివరకు భండాసురుడు ఎలాగు దెబ్బ తింటాడు అది వేరే విషయం. కానీ ఇప్పుడేం చెయ్యాలా అని ఆలోచించి నారాయణుడు వెంటనే తన నుంచి ఒక మాయాశక్తిని సృజించాడు.

తామువాచ తతో మాయాం దేవదేవో జనార్దనః

ఆయన మాయని సృష్టించి దానితో, 'నువ్వు తిన్నగా శూన్యక పట్టణంలోకి వెళ్ళి వాళ్ళని మోహంలోకి లాగు' అని చెప్పాడు. మన జీవితంలో సాధనకి కావాల్సిన చాలా ముఖ్యమైన అంశాలు ఇందులో చెప్తున్నారు. భండాసురుడు కూడా శివోపాసన ఇత్యాదులు చేసాడు. అవిద్యతో కూడిన జీవుడు కూడా భగవదుపాసన చేస్తాడు. ఎందుకంటే ఇహంలో సుఖంగా ఉండాలి, నాకు అన్నీ బాగుండాలని చేస్తాడు. మనలోనే వాడు ఉన్నాడు. అలాంటి వాళ్ళకి ఇలాంటి స్థితి ఏర్పడుతుంది.

నారాయణుడు పంపించిన మోహినీ బయలుదేరింది. ఈ మోహిని ముందు చెప్పుకొన్న శివమోహిని, జగన్మోహిని కాదు. ఆవిడ నారాయణుడి నుంచి వచ్చిన ఒక మాయావిలాసం. ఆవిడ వెళ్ళి ఆ శూన్యకపట్టణంలో ఒక తోటలో కూర్చుని పాడుతోంది. వాళ్ళ తోటలు, వాళ్ళ రాజ్యాలు మాత్రం బాగానే ఉన్నాయి. రాక్షసులైనా వాళ్ళ రాజ్యాల్ని బాగా ఉంచుకొని ఇంకోడిది నాశనం చేస్తారు. కాని తమ స్వార్థం కోసం తమ రాజ్యాన్ని కూడా నాశనం చేస్తున్నవాళ్ళు మనకి కలియుగంలో కనిపిస్తున్నారు. వీళ్ళని రాక్షసులతో కూడా పోల్చ కూడదు. భండాసురుడు కంటే భయంకరమైన వీళ్ళని సంహరించడంకోసం ఎంత బలంతో

రావాలో అమ్మవారు!

తోటలో పాట పాడుతున్న ఆ మోహిని దగ్గరకి భండాసురుడు వెళ్ళాడు. మొత్తం అన్ని మర్చిపోయాడు. ఆమె యొక్క మోహంలో పడ్డాడు. అటు తర్వాత ఆ మోహినితో పాటు కొన్ని శక్తులు వచ్చాయి. వారితో అన్నదమ్ములందరూ ఆనందిస్తున్నారు. ఎప్పుడైతే సుఖం మరిగారో తపస్సు పక్కకి పోతుంది.

లోకంలో కూడా ఎవరైనా దరిద్రంలో ఉన్నప్పుడు పూజలు, పునస్కారాలు చేస్తారు. అవి తీరాక మనిషిలో అలసత్వం ప్రవేశిస్తుంది. సుఖం మరగ్గానే భగవత్కార్యాలకి సంబంధించిన పనులు విడిచి పెడతారు. భగవత్కార్యం మరవగానే తపస్సులు క్షీణిస్తాయి.

అప్పుడు ఎదుటివాడికి దాడి చెయ్యడం సులభం. నారాయణుడు అదే చేస్తున్నాడు. ఇదో వ్యూహం. భండాసురుడు, అతడి వారు అందరూ ఈశ్వరార్చన మానేసారు. అంత కాలం చేసిన యజ్ఞాలు పక్కకి పోయాయి. యథారాజా తథాప్రజా. అప్పుడు అక్కడ ఆ రాజ్యంలో ధర్మం క్షీణించింది. వాళ్ళకి నాశన కాలం మొదలైంది.

ఇంద్రాదులచే అమ్మవారి ఆరాధన

ఆ సమయంలో ఇంద్రుని దగ్గరికి వెళ్ళి నారదుడు చెప్తున్నాడు, 'ఇంద్రా! ఇదే సరియైన సమయం. దిగులు పడి కర్తవ్యం మర్చిపోయినా ప్రమాదమే. మోహంలో పడి కర్తవ్యం మరచినా ప్రమాదమే. రెండూ ప్రమాదమే.

వినారాధనతో దేవ్యాః పరాశక్తే స్తథా సతి

అశక్యోఽన్యేన తపసా కల్పకోటి శతైరపి

ఇంద్రా! భండుడు విష్ణుమాయ చేత మోహితుడై ఉన్నాడు. ఇదే సరియైన సమయం. నువ్వు అమ్మవారి ఆరాధన చెయ్యాలని నారదుడు చెప్పాడు. అప్పుడు ఇంద్రాది దేవతలంతా కలసి పవిత్రమైన హిమవత్పర్వతానికి చేరుకొన్నారు.

దేవతాశక్తిని తొందరగా జాగృతం చెయ్యాలంటే హిమాలయాలే ప్రధానం. అది భారత దేశానికి లభించిన గొప్ప వరం. అక్కడే ప్రపంచానికి జ్ఞానజ్యోతిని ప్రకాశింపజేసే సిద్ధపురుషులు ఉన్నారు.

అమ్మవారి పుట్టిల్లు హిమవత్పర్వతం. 'హిమాచల మహావంశపావనాయైనమోనమః, ఉమాశైలేంద్ర తనయా గౌరీగంధర్వసేవితా' అన్నారు.

ఇంద్రుడుతో దేవతలందరూ కల్గి హిమవత్పర్వతానికి వెళ్ళి ప్రార్థనలు చేసారు.

అక్కడ వారు అమ్మవార్ని ఎలా ఉపాసన చేసారో చెప్తున్నారు.

తత్ర భాగీరథీ తీరే సర్వర్తుకుసుమోజ్జ్వలే
పరాశక్తే ర్మహాపూజాం చక్రేఽఖిలసురై స్సహ

కొంతమంది హోమాదులతో ఆరాధిస్తే, మరికొంతమంది జపాదులు, కొందరు పారాయణాలు, కొందరు స్తోత్రాదులు, కొంతమంది ధ్యానాదులు ఇలా అందరూ కలిసి అమ్మ వార్యే ఆరాధిస్తున్నారు. ఈ మాటే దేవీభాగవతంలో కనిపిస్తుంది. ఇందులో ఉన్న మర్మము చూస్తే ఏదో ఒక్కటే చెయ్యడం కాదు అన్నీ కలిపే ఆరాధన.

ఈ రోజుల్లో ఎవడైన ఒకడు అమ్మవారి జపం చేసుకొంటుంటే మరొకడు వచ్చి 'ఈ జపాలు ఇవన్నీ లాభంలేదు. మెడిటేషన్ - ఊపిరి మీదే దృష్టి పెట్టు' అని చెప్తాడు.

ఇలా మనం చేసే సాధనల్ని పక్కదారి పట్టించేవారు తయారై మొత్తానికి దేనికీ కాకుండా తయారుచేసేవాళ్ళూ ఈ కలియుగం చాలా మంది ఉన్నారు. కాని మనకి పెద్దవాళ్ళు ఏం చెప్పారంటే, 'శాస్త్రబద్ధమైనది నువ్వు ఏది చెయ్యగలిగితే అది చెయ్యి. నీ మనస్సు దేనిలో రమిస్తే అది చెయ్యి. నీకు స్తోత్రం చేస్తే ఆనందమైతే అదే చెయ్యి'. దీని గురించి శంకరులు చెప్తూ

కంచిత్యాల ముమామహేశ భవతః పాదారవిందార్చనైః

కంచిద్ధ్యాన సమాధిభిశ్చ సతిభిః కంచిత్ కథాకర్తవైః

కంచిత్ కంచిదవేక్షణైశ్చ సుతిభిః కంచిద్దశామీద్యశీం

యః ప్రాప్నోతి ముదా త్వదర్చిత మనః జీవన్ స ముక్తః ఖలు

ఓ పరమేశ్వరా! కొంతసేపు నిన్ను పూజిస్తా! కొంతసేపు నిన్ను కీర్తిస్తా! కొంతసేపు నిన్ను ధ్యానిస్తా! కొంతసేపు నీకు నమస్కారం చేస్తా! కొన్ని రోజులు నీ క్షేత్రాదులు తిరుగుతా! ఒక్కొక్కసారి ఒక్కొక్కటి చేస్తూ ఉంటే ప్రతిసారీ నా మనస్సు నీతోనే ఉంది పరమేశ్వరా! అలా బ్రతికేవాడే జీవన్ముక్తుడని శంకరులువారు శివానందలహరిలో చెప్తున్నారు.

కొంతమంది 'ఎంత కాలమయ్యా ఈ కర్మలు? అత్మే బ్రహ్మము. అదే నువ్వు' అంటారు. అలాంటి వారికి సగం అర్థమౌతుంది, సగం అర్థం కాదు. దాని వల్ల మరో ప్రమాదం. ఇలాంటి వారందరి దగ్గర్నించి మనల్ని కాపాడమని మనం అమ్మవారిని ప్రార్థించాలి. నాస్తికుల నుంచి కాదు ముందు సంప్రదాయం లేని ఆస్తికుల నుంచి మనల్ని కాపాడమని అమ్మవార్ని ప్రార్థించాలి.

కలియుగంలో ఇలాంటివారు ఎక్కువైపోతారు. జపం, ధ్యానం, అర్చన, స్తోత్రం ఇవన్నీ కూడా ఒకదానికొకటి పరస్పర సహకారాలు. బాహ్యార్చన చేయడం వల్ల శరీరం శుద్ధి

సామవేదం షణ్ముఖశర్మ

తుంది. వాక్కుతో స్తోత్ర, జపాదులు వల్ల వాక్కు శుద్ధమౌతుంది. ధ్యానం ఇత్యాదుల వల్ల చిత్తం శుద్ధమౌతుంది. ఏదీ ఒక్కసారి సిద్ధించదు. ఒకదానితో ఒకటి పరస్పర అనుబంధం కలిగి ఉంటాయి.

శుక్రాచార్యులచే భండునకు బోధ

ఇలా దేవతలంతా రకరకాల పద్ధతులలో అమ్మవారిని ఆరాధిస్తున్నారు. గురువు ఎప్పుడూ శిష్యుని కనిపెట్టుకొని ఉండాలి కనుక భోగాలలో మునిగి ఉన్న భండాసురుని దగ్గరకి ఆయన గురువైన శుక్రాచార్యులవారు వచ్చారు. నారదుడు వచ్చి దేవతల్ని జాగృతం చేసాడు. అలాగే వాళ్ళ గురువుగారు వెళ్ళి వాళ్ళని కూడా జాగృతం చెయ్యాలి.

....భృగుపుత్రో మహా మతిః భండాసురం సమఖ్యేత్య నిజగాద పురోహితః
భవంతం మోహితం దృష్ట్వా రన్తాన్వేషణతత్పరః

‘ఏం నాయనా! మోహంలో పడిపోయావు...లే..లే..సృష్టిలో పెద్ద అధికారంలో ఉన్నవాడు చాలా జాగ్రత్తగా ఉండాలి సుమా! ఎక్కడ అవకాశం దొరుకుతుందా? దెబ్బతీద్దామా? అని చుట్టూ ఉన్నవాళ్ళు చూస్తూ ఉంటారు. వాళ్ళు నీ మీద దాడి చేయడానికి సిద్ధంగా ఉన్నారు. నువ్వు మోహితుడవై వెళ్ళిపోతున్నావు.’ ఇప్పటికి తాను పాలన చేస్తూ కొన్ని వేల సంవత్సరాలు అయిపోయింది. తనకు ఎవరూ అవరోధం కారని భండాసురుని మనస్సుకి ఒక నమ్మకం ఏర్పడింది. అదెప్పుడైతే వచ్చిందో మనిషిలో అజాగ్రత్త వస్తుంది. అజాగ్రత్త వస్తే దాడి చెయ్యడం సులభమౌతుంది.

భవతాం విజయార్థాయ కరోతీన్ద్రో మహత్తపః

యది తుష్టా జగద్ధాత్రీ తస్యైవ విజయో భవేత్

“బాగా గుర్తుపెట్టుకో! ఎవరికైనా శక్తి సహకారం ఉంటే వాణ్ని ఎవరూ నిరోధించలేరు. ఇప్పుడు నీ పై విజయం సాధించడానికి ఇంద్రుడు దేవతలతో కలిసి హిమవత్పర్వత ప్రాంతంలో చాలా పెద్ద తపస్సు చేస్తున్నాడు. ఆయనకిగాని అమ్మవారు ప్రసన్నురాలయ్యిందా నువ్వు దెబ్బతింటావు జాగ్రత్త” అని శుక్రాచార్యుడు భండాసురునికి చెప్పాగానే వెంటనే భండాసురుడు సమావేశాన్ని ఏర్పాటు చేసి సైనికులని, సేనాధిపతులని పిలిచి ఇప్పుడేం చేద్దామని అడిగితే వాళ్ళల్లో శ్రుతవర్మ అనేవాడు లేచి చెప్తున్నాడు.

తచ్చ్రుత్వా నృపతిం ప్రాహ శ్రుతవర్మ విమృశ్యచ

షష్టిర్వర్ష సహస్రాణాం రాజ్యం తవ శివార్చితం

అరవై వేల సంవత్సరాలు పాలన చేసావు. ఈ అరవైవేల సంవత్సరాలలో మనల్ని ఎవరైనా ఏదైనా చెయ్యగలిగాడా! చెయ్యలేకపోయాడు కనుక మనకేం ప్రమాదంలేదని నేను అనుకొంటున్నాని శ్రుతవర్మ చెప్పాడు. అప్పుడు అందులో భీమకర్మ అనేవాడు లేచి చెప్తున్నాడు.

తదాఽహ భీమకర్మాభ్యో నోపేక్ష్యోఽరి ర్యథాబలం

క్రియావిఘ్నో కృతేఽస్మాభి ర్విజయస్తే భవిష్యతి

మనం అన్ని బాగున్నాయని అనుకోవడానికి లేదు. ఎప్పుడు ఏ ప్రమాదం వస్తుందో తెలీదు. పైగా శ్రతువనే వాడు ఎంత బలహీనుడైనప్పటికీ మనం చాలా అప్రమత్తంగా ఉండాల్సిన అవసరం ఉంది. కాలం ఎప్పుడూ ఒకేలా ఉండదు. మనం ఇప్పుడు దేవతలకి సరియైన ప్రతీకారం చెయ్యాలని భీమకర్మ చెప్పాడు. భండాసురునికి ఆ ఉపాయం నచ్చింది.

భండాసురుడు మాయాయుద్ధవిశారదుడు. దేవతలతో మళ్ళీ నేరుగా దాడి చెయ్యకుండా భయంకరమైన విఘ్నాలని కలిగించడం మొదలు పెట్టాడు. వాళ్ళకి సాధన దశలోనే విఘ్నం కలిగిస్తే అమ్మవారు ఇంక వాళ్ళని అనుగ్రహించదు కనుక సాధనకి విఘ్నం కలిగించడానికి ప్రయత్నిస్తున్నాడు.

దీనిలో ఉన్న ఆంతర్యం పరిశీలిస్తే లోపల ఉన్న అవిద్యని నిర్మూలించడానికి మనం సాధన చేస్తూ ఉంటే లోపల నుంచే అవిఘ్నాలు వస్తూ ఉంటాయి. ఆ అవిఘ్నాలు వస్తూ ఉంటే అప్పుడు అమ్మనే శరణని వేడితే తప్పకుండా అమ్మవారు కాపాడుతుందనే అభయం ఇక్కడ కనపడుతుంది.

‘అలంఘ్యమకరో దగ్రీ మాయా ప్రాకార ముజ్జ్వలం’ అమ్మవారు ఏం చేసారంటే ఆ విఘ్నాలు దేవతలకి కలగకుండా మాయాప్రాకారం దేవతల చుట్టూ నిర్మించారు. విఘ్ననాశినీ అనే నామం లలితాసహస్రంలో కనిపిస్తుంది. అప్పుడు దేవతలకి రాక్షసులు కలిగిస్తున్న విఘ్నాలన్నీ వెనుతిరిగిపోయాయి.

వాళ్ళు ఎన్ని రకాల ప్రయత్నాలు చేసారో అవన్నీ భగ్నమైపోయాయి. రాక్షసులు ఇంక చేసేదేమీ లేక

తాం చ దృష్ట్వా జగద్ధాత్రీం దృష్ట్వా ప్రాకార ముజ్జ్వలం

భయా ద్దుద్రువిరే దేవా విముక్తసకలక్రియాః

అలా అడ్డుకొన్న అమ్మవారు భండాసురునికి కనిపించలేదు కానీ అడ్డుకున్న మాయా ప్రాకారం మాత్రం కనపడింది. ఈ మాయాప్రాకారం దేవతలకి కనపడలేదుగాని రాక్షసులకి

కనపడింది. అమ్మవారు దేవతలకీ ఇంకా గోచరించలేదు. రాక్షసులంతా పారిపోయారు. దేవతలంతా రాక్షసులు పారిపోయారనే విషయాన్ని తెలుసుకొని అమ్మకృప చేతే మనం కాపాడబడ్డామని అనుకున్నారుగాని మానసికంగా బలహీనమైపోయారు.

దేవతలు నారాయణుని ఆశ్రయించుట, నారాయణునిచే కర్తవ్యబోధ:

రాక్షసులు వచ్చి మన సాధనని విఘ్నం చెయ్యడానికి ప్రయత్నించారని దేవతలంతా భయపడి మళ్ళీ నారాయణుని దగ్గరకి బయలుదేరారు.

“మేమేదో మాకు తోచిన సాధన చేస్తున్నాంగానీ స్వామీ! ఎప్పుడు మా సాధన సిద్ధిస్తుంది? మా కొద్దిపాటి సాధనకు అసురుల విఘ్నాలు వస్తున్నాయి. ఓ నారాయణా! మొత్తం దేవతలంతా నిర్వీర్యులైపోయారు. ఇంద్రుని వజ్రాయుధం కూడా విషం లేని సర్పంలా అయిపోయింద”న్నారు. విషం లేకపోతే పాముకి విలువ ఏముంటుంది. దానికి ఎవరూ

భయపడరు. అలాగే దిక్పాలకుల ఆయుధాలన్నీ నిర్వీర్యమైపోయాయి. వారి స్వతస్సిద్ధమైన తేజస్సులు క్షీణించిపోయాయి. జగత్తంతా ఒక విధంగా ఎండిపోయి నీరసమైపోయింది. కాబట్టి మేమే విధంగా దీనినుండి బయటపడతాం! అమ్మవారి అనుగ్రహం మాకు పరిపూర్ణంగా ఎలా లభిస్తుందో మీరే చెప్పండి” అని అచార్యస్వరూపుడైన నారాయణుని దేవతలు ఆశ్రయించి అడిగితే, నారాయణుడు చెప్తున్నాడు.

“మనం అందరం కలిసి బ్రహ్మాండానికి ఆవల ఉన్న పరబ్రహ్మని ఆరాధించాలి.

‘అహం బ్రహ్మ చ రుద్రశ్చ వయం కారణపూరుషాః’ నేను, బ్రహ్మ, రుద్రుడు మా ముగ్గుర్ని కారణపురుషులు అంటారు. ప్రతి బ్రహ్మాండానికి మాలానే ముగ్గురు ఉంటూ ఉంటారు”.

బ్రహ్మాండాలు ఎన్ని ఉన్నాయంటే లెక్కలేవు. ‘అనేకకోటిబ్రహ్మాండజననీదివ్యవిగ్రహా’ అని అమ్మవారికి పేరుంది. కోట్లాది బ్రహ్మాండాలు ఉన్నాయన్నారు.

మనం ఉన్న ఈ బ్రహ్మాండంలో ఈ భూమిని మనం చూస్తున్నాం. ఇంకా గ్రహనక్షత్రాలు ఇత్యాదులు మన కంటికి కనిపించేవి సూక్ష్మంగా కనిపిస్తున్నా అవి చాలా విస్తారమైనవని మన విజ్ఞాన శాస్త్రం బట్టి మనకి తెలుస్తోంది, ఇవన్నీ కలిసి ఒక బ్రహ్మాండం. ఇలాంటి బ్రహ్మాండాలు ఎన్ని ఉన్నాయో లెక్కలేదు.

మనం చూస్తున్న నక్షత్రాలు, గ్రహాలు ఇవన్నీ ఒక ఆకాశంలో ఉన్నాయి. ఇలాంటి ఆకాశం చేత ఆవృతమైనది ఒక బ్రహ్మాండం. ఇలాంటివి ఎన్ని బ్రహ్మాండాలు ఉన్నాయో

లెక్కలేదు. ఐతే ఎవరి బ్రహ్మాండం లోపల బ్రతుకు వారిది. వారి కదే బ్రహ్మాండం. దీనికి ఉదాహరణగా ఒక మేడి చెట్టుని చెప్తారు.

మేడి చెట్టుకి రకరకాల పళ్ళు ఉంటాయి. ఆ పళ్ళల్లో చాలా పురుగులు ఉంటాయి. అందులో పురుగుకి ఆ పండ్ల ప్రపంచం. ఆ పండు యొక్క పై కప్పే దాని ఆకాశం. అంతకు మించి మరో ప్రపంచం ఉందన్న స్పృహ దానికి ఉండదు. ఒక వేళ ఏ పురుగు తపస్సు చేసి తెల్సుకొని మిగిలిన వాటికి చెప్పినా అవి నమ్మవు.

అదేవిధంగా మహర్షులు వచ్చి చెప్పినా మనం నమ్మము.

కాని ఇన్ని బ్రహ్మాండానికి ఆవల ఒక మహాశక్తి ఉంది. 'ఆవల' అంటే ఆధారమై అని అర్థం. ఆ ఆధారమై ఉన్నదే ప్రతి బ్రహ్మాండంలో ఉంది. ప్రతి బ్రహ్మాండంలో వ్యాపించి బ్రహ్మాండానికి ఆవల నిరావరణమైన అనగా ఏ హద్దులు లేని ఒక పరంజ్యోతిస్వరూపం ఉంది. మిగిలినవన్నీ బ్రహ్మాండం లోపల సంగతులే.

ప్రతి బ్రహ్మాండంలోను కూడా మూలభూతమైన ఈశ్వరచైతన్యమే బ్రహ్మవిష్ణురుద్రులుగా వస్తుంది. కాబట్టి మనం ఈ విష్ణువునే మహావిష్ణువు అనుకొన్నా, ఈ రుద్రుడే సదాశివుడను కొన్నా ప్రమాదమేమీ లేదు.

ఆ ఈశ్వరచైతన్యమే ఒక్కొక్క బ్రహ్మాండంలో ముగ్గురు రూపంగా ఉండి అక్కడున్న బ్రహ్మాండంలో సృష్టి స్థితి లయలు నిర్వహిస్తూ ఉంటుంది.

బ్రహ్మాండంలోనే కాక మన శరీరంలో ప్రత్యణువులో కూడా సృష్టి, స్థితి, లయలు ఉన్నాయి. వాటికి అధిదేవతలు కూడా వీళ్ళే. సృష్టిలో ప్రతిదానికి సృష్టి, స్థితి, లయ ఉంటుంది.

ఆ మూడు నిర్వహించే ఈశ్వరచైతన్యమే బ్రహ్మవిష్ణురుద్రులు. ఇలా అన్వయించుకోవాలి. వీరిని అలా అనుకున్నా దోషమేమీ లేదు.

వీళ్ళు అక్కడికే అనుబంధం చేయబడతారు. దేవతలకి విష్ణువు చెప్తున్నాడు

“అహం బ్రహ్మ చ రుద్రశ్చ వయం కారణపూరుషాః

అందమధ్యే హి తిష్ఠామ సేనాస్మాక మపి జ్వరః”

“మేం ముగ్గురం కారణపురుషులం. మన మంతా అందమధ్యంలోనే ఉన్నాం. అణ్డాతీ తంగా ఒకరు ఉన్నాం. ఆయనే జ్యోతిస్వరూపమైన పరమాత్మ. మనందరం ఆయన శక్తులమే. అణ్ణభిత్తి అని ఒకటుంది. అణ్ణభిత్తి అనగా పై కప్పు అని అర్థం. దాన్నే కర్పరము అని అంటారు.

ఆ అణ్డభిత్తిని ఛేదించగలిగితే ఈ అందాలన్నిటికీ ఆధారమైన ఆ పరంజ్యోతిని మనం దర్శించగలం. ఆ పరంజ్యోతి పేరు మహాశంభువు” అని చెప్పారు.

అణ్డతీతో మహాశంభుర్నామ్నా కశ్చన పూరుషః

పరాశక్త్యా సమాశ్లిష్టో నిత్యం చిద్ధనమూర్తిమాన్

సౌందర్యలహరిలో కూడ శంకరులవారు పరచితి, పరశంభు అనే పేర్లతో మహాకాశంలో ఉన్న శివశక్తుల గురించి వర్ణిస్తారు. అదే ఈ తత్త్వం. ఆ మహాశంభువుని మనం ప్రార్థన చేద్దాం. ఆయన దీనికేదైనా ఉపాయం చెప్పగలడు. ఈ బ్రహ్మాండంలో ఉన్న మొత్తం నిర్వీర్యమైపోయింది. దాన్ని బాగుచేయాలంటే బ్రహ్మాండానికంతటికీ ఆధారమైన ఆ మహాజ్యోతిని మనం ఆశ్రయించాలి. ఆ జ్యోతి ఎలాంటిదో చెప్తూ ‘నిత్యం చిద్ధనమూర్తిమాన్’ అన్నారు.

చిద్ధన అంటే పరిపూర్ణమైన చైతన్యమయమైన స్వరూపమది. కనుక మనం వెళ్ళి అండభిత్తిని ఆశ్రయించాలని నిర్ణయించుకొని వారంతా అక్కడ ఉన్న అణ్డభిత్తిని చేరుకొన్నారు. దేవతలంతా దిగ్గజాలని తీసుకెళ్ళారు. అక్కడికి చేరుకోవడం కూడా ఇతరుల వల్ల కాదు. దేవతలు కనుకనే అక్కడికి వెళ్ళగలిగారు. ఆ అణ్డభిత్తిని దిగ్గజాల చేత ఛేదించజేసారు.

అప్పుడు వారికి ఒక చిన్మయమైన ఆకాశం కనిపించింది.

తత్ర చిన్మయమాకాశం నిరాలమ్బం నిరంజమ్

చైతన్యవంతమైన ఆకాశం కనిపించింది. శూన్యమైన ఆకాశం కాదు. అకాశమంటే అవకాశం. అన్నిటికీ అవకాశమిచ్చేది ఆకాశం. మనం ఉండే ఈ పంచభూతాలు, బ్రహ్మాండానికి మనం చూసే ఆకాశం అవకాశమిస్తోంది. ఈ ఆకాశానికి కూడా అవకాశ మిచ్చే ఆకాశమే చిదాకాశం. వారికి ఆ చిదాకాశం కనిపించింది. దాన్నే మరొక మాటలో చిదంబరం అంటారు. ఆ చిదంబరంలో వ్యాపించిన శివజ్యోతే చిదంబరశివుడు. అన్నిటికీ అది ఆధారం. దానికేదీ ఆధారం లేదు. నిరాలమ్బం నిరంజనమ్ - దానికి ఏవీ కప్పినవి, పూసిన లేపనాలు లేవు. అది శుద్ధమైనది.

అభూమ్యజల మజ్జల మమారుత సమాగమమ్

తత్రాకాశమయం శమ్భుం తుష్టువుః పరయా ముదా

మనం చూసే ఆకాశంలో జలం, వాయువు ఇవన్నీ ఉన్నాయి. కాని చిదాకాశంలో నీటి, అగ్ని, వాయు సంపర్కాలు లేవు. అది అంత శుద్ధమైన ఆకాశం. ఊహకి కూడా

అందనిది. దాన్ని చిదాకాశం అంటారు. ఆ శివస్వరూపమే ఆకాశమయం. అక్కడ రూపమే లేదు. కేవలం ఆకాశం.

ఆసమంతాత్ కాశం - ఆకాశం. ఆకాశమంటే పరిపూర్ణమైన కాంతిస్వరూపమని అర్థం. ఆ జ్యోతిర్మయమైన ఆ చిదాకాశం గోచరించింది. చిదాకాశస్వరూపుడే పరమాత్మ సదాశివుడు. వీరంతా ఆ చిదాకాశస్వరూపుడైన మహాశంభువుని స్తోత్రం చేస్తున్నారు. ఈ మహాశంభుస్తుతి లలితోపాఖ్యానంలో చాల శక్తిమంతమైన స్తుతి.

ఈ అంశాలన్నీ శ్రవణమాత్రం చేత మహాఫలాల్ని ఇచ్చే గొప్ప ప్రక్రియలు. లలితోపాఖ్యానం కేవలం దేవదానవ యుద్ధగాథ మాత్రమే కాకుండా అనేక బ్రహ్మాండ రహస్యాల్ని తెలియజేస్తుంది. సృష్టి ఎంత అనంతమైనదో, ఎన్ని అనంతములైనవి ఈ జగత్తులో ఉన్నాయో మన ఊహకి కూడా అందవు. ఈ జగత్తుకి ఎక్కడ అది, ఎక్కడ అంతమో మనం నిర్ణయించలేం. అలాంటి అనంతమైన జగత్తుకి కూడా ఆధారమైన చిదాకాశం బ్రహ్మవిష్ణురుద్రాదులకి కనిపిస్తోంది. ఆ చిదాకాశ వ్యాపకమైన పరంజ్యోతినే అనేకమంది అనేక రకాలుగా ఉపాసిస్తున్నారు. వైష్ణవులు విష్ణువు అనేది ఈ తత్వాన్నే, శైవుల శివుడు, శాక్తేయుల శక్తి అనేది ఈ తత్త్వమే.

ఆ విషయం మనకి 'మహాశంభుస్తుతి' అనే దానిలో దేవతలు స్పష్టం చేస్తున్నారు.

ఇది అత్యద్భుతమైన స్తోత్రం.

దీన్ని సమన్వయ స్తోత్రం అని చెప్పుకోవచ్చు. ఇది బాగా అర్థం చేసుకోగలిగితే శివుడు గొప్పా, విష్ణువు గొప్పా అనే క్షుద్రమైన ఆలోచనలు తొలగిపోతాయి. బ్రహ్మాండాలకి ఆవల ఏం ఉందో, అదే బ్రహ్మాండాలంతటా నిండి ఉంది. అన్నిటికీ ఆవల ఉన్నదే అన్నింటిలో ఉంది అన్నప్పుడు ఆవల ఉన్నదానినే అన్నిటిలో మనం చూడవచ్చు.

ఆ చూడదగ్గ ప్రక్రియ తెలియాలి. దీన్ని యోగపరంగా కూడా అన్వయించుకోవచ్చు.

యోగపరంగా బ్రహ్మవిష్ణురుద్రాది దేవతలంతా వెళ్ళి బ్రహ్మాండమనే కర్పరాన్ని ఛేదించారన్నారు. మనకి వెన్నులో ఉన్న సుష్ణుమ్నానాడిలో ఉండే ప్రాణశక్తి యొక్క బహువిధాలైన వ్యక్తీకరణలే దేవతలు. ఆ దేవతలందరూ మన వెన్నుదండంలోనే ఉన్నారు.

ఒక్కొక్క యోగశక్తికి ఒక్కొక్క దేవత ప్రతీక.

ప్రతివారిలో ఉన్న చైతన్యం ప్రధానమైన చిదేకరసరూపిణిగా సుషుమ్నా నాడిలోంచి ప్రసరిస్తూ ఉంటుంది. దీన్ని సాధన చేసి కుండలినీ ప్రక్రియని పైకి తీసుకెళ్ళేవారు ఉన్నారు. దానికి ఉపయోగపడే సాధనే యోగాఖ్యానం.

ఈ కుండలినీ శక్తి ప్రతివారిలో ఉంది. ఆ యోగశక్తి ఒక్కొక్క భూమిక దగ్గర ఒక్కొక్కలా పని చేస్తూ ఉంటుంది. అలా ఒక్కొక్క భూమిక దగ్గర ఉన్న ఒక్కొక్క యోగశక్తి దేవతలు. కానీ అంతా కలిసి ఒకటే చిదేకరసరూపిణి. వాటి పనితీరు బట్టి దేవతలుగా చెప్పబడుతున్నారు.

యోగప్రక్రియలో మనం ఒక్కొక్క దశని దాటి పైకి వెళ్ళాలంటే ఆ దశకి అధిపతులైన దేవతల అనుగ్రహం ఉంటేనేగాని దాటలేం. పైగా ఆ దశ వద్దనున్న దేవతానుగ్రహంచేత మన శరీరంలో శుద్ధత ఏర్పడుతుంది. కనుక దేవతలంతా యోగశక్తిస్వరూపాలే.

యోగపరంగా, యజ్ఞపరంగా, మంత్రపరంగా దేవతలు ఉన్నారు.

దేవతలు లేనిదే ప్రపంచం లేదు. బయట విశ్వంలో ఉన్న అనంతశక్తులకి, మన లోపల ఉన్న యోగశక్తులకి వాళ్ళే అధిష్టాన దేవతలు. ఆ దేవతల అనుగ్రహం లేకపోతే

యోగం పండదు కనుకనే యోగశాస్త్రం అందించిన పతంజలి కూడా ఈశ్వరప్రణిధానాద్వాత్ - ఈశ్వరార్చన చెయ్యాలని చెప్పాడు. దేవతోపాసన యోగంలో ఒక భాగం.

దేవతలంతా బ్రహ్మవిష్ణురుద్రాదులతో కలిసి బ్రహ్మాండాన్ని ఛేదించారంటే అర్థం ఎందరో దేవతలు మనకి మూలాధారం నుంచి సహస్రారం వరకూ ఉన్నారు.

ముఖ్యంగా మనకి మూడు మజిలీలు ఉంటాయి.

అవి బ్రహ్మగ్రంథివిభేదినీ, విష్ణుగ్రంథివిభేదినీ, రుద్రగ్రంథివిభేదినీ. తరువాత వచ్చేది అజ్ఞాచక్రమే. ఆ తరువాత వచ్చే సహస్రారంలో అసలైన శివశక్తిైక్యరూపమైన సచ్చిదానంద తత్త్వం ఉంది. మనకు బ్రహ్మవిష్ణురుద్రగ్రంథి భేదనం ఐతే గాని సహస్రారానికి చేరలేం.

యోగపరంగా బ్రహ్మాండపు కప్పు పగలడం అంటే అర్థం ఇదే. అది పగిలి అక్కడున్న సహస్రారకమలాంతర్గతమైన మహాచైతన్యం మన నాడీమండలంలో ప్రసరిస్తే అప్పుడు మన లోపల ఉన్న భండాసురుడు పోతాడు. మనలో ఉన్న అవిద్య నశిస్తుంది.

ఇది యోగపరమైన అన్వయం. కథాపరంగా ఉన్నవన్నీ యోగపరంగా చెప్పబడుతున్నాయి.

ఇలా తెలుసుకొంటే మన శరీరంలోనే బ్రహ్మ, విష్ణువు, రుద్రుడు ఉన్నారని గ్రహించవచ్చు.

మహాశమ్భు స్తుతి:

బ్రహ్మాండ కర్పారాన్ని ఛేదించడానికి ప్రయత్నిస్తున్న బ్రహ్మాదిదేవతలకు కనపడిన మహాశంభువుని వారు స్తోత్రం చేస్తున్నారు.

- అద్వయం నిర్మలం శాంతం మాయాతీతమజం మహాః,
నిరస్తగుణ సంసర్గం మహాశంభుముపాస్మహే. 1
- దేవానామపి చావేద్యమధ్యేయం యోగినామపి,
అనధ్యేయం చ వేదజ్ఞైర్మహాశంభుముపాస్మహే. 2
- న సన్నాసన్న సదసన్న ద్వయం నాద్వయం తథా,
యస్య తేజఃప్రకాశం తం మహాశంభుముపాస్మహే. 3
- స్వయం వేద్యం స్వసంజాతం స్వయం ప్రభుమనంజనం,
టస్వయమేకాంతనిర్విణ్ణం మహాశంభుముపాస్మహే. 4
- వేద్యం విత్తిశ్చ వేత్తా చ త్రిపుటీయం విసృత్వరీ,
స్మృతంతి క్వాపి యన్యైతత్స్వయమేవ ముపాస్మహే. 5
- ధర్మాధర్మైస్తద్విపాకై స్సుఖదుఃఖైశ్చ యత్పదం,
అనాఘ్రూతం తమీశానం మహాశంభుముపాస్మహే. 6
- సౌరాణాం భాస్కరాకారం బ్రహ్మ చ బ్రహ్మవాదినాం,
సౌగతానాం చ విజ్ఞానం మహాశంభుముపాస్మహే. 7
- లోకాయతికముఖ్యానాం స్వభావమయ విగ్రహం,
క్షణికానాం క్షణాకారం మహాశంభుముపాస్మహే. 8
- శూన్యం మాధ్యమికానాం చ సాంఖ్యానాం పురుషోత్తమకం,
పాతంజలీనాం శాబ్దం చ మహాశంభుముపాస్మహే. 9
- కారూణాం విశ్వకర్మాణం శైవానాం శివరూపిణం,
విష్ణుం చ పాంచరాత్రాణాం మహాశంభుముపాస్మహే. 10
- అర్ధేశ్వరం నిధివిదాం కామేశం కామసూత్రిణాం,
వైశ్వానరం చ వైద్యానాం మహాశంభుముపాస్మహే. 11
- దయావతాం ధర్మదైవముగ్రాణాం చంద్రదైవతం,
కర్మరానాముపాస్యాఖ్యం మహాశంభుముపాస్మహే. 12

- విప్రాణామగ్ని నిలయం హృత్పం యోగవతామపి,
ప్రతిమాస్థమబుద్ధానం మహాశంభుముపాస్మహే. 13
- సర్వేషామాదిభూతం చ స్వయమాదివివర్జితం,
సర్వాంతం చ స్వతోఽంతం మహాశంభుముపాస్మహే. 14
- త్వం దృశ్యోఽసి సర్వేషాం స ధ్యేయోఽపి మహేశ్వర,
అస్మజ్జీవాతుసంసిద్ధ్యైః చక్షుషాం నః పదం భవ. 15
- దుర్బలాస్మి విభగ్నాస్మి నీరసాస్మశ్చ శంకర!,
అస్మాదుద్ధర కారుణ్యాచ్ఛక్తుషాం నః పదం భవ. 16
- యది నో రక్షతి భవాన్-భక్తానస్మాన్-పరార్ధితాన్,
తవైవ హి యశోహానిశ్చక్తుషాం నః పదం భవ. 17
- ఇత్యేవం విష్ణునా ధాత్రా చేంద్రేణ చ కృతస్తుతిః,
ఆవిర్భభూవ భగవాన్ పరాశక్త్యా నిషేవితః. 18

మొదటే అధ్వయం అని చెప్పారు. రెండవది లేదు. ఏకం అద్వితీయం బ్రహ్మ. బ్రహ్మాండాలన్ని మాయ లోపల ఉన్నవే. ఆ చిదాకాశం మాయకి అతీతమైనది.

అజం-జన్మరహితమైనది. మహాః-అంటే తేజస్వరూపమైనది.

నిరస్తగుణసంసర్గం-తిగుణాల యొక్క సంపర్కం లేని త్రిగుణాతీత స్థితి. మహాశమ్భు ముపాస్మసే అటువంటి మహాశంభువుని ఉపాసిస్తున్నాను. ఈ మొదటి శ్లోకంలో ఏ రూపాన్ని చెప్పలేదు. ఇందులో పరమాత్మ తత్త్వము చెప్పబడింది.

ఈ ఒక్క శ్లోకాన్ని భావిస్తే అదే ధ్యానం అవుతుంది.

దేవానామపి చావేద్యమధ్యేయం యోగినామపి - దేవతలకి కూడా ఇది తెలియబడదు అని చెప్పారు. వేదాలకి కూడా ఆ తత్త్వం లభ్యం కాదు.

స సన్నాస న్న సదస న్న ద్వయం నాద్వయం తథా - ఇది ఋగ్వేదంలో నానదీయ సూక్తమని ఉంది.

ఆ రహస్యాన్ని ఇందులో ప్రతిపాదన చేస్తున్నారు.

ఆ తత్త్వం సత్ కాదు. అసత్ కాదు. సదసత్ కాదు. ఉనికిగా కనపడి వ్యక్తమైనది ఈ జగత్తు. ఇది వ్యక్తం కాక ముందు అవ్యక్తమనే ఒక స్థితిలో ఉంటుంది. ఈ అవ్యక్తం కంటే అతీతమైన అవ్యక్తమే పరమేశ్వరుడు.

చెట్టు వృక్షం. విత్తనం అవృక్షము. విత్తనంలో చెట్టు లక్షణం ఉంది. కాని ఆ విత్తనం కంటే అతీతమైనవాడు పరమాత్మ. బీజస్థితి కంటే కూడా అతీతుడు పరమాత్మ. సృష్టి అంతా ప్రారంభం కాక ముందు ఎలా ఉందని వర్ణించినపుడు ఋగ్వేదంలోని నాసదీయ సూక్తం ప్రపంచ తాత్త్వికులకు ఒక అద్భుతమైన సమాధానాన్ని ఇచ్చింది. ఇదే శ్వేతాశ్వేతరో పనిషత్తులో 'యథా తమస్తం న దివా న రాత్రిః న సన్నవాసత్ శివ ఏవ కేవలః' అని చెప్పారు.

అప్పటికి సత్ లేదు. అసత్ లేదు. ఉన్నది శివమే అని చెప్పారు. సత్ లేదు, అసత్ లేదు అంటే మనం చూసే ఈ జగత్తు లేదు. దీనికి మూలమైన బీజస్థితి కూడా లేదు. కార్యకారణాలకు అతీతమైన కేవలం పరంజ్యోతి మాత్రమే ఉన్నాడు. అలాంటి ఆయన తరువాత బీజరూపంలో జగత్తుని ఆవిష్కరించాడు. ఆ బీజాల నుంచి వృక్షరూపంలో ఈ ప్రపంచ మంతా వచ్చింది. వీటన్నిటికీ తాను ఆధారంగాని ఇవేమీ తాను కాదు అని చెప్పే తత్త్వమే మహాశమ్ముస్తుతిలో చెప్తున్నారు.

మనం ఏ దైవాన్ని ఆరాధించిన ఈ తత్త్వదృష్టితో ఆరాధించాలి. దేవతని కేవలం దేవతాదృష్టితో ఆరాధిస్తే ఇహలోకంలో కావల్సిన సుఖాలన్ని లభిస్తాయి. కాని దేవతని పరతత్త్వమనే దృష్టితో ఎవరైతే ఆరాధిస్తారో వారికి మోక్షం లభిస్తుంది.

దేవత పట్ల పరతత్త్వ దృష్టి లేకపోతే ఐహికసుఖాలతో ఇందులోనే తిరుగుతూ ఈ జన్మ అయ్యాక మరొక జన్మ అలా వస్తూనే ఉంటాయి. కనుక దైవాన్ని పరతత్త్వదృష్టితో ఆరాధించాలి.

ముందు పరమాత్మ అని దేన్నైతే ఉపనిషత్తులు వర్ణించాయో ఆయనే మహాశంభువు. బ్రహ్మాండాలకి అతీతమైన, మాయాతీతమైన, నిరంజనమైన, నిర్గుణమైన ఆ పరతత్త్వమే ఇక్కడ చెప్పబడుతున్నది.

యస్య తేజఃప్రకాశం తం మహాశమ్ముముపాస్మహే

ఈ మహాశంభువునే అనేక మంది అనేక రకాలుగా ఆరాధిస్తున్నారని వివరిస్తూ

పాతంజలానాం శాబ్దం చ మహాశమ్ముముపాస్మహే

అన్నారు. పాతంజలులు - వైయాకరణులు - శబ్దబ్రహ్మమని దేన్ని చెప్తున్నారో, పాతంజలి యోగమంటే వ్యాకరణ శాస్త్రం. వారు ప్రపంచమంతా శబ్దం నుండే ఉద్భవించిందని చెప్తారు.

అద్వైతం ప్రకారంగా శబ్దానికి కూడా అతీతమైనది పరతత్త్వమని చెప్పారు.

కాని ఆ పరతత్వమే సృష్టిపరంగా శబ్దముగా వ్యక్తమైంది కనుక శబ్ద స్వరూపంలో ఆరాధిస్తున్నారు వీరు.

ఒకే పరతత్వాన్ని శబ్దబ్రహ్మవాదులు శబ్దబ్రహ్మగా ఆరాధిస్తున్నారు. పాంచరాత్రము మొదలైన వైష్ణవాగమవాదులు విష్ణువుగా ఆరాధిస్తున్నారు. శైవశాస్త్రవాదులు శివునిగా ఆరాధిస్తున్నారు.

‘శైవానాం శివరూపిణమ్ విష్ణుంచ పాంచరాత్రాణామ్ మహాశమ్భు ముపాస్మహే’ అన్నారు.

అదే విధంగా అగ్నిహోత్ర ఆరాధన చేసే వాళ్ళు ఈయన్ని అగ్నిహోత్రస్వరూపుడిగా ఆరాధిస్తున్నారు.

ఈ పరమేశ్వరుడే విశ్వంలో ఉత్తమమైన విభూతులతో వ్యాపించి ఉన్నాడని పరమాత్మతత్వ ప్రతిపాదనమైన అద్భుతమైన శంభుస్తోత్రం చేసి, “స్వామీ! నువ్వు నిరాకారుడివి. మాకు ఆకారాలు ఉన్నాయి.

ఇప్పుడు మమ్మల్ని అనుగ్రహించడానికి నువ్వు ఆకారం ధరించి రావయ్యా!” అని అడుగుతున్నారు. ఆ సర్వవ్యాపకుడైన పరమాత్మ ఇప్పుడు ఆకారం ధరించి రావాలి. ఎలా అడుగుతున్నారో చెప్తూ

విపరీతసమాచారై ర్దుష్టైర్భండాదిదానవైః

బాధితాస్సో మహాశమ్భో చక్షుషాం నః పదం భవ

అన్నారు. ఇక్కడి నుండి వచ్చే శ్లోకాలలో, “చక్షుషాం నః పదం భవ” అనే మాట వస్తుంది. మా కళ్ళకి కనిపించవయ్యా! అని ప్రార్థిస్తున్నారు. భండాసురుడి చేత బాధింపబడుతున్న మమ్మల్ని అనుగ్రహించడానికై మా కంటికి గోచరించ వయ్యా! అని దేవతలు అడుగుతున్నారు.

దుర్బలాస్మో విభగ్నాస్మో నీరసాస్మశ్చ శంకర

అస్మానుద్ధర కారుణ్య చ్చక్షుషాం నః పదం భవ

దుర్బలులమైపోయాం. ఆశలన్ని భగ్గుములైపోయాయి. నీరసంగా ఉన్నాం. స్వామీ! కనిపించవయ్యా!.

యది నో రక్షతి భవాన్మక్తా నస్మా స్పూర్తితాన్

తవైవ హి యశోహాని శ్చక్షుషాం నః పదం భవ

ఓ పరమేశ్వరా! మమ్మల్ని నువ్వు రక్షించలేదంటే నీకు అపకీర్తి. ఎందుకంటే నీకు భక్తవత్సలుడు, భక్తరక్షకుడు అని గొప్ప బిరుదులు ఉన్నాయి. భక్తులంటే ఆశ్రయించినవారని

అర్థం. నిన్నెవరైతే ఆశ్రయించారో వాళ్ళని రక్షించలేదనుకో నీకు అపకీర్తి వస్తుంది. కనుక స్వామీ! నీకు అపకీర్తి రాకుండా మా కళ్ళకి కనపడవయ్యా!

మహాశంభుని ప్రాదుర్భావం

ఈ విధంగా ప్రార్థించగానే ఒక్కసారి పరమేశ్వరుడు దివ్యమైన రూపం ధరించి కనిపిస్తున్నాడు.

కాలమేఘసమచ్ఛాయకన్ఠా శూలకపాలభృత్

ద్విభుజశ్చ త్రిణేత్రశ్చ స్యయమాన ముఖామ్ముజః

స్వామి గజచర్మాంబరధారియై, నీలకంఠుడై, శూలాన్ని, కపాలాన్ని ధరించి ఎదురుగా సాక్షాత్కరించాడు. రెండు చేతులతో, మూడు కళ్ళతో, చిరునవ్వు నవ్వుతూ తెల్లగా ప్రకాశిస్తున్నాడు. ఆయన ప్రక్కనే అమ్మవారు ఉన్నారు.

పరాశక్తిశ్చ చంద్రాభా చంద్రవచ్ఛీతలాకృతిః

అక్షుస్రక్ష్మస్తకధరా తైర్దేవైః అవలోకితా

అమ్మవారు చంద్రుని వంటి కాంతుల్ని వెదజల్లుతూ, చల్లగా ఉంది. ఆ తల్లి నాలుగు చేతులతో భాసిస్తూ ఒక చేతిలో అక్షమాల, మరొక చేతిలో పుస్తకం, మరో రెండు చేతులతో వరదముద్ర, అభయముద్ర ధరించి మహా శంభువు ప్రక్కనే ఉంది. అమ్మవారు పరచితి. ఆయన పేరు పరశంభు. ఆ ఇద్దరి స్వరూపం గోచరించింది. ఏదైతే ఇంతవరకూ నిరాకారంగా వ్యాపించి ఉందో అదే సాకారమైంది.

ఇదెగలాంటి పంచదారని పంచదార చిలకగా తయారుచేసినట్టు. అలా ఉన్న ఆ స్వరూపమే వ్యక్తమై ఎదురుగా కనపడింది.

సర్వేషాం మూలభూతౌ తౌ దమ్పతీ కరుణాకరౌ

పరామహేశమ్మునాథావదాతాం దర్శనోత్సవం

సర్వానికి మూలమైన ఆదిదంపతులు వీరిద్దరే. స్వామి వారందరికి అభయాన్ని ఇస్తూ

యుష్మదాగమనం జానే యుష్మాం జానే పరార్థితాన్

భండాసురస్య దౌష్ట్యం చ జానామి జగదంతకృత్

అన్నారు. మీరు భండాసురుని బాధలు తట్టుకోలేక నా దగ్గరికి వచ్చారు.

ఈ సృష్టిలో ప్రళయం మూడు రకాలుగా ఉంటుందని పరమేశ్వరుడు చెప్తున్నాడు.

ఒక ప్రళయం మహాప్రళయం. రెండవ ప్రళయం అవాంతర ప్రళయం. మూడవది కామప్రళయం. ఈ సమస్త జగత్తంతా లయమైపోవడం మహాప్రళయం.

బ్రహ్మగారికి నూరు సంవత్సరాలు నిండితే ఒక ప్రళయం వస్తుంది. దాన్ని అవాంతర ప్రళయం అంటారు.

కాలం గణనని పరిశీలిస్తే కృతయుగం, త్రేతాయుగం, ద్వాపరయుగం, కలియుగం అని నాలుగు యుగాలు. ఈ నాలుగింటికి కలిపి ఒక మహాయుగమని పేరు. ఇలాంటి మహాయుగాలు 71 అయితే ఒక మన్వంతరం. ఇలాంటి మన్వంతరాలు 14 అయితే ఒక కల్పం. బ్రహ్మగారికి ఒక కల్పం ఒక రోజు. ఇలాంటి రోజులు సంవత్సానికి 365. ఇలాంటివి 100 ఐతే ఆయనకి ఆయువు పూర్తవుతుంది. అప్పుడు ఏర్పడే ప్రళయం పేరు మహాప్రళయం. ఆ మహాప్రళయంలో బ్రహ్మగారికి కూడా స్వతంత్రం ఉండదు.

కల్పాంతంలో వచ్చే అవాంతరప్రళయం నుంచి సృష్టిని రక్షించడం బ్రహ్మదేవుడి పని. ఆయన మళ్ళీ ప్రొద్దున్నే లేచి సృష్టిని మొదలుపెడతాడు. మనం ఎలాగైతే పగలంతా పని చేసి రాత్రి విశ్రాంతి తీసుకొని పొద్దున్నే లేచి మళ్ళీ పనులు ప్రారంభిస్తామో అలా ఆయన కూడా కల్పకాలం పనిచేసి కాస్త ఆయన విశ్రాంతి తీసుకొని మళ్ళీ తరువాత సృష్టి ప్రారంభిస్తాడు.

మనం గతం రోజు విడిచిపెట్టిన పనిని ఈ రోజు ఎలా ప్రారంభిస్తున్నామో గత కల్పంలో వదిలినదాన్ని బ్రహ్మ మళ్ళీ తీసుకొస్తాడు. దీన్నే వేదం 'సూర్యా చంద్రమసౌ ధాతా యథాపూర్వమకల్పయత్' అని చెప్తుంది.

నిజంగా ఒక్కసారి ఆలోచిస్తే ఈ అనంతవిశ్వం ఇందులో మనం ఎంత? ఈ కాలం ఎంత? దూరం ఎంత? అనాదిగా మానవుణ్ణి వేధిస్తున్న మహా ప్రశ్న ఇది. కాని దీని గురించి అంతు తెల్సుకొందామని తపస్సు ద్వారా ప్రయత్నించి సమాధానం రాబట్టిన ఏకైక మహాత్ములు భారతీయ మహర్షులు. వాళ్ళు మాత్రమే ఈ రహస్యాల్ని చెప్పగలరు. అనంతకాల గణనాన్ని ఇచ్చారు.

పరశంభువు చెప్తున్నాడు, 'మహాప్రళయం నుంచి ఈ జగత్తును ఆదుకొనేవాణ్ణి నేను. ఈ మహాప్రళయంలో బ్రహ్మదులంతా నాలో లీనమైపోతారు. మళ్ళీ జగత్తు ఆరంభించి నపుడు నేను వారందరినీ నాలోంచి వ్యక్తం చేస్తూ ఉంటాను.

ఇది కాక మూడవది కామప్రళయం. మన్మథుడు ఎప్పుడైతే నశించిపోయాడో దాని వల్ల వచ్చే వైపరీత్యమే భండాసురవృత్తాంతం. ధర్మం క్షీణించి పోయింది. నీరసత్వం వచ్చింది. ఇలాంటివి అప్పుడప్పుడు జగత్తులో దుష్టశక్తుల విజృంభణ వల్ల జరుగుతూ ఉంటాయి. వీటిని కామ ప్రళయమని అంటారు. దీని నుంచి మాత్రం నాయొక్క శక్తి

అయిన లలితామహాత్రిపురసుందరి మాత్రమే ఉద్ధరిస్తుంది”.

ఐతే ఆయన ప్రక్కనే ఉన్న శక్తి పరచితి నేరుగా వచ్చేయవచ్చుగా! అంటే ఇక్కడే రహస్యాలు గ్రహించాలి. ఏది ఎలా రావాలి అది అలానే రావాలి. అక్కడ పరచితి బ్రహ్మాండాలకి అతీతమైన శక్తిగా ఉంది. కాని బ్రహ్మాండంలో కామప్రళయం పోగొట్టడానికి ఆ పరచితిని బ్రహ్మాండవాసులంతా ఆరాధించి సంపాదించుకోవాలి. అప్పుడు ఆవిడ మరో రూపంతో వస్తుంది.

మహారాజుగారు శయనాగారంలో ఉన్నప్పుడు మామూలు వస్త్రాలు ధరించి పడు కొంటాడు. యుద్ధానికి వెళ్ళాలంటే యుద్ధానికి తగ్గ వస్త్రాలన్ని ధరించి వెళ్తాడు. అలాగే ఆ పరచితి కూడా కామప్రళయనాశనం చేయడానికి మరో రూపం దాల్చి రావాలి. ఆవిడ రావాలంటే ప్రార్థించాలి.

భగవంతుడు కూడా ఊరికినే రాడు. ఎవరు ప్రార్థిస్తారో వారికే భగవంతుడు. కనుక మీరంతా ప్రార్థించండి. అదే చేస్తున్నామయ్యా! ఇంకా అనుగ్రహించ లేదంటే “ఐతే నేను మీకు సహకరిస్తాను” అన్నాడు మహాశంభువు.

మహాశంభునిచే మహాయాగం

“ఆ కామప్రళయం నుంచి వారిని ఉద్ధరించడానికై ఆ చిచ్చుక్తి ఉద్భవించాలి కనుక నేను ఇప్పుడు ఒక యజ్ఞం చేస్తాన”న్నాడు. మహాశంభువు. “మీరు చేసే యజ్ఞాలు చాలవు.”

నిజానికి ఇక్కడ్నుంచి కథంతా ఒక వైపు యోగశాస్త్రం, ఒక వైపు మంత్రశాస్త్రం, మరొక వైపు యాగశాస్త్రం, ఇంకోవైపు ఆత్మవిచారణ అనబడే వేదాంత శాస్త్రంతో కూడుకుని ఉంటుంది. ఇప్పుడు శంభువు ఒక యాగం చెయ్యబోతున్నాడు.

యాగం ఎలా చెయ్యాలి వివరిస్తున్నాడు.

ఆయన చెసే యాగం పేరు మహాయాగము. లలితాసహస్రంలో ‘మహాయాగక్రమారాధ్యా మహాభైరవపూజితా’ అని వస్తుంది. మహాశంభువే మహాభైరవుడు. ఇప్పుడు ఆయన ఆ మహాయాగక్రమాన్ని చెయ్యబోతున్నాడు. ఆ మహాయాగం లోంచి అమ్మవారు ఆవిర్భవిస్తారు.

ఆ యాగం శివుడే చెయ్యగలడు మరొకడు చెయ్యలేడు. అమ్మవారి అనుగ్రహం రావాలంటే శివుడే ముందుకి రావాలి. శివాయగురవేనమః

అమ్మవారే తన దశమహావిద్యలను శివునే తయారు చెయ్యమంది. నేనా! అని అడిగితే

‘నా గురించి నువ్వు చెప్పాలి, నీ గురించి నేను చెప్పాలి. మన గురించి ఇంకెవరికి

తెలుస్తుంది' అంది అమ్మవారు. నా విద్యలన్నిటికీ నువ్వే గురువు అంది. పరమేశ్వరుడు ఒక్కొక్క విద్యకి ఒక్కొక్క రూపంతో గురువు అయ్యాడు. శ్రీవిద్యకి మాత్రం దక్షిణామూర్తి రూపంతో గురువు అయ్యాడు. శ్రీవిద్యని స్వతంత్ర తంత్రం అంటారు.

స్వతంత్రా సర్వతంత్రేశీ దక్షిణామూర్తిరూపిణీ

దక్షిణామూర్తి ఇచ్చిన విద్య ఆత్మవిద్య. అదే బ్రహ్మవిద్య. శ్రీవిద్యకి దక్షిణామూర్తి గురువంటే శ్రీవిద్య బ్రహ్మవిద్య.

ఆ దక్షిణామూర్తి ఇక్కడ మహాశంభువు. ఆయన ఇప్పుడు గురువై రావాలి. ఆయన చెప్తున్నాడు 'నేను వచ్చి ఒక యాగం చెయ్యాలి కాని దానికి ఒక షరతు. మీకు ఇప్పుడున్న ఆకారాలతో లాభంలేదు. మీ శరీరాలు పుంజుకోవాలంటే మీరొక పని చెయ్యాలి. నేను యాగం చేసి అగ్ని రగులుస్తాను. అందులో మిమ్మల్ని మీరు హుతం చేసుకోవాలి' అని చెప్పాడు.

“మిమ్మల్ని మీరు ఇస్తే లోపల్నించి ఒక ఆవిడ వచ్చి మళ్ళీ మిమ్మల్ని సృష్టించి ఇస్తుంది. అప్పుడు మీరు నవ నవాకారం భవిష్యతి- నవ నవ లాడుతూ ఉంటారు.

ఇప్పుడున్న నీరసం, ఎందుతనం అవన్నీ ఆ అగ్నిగుండంలో పడేయండి. మళ్ళీ శుద్ధమై వస్తార”ని చెప్పాడు.

‘కర్తవ్యమేవ తద్దేవ! నాత్ర కార్యా విచారణా’ -విచారించకుండా పడండని చెప్తే అప్పుడు వారంతా పరమేశ్వరుడికి నమస్కరించి “స్వామీ! నువ్వే చెప్తే అది చేస్తాం ఎందుకంటే మా క్షేమం కోసం నువ్వు చెప్తున్నావు.

వయం కృతార్థా జాతాస్సుభిదగ్గై హవ్యతాం గతా

అందులో పడడం వల్ల మేం ధన్యులమౌతాం. అందులోంచి మేం మళ్ళీ బయటకి గొప్పగా వస్తామంటే అంతకంటే మాకేం కావాలి.

కనుక మేమంతా సిద్ధమే” అని చెప్పారు. అప్పుడు-

లోకానా ముపకారాయ పరాశక్త్యా సమన్వితః

అణ్డాద్భహిశ్చిదాకాశ మయజ్ఞానమహాగృహాత్

లోకాలకి ఉపకారం కలిగించడానికై బ్రహ్మాండాలకు పైన ఉన్న స్వామి అందులోంచి దిగాడు. ఇదంతా యోగపరమైన రహస్యం.

సహస్రార కమలంలోంచి దిగుతూ సరిగ్గా శంకరులువారి చెప్పినట్టుగా

సుధాధారాసారై-శ్చరణయుగలాంత-ర్విగలితైః
ప్రపంచం సించంతీ పునరపి రసామ్నాయ-మహాసః
అవాప్య స్వాం భూమిం భుజగనిభ-మధ్యష్ట-వలయం
స్వమాత్మానం కృత్వా స్వపిషి కులకుందే కుహరిణి॥

ఆ శ్లోకంలోని భావమే ఇక్కడ చెప్పబడుతోంది.

బ్రహ్మాండంలోకి ఆ పరమేశ్వరుడు ప్రవేశించి హోమగుండం కావాలి కనుక ఏడు సముద్రాలలో చివర సముద్రాన్ని ఎండగట్టాడు.

ప్రవివేశాండ మధ్యంతు సూక్ష్మరూప స్సనాతనః

ఆయన సూక్ష్మరూపంలో ప్రవేశించి హోమగుండాన్ని సిద్ధం చేస్తున్నాడు. యాగం చేసాడని హయగ్రీవస్వామి చెప్పడం ఆపాడు.

మహాయాగ క్రమం

అప్పుడు అగస్త్యులవారు వెంటనే అడిగారు.

హయగ్రీవ మహాప్రాజ్ఞ! విచిత్రం ప్రస్తుతం త్వయా

మహాయాగోఽభవతీదృక్కింఘలో జగతాం ప్రియః

నువ్వు చెప్తున్నది చాలా చిత్రంగా ఉందయ్యా! ఈ యాగం నేను ఎక్కడా వినలేదు. ఏ వేదాలలోనూ లేదు. ఆ మహాయాగం ఎలా జరిగింది. దాని వల్ల వచ్చిన ఫలితం ఏమిటి?

విస్తరేణ మమాచక్ష్య తత్ర మే కౌతుకం మహత్

సంశ్రూయమాణమపి యత్పరానందాయ కల్పతే

విస్తారంగా చెప్పవయ్యా! వింటాను అన్నాడు. ధన్యుడవు అగస్త్యా! విను.

కథయామి మహాప్రాజ్ఞ మహాయాగం మహోదయమ్

ఈ కథని పఠించిన, విన్నా వచ్చే ఫలితాన్ని హయగ్రీవస్వామివారు చెప్తున్నారు.

పఠితం సర్వపాపఘ్నం శ్రుతం సర్వమలాపహమ్

పఠిస్తే పాపాలన్ని పోగొడుతుంది. వింటే మన హృదయంలో ఉన్న మాలిన్యాలన్ని కూడా నశింపజేస్తుంది.

దీనిని నిరంతరం ఎవరైతే పారాయణ క్రమంలో చదువుతారో

ఆవర్తితంతు సంసిద్ధ్యే తద్రూహ్యమృతభాజనమ్-వారికి పరబ్రహ్మమృతమే ప్రాప్తిస్తుంది.

ఏకవారం శ్రుతం హ్యేతన్మహాయాగప్రవర్తనమ్

రాజసూయసహస్రస్య దత్తే ఫల మనుత్తమమ్

సామవేదం షణ్ముఖశర్మ

ఒక్కసారి దీన్ని శ్రద్ధగా వింటే వెయ్యి రాజసూయయాగాలు చేసిన ఫలితం వస్తుంది.

శ్రీమహాశమ్భునాథ స్స ప్రవిశ్యాణ్డం మహత్తరమ్

ఇప్పుడు చెప్తున్నాను విను! ముందు ఫలితం చెప్పి తరువాత ప్రారంభిస్తున్నారు. దాన్ని బట్టి విషయం యొక్క గొప్పతనం మనకి తెలుస్తుంది. ఫలితం అంత గొప్పదంటే పనికి అంత ఏకాగ్రత కావాలని అర్థం.

స్వయం హోతాఽభవత్తత్ర యజ్ఞపత్నీ పరాఽభవత్

ఆయన స్వయంగా హోత అయ్యాడు. ఆహుతులు అగ్నిలో వేసేవాడు హోత. ఆయనే స్వయంగా అక్కడ కూర్చున్నాడు. యజ్ఞం చెయ్యాలంటే యజమానికి పత్ని ఉండాలి ఆవిడ పరచితి. ఆ పరచితి యజ్ఞపత్నిగా కూర్చుంది. ఆయన మంత్రంతో హోమం చెయ్యబోతున్నాడు. ఇదే నిజానికి శ్రీవిద్యాహోమం, మహాయాగక్రమం.

బాహ్యంగా చేసే శ్రీవిద్యాయాగం ఒకటి. శివుడు చేసింది మహాయాగం.

సాధకులు అంతర్ముఖులై ఒక్కొక్క చక్రాన్ని దాటుతూ చేసే మహాయాగం పేరు రహోయాగం. 'రహోయాగక్రమారాధ్యా రహస్త్వణతర్పితా'.

ఈ మహాయాగం అంతా లోపల జరిగే యాగమని తెలుసుకోవాలి. ఇది యాగం మాత్రమే కాదు. యోగం కూడా.

యోగం, యాగం ఈ రెండూ ఒకే ప్రక్రియ. మన పెద్దవాళ్ళు యజ్ఞస్వరూపంతో యోగవిద్యనే ఆవిష్కరించారు. యజ్ఞకుండం ఏమిటో కాదు శంకరులు సౌందర్యలహరిలో "స్వపిషికులకుండే కుహరిణి" అన్నట్లుగా మనలో మూలాధార చక్రం వద్ద ఏ అగ్ని ఉందో అదే. ప్రాణాయామాదుల ద్వారా సాధన చేస్తే అక్కడున్న తేజస్సు ఊర్ధ్వగతమై చిదాకాశస్థితికి చేరి అక్కడున్న పరమామృతాన్ని అందుకుంటుంది. ఆ క్రమమే ఇక్కడున్న మహాయాగంలో కూడా గోచరిస్తోంది.

లలితాయా మహావిద్యా ముచ్చరంత్యాత్మసంవిదమ్

సప్తస్మంధమహావాయుమయ మాత్మాన మాతనోత్

లలితామహావిద్యని ఉచ్చరిస్తూ సప్తస్మంధబంధుర శరీరుడయ్యాడు. అంటే వాయు మండలాలు మొత్తం ఏడురకాల భూమికలలో ఉంటాయి. ఈ ఏడింటికి పేర్లు చెప్పారు. విష్ణుసహస్రంలో ఈ రహస్యాలన్నీ చెప్పబడ్డాయి.

ఈ సప్తస్మంధబంధురసమీరమే బహిర్దగత్తులో కూడా సరిగ్గా సూర్యమండలం వరకూ ఉన్న వాయుమండలాల వరుసనే చెప్పారు. అదేవిధంగా మన శరీరంలో కూడా ఏడు

రకాల వాయు మండలాలు వ్యాపించి ఉన్నాయి. అది బ్రహ్మాండం. మనది పిండాండం. రెండూ ఒకే లక్షణం.

పిండాండంలో ఏముందో బ్రహ్మాండంలోను అదే ఉంది. పిండాండాన్ని కెరటం అనుకొంటే బ్రహ్మాండాన్ని సముద్రం అనుకోవచ్చు. కెరటంలో కూడా సముద్రం యొక్క నీరే ఉంటుంది. అలాగే ప్రతి అణువులోను బ్రహ్మాండం యొక్క శక్తి ఉంటుంది. దాన్ని మనలో అవిష్కరించుకొంటే అంతటా చూడగలం. అది ఇక్కడ తెల్చుకోవల్సిన గొప్ప ప్రక్రియ. ఆ కారణం చేత శంభుడే సప్తస్కంధమహావాయువుగా మారాడు.

ప్రాణశక్తి చేతనే మూలాధారం దగ్గర నిద్రించిన కుండలినీని జాగృతం చేసేది. ఆ ప్రాణశక్తి పరమ శివ స్వరూపమే. కథలో కూడా పరమేశ్వరుడు సప్తస్కంధ బంధురమైన రూపంతో ప్రవేశించాడు. మొట్ట మొదట గాలిలో ప్రవేశించాడు. ఆ గాలిలో తేజస్సు ఉంది. ఈ మహాయాగ క్రమాన్ని చాలా చక్కగా వివరించారు.

సప్తమం శుద్ధజలధిం కుణ్డార్థం సమశోషయేత్

ముందుగా ఏడవ సముద్రమైన శుద్ధ జల సముద్రాన్ని ఎండగట్టాడు. దాన్ని ఎండగట్టగానే అదౌక గొయ్యిలా మారింది.

ఆపాతాళగభీరాఽభూ దతిదీర్ఘ మహాఖనిః

అది ఒక పెద్ద హోమకుండంలా మారింది. దానిలోకి ఇప్పుడు అగ్నిని రగల్చాలి. దాని కంటే ముందు అగ్నిలో వెయ్యాలైన పదార్థాలు సిద్ధం చేసుకొన్నాడు. యజ్ఞం చేసేటప్పుడు అందులో వెయ్యాలైన హోమద్రవ్యాల్ని తీసుకొని నాలుగు భాగాలు చేస్తారు. నాలుగో భాగాన్ని తీసి అగ్నిలో వేస్తారు.

అదే విధంగా ఈయన జగత్తులో ఉన్న ఉద్భిజాలు. ఉద్భిజ సృష్టి అంటే భూమిని చేధించుకొని వచ్చేది. మొత్తం ప్రపంచమంతటా ఎన్ని రకాల సృష్టి ఉంటుందో అద్భుతంగా మన శాస్త్రం వర్ణించింది.

మానసీ ప్రథమాసృష్టిః తథా జారాయవీ పరా

అణ్డీచైవ తృతీయస్యాత్ స్వేదజాన్య తథా ఉద్భిజః

అని ఐదు రకాల సృష్టిని చెప్పారు. ముందు మానసీ సృష్టి అంటే బ్రహ్మగారి మనస్సు నుంచి సృష్టింపబడ్డ దక్షాది ప్రజాపతులు, వశిష్టాదులు వీరంతా మానసీ సృష్టి. జరాయువులు అంటే కడుపులో కొన్నాళ్ళు ఉండి కడుపు చీల్చుకొని బయటకొచ్చే సృష్టి. వారిది జరాయువీ సృష్టి. అణ్డీ చైవ అంటే గ్రుడ్డు నుంచి వచ్చినవి అణ్డీ సృష్టి. స్వేదజ అంటే వాతావరణంలోని

తేమ వల్ల పుట్టినవి. ఇవన్నీ క్రిమికీటకాలు. ఉద్భిజము అంటే భూమిని ఛేదించుకొని వచ్చేవి. వృక్షాలు, గుల్మాలు, లతలు ఇత్యాదులన్నీ ఉద్భిజ సృష్టి. ఇంతకు మించి సృష్టి ప్రపంచంలో లేదు. ఆ యజ్ఞాగ్నిలో వెయ్యడానికి ఈ ఉద్భిజములన్నీ పరమేశ్వరుడు తీసుకొన్నాడు. ఇప్పుడు అగ్ని కావాలి. ఇందు రగిల్చే అగ్ని మామూలు అగ్నికాదు అని చెప్తాడు. దీన్నే శ్రీవిద్యలో అంతర్నిరంతరమనింధన మేధమానే సంవిదగ్నిః అని చెప్తారు. ఇంధనాలు అవసరం లేకుండా మండాళి. అది మన నిరంతర సాధన వల్ల రగుల్చుకోవాలి. ఇక్కడ పరమేశ్వరుడు ఎలా రగుల్చుతున్నాడో చెప్తున్నారు.

ఒక్కసారిగా ఆయన అమ్మవారి మంత్రాన్ని జపం చేస్తూ “సింహాసన మహావిద్యాం జపహంకారమాస్థితః” - జపం చేసి “హం” అన్నాడు పరమేశ్వరుడు.

ఇదో పెద్ద బీజం. హం అన్నప్పుడు హ అనేది ఆకాశమండలంలో ఒక స్పందన తెస్తుంది. ‘హ’ ఆకాశబీజం. సృష్టికి ఉన్నుఖత్వమే హం అనేది. దానికి నాదం కల్పింది. ఈ నాదంలోనే అగ్నిశక్తి కూడా దాగి ఉంది. హంకరించాడని మనం అంటుంటాం. ఆ హంకారం లోపల ఉన్నదాన్ని బయటకి తెస్తుంది. ఆ బీజానికి అంతశక్తి ఉంది. పరమేశ్వరుడు హంకారం ఎలా చేసాడంటే

తేన ఘోరేణ హంకార శబ్దేనాధాత్మవిగ్రహః - హంకరించగానే శివుని శరీరం ఒక్కసారిగా కంపించింది. దానితో ఆయన శరీరంలో మూలాధారం నుంచి కదలిక రగిలి అక్కడ్నించి అగ్ని బయలుదేరింది.

అలా అక్కడ బయలుదేరిన అగ్ని “ఆమూల మాబ్రహ్మబిలం తస్య జజ్జ్వల చిచ్ఛిభీః” - శ్రీవిద్యోపాసకులకి బాగా తెలుస్తుంది.

శ్రీచక్రంలో అమ్మవారిని ఆవాహన చేసేటప్పుడు మనలో ప్రకాశించే “ఆమూలాధారాధ బ్రహ్మబిలం విలసంతీమ్ బీసతంతు తనీయసీం విద్యుత్ప్రింజపింజరాం వివశ్వదయుత భాస్వత్ ప్రకాశం తేజోరూపేణ పరిణతామ్ పరశివజ్యోతిరభిన్న ప్రకాశాత్మికామ్ వియదాది విశ్వ కారణామ్ సర్వావభాసితామ్ స్మాత్మాభిన్నామ్ పరిచితిమ్ సుషుమ్నా పతయ్యేన ఉద్గమ్య” - ఇలా ధ్యానం చేస్తారు.

శ్రీచక్రంలో ఉన్న అమ్మవారు ఎక్కడ్నించో దిగి రాదు. లోపల ఉన్న ఆ ఆత్మశక్తిని అక్కడికి తేవడం. అదే ఇక్కడ జరుగుతోంది. ఇదే పూర్తిగా శ్రీచక్ర ఆరాధన.

ఈ రహస్యాన్ని ఇక్కడ చూపిస్తున్నారు.

ఆ అగ్నిపేరు చిచ్చిఖీ అన్నాడు. చిత్ - శిఖి అది మాములు మంట కాదు చిదగ్ని. చైతన్యాగ్ని. చైతన్యప్రకాశం. దీనికే చిదగ్ని లేదా సంవిత్ అని పేరు. సంవిత్ అన్నా చిత్ అని అర్థమే.

తం సంవిదనలం ఫాలక్రోడలోచనకోటరాత్ - ఫాలనేత్రం నుంచి లాగాడు.

అలా తీసి- వవామ వామదేవోఽయం స చ లగ్నో మహాభినిమ్

వవామ అంటే 'వెలిగ్రక్కాడు' అని అర్థం. బయటకి తీసాడు. వామదేవుడు అన్నారు. శివుడి పేరు వామదేవుడు. వమనం చేసినవాడు వామదేవుడు. వమనం అంటే బయటకి తీయుట అని అర్థం.

ఒకపరి జగముల వెలినిడి ఒకపరి లోపలికి గొనుచు - ఒకసారి జగత్తంతా తీసుకొని మళ్ళీ బయట పెడతాడు. అలా బయట పెట్టేవాడే వామదేవుడు. ఆ వామదేవుడు ఇప్పుడు అగ్నిని బయట పెట్టాడు. ఎక్కడ ఏ శబ్దం వాదాలో అక్కడ ఆ శబ్దం ఎంత అందంగా వాడుతున్నాడో వ్యాసదేవుడు.

ఇంతముందే ఆయన హోమకుండంలో ఉద్భిజములలో వేసిన కొంత భాగం ఇప్పుడు అంటుకుంది. అగ్ని రగిలింది. అందులో పరమేశ్వరుడు హోమం చెయ్యబోతున్నాడు. హోమం చెయ్యడానికి ముందుగా అగ్ని దేవుని ఆరాధించాలి. పరమేశ్వరుడైనా తాను పెట్టిన సంప్రదాయాన్ని తానే పాటిస్తాడు. ఎనిమిది మూర్తుల అగ్నిని, ఆరు మూర్తుల అగ్నిని, మూడు మూర్తుల అగ్నిని పరమేశ్వరుడు పూజించారని చెప్పారు.

తత్రాగ్నే రష్ట్రధా మూర్తిం సంకల్పాభ్యర్చయచ్చివః

షణ్మూర్తిమపి చాభ్యర్చ్య మధ్యే మూర్తిత్రయం తథా

ఉన్నది ఒకే అగ్ని కాని మామూలుగా అగ్ని అయితే అగ్ని హోత్రం అవదు. ఆరాధింపబడే అగ్నికి అగ్నిహోత్రమని పేరు. ఉత్తినే మండిస్తే మంట. అది అగ్నిహోత్రం కావాలంటే దాని యందు దేవతాశక్తులు ఆవహింప జేయాలి. పేర్లు పెట్టి అగ్నిని పిలిచినప్పుడు ఒక్కొక్క పేరుతో ఒక్కొక్క వ్యవహారం ఉంటుంది. ఆ పేరుతో చెప్పబడ్డ అగ్ని ఆ పనే చేస్తాడు మరొక పని చెయ్యదు. కనుక ఇప్పుడు యజ్ఞానికి ఎన్ని రకాల అగ్నులు కావాలో అన్ని అగ్నులని ఈ అగ్ని యందు స్వామి ఆవహింపజేస్తున్నాడు. పిలిచి ఆవాహన చేస్తున్నాడు.

ఆవాహన చేస్తున్నప్పుడు కొన్ని పువ్వులు, అక్షతలు తీసుకొని ఆ అగ్నికి నాలుగు వైపులా వేస్తారు. పరమేశ్వరుడు పువ్వులు తీసుకోవడానికి ఒకసారి ఆకాశంలోకి చెయ్యి

చాచగానే అక్కడ నక్షత్రాలు కనపడ్డాయి వాటిని చేత్తో పట్టుకొన్నాడని చెప్పారు.

తారకాపుష్పనికరై: పరితః కుణ్డ మార్చయత్

మనకి సైన్సు తెలుసు కనుక నక్షత్రాలు తీసుకొన్నాడంటే వాటన్నిటిని లాగాడా అని కాదు. దీనిలో ఉన్న రహస్యాన్ని పరిశీలించాలి. దీనికి సమాధానం సైన్సుతోనే చెప్పవచ్చు. నక్షత్రమండలం ఉందంటే మనకి కాంతి కనిపిస్తుంది. కొన్నాళ్ళకి నక్షత్రం నశించిపోవచ్చు కాని కాంతి మాత్రం కనిపిస్తుంది.

కాంతి మనవైపు ప్రయాణించడం ప్రారంభించి భూమి మీదకి వచ్చేటప్పటికి కొన్ని వేల సంవత్సరాలు పడుతుంది. ఈ లోపల నక్షత్రం అంతరించిపోవచ్చుగాని కాంతిమాత్రం కనిపిస్తుంది.

అలా పరమేశ్వరుడు నక్షత్రాల్ని తీసుకొన్నాడంటే వాటి కాంతిని గ్రహించాడని భావించవచ్చు. ఇప్పుడా ప్రక్రియంతా భావిస్తే సముద్రం అగ్నికుండం. దాని యందు పువ్వులు నక్షత్రాలు.

యాగం చేస్తున్నవాడు శివుడు. అది విరాట్ యాగం. ఇప్పుడు అగ్నిహోత్రం పేర్లు చెప్తున్నారు.

అక్షరంలో దేవత ఉంటుంది. అప్పుడు ఆ ఘట్టం జరిగినట్టే. ఆ ఫలితాన్ని వెంటనే మనం పొందుతామని చెప్పారు.

మహాభారతంలో అగ్నివంశమని ప్రత్యేకించి అగ్నితత్త్వం చాలా చెప్పబడింది. అది కూడా ఇక్కడ స్మరించు కోవాలి. ఇలా ఎనిమిది రకాల అగ్నులని పరమేశ్వరుడు వేసాడు. అలా చేస్తే దాన్ని అగ్నిసంస్కారం అని అంటారు. అవి చెప్తూ

జాతవేదా సప్తజిహ్వో హవ్యవాహన ఏవచ

అశ్వోదరశ్చతుర్థస్యా దధ వైశ్వానరః పరః

కౌమార తేజా షష్ఠశ్చ విశ్వే దేవముఖా అపి

భూత్యఞ్చై మూర్తయో వహ్ని రథమూర్తీశ్చ షడ్భువే

1. జాతవేదా 2. సప్తజిహ్వ 3. హవ్యవాహనా 4. అశ్వోదరః 5. వైశ్వానరః 6. కౌమారతేజా 7. విశ్వేదేవా 8. భూతి అని మొత్తం ఎనిమిది చెప్పబడ్డాయి.

ఇప్పుడు ఆరు మూర్తులు చెప్తున్నారు.

సహస్రార్చిస్సుస్త్రిపూర్ణ ఉత్తిష్ఠపురుషస్తథా

ధూమవ్యాపీ సప్తజిహ్వో ధనుర్ధర ఇతీహ షట్

అవి 1.సహస్రార్చిః 2.స్వస్తిపూర్ణ 3. ఉత్తిష్ఠపురుషః 4. ధూమవ్యాపీ 5. సప్తజిహ్వః 6. ధనుర్ధరః.

ఈ యజ్ఞరహస్యాలన్ని విష్ణుసహస్రంలో సహస్రార్చిః సప్తజిహ్వ సప్తైథా సప్తవాహనః అనే శ్లోకంలో చెప్పబడ్డాయి.

ఇవన్నీ యజ్ఞాగ్నిస్వరూపాలు. ఇలా ఒకదానికి ఒకటి ఉన్న అనుబంధాలు తెలుసుకోవాలి. ఇప్పుడు ముగ్గుర్ని చెప్తున్నారు. పైన చెప్పిన ఆరుగురులో ఒకాయన ఈ ముగ్గురులో కూడా ఉంటారు. ఆయన అక్కడ పని చేయాలి. ఇక్కడ కూడా పని చేయాలి.

అథ వైశ్వానరోత్తిష్ఠ పురుషౌ చ తృతీయకః

చిత్పింగళ ఇతి భ్యాత స్త్రేధా మూర్తిస్తుశుష్మణః

వారు 1.వైశ్వానరుడు 2.ఉత్తిష్ఠపురుషుడు 3.చిత్పింగళుడు. ఇవన్నీ అప్పుడు అగ్నిహోత్రంలో అవహింపబడ్డారు. 8, 6, 3 మొత్తం 17.

ఆ 17 అగ్నులు ఇందులో అవహింపబడ్డారు. ఇప్పుడు ఆ అగ్ని ఏడు నాలుకలు చాచి వస్తోంది. ఆ ఏడు నాలుకల్ని చెప్తున్నారు.

అథ జిహ్వస్సంవిదగ్నే స్సప్తధాభ్యర్చయచ్ఛివః

హిరణ్యా కనకా రక్తా కృష్ణా చైవ తు సుప్రభా

అతిరక్తా చ షష్ఠీ స్యా ద్భహూరూపా తు సప్తమీ

1. హిరణ్య 2. కనక 3. రక్తా 4. కృష్ణా 5.సుప్రభా 6.అతిరక్తా 7.బహూరూపా ఇలా ఏడు రకాలైన జిహ్వలు అగ్నికి ఉన్నాయి. ఇప్పుడు రగులుతున్న అగ్నిలో హుతం చెయ్యాలి.

సాధారణంగా నెయ్యి వెయ్యడం కోసం సృక్ సృవం అని ఉపయోగిస్తారు. దీన్నే తెడ్లు అంటారు. గరిటె అనవచ్చు. గరిటె తీసుకొన్నప్పుడు అందులో ఆజ్యం కావాలి.

ఆ ఆజ్యం కోసం పైన చెయ్యి ఎత్తి పట్టగానే ఆ పైన ఉన్న సముద్రమంతా వచ్చి ఆ గరిటెలో పడింది. సప్తసముద్రాలలో ఒక సముద్రం హోమగుండం అయ్యింది. ఇంకా ఆరు సముద్రాలు ఉన్నాయి. వాటిని ఒక్కొక్కదాన్ని లాగుతున్నాడు.

ఐతే ఆ గరిటె ఎమిటో చెప్తూ-

పుష్కలావర్తకౌ దర్శి గృహీత్వా హోతు మాస్థితః

అథ సర్విస్సముద్రస్య సర్పిరాదాయ సర్వశః

యజ్ఞంలో వాడబడే స్రుక్కు స్రువము. ఈ రెండూ, రెండు రకాల పర్వతశక్తులని చెప్పారు. పర్వతాలంటే మేఘాలు. ఇందులో ఉన్న వైజ్ఞానిక పరిజ్ఞానాన్ని చూస్తే, ఎక్కడైనా

సామవేదం షణ్ముఖశర్మ

రసాన్ని లాగే శక్తి మేఘానిదే. రసం మేఘమునందు ఆవిష్కరింపబడుతుంది.

ఆవిష్కరింపబడేది వర్షిస్తుంది. ఇప్పుడది హోమగుండంలో వర్షించాలి.

వర్షించాలంటే ఇంకోదాన్ని ఆకర్షించాలి. సముద్రజలాల్ని ఆకర్షిస్తున్నాయి. మేఘశక్తే ఇక్కడ దర్విలుగా మారిపోయాయి. ఆ దర్విల పేర్లు ఒకటి పుష్కలం, మరొకటి అవర్తకము. మేఘాలలో ఎన్ని రకాలు ఉన్నాయో వేదవిజ్ఞానం చెప్తోంది. కురవని మేఘాలు, కురిసే మేఘాలు, ప్రళయకాలంలో కురిసే మేఘాలు ఇలా చాలా రకాలు ఉన్నాయి.

పుష్కలావర్తకాలనే మేఘాలని దర్విలుగా చేసి మొదటిగా సర్పిసముద్రాన్ని లాగాడు. సర్పి అంటే నేయి (జిడ్డు) అని అర్థం. సప్తసముద్రాలు అంటే మామూలుగా మనం భూమి మీద చూసే నీరు కాదు. అవి ఇతరలోకాల యందు ఉన్న జలాలు. వేదపరిభాషని అర్థం చేసుకొని వీటిని కొంచెం సహేతుకంగా పరిశీలించాలంటే వేదంలో చెప్పిన ఇక్షు, లవణ, తేనె, సర్పి ఇత్యాదులు అంతరిక్షంలో ఉన్న విభిన్నమైన వాతావరణ స్థితులు.

ఇవి ఎక్కడ ఉన్నాయంటే లేవు అనడానికి మనం ఎవరం?

మనకి తెల్సింది ఒక బ్రహ్మాండమే. అనంతమైన అంతరిక్షాలలో ఉన్న వివిధములైన కాంతి మండలాలే ఆ సముద్రాలు అని కూడా వేదపరిభాషలో నిర్వచనం కన్పిస్తోంది. అలా అక్కడ ఉన్న ఒక్కొక్క రసశక్తిని లాగుతున్నాడు.

ముందుగా సర్పి సముద్రాన్ని లాగి దాన్ని ఆ హోమంలోని చిదగ్నికి హుతం చేసాడు.

‘జ్ఞానపావకే’ అని చెప్పారు. చిదగ్నికి మరోపేరు జ్ఞానాగ్ని. యోగపరంగా కుండలినీలో రగుతున్నది చిదగ్ని అంటారు లేదా యోగపరంగా అగ్ని చెప్పబడుతోంది.

వేదాంతపరంగా జ్ఞానాగ్ని. మూడింటిపరంగా ఈ కథకి అన్వయం ఉంది. శ్రీవిద్య అన్నిటికీ అన్వయింపబడుతోందని దీన్ని బట్టి మనకి తెలుస్తున్న అంశం. అది పూర్తవగానే అటు తర్వాత వెంటనే

పునశ్చ పుష్కలావర్తద్రావ్య దధిపయోనిధిం - దధి సముద్రాన్ని తీసుకొన్నాడు. దాన్ని హోమగుండంలో వేసాడు. ఆ తరువాత ఇక్షుసార జలధిమ్ - చెరకు సముద్రాన్ని తీసుకొని అందులో వేసాడు. అటుపై మధ్యసముద్రం అంటే ఇప్పుడు సాధారణంగా లభించే మధ్యం కాదు. ఇదొక ప్రత్యేకమైన మాదక ద్రవ్యం. ఆ మధ్యసముద్రం జలాన్ని తీసుకొని ఇందులో వేసాడు. ఒక్కొక్కటి వేస్తూ ఉంటే అగ్ని రగులుకుంటోంది.

క్రమంగా లవణాంబునిధిని వేసాడు.

చివరిది క్షీరసముద్రం. అది పూర్తిగా తెల్లగా పువ్వులువారే సముద్రం. దాన్ని వేసాడు. ఇందులో ఉన్న ఆంతర్యం చూస్తే ఎప్పుడైతే కుండలినీ రగిలినదో మూలధారం నుంచి అది క్రమక్రమంగా పైకి వెళ్ళి మిగిలిన ఆరుచక్రాలని అధిగమించే వెడుతుంది. ఒక్కొక్క చక్రం దగ్గర ఉన్న శక్తే ఒక్కొక్క సముద్రం. సహస్రారం వరకూ ఉన్న సప్తభూమికలే సప్తసముద్రాలు. ఆ కుండలినీ అక్కడ్నించి పైకి జ్వలిస్తూ ఒక్కొక్క దాన్ని ఛేదించుకొంటూ వెడుతూ ఉన్నప్పుడు అక్కడున్న శక్తిని తనలో లీనం చేసుకొని పైకి వెడుతోంది. అది రహస్యం. ఇదంతా యోగప్రక్రియ.

లోపల గమనిస్తే రహోయాగం. శివుడు చేస్తే మహాయాగం. బయట చేస్తే మామూలు యాగం. శివుడు చేస్తున్న దానిలో ఈ మూడింటికి సమన్వయం మనం చూడాలి. శివుడు చేస్తే బ్రహ్మాండాలన్నిటికీ జరుగుతోంది. మనం చేస్తే మనకి జరుగుతుంది. చక్రారాధన చేస్తే ఆ సంకల్పం చేత పది మందికి బాగుచేయవచ్చు. ఇన్ని రహస్యాలు ఇందులో ఉన్నాయి.

అలా చిదగ్నికుండంలో రగులుకున్న అగ్నిలో పరమేశ్వరుడు తాను చెయ్యాల్సిన ప్రక్రియని చేసి, తరువాత దేవతల వైపు చూసాడు. అప్పుడు వారంతా సమస్కారం చేసారు

దేవయోని ప్రభేదాశ్చ సర్వే సంతోషశాలినః

దేవతలు అనేకమంది ఉంటారు. కిన్నెరలు, కింపురుషులు, చారణలు, గుహ్యకులు, గంధర్వులు, సాధ్యులు, సిద్ధులు, ఖేచరలు వీరందరూ దేవతాజాతులకి చెందినవారు.

ఈ దేవతాజాతులవారంతా

బద్ధాంజలిపుటాః ప్రీతిహస సముల్ల సదాననాః

స్వైస్వైశ్చ వాహనైర్యుక్తాః స్వైస్వైర్వహస్వైః పరిచ్ఛదైః

వారి వారి వాహనాలతో, ధరించిన వస్త్రాలతో పరివారాలతో సహా రెండు చేతులు దోయిలించి నవ్వుతూ ఉన్న ముఖాలతో ఆనందంగా, ఉల్లాసంగా అందులో ప్రవేశించగానే ఒక్కసారి బ్రహ్మాండాలలో కంపనం మొదలైంది. భండాసురాది రాక్షసుల గుండెలు కంపించాయి.

ఈ విధంగా రాక్షసులకి భయంకరం, లోకానికి అభయంకరమైన హోమం పూర్తయ్యింది. పరమేశ్వరుడు లేచి నిల్చిని పూర్ణాహుతి చేస్తున్నాడు. ఆ చిదగ్ని కుండంలోంచి అమృతాన్ని రమ్మనమని ఆహ్వానిస్తున్నాడు. అక్కడ స్వామివారు అష్టకారికలు చదువుతున్నారు. ఆ

సామవేదం షణ్ముఖశర్మ

శ్రీ లలితాపాభ్యాసమ్

అష్టకారికామంత్రాలలో అమ్మా! చిదగ్నికుండంలోంచి ఉద్భవించని దీని తాత్పర్యం.

అష్టకారికా స్తోత్రం:

ఆజుహావ చిదగ్నిస్థాం కారికాష్టకపాఠకః

విశ్వరూపిణి! సర్వాత్మే విశ్వభూతైకనాయకి,

లలితాపరమేశాని! సంవిద్వహ్నీ సృముద్భవ.

అనన్దరూపిణి పరే జగదానన్దదాయినీ,

లలితాపరమేశాని! సంవిద్వహ్నీ సృముద్భవ.

జ్ఞాతృజ్ఞానజ్ఞేయరూపే మహాజ్ఞానప్రకాశినీ,

లలితాపరమేశాని! సంవిద్వహ్నీ సృముద్భవ.

లోకసంహారరసికే! కాళికే భద్రకాళికే!

లలితాపరమేశాని! సంవిద్వహ్నీ సృముద్భవ.

లోకసన్త్రాణరసికే మంగళే సర్వమంగళే,

లలితాపరమేశాని! సంవిద్వహ్నీ సృముద్భవ.

విశ్వసృష్టిపరాధీనే విశ్వనాథే విశంకటే,

లలితాపరమేశాని! సంవిద్వహ్నీ సృముద్భవ.

సంవిద్వహ్నీ హుతాశేష సృష్టిసమ్పాదితాకృతే,

లలితాపరమేశాని! సంవిద్వహ్నీ సృముద్భవ.

భణ్డాద్యై స్తారకాద్యైశ్చ పీడితానాం సతాం ముదే,

లలితాపరమేశాని! సంవిద్వహ్నీ సృముద్భవ.

అమ్మా! ఈ సంవిద్వహ్నిలోంచి ఉద్భవించు..అంటున్నారు. సుప్త విశ్వరూపిణివి. విశ్వమంతా నిండిన శక్తివి.

సర్వాత్మే - సర్వముల యందు వ్యాపించిన, విశ్వభూతైకనాయకీ - విశ్వంలో అందరికి నాయక అయిన ఓ లలితాపరమేశాని! ఆవిర్భవించు. ఇందులో అమ్మవారి తత్వాన్ని చెప్తున్నారు.

అనందరూపిణి పరే జగదానంద దాయినీ -అమ్మవారు అనందస్వరూపిణి. పరే అంటే బ్రహ్మాండాలన్నిటికి అతీతయైన శక్తి. ఆవిడ జగదానందదాయినీ - జగత్తులో అందరికి అనందాన్ని ప్రదానం చేసే ఓ దేవీ! ఈ సంవిద్వహ్నిలోంచి ఆవిర్భవించు.

జ్ఞాతృజ్ఞానజ్ఞేయరూపే మహాజ్ఞానప్రకాశినీ - 'జ్ఞాతృజ్ఞానజ్ఞేయరూపా' అని లలితాసహస్ర

నామాలు. జ్ఞాతా అంటే తెలుసుకొనేవాడు. జ్ఞేయము అంటే తెలుసుకోబడేది. జ్ఞానము అంటే తెలుసుకునే ప్రక్రియ.

ఈ మూడు ప్రతిదానికి ఉంటాయి. దీన్నే త్రిపుటి అని అంటారు. సాధనావస్థలో ఈ మూడు ఉంటాయి. సిద్ధావస్థలో ఈ మూడు ఒక్కటైపోతాయి. జ్ఞానమే మిగులుతుంది. త్రిపుటి ఏకత్వం అక్కడ ఉంటుంది. ఆ త్రిపుటి ఏకత్వం దగ్గరకి వచ్చేటప్పటికి ఏ సౌందర్యం ఉందో ఆ సౌందర్యమే త్రిపురసుందరి.

త్రిపుటి ఉన్నంతకాలం అది వేరు, ఇది వేరు, మధ్యలో ప్రక్రియ ఇలా మూడు ఉన్నాయి. కాని సాధన చెయ్యగా, వాటిలో ఏకత్వం కలిగి ఉన్నది ఒక్కటే అని తెలుస్తుంది. ఆ ఒక్కటే జ్ఞాతలోనూ, జ్ఞానములోనూ, జ్ఞేయములోనూ ఉంది. ఆ ఏక జ్ఞానమే అద్వైతజ్ఞానం. అది లభించడమే జ్ఞానజ్ఞాతృజ్ఞేయరూపా. బ్రహ్మజ్ఞానాన్ని ప్రకాశింపజేసే విద్యారూపిణి కూడా ఆమెయే.

ఆ జ్ఞాతృజ్ఞానజ్ఞేయరూపిణీ, మహాజ్ఞానప్రకాశినీ అయిన ఓ దేవీ! ఆవిర్భవించు. ఆ తల్లి అసలు తత్త్వం త్రిపుటులకి అతీతమైన సౌందర్యం. కానీ లోకాల కోసం ఆ తల్లి ఎన్ని రూపాలు ధరించిందో అవన్నీ ఒక్కొక్కటి ఇందులో చెప్తున్నారు.

లోకసంహారసికే కాళికే భద్రకాళికే

లలితాపరమేశాని! సంవిద్యహే సమముద్భవ

సమస్తలోకాల్ని ప్రళయకాలంలో సంహరించే ఓ మహాకాళికా! ఈ సంవిద్యహిని నుంచి ఉద్భవించు.

లోకసన్త్రాణరసికే మంగళే సర్వమంగళే

లలితాపరమేశాని! సంవిద్యహే సమముద్భవ

ముందు శ్లోకంలో 'లోకసంహారసికే' అన్నారు. ఇప్పుడు 'లోకాసన్త్రాణరసికే' అన్నారు. లోకసంహారం చేసినపుడు కాళి. లోకసన్త్రాణం చేసినపుడు సర్వమంగళ.

విశ్వసృష్టిపరాధీనే విశ్వనాథే విశంకటే

లలితాపరమేశాని! సంవిద్యహే సమముద్భవ

సంవిద్యహిహుతాశేష సృష్టిసమ్పాదితాకృతే

లలితాపరమేశాని! సంవిద్యహే సమముద్భవ

భణ్డాద్యై స్త్రారకాద్యైశ్చ పీడితానాం సతాం ముదే

లలితాపరమేశాని! సంవిద్యహే సమముద్భవ

శ్రీ లలితాపాఖ్యానమ్

ఇప్పటి వరకూ సంవిదగ్నిలో పడిపోయిన వీళ్ళందరినీ తిరిగి సృష్టించే శక్తి కలిగిన ఓ దేవీ! సంవిద్యహ్ని నుంచి ఉద్భవించు.

భణ్ణుడు మొదలైన రాక్షసుల చేత బాధింపబడుతున్న ప్రపంచానికి శాంతి కలిగించడానికై దేవకార్యమునకై సంవిద్యహ్ని నుంచి ఉద్భవించు. అని ఈ స్తోత్రాన్ని చేసాడు.

ఈ స్తోత్రంలో అమ్మవారి గురించి చెప్తూ లోకరక్షకురాలు, లోకాన్నంతటినీ లయింపజేసే తల్లి. లోకాన్ని సృష్టించిన తల్లి కనుక మాతా అన్నారు. పాలించే తల్లి కనుక మహారాణి అన్నారు. ఈ పాలనలో సమయం చూసి నిగ్రహించే శక్తి ఆ అధిష్టించిన ఈశ్వరశక్తికే ఉంటుంది కనుక సింహాసనేశ్వరీ అన్నారు.

మాతా-మహారాణి-సింహాసనేశ్వరీ. మూడు పనులు చేస్తోంది. మూడు పనులు చేస్తున్న అమ్మవారు మాత్రం ఒక్కరే. ఆవిడే శ్రీ. కనుకనే మూడింటిలో 'శ్రీ'ని చెప్పారు.

శ్రీమాతా శ్రీమహారాజ్ఞీ శ్రీమత్సింహాసనేశ్వరీ.

శ్రీ అంటే చైతన్యం, శోభ, కళ, కాంతి ఇత్యాదులు. ఈ జగత్తంతటికీ కళ, శోభ, చైతన్యం ఆవిడే. ఇది శ్రీ శబ్దానికి ప్రధాన అర్థం.

యతోవా ఇమాని భూతాని జాయంతే

యేన జాతాని జీవంతి యత్రత్యభిసంవిశంతి

అని ఉపనిషత్తు చెప్పింది. ఎవరి నుంచి ఈ సృష్టి అంతా వచ్చిందో, ఎవరి యందు ఈ సృష్టి అంతా నడుస్తూ ఉందో, తిరిగి ఎవరిలో లీనమౌ తుందో అతడే పరమాత్మ. దీన్నే భాగవతంలో పోతనగారు 'ఎవ్వనిచే జనించు జగము ఎవ్వని లోపల ఉండు లీనమై ఎవ్వని యందుడిందు' అన్నారు.

శ్రీ లలితాదేవి ప్రాదుర్భావం

ఇప్పుడు చిదగ్నిలోంచి వస్తోంది అంటే కొత్తగా వస్తోందా! ఎప్పుడూ ఉన్నతల్లే ప్రకటింపబడింది. అలా ఎక్కడ ప్రకటింపబడిందో చెప్తూ 'చిదగ్నికుండసంభూతా' అని చెప్పారు. అమ్మవారు అందులోంచి 'దేవకార్యసముద్యతా' - దేవతలని రక్షించడానికై వస్తున్నది. ఈ కథంతా లలితాసహస్రనామాల్లో చెప్పారు. ఇది అర్థమైతే దాన్ని సులభంగా అర్థం చేసుకోవచ్చు.

"అవిర్భూతా చిద్వహ్నే ర్లలితాపరమేశ్వరీ" -అమ్మవారు అవిర్భవిస్తున్నారు. మహా శంభువు చూస్తున్నాడు. ముందుగా ఒక అద్భుతమైన తేజఃపుంజం గోచరించింది.

అది 'ఉద్యద్భానుసహస్రాభా' - "ఉద్యత్+భాను+సహస్ర+అభా" - ఉదయిస్తున్న సూర్యులు వేల మంది ఒక్కచోట ఉంటే ఎలా ఉంటుందో అలాంటి కాంతి. ఊహితమైన తేజస్సు అందులో కనిపించింది.

మహాయాగవిధానేన ప్రణిధాయ హుతాశనం

ప్రాదుర్భూత పరమం తేజఃపుంజం అనూపమం

పోలిక చెప్పలేని తేజస్సు వచ్చింది. ఆ తేజస్సు కోటిసూర్యప్రతీకాశం - ముందు మూర్తి కనపడలేదు. కోటి సూర్యుల వెలుగు దర్శనమిచ్చింది. ఒక్క సూర్యుని వెలుగే తట్టుకోలేకపోతున్నామే కోటిసూర్యుల వెలుగు తట్టుకోగలమా! అందుకే 'చంద్రకోటి సుశీతలం' అని వర్ణించారు. కాంతి అయితే కోటి సూర్యులది కాని చల్లదనం మాత్రం కోటి చంద్రులది. ఆ చల్లదనం రసం(ఆనందం). ఆ కాంతి చిత్.

ఆ రెండు కలిపితే చిదేకరసరూపిణీ.

కోటిసూర్యప్రతీకాశం చంద్రకోటి సుశీతలమ్

అలా వచ్చిన అ తల్లిని మహాశమ్భువు చూస్తూ ఉన్నాడు.

తన్మధ్యే సమదభూ చక్రాకార మనుత్తమమ్

తన్మధ్యే మహాదేవీ ముదయార్కసమప్రభామ్

ఆ అగ్నిమధ్యంలో ఒక చక్రం కనపడింది. ఆ చక్రం నవ ఆవరణలతో ఉంది. ఆ బిందుమధ్యంలో ఉదయిస్తున్న సూర్యుని వలె లేత ఎర్రని కాంతులతో అమ్మవారు కనిపించింది.

జగదుజ్జీవనాకారాం బ్రహ్మవిష్ణుశివాత్మికామ్ - సర్వజగత్తుని తిరిగి ఉజ్జీవింపజేయగలిగే శక్తి ఆ తల్లికి ఉంది. ఆ తల్లి నుంచి వచ్చిన బ్రహ్మవిష్ణుశివ శక్తులే అన్ని బ్రహ్మాండాల యందు వ్యాపించాయి కనుక అమ్మవారు బ్రహ్మవిష్ణుశివాత్మిక. అమ్మవారి అందాన్ని వర్ణిస్తూ 'సౌందర్యసారసీమాంతా మానందరససాగరాం' - సౌందర్యానికి కడసీమ అన్నారు. ఆనందరసమే అమ్మరూపం అని చెప్పారు. సముద్రమని చెప్పడంలో దానికి అంతు, లోతు, ఎండడం, తరగడం ఉండదు - అని భావం.

జపాకుసుమ సంకాశాం దాడిమీ కుసుమామ్బరాం

జపాకుసుమము(దాసానిపువ్వు)ల వంటి కాంతితో ఉంది. దానిమ్మ పువ్వు రంగు వస్త్రం ధరించింది. 'అరుణారుణకౌసుంభవస్త్రభాస్వత్కటీతటీ' అని చెప్పినట్లుగా ఎర్రని వస్త్రం ధరించింది.

సర్వాభరణసంయుక్తాం శృంగారైక రసాలయా

ఏ అవయవానికి ఏ అలంకారం ఉండాలో అవన్నీ ఉన్నాయి. ఆవిడకి ఏం కొదవ! సర్వశ్రీస్వరూపిణి కనుక సర్వాలంకారాలతో శోభిస్తూ ఉంది. అన్నింటికంటే ముందుగా అమ్మవారి కన్నులను వర్ణిస్తూ..

కృపాతరంగితాపాంగ సయనాలోక కౌముదీం

అమ్మ అంటేనే దయ. అరుణాం అని వెంటనే, కరుణాతరంగితాక్షీం అన్నారు. కరుణే అరుణ. అమ్మవారు దయాస్వరూపిణి. ఆ దయ ఆవిడ కళ్ళల్లోంచి వస్తోంది. ఆ రావడం తరంగితం అన్నారు. ఒకదాని వెంట ఒకటి తరంగాలుగా నిరంతరం వస్తూ ఉంటాయి. మనపై ప్రసరిస్తున్న ఆ దయని ఇక్కడ వర్ణిస్తున్నారు.

పాశాంకుశ ఇక్షుకోదండ పంచబాణ లసత్కరాం

ఒక చేత్తో పాశము, మరొక చేత్తో అంకుశము, మరొక వైపు ఇక్షుకోదండం అనగా చెరకువిల్లు, మరొక చేత్తో పంచబాణాలు పట్టుకొని గోచరించింది. ఆ తల్లి జగదంబిక. 'తాం విలోక్య మహదేవీం' - అటువంటి తల్లిని మహా శంభువు చూసాడు. క్రమంగా ఆ జగదంబిక తన నుంచి తనలో పడి పోయిన వారందరిని తిరిగి సృష్టించడం ప్రారంభిస్తోంది. లలితా పరమేశ్వరిలో అద్భుతమైన విశ్వరూపం గోచరిస్తోంది.

ఇప్పటివరకూ లలిత అంటే ఎర్రని తల్లి, నాలుగు చేతుల తల్లిని చూసాం.

'లలితా విశ్వవిగ్రహా వీరారాధ్యా విరజా విశ్వతోముఖీ' అయిన ఆ తల్లి యొక్క విరాట్స్వరూపాన్ని చూపిస్తున్నారు.

ఈ కథని బాగా తెలుసుకొని మన ఇంట్లో ఉన్న లలితమ్మ పటాన్ని చూసినప్పుడు ఆవిడ ఏమిటో మనకి తెలియాలి. ఇక్కడ చెప్పే స్వరూపంలో విశ్వమంతా ఉంది.

మహాశంభువు ముందు అమ్మవారి కళ్ళని చూసాడు.

అథ సోమాత్మకాద్వామనేత్రా ద్రుహ్య తథా రమా

దక్షిణాత్సూర్యరూపాశ్చ లలితాయా విలోచనాత్

విష్ణుశ్చైవ మృదానీ చ ద్వౌ జన్మ ప్రాపతు శ్చుభమ్

అథ రుద్రశ్చ వాగ్దేవీ లలితాయాః లలాటజాత్

ఎడమ కంటిలో చంద్రుడు, కుడికంటిలో సూర్యుడు, ఫాలనేత్రంలో అగ్ని ఉన్నారు. ఆ నేత్రాలలో మూడు రకాల కవలలు కనిపించారు. అమ్మవారి ఎడమకంటిలో

బ్రహ్మదేవుడు, లక్ష్మీదేవి కనపడ్డారు. కుడికంటిలో విష్ణువు, గౌరీ కనిపిస్తున్నారు. అమ్మవారి యొక్క ఫాలనేత్రంలో రుద్రుడు, సరస్వతి కనిపించారు.

ఇదివరకు భాగాలలో వివరంగా చెప్పుకున్న ఈ ముగ్గురు కవలలు ఈ జ్యోతి నుంచి వచ్చినవారే. వారంతా అమ్మవారి స్వరూపాలే అని చెప్పడం ఇందులో అర్థం. ఆ తర్వాత అమ్మవారి స్వరూపంలో అనేకమంది దేవతలంతా గోచరిస్తున్నారు.

కేశపాశేన తిమిరం ససర్జ జగతః పురా

త్రిభిర్నేత్రై స్ససర్జ త్రీన్ రవిచంద్రవిభావసూన్

ఫాలముక్తాకలాపేన తారకాసమ్మదోఽస్మజత్

పాలీవతంసముక్తాభిః ప్రససర్జ నవగ్రహాన్

ఆజ్ఞాచక్రం సమస్తం చ దణ్డనీతిం ప్రథీయసీమ్

విశ్వంలో బ్రహ్మాండాలలో ఉండాల్సిన అంధకారశక్తంతా అమ్మవారి జడలలో ఉంది. అందువల్ల ఆ జడ నల్లగా ఉందన్నారు. గ్రహనక్షత్రాలన్నీ అమ్మవారి ఫాలభాగంలో వ్రేలాడు తున్న ముత్యాలలా కనిపిస్తున్నాయి. లోకశాసక దండనీతి ఆజ్ఞాచక్రంలో ఉన్నది. అమ్మవారి యొక్క వాక్కుల నుంచి, ఊర్బులలోంచి వేదాది విద్యలన్నీ బయటకి వస్తున్నాయి.

నిశ్వాసమారుతై ర్వేదా నృచం సామ యజు స్తథా

అధర్వణం మహామంత్రం మహిమ్నా స్వేన చాస్మజత్

అమ్మవారి శ్వాసలలోంచి వేదాలు వస్తున్నాయి. పరాశక్తికి ఉచ్ఛ్వాసనిశ్వాసలే వేదాలు. పురుషసూక్తం ఏ విరాట్పురూపాన్ని చెప్పిందో అదే ఇక్కడ చెప్పబడుతున్నది. మగ, ఆడ అని ఇలాంటి అజ్ఞానపు సందేహాలు తెచ్చుకోకూడదు.

అది ఏదైనప్పటికీ పూర్ణత్వాత్ పురుషః - విరాట్పురుషతత్త్వము. అది పూర్ణమైన స్వరూపం. విరాడ్రూపా, సహస్రాక్షీ, సహస్రపాత్ - అని లలితా నామాలు చదివేటప్పుడే శ్రద్ధగా గమనిస్తే ఆవిడ విరాట్పురూపిణి అని అర్థమౌతుంది.

మనలో ఆత్మగా ఎవరున్నారో ఆవిడే 'విశ్వవిగ్రహ' అని బ్రహ్మాండపురాణం చెప్తోంది.

'స్వాత్మైవ దేవతా ప్రోక్తా లలితా విశ్వవిగ్రహ' - 'త్రిభువన వపుషం విష్ణుమీశం నమామి' అని విష్ణుసహస్రనామంలో ధ్యానశ్లోకం చెప్పినది ఇదే.

సమస్త బ్రహ్మాండాలు ఈ తల్లిలో గోచరిస్తున్నాయి. బ్రహ్మాండాలన్నిటికీ ఆధారశక్తి అమ్మవారే. వేదాలన్నీ అమ్మవారి ఊపిరులలోంచి వస్తే మిగిలిన విద్యలన్నీ అమ్మవారి నాలుక నుంచి ఉద్భవించాయని చెప్తున్నారు.

ఈ విధంగా అమ్మవారి దేహమంతా రకరకాలైన విశ్వశక్తులతో, దేవతలతో నిండిపోయి విరాట్స్వరూపం గోచరించింది. అప్పుడు అమ్మవారి హృదయంలోంచి ఒక మూర్తి ఆవిర్భవించింది.

హృదయాచ్చ పరాశక్తే రకలంకశశిప్రభా
సమస్తమాత్మకారూపా బాలా తార్తీయరూపిణీ

సమస్త మాత్మకారూపిణి అయిన బాలాత్రిపురసుందరి అమ్మవారి హృదయంలోంచి వచ్చింది. అలాగే

బుద్ధేశ్వ లలితాదేవ్యా శ్యామలా పరమేశ్వరీ
వీణాశుకలసత్పాణి రాజా సంగీతయోగినీ

మనలో ఒక బుద్ధిశక్తి, ఒక క్రియాశక్తి ఉంటాయి. అమ్మవారికి ఆవిడ బుద్ధి, ఆవిడ క్రియ అంటే అది పరిపూర్ణమైన పరమేశ్వరజ్ఞానం. ఆ బుద్ధిలోంచి శ్యామలాదేవి ఆవిర్భవించి తిన్నగా వచ్చి అమ్మవారి దక్షిణం వైపు నిల్చింది. శ్యామలాదేవికే మంత్రిణి అని మరొక పేరు. ఆవిడ వీణని, శుకా(చిలుక)న్ని ధరించి గోచరించింది. అమ్మవారి యొక్క అహంకారశక్తిలోంచి ఉద్భవించిన తల్లిని చెప్తూ-

అహంకారా త్సముత్పన్నా మేఘశ్యామల విగ్రహా
మహావార్తాలికా దేవీ ప్రోత్రిపక్తసముజ్జ్వలా

అన్నారు. అహంకారమంటే మనం లోకంలో అనుకొనే పొగరు అని అర్థం కాదు. అహంకారమంటే 'నేను' అనే భావం. అది ఉంటేనే ప్రతాపం ఉంటుంది. నేను అనే స్పందన లేకపోతే జగత్తులేదు.

అమ్మవారి యొక్క అహంకారం నుంచి మేఘము వంటి నీలకాంతితో వరాహముఖంతో ఒకావిడ ఉద్భవించినది. ఆవిడ పేరు వారాహీదేవి. ఆవిడకే దండనాథ అని మరొకపేరు. మంత్రిణీదేవి శ్యామలా. దండనాథ వారాహీ. వారాహీదేవికే మరొక పేరు వార్తాలీ.

అమ్మవారి నుంచి ఇంద్రాదులంతా వెలికి వచ్చారు. వారికి ఇది వరకులా పీక్కుపోయి, నీరసించిన ముఖాలు కాకుండా శక్తిమంతమైన శరీరాలు వచ్చాయి. ఒకప్పుడు ఈ తల్లే వీరందరికీ శక్తిని ఇచ్చింది. కానీ రాక్షసుల వల్ల పోయాయి.

ఇప్పుడు అమ్మవారి దగ్గరకి వచ్చి అమ్మ ద్వారా శక్తిని పుంజుకొని వచ్చారు. ఇక్కడ కొంచెం అర్థం చేసుకోవల్సిన విషయం ఉంది. తమని తాము అగ్నిలో పడేసుకొంటే

అమ్మవారు ఇచ్చారు. అమ్మవారికి వీళ్ళు రూపాన్ని ఇచ్చారా! వీళ్ళు హోమకుండంలో పడితేగాని అమ్మరాలేదా! తమను పడేసుకోవడమంటే 'నేను' అనే అహంకారాన్ని ఆ పరాశక్తికి అర్పణం చెయ్యడం. ఆ రగిలిన అగ్ని జ్ఞానాగ్ని.

'నేను' చూసాను. నేను విన్నాను. నేను చేసాను ఇలాంటి మాటలతోనే బ్రతుకంతా అయిపోతోంది. కాని వీటన్నిటికీ ఆధారమైన ఒక పరంజ్యోతి ఉంది. దాని వల్లనే ఇవి పని చేస్తున్నాయనే జ్ఞానం మనకి కలిగి, అది నిరంతరం విచారణ చేస్తూ ఉంటే ఆ జ్ఞానం రగులుతుంది. ఆ రగిలిన జ్ఞానంలో నేను అనే అహంకారం పోతుంది. ఈ నేను అహంకారం వల్లే పరిమితి ఏర్పడుతుంది. ఈ నేను అనే దానిని సర్వబ్రహ్మమయం అనే జ్ఞానాగ్నిలో పడేస్తే అప్పుడు అపరిమితమైన మహాశక్తి ఆవిర్భవిస్తుంది. అది ఇందులో ఉన్న రహస్యం.

నేను అనే అహంకారాన్ని విడిచిపెడితే అమ్మవారు ఆవిర్భవించి ఆసురీ శక్తులని సమూలంగా నాశనం చేస్తారు. తమని తాము హుతం చేసుకొన్నా రంటే అర్థం ఇది. వేదపరిభాషలో దేవతలంటే ఇంద్రియాలే. ఇంద్రుడు చేతికి అధిదేవత. వాయువు శ్వాసకి, సూర్యుడు నేత్రాలకి ఇలా అధిదేవతలు ఉంటారు. కన్ను బాగా చూస్తోంది. చెయ్యి బాగా పనిచేస్తోంది. కన్ను, చెయ్యి గొప్పతనమా!

వీటన్నిటికీ మూలంగా హృదయంగా ఒకాయన ఉన్నాడు.

'ఈశ్వరః సర్వభూతేషు హృద్దేశే అర్జున తిష్ఠతి' - దాని వల్ల ఇవన్నీ పని చేస్తున్నాయి.

కానీ అది మనకి తెలియక ఇదంతా మన నిర్వాకమేనని తిరుగుతూ ఉంటాం. క్రమంగా అంతర్ముఖసాధన చెయ్యాలి అదే 'రహోయాగక్రమారాధ్యా. అది చేస్తూ ఆ లోపల ఉన్న పరంజ్యోతిపై దృష్టి నిలిపి, ఈ ఇంద్రియాలన్నీ దాని యొక్క ప్రకాశాలే తప్ప ఇంద్రియాలకి స్వతంత్రమైన చైతన్యమేది లేదు, వీటన్నిటిని అదే వెలిగిస్తోందని తెలుసుకొవాలి.

నేను బుద్ధిమంతుణ్ణి అంటే బుద్ధిగతమైన అహంకారం ఉంటుంది. నా రూపం చాలా అందంగా ఉందంటే రూపగతమైన అహంకారం ఉంది. కాని ఇవన్నీ ఆవిడ ఉండడం వల్లే అందంగా ఉన్నాయి. అందమే సౌందర్యం. ఆవిడే లలిత. ఆవిడే త్రిపురసుందరి. ఆవిడే మనలోపల ప్రకాశించే చైతన్యం. ఆవిడ ఉంటేనే అన్నీ ఉన్నాయి.

ఆ చైతన్యమే చిదగ్ని. అందులో మన అహంకారాలన్నీ పడవెయ్యాలి. వెయ్యడమంటే 'అంతా నీదేనమ్మా! నాదేమీ కాద' నే సమర్పణ భావం. అది అసలైన భావం. "ఇదం న మమ". ఇది నాది కాదనే అహంకార మమకార త్యాగం జరిగితే అఖండమైన, అపరితమైన

ఆత్మశక్తి మన హృదయమనే హోమగుండంలో గోచరిస్తుంది. ఇది విచారణామార్గంలో వేదాంత పరంగా అన్వయిస్తే అర్థం. అప్పుడు దేవతలంటే ఎవరో, దేవతలకి మూలమైన పరాశక్తి ఎవరో తెలుస్తుంది. సర్వదేవతలకి మూలమైనది ఆ జగదంబికే. అమ్మవారినుండి వచ్చిన దేవతలకి మరింత శక్తి లభిస్తుంది. ఆత్మశక్తిని ఆవిష్కరించుకొంటే ఇంద్రియాలన్ని పరిపూర్ణమైన శక్తిని పొందుతాయి. అవి నిరంతరం భగవదనుభవంతో ఉంటాయి.

అలా దేవతలంతా అమ్మవారినుండి ఆవిర్భవించి, అమ్మవారి ఎదురుగా నిలబడి నమస్కారం చేస్తున్నారు. ఇప్పటివరకూ మనకి లలితాసహస్రనామాల్లో 'చిదగ్నికుండ సంభూతా, దేవకార్త సముద్యతా' అలా క్రమంగా 'చంపకాశోకపున్నాగసౌగంధికలసత్కవా'. అమ్మవారి యొక్క జడ. 'కురువిందమణిత్రేణి కనత్కోటీరమండితా' అమ్మవారి కిరీటం ఇలా అన్ని వర్ణిస్తూ 'శింజానమణిమంజీరమండితశ్రీపదాంబుజా'-అమ్మవారి పాదాలు చక్కని మువ్వలతో ఉన్నాయి అన్నారు.

ఇప్పుడు అమ్మవారు చిదగ్నికుండలోంచి అడుగు బయటకి పెట్టింది. అలా బయటకి పాదాలు పెట్టి అమ్మవారు ఎలావచ్చారంటే 'మరాళీమందగమనా' - ఆడహంస కదిలినట్టు కదిలింది.

ఆ సౌందర్యం ఎలా ఉందంటే 'మహాలావణ్యశేవధిః' 'సర్వారుణా' - మొత్తం అరుణవర్ణం. 'అనవద్యాంగీ' ఎక్కడా లోపం లేదు. సృష్టిలో ప్రతిదానికి లోపం ఉంటుంది. అది ఏంటంటే అస్తి, జాయతే, వర్ధతే, విపరిణమితే, అపక్షీయతే, నశ్యతే ఇత్యాదులు లేని తల్లి.

పుట్టడం ఒక వికారం. పెరగడం మరొకటి. తరువాత 'అపక్షీయతే' తరుగుట. చివరికి నశించుట. అమ్మవారి దగ్గర ఈ లోపాలు లేవు. ఆవిడ పరిపూర్ణస్వరూపిణి. కనుకనే ఆవిడ అనవద్యాంగీ. సర్వాభరణ భూషితయై గోచరించింది.

అలాంటి ఆ తల్లిని 'దేవర్సిగణసంఘాతస్తూయమానాత్మవైభవా' - దేవ, ఋషి గణాలన్నీ అమ్మవారిని స్తోత్రం చేస్తున్నాయని ఒక్క వాక్యంలో చెప్పారు వశిస్థాదివాగ్దేవతలు. కానీ వాళ్ళు అమ్మవారిని ఏమని స్తోత్రం చేసారో దాన్ని ఇక్కడ లలితోపాఖ్యానంలో చెప్పారు. లలితాసహస్రనామానికి మూలం లలితోపాఖ్యానం.

ముందు చెప్పుకున్న 'మహాశంభు స్తోత్రం' ఎంత గొప్పదో ఇది కూడా అంతే గొప్పది. ఇప్పటి వరకూ మనకి రెండు దివ్యఘట్టాలు వచ్చాయి. ఒకటి మహాయాగక్రమం. రెండవది అమ్మవారి ఆవిర్భావం. మూడవది దేవతలు అమ్మవారిని చేసిన స్తోత్రం-

దేవతాకృత లలితాస్తోత్రం

దేవా ఊమః

- జయ దేవి జగన్మాతర్జయ దేవి పరాత్పరే!
జయ కల్యాణనిలయే జయ కామకలాత్మికే॥ 1॥
- జయకామేశ వామాక్షి జయ కామాక్షి సుందరి!
జయాభిలసరాధ్యే జయ కామేశి కామదే॥ 2॥
- జయ బ్రహ్మమయే దేవి బ్రహ్మనందరసాత్మికే!
జయ నారాయణి పరే నందితాశేషవిష్టపే॥ 3॥
- జయ శ్రీకణ్ఠదయితే జయ శ్రీలలితేఽమ్మికే!
జయ శ్రీవిజయే దేవి విజయశ్రీసమృద్ధిదే॥ 4॥
- జాతస్య జాయమానస్య ఇష్టాపూర్తస్య హేతవే!
నమస్తస్యై త్రిజగతాం పాలయిత్రై పరాత్పరే॥ 5॥
- కలాముహూర్తకాష్టాహర్మాసర్తుశరదాత్మనే!
నమః సహస్రశీర్షాయై సహస్రముఖలోచనే॥ 6॥
- నమః సహస్రహస్తాబ్జపాదపంకజశోభితే!
అణోరణుతరే దేవి మహతోఽపి మహీయసి॥ 7॥
- పరాత్పరతరే మాతస్తేజస్తేజీయసామహి!
అతలం తు భవేత్పాదౌ వితలం జానునీ తవ॥ 8॥
- రసాతలం కటిదేశః కుక్షిస్తే ధరణీ భవేత్!
హృదయం తు భువర్లోకః స్వస్తే ముఖముదాహృతమ్ 9॥
- దృశశ్చంద్రార్కదహనా దిశస్తే బాహవోఽమ్మికే!
మరుతస్తు తవోచ్ఛ్వాసా వాచస్తే శ్రుతయోఽభిలాః॥ 10॥
- క్రీడా తే లోకరచనా సఖా తే చిన్మయః శివః!
అహారస్తే సదానన్దో వాసస్తే హృదయే సతామ్॥ 11॥
- దృశ్యాదృశ్యస్వరూపాణి రూపాణి భువనాని తే!
శిరోరుహో ఘనాస్తే తు తారకాః కుసుమాని తే॥ 12॥

- ధర్మాద్యా బాహవస్తే స్యురధర్మాద్యాయుధాని తే।
యమాశ్చ నియమాశ్చైవ కరపాదరుహస్తథా॥ ॥13॥
- స్తనౌ స్వాహాస్వధాఽ ౨ కరౌ లోకోజ్జీవనకారకౌ।
ప్రాణాయామస్తు తే నాసా రసనా తే సరస్వతీ॥ ॥14॥
- ప్రత్యాహారస్త్విన్దియాణి ధ్యానం తే ధీస్తు సత్తమా।
మనస్తే ధారణాశక్తిర్హృదయం తే సమాధికః॥ ॥15॥
- మహీరుహస్తేంగరుహః ప్రభాతం వసనం తవ।
భూతం భవ్యం భవిష్యచ్చ నిత్యం చ తవ విగ్రహః॥ ॥16॥
- యజ్జరూపా జగద్ధాత్రీ విశ్వరూపా చ పావనీ।
ఆదౌ యా తు దయాభూతా ససర్జ నిఖిలాః ప్రజాః॥ ॥17॥
- హృదయస్థాపి లోకానామదృశ్యా మోహనాత్మికా।
నామరూపవిభాగం చ యా కరోతి స్వలీలయా॥ ॥18॥
- తాన్యధిష్ఠాయ తిష్ఠన్తీ తేష్వసక్తార్థకామదా।
నమస్తస్యై మహాదేవ్యై సర్వశక్త్యై నమోనమః॥ ॥19॥
- యదాజ్ఞయా ప్రవర్తన్తే వహ్నిసూర్యేన్ద్రమారుతాః।
వృధివ్యాదీని భూతాని తస్యై దేవ్యై నమోనమః॥ ॥20॥
- యా ససర్జాదిధాతారం సర్గాదావాదిభూరిదమ్।
దధార స్వయమేవైకా తస్యై దేవ్యై నమోనమః॥ ॥21॥
- యథా ధృతా తు ధరణీ యయాఽ ౨ కాశమమేయయా।
యస్యాముదేతి సవితా తస్యై దేవ్యై నమోనమః॥ ॥22॥
- యత్రోదేతి జగత్కృత్స్నం యత్ర తిష్ఠతి నిర్భరమ్।
యత్రాస్తమేతి కాలే తు తస్యై దేవ్యై నమోనమః॥ ॥23॥
- నమోనమస్తే రజసే భవాయై నమోనమః సాత్త్వికసంస్థితాయై।
నమోనమస్తే తమసే హరాయై నమోనమో నిర్గుణతః శివాయై॥ ॥24॥
- నమోనమస్తే జగదేకమాత్రే నమోనమస్తే జగదేకపిత్రే।
నమోనమస్తేఽఖిలరూపతన్త్రే నమోనమస్తేఽఖిలయన్త్రరూపే॥ ॥25॥
- నమోనమో లోకగురుప్రధానే నమోనమస్తేఽఖిలవాగ్విభూత్యై।
నమోఽస్తు లక్ష్మ్యై జగదేకతుష్ఠ్యై నమోనమః శామ్భవి సర్వశక్త్యై॥ ॥26॥

అనాదిమధ్యాస్తమపాంచభౌతికం అవాయునోగమ్యమతర్క్యవైభవమ్।
అరూపమద్వంద్వమదృష్టగోచరం ప్రభావమగ్ర్యం కథమంబ వర్ణితే॥ 27॥

ప్రసీద విశ్వేశ్వరి విశ్వవన్దితే ప్రసీద విద్యేశ్వరి వేదరూపిణి।
ప్రసీద మాయామయి మంత్రవిగ్రహే ప్రసీద సర్వేశ్వరి సర్వరూపిణి॥ 28॥

ఇతి స్తుత్వా మహాదేవీం దేవాః సర్వే సవాసవాః।
భూయో భూయో నమస్సుత్య శరణం జగ్మురంజనాః॥ 29॥

తతః ప్రసన్నా సా దేవీ ప్రణతం వీక్ష్య వాసవమ్।
వరేణ చున్దయామాస వరదాఖిలదేహినామ్॥ 30॥

ఇంద్ర ఉవాచః

యది తుష్టాసి కల్యాణి వరం దైత్యేష్టపీడితాః।
దుర్ధరం జీవితం దేహి త్వాం గతాః శరణార్థినః॥ 31॥

శ్రీదేవ్యువాచః

అహమేవ వినిర్జిత్య భణ్డం దైత్యకులోద్భవమ్।
అచిరాత్తవ దాస్యామి త్రైలోక్యం సచరాచరమ్॥ 32॥

నిర్భయా ముదితాః సంతు సర్వే దేవగణాస్తథా।
యే స్తోష్యన్తి చ మాం భక్త్యా స్తవేనానేన మానవాః॥ 33॥

భాజనం తే భవిష్యన్తి ధర్మశ్రీయశసాం సదా।
విద్యావినయసంపన్నా నీరోగా దీర్ఘజీవినః॥ 34॥

పుత్రమిత్రకలత్రాధ్యా భవన్తు మదనుగ్రహాత్।
ఇతి లబ్ధవరా దేవా దేవేంద్రోఽపి మహాబలః॥ 35॥

ఆమోదం పరమం జగ్ముస్తాం విలోక్య ముహుర్ముహుః॥ 36॥

కామేశీ, కామదే, కామేశ్వరీ, కామాక్షీ-అని స్తుతిస్తున్నారు. వచ్చిన ప్రళయం కామ ప్రళయం. వచ్చిన తల్లి కామేశ్వరీ. సృష్టి అంతా కోరిక నుంచే పుట్టింది. ఆఖరికి నాకు ఏ కోరికా లేదండీ ఆ పరమాత్మ ఒక్కడు లభిస్తే చాలు అంటాడు. అదో కోరిక ఉంది. కోరిక ఉంటే అన్నీ ఉంటాయి. కోరిక లేకపోతే ఏమీ లేదు.

సృష్టిలో సృష్టికర్త అయిన పరమేశ్వరుని ద్వారా ప్రవేశింపజేయబడింది.

‘సఖ కామయత బహుస్యాం ప్రజాయేయ’ అని ఉపనిషత్తు.

పరమాత్మ, “ఒక్క నేనే ఎన్నో అవుతాన”ని అనుకున్నాడు. ఆయన అనుకోవడం వల్లే

ఇన్నీ వచ్చాయి. ఏమీ లేనప్పుడు పరమాత్మ. ఎన్నో అవుతాను అనుకొన్నప్పుడు పరమేశ్వరుడు.

‘సత్యకామః సత్యసంకల్పః’ అని ఉపనిషత్తు. ‘సత్య’ అంటే వ్యర్థము కాని అని అర్థం. వ్యర్థముకాని సంకల్పశక్తి గలవాడు. ఆ సంకల్పశక్తి కామేశ్వరీ. దీన్నే ‘ఇచ్ఛాశక్తి’ అని అంటారు. అనుకోవడంలోనే అవగలిగే శక్తి ఉంది అంటే ఇచ్ఛాశక్తిలోనే చెయ్యగలిగే జ్ఞానం ఉంది. చెయ్యడమనే క్రియా ఉంది. పరమేశ్వరుడికి జ్ఞానక్రియాత్మకమైన ఇచ్ఛాశక్తి ఒకటి ఉంది. ‘స కామయత’ అయిన పరమేశ్వరుడికే మరొక పేరు కామేశ్వరుడు. ఆయన యొక్క సంకల్పశక్తి కామేశ్వరీ.

కామేశ్వరీదేవిని ఎవరైతే ఆరాధిస్తారో వారికి “తన్నే మనశ్శివసంకల్పమస్తు” వారికి సంకల్పసిద్ధి లభిస్తుంది. ఈశ్వరుని యొక్క ఇచ్ఛాశక్తిస్వరూపిణి కామేశ్వరీ. ఇచ్ఛాశక్తిలోనే జ్ఞానక్రియలు ఉన్నాయి కనుక ఇచ్ఛాజ్ఞానక్రియాశక్తి స్వరూపిణి. లలితాసహస్రంలో ఈ నామం కూడా వస్తుంది. ఆ తల్లి ఇరు ప్రకృల శ్యామలదేవి, వారాహీదేవి ఉన్నారు.

వీరిద్దరు శ్రీవిద్యలో చాలా ముఖ్యం. శ్యామలదేవి అమ్మవారి జ్ఞానశక్తి. వారాహీదేవి అమ్మవారి క్రియా శక్తి. అమ్మవారు ఇచ్ఛాశక్తి.

జగత్తుకే మూలమైన ఈశ్వరకామం ఆ చిదగ్నికుండంలోంచి వచ్చింది.

కామకళాత్మికే కామేశవామాఖ్య కామాక్షి సుందరి

జయబ్రహ్మమయే దేవి బ్రహ్మనందరసాత్మికే

జయనారాయణి పరే నందితాశేషవిష్ణతే

జయ శ్రీకంఠదయితే జయశ్రీలలితాంబికే

జయశ్రీవిజయే దేవీ విజయ శ్రీ సమృద్ధిదే

శ్రీకంఠదయితే - నీలకంఠునికి ప్రియురాలా! అని చేసిన స్తుతిలో అమ్మవారి విరాట్స్వరూపాన్ని అద్భుతంగా వర్ణిస్తారు.

కళా ముహూర్తా కాష్ఠాహ ర్మాసర్తు శరదాత్మనే

అమ్మవారు కాలస్వరూపిణి. కాలంలో అతిసూక్ష్మసమయాన్ని కూడా మనవాళ్ళు చెప్పారు.

18 రెప్పపాట్ల కాలాన్ని కాష్ఠా అని అంటారు. నిమేషమంటే రెప్పపాటు కాలం.

వీటన్నితోటి గణించబడిందే మహాకాలం. క్షణాల నుంచి రోజు, ఆ రోజుల నుంచి

ఎన్నో... సర్వకాలాలకి మూలం స్వల్పకాలం కూడా. కనుకనే కళ, ముహూర్త, కాష్ట, అహః, మాస, ఋతు, శరద అని చెప్పారు. కళ, ముహూర్తం, పగలు, నెలలు, ఋతువులు, సంవత్సరములు ఇవన్నీ నీ స్వరూపాలే అమ్మా!

అనంతమైన శిరస్సులతో, అనంతమైన బాహువులతో, అనంతములైన పాదాలతో ప్రకాశిస్తున్న తల్లీ! ఇందులో ఉన్న అర్థాన్ని చూడాలి. వెయ్యి తలకాయలు, వెయ్యి భుజాలు అని ఊహించుకొంటాం. సహస్రమంటే అనంతం.

అనంత దర్శనశక్తి అనంతములైన నేత్రములు. అదే సహస్రాక్ష అంటే అర్థం.

అమ్మవారు అన్నిచోట్లా ఉన్నది, ఎక్కడికైనా ఆవిడ వ్యాపించగలదు కనుక వేలపాదాలు కలదని చెప్పారు. దేన్నైనా పట్టుకోగలదు కనుక వేల చేతులు. అనంత దర్శనశక్తి, అనంతగ్రహణశక్తి, అనంత చలన శక్తి కలది ఆ తల్లీ.

సహస్రాక్షియైన ఓ తల్లీ! నీ యొక్క కుక్షిదేశమే భూమి. నీ పాదాలు మొదలుకొని కటి వరకు అతల, వితల, సుతల, రసాతలాదులు ఇత్యాది లోకాలు. అమ్మా! నీకు ఒక ఆట ఉంది. ఆ ఆటలో నీకు ఒక స్నేహితుడు ఉన్నాడు. 'ఏకాకీ న రమతే' అని అన్నారు. నీ ఆట 'క్రీడా తే లోకరచనా..' లోకరచన క్రీడ. మరి నీ స్నేహితుడు శివుడు. నీకు ఆహారం 'సదానందః'. ఆహారమంటే తినడమని కాదు అనుభవమని ఇక్కడ అర్థం.

ఎప్పుడూ ఆనందానుభవస్వరూపమే అమ్మవారు. 'ఆహారస్తే సదానందో'. అమ్మవారి చిరునామా చెప్తూ 'వాసస్తే హృదయం సతాం' - సత్పురుషుల హృదయం అని చెప్పారు. నువ్వు ఉండే చోటు సత్పురుషుల మనస్సు.

నీ చేతుల్లోంచే ధర్మమూ మొదలైనవన్నీ ఉద్భవించాయి. నీ చేతి వేళ్ళల్లోంచే యమనియూ మాది దీక్షలన్నీ ఉద్భవించాయి. నీ యొక్క వక్షస్థలమే స్వాహా, స్వధా అని చెప్పారు. దేవతలకి ఆహుతులు వేస్తే స్వాహాకారంతో వేస్తారు. పితృదేవతలకి స్వధాకారంతో వేస్తారు.

'స్వాహాస్వధామతిర్వేధా శ్రుతిఃస్మృతిరనుత్తమా'. అమ్మవారు స్వాహారూపిణిగా దేవతలకి అన్నం పెడుతోంది. స్వధారూపిణిగా పితృదేవతలకి అన్నం పెడుతోంది.

అమ్మవారు వాళ్ళిద్దరకి అన్నం పెడితే, వాళ్ళిద్దరు మనకి అన్నం పెడతారు. దేవతల వల్లే పర్వస్థములు కురుస్తాయి. వృష్టి కురుస్తుంది.

ప్రపంచానికంతటికీ అన్నం పెట్టే శక్తులే స్వాహా, స్వధా. ఇంద్రియాలు ఉన్నంతకాలం, ఇంద్రియాల ద్వారా మనం ఆహారాన్ని సంపాదించగలం.

ఇంద్రియాలే దేవతలని చెప్పుకొన్నాం. బ్రతికి ఉన్నంతకాలం మనం అన్నం తినడానికి

పనికొచ్చేది స్వాహాదేవి. మరణించిన తరువాత ఇంద్రియాలు లేవు. అప్పుడు జీవుడికి గతి ఏమిటి? వాడు ఏ శరీరాలలోకి వెళ్ళాలో వాడికి తెలీదు.

పుట్టడం, చావడం ఈ రెండే వాడికి తెల్సు. మళ్ళీ వాణ్ని పట్టుకొని భరించి ఏ శరీరంలో పెట్టాలో ఆ తల్లి చూసుకొంటుంది.

మన శరీరంలేని స్థితిలో కూడా మనల్ని పోషించే తల్లికి పేరే స్వధా. ఎల్లవేళలా సర్వ జీవుల్ని పోషిస్తోంది.

తల్లి పిల్లలని వక్షస్థలంతో పోషిస్తుంది కనుకనే అమ్మవారి వక్షస్థలం స్వాహా, స్వధా అని చెప్పారు.

ఇలా సర్వజగత్తు అమ్మవారి స్వరూపమే అని వర్ణించి

నమో నమస్తే రజసే భవాయై నమో నమస్సాత్త్విక సంస్థితాయై

నమో నమస్తే తమసే హరాయై నమో నమః నిర్గుణతత్త్వాయై

అమ్మా! నువ్వే భవా! మృద! హరా! శివా! రజోగుణంతో సృష్టి చేసినప్పుడు 'భవా' అనే స్వరూపం. సత్త్వగుణంతో స్థితి చేసేటప్పుడు 'మృదా!' అని చెప్పబడుతోంది. తమోగుణంచేత హరించేటప్పుడు 'హరా!' అని చెప్పబడుతోంది. త్రిగుణాలకి అతీతమైనప్పుడు 'శివా!' అని చెప్పబడుతోంది అని ఈ నాలుగు నామాలకి నాలుగు అర్థాలు చెప్పారు. ఇదే భావాన్ని గ్రహించి

పుష్పదంతులవారు మహిమ్నఃస్తోత్రాన్ని చక్కగా చెప్పారు.

బహుళరజసే విశ్వోత్పత్తౌ భవాయ నమో నమః

ప్రబలతమసే తత్సంహారే హరాయ నమో నమః

జన సుఖకృతే సత్త్వోద్ధిక్తౌ మృదాయ నమోనమః

ప్రమహసిపదే నిద్రైగుణ్యే శివాయ నమోనమః

'నమో నమస్తే జగదేక మాత్రే' - ఈ శ్లోకం దగ్గరకి వచ్చేటప్పటికి అద్భుతమైన తత్త్వ ప్రతిపాదన చేస్తున్నారు. జగత్తంతటాకి ఏకమైన తల్లివి సువ్వమ్మా!

'నమో నమస్తే జగదేక పిత్రే' జగత్తంతటాకి తండ్రివైన లలితమ్మా! అన్నారు.

లలితే తల్లి. లలితే తండ్రి.

'నమో నమస్తే అఖిలతంత్రరూపే' తంత్రరూపే అంటే జ్ఞానరూపిణి అని అర్థం.

తన్మతే విస్తార్యతే జ్ఞానమితి తంత్రం - దేని ద్వారా జ్ఞానం విస్తారంగా చెప్పబడుతుందో దాని పేరు తంత్రం.

‘నమో నమస్తే అఖిల యజ్ఞరూపే’ - సర్వయజ్ఞస్వరూపిణి లలితామహాత్రిపురసుందరి.

నమో నమస్తే అఖిలలోక గురుప్రధానే

నమో నమస్తే అఖిల వాగ్విభూత్యై

నమోస్తు లక్ష్మ్యై జగదేకతుష్ట్యై

నమో నమశ్శాంభవి సర్వశక్త్యై

అనాది మధ్యాంతమపాంచభౌతికం

ఈ తల్లి ఎవరో చెప్తూ అనాదిమధ్యాంతం - ఆది, మధ్యము, అంతము లేని తల్లి. అపాంచభౌతికం అంటే పంచభూతాలకి అతీతమైన తల్లి. అవాయ్యునోగమ్యం - మనస్సుకి, మాటకి కూడా అందని తల్లి. అతర్క్య వైభవం - వాదనలకి దొరకనిది.

‘తర్కో అప్రతిష్ఠః’ అని బ్రహ్మసూత్రాలలో వ్యాసుడు చెప్పాడు.

నారదుడు కూడా భక్తిసూత్రాలలో ‘వాదోనాచలంబ్యః’ - భక్తిమార్గాలలో ఉన్నవాడు తర్కాలలోకి వెడితే చెడిపోతారని చెప్పారు.

పరమాత్మ తర్కానికి దొరకడు. ‘యన్మనసా న మనుతే’ అని వేదం చెప్పింది.

‘యతోవాచా నివర్తంతే అప్రాప్యమనసా సహ’ - ఈ మాటలన్నిటికీ - ఊహాతీతమైనదే పరతత్త్వము అని అర్థం. అతర్క్యవైభవం ‘అరూపమద్వంద్వం’ - చక్కని రూపాన్ని ధరించిన ఆ తల్లిని అరూపా అన్నారు. అంత రూపం ధరించిన తల్లి ‘నిరాకారా నిరాకులా’ - అంటున్నారు..

‘అరూపం’ అంటే అమృతాది తత్త్వం అరూపం. ‘అద్వంద్వం’ రెండవది లేదు. ‘అదృష్టి గోచరమ్’ - ఈ సృష్టికి కనిపించనిది.

‘ప్రభావమగ్రియం కథమంబ వర్ణితే’ -అమ్మా! అటువంటి నీ ప్రభావాన్ని ఎలా వర్ణిస్తాం. రూపం లేనిదానవు రూపాన్ని ధరించావంటే మేము ఎలా వర్ణించగలం తల్లీ!. మేం నిన్ను ప్రార్థన మాత్రమే చెయ్యగలం. అమ్మవార్ని ప్రార్థన చెయ్యగలం గాని అర్థం చేసుకోగలమా! నమస్కరించి ఆవిడ ప్రేమని పొందగలం.

దేవతలందరూ-

ప్రసీద విశ్వేశ్వరి విశ్వవందితే

ప్రసీద విశ్వేశ్వరి వేదరూపిణి

ప్రసీద మాయామయ మంత్రవిగ్రహే

ప్రసీద సర్వేశ్వరి సర్వరూపిణి

అని ఈ విధంగా అమ్మవారిని స్తోత్రం చెయ్యగానే ఆవిడ చల్లని చూపులతో దేవతలందరిని చూసి అభయం ఇచ్చింది. అప్పుడు బ్రహ్మాదులందరూ అక్కడుకు చేరుకున్నారు.

శ్రీమన్నగర నిర్మాణం

అమ్మవారి ఆ స్వరూపాన్ని చూసి 'అమ్మా! నువ్వు మా కోసం వచ్చావు. నీకు మేం ఒక అద్భుతమైన రాజ్యాన్ని ఇవ్వాలి' అన్నారు.

భండాసురుడి మీద యుద్ధానికి అమ్మవారు వెడుతున్నారు. వాడికి కూడా పెద్ద పట్టణం ఉంది. అమ్మవారికి కూడా ఉండాలి. మణిద్వీపమని ఎక్కడో బ్రహ్మాండాలకి ఆవల ఉంది. కాని ఇప్పుడు అమ్మవారు మనకోసం బ్రహ్మాండంలోకి వచ్చింది కనుక మేరు పర్వత మధ్యభాగంలో అమ్మవారికి ఒక అద్భుతమైన నగరనిర్మాణం చెయ్యాలని అనుకున్నారు. బ్రహ్మ వెంటనే విశ్వకర్మని పిలిపించాడు. ఆయన దేవశిల్పి. అమ్మవారికి అవాస నిర్మాణమంటే అది క్షణాల్లో జరగాలి. అద్భుతంగా జరగాలి. విశ్వకర్మ తప్ప మరొకరు లేరు.

బ్రహ్మనాథ సమాదిష్టో విశ్వకర్మా విశాంపతిః

చకార నగరం దేవ్యా యథామరపురం తథా

విశ్వకర్మ వెంటనే వచ్చి అద్భుతమైన నగరాన్ని నిర్మాణం చేస్తున్నాడు.

అందులో అమ్మవారి పరివారాలకి కూడా భవనాలని విశ్వకర్మ నిర్మించాడు.

అమ్మవారి దగ్గర ఉన్న 'మహాగణేశ స్కంధశ్చ వటుకశ్చ వీరభద్రకః' వారందరికి సరియైన చోట్లు వీటన్నితో ఒక అద్భుతమైన నగరాన్ని నిర్మించాడు.

ఆ నగరం పేరే 'శ్రీమన్నగరం'.

విశ్వకర్మ శ్రీమన్నగరాన్ని అచ్చంగా మణిద్వీపంలో అమ్మవారు ఎలా ఉంటారో దానిలాగే నిర్మించాడు. ఆ మణిద్వీపాన్ని ఇక్కడకు తెచ్చే శక్తి ఉందా! అమ్మవారి కోసం అనగానే అవన్నీ అలా అమరుతాయి. ఆవిడ ఉండే చోటు అది. అద్భుతమైన శ్రీమన్నగరం నిర్మాణం జరిగింది. అందులో ఒక అద్భుతమైన సింహాసనం ఉంది.

సింహాసనం సభాం చైవ నవరత్నమయీం శుభాం

మధ్యే సింహాసనం దివ్యం చింతామణివినిర్మితాం

సభంతా నవరత్నమయమైన స్తంభాలతో నిర్మాణమైంది. సింహాసనం సిద్ధంగా ఉంది.

కామేశ్వరీ కామేశ్వరుల కల్యాణం - పట్టాభిషేకం

సింహాసనంపై అమ్మవారు కూర్చోవాలి. కాని బ్రహ్మదేవుడు ఆవిడ్ని కూర్చోమని చెప్పడానికి మొహమాట పడ్డారు. బ్రహ్మదేవుడు సంప్రదాయం బాగా తెలిసినవాడు. ఎవరైనా సరే సంప్రదాయానికి విరుద్ధంగా ఎప్పుడూ ప్రవర్తించకూడదు. దేవతలైనా సంప్రదాయం పాటిస్తారు. సింహాసనం మీద ఒక్క స్త్రీని కూర్చోపెట్టరాదు. అలాగే ఒక్క పురుషుడ్ని కూర్చోబెట్టరాదు. భార్యభర్తల్నే కూర్చోబెట్టాలి. చిదగ్నికుండం లోంచి అమ్మవారు ఒక్కావిడే వచ్చారు.

‘న కేవలా స్త్రీ రాజ్యార్థా పురుషోపి తయా వినా’ -ఒక్క స్త్రీకి రాజ్యార్హత లేదు. అలాగే ఒక్క పురుషుడికి రాజ్యార్హత లేదు. కనుక నీకు ఎవరు అనుకూలమో వాడిని వరించు తల్లీ!’ అన్నారు బ్రహ్మగారు.

బ్రహ్మగారు ఎందుకలా అన్నారంటే అమ్మవారి మంగళ సౌందర్యం చూస్తూ ఉంటే వెంటనే ఒకటనిపించింది. అమ్మవారు ఏ రూపం ధరించినా వాళ్ళ ఆయన మాత్రం శివుడే. ఆయన మహాశంభువు అక్కడే నిల్చుని ఉన్నాడు. శివుడు పాములు, భస్మం ఇవన్నీ పెట్టుకొంటాడు.

ఆవిడ మహాసౌందర్యరాశి.

లలితాత్రిపురసుందరిని మించిన సౌందర్య స్వరూపం లేదు.

పైగా అమ్మవారిది పదహారేళ్ళ ప్రాయం. ఆ 16 యేళ్ళ ప్రాయంలో శోభిస్తూ అందంగా ఉంది తల్లీ.

శివుడేమో

జటిలో ముణ్ణధారీ చ విరూపాక్షః కపాలధృత్

కల్మాషీ భస్మదిగ్ధాంగ శ్మశానస్థో విభీషణః

అమంగళాస్పదం నైనం వరయే త్వా సుమంగలా

ఆవిడ సుమంగళ అయితే ఈయన అమంగళ వేషం వేసుకొని నిలబడ్డాడు. ఎలాగ అని ‘ఇతి చిన్తయమానస్య బ్రహ్మణాగ్రే మహేశ్వరః’ అని మనస్సులో అనుకున్నాడు.

బయటకి కూడా అనలేదు. అమ్మా! నీకు అనుకూలమైనవాడు ఉంటే పట్టాభిషేకం చేసేస్తానమ్మా! అని మనస్సులో అనుకున్నాడు.

అలా బ్రహ్మగారు మనస్సులో అనుకోగానే ఆ శంభువు బ్రహ్మకెదురుగా వచ్చి వెంటనే రూపం మార్చుకొన్నాడు. ఆ రూపం ఎంత చక్కగా ఉందో చెప్తున్నాడు

కోటికన్దర్పలావణ్యయుక్తో దివ్యశరీరవాన్
దివ్యామ్బరధర స్సగీష్వ దివ్యగన్ధానులేపనః
కిరీటహార కేయూర కుణ్డలాద్వైరలంకృతః
ప్రాదుర్భూభూవ పురతో జగన్మోహనరూపధృత్
తం కుమార మధాలింగ్య బ్రహ్మ లోకపితామహః

కోటి మన్మథుల సౌందర్యమంతా ఒక్కచోట రాశిపోస్తే ఎలా ఉంటుందో అలా ఉన్నాడు పరమేశ్వరుడు. అమ్మవారికి సమానంగా తయారయ్యాడు. చక్కటి అందమైన వస్త్రాన్ని ధరించాడు. అద్భుతమైన పూలదండలని దాల్చాడు.. దివ్యగంధాన్ని లేపనం చేసుకొన్నాడు. చితాభస్మం లేదు. చక్కని కిరీటం ధరించాడు. దానిమీద ఒక చంద్రవంక ఉంది. ఏ రూపం లేనివాడు గనుక ఏ రూపాన్నైనా ధరించగలడు. అలా రూపాన్ని ధరించి బ్రహ్మగారికి ఎదురుగా కనపడ్డాడు.

చక్రే కామేశ్వరం నామ్నా కమనీయవపుర్ధరం

హఠాత్తుగా రూపం మార్చుకొచ్చాడు కనుక కొత్త పేరు పెట్టాడు చతుర్ముఖుడు. 'కమనీయత్వాత్ కామః' -కమనీయమైన శరీరాన్ని ధరించాడు గనుక కామేశ్వరుడు. ఆయన ఏ రూపం ధరిస్తే ఆవిడ ఆ రూపం ధరిస్తుంది.

ఆవిడ ఏ రూపం ధరిస్తే ఆయన ఆ రూపం ధరిస్తాడు. అమ్మవార్ని

ఇప్పుడైతే కామేశ్వరీ అన్నారు గాని కంకాలాలు వ్రేలాడేసుకుంటూ, నాలిక బయటపెట్టుకొని నర్తించే కాళిస్వరూపంగా ఉన్నప్పుడు ఆయన మహాకాలుడు.

ఇప్పుడు అమ్మవారు కామేశ్వరిగా కనిపించింది కనుక ఆయన కామేశ్వరుడు అయ్యాడు. పరమేశ్వరుడు అలా అందంగా తయారవ్వగానే అమ్మవారు ఆయనకేసి ప్రేమగా చూసి సిగ్గుతో తలవంచుకుంది. అలాగే కామేశ్వరుడు చూస్తున్నాడు.

'అన్యోన్యాలోకనాసక్తౌ తాపభౌ మదనాతురౌ' - అమ్మా! ఆయన్ని వివాహం చేసుకోమని చెప్పక్కర్లేదు. వాళ్ళు అలా ప్రేమగా చూసుకుంటున్నారు. వారిద్దరూ ఒకరికొకరు సిద్ధపడ్డారని నిర్ణయించుకొని వివాహం చెయ్యాలి కనుక 'అమ్మా! ఆయన్ని వివాహం చేసుకొంటావా!' అని బ్రహ్మగారు అడిగారు.

అప్పుడు అమ్మవారు చెప్తోంది, "ఆయన్ని పెళ్ళిచేసుకోమంటే మాత్రం నాకు కొన్ని నిబంధనలు ఉన్నాయి. పెళ్ళి చేసుకొన్నాక ఆయన చెప్పినట్టు నన్ను వినమంటే ఒప్పుకోను. నాకసలు ఎవరూ అక్కర్లేదు. ఎవరో సహాయం ఉంటేనే నేను పని చెయ్యగలనుకుంటున్నారా!

ప్రక్కన ఆయన లేకపోతే బాగోదన్నారు కనుక నేను వివాహం చేసుకొంటానని చెప్పానుగాని నిజానికి 'అహమేకా' - నేను ఒక్కదానినే.

ఏక అంటే ఒక్కటి అని కాదు 'ప్రధానం' అని అర్థం. నేను ప్రధానం. నాకెవరి సహాయం అక్కర్లేదు. అన్నీ నేను చెయ్యగలను.

'స్వతంత్రాహం సదా దేవా! స్వేచ్ఛాచారవిహారిణీ' - నేను నా ఇచ్చ ప్రకారంగా తిరుగుతా! కానీ నన్నేమీ అనకూడదు. అందుకు ఆయన ఒప్పుకుంటే పెళ్ళి చేసుకుంటాను

'మమానురూపచరితో భవితా తు మమ ప్రియః'-నాకు అనుగుణంగా ఆయన ఉంటాడా!" అని అంది అమ్మవారు. 'తథేతి' - అలాగే అన్నాడు కామేశ్వరుడు. ఐతే నాకు సమ్మతమే అంది అమ్మవారు.

'తథేతి తత్రప్రతిశ్రుత్య సర్వైర్దేవైః పితామహః'. ఈ వచ్చిన ఆవిడ నిజానికి ఆయన యొక్క శక్తి. ఇచ్చాశక్తి గనుక అంత స్వేచ్ఛగా మాట్లాడింది. అందుకే 'శివాస్వాధీనవల్లభా'. స్వాధీనవల్లభా అంటే వల్లభుణ్ణి స్వాధీనం చేసుకొన్న తల్లి. లలితోపాఖ్యానమంతా విన్నాక లలితాసహస్రం చదివితే ఈ కథ అంతా గుర్తు వస్తుంది.

'స్వాధీనవల్లభా' నామంలో కళ్యాణం చెప్పబడింది.

ఒకరికొకరు నచ్చారు కనుక కళ్యాణం చెయ్యాలి. ముందు అమ్మవారు స్వయంవరం చేసింది. అమ్మవారు ఒక్కసారి గగనం వైపు చూడగానే అమ్మవారి సంకల్పశక్తి చేత ఒక అద్భుతమైన కుసుమ మాల వచ్చింది. ఆ కుసుమ మాల చేతితో పట్టుకొని సిగ్గుతో అలా వదిలింది. అది వెళ్ళి కామేశ్వరుని కంఠంలో పడింది. స్వయంవరం అయ్యింది. ఇక వివాహం జరగాలి.

ఆయన ప్రక్కన ఉన్న విష్ణువుని పిలిచి, "నాయనా! నువ్వు వెళ్ళి వివాహం చెయ్యి" అని బ్రహ్మ చెప్పాడు.

విష్ణువు అన్నయ్య వరుస అమ్మవారికి. హిమవంతుడు తరువాత చేస్తాడు.

అది తరువాత వచ్చే కథ. హిమవంతుడు కూడా విష్ణువంశంలో పుట్టినవాడు.

'విష్ణుః పర్వతానామధిపతిః' ఇదో పెద్ద వేద రహస్యం.

నారాయణుడు ముహూర్తం ఎప్పుడు బాగుందని అడిగితే బ్రహ్మగారు ఇప్పుడే బాగుందని చెప్పాడు. 'ముహూర్తోఽద్యైవ సంప్రాప్తో జగన్మంగళ కారకః'. వెంటనే "దాతుమర్హసి కల్యాణీమస్తై కామశివాయ తు"-ఈయన కామశివుడు.

ఈయన పేరే కామేశ్వరుడు. ఆ కామశివునికి ఆ కళ్యాణిని ఇచ్చి వివాహం చెయ్యాలి.

శివకామసుందరి అని అమ్మవారికి పేరు.

తచ్ఛ్రుత్వా వచనం తస్య దేవదేవస్త్రివిక్రమః

దదౌ తస్మై విధానేన ప్రీత్యా తాం శంకరాయ చ

బ్రహ్మ మంత్రాలు చదువుతున్నారు. ఆయన్ని అనుసరించి వశిష్ఠాది మహర్షులు కూడా మంత్రాలు చదువుతూ ఉన్నారు.

దేవర్షి పితృముఖ్యానాం గంధర్వాపురసాం తథా

సర్వానాం దేవజాతీనాం సాన్నిధ్యే జలపూర్వకం

కల్యాణం కారయామాస శివయోరాదితేశవః

గంధర్వాపురసలు అందరూ మంగళగీతాలు పాడుతూ నర్తిస్తూ ఉండగా వారి ఉభయుల హస్తాలను కలిపి విష్ణువు ధార పోసాడు. ఇది మహాకామేశ్వరీ కామేశ్వరుల కల్యాణఘట్టం.

ఈ చిత్రమే మనకి ద్రవిడ దేశంలో ఎక్కువగా కల్యాణమండపాల వద్ద కనపడుతుంది. అది విష్ణువు ధారబోస్తుంటే పార్వతీపరమేశ్వరులిద్దరూ చేతులు పట్టుకొని ఉంటారు. విష్ణువు ధారపోస్తే కల్యాణం జరిగింది.

ఈ కల్యాణం జరిగాక వారి ఉభయుల్ని సింహాసనం మీద కూర్చోబెట్టారు. ఆ దివ్యసింహాసనం పై కూర్చున్న ఆది దంపతులను తలంచుకొని నమస్కరించుకోవాలి. ఇలా కొత్తగా పెళ్ళైన వధూవరులకి అందరూ కానుకలు ఇస్తున్నారు.

ఉపాయనాని ప్రదదుస్సర్వే బ్రహ్మాదయ స్సురాః,

దదౌ బ్రహ్మేక్షుచాపం తు వజ్రసార మనశ్వరం.

తయోః పుష్పాయుధం ప్రాదా దహ్లానం హరిరవ్యయం,

నాగపాశం దదౌ తాభ్యాం వరుణో యాదసాంపతిః.

అంకుశం చ దదౌ తాభ్యాం విశ్వకర్మా విశాంపతిః,

కిరీటమగ్నిః ప్రాయచ్చ త్తాటంకే చంద్రభాస్వరౌ.

నవరత్నమయీం భూషాం ప్రాదా ద్రత్నాకర స్స్వయం,

దదౌ సురాణా మధిపో మధుపాత్ర మథాక్షయం.

చింతామణిమయీం మాలాం కుబేరః ప్రదదౌ తదా,

సామ్రాజ్యసూచకం ఛత్రం దదౌ లక్ష్మీపతిస్స్వయమ్.

గంగా చ యమునా తాభ్యాం చామరే చంద్రభాస్వరే,

బ్రహ్మ చ వనవో రుద్రా హ్యదిత్యా శ్చాశ్వినౌ తథా.
దిక్పాలా మరుతస్సాధ్యాః గన్ధర్వాః ప్రమథేశ్వరాః,
స్వాని స్వాన్యాయుధా న్యస్త్యై ప్రదదుః పరితోషితాః.
రథాంశ్చ తురగా న్నాగా నృహవేగా నృహబలాన్,
పుష్టా నరోగా నశ్రాంతాం క్షుత్తుష్టాపరివర్జితాన్.
దదుర్వజ్రోపమాకారా నాయుధాం త్సపరిచ్ఛదాన్.

ముందుగా బ్రహ్మదేవుడు తన సంకల్పశక్తిలోంచి అమ్మవారికి చక్కటి చెరకువిల్లుని ఇచ్చి, 'అమ్మా! ఇది నీకు ఆయుధం' అని కానుకగా ఇచ్చాడు. అది చూడ్డానికి చెరకు విల్లుగాని, వజ్రాయుధంలా గట్టిగా ఉందన్నారు.

అనశ్వరం - ఎప్పుడు దెబ్బ తినని చెరకువిల్లు. నారాయణుడు అమ్మవారికి ఎప్పుడు వాడని పూల ఆయుధాలని ఇచ్చాడు. వరుణుడు నాగశక్తితో కూడిన పాశాన్ని ఇచ్చాడు. విశ్వకర్మ అంకుశాన్ని ఇచ్చాడు. అమ్మవారి నాలుగు ఆయుధాలని నలుగురు దేవతలు తెచ్చి ఇచ్చారు. అగ్నిదేవుడు అమ్మవారికి ఒక కిరీటాన్ని కానుకగా ఇచ్చాడు. చంద్రుడు, సూర్యుడు కలిసి అమ్మవారికి తాటంకాలు ఇచ్చారు అంటే వాళ్ళ శక్తి అందులో ఉందని అర్థం. ఇవన్నీ సంకేతాలు.

అమ్మవారి ఆయుధాలలో ఆయా దేవతాశక్తులు ఉన్నాయి. అగ్నిశక్తి అమ్మవారి కిరీటంలో ఉంది. పాశంలో వరుణశక్తి ఉంది. విశ్వకర్మ శక్తి అమ్మవారి అంకుశంలో ఉంది. హరిశక్తి బాణములలో ఉంది. బ్రహ్మశక్తి ఇక్షుచాపంలో ఉంది. మనకు అర్థం కావడంకోసం వాళ్ళు పెళ్ళి కానుకలు ఇచ్చారని చెప్తున్నారు.

ఈ ఘట్టం ద్వారా పార్వతీపరమేశ్వరులు మనకి మరింత దగ్గరౌతారు. సముద్రుడు నవరత్న అలంకారములు, వస్త్రాలు ఇచ్చాడు. సురాధీశుడైన ఇంద్రుడు మధుపాత్రని ఇచ్చాడు. కుబేరుడు చింతామణి మాలని ఇచ్చాడు. లక్ష్మీపతి పువ్వులబాణాలు ఇవ్వడమే కాకుండా లక్ష్మీదేవితో వచ్చి ఒక ఛత్రాన్ని ఇచ్చాడు.

అమ్మవారు 'ఏకాతపత్ర సామ్రాజ్యా' - సర్వజగత్తుకి ఏకైక నాయక.

అందుకు సంకేతంగా సామ్రాజ్యసూచకమైన ఛత్రాన్ని ఇచ్చాడు. గంగ, యమునలు వచ్చి చామరాలు ఇచ్చారు. గంగా, యమునలు ఎంత ప్రశాంతంగా ఉంటాయో ఆ చామరాలు వీస్తూ ఉంటే అంత బాగుంటుంది.

అనేకమంది దేవతలు అనేక రకాలైన ఆభరణాలని, ఆయుధాల్ని అమ్మవారికి ఇచ్చి నమస్కారం చేసుకొన్నారు. అప్పుడు అమ్మ వారిని ఆ దివ్యమైన సింహాసనంపై కూర్చోబెట్టి

బ్రహ్మాది దేవతలంతా కలిసి పట్టాభిషేకం చేసారు.

మహాకామేశ్వరునితో కూడిన మహాకామేశ్వరికి పట్టాభిషేకం.

‘శివకామేశ్వరాంకస్థా శివ(వా) స్వాధీనవల్లభా’ అయిన ఆ తల్లికి పట్టాభిషేకం చేసారు.

ఇది లలితాసామ్రాజ్య పట్టాభిషేక ఘట్టం.

కళ్యాణం తరువాత పట్టాభిషేక ఘట్టం.

అమ్మవారు శ్రీమన్నగరమంతా పాలన చేస్తోంది. దానితో దేవతలు- వారికి స్వర్గమని ఒకటుందని, ఇంతవరకూ ఆ లోకంలో ఉన్నామనే విషయం మర్చిపోయి, వారందరూ హాయిగా శ్రీమన్నగరంలో కామేశ్వరీకామేశ్వరుల వద్ద ఉన్నారు.

ఆ లోకాలు మాత్రం అలా భ్రష్టుపట్టిపోయి ఉన్నాయి. పైగా అమ్మవారి దగ్గరకి వెడితే అమ్మవారి కంటిచూపుల్లోంచే వారందరి కోరికలు తీరిపోతున్నాయి. అన్ని కోరికలు తీరి పోతున్నాయంటే అర్థం, అమ్మ చూపుల ప్రభావం చేత మరి ఏ కోరికా పుట్టడం లేదు. ఏ కోరికా లేని మహదానంద పరిపూర్ణస్థితిని ఇస్తోంది.

అమ్మ కళ్ళకి కామాక్షీ అని పేరు. కామాక్షీ అని బ్రహ్మదేవుడు పేరు పెట్టాడు.

తద్భుష్టా చరితం దేవ్యా బ్రహ్మ లోకపితామహః

కామాక్షీతి తదాభిఖ్యాం దదౌ కామేశ్వరీతి చ

ఆ తల్లికి కామాక్షీ, కామేశ్వరీ అని పేర్లు. ఈ పేర్లు మన జీవితంలో ఏవైనా అవసరమైనవి ఉంటే వాటికి సంబంధించిన కోరికల్ని తప్పకుండా తీరుస్తాయి. చివరకు ఏ కోరికా అవసరంలేని పరిపూర్ణమైన ఆనందస్థితిని కూడా ఇస్తాయి.

కేవలం తన దృష్టిపాతం చేతనే భక్తులందరినీ ప్రసన్నం చేయడం చేత, కమనీయమైన నేత్రాల వల్ల కామాక్షీ అనే పేరు అమ్మవారికి వచ్చింది.

కామాక్షీ, కామేశ్వరీ అనే రెండు పేర్లతో బ్రహ్మదేవుడు అమ్మవారిని కీర్తించాడు.

నమస్కరించిన ప్రతి జీవుని మనోరథాన్ని తన దృష్టిమాత్రంచేతనే నేరవేర్చే తల్లి కనుక కామాక్షీ.

‘స ఐక్ష్వత బహుస్యామ్ ప్రజాయేయ’ అని వేదమంత్రం. ‘ఐక్ష్వత ‘ అంటే చూసాడని అర్థం. కళ్ళు మూసుకుని ఉంటే లయం.

పరమేశ్వరుడు కళ్ళు విప్పితేనే సృష్టి, స్థితి, లయలు అన్నీ జరుగుతున్నాయి. పరమేశ్వరుని కన్నులు విప్పుట అనే శక్తి ఏదైతే ఉన్నదో అదే అమ్మవారు. అదే ఇచ్చా జ్ఞాన క్రియాత్మకమైన శక్తి. అదే కామాక్షీ.

‘కళ్ళ అళ్ళ మళ్ళ ఇతి కామః’ అని మరో అర్థం.

కామాక్షీ - ఆవిడ కళ్ళు తెరిస్తే సృష్టి. ఆ తెరిచి అలా నిలిపితే స్థితి. మూస్తే లయ. సృష్టికి ప్రతీక అయిన బ్రహ్మదేవుడు ‘క’ కారం ద్వారా, స్థితికి ప్రతీక అయిన విష్ణువు ‘అ’కారం ద్వారా, లయకి ప్రతీక అయిన రుద్రుడు ‘మ’కారం ద్వారా తెలియచేయబడు తున్నారు. ‘క’ ‘అ’ ‘మ’ - బ్రహ్మ విష్ణు రుద్రులు - సృష్టి స్థితి లయలు ఇవన్నీ కళ్ళల్లోనే ఉన్న తల్లి కనుక కామాక్షీ.

కామాక్షీ అన్నమాటలో ఇంత లోతైన అర్థం ఉన్నది కనుకనే అమ్మవారు చిదగ్నికుండం నుండి ఆవిర్భవించిన వెంటనే ‘కామాక్షీ కామదాయినీ’ అని కీర్తించి, ‘దేవర్షిగణసంఘాత స్తూయ మానాత్మవైభవా’ అని దేవతలందరూ కలిసి ప్రస్తు తించారు.

శ్రీమన్నగరంలో అందరూ హాయిగా ఉన్నారు.

కానీ నారదునికి బాధ పట్టుకుంది. ఆయన లోకాలన్నీ తిరిగేవాడు. ప్రతిలోకం క్షీణించి పోయి ఉంది. దేవతల పని బాగానే ఉంది. కానీ భూలోకంలో, పాతాళలోకంలో, దేవ లోకంలో నందనోద్యానవనం ఇవన్నీ పాడైపోయాయి. కనుక నారదుల వారు వచ్చి వారితో ‘మీరంతా మీ లోకాలకి వెళ్ళరా!’ అని అడిగాడు. వారు ‘మేం వెళ్ళం. మాకు ఇక్కడే బాగుందంటే నారదులవారు అమ్మవారి దగ్గరకి వెళ్ళారు.

“అమ్మా! వీళ్ళు నిన్ను ఎందుకు పిలిచారో మర్చిపోయారు. భండాసురుని సంహరించ దానికి నిన్ను పిలిచారు. వాడు ఆనందంగానే ఉన్నాడు. మీరంతా ఆ లోకాల్ని విడిచి పెట్టి ఇక్కడికి వచ్చేసారు.

మీరంతా తిరిగి ఆ లోకాల్లోకి వెళ్ళి ఆ లోకాలన్ని క్షేమంగా ఉండేలా చక్కగా పాలించాలి. కనుక వారికి నువ్వే నచ్చజెప్పమ్మా!” అని అమ్మవారికి చెప్పాడు. వెంటనే అమ్మవారు దేవతలతో సమావేశం చేసి, “మీ లోకాలకి మీరు వెళ్ళండి. మీకు అక్కడికి వెళ్తే భయమేమీ లేదు. ఎవరివల్ల మీకు భయం ఏర్పడిందో ఆ అసురుని సంహరించడానికి నేను బయల్దే రతాను” అంది తల్లి.

దేవతలంతా వారి లోకాలకి చేరారు.

అమ్మవారు ఆ దివ్యమైన శ్రీమన్నగరం నుంచి శూన్యకపట్టణం మీదకి యుద్ధానికి బయలుదేరారు.

‘భండాసురవధోద్భుక్త శక్తిసేనాసమన్వితా’ - అలా బయలుదేరిన తల్లి ఎన్నో లీలలు చేసింది.

ఫలశ్రుతి:

హయగ్రీవస్వామి ఇప్పటి వరకూ చెప్పిన ఆఖ్యానాన్ని విన్న ఫలాన్ని చెప్తూ

ఏతదాఖ్యాన మాయుష్యం సర్వమంగళకారణం

ఆవిర్భావం మహాదేవ్యా స్తస్యాః రాజ్యాభిషేచనం

ఈ ఘట్టాల శ్రవణ ఫలం ఆయుః కారకం, సర్వమంగళాలను ఇస్తుంది.

యః ప్రాతరుత్థితో విద్వాన్భక్తిశ్రద్ధా సమన్వితః

జపేద్ధన సమృద్ధస్సౌత్సుధాసమ్మిత వాగ్మవేత్

ఎవరైతే ప్రాతఃకాలంలో లేచి దీనిని పారాయణ చేస్తారో వారికి ధన సమృద్ధి లభిస్తుంది.

అమృతమయమైన వాక్కులు లభిస్తాయి.

నాఽ శుభం విద్యతే తస్య పరత్రేహచ ధీమతః

యశఃప్రాప్నోతి విపులం సమానో త్తమతామపి

వారికి ఇహంలోనూ పరంలోనూ కూడా అశుభమనేది జరగదు. మంచి

యశస్సు లభిస్తుంది. సాటివారిలో ఉన్నత స్థితిలో ఉంటారు.

అచలా శ్రీర్భవేత్తస్య శ్రేయశ్చైవ పదేపదే

వారికి స్థిరమైన లక్ష్మి లభించడమే కాకుండా అడుగడుగునా శ్రేయస్సులు లభిస్తాయి.

కదాచి న్న భయం తస్య తేజస్వీ వీర్యవాన్భవేత్

తాపత్రయవిహీనశ్చ పురుషార్థశ్చ పూర్వతే

అని వివరించారు.

దీనిని శ్రద్ధగా విన్న వారికి తాపత్రయాలు నశించి పురుషార్థాలు లభిస్తాయి.

ఇక్కడికి లలితోపాఖ్యానంలో ఒక భాగం పూర్తి అయింది.

ఇప్పుడు రెండవ భాగం ప్రారంభమవుతోంది.

రాబోయే ఘట్టాలన్నీ కూడా ప్రధానమైన ఉపాసనా మర్మాలతో కూడుకుని ఉంటాయి. దీనిని కథాపరంగా చూస్తే అమ్మవారి లీలా విలాసమంతా మన హృదయంలో స్ఫురిస్తూ ఆనందించడం కూడా ఒక అద్భుతమైన ఉపాసన.

ఇక్కడ నుంచి అమ్మవారి విజృంభణ ఉంటుంది. ఇందులో శక్తి సేనలు అన్నీ పని చేస్తాయి. ఈ శక్తి సేనలు ఎక్కడి నుండో వచ్చి అమ్మవారికి సహాయం చెయ్యడం కాకుండా, అమ్మ నుంచే ఆవిర్భవించి పని చేస్తున్నాయి.

సూర్యబింబం నుంచి సూర్య కిరణాలు ఎలా వస్తున్నాయో అమ్మ నుంచి శక్తి సేనలు అలా వచ్చాయి. ఒకొక్క కిరణానికి ఒకొక్క శక్తి ఉంది. ఆ విషయం మన వేదవిజ్ఞానం చెప్పింది. ఒకొక్క కిరణంలో ఒకొక్క రకం శక్తి ఉన్నట్లు, అమ్మనుండి వెలువడిన అనేక కిరణాలలో అనేకమైన శక్తులు ఉన్నాయి. మన లోపల ఉన్న కరడుగట్టిన అవిద్యను నశింపచెయ్యడానికి ఇవి పనిచేస్తాయి.

ఈ ఘట్టాలలో ప్రస్తావించబడే అమ్మవారి మూర్తులను మన హృదయంలోకి ఆహ్వానించి, మనలో ఉన్న అవిద్యను సమూలంగా నాశనం చెయ్యమని ప్రార్థించాలి. దేవతలు భావన చేత, శబ్దం చేత ఆవిష్కరింపబడతారు. శబ్దమే దేవత స్వరూపం.

దేవతని ఎలా ఆరాధించాలో కావ్యకంఠ గణపతిముని గారు చెప్తూ.

అర్చనకాలే రూపగతా సంస్తుతి కాలే శబ్దగతా

చింతనకాలే చిత్తగతా తత్త్వ విచారే సర్వగతా

అర్చనకాలే రూపగతా... ఈ స్పృహ ఉండాలి. కొంతమంది అర్చన చేస్తూ ఉంటారు కాని ఎదురుగా దైవాన్ని పెట్టుకున్నామనే స్పృహ కూడా ఉండదు. అది ఉంటే చాలు ప్రేమ ఏర్పడుతుంది. కాని విగ్రహదృష్టే తప్ప ఈశ్వర భావన కలగడం లేదు. విగ్రహం యందు శిలాదృష్టి, గురువు యందు మానవ దృష్టి, మంత్రమునందు కేవలం శబ్ద దృష్టి ఎవరికి ఉంటుందో వారికి సిద్ధి లభించదు. అర్చన చేసేటప్పుడు లింగమైనా, విగ్రహమైనా సాక్షాత్తు దేవత అనే ప్రేమభావన కలగాలి. ఆ ప్రేమభావన కలిగినా, కలగకున్నా అందులో దేవత ఉంది. ప్రేమభావన కలిగితే ఉన్న దానిని పొందుతాం. కొంతమంది అతి తెలివి తేటలకు పోయి కొన్ని మాటలు చెప్తూ ఉంటారు. “ఎవరి విశ్వాసం వారిదండీ. అందుకని దండం పెడితే రాయిలో కూడా ఆయన ఉంటాడ”ని అంటుంటారు. అది ఇతర మతాలకు

చెల్లుతుందోమో కానీ మన మతంలో విశ్వాసంతో పని లేదు అందులో దేవుడు ఉంటాడు.

విగ్రహం చెక్కిన విధానం, ప్రతిష్ఠించిన విధానంలో దేవతాశక్తి ఆవిష్కృతమై సిద్ధమై అందులో ఉంటుంది.

మనం నమస్కరిస్తే దానిని పొందుతాం. భక్తి ఉంటే భావన కలిగితే తొందరగా దేవతానుగ్రహాన్ని పొందుతారు. అర్పించినప్పుడు రూపము నందు ఉంటుంది.

సంస్తుతి కాలే శబ్దగతా - స్తోత్రం చేసేటప్పుడు శబ్దంలో అమ్మవారు ఉంటారనే స్పృహతో స్తోత్రం చెయ్యాలి. మంత్రం జపం చేసినా, స్తోత్రం చేసినా ఇది వాక్రియం. ఆ వాక్కులో అమ్మవారు స్తోత్ర రూపంలో శబ్దంలో కనిపిస్తారు.

చింతన కాలే చిత్తగతా - చింతన చేసేటప్పుడు చిత్తంలో ఉంటారు.

తత్త్వవిచారే సర్వగతా - తత్త్వ విచారణ చేస్తే అదే తల్లి ఆత్మరూపిణిగా విశ్వమంతా వ్యాపించిందని తెలుస్తుంది.

నాలుగు రూపాలతోనూ మనం అమ్మవారిని ఆరాధించుకోవాలి.

ఈ అంశాలన్నింటిని దృష్టిలో పెట్టుకుని ఈ ఘట్టాలన్నీ వినాలి. ఇవి కేవలం రాక్షస సంహారంలో వచ్చిన మూర్తులనే కాకుండా మనల్ని జీవితాంతం అనేక రకాలైన అరిష్టాల నుండి కాపాడడానికి అమ్మవారు ధరించిన మంత్రమయ మహామూర్తులు. శ్రీవిద్యలో వచ్చే సర్వ దేవతా స్వరూపాలు ఇందులో చెప్పబడ్డాయి. శ్రీవిద్యలో ప్రధానం రాజరాజేశ్వరీ లలితా మహాత్రిపురసుందరి అయినప్పటికీ ఆమె నుంచి వచ్చిన అనంత శక్తులకు ప్రత్యేకించి మంత్రాలున్నాయి.

అమ్మవారి నుండి వచ్చిన వారాహీ, శ్యామలా, సంపత్కరీదేవీ, అశ్వరూఢాదేవీ, తిరస్కరిణీ, నకులీశ్వరీ ఈ విధంగా ఎందరో దేవతల ప్రస్తావన వస్తుంది.

శ్రీచక్రరాజ వివరణ

అమ్మవారు యుద్ధానికి సిద్ధపడ్డారు. అందరూ రథాలు సిద్ధం చేసుకుంటున్నారు.

అమ్మవారి రథం కూడా సిద్ధమైయ్యింది. 'చక్రరాజరథారూఢా సర్వాయుధపరిష్కృతా' - ఆవిడ ఆవిర్భవించి ఏ శ్రీచక్రంలో వచ్చారో, ఆ చక్రరాజమే ఆవిడకు రథం. అమ్మవారు దేని యందు అధివహించి విశ్వమంతా వ్యాపించి ఉన్నారో అదే రథం.

చక్రరాజము అంటే చక్రాలలో శ్రేష్ఠమైనది - అంటే యంత్రాలలో శ్రేష్ఠమైన యంత్రం అదే శ్రీయంత్రం/శ్రీచక్రం.

ఆ శ్రీయంత్రం ప్రతి ఆవరణలోనూ అనేక ఆయుధాలున్నాయి.

ఆయుధం అంటే దానికి రెండు శక్తులుంటాయి.

అవి రక్షణ, శిక్షణ. సత్ప్రవృత్తులకు రక్షణ. దుష్ప్రవృత్తులకు శిక్షణ. మనకి ఎవరైనా కష్టం కలిగిస్తే అది తొలగాలి. అప్పుడు శిక్షణ. మనం, మన మంచి రక్షింపబడాలి అది రక్షణ. ఈ రెండూ చేసేది మంత్రం.

మననాత్ త్రాయతే ఇతి మంత్రమ్. మంత్రశక్తులే ఆయుధాలు.

ఈ ఆయుధాలతో కూడిన మహారథం అమ్మవారిది.

దానిలో అమ్మవారు కూర్చుని ఉన్నారు. ఆ దివ్యమైన రథ వర్ణన ఇక్కడ చేస్తున్నారు. చక్రరాజం మీద అమ్మ ఉన్నది-అనగానే, చక్రరాజరథం అంటే ఏమిటి? అది ఎలా ఉంటుందని అగస్త్యులువారు అడిగితే, హయగ్రీవస్వామివారు అమ్మవారికి నమస్కారం చేసి శ్రీచక్ర స్వరూపాన్ని ఇక్కడ వ్యాఖ్యానిస్తున్నారు.

ఇక్కడ సాంకేతిక పరిజ్ఞానం ఎక్కువ ఇవ్వదలచుకోలేదు. కేవలం భక్తికి, భావనకి, ఉపాసనకి ఎంతమేరకు అవసరమో అంత మేరకే వివరించడం జరుగుతోంది.

ముందు యంత్రం అంటే ఏమిటో వివరించుకుందాం.

దేవతా స్వరూపాన్ని భారతీయ ఉపాసనా విజ్ఞానం ప్రధానంగా మూడు రూపాలుగా ఆవిష్కరించింది.

1. మంత్రం- ఇది దేవత యొక్క శబ్దరూపం. 2. యంత్రం- ఇది రేఖారూపం.

3. విగ్రహం- ఇది మనకు కనిపించే స్థూలాకృతి. మన వలె కనిపించడం, నాలుగు చేతులు ఉండడం, సూర్యుడు, చంద్రుడు తాటంకములుగా ఉండడం. ఈ విగ్రహం సామాన్యునికి కూడా వెంటనే అర్థం అయిపోతుంది. ఇది దివ్యమంగళ లీలా విగ్రహం.

తర్వాత ఉన్నది యంత్రం, ఆ తరువాత మంత్రం. మంత్రం సూక్ష్మ రూపం. దాని కంటే కొంచెం స్థూలం యంత్రం. దాని కంటే స్థూలం విగ్రహం. కాని విగ్రహంలో ఈ రెండూ ఉంటాయి. ఏ విధంగా మన శరీరంలో కనపడకపోయినా ప్రాణము, బుద్ధి ఉన్నాయో, అదే విధంగా విగ్రహంలో యంత్రం, మంత్రం రెండూ ఉంటాయి.

ఎన్ని మంత్రాలుంటాయో అందరు దేవతలుంటారు. కొన్ని దేవతలకి అనేక రూపాలు కనిపిస్తాయి. ఉదాహరణకి వినాయక మూర్తులలో 56 రకాలు ఉన్నారు. ఇంకా శివ, విష్ణురూపాలు అనేకం ఉన్నాయి.

ప్రధానమైన గణపతి మంత్రం ఒకటి ఉన్నప్పటికీ, దానికి కొన్ని బీజాక్షరాలని కలిపితే ఆకృతిలో మార్పు వస్తుంది. శబ్దంలో మార్పు వస్తే ఆకృతిలో మార్పు వస్తుంది. ఏ శబ్దాన్ని

కలిపితే ఎలాంటి ఆకృతి వస్తుందో తెలియడమే మంత్రజ్ఞానం.

అది ఋషికి మాత్రమే తెలుస్తుంది.

“అమంత్రమక్షరం నాస్తి-నాస్తి మూల మనౌషధం” అని శాస్త్రం.

మంత్రం కాని అక్షరం లేదు. ఔషధం కాని మూలం (వేరు) లేదు అన్నారు. ప్రతి మూలం ఔషధమే. ఏ మూలాన్ని ఎలా కలిపితే ఔషధం అవుతుందో వైద్యునికి తెలుసు. ఏ అక్షరాన్ని ఎలా మేళవిస్తే మంత్రమవుతుందో ఋషికి తెలుసు.

వైద్యుడు చెప్పినట్లు మందు చేసుకోవడం. ఋషులు చెప్పినట్లుగా మంత్రం స్వీకరించడం మన పని. అంతే తప్ప మనకి మంత్రం మార్చే హక్కు మనంతట మనం పుస్తకాలు చూసి జపం చేసే హక్కు పనికి రాదు.

మందుల పుస్తకం తెచ్చుకుని మనంతట మనం మందులు పుచ్చుకుంటే ఎంత ప్రాణాంతకమో, పుస్తకాలు చూసి మంత్రాలు నేర్చుకుంటే అంతే ప్రాణాంతకం. నామాన్ని మంత్రంగా జపిస్తే తప్పేం లేదు గాని మంత్రాన్ని మన ఇష్టానుసారం జపించరాదు. దానికి నియమాలు ఉన్నాయి.

ఈ విషయాలను స్ఫురణలోకి తెచ్చుకుని ఇక్కడ మంత్రమయమైన ఆ దేవతామూర్తులను దివ్యనామాలతో అందరు కీర్తించుకోవచ్చు.

ఇప్పుడు ఈ చక్రం అనేది అటు విగ్రహానికి, ఇటు మంత్రానికి మధ్యరూపం.

ఎవరైనా మీ గుళ్ళు విగ్రహాలను పూజించేవి అంటే సమాధానం చెప్పగలగాలి. కేవలం లలితోపాఖ్యానమే కాకుండా దీన్ని ఆధారం చేసుకుని హిందూ విజ్ఞానాన్ని ఆవిష్కరించు కోవాలి. హిందువులకు మాత్రమే దేవాలయాలు ఉన్నాయి. మిగిలిన వారందరికీ ప్రార్థనా లయాలు ఉన్నాయి. వాళ్ళు విశ్వాసంగా ఏదో ఒక ప్రతీక పెట్టుకుని దండం పెట్టుకుంటారు. దేవతా వ్యవస్థ ఉన్న ఒకే ఒక్క మతం హిందూమతమే. దేవతా వ్యవస్థను ఏ విధంగా ఉపయోగించాలనే జ్ఞానం ఇక్కడ ఉంది.

మన సంస్కృతి మన ఋషుల మీద, వారు ఇచ్చిన విజ్ఞానం మీద ఆధారపడి ఉంది. ఆలయమంటే ఏ దేవతను ప్రతిష్ఠ చేస్తున్నామో, ఆ దేవతకు సంబంధించిన అంగ దేవతలు, ఉపాంగ దేవతలు, పరివార దేవతలు వీళ్ళందరూ ఉంటారు.

ఆ ప్రధాన దేవత ఎక్కడ ఉండాలి?

అంగదేవతలు ఎటు ఉండాలి?

ఎలాంటి దేవతని ఎలాంటి శిల్పంలో చెక్కాలి?

ఈ నిర్ణయాలన్నీ శాస్త్రంలో ఉన్నాయి. పురుష విగ్రహాలను చెక్కేటప్పుడు పుంశిల, స్త్రీ విగ్రహాలకు స్త్రీశిలను వాడతారు. వాటికి పీఠం చెక్కేటప్పుడు నవుంసక శిల వాడతారు.

ఏ శిల ఏంటో చెప్పడానికి ఆగమ శాస్త్రమని ఒక శాస్త్రం ఉంది. ఆ విగ్రహాన్ని చెక్కాక కూడా దానికి ఎన్నో ప్రక్రియలు ఉన్నాయి. ఏ దేవతను అక్కడ ప్రతిష్ఠ చెయ్యదలుచుకున్నారో ఆ దేవతకు సంబంధించిన మంత్రాన్ని తదుపాసకుడు కొన్ని లక్షలు జపం చేస్తాడు. ఎన్ని జపించాడో అందులో కొంత భాగం హోమం చేస్తాడు. కొంత భాగం తర్పణ చేస్తాడు. అలా మంత్ర పురశ్చరణ చేస్తాడు.

ఆ మంత్రాన్ని ఒక యంత్రంలో ప్రతిష్ఠించి ఆరాధన చేస్తాడు. ఆ యంత్రాన్ని ప్రతిష్ఠ చేసే దేవతావిగ్రహాల చోట పెట్టి దాన్ని ఆరాధిస్తారు. ఈ లోపల విగ్రహాన్ని జలాధివాసం, క్షీరాధివాసం, ధాన్యాధివాసం, ఇత్యాది ప్రక్రియల ద్వారా శుద్ధి చేస్తారు. శుద్ధి చేసి అప్పుడు విగ్రహాన్ని ఆ యంత్రం పై పెట్టి ప్రతిష్ఠ చేస్తారు. ఇంత ప్రక్రియ మనకు ఉంది.

అప్పుడు ఈ మంత్రం ద్వారా యంత్రం ద్వారా దేవతాశక్తి ఆ విగ్రహంలో ప్రత్యక్షమవు భాసిస్తుంది అదే 'అర్చన కాలే రూపగతా'.

ఇంత ప్రక్రియ జరిగాక మన నమ్మకంతో పని ఏముంది? అక్కడ తప్పకుండా దైవం ఉండి తీరుతుంది. నమ్మి ప్రేమతో ఆరాధించేవాడు ఒక అన్నమాచార్యలా, రామదాసులా, త్యాగరాజస్వామివారిలా ఆ దైవంలో లీనమవుతాడు.

యంత్ర విజ్ఞానమనేది ప్రతీదేవతకి ఉంది. ఆంధ్రపదేశ రాష్ట్రంలో ఒంగోలు దగ్గర అద్దంకి అని ఒక ఊరు ఉంది. ఆ మధ్య కాలంలో అక్కడ ఒక సిద్ధ పురుషుడు ఉండేవారు. ఆయన ఎటువంటి వారంటే, ఎవరైనా మౌనంగా జపం చేస్తుంటే అతడు ఏ దేవతను జపిస్తున్నాడో చెప్పేవారు.

జపం చేస్తున్నప్పుడు మనకు తెలియకుండా మన చుట్టూ ఉన్న కాంతి మండలంలో దేవత ఉంటుంది. అది మనకి కనిపించదు. సిద్ధపురుషుడు కనుక ఆయనకు కనిపించింది. ఆయన, మరొక సిద్ధపురుషుడు కలిసి లలితాసహస్రం ఒక్కొక్క నామం హోమం చేస్తూ ఉండగా అగ్నిమండలంలో ఒక్కొక్క దేవతాకారం అక్కడ ఆయనకి కనిపించింది.

మంత్రవిజ్ఞానమంటే ఏదో నమ్మకమనే పొరపాటు అభిప్రాయం ఉంటే దాన్నితుడిచి పెట్టుకోవాలి. గ్రహించగలిగే సిద్ధ పురుషులు మనకు ప్రతీ కాలంలో ఉదాహరణలుగా కనిపిస్తారు.

లలితాసహస్రం ఒక్కొక్క నామంలో కొన్ని బీజాక్షరాలు, దేవతలు దాగి ఉన్నారు. హోమం

చేస్తున్న ఆ సిద్ధపురుషుడుకి మొత్తం వెయ్యి మంది దేవతలు కనిపించారు. ఆ వెయ్యి మంది దేవతలు ఎలా ఉన్నారో ఆయన ఒక గ్రంథం కూడా రచించారు. మంత్ర, యంత్ర శక్తులు ఎంత గొప్పవో చెప్పడానికే ఈ ఉదాహరణ తెలియజేయడమయింది.

మంత్ర విద్యని క్రమంగా ఒక భావనతో దర్శిస్తే, అదంతా మనలోనే కనిపిస్తుంది. ఆ శ్రీచక్రసంచారిణి, మన శరీర చక్రసంచారిణి అని తెలుస్తుంది. అప్పుడు ఈ నేను భావం, నేను కాదు ఇదంతా అమ్మ యొక్క వెలుగు అని తెలుస్తుంది.

ఇది ఆత్మవిద్యగా పరిణమిస్తుంది.

శ్రీవిద్య గురించి ఇంత చెప్పడానికి కారణం ఇది ఆత్మవిద్యగా పండింప చేసే బ్రహ్మ విద్యాస్వరూపం.

శ్రీచక్రంలో తొమ్మిది ఆవరణలు (తొమ్మిది చుట్లు) ఉన్నాయి.

దీనికి హయగ్రీవస్వామి వారు 'సవమం పర్వవిత్తస్యా' అన్నారు.

పర్వము అంటే భాగము. పర్వసంఖ్యలో మహాభారతం రచించారు వ్యాసదేవులు. విడి భాగాలుగా కనిపిస్తున్నా, ఒకదానితో ఒకటి సంబంధం ఉంటే దానిని పర్వం అంటారు. శ్రీచక్ర స్వరూపాన్ని క్రమంగా అర్థం చేసు కుంటూ చివరికి శరీరానికి అన్వయించుకోవాలి. శ్రీ చక్రాన్ని ఏ విధంగా పరిశీలించాలో భావనోపనిషత్తులో చెప్పారు.

ఆ భావనోపనిషత్తు ప్రకారంగా నిరంతరం భావన చేస్తే నవావరణాత్మకమైన శ్రీచక్రమే దేహమని, అందులో బిందుస్థానమేదో అది ఆత్మ యొక్క స్థానమని, ఆత్మశక్తి యొక్క ప్రకాశమే మిగిలిన ఎనిమిది ఆవరణలలో ఉందని తెలిసి మనం శ్రీచక్రంగా కనిపిస్తాం. విశ్వమే శ్రీచక్రంగా అనుభవానికి వస్తుంది.

శ్రీచక్రం అన్నప్పుడు మూడింటిని సమన్వయించుకోవాలి. ఎదురుగా మనం పూజించే శ్రీచక్రం. తరువాత విశ్వచక్రం. మూడవది శరీర చక్రం. ఈ మూడు చక్రాల సమన్వయమే అసలైన భావన.

అలాంటి భావన ద్వారా తెలియబడుతున్న పరతత్త్వం కనుక 'భావనాగమ్యా' అన్నారు.

యంత్రం కూడా దేవత యొక్క స్వరూపమే. ఇది రేఖారూపం. మంత్రం శబ్దరూపం. విగ్రహం ఆకృతిరూపం.

శ్రీచక్రంలో మనకి తొమ్మిది పర్వాలు, మధ్యలో బిందువు, చివరికి చతురస్రం ఉంటాయి. బిందువు నుంచి ఇవన్నీ విస్తారంగా కనిపిస్తున్నాయి. ఒక పద్యాన్ని చూస్తే అది ముడుచు

కున్నప్పుడు ఏదీ లేదు. అది విచ్చుకుంటే, ఆ మధ్యలో కర్ణిక ఉంటుంది. దానితో అనుబంధం పెట్టుకుని అనేక రేకలు కనిపిస్తాయి. అందులో విడివిడి భాగాలు లేవు అంతా కలిసి పద్యమే.

అలా ఇదంతా కలిసి ఒక మహా బిందువు. ఒక పెద్ద వృత్తం. వృత్తం లోపల బిందువు ఉంటుంది. బిందువు, వృత్తం ఈ రెండే చూడాలి.

బిందువు విస్తరిస్తే వృత్తం. వృత్తం సంక్షిప్తమైతే బిందువు. ప్రతి బిందువులో వృత్తం ఉంది, వృత్తంలో బిందువు ఉంది.

విశ్వాన్ని వృత్తముగా గీస్తే దీనికి కేంద్రమైన బిందువే అమ్మవారు. బిందువుని ఆధారం చేసుకుని వృత్తం లిఖిస్తారు. అలా విశ్వమనే మహా చక్రానికి కేంద్రశక్తి అమ్మ. ఏది బిందువులో ఉందో అదే వృత్తంలో ఉంది.

అలాగే కేంద్రంలో ఉన్న శక్తి విశ్వమంతా ఉంది.

విశ్వాన్ని ఒక పద్మంలా భావిస్తే, వికసించిన పద్మం లాంటింది ప్రపంచం.

దానికి మధ్యలో ఉన్నది కేంద్ర శక్తి అయిన పరమాత్మ.

పద్మం కూడా వృత్తానికి సంకేతమే.

పద్మం లాంటి విశ్వానికి నాభి యందు (కేంద్రమందు) ఉన్న శక్తి కనుకనే ‘పద్మనాభా!’ అని స్వామిని కీర్తిస్తున్నారు. పేర్లలో తేడా గానీ తత్త్వం మాత్రం ఒక్కటే. బిందువే విస్తరించి చతుర్రసం దాకా వచ్చింది.

ఇది ఎలాగంటే ఒక కొలనులో రాయి వేస్తే దాని నుంచి అనేక తరంగాలు కొలను చివర వరకు వస్తాయి.

ఇన్ని తరంగాలు ఆ రాయి పద్ద చోట స్పందన వల్ల వచ్చిన తరంగాలే. ఆ స్పందనకి ఎంత శక్తి ఉందో దానికి తగ్గట్టుగా తరంగాలు ఆవిర్భవిస్తాయి.

మనం విశ్వంలో చూసే అనేకాలైన తరంగాలకి ఆధారం ఈశ్వరుని యొక్క స్పందన శక్తి.

స్పందన శక్తి సంకల్పశక్తి, ఇచ్ఛాశక్తి.

ఈ మాటనే “నఖలు కుశలః స్పందితుమపి” అని సౌందర్యలహరిలో శంకరులు చెప్పారు. యంత్రవిజ్ఞానం అంటే ఇదే. ఒకొక్క ఆవరణలో కొన్ని రకాల శక్తులున్నాయి. ఈ ఆవరణలో ఉన్న శక్తికి, తరువాత ఆవరణలో ఉన్న శక్తికి చాలా విభిన్నత్వం ఉంది. ఇక్కడ కొన్ని శక్తులు, అక్కడ కొన్ని శక్తులు ఉంటాయి.

శ్రీచక్రం

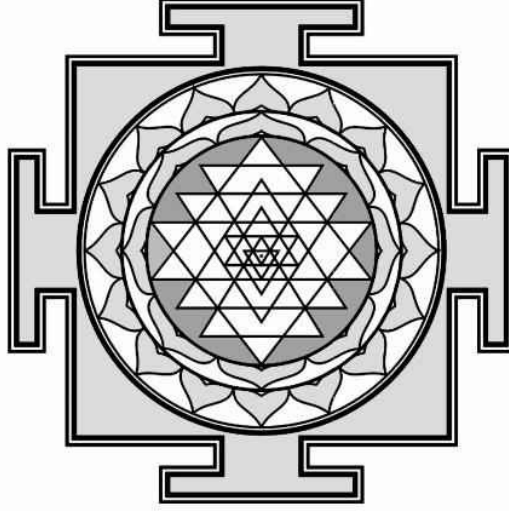
1 బిందువు	-	సర్వానందమయచక్రం
2. త్రికోణ చక్రం	- 3 త్రికోణాలు	సర్వసిద్ధిప్రదచక్రం
3. అష్టత్రికోణ చక్రం	- 8 త్రికోణాలు	సర్వరోగహరచక్రం
4. అంతర్దశార చక్రం	- 10 త్రికోణాలు	సర్వరక్షాకరచక్రం
5. బహిర్దశార చక్రం	- 10 త్రికోణాలు	సర్వాస్థానాధకచక్రం.
6. చతుర్దశార చక్రం	-14 త్రికోణాలు	సర్వసౌఖ్యదాయక చక్రం
7. అష్టదశ పద్మ చక్రం	- 8 దళాల పద్మం	సర్వసంక్షోభణచక్రం
8. షోడశదశ చక్రం	- 16 దళాల పద్మం	సర్వాశాపరిపూరకచక్రం
9. చతురస్రం	- 4 భుజాలు	త్రైలోక్యమోహన చక్రం

శ్రీచక్రం ఆవిర్భావం ఎలా జరిగిందంటే మొదట బిందువు.(పై నుంచి క్రిందికి క్రమం) ఇది మొదటి ఆవరణ(1) బిందువు నుంచి క్రమంగా త్రికోణ చక్రం ఒకటి కనిపిస్తుంది. ఇది రెండవ ఆవరణ(2) ఆ త్రికోణం తరువాత 8 త్రికోణాల చక్రం కనిపిస్తుంది. ఇది మూడవ ఆవరణ(3). అటు తరువాత 10 త్రికోణాల చక్రం. దీనిని అంతర్దశార చక్రం అని అంటారు. ఇది నాలుగవ ఆవరణ(4).

దాని తరువాత మరో 10 త్రికోణాల చక్రం. ఇది బహిర్దశార చక్రం. ఇది ఐదవ ఆవరణ(5). అటు తరువాత చతుర్దశ త్రికోణ చక్రం అనగా 14 త్రికోణాల చక్రం. ఇది ఆరవ ఆవరణ(6). అటు తరువాత అష్టదశపద్మచక్రము. ఇందులో 8 దళాలు ఉన్నాయి. పద్మ లక్షణం ఇందులో గోచరిస్తుంది. విస్తరిస్తున్న, వికసిస్తున్న లక్షణం. ఇది ఏడవ ఆవరణ(7). ఆ తరువాత 16 దళాల చక్రం. దాని చుట్టూ మూడు వృత్తాలు ఉన్నాయి. ఈ 16 దళాలు, 3 వృత్తాలు కలిపి ఒకే ఆవరణ, ఇది ఎనిమిదవ ఆవరణ(8). అటు తరువాత చతురస్రం. దీనికి 4 ద్వారాలు ఉంటాయి. ఇది మూడు రేఖలతో కూడిన చతురస్ర చక్రం. ఇది తొమ్మిదవ ఆవరణ(9).

కాని ఆరాధించే క్రమంలో ఎలా వస్తుందో చూస్తే మధ్యలోది అత్యంత సూక్ష్మం. క్రమంగా స్థూలానికి వచ్చేటప్పటికి పరమ స్థూలాకృతి ఈ చతురస్రం. ఆరాధన చేసేటప్పుడు ముందు చతురస్రం, ఆ తరువాత రెండవ ఆవరణగా చెప్పబడుతున్నది, 16 దళాలు, మూడు వృత్తాల వృత్తంతో కూడిన రెండవ ఆవరణ. అటు తరువాత అష్టదశావరణ, ఆ

పై చతుర్దశ త్రికోణ ఆవరణ, అటు తరువాత పది త్రికోణాలు బహిర్దశావరణ. అటు తరువాత మరో పది త్రికోణాలు అంతర్దశావరణ. ఆ తరువాత అష్టత్రికోణ ఆవరణ. తరువాత త్రికోణ ఆవరణ. మళ్ళీ మధ్యలో బిందువు.

చూడ్డానికి అవి గీతలే గాని ఒక రేఖ సరిగ్గా గీయగలిగితే, మనం అనుకోకపోయినా దేవతలు వచ్చి కూర్చుంటారు. వాళ్ళు అక్కడ ఉంటారు గనుకనే నియమంగా ఉండాలని చెప్పారు. నియమం చాలా అవసరం.

ఇంటికి ఎవరైనా స్వామీజీ వస్తే వాళ్ళకి అనువైన శౌచం అన్నీ ఏర్పాటు చేస్తామా? లేదా?

ఒక నిష్ఠాపరులైన వారు మన ఇంటికి వచ్చినందుకే మనం అంత శౌచం చేసినప్పుడు దేవత ఇంట్లో ఉన్నప్పుడు ఎంతో శుచి కావాలి.

ఈ జన్మలో ఒళ్ళు వంచి సాధన చేస్తే ఈ జన్మ ధన్యం అవుతుంది. ఒకవేళ యోగం ఉంటే జన్మరాహిత్యం వస్తుంది. జన్మ ఎత్తక తప్పని సరైతే గొప్ప జన్మలు వస్తాయి.

భగవధారాధన అన్నింటి కంటే గొప్పది. శ్రమతో కూడుకున్నదే కావచ్చు. మనం తిండి తినడానికి శ్రమ పడడం లేదా? ఎంతో కొంత శ్రమ పడుతున్నాంగా! కనుక భగవధారాధన మన అంతర్గతమైన ఆత్మ చైతన్యాన్ని ఆవిష్కరించుకొనే గొప్ప సాధన.

మన సంప్రదాయాన్ని మనమే రక్షించుకోవాలి. 'వర్ణాశ్రమవిధాయినీ, నిజాజ్ఞారూప నిగమా, పుణ్యాపుణ్య ఫలప్రదా, సదాచారప్రవర్తికా' ఈ నామాల యందు విశ్వాసం

సామవేదం షణ్ముఖశర్మ

ఉన్నవారం కనుక సదాచారబద్ధంగానే ఆరాధించాలి.

‘స్వబుద్ధి రచితైః శాస్త్రైః’ తన ఇష్టానుసారం మాట్లాడి ఏం ఫర్వాలేదంటే వాడికి శాస్త్రాల మీద నమ్మకం లేదని అర్థం.

పెద్దలు ఒక నియమం పెట్టారంటే తపస్సుతో దర్శించి ఆ నియమం పెట్టారు.

మనకు ఆ నియమం యొక్క ఆంతర్యం తెలిసేటంత తపస్సు లేదు కనుక, అనుసరించడమే మనం చెయ్యవలసినది తప్ప అతికమిస్తే మహాపాపం.

యచ్చాస్త్ర విధి ముత్యజ్య వర్తతే కామకారతః

న చ సిద్ధి మవాప్నోతి న సుఖం, న పరాంగతిమ్

అని కృష్ణపరమాత్మ గీతలో చెప్పిన మాట మనకి పరమ ప్రమాణం. ఎవరైతే శాస్త్రవిధిని అతిక్రమించి ఇష్టానుసారం ప్రవర్తిస్తారో వారికి ఇహంలోనూ పరంలోనూ కూడా సిద్ధి ఉండదు.

ఉపాసించే దేవత, ఉపాసించే విధానం శాస్త్రసిద్ధమై ఉండాలి. ‘అశాస్త్ర విహితం ఘోరం’ అని మరొక చోట చెప్తాడు కృష్ణపరమాత్మ.

కృష్ణుని చరణాలకు నమస్కరించి సంప్రదాయబద్ధంగానే బ్రతకాలి.

శ్రీచక్రంలో ముందుగా వచ్చేది చతురస్ర చక్రం. దీనికి చతుర్ధ్వారములు.

సర్వతోభద్ర యంత్రమని దీనిని అంటారు.

నాలుగు వైపులా ద్వారాలుండే దివ్యమైన గృహం. సర్వతోభద్రం అంటే క్షేమంకరమైనది.

దీనిలో చతుర్దిశలు, చతురామ్నాయాలు చెప్పబడుతున్నాయి.

చతురామ్నాయములు అంటే నాలుగు వేదములు. అంతేకాదు ఈ నాలుగింటి దగ్గర కూడా అనేక రకాలైన మంత్ర శక్తులున్నాయి.

ఈ శ్రీచక్రాన్ని మూడు రకాలైన ప్రస్తారాలలో చెప్తారు.

భూ ప్రస్తారం, మేరు ప్రస్తారం, కైలాస ప్రస్తారం.

1. భూ ప్రస్తారం, 2. మేరు ప్రస్తారం

భూప్రస్తారం అంటే కేవలం మనకు టూ డైమెన్షన్స్ కనిపిస్తున్నాయి. మేరు ప్రస్తారంలో త్రి డైమెన్షన్స్, ఎత్తు కనిపిస్తుంది. ఇది అంతా కూడా ఒక కోన్ షేపులో వస్తుంది. చతురస్రం క్రిందికి విస్తారంగా ఉంటుంది. బిందువు పైకి క్రమంగా అలా వెదుతూ ఒక కోన్ షేప్ లో పిరమిడికల్ షేప్ లో వస్తుంది. దీనిని మనం మేరు ప్రస్తారం అంటారు.

మాతృకావర్ణాలు మేళవించి చేసిన దానిని కైలాస ప్రస్తారము అని అంటారు. ఇందులో

ఏ ప్రస్తారమైనా ఆ చక్రాలు మాత్రం సర్వ సాధారణంగా ఉండేవే కనుక దాని ప్రకారంగా చూస్తే మూడు కనిపిస్తాయి. ఆ మూడింటిలో ఈ మూడు రేఖలు నాలుగు వైపులా విస్తరించాయి.

మొదటిగా ప్రథమ రేఖ. ఈ రేఖలో ఉన్న దేవతలు పది మంది.

దశప్రోక్తాసిద్ధి దేవ్యాః తాసాం నామాని మ చ్ఛ్రుణు
అణిమా మహిమా చైవ లఘిమా మహిమా తథా
ఈశిత్వా వశిత్వా ప్రాప్తి సిద్ధి శ్చ సప్తమీ
ప్రాకామ్య భుక్తి సిద్ధిశ్చ సర్వకామాభిధాన్సదా

ఈ దేవతలు మన శ్వాసలోంచి మనస్సులోకి ప్రవేశించి మన అంతరంగంలో భాసిస్తారు. నామం అంటే దేవత యొక్క శబ్దావతారం. నామం యందు కేవల అక్షర దృష్టిని పెట్టుకోకుండా దేవతా దృష్టి పెట్టుకోవాలి. ఇక్కడ ఏ ఏ దేవతలు చెప్తున్నారో ఆ దేవతలందరూ మన మనస్సులో ప్రతిష్ఠింపబడాలి.

భావిస్తే అనుగ్రహించే కరుణామయులైన వారందరూ నామ మాత్రం చేత ఆవిష్కరింపబడుతున్నారు. ఇక్కడ అంతా భావనయే. ఇదంతా భావనాపూర్వకమైన అర్చన. ఇక్కడ బాహ్యమేమీ లేదు.

వీరిని సిద్ధి దేవతలు అంటారు.

ఈ దివ్యమైన దేవతలు 1. అణిమా 2. మహిమా 3. లఘిమా 4. ఈశిత్వ 5. వశిత్వ 6. ప్రాప్తి 7. ఇచ్ఛాసిద్ధి 8. ప్రాకామ్యసిద్ధి 9. భుక్తిసిద్ధి 10. సర్వకామసిద్ధి. చాలామంది ఇక్కడ గరిమ తెలియజేయలేదని అనుకోవచ్చు. ఉపాఖ్యానంలో గరిమ అన్న నామం కనిపించినప్పటికీ శ్రీవిద్యా సంప్రదాయంలో గరిమ అనే సిద్ధి ప్రత్యేకించి లేదు. మహిమ అనే ఉంది. కొంతమంది “ఇచ్ఛాసిద్ధి” అనే క్రమం కూడా చెప్పారు.

ఇందులో ఉన్న దేవతల యొక్క స్వరూపాలే ఖడ్గమాల.

ఆ స్తోత్రానికి ఖడ్గమాల అనేది అసలు పేరు కాదు. దాని పేరు శుద్ధశక్తి మాల. ఖడ్గమాల అని ఎందుకన్నారంటే దాన్ని జపించడం చేత కొన్ని సిద్ధులు వస్తాయి.

అందులో ఖడ్గసిద్ధి మొదలైన సిద్ధులున్నాయి. “తాదృశం ఖడ్గమాప్నోతి” అని ఖడ్గసిద్ధికి సంబంధించిన ఆ శ్లోకాన్ని అక్కడ పెట్టారు. ఖడ్గసిద్ధి మొదలుకుని అనేక సిద్ధులు ఇక్కడ చెప్పబడుతున్నాయి. సర్వసిద్ధులను ఇవ్వగలిగేది. ఆయా సిద్ధుల కోసం దీనిని ఆరాధిస్తారు. ఇందులో చెప్పబడేవి శ్రీచక్రములో ఉన్న దేవతా నామాలే.

శ్రీచక్రంలో ప్రథమంగా చెప్పబడుతున్నవి అణిమా, మహిమా మొదలైన వారంతా పదిమంది సిద్ధిదేవతలు. ఈ దేవతల్లో ఏ ఒక్కటి మనకి సిద్ధించినా మనం గొప్పవాళ్లమే.

అమ్మవారి మొదటి గుమ్మం ఎక్కడమే మహాకష్టం. ఇది రహస్యం.

బిందువు దాకా వెళ్లగలగడం అంటే సామాన్యమా! పూజలో కళ్ళుమూసుకుంటే ఏ ఆవరణలో ఏ దేవత ఉంటుందో చెప్పేయవచ్చేమో కాని, ఆ ఆవరణని సిద్ధింప చేసుకోగలిగితే అది వాడి యొక్క స్థాయిని చెప్తుంది. ఇలాంటి వారు చాలా అరుదుగా ఉంటారు.

ఆంధ్రదేశంలో తెనాలి దగ్గర చందోలు అనే ప్రాంతంలో తాడేపల్లి రాఘవనారాయణ శాస్త్రిగారని మహా ఉపాసకులు ఉండేవారు. ఆయనకి అమ్మ ప్రత్యక్షం అయ్యేది. ఆయన దగ్గరకి వెళ్ళే వారికి కూడా అమ్మ కనిపించేది. అంత సిద్ధపురుషుడు.

ఆయన ఒక రహస్యాన్ని చెప్పారు. అయితే ఇంకా ఎందరో ఉండొచ్చు గాని మనకి ప్రసిద్ధులో వారిని చెప్తే గుర్తుంటుంది. బిందువు దాకా వెళ్ళిన సిద్ధపురుషుడు ఎవరైనా ఉన్నారా అని ఒక గొప్పసాధకుడు ఆయన్ని ప్రశ్నించారు.

ఆయన కూడా సామాన్యులు కాదు. శాస్త్రిగారు అతనికి మీరు బిందువు దగ్గరకి వెళ్ళారని చెప్తాడేమో అనుకున్నారు.

కాని శాస్త్రిగారు నిర్మాహమాటంగానే ఆయనతో మీరు చాలా గొప్పవారు 14వ త్రికోణ చక్రం వరకూ వెళ్ళారని చెప్పారు. అక్కడకి వెళ్లడం కూడా సామాన్యం కాదు.

కొంతమంది అణిమా, మహిమా దగ్గరకి వచ్చేసరికల్లా దుకాణాలు తెరిచేస్తారు. దుకాణాలు అంటే గాలిలోంచి సృష్టించడం, ఇక్కడ ఉంటూనే మరొక చోట ఉండడం. ఇవన్నీ కూడా అణిమా, లఘిమా, మహిమా మొదలైన గుమ్మం దగ్గర వచ్చే సిద్ధులు. ఇక్కడ ఎవరైనా కొంత గట్టి సాధన చేస్తే వాడికి లొంగుతాయి అవి. కాని అక్కడే ఆగిపోతే వాడు పైకి వెళ్లడు. మళ్ళీ జన్మపరంపరలోకి వెళ్ళిపోతాడు.

శంకరులవారు సౌందర్యలహరిలో 'పురారాతేః అంతఃపురమసి' అనే శ్లోకంలో ఈ రహస్యాన్ని చెప్పారు. ఇంద్రాది దేవతలు కూడా బిందువు దాకా వెళ్లలేరు. వారు కూడా ఈ గుమ్మం దగ్గర ఇచ్చిన వాటితోనే తృప్తి పడి వెళ్ళిపోతారు. ఐశ్వర్యాలు వస్తే చాలు. సుఖంగా ఉంటే చాలు ఇందుకు పూజించేవారికి అవే వస్తాయి.

అమ్మే కావాలనే వారికి ఇవన్నీ దాటించి అమ్మ ఒళ్ళో పెట్టుకుంటుంది. ఇదే కావాలనే వారికి నా గుమ్మం దగ్గర ఉన్నాయి తీసుకో అంటుంది.

మాకు అమ్మ కనపడలేదంటే - నీకు అమ్మకావాలా? అమ్మ ఇచ్చే వస్తువు కావాలా? అమ్మ కనపడడం అంత తేలికకాదు. ఒక సాధారణ రాజుగారి భార్య అయిన రాణినే చూడలేము. అలాంటిది 'పురారాతేః అంతఃపురం' త్రిపురాసుర సంహారకుడి యొక్క అంతఃపురం. అంత తేలికా! అక్కడ దాకా వెళ్ళడమే మహాకష్టం.

కనుక మొదట్లో ఉన్న ఈ పదిమంది సిద్ధి దేవతలు అనుగ్రహిస్తే బ్రతుకు చక్కగా సాగుతుంది. వీళ్ళందరూ అనుగ్రహిస్తేనే మన జీవితం.

అయితే మళ్ళీ ఆ సాధకుడు రాఘవనారాయణ శాస్త్రిగారిని రెట్టించి- “బిందువు దాకా వెళ్ళిన సిద్ధపురుషుడు ఏవరైనా ఉన్నారా” అని అడిగితే, “ఇప్పుడొక ఆయన ఉన్నారు ఆయనే కంచి మహాస్వామివారు శ్రీశ్రీశ్రీ చంద్రశేఖరేంద్ర సరస్వతీ స్వామి వార”ని చెప్పారు.

ఆయన బిందుస్థానానికి చేరి జీవన్ముక్తుడై భూమిపై నడయాడిన సదాశివస్వరూపం.

ఆయన సాక్షాత్తు అమ్మవారి రూపమే అని భావన చెయ్యాలి.

ఇక్కడ ఉన్న పదిమంది సిద్ధిదేవతల రూపాలు వర్ణిస్తున్నారు.

ఆ రూపాల్ని మనం దర్శించకలేక పోయినా భావించుటకు అనుగుణంగా ఉంటాయి.

ఏతా దేవ్యా శ్చతుర్వాహా జపాకుసుమసన్నిభాః

చింతామణిం కపాలం చ త్రిశూలం సిద్ధికజ్జలమ్

వీళ్ళు దాసాని పువ్వువలె ఎర్రని కాంతితో ఉంటారు. నాలుగు చేతులవాళ్ళు. నాలుగు చేతుల్లో చింతామణి, కపాలము, త్రిశూలము, సిద్ధి కజ్జలము అన బడే ఒక కాటుక పాత్ర పట్టుకుని ఉంటారు. వీళ్ళందరూ ఎలా ఉంటారో చెప్తూ-

దధానా దయయా పూర్ణా యోగిభిశ్చ నిషేవితా

దయామయులుగా, అనుగ్రహ స్వరూపులుగా ఉంటారు. ఈ సిద్ధిదేవతలందరి చుట్టూ కొందరు యోగినీ దేవతలు కొలుచుకుంటూ ఉంటారు.

తత్ర పర్వోర్ధ్వభాగే చ బ్రాహ్మద్యా అష్టశక్తయః

ఈ పర్వానికి రెండవ రేఖలో ఎనిమిది మంది శక్తులున్నారు. అవి-

బ్రాహ్మీ మాహేశ్వరీ చైవ కౌమారీ వైష్ణవీ తథా

వారాహీ చైవ మాహేంద్రీ చాముణ్డా చైవ సప్తమీ

మహాలక్ష్మీ రష్టమా చ ద్విభుజా శ్శోణ విగ్రహా

వీళ్ళు 1.బ్రాహ్మీ 2.మాహేశ్వరీ 3.కౌమారీ 4.వైష్ణవీ 5.వారాహీ 6.మాహేంద్రీ 7.చాముండా 8. మహాలక్ష్మీ. బ్రహ్మ యొక్క శక్తి బ్రాహ్మీ.

ఈ శక్తి ఉంటేనే ఆయన బ్రహ్మ అనిపించుకున్నాడు.

విష్ణువు యొక్క శక్తి వైష్ణవీ. మహేశ్వరుని యొక్క శక్తి మాహేశ్వరీ.

రంగులు ఇత్యాదులు తేడాలున్నా బ్రహ్మస్వరూపం ఇందులో గోచరిస్తుంటుంది. అలా ఒక్కొక్కరిలో ఆయా దేవతల స్వరూపాలు గోచరిస్తాయి. వీరు ఎర్రని రంగులో ఉంటారు.

కపాలముత్పలం చైవ బిభ్రాణా రక్తవాససః

వీరు ఒక చేతిలో కపాలం, మరొక చేతిలో ఉత్పలం పట్టుకుని ఉంటారు. కపాలం అంటే పుర్రె.

దృష్టి, శ్రవణం, వాక్కు, శ్వాస, బుద్ధి అన్ని కపాలంలోనే ఉన్నాయి. శివుడు కపాలం పట్టుకుంటాడంటే జ్ఞానస్వరూపుడు ఆయన. ఆ జ్ఞాన చైతన్యం ప్రసరిస్తేనే కపాలం పని చేస్తుంది. ఈ కపాలం అమ్మవారు గాయత్రీదేవి చేతిలో కూడా ఉంది.

‘శుభ్రం కపాలం గదాం’ అన్నారు. ఆవిడ చేతిలో కపాలం ఉంది. యజ్ఞ ద్రవ్యాలను ఉంచే కొన్ని పాత్రలకి కపాలములని పేరు. యజ్ఞస్వరూపిణి అయిన గాయత్రీదేవి కపాలం పట్టుకుంది. ఆ తల్లి స్వరూపాలే వీళ్ళందరూ. ఉత్పలం అంటే నల్ల కలువ.

వీటిని ధరించి, ఎర్రని వస్త్రాలు ధరించి ఉంటారు. బ్రహ్మాదుల వలె ఆకారము, ఆయుధములు కలవారు.

బ్రహ్మాది సదృశాకారాః బ్రహ్మాది సదృశాయుధాః

బ్రహ్మాదీనాం పరం చిహ్నం ధారయంత్యః ప్రకీర్తితాః

మూడవ రేఖలోనున్న పది మంది ముద్రాదేవతలు.

తస్యావ్యూర్ధ్వస్థానగతా ముద్రాదేవ్యో మహత్తరాః

ముద్రా విరచనాయుక్తైః హస్తైః కమలకాన్తిభిః

దాడిమీ పుష్పసంకాశా పీతాంబరమనోహరాః

చతుర్భుజా భుజద్వస్త్యధృత చర్మకృపాణికాః

మదరక్తవిలోలాక్షస్తాసాం నామాని మచ్ఛణు

ఈ ముద్రా దేవతల చేతులు కమలాల వలే ఉంటాయి. దానిమ్మపువ్వు వంటి ఎర్రని కాంతులతో ఉంటారు. పట్టువస్త్రాలు ధరించి చతుర్భుజాలతో ప్రకాశిస్తూ పై రెండు చేతుల్లో చర్మం, కృపాణము ధరించి ఉంటారు. చర్మము అంటే దాలు. కృపాణం అంటే ఖడ్గము. మిగిలిన చేతుల్లో వరదముద్ర, అభయముద్ర ధరించి ప్రకాశిస్తూ ఉంటారు.

వాళ్ళ కళ్ళు ఎర్రగా ఉంటాయి. వారి నామాలు:

సర్వసంక్షోభిణీచైవ సర్వవిద్రావిణీ తథా

సర్వాకర్షిణికా ముద్రా తథా సర్వవశంకరీ

సర్వోన్మాదసముద్రా చ షష్ఠీ సర్వమహాంకుశా

సర్వభేచరముద్రా చ సర్వబీజా తథాపరా

సర్వయోనిశ్చ నవమీ తథా సర్వత్రిఖణ్డికా

సిద్ధిత్రాహ్మదిముద్రాశ్చ హ్యేతాః ప్రకటశక్తయః

1.సర్వసంక్షోభిణీ 2.సర్వవిద్రావిణీ 3.సర్వాకర్షిణీ 4.సర్వవశంకరీ 5.సర్వోన్మాదిని,
6.సర్వమహాంకుశా 7.సర్వభేచరీ 8.సర్వబీజా 9.సర్వయోనీ 10.సర్వత్రిఖండా.

ఇక్కడితో మొదటి ఆవరణలో మూడు రేఖలలో ఉన్న దేవతలందరూ పూర్తి అయ్యారు.

ఈ దేవతలందరికీ ప్రకట యోగినులు అని పేరు. వీరందరూ భండాసుర సంహారం కోసం సిద్ధంగా ఉన్నారు.

సైనికులు ఉత్సాహంగా ఉంటేనే రాజుగారికి సంతోషం.

‘భండాసురవధోద్భుక్త శక్తిసేనాసమన్వితా’ - భండాసురుని సంహరించడానికి సిద్ధంగా శక్తి సేనలతో అమ్మవారు ఉన్నారు. ఆ శక్తి సేనల్లో మొదటి వాళ్ళు వీళ్ళు. ఇక్కడ మొత్తం ఈ చక్రానికి అధిదేవత ఉంటుంది. ఆవిడ పేరు ‘చక్రేశ్వరీ’.

అమ్మవారు తన ఆజ్ఞారూపమైన శక్తిని ప్రతీ ఆవరణలోనూ పెట్టారు. ఆవిడ కూడా అమ్మవారి స్వరూపమే. ఇక్కడ ఉండే చక్రేశ్వరి పేరు త్రిపుర.

ఈ చతురస్ర చక్రానికి త్రైలోక్యమోహన చక్రమని పేరు.

అటు తర్వాత మూడు వృత్తాల మధ్యన ఉన్న షోడశదళ పద్మం. షోడశ అంటే పదహారు. ఇవన్నీ పూర్ణత్వానికి సంకేతాలు.

పద్మం అంటే వికసించడం. క్రమంగా వికసించింది, విస్తరించి వ్యాపించింది. వ్యాపక త్వానికి చిహ్నం చతురస్రం.

విశ్వమంతా వ్యాపించినది అని చెప్పడానికి చతురస్రం.

వ్యాపక లక్షణం కలిగిన విష్ణువుకు కూడా చతుర్భుజాలు ఉండడంలో కారణమదే. యంత్రానికి దేవతకి ఉన్న సంకేతం ఇది.

చతురస్రం విస్తరణ, వికసన లక్షణం పద్మం.

ఇందులో 16 మంది దేవతలు ఒకొక్క దళంలో ఉన్నారు. వారి పేర్లు:

సామవేదం షణ్ముఖశర్మ

కామాకర్షిణికా చైవ బుద్ధ్యాకర్షిణికా కలా
అహంకారాకర్షిణీ చ శబ్దాకర్షిణికా కలా
స్పర్శాకర్షిణికా నిత్యా రూపాకర్షిణికా కలా
రసాకర్షిణికా చైవ గన్ధాకర్షిణికా కలా
చిత్తాకర్షిణికా చైవ ధైర్యాకర్షిణికా కలా
స్మృత్యాకర్షిణికా నిత్యా నామాకర్షిణికా కలా
బీజాకర్షిణికా నిత్యా చాత్మాకర్షిణికా కలా
అమృతాకర్షిణీ నిత్యా శరీరాకర్షిణీ కలా
ఏతా షోడశ శీతాంశోః కలారూపాశ్చ శక్తయః
అష్టమంపర్వ సంప్రాప్తా గుప్తా నామ్నా ప్రకీర్తితాః

1. కామాకర్షిణీ 2. బుద్ధ్యాకర్షిణీ 3. అహంకారాకర్షిణీ 4. శబ్దాకర్షిణీ
5. స్పర్శాకర్షిణీ 6. రూపాకర్షిణీ 7. రసాకర్షిణీ 8. గంధాకర్షిణీ 9. చిత్తాకర్షిణీ
10. ధైర్యాకర్షిణీ 11. స్మృత్యాకర్షిణీ 12. నామాకర్షిణీ 13. బీజాకర్షిణీ
14. అత్మాకర్షిణీ 15. అమృతాకర్షిణీ 16. శరీరాకర్షిణీ.
వీళ్ళు చంద్రకళాస్వరూపులుగా చెప్పబడుతున్నారు.
ఇక్కడ ఉండే చక్రాధిదేవత పేరు 'తిపురేశీ చక్రేశ్వరీ'.

చక్రం పేరు 'సర్వాశాపరిపూరకచక్రం'.

త్రైలోక్యమోహన చక్రంలోని దేవతలు అనుగ్రహిస్తే ముల్లోకాలలోని శక్తులన్నీ మన వశం అవుతాయి. వశం అంటే అర్థం మనం ఎప్పుడు పిలిస్తే అప్పుడు పలుకుతాయని కాదు. వశం అంటే అనుకూలమౌతాయని అర్థం. వశీకరణ అంటే అనుకూలత.

మొదటి చక్రంలోని దేవతలు అనుకూలిస్తే ప్రపంచంలో అన్ని మనకు అనుకూల మౌతాయి. నిజానికి జీవయాత్ర సుఖంగా గడవడానికి మొదటి ఆవరణలోవి చాలు. మనకే కాదు పెద్దపెద్ద దేవతలకు కూడా చాలు. ఇంక సర్వాశాపరిపూరక చక్రంలో దేవతలను మన శరీరానికి అన్వయించుకొంటే.. శబ్దాకర్షిణీకి ఉదాహరణ చూస్తే శబ్దం బయటొంది. చెవి అనేది ఒకటి ఉండడం వల్ల అది మనదాకా వచ్చింది.

ఆ చెవిలోకి ఏది ప్రసరించడం వల్ల శబ్దం ఆకర్షింపబడిందో అదే శబ్దాకర్షిణీ శక్తి. హృదయగతమైన చైతన్యమే క్రమంగా ప్రాణంలో, బుద్ధిలో, శరీరంలో ప్రవేశించింది. ఈ కనిపించే ప్రతీ ఇంద్రియానికి సూక్ష్మమైన భాగాలు లోపల ఉంటాయి. దాంట్లోకి ఈ

చైతన్యం ప్రవేశించాలి. అలా ప్రవేశిస్తే శ్రవణం దగ్గర శబ్దమనే అకర్షణ శక్తి పని చేస్తుంది. శబ్దాకర్షణ శక్తి అంతరంగంలో ఉంటేనే చెవికి శ్రవణమనేది వచ్చింది. ఇప్పుడు చెప్పిన పదహారూ కూడా మనలోకి పనికి వచ్చేవే.

దేనివల్ల మనం బ్రతుకుతున్నామో దాన్ని తెలుసుకోవడమే శ్రీచక్రోపాసన.

నిత్యం ఆ తల్లి వల్ల బ్రతుకుతున్నాం కనుక మనం కృతజ్ఞత చెప్పుకోవాలి.

కృతజ్ఞత అంటే అంతా నాది కాదు నీదే అని అనడం. అదే అర్చన. న మమ ఇదే యజ్ఞం. 'న మమ' ఇది నాదు కాదు. కామాకర్షణీ, బుద్ధాకర్షణీ, అహంకారాకర్షణీ అంటే నేను అనే భావాన్ని ఆకర్షించే ఆత్మ.

ఆత్మ నుంచి విస్తారమైన శక్తి ఇంద్రియాలన్నింటిని పని చేయిస్తోంది కనుక దాన్ని తెలుసుకునే ప్రయత్నం చేయాలి.

ఈ విశ్వమంతా ఈ శక్తులతోనే నిండి ఉంది. నీ శరీరం కూడా ఈ శక్తులతోనే ఉంది. జాగ్రత్తగా వీటిని గమనించితే లోపలే చూడగలం. ఇక్కడ చెప్పబడే చక్రం పేరు సర్వ ఆశా పరిపూరక. ఆశ అంటే అన్ని ఆశలు తీర్చేస్తుంది. కాని ఆశ అంటే మరొక అర్థం దిక్కులు. సర్వాశాపరిపూరక అంటే అన్ని దిక్కులా వ్యాపించిన చక్రం. వ్యాపకశక్తి. పదహారు దళాలతో పూర్తి పద్మవికసన శక్తి సర్వాశాపరిపూరక చక్రంలో కనిపిస్తోంది. కనుక అన్ని ఆశలను తీర్చే శక్తి. మన ఆశలు-మంచి వస్తువును చూడాలని, మంచి వస్తువు తినాలని, మంచివాసన చూడాలని ఇలా శబ్ద, స్పర్శ, రస, గంధ ఇంద్రియాలు ఉన్నాయి. ఇవన్నీ కూడా కామాకర్షణీ, బుద్ధాకర్షణీ, అహంకారాకర్షణీ యందే ఆధారపడి ఉన్నాయి. ఇవి సరిగ్గా పని చేస్తే ఆశలు నెరవేరుతాయి. ఇక్కడ ఉండే యోగినుల పేరు గుప్త యోగినులు. ఆ 16 మంది దేవతలు ఎలా ఉంటారో చెప్తూ

విద్రుమ ద్రుమ సంకాశా సర్వదా హసితాననాః

చతుర్భుజా స్త్రీనేత్రాశ్చ చంద్రార్థముకుటోజ్వలాః

చాపబాణౌ చర్మఖడ్గౌ దధానా దివ్యకాస్తయః

పగడపు చెట్లలా ఎర్రగా ఉంటారు. ఎప్పుడూ చిరునవ్వు నవ్వుతూ ఉంటారు. నాలుగు చేతులు, మూడు కళ్ళుతో ఉంటారు. మొత్తం 16 మందికి చంద్రలేఖలు ప్రకాశిస్తూ ఉన్నాయి. వారి నాలుగు హస్తాలలో చాపము, బాణము, చర్మము అంటే ఒక విధమైన దాలు వంటిది, ఖడ్గము దివ్యమైన కాంతులతో ప్రకాశిస్తూ ఉన్నాయి.

భండాసురపధార్థాయ ప్రవృత్తాః కుంభసంభవ

సామవేదం షణ్ముఖశర్మ

ఈ అవరణలో వాళ్ళు అందరూ కూడా యుద్ధానికి సిద్ధంగా ఉన్నారు. వీళ్ల చుట్టూ పదహారు మంది యోగినులు ఉన్నారు.

అటు తరువాత సప్తమవర్షం అష్టదశచక్రం. ఇక్కడ ఉండే యోగినుల పేర్లు గుప్తతరయోగినులు. వీళ్ళు అనంగ శక్తులు అని చెప్పబడుతుంటారు.

సప్తమే పర్వణి కృతావాసా గుప్తతరాభిదాః

అనంగశక్తయ స్త్యష్టే తాసాం నామాని మచ్ఛుణు

అనంగకుసుమా ౨ నంగమేఖలా చ ద్వితీయకా

అనంగమదనా ౨ నంగమదానాతురయా సహ

అనంగరేఖా చానంగవేగా ౨ నంగాంకుశాపి చ

అనంగమాలి న్యపరా ఏతా దేవో జపాత్విషః

ఇక్షుచాపం పుష్పశరాస్పృశకన్దుక ముత్పలమ్

బిభ్రత్తో ౨ దభ్రవిక్రాన్తి శాలిన్యో లలితాజ్జయ

భందాసురం ప్రతి క్రుద్ధాః ప్రజ్వలన్త్య ఇవ స్థితాః

వీళ్ళ పేర్లు 1. అనంగకుసుమా 2. అనంగమేఖలా 3. అనంగమదనా 4. అనంగమదనాతురా 5. అనంగరేఖా 6. అనంగవేగా 7. అనంగాంకుశా 8. అనంగమాలిని.

వీళ్ళు కూడా జపాసుకుమాల వలే ఎర్రని కాంతులతో ప్రకాశిస్తుంటారు.

ఇక్కడ ఉండే చక్రేశ్వరి పేరు త్రిపురసుందరీ చక్రేశ్వరీ. ఈ చక్రం పేరు సర్వసంక్షోభణ చక్రం. సంక్షోభణం అంటే కలవరపాటు అని అర్థం. కలవరపాటు అంటే కలత అని కాదు కదలికలు.

మనకి ఏదైనా కావాలంటే ముందు కదలికలు రావాలి. నేను అనే భావన యొక్క కదలికలు ఉంటేనే అన్ని వస్తున్నాయి. సృష్టి అంతా కదలికలు (వైబ్రేషన్స్) మీద ఆధారపడి ఉందని కాశ్మీర శైవ సిద్ధాంతం స్పందశాస్త్రం అని ప్రత్యేక శాస్త్రాన్ని చెప్పింది. సర్వసంక్షోభణము అంటే ఇదే. క్షోభ అంటే కలవరపాటు. క్షోభ ఉండటం వల్ల పరిణామం అనేది జరుగుతుంది.

పెరుగులోంచి నెయ్యి కావాలంటే క్షోభ కలగాలి. సృష్టిలో ఏదైనా వస్తువు పరిణామం పొందాలంటే క్షోభ అనేది కావాలి. ఈ క్షోభ కలిగించే, మనస్సును కలవరపెట్టే అనంగశక్తి, కామనాశక్తి యొక్క విశేషాలే ఎనిమిది మంది దేవతలు. వీరి హస్తాలలో ఒక చేత్తో ఇక్షు

చాపము అంటే చెరకువిల్లు, రెండవ చేతితో పూలహారాలు, మరో రెండు చేతులతో పూలబంతి, నల్లకలువ ధరించి ఉంటారు. వీరు అనంగకుసుమాది దేవతలు. వీళ్ళు కూడా అమ్మవారి అజ్ఞను అనుసరించి భండాసురసేనలతో యుద్ధం చెయ్యడానికి సిద్ధంగా ఉన్నారు.

అటు తరువాత ఆరవ అవరణలో చతుర్దశ త్రికోణచక్రం. చతుర్దశాలంటే బాహ్యంలో చతుర్దశ భువనాలే. ఈ చతుర్దశ భువనాధిదేవతలే వీళ్ళు. ఇక్కడ ఉండే దేవతలు సర్వసంక్షోభిణీ మొదలైనవారు.

ఈ చక్రం పేరే సర్వసౌభాగ్యదాయక చక్రం.

ఈ చక్రం సర్వసౌభాగ్యాలను ఇస్తుంది. ఇక్కడ ఉండే చక్రేశ్వరి పేరు త్రిపురవాసిని చక్రేశ్వరి. యోగినులు సంప్రదాయ యోగినులు. వీరే ఖడ్గమాలలో చెప్పే కులయోగిని దేవతలు.

‘సర్వసంక్షోభిణీ ముఖ్యా’ అని ఇక్కడ ఉండే దేవతలు పేర్లు చెప్తున్నారు.

చక్రరాజరథేంద్రస్య షష్ఠం పర్వ సమాశ్రితాః

సర్వసంక్షోభిణీముఖ్యా స్సంప్రదాయాఖ్యాయా యుతాః

సర్వాసంక్షోభిణీ చైవ సర్వవిద్రావిణీ తథా

సర్వాకర్షిణికాశక్తి స్సర్వాహ్లాదినికా తథా

సర్వసమ్మోహినీ శక్తి స్సర్వస్తమ్భనశక్తికా

సర్వజృమ్భణ శక్తిశ్చ తథా సర్వవశంకరీ

సర్వరంజనశక్తిశ్చ సర్వోన్మాదనశక్తికా

సర్వార్థసాధినీశక్తి స్సర్వసమ్మత్తిపూరణీ

సర్వమంద్రమయీశక్తి స్సర్వద్వన్ద్యక్షయంకరీ

ఇత్యేవం సప్రహ్లాదాయానాం నామాని కథితాని వై

1. సర్వసంక్షోభిణీ 2. సర్వవిద్రావణీ 3. సర్వాకర్షిణీ 4. సర్వాహ్లాదిని 5. సర్వసమ్మోహినీ
6. సర్వస్తంభినీ 7. సర్వజృంభణీ 8. సర్వవశంకరీ 9. సర్వరంజనీ 10. సర్వోన్మాదినీ
11. సర్వార్థసాధినీ 12. సర్వసంపత్తిపూరణీ 13. సర్వమంద్రమయీ 14. సర్వద్వంద్యక్షయంకరీ.

వేణీకృతాస్తోమ సిన్ధూరతిలకోజ్జ్వలాః

అతి తీవ్రస్వభావాశ్చ కాలానలసమత్పిషః

వహ్నిచాపం వహ్నిబాణం వహ్నిరూప మసిం తథా
వహ్నిచక్రాఖ్య ఫలకం దధానా దీప్తవిగ్రహః
అసురేంద్రం ప్రతి క్రుద్ధాః కామభస్మసముద్భవమ్
అజ్ఞాశక్తయ ఏవైతా లలితాయా మహాజనః

వీరు మహాతీవ్రరూపంతో ఉంటారు. చక్కని జడలు ధరించి, దానిపైన చంద్రుని అలంకరించుకుని ఉంటారు. సింధూరతిలకాన్ని ధరించి, కాలాగ్నివంటి కాంతులతో ఉంటారు. వీళ్ళు అతితీవ్రస్వభావం కలిగి ఉంటారు. వీళ్ళ ఆయుధాలు అగ్నిధనుస్సు, అగ్నిబాణము, అగ్నిమయమైన ఖడ్గము ధరించి, అగ్నితో కూడిన గుండ్రంగా ఉన్న దాలు పట్టుకుని ప్రకాశవంతమైన శరీరం కలిగినవారై భండాసురుని మీద మహా కోపంగా ఉంటారు.

మనలోపల ఉన్న తీవ్రమైన శక్తులు కూడా ఈ తల్లుల యొక్క దయలే. వీళ్ళు అమ్మ వారి యొక్క అజ్ఞాశక్తి స్వరూపాలు ఇక్కడ ఉండే తల్లి “త్రిపురవాసినీ చక్రేశ్వరి”.

ఈ మూడు ఆవరణలు అంటే షోడశదళ, అష్టదళ, చతుర్దశావరణలో ఉన్న దేవతలందరికీ నమస్కరించుకుని, ఐదవ ఆవరణలోకి ప్రవేశిస్తున్నాం.

రథపంచమపర్వస్థాః కులోత్తీర్ణా ఇతిస్మృతాః

ఇక్కడ ఉన్నవారుకులోత్తీర్ణయోగినీ దేవతలు.

తాశ్చ స్ఫటికసంకాశాః పరశుం పాశమేవచ

గదాం ఘంటామణిం చైవ దధానా దీప్తవిగ్రహః

దేవద్విష మభిక్ష్మద్ధా భ్రుకుటీకుటిలాననాః

ఏతాసామపి నామాని సమాకర్ణయ కుంభజ

వీళ్ళు స్ఫటికము వంటి కాంతులతో ఉంటారు. ఇది పదిత్రికోణాల చక్రం. దీన్ని బహిర్దశార చక్రం అంటారు. బయట వున్న పది త్రికోణాలు ఇవి. లోపల మళ్ళీ పది త్రికోణాలు ఉన్నాయి. దానిని అంతర్దశారకచక్రం అంటారు. రెండు త్రికోణాలు అవ్వడం వల్ల బహిర్దశారం, అంతర్దశారమని రెండు పేర్లు చెప్పారు.

బహిర్దశారంలోని దేవతలు స్ఫటికం వంటి కాంతులతో ఉంటారు. వీళ్ళు ధరించే ఆయుధాలు పరశువు, పాశము, గద, గంట. దేవద్రోహులైన రాక్షసుల పట్ల మహా క్రోధంగా ఉంటారు. వీరు కనుబొమ్మలు ముడివేసిన ముఖములతో సిద్ధంగా ఉంటారు.

వాళ్ళ పేర్లు వినవయ్యా! వింటే చాలు ఆనందం కలుగుతుందని చెప్తున్నారు అగస్త్యమహర్షికి హయగ్రీవస్వామివారు.

సర్వసిద్ధిప్రదా దేవీ సర్వసంపత్ ప్రదా పునః
సర్వప్రియంకరీ దేవీ సర్వమంగళకారిణీ
సర్వకామప్రదా దేవీ సర్వదుఃఖవిమోచనీ
సర్వమృత్యుప్రశమనీ సర్వవిఘ్ననివారిణీ
సర్వాంగసుందరీ దేవీ సర్వసౌభాగ్యదాయినీ
దశైతాః కథితా దేవ్యో దయయా పూరితాశయాః

1.సర్వసిద్ధిప్రదా 2.సర్వసంపత్ప్రదా 3.సర్వప్రియంకరీ 4.సర్వమంగళకారిణీ
5.సర్వకామప్రదా 6.సర్వదుఃఖవిమోచనీ 7.సర్వమృత్యుప్రశమనీ 8.సర్వవిఘ్ననివారిణీ
9.సర్వాంగసుందరీ 10.సర్వసౌభాగ్యదాయినీ.

వీరంతా అమ్మవారి దయతో కూడిన ఆజ్ఞలను నెరవేర్చే దేవతలు.

ఈ చక్రం పేరు సర్వార్థసాధకచక్రం. ఇది సర్వ ప్రయోజనాలను నెరవేర్చే చక్రము.
ఈ బహిర్దశార చక్రానికి అధిదేవతగా ఉన్న చక్రేశ్వరి “త్రిపురాశ్రీ చక్రేశ్వరి”.

తరువాత నాలుగవ ఆవరణ:

చక్రే తురీయపర్వస్థా ముక్తాగౌర సమత్విషః
నిగర్భయోగినీ నామ్నా ప్రథితా దశకీర్తితాః
సర్వజ్ఞా సర్వశక్తిశ్చ సర్వైశ్వర్యప్రదాయినీ
సర్వజ్ఞానమయీ దేవీ సర్వవ్యాధివినాశినీ
సర్వాధారాస్వరూపా చ సర్వపాపహరాతథా
సర్వానందమయీ దేవీ సర్వరక్షాస్వరూపిణీ
దశమీ దేవతా జ్ఞేయా సర్వేష్ఠితఫలప్రదా

నాలుగవ ఆవరణలో ఉన్న యోగినులు నిగర్భయోగినులు.

ఇది అంతర్దశారచక్రం. లోపల పది త్రికోణాలు.

అక్కడ ఉన్న దేవతల పేర్లు 1.సర్వజ్ఞా 2.సర్వశక్తి 3.సర్వైశ్వర్యప్రదాయినీ 4.సర్వజ్ఞాన
మయి 5.సర్వవ్యాధివినాశినీ 6.సర్వాధారాస్వరూపా 7.సర్వపాపహరా 8.సర్వానందమయీ
9.సర్వరక్షాస్వరూపిణీ. 10.సర్వేష్ఠితఫలప్రదా.

ఈ చక్రం పేరు సర్వరక్షాకరచక్రం. ఈ చక్రదేవతల్ని స్మరిస్తే అన్ని విధాలైన రక్షణలు

లభిస్తాయి. ఇక్కడ ఉన్న చక్రేశ్వరి “త్రిపురమాలినీ దేవత”.

ఏతా శ్చతుర్భుజా జ్ఞేయా వజ్రం శక్తిం చ తోమరం

చక్రం చైవాభిభ్రాణా భండాసురవధోద్యతా

వీరందరూ చతుర్భుజాలతో ప్రకాశిస్తుంటారు. వజ్రము, శక్తి, తోమరము, చక్రము, అనే నాలుగు ఆయుధాలు ధరించి భండాసురుని సంహరించడానికై సిద్ధంగా ఉన్నారు.

అటు తరువాత మూడవ ఆవరణ.

అథ చక్రేరథేంద్రస్య తృతీయం పర్వసంక్రితాః

రహస్యయోగినీ నామ్నా ప్రఖ్యాతా వాగధీశ్వరాః

అది ఎనిమిది త్రికోణాల చక్రం. దీనిపేరు సర్వరోగహరచక్రం. రోగాలు అధి, వ్యాధులని రెండు రకాలుగా ఉంటాయి. వ్యాధి శరీరానికి, అధి మనస్సుకి సంబంధించినది. ఈ జబ్బుల్ని తొలగించగలిగే దేవతలే వీళ్ళు. వీళ్ళు ఎనిమిది మంది రహస్యయోగినీ దేవతలు. వీళ్ళు వాగధీశ్వరులు. వీళ్ళే మనకి లలితాసహస్రం ఇచ్చిన దేవతలు. వీళ్ళంతా వాక్కు శక్తులని చెప్పబడుతున్నారు. వీళ్ళు ఎలా ఉంటారంటే

రక్తాశోకాప్రసూనాభా బాణకార్ముకపాణయః

కవచచ్ఛన్న సర్వాంగ్యో వీణాపుస్తకశోభితాః

అశోక కుసుమాల వలె ఎర్రగా ఉంటారు. వీళ్ళకి నాలుగు చేతులు. ఒక రెండు చేతుల్లో బాణము, ధనస్సును ధరించి ఉన్నారు. మిగిలిన రెండు చేతుల్లో వీణ, పుస్తకము ధరించి ఉన్నారు. వీళ్ళు వాగ్దేవతలు. వీళ్ళ శరీరానికి దివ్యమైన కవచము లున్నాయి. వీళ్ళ పేర్లు తలంచుకుంటే వాక్ శక్తి బాగా పని చేస్తుంది.

వశినీచైవ కామేశీ మోదినీ విమలా తథా

అరుణా చ జయిన్యాఖ్యా సర్వేశీ కౌళినీ తథా

అష్టావేతా స్మృతా దేవ్యో దైత్యసంహార హేతవః

1.వశినీ 2.కామేశ్వరీ 3.మోదినీ 4.విమలా 5.అరుణా 6.జయినీ 7.సర్వేశ్వరీ 8.కౌళినీ. ఈ ఎనిమిది మంది వాగ్దేవతలు.

వాగ్దేవతలు అంటే జ్ఞాన దేవతలు. మన వాక్కులన్నీ అక్షరాల మీద ఆధారపడి ఉన్నాయి. ‘అ’కారం నుంచి ‘హ’కారం దాకా ఉన్న అక్షరాలే. అ-హ ఈ రెండు మధ్యనే అన్ని అక్షరాలు ఉన్నాయి. అ-హ కి ఒక నాదం కలిపితే ‘అహం’ అయ్యింది.

అక్షరాలన్నీ 'అహం'లోనే దాగి ఉంటాయి. అ-హ ఈ మధ్యలో ఉన్న అక్షరాలు ఎనిమిది వర్గాలుగా విభజన చేసారు. అ ఆ ఇ ఈ దగ్గర్నుంచి అం అః వరకూ ఒక వర్గం.

దీనిని 'అ' వర్గము అన్నారు. తరువాత 'క' వర్గం ఇలా

'అ' వర్గమంటే - అ, ఆ, ఇ, ఈ, ఉ, ఊ, ఎ, ఏ, ఐ, ఒ, ఓ, ఔ, ఋ, ౠ, అం అః

'క' వర్గం - క ఖ గ ఘ జ

'చ' వర్గం - చ ఛ జ ఝ ఞ

'ట' వర్గం - ట ఠ డ ఢ ణ

'త' వర్గం - త థ ద ధ న

'ప' వర్గం - ప ఫ బ భ మ

'య' వర్గం - య ర ల వ

'శ' వర్గం - శ ష స హ

అకారాది అక్షరాలను దిద్దుకుంటున్నప్పుడు దేవతలను ఉపాసించే జాతి భారతజాతి. అక్షరాలు అమృతులు, అక్షరాలు పరమేశ్వరుడు.

ప్రతి అక్షరం ఈశ్వరస్వరూపం. మాతృకావర్ణరూపిణీ, మాలినీ హంసినీ మాతా. మాలినీ అంటే అక్షరమాల. మాతృకావర్ణరూపిణీ-అన్ని వాక్యాలకి ఇవే మాతృకలు. ఈ అక్షరాలు లేకపోతే మాటలు ఉంటాయా? మాటలు లేకపోతే బ్రతుకు ఉంటుందా?

ఇలా అ-వర్గం నుంచి శ-వర్గం వరకూ ఎనిమిది వర్గాలు. వీరికి అధిదేవతలు వశినీ, కామేశ్వరీ, మోదినీ, విమలా ఇత్యాది దేవతలు. అలాగే వీరు మంత్రాధిదేవతలు కూడా. మంత్రాలు ఎన్నిరకాల భాగాలతో ఉన్నాయో అన్ని రకాలు ఇక్కడ ఉన్నాయి.

వైదికమైనవైనా, తాంత్రికమైనవైనా మంత్రాలకు కొన్ని లక్షణాలు ఉంటాయి. వశినీ మంత్రాలు అంటే కొన్ని మంత్రాలు జపించడం వల్ల ప్రతికూలాలు అనుకూలాలు అయి పోతాయి. ఈ అనుకూలం చేసే మంత్రాలకి అధిదేవతలు వశినీ దేవతలు.

కామేశ్వరీ అంటే మన కోరికలు తీర్చే మంత్రాలు కొన్ని ఉన్నాయి. రోగం పోవడానికి ఒక మంత్రం, సంపదకోసం ఒక మంత్రం.

ఇలాగ కోరికలు తీర్చే మంత్రాలకు అధిదేవత 'కామేశ్వరీ.'

దుఃఖం బాగా ఉన్నప్పుడు అవి తొలగించి మనస్సులో ఒక ఆనందాన్ని ఇవ్వాలి. మనస్సులో ఒక ప్రశాంతమైన ఆనందం రావాలంటే ఆనందకరమైన మంత్రాలు ఉన్నాయి. వాటికి అధిదేవతయే 'మోదినీ' దేవత.

ఆత్మజ్ఞానానికి అవరోధం చిత్తశుద్ధి లేకపోవడం. చిత్తం శుద్ధమైతే తప్ప ఆత్మజ్ఞానం అర్థం కాదు. చిత్తశుద్ధిని కలిగించే కొన్ని మంత్రాలు ఉన్నాయి. వాటిని జ్ఞానమంత్రాలు అంటారు. 'విమలా' అనే దేవత ఆ మంత్రాలకు అధిదేవత.

అరుణ అనేది అనురాగ ప్రసారాన్ని కలుగజేస్తుంది. కరుణ, అనురాగము ప్రేమ మొదలైనవి కలిగించగలిగే మంత్రశక్తులకు అధిదేవత అరుణ.

జయినీ అంటే ఆధిక్యాన్ని ఇచ్చే మంత్రాలు. ఎవరైనా సరే వారి రంగంలో అధికంగా ఉండాలని అనుకుంటారు. సమానానాం ఉత్తమ శ్లోకోస్తు.

అన్నిటికంటే ఎక్కువగా ప్రకాశించడాన్నే జయం అంటారు. ఆ జయకారకమంత్రాలకు అధిదేవత జయినీ. సర్వేశీ అంటే అన్నిటియందు అధికారం కలిగియుండుట. ఈశ్వరత్వ మంటే లొంగదీసుకొని తన ఆధీనంలో ఉంచుకోవడం. అలా ఇవ్వగలిగే శక్తులున్న మంత్రాలు ఉన్నాయి. వాటికి అధిదేవత సర్వేశ్వరీ.

తర్వాత కౌళినీ. కుండలినీశక్తిని జాగృతం చేయగలిగే మంత్రశక్తులకు అధిదేవత కౌళినీ.

అన్ని రకాల మంత్రాలను ఎనిమిది రకాలుగా విభజిస్తే ఎనిమిది రకాల అధిదేవతలు వశినీ కామేశీ ఇత్యాదులు. ఏ మంత్రాలు తెలిసినా తెలియక పోయినా ఆ పేర్లు తెలుసుకొని అమ్మవారికి నమస్కరిస్తే, ఆ మంత్రాధిదేవత

లంతా అనుగ్రహిస్తారు.

సర్వరోగహరచక్రఅధిష్ఠాత్రి అయిన ఆ తల్లికి నమస్కరించుకొని తరువాత ఎనిమిదవ ఆవరణలోకి ప్రవేశిస్తున్నాం.

అథ చక్రరథేంద్రస్య ద్వితీయం పర్వసంశ్రితాః
తిస్ర స్త్రీపీఠనిలయా అష్టబాహుసమన్వితాః
చాపబాణౌ పానపాత్రం మాతులుంగం కృపాణికామ్
ఫలకం నాగపాశం చ ఘంటాం చైవ మహాధ్వనిమ్
బిభ్రాణా మదిరామత్తా అతిపూర్వ రహస్యకాః
కామేశీ చైవ వజ్రేశీ భగమాలి న్యథాఽపరా
తిస్ర ఏతాస్త్మతా దేవ్యో భండశాసన తత్పరాః
లలితా సమమాహాత్మ్యా లలితా సమతేజసః
ఏతాస్తు నిత్యం శ్రీదేవ్యా అంతరంగాః ప్రకీర్తితాః

అది త్రికోణ చక్రం. అక్కడ ముగ్గురు దేవతలు ఉంటారు. వారు మహాకామేశ్వరీ, మహావజ్రేశ్వరీ, మహాభగవాలినీ. వీరికి ఎనిమిది చేతులు ఉంటాయి.

వీరి చేతుల్లో ఆయుధాలు చాపము, బాణము, పానపాత్ర, మాతులుంగము, ఖడ్గము, డాలు, నాగపాశము, ఘంట. వీరికి అతిపూర్వరహస్య యోగినులు అని పేరు. ఇక్కడున్న చక్రేశ్వరికి పేరు “త్రిపురాంబా చక్రేశ్వరి”. అమ్మవారి యొక్క ఆయుధ దేవతలైన చాపినీ, పాశినీ, అంకుశినీ ఇత్యాది ఆయుధ దేవతలు కూడా వీరి చుట్టూ ఉంటారు. ఆయుధ దేవతలంటే అమ్మవారు ధరించిన ఆయుధము యొక్క దేవతలు.

వీరు అమ్మవారికి అంతరంగికులు. దీనికి సర్వసిద్ధిప్రదచక్రమని పేరు.

తరువాత తొమ్మిదవ ఆవరణ అయిన బిందుచక్రం. దీన్ని ఆనందమయపీఠము అంటారు. ఇదే సర్వానందమయచక్రం. సత్ చిత్ ఆనందమయమైన పరబ్రహ్మస్థితియే అఖండానందము. అక్కడున్నది కేవల పరబ్రహ్మస్వరూపం. పరబ్రహ్మ, పరబ్రహ్మ యొక్క శక్తి. ఈ రెండు విడిగా ఉండవు. వీరు దీపం, కాంతి వలె ఉంటారు.

అక్కడ అమ్మవారు అయ్యవారి ఒడిలో మహాకామేశ్వరీ కామేశ్వరాత్మకమైన శివశక్త్యైక్య రూపిణియైన తల్లిగా గోచరిస్తుంది.

మనం చెప్పుకున్న కామాకర్షిణీ, బుద్ధాకర్షిణీ ఇవన్నీ లోకంలో వ్యవహరింప బడుతూ ఉన్నవే. ఇవి ఉంటేనే బయట ఉన్న లోకమైనా, లోపల ఉన్న లోకమైనా నడుస్తోంది. ఇంక ఏ లోకాలైనా పైన వివరించిన ఎనిమిది ఆవరణలలోనే ఉన్నాయి.

ఈ లోకాలన్నిటికీ పైన ఒకావిడ ఉంది. ఆవిడ బిందుపీఠనిలయా.

లోకాలకి అతీతంగా ఆవిడ ప్రకాశిస్తోంది కనుక - ‘లోకాతీత లావణ్యాత్ లలితా’ అని మత్స్యపురాణం చెప్తోంది. ఎనిమిదీ లోకాలైతే ఎనిమిది లోకాలకు అతీతంగా ఉన్న తల్లి లోకాతీతా, గుణాతీతా, స్వాతీతా, శమాత్మికా అయిన పరబ్రహ్మస్వరూపిణియే లలిత.

లలిత అంటే లోకాలన్నిటికీ అతీతమైన సౌందర్యం. అదే లోకాలన్నిటిలో ప్రసరించింది. లోకంలో ప్రసరించింది కాని లోకానికే పరిమితమై కూర్చోలేదు.

అదెలాగంటే సూర్యకాంతి కిటికీలోంచి ఇంట్లోకి వచ్చింది. సూర్యకాంతి ఎక్కడుందంటే మా ఇంటి కిటికీలో ఉందని చెప్తామా! కిటికీలో ఉన్నది సత్యమే. కాని ఆ సూర్యకాంతి కిటికీకే పరిమితమై లేదు. అది అఖండమైనది.

కాబట్టి ఎన్ని ఆవరణలైనా ఎనిమిది లోకాలలోనే ఉంటాయి. మనలోనూ ఉంటాయి. ఆ ఎనిమిది ఆవరణలకి అతీతం బ్రహ్మరంధ్రస్థానంలో సహస్రారంలో ఆ పరాశక్తి ప్రకాశిస్తూ ఉంది. ఆవిడ వెలుగే మన శరీరమంతా ప్రసరిస్తోంది. వీటన్నిటికీ అతీతంగా భాసిస్తున్న ఆ చైతన్యాన్ని చూస్తే దాని వల్లనే మన శరీరంలో సప్తధాతువులు, ఇంద్రియాలు, ప్రాణ శక్తులు, బుద్ధిశక్తులు ఇత్యాదులన్నీ పనిచేస్తున్నాయి. ఆవిడే అఖండాత్మస్వరూపిణీ. అన్నీ దాని వల్ల పని చేస్తుంటే ఆ పనులన్నీ వినియోగించుకొంటున్నాం గానీ, అన్ని పనులకు హేతువైన ఆ అనంతశక్తి స్వరూపిణిని మాత్రం తెల్సుకోలేకపోతున్నాం.

అమ్మవారు సమిష్టి కుండలినీ స్వరూపిణి. ప్రతి వ్యక్తిలోనూ, ప్రతి జీవునిలోనూ కుండలినీ స్వరూపంగా అమ్మవారు వ్యాపించి ఉన్నారు. అమ్మవారిస్వరూపంలో శబ్దరూపము, యంత్ర రూపము, విగ్రహరూపము, కుండలినీ స్వరూపం, తత్త్వరూపము అని ఐదు సౌందర్య ములున్నాయి. ఆ అయిదు సౌందర్యాలే సౌందర్యలహరి. ఈ సమిష్టి కుండలినీ స్వరూపిణి అయిన జగదంబిక ఈ తొమ్మిది ఆవరణలను సృష్టించింది.

నవచక్రాలకి, యోగపరంగా మన శరీరంలో ఉన్న చక్రాలకి సమన్వయం ఉంది. అమ్మవారి సృజన ఏ విధంగా జరిగిందో వర్ణిస్తూ...

‘బ్రహ్మాదయస్సముద్రాశ్చ తాలుమూలేన సాఽసృజేత్’

మొదటి ఆవరణలో చతురస్రంలో సిద్ధదేవతలు, మాతృకాదేవతలు, ముద్రాదేవతలు మొత్తం ఇరవై ఎనిమిది మంది. వీరితో కూడిన త్రైలోక్యమోహనమనే చతురస్ర చక్రాన్ని అమ్మవారు ‘తాలుమూలేన’ అనగా అమ్మవారి దవడల నుంచి సృజించింది. కాని ‘మూలేన’ అనే పదానికి, మూలాధారం నుండి అని కూడా స్వీకరించవచ్చు.

కొన్ని గ్రంథాలలో మూలాధారమని, కొన్ని గ్రంథాల్లో ‘తాలుమూలేన’ అని ఉంది. ఈ రెండు భాగాల నుంచి అమ్మవారు ఈ దేవతలను ఆవిష్కరించినట్లు చెప్పవచ్చు. కాని తరువాత తెలియజేసిన చక్రాలను ఆధారం చేసుకుంటే మూలాధారం నుంచి త్రైలోక్య మోహన చక్రాన్ని సృజించింది అని అర్థమౌతుంది. కనుక సమిష్టికుండలీ స్వరూపిణి అయిన ఆ తల్లి సృజించినది మూలాధార చక్రం నుండే.

అటుతర్వాత...

స్వాధిష్ఠాన ప్రదేశేన సుధాసూతి కలామయా

స్వాధిష్ఠాన చక్రం మూలాధారం పైన ఉంటుంది. దాని నుంచి సృష్టించింది పదహారు

దళాలతో ఉన్న రెండవ ఆవరణ సర్వాశపరిపూరక చక్రం.

అటు తరువాత 'మణిపూరేణ సర్వసంక్షోభణాభిధమ్'-సరిగ్గా నాభి ప్రాంతంలో ఉన్న మణిపూరకచక్రం నుంచి సర్వసంక్షోభణమనే మూడవ ఆవరణ ఎనిమిది దళాల పద్మమును సృజించింది.

అటు తర్వాత...

అనాహత మహాచక్రాల్లలితాయాస్సముద్గతమ్

సర్వసౌభాగ్యదం నామ తత్థా దేవ్యా శ్చతుర్దశ

అనాహత చక్రం హృదయం వద్ద ఉంటుంది. అక్కడ నుండి పద్మాలుగు త్రికోణాల సర్వసౌభాగ్యదాయక చక్రాన్ని సృజించింది.

ఆజ్ఞాచక్రాన్మహేశాన్యా శ్చక్రం సర్వార్థసాధకం

విశుద్ధచక్రా దీశాన్యా సర్వరక్షాకరాభిధమ్

అటు తర్వాత విశుద్ధి చక్రం, ఆజ్ఞాచక్రం నుండి క్రమంగా సృజించినవి బహిర్దశారచక్రం, అంతర్దశారకచక్రం. బహిర్దశారచక్రాన్ని ఆజ్ఞాచక్రం నుండి సృజించింది. విశుద్ధి చక్రం నుండి అంతర్దశారచక్రాన్ని సృజించింది. ఇవి కొంచెం పైకి క్రిందకి అయినట్లు కనిపిస్తాయి కాని దాని మర్మాలు దానికి ఉన్నాయి. పది త్రికోణాలతో కనబడుతున్న బహిర్దశారచక్రం అమ్మవారి యొక్క ఆజ్ఞాచక్రం నుండి వచ్చింది.

ఇది సర్వార్థసాధక చక్రం.

సర్వరక్షాకరం అనబడే అంతర్దశారచక్రం అమ్మవారి విశుద్ధి చక్రం నుండి సృజించబడింది. అటు పై బ్రహ్మరంధ్రం నుంచి సృజించబడింది సర్వరోగ హర చక్రము. ఈ సర్వరోగహర చక్రమే వశిన్యాది వాగ్దేవతలతో కూడిన చక్రం. ఇది ఎనిమిది త్రికోణాల చక్రం. అటు తర్వాత త్రికోణ చక్రాన్ని అమ్మవారు సృజించారు. ఇది సర్వసిద్ధికరచక్రము.

ద్వాదశాంతమహాచక్రా ల్లలితాయా స్సముద్గతమ్

సర్వసిద్ధికరం చక్ర తత్థా దేవ్యశ్చ తద్భవాః

ద్వాదశాంతమహాచక్రాః. ఆ సహస్రారానికి చేరే లోపల బ్రహ్మరంధ్రం నుంచి సహస్రారం మధ్యలో ద్వాదశాంతము అనే స్థానం ఉంది. అక్కడ నుండి అమ్మవారు సృజించినది సర్వసిద్ధికరము అనే త్రికోణ ఆవరణ.

చివరకి ఏ బిందువైతే ఉందో అదే మూలస్థానమైన సహస్రారం. అక్కడ నుండి సృజించబడినది బిందుచక్రం. దీనిననుసరించి, మన శరీరానికి, శ్రీచక్రానికి ఉన్న

శ్రీ లలితోపాఖ్యానమ్

సమన్వయం పరిశీలించవచ్చు. కనుక శరీరమే శ్రీ చక్రం. విశ్వచక్రం, వ్యక్తిచక్రం, మనం ఉపాసించే శ్రీచక్రం మూడూ ఒక్కటే.

ఈ సమన్వయాన్ని సాధించడానికై ఉపాసన, జపం, ఇత్యాదులు చెప్పబడుతున్నాయి.

అన్నిటిలోను ఆ బిందువులో ఉన్న తల్లీ ఉన్నప్పుడు అన్నిటిని ఎందుకు పూజించడం? ఒక్క బిందువులో ఉన్న తల్లీనే పూజిస్తే సరిపోదా! అని అనరాదు. లోకంలో ఉన్నాం గనుక లోకం ఉన్నదంతా ఆ బిందువు యొక్క కాంతే అనే ఎరుకతో మనం ఆరాధించాలి. అప్పుడు ప్రపంచమంతా అమ్మమయంగా కనిపిస్తుంది. ప్రపంచమంతా అమ్మమయంగా చూడడమంటే ప్రపంచాన్ని నిరసించడం కాదు.

ప్రపంచమంతా అమ్మమయమే అని తెలుసుకోవాలి. పదిరకాల ఆభరణాలు కనపడితే అన్నిటిలో ఒకే రకమైన బంగారం ఉందని చెప్తారు. అదే విధంగా ఈ ప్రపంచం రకరకాల ఆభరణాలుగా కనపడుతున్నా అన్నిటా ఒకటే బంగారం. ఆ బంగారమే అమ్మవారు అనే పరమాత్మ. ఆవిడ ఉండడం వల్లే వీటన్నిటికి విలువ, చెలామణి, కదలిక ఉన్నాయి.

ఈ శరీరంలో ఉన్న ఆవరణలకుగాని, ప్రపంచంలో ఉన్న ఆవరణలకుగాని వీటన్నిటికి ఆ తల్లీ ఆధారం. ఆ వెలుగే ఇదంతా అని తెలుసుకోవాలి. అమ్మ అనే దీపకాంతే ఈ ప్రపంచమంతా ప్రకాశిస్తున్నదని తెలుసుకొంటే పని చేసే ప్రతి శక్తి ఆ పరాశక్తిస్వరూపిణి. అది తెలుసుకోవడమే శ్రీచక్ర ఆరాధన. క్రమంగా ఆరాధించి అందులో సర్వాన్ని లయం చేసేస్తాం. అదే

అరుణాం కరుణాతరంగితాక్షీం

ధృతపాశాంకుశ పుష్పబాణ చాపాం

అణిమాదిభిరావృతాం మయాః

అహమిత్యేవ విభావయే భవానీమ్

ఆవిడ అసలు సూర్యబింబం. ఆవిడ నుండి వచ్చిన కిరణాలే ఇప్పటి వరకు చెప్పబడ్డ దేవతలు. కిరణాలలో మొదటి కిరణం అణిమా. తరువాత మహిమా ఇవన్నీ కిరణాలు. ఇన్ని కిరణాలకి మూలమైన జ్యోతి అమ్మవారు. కనుకనే అణిమాదిభిరావృతాం మయాః - అణిమా మొదలైన కిరణాలతో కూడిన ఆ తల్లి ఎవరో చెప్తూ 'అహమిత్యేవ విభావయే భవానీమ్' అన్నారు.

'అహమిత్యేవ విభావయే భవానీమ్' అంటే అర్థం లౌకికంగా నేను భావిస్తున్నానని

మాత్రమే కాదు. ఆవిడ ఉండడం వల్లన అహం అనే స్ఫురణ ఉంది. ఈ 'అహం' ఆవిడదే అని నేను భావిస్తున్నాను. ఇదే 'అహం బ్రహ్మాస్మి'. ఆ బ్రహ్మము బిందువు.

ఆ తల్లి వల్ల వచ్చినదే 'అహం'. ఆ వచ్చిన అహం లోకాలంతటా విస్తరించింది.

అహమే వెలుగు. అహం శరీరం మీద ఆరోపిస్తే అనుభూతి వస్తుంది. అహం వస్తువు మీద ఆరోపిస్తే మమ అనే భావం. 'అహం' దేని మీద ప్రసరిస్తుందో అదే 'మమ'.

వీడు నా శత్రువు, వీడు నా మిత్రుడు. వాడు నా వాడు, వీడు నా వాడు ఇత్యాదులన్ని 'మమ'తోనే కూడి ఉన్నాయి. ఈ 'మమ' అనే కాంతికి కారణం 'అహం'. ఐతే 'అహం' అనే వెలుగుకి కారణం బ్రహ్మము. అది తెలుసుకొని అహాన్ని ప్రసరించే వస్తువుల మీద కాకుండా దేని వల్ల వచ్చిందో దానితో సమన్వయించడమే 'అహం బ్రహ్మాస్మి'.

అదే 'అహమిత్యేవ విభావయే భవానీమ్'. ఇది చాలా తేలికగా అర్థమైనట్టు ఉంటుంది. వేదాంతం యొక్క లక్షణమే అది. శ్రద్ధగా విని సాధన చేస్తే తెలుస్తుంది.

'అహం బ్రహ్మాస్మి' భావనే 'అహమిత్యేవ విభావయే భవానీమ్'. ఉపాసనా, ఉపనిషత్ రెండూ వేరు కాదని దర్శించిన శంకరభగవత్పాదులవారు ఏ ఉపనిషత్ప్రతిపాద్యమైన 'అహం బ్రహ్మాస్మి' అని ప్రతిపాదించారో అది పుస్తకాలు చదివితే రాదని ఆయనకి తెలుసు.

'ఈశ్వరానుగ్రహోదేవ పుంసామద్వైతవాసనా' అని చెప్పినట్టుగా అది కేవలం భగవదారాధన వల్లే వస్తుంది.

తత్త్వము తెలుసుకొని ఎవరు ఉపాసిస్తారో వారికి ఉపనిషత్ సిద్ధి లభిస్తుందని చెప్పారు. ఈ తత్త్వం ముందే తెలియకపోవచ్చు. అసలంటూ మొదలు పెడితే ముందు పాపక్షయం అవుతుంది. పాపక్షయం అవుతున్న కొద్ది తత్త్వం తెలుసుకొనే యోగం వస్తుంది. అప్పుడు చిత్తశుద్ధి ఏర్పడుతుంది. అప్పుడు అమ్మవారే అనుగ్రహిస్తారు. ఉపాసనని, ఉపనిషత్తుని సమన్వయించిన శంకరుల వారు శ్రీవిద్యని ఈ విధంగా ప్రతిష్ఠింపజేశారు.

ఎప్పుడైతే త్రిపురాలయం వ్యాపించిన అజ్ఞానం నశించిందో అంటే ఆ వెలుగు వల్ల ఇవన్నీ వెలుగుతూ ఉంటే ఆ వెలుగుకి కారణమైనది ఒకటైందని తెలుసుకోవడమే త్రిపురాసురసంహారం.

అది జరగానే త్రిపురసుందరీ సాక్షాత్కారం లభిస్తుంది. అదే త్రిపురాసుర సంహారం, త్రిపురసుందరి, త్రివిక్రమ మూడు తత్త్వాల యొక్క అర్థం.

శ్రీచక్రంలో ఈ తొమ్మిది ఆవరణలని మూడు మండలములుగా విభజన చేసి చూపిస్తారు. అవే చంద్రమండల, సూర్యమండల, అగ్నిమండలాలుగా మనకి కనిపిస్తున్నాయి.

ఈ మూడు మండలములే మూడు జగత్తుల్లో వ్యాపించినవి. ఈ మూడు మండలాల్లో స్థూల, సూక్ష్మ, కారణ శరీరాలకి హేతువులైనవి. తొమ్మిది ఆవరణలతో కూడిన ఈ మూడు మండలములే ప్రపంచమంతా సూర్యచంద్రాగ్ని తేజస్సులుగా ప్రకాశాన్నిస్తున్నాయి.

యదాదిత్యగతం తేజో జగద్ధాసయతేఖిలం

యచ్చంద్రమసి యచ్ఛాగ్నౌ తతేజో విద్ధిమామకమ్

సూర్యచంద్రాగ్నుల యందు వ్యాపించిన పరంజ్యోతిని నేనే అని చెప్పాడు కృష్ణపరమాత్మ. ఈ మూడింటి యందు వ్యాపించిన పరంజ్యోతే బిందుస్థానమందు ప్రకాశించే లలితా మహాత్రిపురసుందరి. బిందుస్థానంలో ఉండే చక్రం సర్వానందమయచక్రం. ఇక్కడ ఉన్న చక్రేశ్వరి మహాత్రిపురసుందరీ

బిందుస్థానంలో మహాత్రిపురసుందరీ ఒక్క అమ్మవారే ఉన్నారని చెప్పాం కాని ఆ బిందువుకి త్రికోణానికి మధ్యలో స్థలం ఉంది. ఆ స్థలంలో కొంతమంది దేవతలు ఉంటారు. వీరంతా బిందువు చుట్టూ కూర్చుని ఉంటారు.

ఈ ఆకారాన్ని కూడా ఒక త్రికోణంగా కొందరు లెక్క వేసారు. దాన్ని ఎలా చెప్పారంటే శ్రీచక్రాన్ని పై నుంచి గమనిస్తే ముందుగా బిందువు తరువాత ఒక త్రికోణం మొదలైంది. అక్కడ్నుంచి క్రమంగా గమనిస్తే ఐదు త్రికోణ ఆవరణలు వచ్చాయి. బిందువు ఆ పరమాత్మ యొక్క స్వరూపం.

పరమాత్మ అంటే పరమాత్మ యొక్క శక్తి.

ఆయన ఇచ్చా, జ్ఞాన, క్రియాత్మకంగా విస్తరించాడు కనుక త్రికోణాలన్నీ శక్తి చక్రాలు. బిందుచక్రాలు నాలుగు ఉన్నాయి. ముందు బిందు చక్రం. తరువాత రెండవ బిందు చక్రం అష్టదశచక్రం. ఇది కూడా బిందుచక్రమే.

షోడశదశచక్రం మూడవది. చతురస్రం కూడా వృత్తచక్రమే. వృత్తాన్ని విస్తరింపజేస్తే చతురస్రం కనుక, అనంతం చతుర్దిక్కుల యందు విస్తరిస్తే చతురస్రం అయ్యింది. కనుక బిందు చక్రాలు నాలుగు వచ్చాయి.

చతుర్భిః శ్రీంలైశ్చివయువతిభిః పంచభిరపి

ప్రభిన్నాభి శృంభో ర్నవభి రపి మూల ప్రకృతిభిః

చతుశ్చత్వారింశ ద్వసుదశ కళాత్రివలయైః

త్రైభాభిస్సార్ధం తవ శరణకోణాః పరిణతా

అని శంకరులు సౌందర్యలహరిలో చెప్తారు. అంటే బిందువు తరువాత ఒక త్రికోణం

తీసుకొని అక్కడ్నించి అన్ని త్రికోణాలని కలిపితే 43 వస్తాయి.

ఈ 43 త్రికోణాలకి మరొక అద్భుతమైన సమన్వయం నటరాజు డమరుకం మ్రోగించి నవుడు వచ్చినవి మొత్తం 43 అక్షరాలు. నటరాజు ఆకారానికి, శ్రీచక్రానికి సమన్వయం ఉంది. చిదంబరక్షేత్రంలో ఉన్న తల్లి శివకామసుందరి. ఆవిడ దహరాకాశరూపిణి.

నటరాజు ఆకృతికి, శ్రీచక్రానికి ఉన్న అనుబంధాన్ని ఆగమశాస్త్రం చెప్పింది.

అమ్మవారు బిందువు దగ్గర ఉంది. ఆ తర్వాత త్రికోణం లోపల కొంతమంది దేవతలు ఉన్నారు.

పునశ్చహృదయాకాశాత్ సృష్ట్యా మార్తాండభైరవమ్

అమ్మవారు తన హృదయాకాశంలోంచి మార్తాండభైరవుణ్ణి సృష్టి చేసారు. భైరవుడు అంటే పరమేశ్వరస్వరూపుడు అని అర్థం చేసుకోవాలి. భైరవ అంటే భరత్వ రమణత్వ పమనత్వ కారకుడు భైరవుడు అనగా సృష్టి స్థితి లయకారకమైన ఈశ్వరశక్తి.

భైరవ అంటే నాదశక్తిస్వరూపుడు అని కూడా అర్థం. అమ్మవారు హృదయాకాశం నుంచి వచ్చిన భైరవుని పేరు మార్తాండభైరవుడు.

మార్తాండుడు అంటే సూర్యభగవానుడు. 'మార్తాండభైరవారాధ్యా' అని లలితా సహస్రనామం. ఆయన ఆకాశంలోంచి వస్తాడు.

ఆ సూర్యుడు కూడా అమ్మవారి తేజస్సు వల్లే వచ్చాడు కనుక ఆ శ్రీచక్రంలో అక్కడ మార్తాండ మండలాన్ని అమ్మవారు హృదయంలోంచి తీసింది. అందులోంచి 15 మందిని సృష్టి చేసింది.

శివుడు త్రిపురాసుర సంహారానికి బయలుదేరినపుడు ఆయన రథానికి రెండు చక్రాలు సూర్యుడు, చంద్రుడు అని చెప్పారు. చక్రం బట్టి త్రోవ ఏర్పడుతుంది. సూర్యచంద్రుల బట్టి మనకి పగలు, రాత్రి ఏర్పడుతోంది. దాన్ని బట్టి వారం, పక్షం, మాసం, సంవత్సరం, ఋతువులు, యుగాలు, కల్పాలు. అన్ని వారి మీద ఆధారపడి ఉన్నాయి.

కాని ప్రధానంగా కాలగణానానికి ఎవరు ఆధారం?

చంద్రుడని చెప్పినా చంద్రుడికాంతి కూడా సూర్యుడి వల్లే వస్తోంది. అమ్మవారు ఈ జగత్తంతటినీ నడపడానికి కాలశక్తిని సృజించింది. అందుకే మార్తాండభైరవుని నుండి పదిహేను తిథిదేవతల్ని తీసింది. మాసంలో ఉన్నది ఇటు పదిహేను, అటు పదిహేను తిథులే. పాడ్యమి నుంచి పూర్ణిమ వరకూ ఎవరు ఉన్నారో వాళ్ళే విలోమక్రమంలో అటు నుంచి అవృతం అవుతారు. అప్పుడు కృష్ణపక్షం వస్తుంది. ఈ పదిహేనే ఆధారం. ఈ

పదిహేను చంద్రకళల వృద్ధి బట్టి నిర్ణయింపడతాయి. సౌరమానంలో కూడా కాలానికి సూర్యుణ్ణి ప్రధానం చేసుకొని సూర్యుని వెలుగుతోనే చంద్రకళలు మనకి లభిస్తున్నాయి కనుకనే మార్తాండమండలంలోచే అమ్మవారు

తతః షోడశసంఖ్యాతస్వరాదీప్తా సముద్గతాః

అమ్మవారి స్వరూపమంతా అక్షరస్వరూపం. మాతృకాస్వరూపమే. ప్రధానంగా ఎనిమిది మంది వాగ్దేవతలే కాదు. ఇందులో సర్వ అక్షరాలకి మూలమైనవి పదహారు అక్షరాలు. అవి 'అ'కారం నుంచి 'అం అః'. ఈ పదహారు తిథి దేవతలు.

కామేశ్వరీ మొదలైన తిథి దేవతల్ని ఇక్కడ తెలియజేస్తున్నారు. ఈ దేవతలు అనుకూలిస్తే మన బ్రతుకులు బాగుంటాయి. మనం కాలాన్ని దేవతగా ఉపాసించాం. కాలాన్ని (స్త్రీ రూపంలో చెప్తే కాళి. కాలాన్ని పురుషరూపంలో చెప్తే మహాకాల. మనం చూసే ప్రతిశక్తి

కాలం మీద ఆధారపడి ఉంది. కాలంలో జరిగే ఒక్కొక్క పరిణామంలో ఒక్కొక్క శక్తి ఉంటుంది. ఒక్కొక్క తిథికి ఒక్కొక్క శక్తి ఉంటుంది. ఒక్కొక్క ఋతువులో, ఒక్కొక్క మాసంలో ఒక్కొక్క తిథికి ప్రత్యేక శక్తి ఉంటుంది. ఆ మాసంలో, ఆ పక్షంలో, ఆ తిథిలో ఏం చేయా లనే విజ్ఞానం మనకి ఉంది.

కాలాధి దేవతలు షోడశనిత్యాదేవతలు. శ్రీవిద్య పూర్ణవిద్య అని ఎందుకు చెప్తారంటే దశమహావిద్యల స్వరూపాలు శ్రీవిద్యలోనే ఉన్నాయి. దశమహావిద్యలో మాతంగి విద్యయే శ్రీవిద్యలో శ్యామలా, రాజమాతంగి అని చెప్పబడుతుంది. బగళాముఖీ విద్యయే వారాహీ దేవిగా చెప్పబడుతోంది. దశమహావిద్యలలో కాళీ అని చెప్పబడే అమ్మవారే షోడశనిత్యా దేవతల ఆరాధనలో ఉంది.

ఈ దేవతని చంద్రకళ అని చెప్పారు. చంద్రుడు అమృత, రసప్రదాయకుడు. ఓషధీ కారకుడు. చంద్ర అంటే సౌమ్యరూపం. కానీ వచ్చింది మాత్రం మార్తాండమండలంనుండి. మార్తాండమండలం వల్లే చంద్రుడు వెలుగుతాడనే జ్ఞానం ఎంత అద్భుతంగా వైదిక విజ్ఞానంలో ఉందో దీన్ని బట్టి తెలుస్తుంది. ఈ పదిహేను మంది తిథినిత్యాదేవతల్ని నమస్కరించుకుంటే కాలం అనుకూలిస్తుంది.

కామేశీ భగమాలా చ నిత్యక్షిన్నా తథైవచ
భేరుండా వహ్నివాసిన్యా మహావజ్రేశ్వరీ తథా
దూతీ చ త్వరితా దేవీ నవమీ కులసుందరీ

నిత్యా నీలపతాకా చ విజయా సర్వమంగళా
జ్వాలామాలినికా చిత్రా దశపంచ చ కీర్తితాః
ఏతాభి స్సహితా దేవీ సదా సేవైక బుద్ధిభిః

1.కామేశీ 2.భగమాలినీ, 3.నిత్యక్షిన్నా 4.భేరుందా 5.వహ్నివాహినీ 6.మహావజ్రేశ్వరీ
7.శివదూతి 8. త్వరితా 9.కులసుందరీ 10.నిత్యా 11.నీలపతాక 12.విజయా
13.సర్వమంగళా 14.జ్వాలామాలినీ 15.చిత్ర. ఈ నిత్యాదేవతలలో మార్పులు వస్తూ
ఉంటాయి.

పాద్యమిలానే విదియ ఉండదు. అలా పూర్ణిమ వరకూ మారతాయి. అలాగే పౌర్ణమి
తరువాత పాద్యమి నుంచి అమావాస్య వరకూ కనిపిస్తుంది. మారుతున్న కళలకి ఆధారంగా
ఉన్న మారని ఒక కళ పదహారవది అదే పంచదశీమంత్రానికి లక్ష్యమైన “షోడశీ”.

ఈ కళనే సాదాఖ్యకళ, చంద్రకళ అని అంటారు.

ఈ తల్లికి మరో నామం “లలితామహానిత్యా”. ఆవిడ మారదు. ఆవిడ వల్ల అవన్నీ
మారుతున్నాయి.

మారుతున్న జగత్తు కాలం మీద ఆధారపడి ఉంది. వస్తువు కూడా అంతే. ఒక కాలం
లో ఉద్భవించింది మరొక కాలంలో పూర్తయిపోతోంది. కనుక పరిణామమంతా కాలాన్నే
ఆధారం చేసుకొని ఉంది. ఈ పదిహేను పరిణామశక్తులు. ఈ పదిహేన్నింటికి ఆధారమైనది
అపరిణామమైన పరబ్రహ్మశక్తి. ఆవిడే పదహారవదైన షోడశీ అయిన లలితామహాత్రిపుర
సుందరీ స్వరూపం.

ఈ పదిహేనుమంది తిథినిత్యాదేవతలు బిందువులో ఉన్న అమ్మవారి చూట్టూ త్రికోణం
లోపల ఉంటారు. ఇప్పుడు అమ్మవారి నుండి మరికొంత మంది వచ్చారు. వారు-

అంగదేవ్యశ్చ షట్తస్యా హృదయాచ్ఛిరసోపి చ

అమ్మవారి నుంచి మొత్తం ఆరుగురు అంగదేవతలు వచ్చారు. మంత్రజపం చేసేటప్పుడు
అంగన్యాసంలో ఉపాసించే దేవతలు. అంగన్యాసం మంత్రానికి కవచంలా కాపాడుతుంది.
అది చేస్తే మంత్రసిద్ధి లభిస్తుంది.

‘షడంగదేవతాయుక్తా షాడ్గుణ్యపరిపూరితా’ అని లలితాసహస్రనామం.

అమ్మవారి చుట్టూ ఈ అంగదేవతలు ఉన్నారు.

ఆ షడంగదేవతలే ఇక్కడ చెప్పబడుతున్నారు.

వాళ్ళు 1.హృదయదేవీ 2.శిరోదేవీ 3.శిఖాదేవీ 4.కవచదేవీ 5.నేత్రదేవీ 6.అస్త్రదేవి.

వీరిని నమస్కరించుకుంటే రక్షణ లభిస్తుంది.

వీరు క్రమంగా అగ్నేయ, ఈశాన్య, నైరుతి, వాయువ్య, మధ్యభాగం, చుట్టూ వ్యాపించి ఉంటారు. వీరంతా 'సుతీక్ష్ణాయుధమణ్డితాః' - ఆరుస్థానాలలో తీక్ష్ణమైన ఆయుధాలని ధరిస్తూ భండాసుర సైన్యసంహారానికై సిద్ధంగా ఉన్నారు. ఇంతవరకూ అమ్మవారే ఇదంతా సృష్టించారు.

"మీరు కూడ ఏదైనా చేయండి" అన్నట్లుగా పరమేశ్వరుని వైపు చూసింది. ఆయన శివకామేశ్వరుడు. అమ్మవారు చెప్పేగాని చెయ్యడు. అమ్మవారు ముందే నా ఇష్టానుసారం చేస్తాను అంది. జగత్తంతా అమ్మవారి ఇచ్చే. ఆయన దేనికి అంటనివాడు. ఆయన నుంచి వచ్చి ఇదంతా ఆవిడే చేస్తోంది.

ఆవిడ చేయమంటే ఆయన చేస్తాడు. 'తస్య సన్నిధిమాత్రేణ' అని చెప్పినట్లు జగన్మాయ, మహామాయ అయిన అమ్మవారు పరమేశ్వరుని ప్రేరేపించాలి.

అవా ముత్పాదితౌ నాథ! భణ్డాసురవధాయ హి

మహాయాగకృతో త్సాహైః ప్రవిష్టై శ్చానలం సురైః

మన నుంచి రక్షణ పొందడానికి అగ్నిలో దూకిన దేవతలందరి రక్షించడానికి మనిద్దరం ఇంత చేశాం. నా నుంచి ఇంతమంది వచ్చారు. మీరు కూడా ఏదైనా చేయండి అని అమ్మవారంటే పరమేశ్వరుడు ఒక్కసారి మళ్ళీ

ముఖహంకారమాత్రేణ నాథశ్చక్ర మథాఽస్సజత్

కామేశ్వరుడు హంకారం చెయ్యగానే ఆయన్నుంచి మళ్ళీ ఒక మహాచక్రం తయారైంది. ఆ చక్రం ఆ బిందుమండలం చుట్టూ ఉంది. ఆ చక్రం గురుచక్రం. దానిలో ఉన్నవారు దివ్యోఘ, సిద్ధోఘ, మానవోఘ దేవతలు.

శివుడు శ్రీవిద్యలో గురుస్వరూపుడు. శివుడు అనుగ్రహం ఉంటేగాని శ్రీవిద్య లభించదు. పరమేశ్వరుడు గురుమండలాన్ని సృజించాడు. వీరంతా శ్రీవిద్యను మనదాక తెచ్చినవారు. గురువుల ఋణం ఎప్పుడూ మనం తీర్చుకోలేం. ఒకరి నుంచి ఒకరికి ఇవ్వబడింది. ఇవ్వబడిన దానికి దాయము అని పేరు. బాగా ఇవ్వబడితే ప్రదాయము అని పేరు. చక్కగా వ్యవస్థ చేసి ఇవ్వబడితే సంప్రదాయము అని పేరు.

అలా మనకి శ్రీవిద్య సంప్రదాయం అయ్యింది. సంప్రదాయంగా వచ్చిన ఈ మార్గము సాధుమార్గము. గురుమండలాలు మూడు రకాలు. ముందుగా అమ్మవారి గురించి ఉపాసించిన గురువులు దేవతలు.

వీళ్ళని దివ్యగురువులు అంటారు. దేవతాశ్రేణికి చెందిన దివ్యోఘము.

ఓఘము అంటే సమూహము అని అర్థం. దివ్యోఘము అంటే దివ్యగురువులు. దాని తరువాత సిద్ధపురుషులు ఉపాసించారు. సిద్ధులకి సిద్ధోఘము అని పేరు. వాళ్ళ మండలం వేరు. సిద్ధోఘము తరువాత వచ్చింది మానవోఘం.

ఈ మానవోఘంలో శంకరభగవత్పాదులవారి నుండి మన గురువుల వరకూ మండలం అంతా ఉంటుంది. కనుక గురుమండలం దివ్యోఘ, సిద్ధోఘ, మానవోఘములు. వీళ్ళనే పరాపరేశ, మిత్రేశ ఇత్యాది నామాలతో స్తోత్రిస్తూ ఉంటారు.

ఈ నామాలు ఖడ్గమాలలో ఉన్నాయి.

పరమేశ్వర పరమేశ్వర్యై నమః, మిత్రేశమయ్యై నమః, షష్ఠీశమయ్యై నమః, ఉడ్డీశమయ్యై నమః, చర్యానాథమయ్యై నమః, లోపాముద్రామయ్యై నమః, అగస్త్యమయ్యై నమః, కంకాలతా పసమయ్యై నమః, చర్యానాథమయ్యై నమః, దీపకనాథమయ్యై నమః (దీపకళానాథమయ్యై నమః కాదు). ఇతను రచించిన త్రిపురాదండకం చాలా ప్రసిద్ధమైనది.

ఇందులో లోపాముద్ర, అగస్త్య, వాసుదేవ, శ్రీరామానంద ఇత్యాదులు అందరూ గురు మండలానికి చెందినవారు. ఇలా మొత్తం ఇరవై ముగ్గురు ఉన్నారు. అమ్మ దయవల్ల ఇంత సంప్రదాయం వచ్చింది. ఈ సంప్రదాయానికంతటికి ఈశ్వరురాలు అమ్మవారే. ఈ మార్గము సాధు మార్గము. ఈ సాధుమార్గమునందు అంతటా ఆ తల్లే ఉంది.

కనుకనే “సంప్రదాయేశ్వరీ సాధ్వీ గురుమండలరూపిణీ” అని లలితాసహస్ర నామాలు.

శివుడు సృష్టించిన గురుమండల చక్రం ఈ విధంగా నిర్మాణమయింది.

అమ్మవారు ఈ చక్రం అంతా కలిపి అరవైనాలుగు కోట్ల దేవతల్ని సృష్టించింది. వీళ్ళు అమ్మవారి హుంకారం నుంచి వచ్చారు.

తస్మా ద్దుంకార నినదా ద్యోగిన్య షష్టికోటయః

చతుష్కోట్యధికా జాతా స్తావంతో భైరవా అపి

మొత్తం 64 కోట్లు యోగినులు, వారికి తగ్గ భైరవశక్తులు అమ్మవారి హుంకారం నుంచి ఉద్భవించారు. వీరినే ‘చతుష్షష్టికోటియోగినీగణసేవితా’ అని లలితాసహస్రంలో చెప్పారు. వీరు శ్రీచక్రమంతా పరచుకొని కనిపిస్తారు.

శ్రీవిద్యను అనేక మార్గాలలో ఉపాసించినవారు ఉన్నారు. అన్నిటికంటే గొప్ప మార్గం సాత్త్విక తాత్త్విక మార్గాల ద్వారా ఉపాసించడం. ప్రతి భక్తులలో మూడు రకాలు ఉంటారు. రాజస, తామస, సాత్త్విక. సాత్త్విక భక్తి చాలా ముఖ్యమైనది.

సాత్త్విక భక్తి క్రమంగా చిత్తశుద్ధిని ఇచ్చి మోక్షాన్ని ఇస్తుంది. రాజసభక్తి కోరికలను తీరుస్తుంది. తామస భక్తి హింసతో కూడుకొని ఉంటుంది. హింసాయుతమైన ఆరాధనలన్నీ తామసారాధనలు. అది వ్యక్తికి పరిణామంలో ప్రమాదమే. వారి వల్ల సమాజానికి ఎలాగు ప్రమాదమే. కనుక సాత్త్వికభక్తినే ప్రోత్సహించాలి. సాత్త్విక సాధన, తాత్త్విక చింతన కావాలి.

శంకరులు చేసిన మహోపకారం ఆయన ఉనికి చేత, ప్రవేశం చేత భారతదేశంలో ఉన్న అన్ని తంత్రమార్గాలు, రాజస, తామస ప్రవృత్తులను విడిచి పెట్టి సాత్త్విక, తాత్త్విక మార్గాలుగా పరిణమింపబడ్డాయి.

ఒకప్పుడు అదే ఉంది. దాన్ని మళ్ళీ శంకరులు తీసుకొచ్చారు. శ్రీవిద్వద్లో సాత్త్విక తాత్త్విక లక్షణాలు ప్రస్తావించబడుతూ ఉంటాయి.

శ్యామల, వారాహీదేవతల ఆవిర్భావం

‘చక్రరాజరథారూఢ సర్వాయుధపరిస్ఫృతా’. అమ్మవారి రథం సిద్ధమయ్యాక ఆవిడ ప్రక్కకి వచ్చి మంత్రిణీదేవీ, దండిణీదేవీ నిలబడ్డారు.

అమ్మవారు తన రథంలోంచి రెండు రథాల్ని తీసి వారిద్దరికీ ఇచ్చింది. తీసి అంటే అర్థం అక్కడ పోలేడు అని గుర్తుపెట్టుకోవాలి.

ఒక దీపం వెలుగుతూ ఉంటే మరొక దీపాన్ని అందులో వెలిగించి తీసి నట్లుగా ఆ శ్రీచక్రంనుండి రెండు యంత్రాలు వచ్చాయి. అవే వారాహీ, శ్యామలా యంత్రాలు. అమ్మవారి యంత్రానికి తొమ్మిది ఆవరణలు. శ్యామలాదేవి యంత్రానికి ఏడు ఆవరణలు. వారాహీదేవి యంత్రానికి ఐదు ఆవరణలు ప్రకాశిస్తూ ఉంటాయి.

సుషుమ్నకి రెండువైపులా ఇడ, పింగళ ఎలా ఉంటాయో అమ్మవారికి ఇరుప్రక్కలా వీరిద్దరూ ఉంటారు. ఇచ్ఛాశక్తికి జ్ఞానశక్తి, క్రియాశక్తి ఉభయములు ప్రక్కన ఉన్నాయి.

ఆ ఇద్దరే మంత్రిణీదేవి, దండినీదేవిగా కొలువబడుతున్నారు. మంత్రిణీదేవికి అమ్మవారు ఇచ్చిన రథం గేయచక్రరథము. దీనికే గిరిచక్రము అని కూడా మరోపేరు.

గిరి అంటే వాక్కు. ‘గేయచక్రరథారూఢమంత్రిణీపరిసేవితా’ - గేయచక్రము నందు కూర్చున్న మంత్రిణీదేవి చేత సేవింపబడుతున్న లలితాంబ.

దండిణీదేవికి ఇచ్చినది కిరిరథము. కిరి లేదా కిటి అంటే వరాహము.

‘కిరిచక్రరథారూఢా దండనాథపురస్ఫృతా’. ఐదు ఆవరణల వరాహచక్రము అక్కడ ఉంది. మధ్యలో అమ్మవారు.

ఆవిడకి ఇరువైపుల రథాలలో శ్యామలా, వారాహీదేవతలు ఉన్నారు.

భజే శ్రీచక్రమధ్యస్థాం దక్షిణోత్తరయోస్సదా

శ్యామావార్తాళి సంసేవ్యాం భవానీమ్ లలితాంబికామ్

అమ్మవారికి కుడివైపు శ్యామలాదేవి, ఎడమవైపు వారాహీదేవి ఉంటారు. ఇరువైపుల ఉన్న జ్ఞానక్రియాశక్తులతో కొలవబడుతూ మధ్యలో శ్రీచక్రములో ఉన్న ఇచ్చాశక్తి అయిన భవానీదేవిని నా హృదయంలో ధ్యానిస్తున్నానని దీని భావం.

ఆ శ్రీచక్రసింహనాధీశ్వరే మహా మహారాజ్ఞీ, మహా మహాశక్తి, మహా మహాగుప్తా, మహా మహాజ్ఞప్తా, మహా మహాస్పందా, మహా మహాస్కంధా, మహా మహాశయా, మహా మహాశ్రీచక్రనగరసామ్రాజ్ఞీ. ఇవన్నీ ఆ తల్లి విశేషణాలేగాని వీరు ప్రత్యేకదేవతలు కారు.

శక్తిరాజ్యస్య సర్వస్య భద్రీం సా లలితాఽకరోత్

ప్రధానత్వద్యోతనాయ స్వహస్తాంగుళి సంస్థితం

మొత్తం శక్తిరాజ్యానికి శ్యామలనే అధికారిణి చేసింది. ఈవిడ ప్రధానురాలని అందరికీ తెలియడానికి తన చేతిలోని ఉంగరం తీసుకుని శ్యామలాదేవి చెయ్యి పట్టుకుని ఆవిడకి తొడిగింది. ఈ ఉంగరం బట్టి నువ్వు మంత్రిణివి అని అమ్మవారు అధికారాన్ని ఇచ్చారు.

ఈ మాటే మనకు లలితాసహస్రంలో 'మంత్రిణీస్తస్యరాజ్యధూః' అనే నామం లో కనిపిస్తోంది.

మంత్రిణి శ్యామలాదేవికి 'రాజ్యధూః' అనగా రాజ్య భారము 'స్వస్త' ఉంచింది.

ఇంక రెండవ తల్లి వారాహీదేవికి

అథ ద్వితీయా కోలాస్యా భుజార్జిత పరాక్రమా

యాఽస్తే తాం లలితాదేవీ దండనాథా మకల్పయత్

వారాహీదేవిని దండనాథగా సేనలకి అధ్యక్షురాలుగా చేసింది.

దండనాథాభిషేకం చ కృత్వా తీర్థపయోహరైః

భూయుగాన్ముసలం సీర ముద్భుత్యాఽస్మై దదౌ చ సా

ఈమెకు కూడా అమృతమయమైన జలాలతో అభిషేకం చేసింది అమ్మ. అమ్మవారు తన యొక్క కనుబొమల ముడిలోంచి నాగలి, రోకలి అనే రెండు తీసి వారాహీదేవికి ఇచ్చింది. కనుబొమల ముడి అంటే అజ్ఞాచక్ర స్థానం.

ఇది బుద్ధి శక్తి ప్రధానమైన కేంద్రం.

అమ్మ కనుబొమల కదలికలోనే ఈ జగత్తు అంతా నడిపిస్తుంటుంది. ఈ కనుబొమల మధ్య నుంచి ఈ రెండూ సృజించిందంటే ఈ తల్లి ఆజ్ఞాచక్రేశ్వరి అయిన వారాహీదేవి.

ఆ విధంగా వారాహి అమ్మవారికి ఈ రెండు ఆయుధాలు ఇచ్చి

తస్మాత్సా శక్తి రాజ్యేఽస్మి న్నాజ్ఞాచక్రప్రవర్తినీ

దుష్టసంహరిణీ శిష్టపాలినీ పరికీర్తితా

అమ్మవారు ఇచ్చే ఆజ్ఞలనన్నిటినీ శక్తి సేనల్లో అమలు చేసే తల్లి వారాహీదేవి. ఈ విధంగా కూడా ఈవిడకి ఆజ్ఞాచక్రేశ్వరి అన్నపేరు వచ్చింది.

ఈ వారాహీదేవిని సూరిస్తే రక్షణ లభిస్తుంది. వారాహీ అంటే ఉద్ధారణశక్తి.

మంత్రినాథా దండనాథా దేవ్యో సంగ్రామహేతవే

చక్రం రాజరథాత్స్వీయా దుత్పాట్య రథయుగ్మకం

ఈ ఉభయులకి రథాలు కూడా ఇవ్వబడ్డాయి. మొత్తంగా మూడు రథాలు కలిసి బయలు దేరుతున్నాయి.

ఏవం భండాసురవధే సముద్యుక్తా మహేశ్వరీ

ఈ విధంగా తల్లి బయలుదేరుతుండగా విజయధ్వజాలతో మంగళ వాద్యాలు మ్రోగుతున్నాయి. అవి ఎన్ని రకములంటే

ప్రభూతమర్దకధ్వజైః పూరయామాసు రమ్భరం

మృదంగా మురజాశ్చైవ పటహో ధక్కరింగణాః

శేలుకా ఝలరీసంఘా హుడుక్కా హుడువా ఘటాః

ఆసకాః పణవాశ్చైవ గోముఖా శ్చార్ధచక్రకాః

ఇవన్నీ అనేక రకాల ఉత్సాహనాదాలే. అమ్మ ఉపాసనలో ఆ శక్తులు విజృంభించేటప్పుడు ఆవిర్భవించే నాదశక్తులు, శబ్దశక్తులు.

సంపత్కరి, అశ్వారూఢ దేవతల ప్రాదుర్భావం

అమ్మవారి నుంచి మరో ఇద్దరు శక్తులు వస్తున్నారు.

లలితా పరమేశాన్యా అంకుశాస్త్రై త్సముద్గతా

సమృత్కరీనామ దేవీ చచాల సహశక్తిభిః

అమ్మవారి ఆయుధాలకుకూడా అంత శక్తి ఉంది. సైన్యంలో గజబలం, అశ్వబలం ఉన్నాయి. సంపత్కరీదేవి గజ బలానికి అధిష్టాత్రి. పుణ్యజంతువుల్లో గోవులు, అశ్వాలు, గజాలు ఈ మూడు ప్రధానంగా చెప్పబడుతున్నాయి.

ఈ మూడు కూడా ఐశ్వర్య సంపన్నాలు. కేరళ రాష్ట్రంలో గజాలను ఐశ్వర్య స్వరూపాలుగా ప్రతీదేవాలయంలో ఆరాధించడం కనిపిస్తుంది.

ద్రవిడ దేశంలో కూడా ప్రతీ ఆలయంలో ప్రధానంగా ఒక గజం మాత్రం ఉంచుతారు.

గజారోహణం, అశ్విరోహణం జరుగుతుంటాయి. ఐశ్వర్యస్వరూపిణి అయిన మహాలక్ష్మికి ఇరువైపులా గజాలు ఉంటాయి. సంపత్కరీ అయిన తల్లికి ఇరుప్రక్కల ఏనుగులు ఉండడం, మహాలక్ష్మి స్వరూపంలో మనకు ఉపాసనలో ఉన్న గజలక్ష్మి స్వరూపం.

సంపత్కరీ దేవి అమ్మవారి అంకుశం నుంచి వచ్చారు. ఈ దేవి ఆవిర్భవించినపుడు, ఆవిడతోపాటు అనేక కోటి మాతంగము(ఏనుగు)లు వచ్చాయి.

ఆ మదగజాలన్నీ సేవిస్తుంటే మధ్యలో సంపత్కరీ అయిన తల్లి ప్రకాశిస్తూ ఉంది.

సేవితా తరుణాదిత్యపాటలా సమ్పదీశ్వరీ

సంపత్కరీకే మరో పేరు సంపదీశ్వరీ.

ఈవిడ కూడా అమ్మవారి లాగే ఉంటుంది. అదే రంగు. ఆయుధాలు కూడా అవే పట్టుకుంటారు.

రణకోలాహలం నామ సాక్షి రురోహ మతంగజమ్

ఆవిడ కూర్చున్న ఏనుగుకు రణకోలాహలం అని పేరు. రణంలో ఏనుగు వస్తే మంచి కోలాహలం సృష్టిస్తుంది.

తామన్వగాయయో సేనా మహతీ ఘోరరావిణీ

ఆవిడ గజబలాన్ని కదిలించగానే వెంటనే అద్భుతమైన నాదాలతో ఇవన్నీ బయలుదేరు తున్నాయి. పైగా ఆ ఏనుగుల మీద కూర్చున్న శక్తిసేనలు అందరూ కూడా అద్భుతమైన జండాలు పట్టుకుని విజయ సంకేతాలుగా వాటిని తిప్పుతున్నారు.

ఇలా బయలుదేరుతున్న ఏనుగులతో ఆ తల్లి భాసిస్తున్నది.

‘సంపత్కరీసమారూఢా సింధురవ్రజసేవితా’ సింధురవ్రజము, అంటే ఏనుగుల గుంపు. దీనితో కూడినది సంపత్కరీదేవి.

ఇప్పుడు రెండో శక్తి ఆవిర్భవిస్తోంది.

అథ శ్రీలలితాదేవ్యా శ్రీపాశాయుధసమ్భవా

అతిత్వరితవి క్రాంతి రశ్వరూఢాఽచల త్పురః

తయా సహ హయప్రాయం సైన్యం హేషాతరంగితమ్

అమ్మవారి పాశమునుండి పుట్టినది అశ్వరూఢాదేవి.

ఈవిడ మహావేగంగా విక్రమిస్తుంది. ఈవిడ దగ్గర ఉన్న తురగ సేన హేష(సకిలింత) చేసింది.

వ్యచలత్థురకుద్దాలనిర్ధారిత మహీతలమ్

అవి గిట్టలు నేలకేసి కొడుతుంటే నేల చీలుతోందా అన్నంతగా విక్రమిస్తున్నాయి. అనేక రకాల గుర్రములున్నాయి. అశ్వశాస్త్రమని ఒక గొప్ప శాస్త్రం ఉంది. ఆ అశ్వశాస్త్ర అంశాలన్ని కూడా లలితోపాఖ్యానంలో వివరించారు.

ఎన్ని రకాల అశ్వులున్నాయో వాటి పేర్లన్నీకూడా..

వనాయుజాశ్చ కామోజా ఆరట్టా స్నిన్దదేశజాః
టంకణాః పార్వతీయాశ్చ పారశీకా స్తథాఽపరే
ఆజానేయా ఘట్టపురా ఘరట్టాః కాలవన్తిజాః
బాహ్లికేయా వనోద్భూతా గాన్ధర్వా శ్చాపరే హయాః
ప్రాగ్దేశజాశ్చ కై రాతాః ప్రాస్తదేశోద్భవా అపి
వినీతా స్సాధుయోద్ధారో వేగిన స్థిరచేతసః
స్వామిచిత్తవిశేషజ్ఞా మహాయుద్ధసహిష్టవః

అనే రకాల అశ్వులు. వినీతః అనగా బ్రెన్డ్(శిక్షితమైనవి), సాధుః అనగా రౌతు పట్ల స్వాతికంగా ఉండేవి. 'యోద్ధారః' యుద్ధంలో చాలా ఉత్సాహంగా ఉండేవి. వేగినః.. మహా వేగంగా వెళ్ళేవి. 'స్థిర చేతసః' స్థిరమైన హృదయం ఉండేవి.

లక్షణైర్బహుభిర్ముక్తా జితక్రోధా జితశ్రమాః

వాటికి అనవసరమైన ఉద్రేకాలు కలగకూడదు. ఎంత శ్రమనైనా అవి తట్టుకోగలిగే విధంగా ఉండాలి. అంతేకాదు ఐదు సులక్షణాలు ఉండాలి.

దేవపద్మం దేవమణిం దేవస్వస్తికమేవ చ

అర్ధస్వస్తికశుక్తిం చ పుంస్వరం పుష్పగన్ధికమ్

ఏతాని శుభలక్ష్యాణి జయరాజ్యప్రదాని చ

వీటిని కళ్యాణ లక్షణాలు అంటారు. లక్ష్యము అంటే గుర్తులు, చిహ్నములు. ఈ శుభచిహ్నాలున్న గుర్రాలే ఉత్తమాశ్వులు. మంత్రశాస్త్రములో అశ్వహృదయం అనే పెద్ద రహస్యమైన విద్య ఉంది.

మరొక సంకేతాన్ని పరిశీలిస్తే ఇక్కడ కథతో పాటు గ్రహించాల్సిన మర్మాలున్నాయి. అమ్మవారంటే 'స్వాత్మైవ' అని చెప్పుకున్నాం. ఆత్మ ఉంటేనే బుద్ధి, అహంకారం అని

రెండుంటాయి. ఆ రెండే శ్యామల, వారాహీ.

అవిద్య వల్ల మరో రెండు దుర్లక్షణాలు వస్తాయని చెప్తున్నారు. ఒకటి మదం. రెండవది ఇంద్రియాలతో ఐక్యం చెందిపోయి నేనే దేహాన్ని అనే దేహాత్మభ్రాంతి. ఈ రెండు చాలా ప్రమాదకరాలు. ఆత్మశక్తి జాగరణ వల్ల బుద్ధి, అహంకారం ఆత్మోన్ముఖమై ఉన్నప్పుడు ఏం జరుగుతుందనేది సాధనకి చాలా ప్రధానం. అందుకే ముందు సంపత్కరిని చెప్పారు. అవిడ పనే చాలా ఉంది.

ఏనుగులు మదానికి సంకేతం. అంతా నేనే అనే మదానికి సంకేతం ఏనుగులు.

దానిని నియంత్రించేది అంకుశం. అమ్మవారి అంకుశంలోంచి వచ్చిన ఈ సంపత్కరీ శక్తిని మనం ఆరాధన చేస్తే ఈ మదాన్ని అవిడ నిగ్రహిస్తుంది. మదాన్ని నిగ్రహిస్తేగాని అధ్యాత్మిక సాధన ముందుకి జరుగదు. సంపత్కరీదేవి మదనిగ్రహణకి ముందు ఉంటుంది. ప్రతివాడికి ధనమదమో, విద్యామదమో, బుద్ధి మదమో ఏదో ఒక మదం ఉంటుంది. ఈ మదనిగ్రహణ జరగాలంటే సంపత్కరీదేవీ అనుగ్రహం కావాలి. ఎవరికైనా చివరికి కావల్సింది ఆత్మజ్ఞానమే. అదే లలితాదేవి భండాసురుడి మీద సాధించిన అసలు విజయం. ఇవన్నీ లోపల జరగాల్సిన ప్రక్రియలు. ఇవన్నీ సంకేతాలు.

రెండవది ఇంద్రియాలు. 'ఇంద్రియాణి హయాన్యాహుః' అని ఉపనిషత్తు పరిభాష. ఇంద్రియాలే గుర్రాలు.

అవే మన బుద్ధిని ఎటు పడితే అటు లాగేస్తున్నాయి.

గుర్రాలు ఎలా చెప్తే అలా రౌతు వింటాడా! రౌతు చెప్పినట్టు గుర్రాలు వినాలి. గుర్రాన్ని నిగ్రహించాలంటే తాడుతో కట్టి నియంత్రించాలి.

అమ్మవారి పాశాయుధంలోంచి వచ్చింది అశ్వరూఢా అనే సంకేతాన్ని గమనించాలి. పాశమంటే తాడు. నియంత్రిస్తుంది. మదాన్ని నిగ్రహించడం, ఇంద్రియాలని నిగ్రహించడం - అధ్యాత్మిక సాధనలో మొదట ఈ రెండూ జరగాలి.

అశ్వరూఢ ఇంద్రియాల్ని నిగ్రహించే తల్లి. అశ్వరూఢ యొక్క వాహనం పేరు అపరాజితమనే అశ్వం.

అపరాజితనామాన మతి తేజస్వినం చలమ్

అపరాజితమంటే పరాజయమనేది ఎరుగనిది. అలాంటి అశ్వాన్ని అధిష్టించి ఉంది అశ్వరూఢ.

ఈ తల్లి చేతిలో ఉన్న ఆయుధాలని గురించి చెప్తూ-

సామవేదం షణ్ముఖశర్మ

అశ్వరూఢా మహాదేవీ సమారూఢా హయం యయౌ
చతుర్భుర్యాహుభిః పాశ మంకుశం వేత్రమేవ చ
హయవల్లం చ దధతీ బహువిక్రమశాలినీ
తరుణాదిత్య సంకాశజ్వలత్కాంతి తరంగిణీ

ఒకచేతిలో పాశము. మరొక చేతిలో అంకుశము. సంపత్కరీదేవికి, అశ్వరూఢాదేవికి ఈ రెండు ఉంటాయి. అటుపై ఈ తల్లికి రెండు చేతుల్లో బెత్తం, హయవల్లం ఉన్నాయి. హయవల్లము అంటే గుర్రాన్ని ఝులిపించే కొరడా వంటింది.

సంచాల హయారూఢా నర్తయన్తీవ వాజినమ్

అశ్వరూఢాదేవి తన గుర్రమైన అపరాజితాన్ని యుద్ధభూమిలో నాట్యం చేయిస్తోందా అన్నట్లుగా తిప్పుతోంది. చుట్టూ అనేకమంది సేనలు ఉత్సాహమైన కిలకిలా రావాలు చేస్తూ బయలు దేరారు. వీళ్ళు ప్రధాన శక్తులు కనుక వారాహీదేవిని, శ్యామలాదేవిని మరొకమారు ప్రత్యేకించి వర్ణిస్తున్నారు.

అథ పోత్రిముఖీదేవీ సమానాకృతిభూషణాః

తత్సమానాయుధకరా స్తత్సమాన స్వవాహనాః

వారాహీదేవి యొక్క సేనలందరూ వరాహముఖం కలిగిన దేవతలు. అచ్చం వారాహీదేవి వలే ప్రకాశిస్తూ ఉన్నారు. వీళ్ళంతా వారాహీదేవి నుంచి

వచ్చినవారు కనుక ఆమెలానే భాసిస్తూ ఉన్నారు.

తీక్ష్ణదంష్ట్రావినిష్ఠృతవహ్నిధామాయితామ్బరా

వాళ్ళకి భయంకరమైన కోరలు ఉన్నాయి. అవి అగ్నిజ్వాలలు వెదజల్లుతూ ఉన్నాయి. వాటితో గగనమంతా ప్రకాశిస్తూ ఉంది.

తమాలశ్యామలాకారాః కపిల క్రూరలోచనాః

వాళ్ళంతా కడిమి చెట్లవంటి నీలకాంతులతో భాసిస్తూ నల్లని కళ్ళల్లో ఎర్రని జీరలతో ప్రకాశిస్తున్నారు.

సహస్ర మహిషారూఢా స్తా దేవ్యస్సృకరాసనాః

అథశ్రీ దణ్డనాథా చ కిరిచక్రరథోత్తమాత్

ఈ వారాహీ మూర్తులంతా వేలసంఖ్యలో ఉన్నారు. కిరిచక్ర రథంలో అనేక రకాల వరాహశక్తులు కదులుతున్నాయి. కిరిచక్రరథం ప్రక్కనే ఒక వాహనం ఉంది.

అది సింహవాహనం.

వారాహీదేవి యద్ధరంగంలో రథంలో ఉండి యుద్ధం చేస్తూ అప్పుడప్పుడు ఒకసారి దిగుతారు. అలా దిగినప్పుడు ఆవిడకి మరొక వాహనం సిద్ధంగా ఉంది. ప్రధానమైన రథం కాకుండా వేరే వాహనం. ఆ వాహనం మహాసింహం. దాని పేరు వజ్రఘోషం.

అవరుహ్య మహాసింహ మారురోహస్వవాహనమ్

వజ్రఘోషమితి ఖ్యాతం ధూతకేసర మణ్డలమ్

అవసరమైతే ఈ సింహవాహన మెక్కి ఆ తల్లి వెళ్తూ ఉంటారు. ఆ సింహాన్ని వర్ణిస్తూ

వ్యాత్సాస్యం వికటాకారం విశంకట విలోచనమ్

దంష్ట్రాకటకటాత్కారబధిరీకృతదిబ్బుఖమ్

‘ధూతకేసరమండలమ్’ - ఆ సింహం జూలుని విదిలిస్తే ఆకాశంలో కాంతులు వెదజల్ల బడుతున్నాయి. ఆ సింహం నోరు తెరిచి పళ్ళు కొరుకుతున్న ధ్వనికి దిక్కులు ప్రతిధ్వనిస్తున్నాయి. ఆ సింహానికి ఉన్న గోళ్ళుని వర్ణిస్తూ

ఆదికూర్మకరోరాస్థికర్పర ప్రతిమైర్వజైః

విక్షస్తమివ భూచక్ర మాపాతాళ నిమజ్జిభిః

ఒక్కొక్క గోరు ఆదికూర్మము యొక్క వీపుడిప్ప ఎలా ఉంటుందో అలా ఉన్నాయి. ఆదికూర్మమంటే తాబేలు.

యోజనత్రయ ముత్తుంగం వేగా దుద్ధతవాలధిమ్

మూడు యోజనాల ఎత్తు ఉంది ఆ సింహం. యోజనము అంటే ఏడున్నర మైళ్ళు. రాక్షసులను ఎప్పుడు సంహరిద్దామా అని మహోత్సాహంగా ఉంది.

తస్యా మసుర సంహారప్రవృత్తాయాం జ్వలత్కృధి

సైన్యమంతా మొత్తం పని చేస్తోందో లేదో పరిశీలించడానికై ఒక్కసారి కిరిచక్ర రథం మీంచి దిగి సింహం మీద వారాహీదేవి కూర్చుని ముందుకెళ్ళి గమనిస్తోంది.

అలా గమనిస్తున్నప్పుడు ఆ వారాహీదేవి ఎలా ఉందో చెప్తున్నారు.

కి మసౌ భక్షతి రుషా విశ్వ మద్యైవ పోత్రిణీ

కిం వా ముసలఘాతేన భూమిం ధ్వేషా కరిష్యతి

అథవా హలనిర్భాతైః క్షోభయిష్యతి వారిధీన్

ఇతి త్రస్తమనా స్ఫుర్వో గగనే నాకినాం గణః

పై నుంచి దేవతలు ఈ వారాహీదేవిని చూస్తుంటే వారికి ఒక వైపు భయము, ఒక వైపు ఆనందము కలుగుతున్నాయి. అమ్మవారి ఆ ప్రతాపం ఎలా ఉందంటే ఆవిడ చేతులలో

శ్రీ లలితోపాఖ్యానమ్

ఉన్న ముసలాన్ని, నాగలిని త్రిప్పినప్పుడు ఆవిడ ఇప్పుడే బయలుదేరి మొత్తం భువనా
లన్నిటిని మ్రింగేస్తుందా! అన్నంత తీవ్రంగా ఉంది. ఆ రోకలి పోటుతో భూమిని ముక్కలు
చేసేస్తుందా! లేదా ఆ నాగలిని విసిరి సముద్రాన్ని సైతం చీల్చుతుందా! అనిపించేటట్లు
ఉంది.

ఇలా వారాహీదేవి సిద్ధమవ్వగానే వెంటనే పై నుంచి దేవతలందరూ సమస్కరిస్తున్నారు.

వవన్దిరే చ తే ఏవా బద్ధాంజలిపుటాంచితాః

ముహుర్ద్వాదశనామాని కీర్తయన్తో నభ్యులే

శ్రీ వారాహీ ద్వాదశనామాలు

దేవతలంతా గగనం నుంచి రెండు చేతులు తలపై అంజలించి వారాహీదేవిని
పన్నెండునామాలతో కీర్తించారు అని హయగ్రీవుడు అగస్త్యులవారితో చెప్పడం అపాడు.

తాని ద్వాదశ నామాని తస్యా దేవ్యా వద ప్రభో

అశ్వాసన! మహాప్రాజ్ఞ! యేషు మే కౌతుకం మహత్

ఓ హయగ్రీవ! మహా బుద్ధిమంతుడా! ఆ పన్నెండు నామాలు చెప్తారా!
అని అగస్త్యుడు అడిగాడు.

అప్పుడు హయగ్రీవస్వామి చెప్తున్నారు.

శ్రుణుద్వాదశ నామాని తస్యా దేవ్యాః ఘటోద్భవ

దేవతలు సైతం కీర్తించే ఆ పన్నెండు నామాలు చెప్తున్నాను విను! ఈ నామాలు
విలువైనవి గనుక శ్రద్ధ ఉన్నవారికే చెప్పమన్నారు. విలువైనవి శ్రద్ధలేనివాడికి చెప్తే వాటి
విలువ తెలీదు.

యేషా మాకర్ణనామాత్రాత్ప్రసన్నా సా భవిష్యతి

ఈ పేర్లు అనుకుంటే చాలు ఆ వారాహీదేవి ప్రసన్నమౌతుందని చెప్పారు.

ఆవిడ ప్రసన్నురాలైతే ఏమైనా సాధించగలరు.

పంచమీ దండనాథా చ సంకేతా సమయేశ్వరీ

తథా సమయసంకేతా వారాహీ పోత్రిణీ శివా

వార్తాళీ చ మహాసేనాప్యాఽజ్ఞాచక్రేశ్వరీ తథా

అరిష్ఠీ చేతి సంప్రోక్తం నామ ద్వాదశకం మునే

1.పంచమీ 2.దండనాథా 3.సంకేతా 4.సమయేశ్వరీ 5.సమయసంకేతా 6.వారాహీ

7.పోత్రిణీ 8.శివా 9.వార్తాళీ 10.మహాసేనా 11.అజ్ఞాచక్రేశ్వరీ 12.అరిఘ్న అనేవి అమ్మవారి యొక్క పన్నెండు నామాలు.

నామద్వాదశకాభిఖ్య వజ్రపంజర మధ్యగః

ఎవరైతే ఈ పన్నెండు నామాలు అంటారో వారికి వజ్రపంజరంలా ఒక కవచం ఏర్పడుతుంది. వారికి ఏ భయం ఉండదు.

సంకటే దుఃఖమాప్నోతి న కదాచన మానవః

ఏ విధమైన కష్టం వచ్చినప్పటికీ ఆ పన్నెండు నామాలు స్మరిస్తే వెంటనే ఆ కష్టం తొలగిపోతుంది.

ఏతై ర్నామభిరభ్రస్థా స్సంకేతాం బహు తుష్టువః

తేషామనుగ్రహార్థాయ ప్రచచాల చ సా పునః

ఈ పన్నెండు నామాలతో దేవతలంతా అమ్మవారిని కీర్తించారు. ఆ దేవతల్ని అను గ్రహించడానికై అమ్మవారు కదిలింది. 'దేవకార్యసముద్యతా' కనుక దైవీశక్తులని రక్షించ దానికి తల్లి కదిలింది. ఈ తల్లి యొక్క మహిమ సామాన్యమైనది కాదు.

శంకరులు కూడ 'దేవీ క్రోడముఖే!' అని వారాహీస్తుతి చేసారు. అలాగే క్రోధభట్టారకుడని చెప్పబడే దుర్వాసమహర్షి ఆర్వాద్విశతి అనే స్తోత్రంలో అద్భుతంగా కీర్తించాడు. (కోలముఖీ అంటే వరాహ ముఖం).

కోలవదనా కుశేశయనయనా కోకారిమండితశిఖండా

సంతప్తకాంచనాభా సంధ్యారుణచేలసంవృతనితంబా

హలముసలశంఖచక్రాంకుశపాశాభయవరస్ఫురితహస్తా

కూలంకషానుకంపా కుంకుమజంబాలితస్తనాభోగా

ధూర్తానామతిదూరా వార్తా శేషావలగ్నకమనీయా

ఆర్తాళీఫలదాత్రీ వార్తాళీ భవతు వాంఛితార్థాయ

ఆయనకి ఈ తల్లి దర్శనమిచ్చింది. కోలవదనా అంటే వరాహవదనం. కుశేశయనయనా - పద్మముల వంటి నేత్రాలు ఉన్నాయి. కోకారిమండితకిరీటా - కోకారి అంటే పద్మాలకు శత్రువైన చంద్రుని చేత అలంకరించబడ్డ కిరీటం.

నీలకాంతితో ఉన్నప్పటికీ ఆ శరీరం నుంచి వెదజల్లుతున్న వెలుగులు మాత్రం కరగబెడు తున్న బంగారపు వెలుగులు. సంధ్యాకాలంలో ఆకాశం ఎలా ఎరుపు రంగుతో ఉంటుందో అలాంటి ఎర్రని వస్త్రాన్ని ధరించింది. ఎనిమిది చేతులలో వరుసగా హలము(నాగలి),

సామవేదం పణ్డుఖశర్మ

ముసలము(రోకలి), శంఖము, చక్రము, పాశము, అభయముద్ర, వరద ముద్ర ధరించి భాసిస్తున్నది వారాహీదేవి.

విశాలమైన వక్షస్థలంతో శోభిస్తున్న వార్తాళీ (జీవికను ఏర్పరచే తల్లి) 'ఆర్తాళీ ఫలదాత్రీ' - ఎవరైతే ఆర్తులై ఉంటారో వాళ్ళకి శుభాన్ని ఇస్తుంది. ధూర్తులైన దుర్మార్గులకి మాత్రం దొరకదు.

కుతర్కాలు, వితండవాదాలు చేసేవారిని ధూర్తులు అంటారు. వారికి దేవతానుగ్రహం ఉండదు... 'వార్తాశేషాపలగ్న కమనీయ' - పేరుకి ఉందని చెప్పుకోవడమే తప్ప నడుము కనిపించడం లేదన్నారు. సన్నని నడుము కలిగి ఉండడం సాముద్రికా లక్షణంలో గొప్పది. మన అందరి వాంఛితాలని ఈ తల్లి నెరవేర్చుగాక!

రెండవ తల్లి అయిన సంగీతయోగినీ అనిపిలబడే శ్యామలాదేవి యొక్క చక్రం పేరు

గేయచక్రము. ఈ చక్రానికి మరో రెండు పేర్లు ఉన్నాయి. అవి గిరిచక్రము, గీతి చక్రం. గేయము అంటే పాడదగినది. దానికే గీతి అని మరొక పేరు.

గిరి, గీతి, గేయ- ఈ మూడింటికి అర్థం శబ్దశక్తి, నాదశక్తి . విద్యలన్నీ ఈ రెండిటి మీదే ఆధారపడి ఉన్నాయి. శ్యామలాదేవిని ఆరాధించి సంగీతంలో, సాహిత్యంలో మహా ఉద్ధండులైన వారు ఎందరో ఉన్నారు.

వారాహీదేవికి ఎన్ని స్వరూపాలు ఉన్నాయో, శ్యామలాదేవికి అన్ని స్వరూపాలు ఉన్నాయి. వీరు ప్రధానంగా అమ్మవారికి అంగదేవతలుగా కనిపిస్తున్నప్పటికీ వారాహీదేవికి మరి కొంతమంది అంగదేవతలు ఉన్నారు.

శ్యామలాదేవికి మరి కొందరు అంగదేవతలు ఉన్నారు. వారిలో శుకశ్యామలా, వీణా శ్యామల, సారికా శ్యామల ఇత్యాది అనేక మంత్రదేవతలు ఉన్నారు. వీరందరూ అమ్మవారి దగ్గర ఉన్నారు. శ్యామలాదేవి అంటే పలుకులకి తల్లి. అక్షరం, స్వరము అని పలుకులు రెండు విధాలుగా ఉంటాయి. అక్షరంతో కూడిన పలుకులు సాహిత్యం, స్వరంతో కూడినది సంగీతం. స్వరము, అక్షరము కూడా శబ్దజనితమే. ఈ శబ్దప్రపంచానికంతటకీ ఈ తల్లి అధిష్టాత్రి. ఈ తల్లిని ఉపాసిస్తే ప్రపంచం మెచ్చుకొనే అత్యద్భుతమైన పలుకులు, స్వరములు లభిస్తాయి.

శుకవీణాలత్పాణీం శుద్ధవిద్యాం వశంకరీమ్

శ్యామాం నీపవనాంతస్థాం వందే సంగీతయోగినీమ్

అని సంగీతయోగిని అనబడే శ్యామలాదేవిని కీర్తిస్తారు. రాజమాతంగీ, మాతంగీ,

శ్యామలా ఇవన్నీ ఆ తల్లి పేర్లు. ఈ తల్లి అనుగ్రహం చేత సంగీతాది విద్యలు వస్తాయి.

ఈ తల్లి అనుగ్రహాన్ని పొంది ప్రపంచ సాహిత్యంలోనే విరాజమానుడై వెలిగినవాడు మహాకవి కాళిదాసు. ఆ తల్లి యొక్క వైభవాన్ని చెప్తున్నారు.

అథ సంగీతయోగిన్యా మన్దిరాజ్ఞీపద సదృశః

మంత్రరాణియైన తల్లి. స్వరాక్షరమయాలైన మంత్రాలకి ఈవిడ నాయకురాలు.

నిర్వాణసూచనకరీ దివి దధ్వాన కాహళీ

వారాహీదేవి బయలుదేరినపుడు ఆవిడ బయలుదేరిందనే అట్టహాసం ఎలా కనపడిందో అలాగే ఈ శ్యామలాదేవి బయలుదేరినపుడు కూడా అట్టహాసాలు కనిపిస్తున్నాయి.

అక్కడ అనేకమంది శ్యామలాదేవి సేనలు ఉన్నారు. అందరూ ఇంచుమించు ఆవిడ రంగులోనే, ఆవిడ పోలికతోనే ఉన్నారు. వీణ, చిలక ఇవి ధరించి ప్రకాశిస్తున్నవారు.

శృంగారప్రాయభూషాణాం శాద్వలశ్యామలత్విషాం

వీరంతా మంచి అలంకారాలు తీర్చుకొని ఉన్నారు. సాహిత్యంలో, సంగీతంలో అలంకారాలు చాలా ముఖ్యం. శ్యామలాదేవి రంగు 'శాద్వల శ్యామల త్విషాం' శాద్వలం అంటే పచ్చికబయలు అని అర్థం.

పచ్చికవంటి పచ్చనికాంతులతో చిలక, వీణ ధరించి ఉన్నారు. ఈ రూపం చెప్పినప్పుడు మధుర మీనాక్షీదేవి గుర్తుకొస్తుంది.

మధురమీనాక్షీదేవియే శ్యామలాదేవి. ఆవిడ వద్ద చిలక కూడ కనిపిస్తుంది. ఇదే విష్ణుతత్త్వంలో 'కృష్ణస్తు శ్యామలాదేవీ, శ్రీరామాలలితాంబికా' అని చెప్తారు.

లలితాదేవి రాముడు. శ్యామలాదేవి కృష్ణుడు. సంగీతవిశారదుడు, వేణుగానవిశారదుడైన కృష్ణపరమాత్మ. జగద్గురువైన కృష్ణపరమాత్మ శ్యామలాతత్త్వంగా వైష్ణవంలో గోచరిస్తోంది. శ్యామలాదేవి రూపంలో ఉన్న మీనాక్షీ క్షేత్రం పేరు మధురై. కృష్ణుడి క్షేత్రం పేరు మధుర. ఈ రెండిటికి సామ్యం ఉంది.

వీణాసనాథపాణీనాం శక్తీనాం నిర్భయౌబలం

వీళ్ళకి సేనలు ఎక్కడుంచో రావడంలేదు. వారి నుంచే వస్తున్నాయి. వారాహీదేవికి అలాగే వచ్చాయి. ఈ తల్లి నుంచి కూడా చాలా మంది సేనలు వచ్చారు.

వారు-కాశ్చిద్గాయన్తి నృత్యన్తి మత్తకోకిలనిస్సనాః

కొంతమంది పాటలు పాడుతున్నారు. కొంతమంది నృత్యం చేస్తున్నారు. కొంతమంది మత్తెక్కి ఉన్నారు. ఇవన్నీ విద్యకి సంబంధించిన లక్షణాలే. నృత్యమూ విద్యే. సంగీతమూ

విద్యే. మత్తెక్కి ఉండడం అంటే ఒక గొప్ప విద్యవల్ల కలిగే పారవశ్యం. ఆ పారవశ్యమంతా ఇక్కడ కనిపిస్తోంది. మంచి కంఠములతో ఉన్నారు. కొంతమంది మయూర వాహనంతో వెళ్తున్నారు.

మయూరవాహాః కతిచిత్పతిచిద్ధంసవాహనాః

కతిచిన్నకులారూఢాః కతిచిత్కోక్తిలాసనాః

కొంతమంది హంసల మీద వెడుతున్నారు. కొంతమంది ముంగీసల పై వెడుతున్నారు. కొంతమంది కోకిలపై కూర్చున్నారు. ఇందులో ఉన్న అంతర్యాన్ని గమనించాలి. మీ దేవతలు ఇలా జంతువుల మీదా పక్షులమీద కూర్చుంటారు అని బయటవాడు అడిగినపుడు సమాధానం చెప్పగలగాలి. శబ్దశక్తి అనేది సృష్టి అంతా వ్యాపించింది.

ప్రాతఃకాలంలో పక్షుల కిలకిలారావాలు వింటుంటే పారవశ్యం కలుగుతుంది. ఇలా సృష్టిలో అందరికీ ఆ తల్లే పలుకులు ఇచ్చింది. చిలక పలుకైనా, కోకిల కూతైనా, మయూరాల కేకానాదమైనా, హంసలధ్వని అయినా ఇవన్నీ మధురంగానే ఉంటాయి. మయూరధ్వనికి 'కేక' అని పేరు. 'కేక' చేస్తుంది కనుక 'కేకి' అని వాటికి పేరు.

నకులములు అనగా ముంగిసలు. హంస, ముంగిస ఇవన్నీ విద్యుల యొక్క లక్షణాలు. ప్రతిదీ కూడా ఒక శక్తికి సంకేతం.

ఈ రహస్యం స్కాంధపురాణంలో కాశీఖండంలో కాశీక్షేత్రంలో 'శిఖిచండీ' అని ఒక తల్లి ఉంటుందని చెప్పారు. శిఖిచండీ నెమలిలా ధ్వని చేస్తూ ఉంటుంది.

అమ్మవారు ప్రతివారి యందు శబ్దస్వరూపంలో ఉందని తెలుసుకోవాలి. ఆ శబ్ద శక్తిని ప్రత్యేకించి ఉపాసన చేస్తే ఒకరకమైన సిద్ధిని చెప్పారు. ఆ శబ్దానికి హేతువైన ఏ శక్తి ఉందో ఆ శక్తి యొక్క స్వరూపం, మంత్రాలు ఇవన్నీ. ఆ కారణంచేతనే ఈ దివ్యమైన శబ్దస్వరూపాలన్నీ వాహనాలుగా చెప్పబడ్డాయి.

విద్యకి ఉండాల్సిన లక్షణాలలో హంస లక్షణం ఒకటి. సదసత్ వివేకలక్షణమే హంస. పాలని, నీళ్ళని కలిపి ఇస్తే నీళ్ళని వదిలిపెట్టి పాలనే స్వీకరిస్తుంది హంస. అలానే విద్యావంతుడైనవాడు వివేకంతో అసద్విషయాల్ని విడిచిపెట్టి సద్విషయాల్నే స్వీకరిస్తాడు. కనుక విద్యకి ఉండాల్సింది హంసలక్షణం-విచక్షణ. హంసవాహనియైన శ్యామలా అంటే విచక్షణాశక్తికి అధిష్ఠాన దేవతయైన విద్యాస్వరూపిణి.

అమ్మవారి నకులీశక్తిని శాస్త్రాలలో చెప్పారు. నకుల అంటే ముంగిస. విషంతో ఉన్నవి

పడగలు ఎత్తితే వాటిని కొట్టి చంపుతుంది. అలానే విద్యావంతుడైన వాడు ఎవరైనా కుతర్కాలనే పడగలు ఎత్తితే వాణ్ని కొడతాడు. విద్యకి నకులారూఢ లక్షణం ఉండాలి. అనగా కుతర్కాన్ని ఖండించే శక్తి ఉండాలి.

శ్యామలాదేవి అంగదేవతలలో ఈ నకులాదేవి ఒక ప్రత్యేకమైన దేవత. శ్యామలాదేవి ఆరాధిస్తే అన్ని పలుకులు, అన్ని విద్యలు లభిస్తాయి.

సర్వాశ్చ శ్యామలాకారాః కాశ్చిత్పర్ణిరథస్థితా

అందరూ శ్యామలాదేవి ఆకారం కలవారై ఉన్నారు. ఆ తల్లి ప్రధానంగా గేయచక్రంలో బిందుస్థానంలో కూర్చుంది. ఆ శ్యామలాదేవి స్వరూపాన్ని ఇక్కడ వర్ణిస్తున్నారు.

బాలార్కవర్ణకవచా మదారుణవిలోచనా

ఈషత్రస్వేదకణికా మనోహరముఖాంబుజా

ఉదయిస్తున్న సూర్యకాంతివంటి కవచం ధరించింది. 'మదారుణవిలోచనా' - మత్తెక్కిన కళ్ళు. అదే పారవశ్యాన్ని చెప్తుంది.

అమ్మ ముఖం కొంచెం చెమటపట్టి ఉండన్నారు. హయగ్రీవస్వామివారు ఎంతో అద్భుతంగా దర్శిస్తూ వర్ణిస్తున్నారు.

ప్రేషయన్తి కటాక్షేణ కించిద్రూపవల్లితాణ్ణవైః

శక్తిసేనల్ని దయతో చూస్తున్నప్పుడు ఆ తల్లి కనుబొమలు కొంచెం కదులుతున్నాయి.

సమస్త మపి తత్సైన్యం శక్తీనా ముద్ధతోద్ధతం

ఆ తల్లి ఆ విధంగా చూస్తూ ఉంటే ఆ చూపుల నుంచి వచ్చే శక్తితో శక్తిసేనలన్నిటికీ ఉత్సాహం వచ్చింది.

వారంతా ఒక్కసారి దివ్యనాదలు చేస్తూ కదులుతూ ఉంటే దేవతలంతా ఇప్పుడు ఆ తల్లిని చూసి నమస్కరిస్తున్నారు.

శ్రీ శ్యామలా షోడశనామాలు

దేవతలంతా అమ్మవారిని షోడశనామాలతో కీర్తించారని చెప్పాడు హయగ్రీవ స్వామివారు.

తాం తుష్టువు షోడశభి ర్నామభి ర్నాకవాసినః

ఈ నామాలు మానవసృష్టికాదు. దేవతలు దర్శించి చెప్తున్నవి. అప్పుడు మళ్ళీ హయ గ్రీవస్వామిని అగస్త్యులవారు ఆ పదహారునామాలు చెప్పమని అడిగితే వినమని హయగ్రీవ స్వామివారు చెప్తున్నారు.

తాని షోడశనామాని సమాకర్ణయ కుమ్భజ
సంగీతయోగినీ శ్యామా శ్యామలా మంత్రినాయికా
మంత్రిణీ సచివేశానీ ప్రధానేశీ శుకప్రియా
వీణావతీ వైణికి చ ముద్రిణీ ప్రియకప్రియా
నీపప్రియా కదమ్బేశీ కదంబవనవాసినీ
సదామదా చ నామాని షోడశైతాని కుంభజ

1.సంగీతయోగినీ 2.శ్యామా 3.శ్యామలా 4.మంత్రి(త్ర) నాయికా 5.మంత్రిణీ
6.సచివేశానీ 7.ప్రధానేశీ 8.శుకప్రియా 9.వీణావతీ 10.వైణికి 11.ముద్రిణీ
12.ప్రియకప్రియా 13.నీపప్రియా 14.కదమ్బేశీ 15.కదంబవనవాసినీ 16.సదామదా.
ఇవి దివ్యమైన 16 నామాలు స్మరిస్తే, సర్వజనులు అనుకూలపడే విద్యని అమ్మవారు
అనుగ్రహిస్తారు. ఈ నామాలు బుద్ధిశక్తిని సరిగ్గా పనిచేసేటట్లు చేస్తాయి.

ఏతైర్యస్సచివేశానీం సకృత్ స్తౌతి శరీరవాన్

తస్య త్రైలోక్యమఖిలం వశే తిష్ఠత్యసంశయః

ఈ శరీరం వచ్చిన మానవులందరూ ఒక్కమారు ఈ పదహారు నామాలు
అనుకుంటే ముల్లోకాలు వారికి అనుకూలంగా ఉంటాయి.

మంత్రినాథా యత్ర యత్ర కటాక్షం వికిరత్యసౌ

తత్ర తత్ర గతాశంకం శక్తిసైన్యం పతత్యలం

విద్యాధిదేవతయైన ఈ తల్లి కటాక్షంగాని లభిస్తే సందేహాలు పోతాయి. శక్తిసేనలకి
మేం వెనక్కి వెళ్ళడమా! ముందుకు వెళ్ళడమా! మేం జయించగలమా! ఇలాంటి సందేహాలు
కలిగినపుడు ఈ తల్లి చూపులు పడగానే ఆ శంకలు అన్ని పోయి మహోత్సాహంగా
యుద్ధంలోకి వెళతాయి.

శ్యామలాదేవి వీణ, చిలకని ధరించి యుద్ధానికి వచ్చింది. వీటితో ఏవరైనా యుద్ధానికి
వస్తారా! అంటే అవిద్యని కొట్టడానికి విద్యలు ఆయుధాలౌతాయి. అది ఇక్కడ ఆంతర్యం.
వచ్చిన భండాసుర సైన్యానికి తగ్గట్టుగా అమ్మవారికి కూడా ఆయుధాలు కావాలి.

అథ సంగీతయోగిన్యాః కరస్థశుకపోతకాత్

నిర్జగమ ధనుర్వేదో వహం త్వజ్యం శరాసనం

ఆ తల్లికి ముంజేతిలో ఉన్న చిలుకలోంచి ఒక పురుషుడు ఉద్భవించాడు. అతడు
ధనుర్వేదపురుషుడు. అ చిలుక ఏ విద్యని కావాలంటే ఆ విద్యని తేగలదు.

శ్యామలాదేవి సర్వవిద్యాస్వరూపిణి. యుద్ధవిద్యలో కూడా ఆవిడ నేర్పరురాలే. ఎక్కువ ఏకాగ్రత, ఎక్కువ బుద్ధి శక్తి యుద్ధవిద్యలలో ఉంటుంది.

‘శారదాశరసంధానా శస్త్రప్రత్యస్తవర్షిణి’ శారదావిద్య గురించి అనేక విశేషాలున్నాయి. శారదాదేవీ ఇత్యాదులందరూ ఈ శ్యామలాదేవి విభూతులే. శ్యామలాదేవి సాక్షాత్తు విద్యాధి దేవత కనుక ఆ చిలుకలోంచి ధనుర్విద్యాపురుషుడు వచ్చాడు.

ఒక్కొక్క విద్యకి, భావానికి ఒక అధిదేవత ఉంటారు. ఆ ధనుర్వేదపురుషుడు ఒక ధనుస్సుని, బాణాన్ని పట్టుకొచ్చాడు.

చరుర్భాహుయుతో వీర స్త్రిశిరా స్త్రివిలోచనః

అతడికి నాలుగుచేతులు ఉన్నాయి. వీరుడు. మూడు ముఖాలు ఉన్నాయి. మూడు ముఖాలకి మూడేసి చొప్పున కళ్ళు ఉన్నాయి.

నమస్కృత్య ప్రధానేశీ మిద మాహ స భక్తిమాన్

దేవీ భండాసురేంద్రస్య యుద్ధాయ త్వం ప్రవర్తసే

ప్రధానేశ్వరియైన ఆ తల్లికి నమస్కారం చేసి, “అమ్మా! నమస్కారం. నీ యొక్క అనుగ్రహంవల్ల ఉన్నవాడిని నేను. మీరందరూ భండాసురుడితో యుద్ధానికి సిద్ధపడ్డారు కనుక నేను కూడా మీకు సాయం చేయాలి. నేను ఈ కోదండాన్ని నీకు ఇస్తున్నాను స్వీకరించు తల్లీ!” అన్నాడు.

అత స్తవ మయా సాహ్యం కర్తవ్యం మంత్రినాయకే

చిత్రజీవ మిదం నామ్నా కోదండం సుమహత్తరం

గృహాణ జగతామంబ! దానవానాం నిబర్హణం

ఆ కోదండం పేరు చిత్రజీవం. ఓ జగజ్జననీ! దానవుల్ని నిగ్రహించడానికి దీన్ని స్వీకరించు. దీనితో పాటు అమ్ములపొది ఇస్తున్నాను.

ఇమౌ చాక్షయబాణాభ్యా తూణీరౌ స్వర్ణచిత్రితౌ

గృహాణ దైత్యనాశాయ మమాఽనుగ్రహహేతవే

అవి బంగారంతో చేసిన అమ్ములపొదులు. అందులో అక్షయబాణాలు ఉంటాయి. ఎన్ని తీస్తున్నా వస్తునే ఉంటాయి. నన్ను అనుగ్రహించడానికై, దైత్యులని సంహరించడానికై తీసుకో తల్లీ!

ఇతి ప్రణమ్య శిరసా ధనుర్వేదేన భక్తితః

ఆ విధంగా ధనుర్వేదపురుషుడు అమ్మవారికి భక్తితో ఇస్తే ఆ తల్లి గ్రహించింది.

అర్చితం చాపతూణీరం జగ్రాహ ప్రియకప్రియా
ముందు చెప్పిన 16 నామాలలోవే తరువాత వాడుతూ వస్తున్నారు.
చిత్రజీవం మహాచ్ఛాప మాదాయ చ శుకప్రియా
విష్ణారం జనయామాస మౌర్వీ ముద్ధాట్య భూరిశః
సంగీతయోగినీచాపధ్వనినా పూరితం జగత్
నాకాఽలయానాం చ మనో నవయాఽనందసంపదా

ఆ చిత్రజీవమనే ధనుస్సును తీసుకొని దాని వింటినారిని అమ్మవారు ఒక్కసారి లాగింది. వెంటనే దానిలోంచి ఒక అద్భుతమైన నాదము మారు మ్రోగింది. ఆ ధనుర్ధ్వని చేత జగత్తంతా ప్రతిధ్వనించింది. ఆ నాదం వినగానే దేవతలందరికి మహానందం కలిగింది. అమ్మవారు ధనుస్సు, బాణాన్ని స్వీకరించినపుడు ఆవిడ దగ్గర అంతక ముందు నించి ఉన్న వీణని, చిలకని అమ్మవారి దగ్గర ఉన్న యంత్రితీ, తంత్రితీ అనే ఇద్దరి పరిచారకులకి ఇచ్చారు.

యంత్రితీ తంత్రితీ చైవ ద్వే తస్యైః పరిచారికైః
శుకం వీణాం చ శిరసా వహంత్యైః పరిచేరతుః

చిలకని యంత్రితీ తీసుకొంది. వీణని తంత్రితీ తీసుకొంది. అమ్మ ఎప్పుడ డిగితే అప్పుడు ఇద్దామని ఇద్దరు అమ్మవారి ప్రక్కన నడుస్తున్నారు. ఎంత అద్భుతమైన దృశ్యాన్ని ఇక్కడ వర్ణిస్తున్నారో భావించాలి. అమ్మవారి ఆయుధాలు కనుక వారు వాటిని నిర్లక్ష్యంగా పట్టుకోకుండా, భక్తితో శిరస్సు మీద పెట్టుకొని అమ్మవార్ని అనుకరిస్తున్నారు.

అలోలవలయక్వాణవర్ధిష్ఠ గుణనిస్వనం
ధారయంతీ ధనుశ్చామా చకారాఽరిమనోజ్వరం

అమ్మవారు ఆ ధనుస్సు పట్టుకొని ధ్వని చెయ్యగానే దేవతలు ఆనందించారు. శత్రువులకి కొత్త జబ్బు వచ్చిందని చెప్పారు. అసురుల గుండెలు ఆగిపోయాయా! అన్నంత పని చేసింది.

చిత్రజీవ వరాసేన భూషితా గీతయోగినీ
కాదంబనీవ రురుచే కందళ చ్ఛక్రకార్యుకా
కాళీ కటాక్షవ త్రీక్ష్ణో నృత్య ద్భుజగసన్నిభః

అమ్మవారు పచ్చని కాంతితో ఉంటారు. చిత్రజీవమనే ధనుస్సు బంగారు రంగుతో

ఉంది. దీన్ని పట్టుకొన్న అమ్మవారు మెరుపుతో కూడిన మబ్బులా ఉన్నాయి.

ఉల్లసం దక్షిణే పాణౌ విలలాస శిలీముఖః
గేయచక్రరథారూఢాం తాం పశ్చాచ్ఛ నిషేవిరే
తద్వ చ్ఛామల శోభాద్యా దేవో బాణధనుర్ధరాః
సహస్రాక్షౌహిణీసంఖ్యా స్త్రీవేగా మదాలసాః
ఆపూరయంత్యః కకుభః కలైః కిలకిలారవైః

అమ్మవారు ఎప్పుడైతే ఉత్సాహంగా ధనుష్ఠంకారం చేసారో, అవిడ సేనలన్నీ ఉత్సాహంగా కిల కిల ధ్వనులు చేస్తూ బయలుదేరారు. మణిద్వీపంలో శ్యామలాదేవికి ఒక ప్రత్యేకమైన భవనం, వారాహీదేవికి ఒక ప్రత్యేకమైన భవనం ఉన్నాయి.

శ్యామలా దండకం

శ్యామలాదేవి కాళిదాసమహాకవికి ఉజ్జయినీ మహానగరంలో దర్శనం ఇచ్చింది.

ఆ తల్లిని చూసిన వెంటనే కాళిదాసు పులకించి

మాణిక్యవీణా ముపలాలయంతీం
మదాలసాం మంజుల వాగ్విలాసాం
మాహేంద్ర నీలద్యుతి కోమలాంగీం
మాతంగ కన్యాం మనసా స్మరామి.

అని కీర్తించాడు. మాణిక్యవీణని ధరించి, మదించిన కళ్ళతో ప్రకాశిస్తున్న ఆ తల్లి మంజులమైన వాగ్విలాస విద్యాస్వరూపిణి. ఇంద్రనీలమణులకాంతితో ఉన్న ఆ తల్లిని మనసాస్మరామి అన్నారు.

చతుర్భుజే చంద్రకళావతంసే
కుచోన్నతే కుంకుమరాగశోణే,
పుండ్రేక్షు పాశాంకుశ పుష్పబాణ
హస్తే నమస్తే జగదేకమాతః.

మాతా మరకతశ్యామా మాతంగీ మధుశాలినీ
కుర్యాత్కటాక్షం కళ్యాణీ కదంబవనవాసినీ.

జయమాతంగ తనయే జయనీలోత్పలద్యుతే
జయ సంగీత రసికే జయ లీలాశుకప్రియే.

ఇలా అన్నవెంటనే కాళిదాసుకి అమ్మవారు మణిద్వీపంలో కదంబవన మధ్యంలో సామవేదం షణ్ముఖశర్మ

గోచరించింది.

అప్పుడు ఆ తల్లి యొక్క శిరస్సు, పాదాలు మొత్తం దర్శనమిచ్చింది. దానితో పరశింఛి ఆ పులకింతతో అమ్మవారిని వర్ణిస్తున్నాడు కాళిదాసు.

జయజనని! సుధాసముద్రాంత హృద్యన్మణిద్వీప సంరూఢ బిల్వాటవీమధ్య కల్పద్రు మాకల్ప కాదంబ కాంతారవాసప్రియే! కృత్తివాసప్రియే! సర్వలోకప్రియే! సాదరారబ్ధ సంగీత సంభావనా సంభ్రమాలోల నీపప్రగాబద్ధ చూళీ సనాథత్రికే! సానుమత్పుత్రికే! శేఖరీభూత శీతాంశు రేఖా మయూఖావళీ నద్ధ సుస్పిగ్ధ నీలాలక శ్రేణీ శృంగారితే! లోకసంభావితే! కామలీలా ధనుస్సున్విభ భ్రూ లతా పుష్ప సందోహ సందేహ కృచ్ఛారు గోరోచనా పంకకేళీ లలామాభిరామే! సురామే! రమే! ప్రోల్లసద్వాళికా మౌక్తికశ్రేణికా చంద్రికామండలోద్భాసి లావణ్య గండస్థల న్యస్త కస్తూరికా పత్ర రేఖా సముద్భూత సౌరభ్య సంభ్రాంత భృంగాంగ

నాగీత సాంద్రీభవ నృంద్ర తంత్రీస్వరే! భాస్వరే! వల్లకీ వాదన ప్రక్రియా లోల తాళీ దళా బద్ధ తాటంక భూషా విశేషాన్వితే! సిద్ధసమ్మానితే! దివ్యహాలా మదోద్వేల హేలా లసచ్చక్షురాందోళన శ్రీ సమాక్షిప్త కర్ణైక నీలోత్పలే! పూరితాశేష లోకాభివాంఛాఫలే! శ్రీఫలే! స్వేదబిందూ ల్లసత్ఫాల లావణ్య నివ్యంద సందోహ సందేహకృన్నాసికా మౌక్తికే! సర్వ మంత్రాత్మికే! కాళికే! కుంద మంద స్మితోదార వ క్రుస్పూర త్పూగ కర్పూర తాంబూల ఖండోత్కరే! జ్ఞానముద్రాకరే! శ్రీకరే! కుందపుష్పద్యుతి స్నిగ్ధ దంతావళీ నిర్మలా లోల కల్లోల సమ్మేళన స్మేర శోణాధరే! చారువీణాధరే! పక్వబింబాధరే! సులలిత నవయౌవనారంభ చంద్రోదయో ద్వేల లావణ్య దుగ్ధార్ణవావిర్భవత్కంబు బిబ్బోక హృత్కంధరే! సత్కళా మందిరే! మంథరే! బంధురచ్చన్న వీరాధి భూషా సముద్వేత మానానవద్యాజ్ఞ శోభే! శుభే!

రత్న కేయూర రశ్మిచ్ఛటా పల్లవ ప్రోల్లస ద్దోర్లతా రాజితే! యోగిభిః పూజితే! విశ్వదిబ్బుణ్ణల వ్యాప్త మాణిక్య తేజ స్ఫురత్కంకణాలంకృతే! విభ్రమాలంకృతే! సాధుభి స్సత్కృతే! వాస రారంభ వేళా సముజ్జ్వంభమాణారవింద ప్రతిచ్ఛన్న పాణిద్వయే! సంతతోద్యద్వయే! దివ్యరత్నోర్మికా దీధితి స్తోమ సంధ్యాయ మానాంగుళీ పల్లవోద్య న్నఖేందుప్రభా మండలే! ప్రోల్లసత్కుండలే! తారకా రాజి నీకాశ హారావళి స్మేర చారు స్తనాభోగ భారానమన్మధ్యవల్లీ వళిచ్ఛేద వీచీ సముద్యత్సముల్లాస సందర్శితాకార సౌందర్యరత్నాకరే! శ్రీకరే! హేమ కుంభోప మోత్తుంగ వక్షోజ భారావనమ్రే! త్రిలోకావనమ్రే! లసద్వత్తగంభీర నాభీ సరస్తీర శైవాల శంకాకర శ్యామ రోమావళీ భూషణే! మంజు సంభాషణే! చారు శింజత్కటిసూత్ర

నిర్భరిత్తితానంగ రేఖా ధనుశ్చింజనీ దంబరే! దివ్యరత్నాంబరే! పద్మరాగోల్లసన్మేఖలా భాస్వర శ్రోణి శోభా జితస్వర్ణ భూభృత్తలే! చంద్రికాశీతలే! వికసిత నవకించుకా తామ్ర దివ్యాంచుకచ్చన్న చారూరు శోభా పరాభూత సింధూర శోణాయ మానేంద్ర మాతంగ హస్తార్గళే! శ్యామలే! కోమల స్నిగ్ధ నీలోత్పలానందితానంగ తూణీర శంకాకరోద్ధమ జంఘాలతే! చారు లీలాగతే! నమ్ర దిక్పాల సీమంతినీ కుంతల స్నిగ్ధ నీల ప్రభాపుంజ సంజాత దూర్వాంకురాశంక సారంగ సంయోగ రింఖ న్నఖేందూజ్జ్వలే! ప్రోజ్జ్వలే! ప్రహ్వ దేవేశ దైత్యేశ యక్షేశ భూతేశ వాగీశ కోణేశ వాయుగ్ని మాణిక్య సంఘృష్ట కోటీర బలా తపోద్ధామ లక్షారసారుణ్య లక్ష్మీగృహీతాంఘ్రి పద్మద్వయే! అద్వయే! సురుచిర నవరత్న పీఠస్థితే! సుస్థితే! శంఖ పద్మద్వయోపాశ్రితే! తత్ర విఘ్నేశ దుర్గావటుక్షేత్ర పాలైర్యుతే! మత్తమాతంగకన్యా సమూహాన్వితే! భైరవైరష్టభిర్వేష్టితే! దేవి వామాదిభి స్సంశ్రితే! ధాత్రి లక్ష్మ్యాది శక్త్యష్టకైః సేవితే! భైరవీ సంవృతే! పంచబాణేన రత్యా చ సంభావితే! ప్రీతిశక్త్యా వసంతేన చానందితే! భక్తిభాజాం పరం శ్రేయసే కల్పసే! ఛందసా మోజసాభ్రాజసే! యోగినాం మానసే ధ్యాయసే! గీత విద్యాది యోగాతి తృప్తేన కృప్తేన సంపూజ్యసే! భక్తిమచ్చేతసా వేధసా స్తూయసే! విశ్వ హృద్యేన వాద్యేన విద్యాధరై ర్గీయసే! యక్ష గంధర్వ సిద్ధాంగనా మండలై ర్మండితే! సర్వ సౌభాగ్యవాంఛావతీ భిర్వధూభిస్సురాణాం సమా రాధ్యసే! సర్వ విద్యా విశేషాన్వితం, చాటుగాథా సముచ్చారణం, కంఠమాలోల్ల సదృష్ట రేఖాన్వితం, కోమలం శ్యామలోదార పక్షద్వయం, తుండ శోభాతిదూరీ భవత్కించుకా భం శుకం లాలయంతీ పరిక్రీడసే! పాణిపద్మద్వయే నాక్షమాలా గుణం స్ఫాటికం జ్ఞాన సారత్మకం పుస్తకం చాప పాశాంకుశాన్ బిభ్రతీ, యేన సంచిత్తసే చేతసా తస్య వక్ర్రాంతరా ధ్యద్వ పద్మాత్మికా భారతీ నిస్సరేద్యేన వాయూవకాభా కృతి ర్భావ్యసే, తస్యవశ్యా భవంతి స్త్రియః పూరుషాః, యేన వా శాతకుంభ ద్యుతిర్భావ్యసే సోపి లక్ష్మీసహస్రైః పరిక్రీడితే, కి న్నసిద్ధేద్వపుష్పామలం తావకమ్ చంద్రచూడాన్వితం ధ్యాయతస్తస్య లీలాసరో వారిధి స్తస్య కేళీవనం నందనం తస్య భద్రాసనం భూతలం తస్య గీర్దేవతా కింకరీ తస్య చాజ్ఞాకరీ శ్రీ స్వయం, సర్వతీర్థాత్మికే! సర్వమంత్రాత్మికే! సర్వతంత్రాత్మికే! సర్వముద్రాత్మికే! సర్వశక్త్యాత్మికే! సర్వవర్ణాత్మికే! సర్వరూపే! జగన్మాతృకే! పాహి మాం పాహి మాం పాహి” అని కీర్తించాడు.

ఇందులో శ్యామలాదేవి యొక్క స్వరూపం శిరస్సు మొదలుకొని పాదాల వరకు వర్ణించ బడింది. ఈ దండకంలో శ్యామలా యంత్రవిశేషమంతా చెప్పారు. శ్యామలా మంత్రంలో

ఉన్న అష్టభైరవస్వరూపాలు, దుర్గా, వటుక భైరవుడు మొదలైనవారందరిని కూడా ఇందులో కీర్తించారు. శుకము, వీణ, పుస్తకము, అక్షమాల పట్టుకొన్న ఆ తల్లిని ఎవరైతే ధ్యానిస్తారో వాళ్ళ వాక్కుల నుంచి అద్భుతమైన పలుకులు పలికిస్తుంది ఆ తల్లి.

ఎవరైతే అమ్మవార్ని అయ్యవారితో కలిపి ధ్యానిస్తారో, వారికి అపారమైన ఐశ్వర్యం లభిస్తుంది. 'పపుః శ్యామలం తావకమ్ చంద్రచూడాన్వితం' - చంద్రలేఖని ధరించిన ఆ శ్యామల శరీరాన్ని ఎవరు ధ్యానిస్తున్నాడో వాడు అడుకొనే చోటు స్వర్గంలో ఉన్న నందన వనం. వాడికది క్రీడాస్థలం. 'భూతలం తస్య భద్రాసనం' - భూమి వాడికి ఎక్కడంటే అక్కడ అన్ని ఏర్పాట్లు చేస్తుంది. వాగ్దేవతలు వాడి కింకరులు అవుతారు. లక్ష్మీదేవి వాడు ఏం చెప్తే అది చేస్తుంది.

ఆ తల్లి ఎక్కడుందో చెప్తూ 'సుధాసముద్రాంత హృద్యన్మణిద్వీప సంరూఢ బిల్వాటవీమధ్య కల్పద్రుమాకల్ప కాదంబ కాంతారవాసప్రియే' అన్నారు.

తీన్నగా అమ్మవారు సుధాసింధోర్మధ్యే అక్కడికి తీసికెళ్ళి మణిద్వీపం, ఆ మణిద్వీపంలో బిల్వవనం దాటగానే కదంబవనం ఉంది.

కృత్తివాసప్రియే - ఏ రూపం ధరించినా ఆవిడకి ఆయనే సర్వం. కాళిదాస మహాకవి ఆ దివ్యస్వరూపాన్ని ఈ విధంగా సంభావించాడు.

శ్రీచక్రరథస్థిత లలితాదేవి శోభ

అటూ, ఇటు రెండురథాలు మధ్యలో లలితాదేవి ఉన్నారు. వీళ్ళు కదలగానే ఆ మధ్యలో ఉన్న రథం కదులుతోంది. లలితాంబ గురించి చెప్తున్నప్పుడు శ్లోకాలలో హయగ్రీవస్వామి వారు ఛందస్సు మార్చారు.

అథ చక్రరాజరథనాయకాశ్రితా
జ్వలితాంకుశా ఫణిసమానపాశభృత్
కలనిక్వణ ద్వలయ మైక్లవం ధను
ర్ధధతీ ప్రదీప్తకుసుమేషు పంచకాః

అమ్మవారి చేతులో ఉన్న అంకుశం ప్రకాశిస్తూ అగ్నిజ్వాలల్ని వెదజల్లుతోంది. చేతిలో ఉన్న పాశం పాములా కదులుతూ ఉంది. అమ్మవారు ధరించిన చెరకువిల్లుకి కొన్ని చిరుగంటలు వ్రేలాడుతున్నాయి.

అమ్మవారు కదిలిస్తూ ఉంటే అవి ధ్వనిస్తున్నాయి. అమ్మవారి చేతులో ఉన్న ఆ పంచకుసుమ బాణాలు కూడా భాసిస్తూ ఉండగా

ఉదయత్సహస్రమహసాం సహస్రతో

వ్యతిపాటలం నిజవపుః ప్రభార్ణురం

అమ్మశరీరం నుంచి ఉదయిస్తున్న సూర్యకాంతులు భాసిస్తూ శక్తిసేనలన్నిటి మీద ప్రసరిస్తూ ఎర్రగా కనిపిస్తున్నాయి.

‘నిజారుణప్రభాపూరమజ్జద్భవోండమండలా’ - అమ్మవారి శరీరకాంతులతో మొత్తం ప్రకాశమానం అవుతూ ఉంటే

కిరతీ దిశాసు వదనస్య కాంతిభిః

సృజతీవ చంద్రమయ మభ్రమండలం

చుట్టూ ఈ లేత ఎర్రని కాంతులు వ్యాపించి ఉంటే మధ్యలో అమ్మవదనం ప్రసన్నంగా చిరునవ్వుతో శోభిస్తూ ఉంటే సంధ్యాకాశంలో పూర్ణచంద్రుడు ఉదయించాడా అన్నట్లు ఉంది. అమ్మవదనం పూర్ణచంద్రసమానంగా ఉంటుంది.

‘పరిణత శరచ్ఛంద్రవదనా’ అన్నారు శంకరులవారు.

అమ్మవారి రథం -

దశయోజనాయతిమతా జగత్త్రయా

మభివృణ్వతా విశదమాక్తికాత్మనా

ధవళాతపత్రవలయేన భాసురా

శశిమండలస్య సఖితా ముపేయుషా

పదియోజనాల ఎత్తుతో అమ్మవారి రథం ఉంది. రథం పైన తెల్లని గొడుగు ఉంది. అమ్మవారికి ‘ఏకాతపత్రసామ్రాజ్యదాయికాయై నమోనమః’ అని పేరు.

సర్వజగత్తుని ఒకే గొడుగు క్రింద పాలిస్తున్న తల్లి. ఆ ఛత్రం అన్నిటికంటే ఉన్నతంగా ప్రకాశిస్తూ పైన ఉంది.

ఆ గొడుగు ఎక్కడో ఉన్న చంద్రమండలంతో స్నేహం చేస్తోందా అన్నట్లుంది.

అభివీజితా చ మణికాణ్డశోభినా

విజయాది ముఖ్యపరిచారికా జనైః

నవచంద్రికాలహరికాంతికందలీ

చతురేణ చామరచతుష్టయేన చ

అమ్మవారు కూర్చున్న రథంలో నాలుగువైపులా జయ, విజయ మొదలైన నలుగురు పరిచారికలు ఉన్నారు. వారు చక్కని చామరాలు పట్టుకొని అమ్మవారికి వీస్తూ ఉన్నారు.

శక్త్యైకరాజ్యపదవీ మభిసూచయంతీ

సామ్రాజ్యచిహ్న శతమండిత సైన్య దేశా

మొత్తం శక్తిసేనలకి అమ్మవారే మహారాణి అని సూచిస్తూ ఆ సామ్రాజ్యచిహ్నములన్నీ ప్రకాశిస్తూ ఉన్నాయి. దానికి తగ్గట్టుగా

సంగీతవాద్యరచనాభి రథామరాణాం

సంస్తూయమానవిభవా విశదప్రకాశా

చక్రరాజరథారూఢ అయిన శ్రీలలితామహాత్రిపురసుందరీ పరాభట్టారికని చూసి పులకించిన శరీరాలతో దేవతలు, ఋషులు నమస్కరిస్తున్నారు. దేవకాంతలు మొదలైనవారంతా విజయసూచకంగా కుసుమాలు, లాజలు జల్లుతున్నారు.

ఉద్ధీప్తపుష్పశర పంచకతస్సముత్థే

ర్జ్వోతిర్మయం త్రిభువనం మహాసా దధానైః

విద్యుత్సమద్యుతిభి రప్సరసాం సమూహైః

ర్విక్షిప్తమాణజయమంగళ లాజవర్షా

లాజలు అంటే పేలాలు అని అర్థం. అవి జయసూచకంగా చల్లుతారు. అదేవిధంగా కల్పవృక్ష కుసుమాలు అమ్మవారి మీద జల్లుతూ వాళ్ళంతా జయ జయ ధ్వనాలు పలుకుతూ ఉన్నారు.

శ్రీచక్రనామతిలకం దశయోజనాతి

తుంగధ్వజోల్లిభితమేఘకదమ్బ ముచ్చైః

పది యోజనాల ఎత్తున్న ఆ శ్రీచక్రరాజరథం ఆకాశాన్ని తాకుతోంది.

తీవ్రాభీరావరణశక్తిపరమ్పరాభి

ర్యుక్తం రథం సమరకర్మణి చాలయంతీ

శ్రీ లలితా పంచవింశతి (25) నామాలు

అనేక మంది పరివారదేవతలతో, ఆవరణ దేవతలతో ఉన్న ఆ రథం కదులుతూ ఉంటే దేవతలు పులకించిన శరీరాలతో, స్పందించిన హృదయాలతో పరవశించిన భావనతో అమ్మవారిని కీర్తిస్తున్నారు.

ముందు చెప్పుకున్న వారాహీదేవి పన్నెండు నామాలు. శ్యామలాదేవి పదహారు నామాలు. ఇప్పుడు లలితాంబికకి ఇరవై అయిదు నామాలతో కీర్తన చేస్తున్నారు.

పంచాధికైర్వింశతినామరత్నైః

ప్రపంచపాప ప్రశమనాయ దక్షైః

ఈ ఇరవై ఐదు నామ రత్నాలు ప్రపంచంలో ఉన్న పాపాలు కూడా తొలగించగలవు. దీని అర్థం మనకి ఏ ప్రపంచం పరిచయమో, ఆ ప్రపంచంలో పాపం లేకపోతే చాలు క్షేమంగా ఉండగలం.

మన చుట్టూ పాపం లేకుండా, మనలో కూడా పాపం లేకుండా ఉండాలంటే నిత్యం ఈ 25 నామరత్నాలని స్మరిస్తే చాలు.

సంస్తూయమాన లలితా మరుద్ధి

స్సంగ్రామ ముద్ధిశ్య సముచ్చచాల

అని హయగ్రీవస్వామివారు ఆపేశారు.

వాజివక్త్ర! మహాబుద్ధే! పంచవింశతినామభిః

లలితా పరమేశాన్య దేహి కర్ణరసాయనం

ఓ గుర్రం ముఖంగల స్వామీ! మహాబుద్ధే! చెవులకు అమృతమువంటివైన ఆ ఇరవై అయిదు నామాలు నాకు చెప్పవా! అంటే హయగ్రీవస్వామి సంతోషించి చెప్తున్నాడు.

సింహాసనేశీ లలితా మహారాజ్ఞీ పరాంకుశా

చాపినీ త్రిపురా వైవ మహాత్రిపురసుందరీ

సుందరీ చక్రనాథా చ సామ్రాజ్ఞీ చక్రిణీ తథా

చక్రేశ్వరీ మహాదేవీ కామేశీ పరమేశ్వరీ

కామరాజప్రియా కామకోటికా చక్రవర్తినీ

మహావిద్యా శివానంగవల్లభా సర్వపాటలా

కులనాథా మ్నాయనాథా సర్వామ్నాయనివాసినీ

శృంగారనాయికా చేతి పంచవింశతినామభిః

1.సింహాసనేశ్వరీ 2.లలితా 3.మహారాజ్ఞీ 4.పరాంకుశా (దీనికి మరికొన్ని పాఠాంతరాలలో వరాంకుశా కూడా ఉంది. ఏది అనుకున్నా తప్పులేదు.) 5.చాపినీ 6.త్రిపురా 7.మహాత్రిపురసుందరీ 8.సుందరీ 9.చక్రనాథ 10.సామ్రాజ్ఞీ 11.చక్రిణీ 12.చక్రేశ్వరీ 13.మహాదేవీ 14.కామేశీ 15.పరమేశ్వరీ 16.కామరాజప్రియా, 17.కామకోటికా 18.చక్రవర్తినీ 19.మహావిద్యా 20.శివానంగవల్లభా 21.సర్వపాటలా 22.కులనాథా 23.అమ్నాయనాథ 24.సర్వామ్నాయనివాసినీ 25.శృంగారనాయికా... ఎవరైతే ఈ ఇరవై

సామవేదం షణ్ముఖశర్మ

శ్రీ లలితాపాభ్యాసమ్

ఐదు నామాలతో లలితాదేవిని ఆరాధిస్తారో

స్తువంతి యే మహాభాగాం లలితాం పరమేశ్వరీం

తే ప్రాప్నువంతి సౌభాగ్య మష్టాసిద్ధీ ర్మహద్యశః

వారికి సౌభాగ్యం, అష్టసిద్ధులు, గొప్పకీర్తి లభిస్తాయని హయగ్రీవస్వామివారు చెప్పారు.

ఇతి ప్రచండసంరమ్భం చాలయంతీ మహద్భులం

భణ్డాసురం ప్రతి క్రుద్ధా చచాల లలితామ్బికా

గేయ చక్ర, కిరి చక్ర, శ్రీచక్రాజ రథ వర్ణన

ఈ విధంగా రథాలన్నీ సిద్ధమయ్యాయి. అమ్మవారు కదులుతూ ఉన్నారు. ఇప్పుడు శ్రీచక్రరథం ప్రక్కనున్న గేయచక్రరథం, కిరిచక్రరథాలలోనూ ఆవరణ దేవతలు ఉన్నారు.

గేయచక్రం:

మంత్రిణీదేవికి సంబంధించిన గేయచక్రంలో ఏడు (సప్త పర్వాణి) పర్వాలున్నాయి. ఒకదానికొకటి అనుబంధం ఉన్నది పర్వం.

బిందువు నుండి వర్షిస్తున్నారు కనుక ఈ చక్రంలో ప్రథమస్థానంలో ఉన్నది తల్లి శ్యామలాదేవి.

తథైవ ప్రథమం పర్వ మంత్రిణ్యాస్తు నివాసభూః

ఈవిడ 'శ్రీదేవ్యాః అతివల్లభా' లలితాదేవికి అత్యంతప్రియమైనది.

అథద్వితీయ పర్వస్థా గేయచక్రరథోత్తమే

రతిఃప్రీతిర్మనోజా చ వీణాకార్ముకపాణయః

తమాలశ్యామలాకారా దానవోన్మర్దనక్షమాః

రెండవ ఆవరణలో రతి, ప్రీతి, మనోజా అనేవాళ్ళు వీణని, ధనుస్సుని ధరించి ఉన్నారు.

తమాల వృక్షం(కడిమి చెట్లు)వంటి శ్యామలదేహంతో ప్రకాశిస్తున్నారు.

దానవులను మర్దించగలిగే శక్తులు వీళ్ళు.

మూడవ ఆవరణలో బాణదేవతలు భాసిస్తూ ఉన్నారు.

వీరు మొత్తం ఐదుగురు.

తృతీయం పర్వ సంరూఢా మనోభూ బాణదేవతాః

ద్రావిణీ శోషిణీ చైవ బన్ధినీ మోహినీ తథా

ఉన్మాదినీ చ పంచైతా దీప్త కార్ముకపాణయః

ద్రావిణీ, శోషిణీ, బన్ధినీ, మోహినీ, ఉన్మాదినీ. వీరు జ్వలిస్తున్న ధనుస్సులు పట్టుకొని

భాసిస్తూ ఉన్నారు. మూడవ పర్వంలో రెండు భాగాలున్నాయి.

మొదట ఐదుగురు బాణదేవతలు ఉన్నారు. దానికి క్రిందభాగంలో

తత్రపర్వణ్యధస్తాత్తు వర్తమానా మహాజనః
కామరాజశ్చ కందర్పో మన్మథో మకరధ్వజః
మనోభవః పంచమ స్వాదేతే త్రైలోక్యమోహనాః
కస్తూరీతిలకోల్లాసిఫాలా ముక్తావిభూషణాః
కవచచ్ఛన్న సర్వాంగాః పలాశప్రసవత్విషః
పంచకామా ఇమే ప్రోక్తా భందాసురవధార్థినః

కామరాజ, కందర్ప, మన్మథ, మకరధ్వజ, మనోభవ అనే ఐదు త్రైలోక్యస్వరూపాలు ఉన్నాయి. వీళ్ళు కస్తూరీతిలకం ధరించి, చక్కని ముత్యాలని అలంకరించుకుని, కవచం ధరించి, మోదుగు పువ్వులవంటి ఎర్రని కాంతులతో భాస్విస్తున్నారు.

వీరిని పంచకాములు అంటారు. వీరంతా అమ్మవారి యొక్క మూడవ పర్వంలో రెండవ భాగంలో ఉన్నారు. నాలుగవ పర్వంలో

గేయచక్రరథేంద్రస్య చతుర్థం పర్వసంశ్రితాః
బ్రాహ్మీముఖ్యాస్తు పూర్వోక్తా శృండికా త్వష్టమీ పరా
తత్ర పర్వణ్యధస్తాత్తు లక్ష్మీశ్చైవ సరస్వతీ
రతిః ప్రీతిః కీర్తిః శాంతీ పుష్టిస్తుష్టిశ్చ శక్తయః
ఏతా శ్చ క్రోధ రక్తాక్ష్యో దైత్యం ప్రతిమహాబలం
కుంతచక్రధరాః ప్రోక్తా కుమార్యః కుమ్భసమ్భవః

ముందు చెప్పిన బ్రాహ్మీ, మహేశ్వరీ, కౌమారీ మొదలైనవి ఏవైతే లలితాదేవి ఆవరణలో ఉన్నాయో ఆ మాతృకాదేవతలు ఇక్కడ కూడా భాసిస్తున్నారు.

దానికి రెండవ భాగంలో లక్ష్మీ, సరస్వతీ, రతీదేవి, ప్రీతిదేవి, శాంతి, కీర్తి, పుష్టి, తుష్టి అనే శక్తులు ఉన్నాయి. శ్యామలాదేవిని నమస్కరించుకుంటే ఈ శక్తులన్నీ ప్రసాదిస్తుంది. రతి అంటే ఆసక్తి.

ఉత్తమమైన ఆసక్తి కలిగించాలంటే రతీదేవి అనుగ్రహించాలి.

ప్రీతి అంటే ప్రీతి భావం కలిగించుట, కీర్తి కలిగించడం, శాంతినివ్వడం.

ఈ దేవతలందరూ అమ్మవారి యొక్క నాల్గవ ఆరవణలో రెండవ భాగంలో ఉన్నవారు.

ఇక ఐదవపర్వంలో ఉన్నవారు:

పంచమం పర్వ సంప్రాప్తా వామాద్యా షోడశాఽపరా
గీతిచక్రరథేంద్రస్య తాసాం నామాని మచ్ఛృణు
వామా జ్యేష్ఠా చ రౌద్రీ చ శాన్తి శ్రద్ధా సరస్వతీ
క్రియాశక్తిశ్చ లక్ష్మీశ్చ తుష్టితైవ తు మోహినీ
తథా ప్రమథినీ చాశ్వాసినీ వీచి స్తతైవ చ
విద్యున్మాలిన్యథ సురానన్దాఽథోనాగబుద్ధికా
ఏతాస్త్వ కురువిన్దాభా జగత్ క్షోభణలమ్బటాః
మహాసమరసన్నాహ మాదధానాః పదే పదే
వజ్రకంటక సంఘన్నాః కఠోరాట్టహాసోజ్జ్వలాః
వజ్రదణ్డౌ శతఘ్నీం చ సంబిభ్రాణా భుశుంజీకామ్

పంచమ పర్వంలో వామ మొదలైన శక్తులు ఉన్నాయి. వీరి పేర్లు వామా, జ్యేష్ఠా, రౌద్రీ, శాన్తి, శ్రద్ధ, సరస్వతీ, క్రియాశక్తి, లక్ష్మీ, తుష్టి, మోహినీ, ప్రమథినీ, ఆశ్వాసినీ, వీచి, విద్యున్మాలిని, సురానందా, నాగబుద్ధికా. వీరంతా కురువిందముల వంటి రత్నకాంతులతో ప్రకాశిస్తుంటారు. వీరందరూ వజ్రములైన కవచముల ధరించి కఠోరమైన అట్టహాసం చేస్తూ వజ్రదండాన్ని, శతఘ్నీ అనే ఆయుధాన్ని, భుశుండి అనే ఆయుధాన్ని ధరించి ఐదవ ఆవరణలో ప్రకాశిస్తుంటారు.

ఆరవ ఆవరణలో భైరవులున్నారు.

ఈ భైరవశక్తుల అనుగ్రహం కూడ కావాలి.

అథ గీతిరథేంద్రస్య షష్ఠం పర్వ సమాశ్రితాః
అసితాంగప్రభృతయో భైరవా శ్చస్త్రభీషణాః
త్రిశిఖం పానపాత్రం చ బిభ్రాణా నీలవర్చసః
అసితాంగో రురుశ్చండః క్రోధ ఉన్మత్త భైరవః
కపాలో భీషణతైవ సంహరశ్చాపి భైరవః

వీరు త్రిశూలము, పానపాత్ర ధరించి ప్రకాశిస్తున్నారు.

వీళ్ళ పేర్లు అసితాంగ భైరవుడు, రురు భైరవుడు, చండ భైరవుడు, క్రోధ భైరవుడు, ఉన్మత్త భైరవుడు, కపాల భైరవుడు, భీషణ భైరవుడు, సంహర భైరవుడు.

ఏదవ ఆవరణలో ప్రవేశించగానే...

అథ గీతిరథేంద్రస్య సప్తమం పర్వ సంశ్రితాః
మాతంగీ సిద్ధలక్ష్మీశ్చ మహామాతంగికా తథా
మహతీ సిద్ధలక్ష్మీశ్చ శోణా బాణధనుర్ధరాః
తస్యైవ పర్వణోఽధస్తా ధ్వజపః క్షేత్రప స్తథా
దుర్గాంబా వటుకశ్చైవ సర్వే తే శస్త్రపాణాయః

మాతంగీ, సిద్ధలక్ష్మీ, మహామాతంగి, మహతి, సిద్ధలక్ష్మీ దేవతలు ప్రకాశిస్తున్నారు. వీరందరూ ఎర్రని కాంతులతో ప్రకాశిస్తూ, బాణాలు ధరించియున్నారు.

ఈ ఏదవపర్వంలో ఈ దేవతలకి క్రింది భాగంలో గణపుడు అనే క్షేత్రపాలకుడు ఉన్నాడు. అక్కడే దుర్గాంబ, వటుక అనేవారు ఉన్నారు. ఈ విషయమే 'దుర్గావటుక్షేత్ర పాలైర్యుతే' అని కాళిదాసుమహాకవి ఈ చక్రస్వరూపాన్ని శ్యామలాదండకం ద్వారా తెలియజేసారు.

తస్యైవ పర్వణోఽధస్తా లక్ష్మీ శ్చైవ సరస్వతీ
శంఖపద్మనిధీచైవ తే సర్వే శస్త్రపాణాయః

దాని క్రింద మళ్ళీ మరొక లక్ష్మీ, సరస్వతి స్వరూపాలు, ఐశ్వర్య స్వరూపాలైన శంఖనిధి, పద్మనిధి ప్రకాశిస్తున్నాయి. వీరందరూ కూడా శస్త్రపాణులై ఉన్నారు. వారి చుట్టూ ఇంద్రాది అష్ట దిక్పాలకులు భాసిస్తున్నారు.

ఈ విధంగా లలితాదేవికి దక్షిణం వైపున అద్భుతంగా నిర్మించబడి ఉన్న గేయ చక్రంరథంలో సంగీతవిద్యేశీ అయిన శ్యామలాదేవి ఆధిరోహించి ఉన్నది.

కిరిచక్రం: ఏడు ఆవరణల గేయచక్రం తరువాత ఐదు ఆవరణల వారాహీదేవి యొక్క రథం 'కిరిచక్రం':

కిరిచక్రరథేంద్రస్య పంచపర్వసమాశ్రితాః
దేవతా శ్చ శృణు ప్రాజ్ఞ! యన్నామ శృణ్వతాం జయః

వీరి పేర్లు వింటే జయము, కార్యసిద్ధి వస్తుంది. శ్యామలాదేవి చక్రం వలె ఇక్కడ కూడా బిందువు నుండి మొదలు పెడుతున్నారు. ప్రథమ బిందువు దగ్గర దండనాయికి అయిన వారాహీదేవి ఉంది.

ప్రథమం పర్వ బింద్వాఖ్యం సంప్రాత్నా దండనాయికా
సా తత్ర జగదుద్దండకణ్డకవ్రాతఘస్మరీ

సామవేదం షణ్ముఖశర్మ

జగత్తులో ఏర్పడిన లోకకంటక శక్తులు అన్నింటినీ కూడా సమూలంగా నాశనం చేయకల శక్తి ఆవిడ.

నానావిధాస్త్రజ్వాలాభిర్వర్తయంతీ జయశ్రియమ్

ఉద్దండ పోత్రనిర్ఘాతనిర్భిణ్ణోద్ధత దానవాః

ఆవిడ వరాహ ముట్టి దగ్గర ప్రకాశించే కోరల చేతే రాక్షసులు అందరూ కూడా సంహరింపబడగలరు. ఆ కోరలు ఏలా ఉన్నాయంటే

దంష్ట్రా బాలమృగాంకస్య విహాసన విభావరీ

రెండు చంద్రవంకలున్నాయా? అన్నట్లు ఆ నీలవదనం దగ్గర ఆ కోరలు తళతళలాడుతూ ప్రకాశిస్తున్నాయి.

ప్రావృషేణ్యపయోవాహ వ్యూహనీలవపుర్లతా

మంచి నీరు నిండిన మబ్బులాంటి నీలమేఘశ్యామల శరీరంతో ఉన్న తల్లి.

తస్యైవ రథనాథస్య ద్వితీయం పర్వసంశ్రితాః

జమ్భినీ మోహినీచైవ స్తమ్భినీ తిస్ర ఏవచ

ఉత్కుల్లదాడిమప్రఖ్యా స్సర్వదానవమర్దనాః

ద్వితీయ పర్వంలో జంభినీ, మోహినీ, స్తంభినీ అనే మూడు శక్తులు భాసిస్తూ ఉన్నాయి. వీరు దానిమ్మపువ్వు వంటి ఎర్రని కాంతులతో ప్రకాశిస్తున్నారు. వీళ్ళంతా కూడా చక్కని ఆయుధాలు ధరించి, వరాహ వదనములతోనే భాసిస్తున్నారు.

మూడవ ఆవరణలో అంధినీ, బంధినీ, జృంభిణీ, మోహినీ, స్తంభినీ అనే శక్తులు భాసిస్తున్నారు

చతుర్థపర్వంలో బ్రాహ్మోది శక్తులు ఉన్నాయి. అంటే మాతృకాశక్తులు. శ్రీచక్రంలో, శ్యామలాచక్రంలో కూడా వచ్చాయి. కాని అక్కడ ఉన్న ఇద్దరు ఇక్కడ లేరు. బ్రాహ్మీ, మాహేశ్వరీ, కౌమారీ, వారాహీ.

ఈ వారాహీ దేవి మిగిలిన చోట్ల భాసిస్తూ ఉన్నది కనుక ఇక్కడ లేదు.

ఈ మాతృకాశక్తుల్లో “బ్రహ్మోద్యా పంచమీ వర్ణా అష్టమీ వర్ణితా అపి” మహాలక్ష్మీ అనే దేవత కూడా ఈ మాతృకల్లో లేదు. కనుక రెండు శక్తులను తీసివేస్తే ఆరు శక్తులు ఇక్కడ ఉన్నారు.

షడేవ దేవ్యష్టత్పక్రం జ్వలజ్వాలాకళేబరాః

ఈ విధంగా నాల్గవ ఆవరణలో ఉన్నారు. ఈ ఆవరణలో బ్రాహ్మది మాతృకలకు క్రింద కొందరు ముఖ్యమైన దేవతలు ఉన్నారు.

తస్యైవ పర్వణోఽధస్తా త్పరిత స్థానమాశ్రితాః

యాకినీ రాకిణీ చైవ లాకినీ కాకినీ తథా

శాకినీ ధాకినీ చైవ తాసా మైక్యస్వరూపిణీ

హాకినీ సప్తమీ త్యేతా శృందదోర్దండ విక్రమాః

వారు యాకినీ, రాకినీ, లాకినీ, కాకినీ, సాకినీ, ధాకినీ దేవతలు. వీరు.....

విశుద్ధిచక్రనిలయా రక్తవర్ణాత్రిలోచనా

పాయసాన్నప్రియ త్వక్ష్వా పశులోకభయంకరీ

అమృతాదిమహాశక్తి సంవృతా ధాకినీశ్వరి

ఇలా లలితా సహస్రంలో చెప్పబడే దేవతలందరూ ఇక్కడ ఉన్నారు.

వీరు మన శరీరంలో సప్తధాతువులకు పుష్టి కలిగించే అధిదేవతలు. ప్రధానంగా మన శరీరంలో సప్తధాతువులు ఉంటాయి. 'త్వక్ష్వా' అంటే చర్మధాతువునందున్నది, 'మాంసనిష్ఠా' అంటే మాంస ధాతువునందున్నది. 'రుధిర సంస్థితా' అనగా రక్త ధాతువు, 'అస్థి సంస్థితా' ఎముక అనబడే ధాతువు. మాంస అనగా మేదస్సు, మజ్జ, శుక్లము ఇలా మొత్తం ఏడుధాతువులు చెప్పబడుతున్నాయి.

ఈ ధాతువులు బావుంటేనే శరీరం బాగుంటుంది. భండాసురుడు రసాన్ని లాగేసేటప్పుడు ధాతువులను నిర్వీర్యం చేసాడు అందుకు ఈ ధాతుదేవతలు వెళ్ళి బాగు చేస్తారు.

ఇవి అన్నీ రహస్యాలు.

కనుక ఎవరైతే ఈ ధాతునాథుల్ని స్మరిస్తారో వారి శరీరంలో ధాతు పుష్టి బాగా ఉంటుంది. అమ్మకి కృతజ్ఞత చెప్పడానికి మన బ్రతుకు చాలదు. అమ్మ నడిపిస్తున్న దేహంతో నడిచేస్తున్నాం కానీ ఈ ధాతువులన్నిటిలో ఇందరు దేవతలుగా అమ్మవారు ఉండి రక్షిస్తున్నారు. అమ్మవారిని ఎందుకు పూజించాలండీ అంటే? ఏదో ఇస్తుంది అని పూజించవద్దు - ఎన్నో ఇచ్చిందని పూజించండి.

ధాతునాథా ఇతి ప్రోక్తా అణిమాద్యష్టసిద్ధిదాః

వీరు "ధాతు నాథలు" వీరిని ఆరాధిస్తే అష్టసిద్ధులు కూడా అనుగ్రహిస్తారు. వీరు-

మోహనే మారణేచైవ స్తమ్భనే తాదనే తథా

భక్షణే దుష్టదైత్యానా మామూలం చ నికృన్తనే

వీరికున్న శక్తులతో అసురులను మోహింప చేయగలరు, చంపగలరు, స్తంభింప చేయగలరు, కొట్టగలరు, మ్రింగేయగలరు. అటువంటి వారు ఈ ధాతునాథులు.

‘ధాతునాథా ఇమాః ప్రోక్తా స్సర్వధాతుషు సంస్థితాః’ వీరే సర్వ ధాతువులయందు వ్యాపించినవారు. వీరు ఎవరిని హింసిస్తారో వివరిస్తూ....

స్వస్వామినీద్రోహకృతాం స్వకీయసమయద్రుహామ్
వైదికద్రోహిణాం దేవద్రోహిణాం వీరవైరిణామ్
యజ్ఞద్రోహకృతాం దుష్టదైత్యానాం భక్షణే క్షమాః
నిత్యమేవహి సేవన్తే పోత్రిణీం దణ్ణనాయికామ్

అమ్మవారి పట్ల ఏవరైనా ద్రోహం చేస్తే వారిని బాధపెడతారు.

‘స్వకీయసమయద్రుహామ్’ సమయం అంటే ఉపాసనా పద్ధతి, యజ్ఞ ద్రోహులు అనగా దేవతా నింద చేసే నాస్తికులను వీరు హింసిస్తారు.

దుష్ట దైత్యానాం భక్షణే క్షమాః- వారు ఇటువంటి వారిని మ్రింగివేయగలరు. కనుక వీరి పల్ల సనాతన ధర్మం రక్షింపబడు గాక అని మనం ప్రార్థన చెయ్యాలి. వీరు ఆ దండనాయకను సేవిస్తూ ఉంటారు.

సరిగ్గా వీరికి క్రింది స్థాయిలో అనగా నాల్గవ ఆవరణలో మూడవ స్థాయిలో..

తస్యైవ పర్వణః పార్శ్వద్వితయే కృతమన్తిరే
క్రోధినీ స్తమ్భినీ ఖ్యాతే వరేతే దేవతే ఉభే
చామరే వీజయన్యౌ చ లోలకంకణదోర్లతే

క్రోధినీ, స్తమ్భినీ అనే శక్తులు ఉన్నారు. వారు చామరాలు ధరించి ప్రకాశిస్తున్నారు.

అథ తస్య రథేష్ట్రస్య కిరిచక్రాభిధాజుషః

పార్శ్వద్వయకృతావాస మాయుధద్వయ ముద్ధతమ్

హలం చ ముసలం చైవ దేవతారూప మాస్థితమ్

సరిగ్గా ఆ ఆవరణకి దగ్గరే ఆయుధ దేవతలు ఇద్దరున్నారు. వారు హలదేవత. నాగలికి అధిష్ఠాన దేవత. ముసల దేవత-రోకలికి అధిష్ఠానదేవత. ఆ ప్రక్కనే చండ, ఉచ్చండ అనే రక్షణ శక్తులు రెండు ఉన్నాయి. వారు శూలం ఖడ్గం ధరించి ప్రకాశిస్తున్నారు. ఇవి నాల్గవ ఆవరణలో ఉన్న దేవతల వివరాలు.

ఇక అయిదవ ఆవరణలో అమ్మవారి అనంత శక్తులు భాసిస్తున్నాయి.

దీనిలో ప్రధానంగా అష్ట దేవతలు ఉన్నారు.

కిరిచక్రరథేష్టస్య పంచమం పర్వసంశ్రితాః
వార్తాశ్యాద్యా అష్టదేవ్యో దిక్షష్టసు చ విశ్రుతాః
వార్తాశీ చైవ వారాహీ సా వరాహముఖీ పరా
అస్థినీ బస్థినీ చైవ జృమ్భినీచైవ మోహినీ
స్తమ్భినీతి రిపుక్షోభ స్తమ్భనోచ్ఛాటనక్షమాః

1.వార్తాశీ, 2.వారాహీ, 3.వరాహముఖీ, 4.అంధిని, 5.బంధిని, 6.జృంభిణీ, 7.మోహినీ, 8.స్తంభిని. ఈ ఎనిమిది మంది శత్రువులను నిగ్రహించేవారు. వీరికి దగ్గరగా అనేక మంది శక్తులు భాసిస్తున్నారు. వారిలో ఇంద్రాది శక్తులు, అపురస శక్తులు కూడా ఉన్నారు. దీనికి దగ్గరగా క్షేత్రపాలుడు అనే దేవత భాసిస్తున్నాడు. అతను మూడు పడగలు కలిగిన పాము వంటి పాశాన్ని ధరించి ఉన్నాడు. ఆయనకి దగ్గరగా అమ్మవారి వాహనమైన 'వజ్రఘోషం' పేరుతోనున్న సింహం భాసిస్తున్నది.

ఈ అయిదవ ఆవరణకు మరొక వైపు కృష్ణసారంగము (అనగా నల్ల జింక) అనే వాహనం ఉంది. నల్లజింక వాయుదేవత యొక్క వాహనమని శాస్త్రం.

అమ్మవారు వాయువేగంతో సంచరిస్తూ ఉంటుందని ఇది తెలియచేస్తుంది. ఇది శ్వాస శక్తికి కూడా సంకేతం. ఈ ఐదవ పర్వంలో మరొక గొప్ప దేవత ఉన్నాడు. ఆయన గురించి చెప్తూ

వర్తతే మదిరా సింధు ర్దేవతారూపమాస్థితః

ఇతడు సురా సముద్ర దేవత. ఎవరికైనా బలహీనంగా ఉంటే వారికి శక్తిని ఇస్తూ ఉంటాడు. శక్తి సేనలు యుద్ధం చేసి అలసిపోయినప్పుడు ఈయన శక్తిని ఇస్తాడు. మదిర అంటే లోకంలో తీసుకొనేది కాదు. ఈ మదిర వేరు. ఆ మదిరకి ఆయన అధిపతి.

హేతుక, త్రిపురారి, అగ్నిభైరవ, యమజిహ్వ, ఏకపాద, కాల, కరాళ, భీమరూప, హోటకేశ, అచల అనే పది శక్తులు కూడా ఇక్కడ భాసిస్తున్నాయి.

ఈ విధంగా కిరి చక్రం, గేయచక్రం, చక్రరాజ రథం అనే మూడు రథాలు సిద్ధమై ఉన్నాయి. ఇక ఈ చక్రాలు కదలాలి.

అమ్మవారి రథానికి చతుర్వేదములు అనే నాలుగు చక్రాలు సిద్ధం చేసారు. అమ్మవారి చైతన్యం వేదాల ద్వారా వ్యాపిస్తున్నది అని దీనిలో ఉన్న ఆంతర్యం.

వేదాల యందు వ్యాపించి ఉన్నది ఆ తల్లి యొక్క తత్త్వమే.

అక్కడ మొత్తం అయిదు రకాల సారథులు ఉన్నారు.

ఇరదేవీ ప్రథమత స్తథా త్రిపురభైరవీ

సంహారభైరవశ్చాన్యో రక్తయోగినివల్లభః

సారసః పంచమశ్చైవ చాముండా చ తథాపరా

ఏతాస్తు దేవతా స్తత్ర రథసారథయస్మృతాః

1. ఇరదేవి 2. త్రిపురదేవి 3. సంహార భైరవుడు 4. రక్తయోగిని వల్లభుడు 5. సారసుడు...

ఈ ఐదుగురు ఆ శ్రీచక్ర రథానికి సారథులుగా ఉన్నారు.

చాముండ అనబడే ఆరవ ఆమె కూడా వీరిలో ఉన్నది. ఈ సారథులలో స్త్రీ పురుషులు ఇద్దరూ ఉన్నారు. మొదటి ఇద్దరు స్త్రీలు.

శ్యామలాదేవి రథమైన గేయ చక్ర రథానికి సారథి “హసంతిక”.

ఈవిడ నవ్వుకు అధిదేవత. మాటల చక్రానికి సారథి నవ్వు అని దీని ఆంతర్యం.

నవ్వుతూ మాట్లాడడం, మాట్లాడుతూ నవ్వుడం ఒక అత్యద్భుతమైన వాక్కుకి స్వరూపం. రామచంద్రమూర్తిని కూడా రామాయణంలో స్మితభాషి, పూర్వభాషి, స్మితపూర్వభాషి అని వర్ణించారు. ఆయన నవ్వుతూ మాట్లాడ తాడు. నవ్వు మాటకి చక్కని అందాన్ని తెచ్చి పెడుతుంది.

కావ్యకంఠ వాసిష్ఠ గణపతి ముని అమ్మవారి మాటను వర్ణిస్తూ అమ్మ నవ్వు, మాట కలిసి వస్తున్నాయి.. అవి విడివిడిగా లేవు అన్నారు. అమ్మవారి నవ్వు తెల్లగా ఉందని చెప్పారు. మాట అంటే సరస్వతి. ఆ రెండూ ఎలా ఉన్నాయో వర్ణిస్తూ హంస మీద కూర్చున్న సరస్వతిలా ఉన్నాయని చెప్పారు.

నవ్వు హంసలా ఉంది. మాట సరస్వతిలా ఉంది.

కనుక గేయచక్రానికి సారథి హసంతిక.

హాయిగా నవ్వుడం చేతకాకపోతే ‘హసంతికాయైనమః’ అనుకుంటే ఆ తల్లి దయవల్లనైనా నవ్వుడం చేత నౌతుంది. నవ్వుడం ఒక దైవీలక్షణం.

కిరిచక్రరథేంద్రస్య స్తమ్భినీ సారథి స్మృతా

వారాహీదేవి రథమైన కిరిచక్ర రథానికి స్తంభినీదేవి సారథి.

ఈ రథాన్ని చూస్తేనే అసురసేనలు స్తంభించిపోతాయి.

ఈ మూడు రథాలను కలిపి చూడడం దేవతలకు సాధ్యమవుతుంది.

చక్రరాజరథం

ఇటు గేయచక్రం, అటు కిరిచక్రం, మధ్యలో అమ్మవారి చక్రరాజరథం ఉంటుంది. మధ్యలో ఉన్న రథం

దశయోజనమున్నమో లలితా రథ పుంగవః

సప్తయోజనముచ్చాయీ గీతిచక్రరథోత్తమః

షడ్యోజన సమున్నమః కిరి చక్రో మహామునే

అమ్మవారి రథం పది యోజనాల పొడవు ఉంది. గేయ చక్రం ఏడు యోజనాల పొడవు ఉంది. కిరిచక్రం ఆరు యోజనాల పొడవుతో ఉంది. వీటన్నిటికి చక్కటి ఛత్రములు, ధ్వజములు ప్రకాశిస్తూ ఉన్నాయి.

మహా సామ్రాజ్య పదవీమారూఢా భువనేశ్వరీ

అథ సా లలితేశానీ సర్వశక్తి మహేశ్వరీ

చచాల భండ దైత్యస్య జయసిద్ధ్యభికాంక్షిణీ

శబ్దాయంతే దిశ స్సర్వాః కంపతే చ వసుంధరా

ఎప్పుడైతే ఈ తల్లి భండదైత్యుని జయించడానికి సిద్ధపడిందో శక్తి సేనల కదలికలకి దిక్కులన్ని ధ్వనిస్తూ ఉన్నాయి. ఆ ప్రతాపానికి భూమి కంపిస్తోందా అన్నట్టుగా ఉంది.

దేవదుంధుభయో నేదుర్నిపేతుః పుష్పవృష్టయః

వీరు చేస్తున్న ధ్వనులు కాకుండా దేవ దుండుభులు మ్రోగుతున్నాయి. కుసుమవృష్టి కురుస్తూ ఉంది.

విశ్వావసుప్రభృతయో గంధర్వాస్సురగాయకాః

తుమ్మరుర్నారదత్యైవ సాక్షాదేవసరస్వతీ

జయమంగళపద్యాని పఠంతి పటుగీతిభిః

సురగాయకులైన గంధర్వులు, విశ్వావసు మొదలైన వారంతా గానం చేస్తున్నారు. తుంబుర, నారదులు, బ్రహ్మ పత్నియైన సరస్వతీ దేవి కుడా కీర్తిస్తున్నది. వీరంతా అమ్మవారి వైభవాన్ని రకరకాల గీతాల ద్వారా గానం చేస్తుండగా

హర్షసంపుల్ల వదనా స్ఫురత్పులకభూషణాః

అవి వింటూ అమ్మవారి ముఖం ఆనందంతో వికసించింది.

ముహూర్తయ జయత్యేవ స్తువానా లలితేశ్వరీమ్

అమ్మవారి కీర్తనలు వింటూ దేవతల ఒడలు పులకించిపోతున్నాయి. ఆ పులకించిన

సామవేదం షణ్ముఖశర్మ

శ్రీ లలితోపాఖ్యానమ్

శరీరాలతో దేవతలు అమ్మవారిని సమస్కారం చేస్తున్నారు. వసిష్ఠాది మహర్షులు అమ్మవారిని కీర్తిస్తున్నారు.

సప్తర్షయో వసిష్ఠాద్యాః ఋగ్యజుః సామరూపిభిః

అథర్వ రూపై ర్మంత్రైశ్చ వర్ధయంతో జయ శ్రియం

ఋజ్యంత్రములతో, యజుర్మంత్రములతో, సామ మంత్రాలతో, అథర్వణ వేదమంత్రాలతో వసిష్ఠాది సప్తర్షులు అమ్మవారికి జయము కలిగే మంత్రాలు వర్ణిస్తున్నారు..

హవిషేన మహా వహ్ని శిఖా మత్యంతపావనీమ్

యజ్ఞ సంబంధమైన మంత్రములతో, యజ్ఞ ప్రక్రియలతో అమ్మవారిని కీర్తిస్తూ వీరంతా జయ జయ ధ్వానములు చేస్తుండగా అప్పుడు ఆ తల్లి యుద్ధ సన్నద్ధురాలైంది.

శక్తి సేనలు విజృంభిస్తున్నాయి.

శూన్యక పట్టణంలో ఉత్పాతాలు, యుద్ధ సన్నాహం:

ఆ సమయంలో భండాసురుని శూన్యక పట్టణంలో ఉత్పాతాలు, ఎన్నో అపశకునాలు గోచరించాయి.

ధ్వజాగ్రవర్తినః కాకా గృధ్రాశ్చైవ వలాః ఖగాః

ఆదిత్యమండలం దృష్ట్వా దృష్ట్వా చక్రండు రుచ్చకైః

కోటలకు పైన పెట్టిన జెండాల చుట్టూ గుండ్రంగా కాకులు, గ్రద్దలు తిరుగుతున్నాయి. అవి అన్ని అపశకునాలు. సూర్యమండలాన్ని చూస్తూ పక్షులు తలలెత్తి ఏడుస్తున్నాయి. ఎప్పుడైనా ప్రకృతిలో ప్రతికూల శక్తులు కనిపిస్తే పోల్చగలిగే శక్తి మనకంటే పశు పక్ష్యాదులకు ఎక్కువగా ఉంటుంది. మనమే గొప్పవాళ్ళమని మనం అనుకుంటాం. మన ఇంద్రియాలకు మించిన శక్తులు వాటికి ఉన్నాయి.

దర్పణానాం వర్మణాం చ ధ్వజానాం ఖడ్గసమ్మదామ్

మణీనా మమ్మరాణాం చ మాలిన్య మభవన్ముహూః

చిత్రంగా వారి ఇండ్ల మీద, కోటల మీద పెట్టిన జెండాలు వాటంతట అవే పడి పోతున్నాయి. ఖడ్గాలు ముక్కలైపోతున్నాయి. అడ్డాలు పగిలిపోతున్నాయి. కవచాలు చీలి పోతున్నాయి. స్త్రీల ఆభరణాలు వాటంతట అవే జారి పడిపోతున్నాయి. కారణం లేకుండానే అడ్డాలను ఎంత తుడుస్తున్నా మళ్ళీ మాలిన్యం పట్టేస్తోంది. దానితో హాహాకారాలు చేస్తున్నారు. అంతా అపశకునాలు కనిపిస్తున్నాయి.

ఇదంతా ఏమిటా! అని ఆలోచిస్తే అటు ఒక మహాసేన తమ మీద దాడి చేయడానికి

సిద్ధంగా ఉందని తెలిసింది.

తైలోక్యవిజయే లబ్ధం వర్థయన్తౌ మహద్యశః
న తేన శిరసా తస్య మృద్ధన్తో పాదపీఠికామ్
కృతాంజలి ప్రణామౌ చ సముపావిశతాం భువి

అప్పుడు భండాసురుడు వాళ్ళను ఎదుర్కొనడానికై సమావేశం ఏర్పాటు చేసాడు. విశుక్రుడు, విషంగుడు వచ్చి భండాసురునికి నమస్కారం చేసి సభలో ప్రక్కన కూర్చున్నారు. భండాసురుడు వాళ్ళని 'నగరంలో అపశకునాలు కనిపిస్తున్నాయి. ఏవో శక్తిసేనలు వచ్చాయని విన్నాం. మీ అభిప్రాయం ఏమిట'ని అడిగాడు.

రాజుకి సమాచారం తెలిసినప్పటికీ ఇతరుల అభిప్రాయం అడిగి నిర్ణయం తీసుకోవాలి. వాడి దగ్గర కూడా చక్కని రాజనీతి ఉంది. అప్పుడు విశుక్రుడు అంటున్నాడు

దేవ! త్వదీయదోర్ధణ్ణవిధ్వస్తబలవిక్రమాః
జ్వలజ్జ్వలామయే వహ్నౌ పతితా నాశమాగతాః
తస్మాద్దేవా త్సముత్పన్నా కాచిత్ స్త్రీ బలగర్వితా

ఏం జరిగిందో తెలుసా! నీ భయంకరమైన పరాక్రమాన్ని తట్టుకోలేక, దేవతలు ఏదో అగ్ని రగిలించి దానిలో దుమికి నశించారు. వాళ్ళు పోయాక ఆ అగ్ని నుంచి ఒకానొక స్త్రీ ఉద్భవించింది. ఆవిడకేదో కొద్దిగా బలం ఉంది. దానితో గర్వించింది. వాళ్ళందరినీ తిరిగి సృష్టించింది.

స్వయమేవకిలాఽస్రాక్షీ త్తాందేవాన్వాసవాదికాన్

తిరిగి వారందరినీ సృష్టించింది కనుక తనేదో బలవంతురాలనుకుని మన మీదకి యుద్ధానికి వస్తున్నది. ఆవిడకేం తెలుసు మన పరాక్రమం? స్త్రీలంటే మెత్తని శరీరం ఉన్నవారు.

అబలానాం సమూహ శ్చే ధృలినోఽస్మా నివృజ్ఞేష్యతే

'అబలానాం సమూహః' ఆడగుంపు మనల్ని ఏం చెయ్యగలదు? వారు మన మీదకి యుద్ధానికి రావడం ఎలా ఉందంటే 'తరి పల్లవభంగేన పాషాణస్య విదారణమ్' - చిగుళ్ళు తీసుకొచ్చి రాతిని పగులగొట్టడానికి ప్రయత్నించినట్లు ఉంటుంది.

ముల్లోకాల్ని వశం చేసుకొన్న రావణుడు మానవుల్ని కోతుల్ని గణించలేదు. దేవతలు నన్నేం చెయ్యకూడదని పై చూపే చూసాడు క్రిందవాళ్ళని పట్టించుకోలేదు. కాని పరమాత్మ వాళ్ళలోంచే వచ్చి కొట్టాడు.

సామవేదం షణ్ముఖశర్మ

భండాసురుడి ముందు ఉన్న కొందరు రాక్షసులు మహిషాసురుడు, చండముందులు... వీళ్ళు కూడా ఆడది ఏమి చేస్తుందిలే! అనుకున్నారు. ఆ రూపంలోనే పరమేశ్వరుడు వచ్చాడు. సృష్టిలో దేన్నైనా తక్కువగా చూస్తే దాని నించే దెబ్బతింటారు. కనుకనే సృష్టిలో దేన్నీ హీనంగా చూడరాదు.

స్త్రీలు ఏం చెయ్యగలరని విశుక్రుడు చెప్తూ 'నాకు సిగ్గుగా ఉందయ్యా!'

విడంబనా న కిమసౌ లజ్జాకరమిదం న కిమ్

మనలాంటి ప్రతాపవంతుల మీదకి ఆడవాళ్ళు యుద్ధానికి వచ్చారంటే ఇంతకంటే లజ్జ మరొకటి ఉందా! ఐతే స్త్రీలు అని తక్కువగా చూడరాదు, అల్పులైనా గట్టి దెబ్బ తీయాలి సుమా! అని చెప్తే, భండాసురుడు విషంగుని ప్రశ్నించగా..

విషంగస్త్వ మహాసత్వో విచారణ్ణో విచక్షణః

విషంగుడు గొప్ప బలవంతుడూ, వాడి మేధస్సు ఏదో వాడికి ఉంది.

దేవ! త్వ మేవ జానాసి సర్వ కార్యమరిందమ

న తు తే క్వాపి వక్ష్యం నీతి వర్తని వర్తతే

రాజనీతి ఏమిటో మేం నీకు చెప్పాలా? మమ్మల్ని అడుగుతున్నావు కనుక మాకు తోచింది చెబుతున్నాం. స్త్రీ అని తక్కువ బుద్ధితో చూడొద్దని నాకని పిస్తోంది. మన పూర్వీకులందరూ ఇలాగే పొరపాటు పడి దెబ్బతిన్నారు కనుక మనం జాగ్రత్తగా ఉండాలి. వారెవరంటే

తిర్య గిత్యపి నారీతి క్షుద్ర ఇత్యపి రాజభిః

కార్యవైరిణి నాపజ్ఞా శక్తే స్సర్వత్ర సంభవాత్

జంతువని, స్త్రీ అని తక్కువగా చూడరాదు. కారణం అంతటా శక్తే ఉంది కదా! వాడికి తెలియకపోయినా ఆ మాట వచ్చేసింది. శక్తి సర్వత్రా ఉంది. అది విజృంభణ స్థాయికి రావాలంటే ఎక్కడి నుంచైనా రాగలదు. మనకు పూర్వంలో ఒక కథ జరిగింది తెలుసా ! ఓ భండా!

స్తంభోత్పన్నేన కేనాపి నర తిర్యక్ వపుర్భూతా

భూతేన సర్వ భూతానాం హిరణ్యకశిపుర్వతః

నీకు గుర్తుందో! లేదో! చాలా కాలం క్రితం స్తంభం లోంచి ఒక భూతం వచ్చిందిట. ఆ భూతం చిత్రమైన జంతువు ముఖం, మానవ శరీరంతో వచ్చింది. నరసింహస్వామి గురించి విషంగుడు చెప్పే మాటలు అవి. వాడి ఉద్దేశం అలా ఉంది. ఆ భూతం వచ్చి

హిరణ్యకశిపుని సంహరించింది అన్నాడు.

నారాయణుడు నరసింహావతారం ధరించాడని భక్తితో వాడు ఎలా చెప్పాడు! రాక్షసులు అలాగే అంటారు. దేవతల్ని, దేవతల అవతారాల్ని అవహేళన చేసేవారంతా వీళ్ళ అన్నదమ్ములే అని దీనిబట్టి అర్థం చేసుకోవాలి. అటువంటివారు ఎప్పుడో ఒకప్పుడు నాశనమవక తప్పదు.

విషంగుడు ఒక మహాభూతం వచ్చిందని చెప్తున్నాడు. వాడు ఆ మాట అన్నా! అనకపోయినా ఆయన మహాభూతమే. 'ఏకో విష్ణుః మహద్భూతం పృథక్ భూతాని అనేకశః' అని విష్ణుసహస్రనామం.

పురాహి చండికానామ నారీ మాయా విజృంభణీ

నిశుంభ శుంభో మహిషం వ్యాపాదితవతీ రణే

చండిక అనే ఒక ఆవిడ వచ్చి విశుంభ శుంభాదులనందర్ని చంపేసింది. కాబట్టి

అతో వదామి నాఽవజ్ఞా స్త్రీమాత్రే క్రియతాం క్షచిత్

స్త్రీయే కదా అని తక్కువగా చూడకు. విజయానికి కారణం స్త్రీయో, పురుషుడో కాదు, శక్తి అంటున్నాడు.

శక్తి రేవహి సర్వత్ర కారణం విజయశ్రియః

శక్తే రాధారతాం ప్రాప్తై స్త్రీపుంలింగై ర్న నో భయమ్

శక్తి ప్రధానం గానీ స్త్రీయా? పురుషుడా? అనేది కాదు.

శక్తిశ్చ సర్వతో భాతి సంసారస్య స్వభావతః

ఈ జగత్తు సహజ స్వభావముగా శక్తి చేత ఆక్రమించబడింది. వాడికి తత్త్వం తెలుసు.. కాని అసురబుద్ధి ఉంది.

తర్హి తస్యా దురాశాయాః ప్రవృత్తిః జ్ఞాయతాం త్వయా

మనం ఇప్పుడు చేయాల్సింది ఆవిడ ఎవరో బాగా తెలుసుకోవాలి

కేయం కస్మా త్సముత్పన్నా కిమాచార కిమాశ్రయా

కిం బలా కిం సహాయావా దేవ! తత్ప్రవిచార్యతామ్

ఎక్కడి నుంచి వచ్చింది? ఏ విధంగా ప్రవర్తిస్తుంది? దేన్ని ఆధారం చేసుకుని ఉంది? ఆవిడ సేనలేమిటి? ఆవిడకు సహాయాలేమిటి? దానిని బాగా ఆలోచించాలి. అంతేకాని ఏముందిలే! అనే నిర్లక్ష్యం మాత్రం పనికి రాదు. అని విషంగుడు నొక్కిచెప్పాడు.

వీళ్ళిద్దరి మాటలు విన్న భండుడుకి పొగరు అంత తొందరగా పోతుందా! వెంటనే

అవజ్ఞాం భ్రుకుటీం చక్రే స్త్రీతి హేలపరాయణః

కనుబొమలు ముడి వేసి “ఛీ! వారు ఆడవాళ్ళు” అని ఒక నిర్లక్ష్య ధోరణితో అన్నాడు.

అరే! నీతి విచారో_యం సమసత్వేషు శత్రుషు

శత్రువులెవరు? వారి బలం ఏమిటి?

ఇవన్నీ సమబలం కలిగిన వారి దగ్గర చూసుకోవాలి. వాళ్ళు కేవలం మామూలు స్త్రీలు. వారేమిటో నేనూ తెలుసుకున్నాను.

అరే పాప సమాచార! కిం వృథా శంకసే స్త్రియమ్

స్త్రీల వల్ల భయం అని ఎందుకు అనుకుంటున్నావు?

తత్సర్వం హి మయా పూర్వం చారద్వారా విలోకితం

చారుల ద్వారా నాకు ముందే తెలిసింది.

అగ్నే స్సముత్థితా కాచిల్లలితా నామధారిణీ- అగ్ని నుంచి లలిత అని ఒక ఆవిడ వచ్చిందట.

యథార్థనామవ త్యేషా పుష్పవ త్యేశలాకృతిః - పేరుకి తగ్గట్టే! లలిత అంటే లాలిత్యం. ఆవిడ పువ్వులాంటి మెత్తనిది, సుకుమారమైనది. అలాంటి ఆవిడ నిన్నేమి చేస్తుంది? అన్నాడు. లలిత - సౌకుమార్యం. భండ- బండతనం. రెండూ ఎంత పరస్పర విరుద్ధమో ఇక్కడ చెప్తున్నాడు. వీడు మొద్దుబారుడు

వాడైతే అమ్మవారు సౌకుమార్యమైన తల్లి. చైతన్యం లక్షణమే సౌకుమార్యం. పేర్లలోనే అందం ఉంది. లలితా నామానికి వ్యాఖ్యానం ఇక్కడ భండాసురుడు చెప్తున్నాడు.

న సత్త్వం న చ వా వీర్యం న సంగ్రామేషు వాగతిః

ఆవిడకి బలం లేదు, వీరత్వమూ లేదు. ఆవిడ చరిత్రలో యుద్ధం చేసిన అనుభవం లేదు. మనమో అందర్ని అల్లల్లాడించాం కనుక ఆవిడ మనల్నేం చేస్తుందని అంటున్నాడు.

అశ్రా విచారనివహో త్కింతు మాయా పరాయణా

అయితే కొన్ని మాయలు వారి దగ్గర ఉండవచ్చు. అగ్నిలోంచి వచ్చి వారందరిని సృష్టించిందంటే మాయేదో ఉంది. ఐతే మన దగ్గర కూడా మాయలు ఉన్నాయి కాబట్టి మనం తప్పుకుండా వాళ్లను జయిస్తాం. మీరు చెప్పిన విషయాలలో ఒకదాన్ని నేను ఒప్పు కుంటున్నాను. అన్ని విధాలుగా జాగ్రత్తగానే ఉండాలి. చిన్న పామువైనా పెద్దకర్రతోనే కొట్టాలి. మన సేనలన్నీ ఇప్పుడు సన్నద్ధమవ్వాలి. కనుక అందరూ యుద్ధానికి సిద్ధం కండి. మన బల పరాక్రమా లేవీ ఆవిడకి తెలియలేదు. దేవతలందరూ ప్రక్కనే ఉండి

స్తుతిస్తూ ఉంటే గొప్ప శక్తిమంతురాలను అనుకుంటోంది. మనమేమిటో ఇప్పుడు రుచి చూడబోతోంది.

అబలా నచిరోత్పన్నా తేనైషా దర్శమశ్చుతే

న జానంతి స్త్రియో మూఢా వృధా కల్పిత సాహసాః

స్త్రీలు మూర్ఖులు కనుక వారికేమీ తెలియక అనవసరపు సాహసానికి ముందుకు వస్తున్నారు. వీళ్ళు ముందుకు రావడం వారి వినాశనం కోసమే!

వినాశ మనుధావంతి కార్యాకార్య విమోహితాః

అని చెప్పి వాడి సేనలందరినీ పిలిచాడు.

కుటిలాక్షః కురుండశ్చ కరకః కాక వాసితః

వజ్రదంతో వజ్రముఖ వజ్రలోమా వలాహకః

భండాసురుడి సేనల్లో పేర్లు కుటిలాక్ష, కురుండ, కరక, కాకవాసిత, వజ్రదంత, వజ్రముఖ, వజ్రలోమ, వలాహక, సూచీముఖ, ఫాలముఖ, వికర్ణ, వికటానన వీరంతా ఉన్నారు. వీరందరికీ అధిపతిగా కుటిలాక్షుడు అనే రాక్షసుడు. ఆసురీ బుద్ధులు అంటే వంకరచూపులుండి-సూటిగా, తిన్నగా ఆలోచించే లక్షణం లేకపోడమే. చూపు అంటే దృక్ కోణమని అర్థం. కొంతమంది వంకరకోణంలోనే ఆలోచిస్తారు. ఒక మంచి విషయాన్ని చెప్తే దాన్ని అనుకూల కోణంలో తీసుకోకుండా ప్రతికూలకోణంలో తీసుకోవడమే కుటిలాక్షుడు. ఆ కుటిలాక్షుడు రాక్షససేనలకి అధిపతి.

ఉవాచ నిజసేనాన్యం కుటిలాక్షం మహాబలం

“ఉత్తిష్ఠ రే! బలం సర్వం సన్నాహాయ సమంతతః

ఒరేయ్ కుటిలాక్షా లే! మన సేనలనన్నిటినీ సన్నద్ధం చేయించు.

శూన్యకన్య సమంతాశ్చ ద్వారేషు బల మర్చయ

మన శూన్యక పట్టణంలో నాలుగు ద్వారాలలో సరియైన రక్షకులను పెట్టు.

దుర్గాణీ సంగృహణ త్వం కురు క్షేపణికాశతమ్

సజ్జీకురు చ శస్త్రాణి యుద్ధమేత దుపస్థితమ్”

అన్ని రకాల రక్షణలు చేసి, అస్త్ర శస్త్రాలన్నీ సిద్ధం చెయ్యి. సేనాపతులను సన్నద్ధం చెయ్యి” అని కుటిలాక్షుడికి అప్పగించి భండాసురుడు లోపలికి వెళ్ళిపోయాడు. ఇక కుటిలాక్షుడు దానికి తగ్గట్టుగా అనేక మంది రాక్షస వీరులను సిద్ధం చేసి ముందుగా ఒకడిని పంపించాడు.

కుటిలాక్ష శృమూభర్తా దుర్మదం నామ దానవమ్

వంకర చూపు తరువాత వచ్చేది దుర్మదం. దుర్మదం అంటే కూడని మదం. అంతా నాదే, అంతా నేనే అనుకునే భావమే దుర్మదం. ఆ దుర్మదుని పంపించాడు వాడు

దశాక్షాహిణికాయుక్తం ప్రాహిణో లలితాం ప్రతి

పది అక్షాహిణి సేనలతో వాడు బయలుదేరాడు. శూన్యక పట్టణంలో ద్వారాల దగ్గర ఒక్కొక్కరిని రక్షణగా పెడుతున్నాడు.

శూన్యకస్య పురద్వారే ప్రాచీనే సమకల్పయత్

రక్షణార్థం దశాక్షాహిణ్యుపేతం తాళజంఘకం

పది అక్షాహిణిల సేనతో తూర్పు ద్వారం వద్ద తాళజంఘుడు అనేవాడిని ఉంచాడు. తాళజంఘ అంటే తాడిచెట్టుంత కాలి పిక్కలు కలవాడంటే మిగిలిన స్వరూపాన్ని ఊహించు కోవచ్చు. జ్ఞానం ఏ వైపు నుంచి రాకుండా మూసివేయడం అదే ద్వారాల దగ్గర రాక్షస శక్తులను పెట్టడంలో ఉన్న ఆంతర్యం.

అజ్ఞాన శక్తులు లోపలికి జ్ఞానాన్ని రానివ్వకుండా మూస్తాయి. సరిగ్గా గురువుగారు విద్యనేర్పే సమయంలో అది లోపలికిపోకుండా ద్వారాలు మూసుకుపోతాయి. అదే జడత్వం.

యుద్ధ ప్రారంభం

అవాచీనే పురద్వారే దశాక్షాహిణి సంయుతమ్

నామ్నా తాళభుజం దైత్యం రక్షణార్థ మకల్పయత్

దక్షిణ ద్వారం వద్ద తాళభుజుడు ఉన్నాడు. వాడికి పది అక్షాహిణిల సైన్యం. ప్రతీచీనే పురద్వారే - పడమర ద్వారం వద్ద తాళగ్రీవుడు, అంటే వాడి మెడే తాళవృక్షం అంత ఉంది. ఉత్తరేతు పురద్వారే తాళకేతుమ్ - ఉత్తరద్వారం దగ్గర తాళకేతువు అనే రాక్షసుడు ఉన్నాడు. ఇలా పురద్వారాల వద్ద రాక్షసులు సిద్ధంగా ఉన్నారు.

దుర్మదుడు రాక్షససేనలతో యుద్ధానికి బయలుదేరాడు. శక్తిసేనలు అసురసేనల్ని ఎదుర్కోబోతున్నాయి.

కుటిలాక్ష శృమూభర్తా దుర్మదంనామ దానవమ్

దశాక్షాహిణికాయుక్తం ప్రాహిణో లలితాం ప్రతి

కుటిలాక్షుడు దుర్మదుడనే రాక్షసుని పది అక్షాహిణిల సేనలనిచ్చి పంపించాడు. ఆ సేనలు భయంకరమైన వాహనాలను అధిరోపించి, అస్త్ర శస్త్రాలు ధరించి శక్తిసేనలపై

విజృంభించారు. దుర్ముదుడ్ని పంపించాననే వార్తని కుటిలాక్షుడు భండాసురునకు తెలియ చేసాడు.

సంపత్కలి-దుర్ముదుల యుద్ధం

దేవ! త్వదాజ్ఞాయ దత్తం సైన్యైర్నగరరక్షణమ్

దుర్ముదః ప్రేషితః పూర్వం త్వాం దుష్టాం లలితాం ప్రతి

ఆ లలితని ఎదుర్కోవటానికి దుర్ముదుని పంపించాను. పుర రక్షణ చేసాను. ముందు ఆలోచనగా రక్షణ చేసానే కాని ఇంత అవసరం లేదు.

అమెను సులభంగానే మన కింకరులే తీసుకొచ్చి మనకి అప్పగిస్తారనే అహంకారంతో కుటిలాక్షుడు మాట్లాడాడు. ఇలా ఉండగా దుర్ముదుడు శక్తిసేనలలోకి ప్రవేశించాడు.

దోధూయమానై రసిభీర్నిపేతుశ్చక్తి సైనికే

తాశ్చ శక్తయ ఉద్ధండస్ఫురితాట్టహాసస్సనైః.

అసురసేనలు రాగానే శక్తిసేనలు చాలా ఉత్సాహంతో ప్రకాశవంతమైన శస్త్రాస్త్రాల్ని స్వీకరించి అసురసేనలను అల్లల్లాడిస్తున్నాయి.

తమాపతంత మాలోక్యదృష్టాక్షౌహిణిసంవృతం

సంపత్కరీ త్వతిక్రోధా దభిదుద్రావ సంగరే

దుర్ముదుడు తన రాక్షససేనలన్ని శక్తిసేనల చేత నిర్వీర్యమవడం గమనించి అతడే ముందుకొచ్చి శక్తి సేనలన్నిటిని కూడా అల్లకల్లోల పరస్తూ తన ప్రతాపాన్ని చూపించటం మొదలు పెట్టాడు. ఆ దృశ్యాన్ని చూచిన సంపత్కరీదేవి ముందు కొచ్చింది. అమ్మవారి గజబలానికి అధినాయకురాలైన తల్లి.

సంపత్కరీసమానాభిః శ్చక్తిభిస్సమధిష్ఠితాః

తనతో సమానమైన శక్తిసేనలతో ఆ తల్లి దుర్ముదుని ఎదుర్కొన్నది.. అమ్మవారి సేనలకు, అసురసేనలకు మధ్య భయంకరమైన యుద్ధము జరుగుతోంది.

ఏవం ప్రవృత్తే సమరే జగచ్ఛక్రభయంకరే

శక్తయో భృశసంక్రుద్ధా దైత్యసేనా మమర్దయన్

ఈ అమ్మవారి దగ్గరున్న సేనలు గొప్ప పరాక్రమాన్ని చూపిస్తుండగా దుర్ముదునికి ఉక్రోశం కలిగింది. వాడి వాహనం ఒంటె.

ఉష్ట్రమారుహ్య సహసా దుర్ముదోఽభృద్రవ చ్చమూమ్

దానితో మహావేగంగా అమ్మవారి మీదకి వచ్చాడు. అలా వచ్చిన వాడ్ని చక్కగా

సామవేదం షణ్ముఖశర్మ

అమ్మవారు ఎదుర్కొన్నారు.

సంపత్కరీచమూచక్రం వనం వార్ధిరివామ్మదః

రాక్షసుల సేనలన్నిటి మీద సంపత్కరీదేవి తన ధనుస్సు నుంచి బాణాలను కురిపించింది.

అవి మబ్బులోంచి వాన జల్లులు కురుస్తున్నట్టుగా బాణాల వర్షం కురుస్తోంది.

ఒక్క సంపత్కరీ వేసిన బాణవర్షంతో అసురసేనలన్ని అల్లకల్లోలమై పోతున్నాయి.

స్తమ్భితేవా భవ త్వేనా సంపత్కర్యాః క్షణం రణే

అభక్రోధారుణం చక్షుర్ధధానా సమ్మదమ్మికా

దుర్మదుడేం తక్కువ వాడు కాదు. వాడు కూడా తన మాయాశక్తులతో భయంకరమైన ప్రతాపాన్ని చూపించగా, శక్తిసేనలు కొంచెం స్తంభించాయి.

అది గమించిన సంపత్కరీదేవి, క్రోధారుణ నేత్రాలతో తన రణకోలాహలమనే గజాన్ని మరింత ముందుకు దుర్మదుడి పైకి తీసుకు వచ్చింది.

సంపత్కరీ అనే మంత్రాధిదేవత దుర్మదమనే ఆసురీశక్తిని సంహరిస్తోంది.

అంకుశం దేనికి సంకేతం? ఏనుగును అణచుతుంది. ఏనుగు మదానికి

సంకేతం. మదాన్ని నిగ్రహించటమే ప్రధానంగా కావల్సింది కనుక వాడి

పేరు దుర్మదుడు. ఆ పేరు పెట్టడంలోనే సంకేతవాదం కనిపిస్తోంది. దుర్మ

దుడి మీదకి అమ్మవారి అంకుశాయుధం నుంచి ఉత్పన్నమైన సంపత్కరీదేవీ

వెదుతోంది.

ఈ యుద్ధం మననం చేస్తున్నంత సేపు సంపత్కరీ మంత్రాన్ని అనుష్ఠానం చేస్తున్నట్టే.

మంత్రాన్ని ఒక్కమారు అంటే ఫలించదు. దానికి అనేక ఆవృతలు కావాలి. అనేకమార్లు మంత్రాన్ని ఉచ్చరించాలి. మన శ్రద్ధ, ఏకాగ్రత ఈ రెండింటి మీంచి ఆ ఆవృతి పని చేస్తుంది.

కొంతమంది కొన్ని లక్షలు చేసినా ఫలించదు. కొంతమందికి అది పదిమార్లు చేస్తేనే ఫలిస్తుంది. దానికి కారణం అతని పూర్వజన్మ సాధనా సంస్కారము. ఈ జన్మలో అతడికి ఉన్న తీవ్రమైన ఏకాగ్రత. ఈ రెండింటి కారణంగా కొందరికి అదే మంత్రం త్వరగా సిద్ధిస్తుంది. కొందరికి కొంతకాలం పడుతుంది. ఆ కాలం పట్టి సిద్ధించడమే... కొంతకాలం యుద్ధం జరగడమనే దానిలో ఆంతర్యం. ప్రతి సిద్ధి కూడా ఒక ఆసురీశక్తి పై విజయమే. దుర్మదునితో యుద్ధం జరుగుతోందని ఏకాగ్రతగా చదువుతున్నంత సేపు సంపత్కరీదేవి అనుగ్రహం మన పై పరిపూర్ణంగా వర్షిస్తుంది. యుద్ధంలో అమ్మవారు

ఎలా ఉన్నారో ఆ సౌందర్యాన్ని వర్ణిస్తున్నారు.

మామూలుగా సింహాసనము మీద కూర్చున్న దేవి యొక్క సౌందర్యం వర్ణించటం వేరే విషయం. యుద్ధంలో సౌందర్యాన్ని వర్ణించడం గొప్ప అద్భుతమైన అంశం.

దీనినే ధూర్జటి మహాకవి 'వీరశృంగారమూర్తి' అని భావించారు. అటు శృంగారమూ ఉంది అంటే సౌందర్యవంతమైన అలంకారమూ ఉంది. ఇటువైపు వీరత్వమూ ఉంది. ఆ వీరశృంగారమూర్తిని యుద్ధంలోనే చూడగలరు.

మంత్రాధిదేవతలందరూ కూడా వీరశృంగారమూర్తులుగా కనిపిస్తారు కనుక వారు ఎంత ప్రతాపం చూపిస్తుంటారో అంత ప్రసన్నంగా ఉంటారు. కొంతమంది ప్రతాపం చూపించేటప్పుటకి వారికి లోపలున్న సౌకుమార్యం, ప్రసన్నత ఇవన్నీ అడుగంటి పోతాయి. కాని అమ్మవారు ప్రతాపాన్ని, ప్రసన్నతని రెండింటినీ చూపిస్తుంటారు.

చిత్రే కృపా సమర నిష్ఠురతా చ దృష్టా, త్వయ్యేవ దేవి వరదే భువనత్రయేఽపి

అని అద్భుతంగా చండీ సప్తశతి(దేవీ మహాత్మ్యం)లో వ్యాసమహర్షి వర్ణిస్తారు.

నిజానికి అమ్మవారు, అమ్మవారి సేనలూ దయా స్వరూపులు. కాని వారు యుద్ధంలో అలా ఎందుకు ప్రవర్తిస్తున్నారంటే 'సమరనిష్ఠురతా' అన్నారు.

యుద్ధంలో అలా ప్రవర్తించాలి కనుక అలా ఉన్నారు. ఆ ప్రతాపము కూడా కారుణ్యం యొక్క మరొక భావ ప్రకటనమే! అంతే కాని కారుణ్యరాహిత్యం కాదు.

ఆ వీరశృంగారమూర్తిని హయగ్రీవస్వామి మనకు కళ్లకు కట్టేలా వర్ణిస్తున్నారు.

ఆలోల కంకణక్వాణ రమణీయతరః కరః

తస్యాశ్చకర్ష కోదండమౌర్వీ మాకర్ణ మాహవే

ఆ సంపత్కరీదేవి రణకోలాహలమనే ఏనుగు మీద కూర్చుని మ్రోగుతున్న కంకణాలతో నున్న చేతితో ధనుస్సును పట్టుకుని, మరొక చేత్తో వింటినారిని లాగింది. ధృశ్యాన్ని, శబ్దాన్ని రెండింటినీ అద్భుతంగా మన అనుభూతిలోకి తెస్తున్నాడు.

లఘుహస్తతయా తస్యా నాకృష్టం స చ మోక్షణం

ఆ లాగేటప్పుడు ఏదో కష్టపడి చేయలేదు. లీలగా లాగిందిట. అయితే లాగటం కనిపించింది తప్ప మళ్లీ కొంతసేపటికి విడిచి పెట్టిందా అన్నది కనిపించటం లేదు.

అలా ఒక పరంపరగా ఆమె ధనుస్సు నుంచి బాణాలు వర్షిస్తూనే ఉన్నాయి. అప్పుడు ధనుస్సు ఎలా కనిపిస్తున్నదంటే

దదృశే ధనుషశ్చక్రా త్కేవలం శరధోరణి

సామవేదం షణ్ముఖశర్మ

ధనుస్సు ఒక చక్రంలా కనిపిస్తున్నది. నారిని లాగగానే ధనుస్సు చక్రంలా మారుతుంది. ఆ చక్రంలా మారిన ధనుస్సే కనిపిస్తోంది తప్ప మళ్ళీ మామూలుగా మారటం కనబడటం లేదు. ఏ మాత్రం ఎడమ ఇవ్వకుండా బాణ పరంపరలను వేస్తోంది తల్లి.

అభూదన్యోన్యసంఘట్ట సస్సులింగ శిలీముఖం
ప్రథమం ప్రసృతై ర్బాణై స్సమ్మద్దేవీ సురద్విషోః
అంధకార స్సమభవ త్తిరస్సుర్వస్వహస్కరం

ఇటు అమ్మవారు వేస్తున్న బాణాలు, అటు దుర్ముదుడు వేస్తున్న బాణాల వల్ల ఒక చిత్ర మైన అకాల అంధకారం వచ్చింది. వెంటనే ఆ బాణాల వల్లే అంధకారం పోయింది. అదెలాగుంటే...

విస్సులింగా విదధిరే ఖద్యోతభ్రమచాతురీం

తదంతరే చ బాణానా మతినంఘట్టయోనయః

బాణానికి బాణం తగలగానే ఆ రాపిడి వల్ల మిణుగురులువంటి నిప్పులు వెదజల్లబడి ఆ చీకటి పోయింది. ఆ విధంగా చీకటి కప్పబడి, చీకటి పోయింది. దృశ్యాన్ని ఇప్పుడున్న ఏ అధునాతన సాంకేతికత కూడా తేలేనంత అద్భుతంగా చిత్రీకరించి చూపిస్తున్నారు పురాణకర్త అయిన వ్యాసదేవుడు.

తయాఽధిరూఢ స్సుశ్రోణ్యా రణకోలాహలః కరీ

పరాక్రమం బహువిధం దర్శయామాస సంగరే

అవిడ ప్రతాపం అలాగుంటే, అవిడ ఎక్కికూర్చున్న ఏనుగు ప్రతాపం ఇంకా చిత్రంగా ఉంది.

కరేణ కతిచిద్దైతా న్పాదాఘాతేన కాంశ్చన
ఉదగ్రదంతముసలాఘాతై రన్యాంశ్చ దానవాన్
వాలదందా హతైరన్యా స్ఫీట్యరైరపరా నిఘాన్
గాత్రవ్యామర్దనై రన్యాన్నఖాఘాతై స్తథాఽపరా
ప్రథిమానాభిఘాతేన కాంశ్చిద్దైత్యా నిఘమర్దయన్
చతురం చరితం చక్రే సమ్మద్దేవీమతంగజః

ఆ ఏనుగు తన తొండము విసురుతో అనేక మంది రాక్షసులను సంహరిస్తున్నది. తన పాదాలు ఎత్తి అనేక మంది రాక్షసుల్ని అణచి వేస్తోంది. అతిదీర్ఘాలైన దంతాలతో అనేక మంది దైత్యుల్ని సంహరిస్తోంది. తోక విదిలింపుతో కొందరు రాక్షసులను సంహరిస్తున్నది.

ఫేత్కారము అంటే ఘీంకార ధ్వని చేత కొందరు రాక్షసుల గుండెలు ఆగిపోయాయి. ఆ శరీరాన్ని తాకించి కొంతమంది దైత్యులను సంహరిస్తోంది. వారెక్కి కూర్చున్న వాహనాలు కూడా ఎటుతీసుకెడితే అటువెళ్ళేటట్లు కాకుండా, అవి కూడా యుద్ధంలో ఒక యోధుల్లా పని చేస్తున్నాయి. ఇలా జరుగుతుండగా దుర్మదుడు చాలా కోపగించుకున్నాడు.

క్రమంగా తన సేనంతా తరిగిపోతోంది. శక్తిసేనలు మరింత బలంగా పని చేస్తున్నాయి. అతనికి చాలా ఉక్రోషం వచ్చి ఎఱ్ఱని చూపులు చూసి

సదుర్మదః క్రుధా రక్తదృష్టి రేకేన పత్రిణా

సమృత్కరీమకుటగం మణిమేకమపాతయత్

బలంగా ఒక బాణం తీసుకుని వేసాడు. ఆ బాణం తిన్నగా వెళ్లి సంపత్కరీదేవి కిరీటంలో ఉన్న ఒక మణిని పడవేసింది. అది పడిపోగానే అమ్మవారికి కోపం వచ్చింది.

అథ క్రోధారుణదృశా తయాముక్తైశ్శిలీముఖైః

విక్షతో వక్షసి క్షీప్రం జీవితం దుర్మదో జహౌ

వెంటనే ఆ తల్లి తన ధనుస్సు నుంచి అపూర్వమైన బాణాలు ఆ రాక్షసుడి వక్షః స్థలానికి తగిలేలా ప్రయోగించింది. దానితో దుర్మదుడు సంహరింపబడ్డాడు.

మొదటి విజయం సంపత్కరీదేవి సాధించింది.

‘సంపత్కరీసమారాధ సింధురప్రజ సేవితా’ సంపత్కరీదేవి విజయాన్ని సాధించగానే

తతః కిలికిలారావం కృత్వాశక్తి చమూపరైః

తత్సైనికచరా స్త్వన్యై నిహతా దానవోత్తమాః

శక్తిసేనలు ఉత్సాహంతో కిలికిలారావాలు చేసారు. ఇక చచ్చి మిగిలిన అసురసేనలు తిన్నగావెళ్లి ఈ విషయమంతా భండాసురునితో చెప్పారు. దుర్మదుడి దాకా అవసరం లేదు ఏ పరిచారకుడో వెళ్లి ఏకంగా లలితాదేవిని తీసుకొచ్చేస్తాడనుకొంటే, ఆవిడ చేతిలో దుర్మదుడే మరణించాడే అని కుటిలాక్షుడు ఆశ్చర్యపోయాడు.

కథం సా దుష్టవనితా దుర్మదం బలశాలినమ్

నిపాతితవతీ యుద్ధే కష్ట ఏవ విధేః క్రమః

ఆ దుష్టవనిత దుర్మదుణ్ణి ఎలా చంపేసింది? రాక్షసుల దృష్టిలో దేవతలు దుష్టవనితలే. దుర్మదుడు ఇదివరకు దేవతలతో, నాగులతో యుద్ధం చేసాడు. వారెవరూ దుర్మదుని దగ్గర నిలువ లేకపోయారు. అలాంటి దుర్మదుణ్ణి కేవలం గజబలానికి మాత్రమే అధిపతి యైన ఒకావిడ చంపేసిందా?

అశ్వారూఢ-కురుండుల యుద్ధం

ఇక ఇప్పుడేం చేయాలని బాగా ఆలోచించి మరొక సేనాపతిని పిలిచాడు. వాడి పేరు కురుండుడు.

సేనాపతిం కురుణ్డాఖ్యం ప్రేషయాశ్చ హవదుర్మదమ్
కురుణ్డం చణ్డదోర్ధణ్డ మాజుహావ ప్రభోః పురః
మాయాయాం చతురోసి త్వం చిత్రయుద్ధవిశారదః

అతణ్డి పిలిపించాడు. ఈ కురుండుడు దుర్మదునికి అన్నగారు. కురుండుడు సంపత్కరి మీదకు బయలుదేరాడు.

ఆశ్చర్యకరంగా యుద్ధము చేయడంలో, మాయా యుద్ధం చేయడంలో చాలా గొప్ప వాడు. అలాంటి దుర్మదస్యాశ్చ గ్రజ శృణ్ణః కురుణ్డస్సమరం యయౌ

వాడు యుద్ధానికి తిన్నగా వెడుతూనే శక్తిసేనల్ని మహాక్రోధంగా తిడు తున్నాడు. తిట్టడమనేది ఈ అసురసేనలలో కనిపిస్తుంది. ఎదుటివాణ్ణి తిడితే వీడికి మానసికంగా కొంత ధైర్యం వస్తుంది. నువ్వు దేనికీ పనికి రానివాడివని అంటే వాడికి మానసికంగా, ధైర్యం వస్తుంది. అవతలవాడు పనికిరానివాణ్ణి అని అనుకుంటేనే ఇవతల నుంచి వీడు ప్రతాపం చూపించ గలడు. తిట్టడమనేది ఒకవిధమైన మనోవికారం. అదిక్కడ కనిపిస్తుంది.

పాపే! మదనుజం హత్వా దుర్మదం యుద్ధదుర్మదం

వృథా వహసి విక్రాన్తి లవలేశా నృహామదమ్

తిన్నగా వచ్చి అక్కడ దూరంగా కనిపిస్తున్న సంపత్కరిని చూసి 'ఓ పాపాత్మురాలా! నా తమ్ముణ్ణి చంపేస్తావా? ఏదో కాసింత పరాక్రమం ఉన్నంత మాత్రాన నువ్వుంత మిడిసి పడుతున్నావే! నేనిప్పుడు చూపిస్తా!'

అధునా భోక్త్యసే దుష్టే! పశ్య మే భుజయౌ ర్భలమ్

ఇతి సంతర్జయం తృమ్పుత్కరీం కరివరస్థితామ్

“నీ శక్తి సేనలంతటినీ మ్రింగేస్తాను. నా భుజబలమేమిటో చూపిస్తాన”ని సంపత్కరి కూర్చున్న ఏనుగు వైపు తన సేనలను కురండుడు తోలించాడు.

సైన్యం ప్రోత్సాహయామాస శక్తిసేనా విమర్దనే

అథ తాం పృతనాం చణ్డీ కురుణ్డస్య మహౌజసః

కురుండుడు రావటం చూచిన సంపత్కరిదేవీ చిన్ననవ్వు నవ్వుకుని తన ఏనుగును

ముందుకు కదిలించబోతుండగా ప్రక్క నుంచి అశ్వరూఢాదేవి వచ్చింది.

అశ్వరూఢా సమాగత్య స్నేహేనాఽర్థ మిదం వచః

సఖి! సమ్మత్కరి! ప్రీత్యా మమ వాణీ నిశమ్యతామ్

అశ్వరూఢాదేవి వచ్చి సంవత్సరీదేవితో “ఓ స్నేహితురాలా! నేను చెప్పేమాట కొంచెం ప్రీతితో వింటావా?”

అస్య యుద్ధమిదం దేహి మమ కర్తుం గుణోత్తరే

క్షణం సహస్య సమరే మయైనైశ నియోత్యతే

“వీడితో యుద్ధం చేసే అవకాశం నా కివ్వు. నీకు చేతకాదని నేననడం లేదు. నాకు ఉత్సాహంగా ఉంది. నువ్వు క్షణం సేపు కూర్చో! ఆ క్షణంలో వీడి పని పడతా”నంది అశ్వరూఢాదేవి.

త్వం యాచితా సఖిత్యేన నాత్ర సంశయ మాచర

ఇతి తస్యా వచ శ్రుత్వా సంపద్దేవీ కృతస్మితా

“ఇది నేనెందుకు నిన్ను అడిగానంటే కేవలం స్నేహంతో సుమా!” అశ్వరూఢ అశ్వ బలానికి అధిపతురాలు. అమ్మవారి పాశాయుధం నుంచి పుట్టిన అశ్వరూఢాదేవి చెప్పిన మాటలు విని సంవత్సరీదేవి చిరునవ్వు నవ్వి “సరేన”ని అశ్వరూఢాదేవిని పంపించి తను వెనక్కి మళ్లింది.

అశ్వరూఢ తన వాహనమైన ‘అపరాజితా’ అనే అశ్వాన్ని ముందుకు తోలింది. అశ్వా రూఢ చుట్టూ ఉన్న అశ్వసేనలన్నీ కదిలాయి. అవి కదులుతూ ఉన్నప్పుడు వాటి కాలిగిట్టలతో రేగిన ధూళితో మొత్తం యుద్ధభూమి అంతా నిండి పోయింది.

తరంగా ఇవ సైన్యాభ్యే స్తురంగా వాతరంహసః

ఖరైః ఖరపుటైః క్షోణీ ముల్లిఖన్తో ముహుర్ముహుః

పేతు రేకప్రవాహేణ కురుండస్య చమూముఖే

అశ్వరూఢామ్భికాసైన్యశక్తిభి స్సహ దానవాః

అపరాజితనామానం హయ మారుహ్య వేగినమ్

వాయువేగంతో అశ్వాలు వెడుతున్నాయి. అవి పరుగెడుతుంటే ఒక మహాసముద్రంలో కెరటాలు లేస్తున్నట్టుగా యుద్ధమనే సముద్రంలో తరంగాలులా తురంగాలున్నాయని అన్నారు. అన్ని ఒక ప్రవాహంలా వెడుతున్నాయి. కురుండుని వైపు వెడుతున్న అశ్వా రూఢాదేవి అందాన్ని వర్ణిస్తున్నారు.

అభ్యుద్రవద్దురాచార మశ్వారూఢా కురుండకమ్
ప్రచలద్వేణిసుభగా చలచ్చస్త్రకలోజ్జ్వలా

వేగంగా వెళుతుంటే ఆవిడ జడ అటూ ఇటూ ఊగింది. దేవతలనగానే జుట్టువిరగ బోసుకుని ఉండరు. అది దేవతలకు వ్యతిరేకమైనవారు చేసే పని. జుట్టుకు జడవేసు కోవటమనేది దేవతా లక్షణం. రామాయణములో సుందరకాండలో సీతమ్మ గురించి చెప్పేటప్పుడు 'ఏకవేణీ' అని 'వేణీ' అని మాటిమాటికీ వస్తుంది. దీని అర్థం జడ వేసుకో వటం భారతీయ సంస్కారం. మహావేగంతో గుర్రం పై వెడుతూ ఉంటే ఆ జడ కదులు తోంది. ఆ శిరస్సు పై చంద్రకళకూడా ప్రకాశిస్తోంది.

ఆ తల్లి ఖడ్గాన్ని ఒక చేత్తో త్రిప్పుతూ, మరొక చేత్తో ధనుస్సును తీసుకుంది.

సన్న్యాసురక్తశీతాంశు మణ్డలీ సున్దరాననా
స్మయమానేన సమరే గృహీతమణికార్ముకా

ఆవిడ ముఖం సాయం సంధ్యాకాలం ఇంకా ఉంటుండగానే చంద్రుడు ఉదయిస్తే ఎలా ఉంటుందో అలా ప్రకాశిస్తోంది. యుద్ధం చేస్తున్నప్పుడు కూడా చిన్ననవ్వుతోనే యుద్ధం చేస్తోంది. యుద్ధము కూడా కష్టపడి కాకుండా అవలీలగానే చేస్తోందని చెప్పడం దీనిలో ఉద్దేశం. ఆమె తన చేతిలో మణులు పొదిగిన ధనుస్సును పట్టుకుంది.

అవాకిరచ్చరాసారై: కురుణ్ణం తురగాసనా
అశ్వారూఢాతురంగోపి మర్దయామాస దానవాన్
తస్య హేషారవా ద్దూర ముత్పాతామ్బుదనిస్స్వనా
అమూర్ఘయ న్ననేకాని తస్యాఽనీకాని వైరిణః

ఆ అశ్వం పై కూర్చున్నతల్లి కురుండుని పై బాణవర్షాన్ని కురిపిస్తోంది. ఆవిడ వాహనం కూడా తన హేషల చేత రాక్షససేనలను నశింపచేస్తోంది. హేషారవం అంటే గుఱ్ఱపు సకిలింత.

నిజం పాశాయుధం దివ్యం ముమోచ జ్వలితాకృతిః
తస్మాత్పాశా తోటిశోఽన్యే పాశా భుజగభీషణాః
సమస్తమపి తత్తైస్యం బధ్వా బధ్వా వ్యమూర్ఘయన్
శరణైకేన చిచ్ఛేద తస్యా మణిధను ధ్గుణం

ఆ తల్లి తన పాశాయుధాన్ని విడిలించగానే దాని లోంచి లెక్కలేనన్ని పాశాలొచ్చాయి.

ఆ పాశాలన్ని తిన్నగా వెళ్లి అటు ఇటు కదలకుండా మొత్తం రాక్షస సేనలంతటినీ బంధించాయి. వెంటనే భరించలేని కురుండుడు తీవ్రంగా ఏకాగ్రతను చూపించి ఒక అద్భుతమైన బాణాన్ని ప్రయోగించాడు.

భిన్నమౌర్వి ధనుస్తృక్వా భృశం క్రుద్ధా హయానన
అంకుశం పాతయామాస తస్య వక్షసి దుర్భతే
తేనాంకుశేన జ్వలితా వీతజీవితకోణితః
కురుండో న్యపత ద్భూమౌ వజ్రరుగ్ల ఇవ ద్రుమః

ఆ బాణం తిన్నగావెళ్లి అశ్వారూఢా దేవి ధనుస్సుని, వింటినారిని కూడా తెగకొట్టింది. ధనుస్సు, అల్లెత్రాడు రెండూ తెగిపోగానే వెంటనే ఆ తల్లి విసిరిన పాశం వెళ్లి కురుండుని బంధించింది. ధనుస్సు ఎప్పుడైతే విరిగిపోయిందో ఆ తల్లి అంకుశాన్ని తీసి విసిరింది.

ఆ అంకుశం తిన్నగా వెళ్లి వాడి వక్షస్థలానికి తగిలింది. అగ్ని జ్వాలలు వెదజల్లుతూ వెళ్లిన అంకుశముతో వాడి రక్తమంతా వెదజల్లబడి పిడుగుపడిన చెట్టు కూలినట్టు క్రింద పడిపోయాడు.

ఈ విధంగా కురుండుని సంహరించింది. దుర్మదుడు, సంపత్కరీ సంకేతం అర్థమైంది. కురుండ అశ్వారూఢాలలో వున్న సంతేతాన్ని పరిశీలించాలి. రుండ అంటే తల. కురుండ అంటే చెడ్డతలగాడు అని అర్థం. వాడి తలపులు, భావాలు, ఆలోచనలన్నీ చెడ్డవే! కొందరికి అలా ఆలోచించకపోతే తోచదు.

ఈ చెడ్డ తలపుల వల్లనే ఇంద్రియ చాంచల్య మేర్పడుతుంది. ముందు దాన్ని నియంత్రించి ఇంద్రియాల్ని నిగ్రహించాలి. ఇంద్రియ నిగ్రహాలు ప్రతీకలైన అశ్వాలను నిగ్రహించే తల్లి కురుండుని సంహరించింది. అశ్వారూఢా మంత్రం కూడా శ్రీవిద్యా మంత్రాలలో ఒకటి. ఆ మంత్రాధిదేవతని ఇక్కడ చూపిస్తున్నాడు. మనకి తెలియకుండానే ఈ శ్రీవిద్యోపాసన చేస్తున్నాం. ఒక్కొక్క దేవతని పిలుస్తున్నాం. లోపల ఏ దుర్మదుడున్నాడో, కురుండుడున్నాడో వాణ్ని ఆ దేవత చేతికి అప్పగిస్తున్నాం.

శ్రీవిద్యలో ఏ ఏ మంత్రాలున్నాయో ఆ మంత్రగుచ్ఛాలన్నీ ఒక చోట పెడితే అదే లలితోపాఖ్యానం.

ఇది కేవలం కథ చదువుతున్నట్టు అనుకోకుండా ఆయా ఘట్టాలని ధ్యానిస్తూ ఉంటే చక్కని ఫలితాన్ని పొందవచ్చు. అశ్వారూఢాదేవి కురుండుని వధించగానే, మొదట ఇదెంత అనుకున్న భండాసురునకు నెమ్మదిగా భయం మొదలైంది.

స్వప్నేపి యన్న సమ్భావ్యం యన్నశ్రుతమితః పురా
యచ్చనో శంకితం చిత్రే తదేత తృప్తమాగతం

“కురుండుడుకాని, దుర్మదుడుకాని వారి సేనలు ఎంతో గొప్పవి. వారికి దెబ్బ తగులు తుందన్న విషయం నేను కలలో కూడా ఊహించలేదు. ఎప్పుడూ ఊహించని కష్టం మనకు ఇప్పుడొచ్చింది. లేకపోతే ఒక స్త్రీ ఇన్ని సేనలతో వస్తుందని మనం అనుకుంటామా?” అనుకున్నాడు.

ఎంత విఙ్ఘవీగే వాడికైనా ఎప్పు డో ఒకప్పుడు జీవితంలో ఊహించని ఎదురు దెబ్బతగలటం సహజం.

అదే రాక్షససోదరులంతా చెప్తున్న గొప్ప సందేశం.

దుష్టదాస్యాః ప్రభావోఽయం మాయావిన్యా మహత్తరః
ఇతఃపరం కరంకాదీన్నంచ సేనాధినాయకాన్

మాయావినియైన దుష్టదాసి వల్ల ఇదంతా జరుగుతోందన్నాడు. రాక్షసబుద్ధి కాబట్టి అమ్మవారిని అంతమాట అంటున్నాడు.

ఇక్కడ నుంచి ఇంకా అద్భుతమైన రహస్యాలు వినిపిస్తాయి.

కరంకుడు, సర్పిణీ రాక్షస శక్తులు-నకులీదేవి విజృంభణ

కరంకుడు మొదలైన ఐదుగురు సేనాధిపతుల్ని పిలిచి వారిని పంపిస్తున్నాడు.

శత మక్షౌహిణీనాం చ ప్రస్థాపయ రణాంగణం
కుటిలాక్షః కరంకాదీ నాజుహోవ చమూపతీన్

వారితో నూరు అక్షౌహిణీ సేనలను పంపించాడు.

ఈ విధంగా కుటిలాక్షుడు భండా సురుని ఆజ్ఞననుసరించి కరంకుడు మొదలైనవారిని పంపగానే వారంతా చక్కగా సన్నద్ధులై బయలుదేరారు. వీరి దగ్గర కొన్ని మాయా విద్యలున్నాయి.

వాటితో కొట్టడానికి వెళు తున్నారు.

సర్పిణీం నామ సమరే మాయాం చక్రర్యహీయసీమ్
తైః సముత్పాదితా దుష్టా సర్పిణీ రణశామ్భరీ

ప్రయోగాలు, చేతబడులు అని అంటుంటారు కదా.. అలాంటి విద్యలో వారు ప్రవీణులు. వారంతా కలిసి ‘సర్పిణీ’ అనే మాయాశక్తిని సిద్ధంచేసి పంపించారు.

యుద్ధంలో విజృంభించే ఈ సర్పిణీ ఎలా ఉన్నదంటే...

ధూమ్రవర్ణాచ ధూమ్రోష్ఠీ ధూమ్రాలమ్బు పయోధరా
ప్రవృత్తే ఘోరసంగ్రామే శక్తీనాంచ సురద్విపామ్

పొగచూరిన రంగుతో ఉంది. పొగలాంటి రంగుతో ఉన్న పెదవులు, పొగవంటి హృదయము కలిగిన ఆమె లోతైన పొట్టతో ఉంది. ఆమె ముందుకు వెళ్లింది. ఈ అయిదుగురు వారి సేనల్ని వెనక్కి ఉంచుకున్నారు. ఈ సర్పిణి ముందుకు వెడుతోంది. సర్పిణి శరీరం నిండా అలంకారాలు కూడా పాములే. ఆమె నాసికల్లోంచి, నోట్లోంచి కూడా పాములొస్తున్నాయి. మొత్తము శరీరం నుంచి పాములొస్తున్నాయి. ఆ సర్పిణి పాములను తయారుచేసే మాయాశక్తి. ఎన్నోరకాలైన పాములు లెక్కలేనన్ని సంఖ్యలో ఆ సర్పిణి నుంచి వస్తూ శక్తిసేనలలోకి వెళ్ళి వాళ్ళని చుట్టుకుపోతున్నాయి. కాట్లు వేస్తున్నాయి. దానితో శక్తిసేనలు ముందుకు కదలలేకపోతున్నాయి. ఒక పాముని చంపితే మరికొన్ని పాములు పుడుతున్నాయి. అంతూ పొంతూ లేకుండా పాములొస్తున్నాయి.

అథ స్వం బలమాదాయ పంచభిః ప్రేరితా సతీ

నానావిధవపుర్నాగా నానాదంష్ట్రా భయంకరాః

నానావిధ విషజ్వాలా నిర్దగ్ధభువనత్రయాః

సర్పిణి నుండి వచ్చే పాములు ఒకే రకం పాములు కాకుండా చాలా రకాలు ఉన్నాయి. ఒక్కొక్క దాని శరీరం ఒక్కొక్కలా ఉంది. ఒక్కొక్క దానికి రకరాకాల కోరలున్నాయి. వాటికున్న విషాలలో కూడా తేడా ఉన్నది. విషాలలో తేడా చెప్తున్నాడు.

దారదం వత్సనాభం చ కాలకూట మథాఽపరమ్

సౌరాష్ట్రజవిషం ఘోరం బ్రహ్మపుత్ర మథాఽపరమ్

ప్రదీపనం శౌక్లికేయ మన్యాన్యపి విషాణి చ

ధూమ్రవర్ణా ద్విపదనా స్సర్పా అతిభయంకరాః

సర్పిణ్యా నయనద్వన్ద్వాదుత్థితా స్సర్పకోటయః

ఒక్కొక్క విషం ఒక్కొక్క రకమైనది. కొన్ని విషాలు సరాల్లోకి వెళ్లి ప్రాణాలను పోగొడతాయి. కొన్ని విషాలు ప్రతి రోమకూపం నుంచి నెత్తురు వచ్చేటట్టు చేసి చంపేస్తాయి. ఈ విష లక్షణ శాస్త్రము కూడా మనకి ఉంది.

ఆ లక్షణాలే ఇక్కడ వర్ణిస్తున్నాడు.

వ్యాతై స్వకీయవదనై ర్విలోలరసనాద్వయైః

సర్పిణ్యా నయనద్వన్ద్వా దుత్థితా స్సర్పకోటయః

ఆ సర్పాలు రకరకాలైన విషాలతో నోరు తెరుస్తున్నాయి. తెరచిన నోట్లోంచి రెండేసి నాలుకలు ముందుకు వెనక్కు వెడుతూ అగ్నిజ్వాలల్లా కనిపిస్తున్నాయి. కొన్ని పొగవంటి రంగుతో ఉన్నాయి. కొన్నిటికి రెండు తలలున్నాయి. అతి భయంకరంగా ఉన్నాయి. సర్పిణి కళ్లలోంచి కొన్ని పాములొచ్చాయి.

అగ్రేపుచ్చే చ వదనం ధారయంతః ఫణాన్వితమ్
ఆస్య దానీలవపుష సృర్పిణ్యః ఫణిణోఽభవన్
అన్యే శబలవర్ణాభా శ్చతుర్వక్తా శ్చతురదాః
నాసికా వివరా త్తస్యోదుగ్ధతా ఉగ్రరోచిషః
సర్పిణ్యః కర్ణకుహరా దుభితాః క్రోధదీపితాః
లంబమాన మహాచర్మ ధృతి స్థూల పయోధరాత్

అగ్రే పుచ్చే చ వదనమ్-వాటికి ముందూ, వెనుకూ తలలున్నాయి. నల్లని రంగుతో ఉన్న సర్పాలవి. కొన్ని ఎర్రని కాంతులతో ఉన్నాయి. వాటి నోటిలోంచి విషంతో పాటు నిప్పు కణికలొస్తున్నాయి. కొన్ని సర్పిణి చెవులనుండి వచ్చాయి. విస్తృతమైన శరీరాలతో భయంకరమైన హాలాహలము వెదజల్లు తున్న సర్పాలొచ్చాయి.

ఖణ్డమానాఽపి ముహు శ్చక్తీనాం శస్త్రకోటిభిః
ఉపర్యుపరి వర్ధంతే సర్పాస్యః ప్రవిసర్పిణః
పశ్యంతి బహవస్సర్పాః జాయంతే చాపరే పునః

వీటన్నిటినీ నరికితే, ముందొచ్చిన వాటికన్నా కొన్ని రెట్లు పెరిగిపోతున్నాయి. అలా పెరుగుతూ ఇవన్నీ విజృంభిస్తుండగా ఏంచేయాలో ఎవ్వరికి తెలియటం లేదు. అప్పుడు శక్తి సేనలన్నీ ఆలోచించుకుని అసలు పాముల్ని చంపితే లాభం లేదు.

ఈ పాములన్నీ ఎవరి నుండి వస్తున్నాయో ఆ సర్పిణినే నాశనం చేయాలని నిర్ణయించు కున్నాయి. ఆ మూలాన్ని విడిచిపెట్టేసి వీటిని కొడితే లాభం లేదనుకొన్నాయి.

మూలభూతా యతో దుష్టా సర్పిణీ న వినశ్యతి
అత స్తత్కృతసర్పాణాం నాశే సర్పాంతరోద్గమః

ఆ మూలభూతమైన సర్పిణిని నాశనం చేయకపోతే ఈ పాటి శక్తి సేనలు కూడా మిగులవని ఆలోచించుకుని కంగారుపడుతుంటే కరంకుడు మొదలైనవారు వికటాట్టహాసం చేస్తూ వస్తున్నారు.

ఒక్కొక్కరికి ఒక్కొక్కరకమైన రథాలు ఉన్నాయి.

కరంకో గర్దభశతైర్ముక్తం స్యందన మాస్థితః
ఉత్పాతవారిద ఇవ ప్రవవర్ష శరావళీః
కాకవాసిత నామాన్య స్సేనానాథో గజేస్థితః
వజ్రదంతాభిధ శ్చాన్యో భణ్డదైత్య చమూపతిః
అథవజ్రముఖ శ్చాన్య శ్శక్తిచక్ర మమర్దయత్

ఒకడిది గాడిదైతే ఇంకొకడిది ఏనుగు. ఇలా ఒక్కొక్కరికి ఒక్కొక్క వాహనములున్నాయి. నూరు గాడిదలు తోలుతున్న రథం మీద కరంకుడు వస్తున్నాడు. వీడు చాలా ముఖ్యమైన వాడు. అటు తరువాత కాకవాసితుడు ఏనుగు మీద కూర్చుని వస్తున్నాడు. ఇక వజ్రదంతుడు ఒంటె మీద కూర్చుని వస్తున్నాడు. వజ్రముఖుడు ఒకరకమైన రథాన్ని ఎక్కి వచ్చాడు.

అది చిత్రమైన జంతువులతో తోలబడుతున్నది.

వజ్రలోమాభిధశ్చాన్య శ్శ్రమూనాథో మహాబలీ
గృధ్రయుగ్మ రథారూఢః ప్రజహార శిలీముఖైః
క్షణే క్షణే కోటిసంఖ్యా నివససర్జ ఫణాధరాన్

వజ్రలోముడనేవాడు గ్రద్దను వాహనము చేసుకుని వస్తున్నాడు. ఇలా వీరందరూ బయలుదేరారు. సర్పిణి చాలా బాగా పని చేస్తున్నది. శక్తిసేనలు క్షీణిస్తున్నాయి. ఇక వారికేమి చేయాలో తెలియక మూలశక్తి అయిన లలితాపరాభట్టారికను స్మరించారు. ఆ తల్లిని కష్టపెట్టకూడదని శక్తిసేనలు చూస్తున్నాయి. ఆమె దాకా రాక్షససేనలు వెళ్లకుండా వీరే అడ్డం వస్తున్నారు. కానీ వారివల్ల ఎప్పుడైతే కాలేదో 'అమ్మా! లలితాపరాభట్టారికా' అని నమస్కారం చేసారు.

ప్రతప్తకనకప్రఖ్యా లలితా తాలుసంభవా
నకులీ గరుడారూఢా సమ్మపాత రణాజిరే

అమ్మవారి స్మరణ చెయ్యగానే సంకల్ప మాత్రం చేతనే అమ్మవారి దవడల లోంచి నకులీదేవి వచ్చింది. దవడ వాక్కుకు స్థానం.

ఈ శక్తిని స్మరిస్తే అద్భుతమైన వాళ్ళుకీ లభిస్తుంది.

అథరా హనుః పూర్వరూపం
ఉత్తరా హనుః ఉత్తరరూపం
వాక్ సంధానం జిహ్వసంధిః

అని వేదం చెప్తోంది. వాక్స్వరూపాన్ని చెప్తూ క్రింద ఒక దవడ, పైన ఒక దవడ, ఆ రెంటికి మధ్య ఉన్న నాలుక లోంచి శబ్దం వస్తోంది. దీని అర్థం అమ్మవారి దవడల్లోంచి ఒక శబ్దస్వరూపిణి వచ్చిందని చెప్పడం. ఈ శబ్దస్వరూపిణి ఒక ప్రత్యేకమైన దేవత. కొద్దిగా లోతుగా పరిశీలిస్తే దీనిలో ఉన్న భావుకతకు ఆశ్చర్యపోతారు.

నకులీదేవి గరుత్మంతుని పై కూర్చుని వచ్చింది. గరుత్మంతుడు సర్పాలకి శత్రువు. ఆవిడలా వచ్చి ఒక్క సారిగా శక్తిసేనలలో దూకింది.

సమస్త వాఙ్మయాకారా దస్తై ర్వజమయైర్యుతా

సర్పిణ్యభిముఖం తత్ర విససర్జ నిజం బలమ్

నకులీదేవి 'వాఙ్మయస్వరూపిణి'. సారస్వత మంత్రాలని కొన్ని మంత్రశాస్త్రంలో కనిపిస్తాయి. సారస్వత మంత్రాలంటే బుద్ధికి, వాక్కుకి సంబంధించిన మంత్రరాశి.

వాక్కులో అనేక లక్షణాలుంటాయి. కొన్ని వాక్కులు వదిలితే అవతలివాడు నశిస్తాడు. కొన్ని వాక్కులు అవతలవాడికి వరంలా పనిచేస్తాయి.

కొన్ని వాక్కులు మధురంగా, ఆనందంగా ఉంటాయి. కొన్నివాక్కులు అవతలవాడు ప్రేలుతుంటే ఈ వాక్కుతో ఖండించవచ్చు. అవతలి వాడు వదురుతున్నాడనుకోండి ఒక అద్భుతమైన మాటతో ఖండించ వచ్చు. నకులీ సరస్వతీ ఉపాసన పండితులు చేసినప్పుడు, వాళ్ళతో వితండవాదన చేస్తే

నోరు మూయించగలరు.

ప్రస్తుతం మనకి పవిత్రమైన వైదిక సనాతన ధర్మం పై బురదని జల్లే దుష్ట వాక్కులు దుష్ట సిద్ధాంతాలున్న వారి నోళ్ళు మూయించాలంటే నకులీదేవి అనుగ్రహం కావాలి.

అవతలి వాడు మన మతం గురించి ఏదో విమర్శిస్తే అయివుండొచ్చని మనమంటాం. కాని వాడి నోరు మూయించాలంటే సరియైన హేతువు మనకు దొరకదు. అప్పుడు నకులీదేవిని స్మరిస్తే ఆవిడ ఇస్తుంది.

దీనిననుసరించి మనకి సర్పాలు ఎవరో అర్థం చేసుకోవచ్చు. నకుల అంటే ముంగిస అని అర్థం. ఆవిడ ముంగిసలను సృష్టించే శక్తి. ఒకవైపు గరుత్మంతుడు, మరొక వైపు ముంగిస. ఈ రెండూ కూడా పాములకు శత్రువులు. పడగెత్తితే చాలు ఒక్క దెబ్బకొడుతుంది ముంగిస.

మనం బయట చూస్తూనే ఉంటాం. ముంగిస పాముని పడగెత్తితే కొడుతుంటుంది.

ఏ దుష్టవాక్యైనా పడగెత్తితే ఈ నకులీదేవి ఒకటి కొడుతుంది. అదీ దీని అర్థం.

నకులీదేవిని ఉపాసన చేస్తే ఎలాంటి వాదాన్నైనా ఎదుర్కోవచ్చు. వివాదంలో జయం కలిగించే శక్తి నకులీదేవి. ఈ నకులీదేవి దంతాలు వజ్రాల లాంటి ప్రతాపంతో పదును తేలి ఉంటాయి.

‘ఓష్ఠాపిదానా నకులీ దంతైః పరివృతా పవిః’ అని అమ్మవారి మంత్రంలో చెప్పబడింది.

నకులీసరస్వతీ అని ఒక మంత్రం ఉంది. లలితాదేవి తాళువులలోంచి వచ్చిన ఈ నకులీ దేవి గరుత్మంతునిపై వచ్చి ముందొచ్చిన పాములన్నిటినీ కూడా పూర్తి చేయటానికై తన దంతాలను ఒక్కసారి చూపించింది.

అథ శ్రీనకులీదేవ్యా ద్వాత్రింశద్దంతకోటితః

ద్వాత్రింశత్కోటయో జాతా నకులాః కనకప్రభాః

అమ్మవారి ముప్పది రెండు దంతాల్లోంచి ముప్పైరెండుకోట్ల ముంగిసలొచ్చాయి. ఇవన్నీ బయలు దేరి ఆ సర్పాలన్నిటి మీద దూకి అక్కడ కనిపించిన సర్పాన్ని కనిపించినట్టు ముక్కలు చేయటం మొదలుపెట్టాయి.

ఏకైకమాయాసర్పస్య బభ్రురేకైక ఉద్గతః

తీక్ష్ణదంతనిపాతేన ఖండయామాస విగ్రహమ్

నకులావళిదష్టానాం నష్టాసూనాం ఫణాభృతామ్

ఫణాభ రసముతీర్ణా మణయో వ్యరుచ స్రణే

పాము పడగెత్తితే కొడుతోంది ముంగిస. పాములన్నీ భయపడి కొంతసేపటికి చుట్లు చుట్టుకుని పడగలు మూసేసుకుని అలాగే ఉండిపోయాయి. అప్పుడు వాటి తలల మీదున్న రత్నాలకాంతితో యుద్ధభూమి అంతా ప్రకాశిస్తోందని అద్భుతమైన వర్ణన చేసారు. ఆ పాములా విధంగా ఉంటే ముంగిసలు మాత్రం క్షమించకుండా కొడుతునే ఉన్నాయి.

ఏవం ప్రకారతో బభ్రుమందలైరవఖణ్ణితే

మాయామయే సర్పజాతే సర్పిణీకోప మాదధే

తయా సహ మహద్భృద్ధం కృత్వా సా నకులీశ్వరీ

గారుదాస్త్ర మతిక్రూరం సమాధత్త శిలీముఖే

ఈ విధంగా తన నుండి వస్తున్న పాములన్నీ నశిస్తున్నాయని సర్పిణీకి కోపం వచ్చి ముందుకు వచ్చింది. వెంటనే నకులీశ్వరి సిద్ధపడి గారుదాస్త్రాన్ని ప్రయోగించింది.

తద్గారుదాస్త్ర ముద్ధామజ్జ్వలాదీపితదిబ్బుఖం

ప్రవిశ్య సర్పిణీదేహం సర్పమాయాం వ్యశోషయత్

ఆ గారుడాస్త్రం తిన్నగా వెళ్ళి సర్పిణి దేహంలోకి ప్రవేశించి దానిని దగ్ధం చేసింది. అది గారుడాస్త్రం యొక్క శక్తి. ఇందులో ఉన్న అంతర్యాన్ని ఒక మంత్రవిద్య విశేషంగా చెప్పారు. ఆయుధాలంటే మంత్రాలు. అస్త్రాలంటే మంత్రాలు. ప్రతివాడికి కొన్ని ఆయుధాలు ఉండాలి లేకపోతే ఈ ప్రపంచంలో నడవలేరు.

మనం సాగిస్తున్న జీవితం పెద్ద రణరంగం. ఈ రణరంగంలో ఆక్రమణ కోసం కొంతమంది ఆయుధాలు వేస్తారు. మనం ఆక్రమణకోసం వెయ్యకపోయినా ఆత్మరక్షణ కోసం వెయ్యాలి. అంతేకాని అవతలవాడు ఏడిపిస్తుంటే మనం అలా ఒళ్ళప్పుగించుకొని చూస్తుంటే అది చేతకానితనం అనిపించుకుంటుంది. అవతలవాణ్ణి తిరిగి ఎదుర్కొనే ఆత్మ రక్షణకి కావలసిన బలం కావాలి. ఇది ఇప్పుడు హిందూజాతికి కావలసింది. ఈ దేవతలను ఎందుకు స్మరించాలంటే ఇంతకాలం ఈ చెంప మీద కొడితే ఆ చెంప చూపించి రెండు చెంపలూ వాయించుకుని నిర్వీర్యులమై పోయాం. ఇప్పటికైనా ఈ దేవతల నుంచి స్ఫూర్తి పొందాలి. మన దేవతలేమో ప్రతాపవంతులు.. మనం చేతకాని క్షీబత్వాన్ని పొందుతున్నాం.

అందుకే “నేను యుద్ధం చెయ్యనం”టే అర్జునుడితో “నపుంసకుడిలా మాట్లాడక”ని కృష్ణుడు మందలించాడు. ‘కైబ్బం మాస్క గమః పార్థ’ అన్నాడు. కాబట్టి పనికిరాని మాటలు వదలి ఆత్మరక్షణ కోసం ప్రతాప వాక్కులు కావాలి.

ఈ జీవితం ప్రతివాడికి కూడా ఒక యుద్ధమే! ప్రతి క్షణం యుద్ధమే. ఎన్నో మనం ఎదుర్కోవలసి వస్తుంది. ప్రతి దాంట్లో ఒక స్థాయికి వెళ్ళటానికి యుద్ధమే. ఎన్నో మన చుట్టూ ఉంటాయి. అవి దాటి మనం ముందుకెళ్ళాలంటే పారమార్థికంగా మాత్రమే కాక, వ్యావహారికంగా కూడా అనేక ఘర్షణలెదుర్కోవాలి. కాని దయామయి అయిన అఖండమైన ఆత్మశక్తిస్వరూపిణి ఆ తల్లి ప్రతి దానికి మనకి కొన్ని ఆయుధాలు ఇస్తోంది. ఈ ఆయుధాలే మంత్రాధిదేవతలు. ఆయా ప్రయోజనాలకి ఆయా మంత్రములు. ఏదో ఒక్కటి చాలంటే లాభం లేదు. ఉన్నది ఒక్క లలితాంబే! ఆమెనుంచే వీరంతా వచ్చారని గుర్తు పెట్టుకోవాలి.

ఒక్కరు చాలినా ఒక్కరు చాలరు. ఒక్కరి నుంచే ఎన్నో రావాలి. వస్తే ఎంతో మంచిది. మనమొక్కరమే కాని ఉదయము లేచిన దగ్గర నుంచి ఎన్ని రకాల పనులు చేయాలి! కాబట్టి ఒక్కడితో ప్రపంచం సాగదు. కాని మనం అతితెలివికి పోయి మెట్ట వేదాంతాలు

మాట్లాడతారు. అనేకం సృష్టిలో ఉంటాయి. రక్షణ కోసం ఏకం నుంచి అనేకం వస్తుంది. కనుక వీరంతా మంత్రాధిదేవతలు.

గారుడ అనేది గారుడ విద్య అని ఒక మంత్రవిద్య. ఇది అర్థం కావాలంటే ప్రతి మంత్రానికి-అంటే ఉత్తమమైన తంత్రంలో ఉండే ప్రతి మంత్రానికి రెండు రకాల ప్రయోజనాలు ఉంటాయి. ఒకటి భౌతికంగా లోకయాత్రలో ఏ ప్రమాదము లేకుండా సాగటం. రెండవది పారమార్థికంగా బ్రహ్మజ్ఞానం రావడం.

ఈ రెండు ప్రయోజనాలు ఉత్తమ తంత్రంలో ఉంటాయి. అలాంటి ఉత్తమ తంత్రం శ్రీవిద్య.

ఉత్తమతంత్రం శ్రీ విద్యలో కూడా రెండు రకాల ప్రయోజనాలూ కావాలి.

లోకయాత్రా విధాయినీ అని అమ్మవారికి పేరు. మనకి లోకయాత్ర కూడా సాగాలి. ఈ లోకయాత్ర సాగడానికి ఏ ఇబ్బందీ లేకుండా చూస్తుంది.

మనం ఇక్కడుంచి కాశీకి వెళ్లడం లక్ష్యమైనప్పటికీ చక్కగా శీతలంగా ప్రయాణ ఏర్పాట్లు చేసుకుంటే హాయిగా వెళ్ళగలం. అలా సౌకర్యంగా యాత్ర జరగాలి. అంతేకాని కొట్టుకుంటూ, తిట్టుకుంటూ వెళ్తే యాత్ర ఏమైనా బాగుంటుందా? అమ్మవారి ఆరాధన చేస్తే మోక్షమనే గమ్యానికి తప్పకుండా వెడతాం కానీ హాయిగా ఆనందంగా వెడతాం.

ఏమైనా మంచి పని చేద్దామని తపించే వాడుంటే వాడికి శత్రువు లెక్కువౌతారు. అలాంటి వారికి రక్షకులెవరు? వాడికి భౌతికమైన రక్షణలుండవు. వాడికి మంత్రమే బలం. మంత్రమే రక్షణ. ఆ మంత్రాధి దేవతలుండాలి. ఆదిశంకరభగవత్పాదులవారు కాశీక్షేత్రంలో ఉండగా ఒక తాంత్రికుడు ప్రయోగం చేసాడు. దానితో ఆయనకు భగంధర వ్యాధి వచ్చింది. అశ్వనీ దేవత లొచ్చి వైద్యం చేసారు కానీ తగ్గలేదు. వారు వైద్యానికి పనికొచ్చారు కానీ క్షుద్రదేవతా ప్రయోగానికి వారి శక్తి చాలదు.

ఆయన శిష్యులు పద్మపాదాచార్యులవారు ఉన్నారు. ఒక మహోపాసకుడి వద్ద అలాంటి వారు ఒకరు ఉండాలి. ఆయన మా గురువుగారెందుకిలా ఉన్నారని ఒకసారి దివ్యదృష్టితో చూస్తే అది ప్రయోగమని తెలిసింది.

వెంటనే ఆయనకో దైవమున్నాడు. లక్ష్మీస్థానింహ మమదేహి కరావలంబమ్. ఆయన్ని ఉపాసన చేయగానే నరసింహస్వామి వచ్చి ఎవడు ప్రయోగించాడో వాణ్ని సంహరించి శంకరాచార్యులవారిని కాపాడారు.

ఇవన్నీ మనకు ఆత్మరక్షణ కోసం కావల్సిన శక్తులు. నకులీ దేవిని స్మరిస్తే దుష్టతర్కాలు,

కుతర్కాలు, వితండవాదాలు, వివాదాలు వీటన్నిటిని సమయింపచేసే శక్తిని ఇస్తుంది. నకులీ ఉపాసకుడు కూర్చుంటే ఆయనతో వాదానికి వచ్చినవాడు నోరు మూసుకుని వెళ్ళిపోతాడు. నకులీదేవికి, వారాహిదేవికి అటువంటి శక్తి ఉంది.

నకులీ సరస్వతిని గరుత్మంతుని వాహనముతో చూపించారు. ఇక్కడ గారుడీవిద్య కూడా కనిపిస్తోంది. గారుడీ విద్య ఒకరహస్యం. ఇది విషహరం. దీనిని పరిశీలిస్తే ఒక వైపు అవిడ వాగ్దేవి. అటు వైపు దుష్టశక్తులు కూర్చున్నవి, గాడిదలు, కాకి ఇత్యాదులు. ఇవన్నీ శబ్దాలే. ఇక్కడ ప్రతీకవాదాన్ని పరిశీలించాలి. ఇవన్నీ శబ్దాలే కానీ వికృత శబ్దాలు. వారు వాటిని రథాలుగా తీసుకువచ్చారు.

మనం అద్భుతంగా కోకిల కూతకి ఆహా! ఓహో! అంటాం గాని గార్దభస్వరానికి అలా అనలేం. అది వికృతమైనది. సుశబ్దాలకు వీళ్లు అధిదేవతలు. రాక్షసులు దుష్టశబ్దాలపై కూర్చుని ఉన్నారు. సృష్టిలో దుష్టశబ్దాలనేవి ఒకటి ఉంటాయి.

శక్తి అనేది ప్రతి వ్యక్తి నుంచి ప్రపంచంలోకి వస్తుంటుంది. ప్రతి వాడూ కూడా ఒక విద్యుత్పరికరం లాంటి వాడు. ప్రతి వాడూ ఒక శక్తి కేంద్రం. ఈ శక్తి లోంచి అనేకం బయటకు వస్తుంటాయి. ప్రతివాడి నుంచి ఏదో ఒక భావం వస్తుంటుంది. ఈ భావం ప్రధానంగా రెండింటి నుంచి వస్తుంది. ఒకటి మాట. ఇంకొకటి చూపు. ఈ రెండింటికి స్థానం ముఖ్యమే.

కొందరు కళ్లు చిట్లించటం ఇత్యాదులు కనిపిస్తుంటాయి. అవన్నీ చూపుల్లో వికారాలు. అవి కూడా తరువాత మనకి చూపిస్తాడు. ఇప్పటి వరకూ మనకి చూపించింది శబ్దాలలోని వికారాలు. లోకంలో దుష్టశబ్దాల ప్రభావమొకటి ఉంటుంది. చక్కగా ఇల్లు కడుతుంటే 'ఎంత చక్కటిల్లు కట్టుకుంటున్నాడో' అని అంటాడొకడు.

అంతే ఆ ఇల్లు పునాదులతో సహా కూలిపోతుంది. అది మాటకున్న శక్తి.

వాడు శక్తి కేంద్రము నిజమే! కాని వాడి లోపలి సంస్కారమున్నదే ఆ సంస్కారములో గత జన్మల వలన కొంత మాలిన్యముంటుంది. ఈ జన్మలో వాడు కొన్ని చేసుకుని ఉంటాడు. ఎప్పుడూ పొరపాటున కూడా మంచి ఆలోచన ఉండదు.

చిత్తాన్ని సంస్కరించుకునే ఏ సాధనా చేయడం లేదు కనుక వారిలో మాలిన్యం పేరుకు పోతుంది. అలాంటి వారి లోంచి ఒక మాట వచ్చినా, ఒక చూపొచ్చినా, ఒక భావం వచ్చినా, ఒక విపరీతశక్తి వస్తుంది. ఇది మాటలోంచి వస్తుంది. వారి ఉనికి లోంచి వస్తుంది.

మన గురించి మనకు తెలియదు. కాని ప్రకృవారి గురించి చెప్తాం. మనలో ఏం ఉంటాయో మనకు తెలియదు. ప్రతివాడికి బాధ తప్పదు. ప్రపంచంలో అందరితో కలిసి బ్రతకటం మహా కష్టం. పదిమంది లేకుండా ఒంటరిగా బ్రతకటం ఇంకా కష్టం. రెండూ దౌర్భాగ్యమే! దేని కష్టాలు దానికున్నాయి. కలిసి బ్రతకకా తప్పదు, కలిసి బ్రతికేటప్పుడు ప్రకృనున్న వాడి ఫలితాలు అనుభవించకా తప్పదు. అటువంటప్పుడు ఈ నకులీదేవిని స్మరిస్తే ఈ దుష్ట వాక్కుల ప్రభావం లేకుండా చేస్తుంది.

దుష్ట వాక్కుల ప్రభావంలో ఇప్పుడు చెప్పిన చెడ్డమాటలొకటి, అంతేకాకుండా కొందరు క్షుద్రమంత్ర ప్రయోగాలు చేసే వారుంటారు.

నిజంగా శంకరులు తన విద్యతో ఎవరికి ఏ హానీ చేయలేదు. ఆయన గొప్ప తంత్రో పాసకుడే కాని ఒకర్ని రక్షించటానికి మాత్రమే దాన్ని వినియోగించారు. ఆయనాక అద్భుతమైన శబ్దము పలికితే ఒక ఆవిడింట్లో బంగారు వర్షం కురిసింది. ఆయన శబ్దాని కున్న శక్తి అది. ఆయన శబ్దం అంత పవిత్రమైనది.

శంకరుల మీద ఒక క్షుద్రుడు ప్రయోగం చేస్తే నారసింహమంత్ర శక్తి వచ్చి కాపాడింది.

మన మానాన మనం ఉన్నా, మనమెవరిపట్లా శత్రువులం కాకపోయినా, మనపై శత్రుత్వం పెట్టుకున్న వారుంటూంటారు. ఎక్కడ ఎవడుంటాడో మనకి తెలియదు. అలాంటి వాడెవడైనా మనపై కూడని మాటన్నా, ఇంకేదైనా మంత్ర ప్రయోగము చేసినా ఈ నకులీదేవి త్రిప్పి కొట్టగలదు.

దుష్టమైన వాక్కులను త్రిప్పికొట్టగలిగే విద్యలలో గరుత్మంతుని ప్రత్యర్థిగా పెట్టారు. నకులీ, గరుత్మంతుడు రెండింటి సమన్వయం ఈ మంత్రం.

గరుత్మంతుని ఉపాసన చాలా గొప్ప ఉపాసన. అంతేకాదు యజ్ఞాలలో గరుడచయనమని ఒక యజ్ఞమున్నది. మనం ప్రతి పురాణకథలో మంత్రసంకేతం, యజ్ఞసంకేతం, ధర్మ సంకేతం, బోధన, యోగం అన్నీ కలిసిపోయి ఉంటాయి. చిట్టచివరకు తత్త్వసంకేతం వరకూ అన్ని కలిసి ఉంటాయి. అన్ని సంకేతాలు కలిపి ఒక కథలో పెడతారు.

గరుడచయనం గురించి మహాభారతంలో సౌపర్ణికోపాఖ్యానమని ప్రత్యేకించి వివరించారు. సౌపర్ణిక అని అమ్మవారి పేరు. వాగ్దేవత నకులీదేవిని చెప్పుకున్నాం.

ఈ వాగ్దేవత కటాక్షం ఉంటే దుష్టవాక్కులన్ని తొలగించగలదు. మాట్లాడలేకపోవటం కొందరికి ఉంటుంది. ఎంతో సిద్ధమైపోతారు. అన్నీ తెలుస్తాయి. తీరా ముందుకు వచ్చేట పుటికి మాట రాదు. అటువంటి సమయంలో నకులీదేవిని స్మరిస్తే ఆ మూకత్వాన్ని

తొలగించ కలదు. ఇది లలితాదేవి నుండి వ్యక్తమైన స్వరూపం.

మూకాంబికాదేవి దగ్గర సౌపర్ణికా నది ఉండటంలో ఏదో ఆంతర్యము ఉండి ఉంటుంది. ఈ పేర్లలో కూడా రహస్యాలున్నాయి. గరుత్మంతుని మీద రావడంలో ఉన్న సంకేతాన్ని చూద్దాం.

గరుత్మంతుడంటే ఎవరు? మంచి వాక్కులు అంటే ఏవి?

అన్నిటి కంటే మంచి వాక్కులు వేదాలు. వేదవిద్యని గరుత్మంతునితో వేదమే పోల్చింది. సుపర్ణుడని గరుత్మంతునికి పేరు. సుపర్ణ సంబంధమైనది కనుక సౌపర్ణికా అని పేరొచ్చింది. మంచి పర్ణములు కలవాడు. పర్ణములు అంటే రెక్కలు కలవాడు.

ఛందాసి యస్య పర్ణాని... వేద పరిభాషలో రెక్కలంటే ఛందస్సులు. వేదము ఛందస్సు ద్వారా గమనము చేస్తుంది. గరుత్మంతుడు రెక్కలతో గమనము చేస్తాడు. గరుత్మంతుడు అంటే ఛందస్సులతో కూడిన వేదవిద్య అని అర్థం. వేదం ద్వారా ఎవరు తెలియబడుతున్నాడో ఆయన నారాయణుడు.

గరుత్మంతుడి మీద విష్ణువంటే అర్థమది.

మంచి వాక్కులు గరుత్మంతునివి కనుక వాఙ్మయనాయక ఆయన నకులీదేవి గరుత్మంతుని మీద వచ్చిందంటే వేదమయమైన స్వరూపమని దీనిలో ఉన్న మరొక ఆంతర్యం. విషము అంటే సర్పాలు. ఆ విషాన్ని పోగొట్టే అమృతస్వరూపుడు గరుత్మంతుడు. అమృతమును తెచ్చినవాడు ఆయన.

గరుత్మంతుడి మంత్రవిద్య చాలా రహస్యమైనది. మహాగారుడోపనిషత్తు అని ఒక ఉపనిషత్తు ఉంది.

అందులో 'అజ్ఞానమేవ విషమ్' అని చెప్తాడు.

ఇది తత్త్వపరంగా! అజ్ఞానమే విషము, జ్ఞానమే అమృతం.

అవిద్యారూప విషంతో విషమెక్కిపోయి ఉన్నవాళ్లం మనం. దీన్ని పోగొట్టాలంటే జ్ఞాన స్వరూపుడైన గరుత్మంతుని ఆరాధన చేయాలి. తత్త్వపరంగా గరుడోపాసన అందుకు పనికొస్తున్నది. వేదమయుడైన గరుత్మంతుడు అనడంలో ఇదీ ఉద్దేశం.

మరొక అర్థం జబ్బులకు అన్నిటికీ కారణం మన శరీరంలో అణువులలో చేరిన విష పదార్థాలు. అవెన్ని రకాలుంటాయో మనకి తెలియదు. అన్ని రకాలు సర్పిణి నుంచి వచ్చిన అన్నిరకాల పాములు. వీటన్నిటిని కొట్టటానికి వచ్చిన అమృత స్వరూపుడు ఆయన. గారుడీవిద్య చేయటం వలన మన శరీరంలో ఉన్న విషాలు, ఆ విషాల వల్ల కలిగే

రోగాలు. ఏ రోగమైనా విషము వల్ల వస్తుంది.

ఒక్కసారి చంపే విషాలు కొన్ని ఉంటే, నెమ్మదిగా చంపే విషాలు కొన్ని ఉంటాయి.

ఇంద్రియాలను పనిచేయకుండా చేసే వాటికి కూడా విషాలనే పేరు. వ్యర్థపదార్థాలు శరీరములో చేరిపోతే అది విషంగా మారి, శరీరానికి రోగం కలిగిస్తుంది. ఈ వ్యర్థ విషాలు పోతే మనం వ్యాధిరహితులం అవుతాం. ఇవన్నీ రహస్యాలు.

కిరంతీమంగేభ్యః కిరణ నికురంబామృతరసం

హృదిత్వామాధత్తే హిమకర శిలామూర్తిమివ యః

స సర్పాణాం దర్పం శమయతి శకుంతాధిప ఇవ

జ్వరఘ్నష్టాన్ దృష్ట్వా సుఖయతి సుధాసారసిరయా

అందులో 'శకుంతాధిప ఇవ' అన్నారు. పక్షిరాజు వలె 'స సర్పాణాం దర్పం శమయతి' అని గారుడీవిద్యని చూపించారు, అలాంటి అమృతస్వరూపియైన లలితాంబికాదేవి నోటి నుంచి వచ్చారంటే ఆ గారుడీవిద్య, నకులీవిద్య కలిపి ఆవిర్భవించిన ఒక అద్భుతమైన సందేశం, సంకేతం ఇందులో కనిపిస్తోంది.

గరుత్మాంతునిపై కూర్చున్న నకులీదేవిని మనం స్మరించుకున్నాం.

ఇలా ఉన్న ఆ నకులీదేవి స్వరూపాన్ని మనం భావన చేస్తున్నాం.

మాయాశక్తివినాశేన సర్పిణీ విలయం గతా

క్రోధంచ తద్వినాశేన ప్రాప్తాః పంచ చమూషరాః॥

ఈ విధంగా సర్పిణి నశించిపోగానే శక్తి సేనలన్నిటికి కూడా మహాసంతోషం వస్తే ఐదు రాక్షససేనలకు మహా కోపం వచ్చింది.

ఆ క్రోధంతో వారు ముందు కొస్తున్నారు. అప్పుడు ఈ తల్లికి శక్తిసేనలన్ని నమస్కారం చేసి, "అమ్మా! ఇక నువ్వు వెళ్లిపోవద్దు. మాకు అండగా ఉండి ఈ రాక్షస సేనాపతులందరూ చచ్చే వరకూ నువ్వు ఉండాల"ని ఆవిడ్ని ప్రార్థించారు.

వజ్రసారమయైర్దనైర్వృదశస్మర్యసీమసు

నిజసైన్యాని దీనాని కరంకాః కోపమాస్థితః

అప్పుడు ఈ పాముల్ని చంపేసిన ముంగిసలన్నీ రాక్షససేనల మీదకు వచ్చాయి. వారందరిని తమ వజ్రసమానమైన దంతాలతో కొరకటం మొదలుపెట్టాయి. తన సేనలన్నీ దెబ్బ తినేస్తుంటే కరంకుడికి బాగాకోపం వచ్చింది. దానితో మరింత ముందుకు తన వాహనాన్ని తోలించాడు.

అథ సా నకులీవాణీ వాఙ్మయస్యైకనాయికా
అక్షీణనకులం నామ మహాస్త్రం సర్వతోముఖమ్
వజ్రాంగా వజ్రరోమాణో వజ్రదంతా మహాజవాః
వజ్రసారాశ్చ నిబిడా వజ్రవాలభయంకరాః
మర్దయన్తస్సురారాతిసైన్యం దశనకోటిభిః

ఆ తల్లికి క్రోధం వచ్చి అక్షీణనకులమనే అస్త్రాన్ని వేసిన వెంటనే అమ్మవారి ధనువు నుంచి వచ్చిన ఆ మహాస్త్రం రకరకాల అగ్నిజ్వాలలు వెదజల్లుతూ తిన్నగా వెళ్లింది. ఆ బాణము లోంచి లెక్కలేనన్ని ముంగిస లొచ్చాయి. ఇవి ఇంతకు ముందు దంతాలలోంచి వచ్చిన వాటి కంటే శక్తిమంతమైనవి వచ్చాయి.

ఇవన్నీ కూడా వజ్రాల వంటి శరీరము, వజ్రాల వంటి రోమాలు, వాటి తోకలు కూడా వజ్రాయుధాలవలె భయంకరంగా ఉన్నాయి. ఈ ముంగిసలన్నీ కూడా అసుర సేనల మీద దూకాయి. ఆ ముంగిసలన్నీ రాక్షసకోటిని నిర్వీర్య పరుస్తుండగా, అప్పుడు ఆ తల్లి గరుత్మంతుని తోలించి

మహాజవేన తార్ద్యేణ గత్వా సా నకులీశ్వరీ
పట్టసేన కరంకస్య చిచ్ఛేద కఠినం శిరః

తన దగ్గరున్న కర్కశము అనే ఆయుధముతో కరంకుడి తలని ఛేదించింది.

అటుతర్వాత ఖడ్గాన్ని తీసుకుని కాకవాసుడు మొదలైన వారి తలలను ఛేదించింది.

ఉత్పత్యోత్పత్య తార్ద్యేణ వ్యలునీతాఽసినా శిరః

తాదృశం లాఘవం దృష్ట్వా నకుల్యాం శ్యామలామ్మికా

నిజాంగదేవతాత్వం చ తస్యై శ్యామామ్మికా దదౌ

ఎప్పుడైతే నకులీదేవి అద్భుతంగా తనప్రతాపాన్ని చూపించిందో, అది చూసి శ్యామ లాంబిక సంతోషించింది. నిజానికి వాగ్దేవత ఆమె! వాక్కులన్నిటికీ అధిదేవతైన నకులీ అమ్మవారి దవడలలోంచి వచ్చింది. మళ్ళీ వెనక్కి ఆవిడ దగ్గరకి వెళ్ళిపోవాలి.

శ్యామలాంబిక చూసి, ఆనందంగా దగ్గరకు పిలిచింది.

లోకోత్తరే గుణే దృష్టే కస్య న ప్రీతినమ్మవః

హతశిష్టా భీతభీతా శూన్యకాయ పలాయితాః

వలాహక ప్రభృతయ స్సప్త యే సైనికాధిపాః

తా నుదగ్రభుజాసత్వా న్రాహిణు ప్రథనం ప్రతి

అద్భుతమైన గుణం ఎవరైనా చూపిస్తే ఎవడికి ఆనందం కలుగదు? నీవు నాకు సేనలో అంగముగా ఉండమని శ్యామలాదేవి నకులీదేవికి చెప్పింది. నకులీదేవి విజృంభించ గానే చావగా మిగిలిన రాక్షసులు వెనుకకు పారిపోయారు. నిజాంగ దేవతగా శ్యామలాంబిక నకులీదేవతని నియమించింది.

అప్పటి నుంచి నకులీదేవి శ్యామలాదేవి అంగ మంత్రాలలో ఒకటిగా ఉంది.

శ్యామలాదేవికి చాలా అంగ మంత్రాలున్నాయి. ప్రధానమైనది రాజమాతంగివిద్య, శ్యామలావిద్య, లఘుశ్యామ, వాగ్వాదినీ, నకులీశ్వరీ, ఇంకా శుకశ్యామల, సారికా శ్యామల, వీణాశ్యామల ఇత్యాదులన్నీ శ్యామలాదేవి అంగమంత్రాలు. అంగమంత్రాలలో వాగ్వాదినీ, లఘుశ్యామ, నకులీ శ్యామలాదేవికి ప్రధాన అంగమంత్రాలు.

సేనాపతులు - తిరస్కరిణికాదేవతల యుద్ధం

ఇప్పటివరకు శబ్దాలలో దుష్టత్వానికి శిక్ష జరిగింది.

ఇప్పుడు చూపుల దుష్టత్వం గురించి చెప్తున్నారు. దానికోసం ఏడుగురు సేనాపతులు పెట్టాడు భండాసురుడు.

వలాహక ప్రభృతయ స్సప్త యే సైనికాధిపాః

తా సుదగ్రభుజాసత్వా వ్రాహ్మిణు ప్రథనం ప్రతి

కీకసాగర్భసంజాతా స్తే ప్రచణ్డపరాక్రమాః

వీరందరూ కూడా మహా తీవ్రమైన ఉత్సాహంతో, తీవ్రమైన క్రోధంతో బయలుదేరారు. తమవాళ్లందరూ ఎప్పుడైతే పోతున్నారో వారందరికి మహా క్రోధం వచ్చింది.

దానితో వాళ్లు మరింత ఉద్రేకంతో బయలుదేరుతూ వెళుతున్నారు. కీకసా అనే రాక్షసి వీరందరికి తల్లి. ఇప్పుడు వీళ్ళ పేర్లు వలాహకుడు, సూచీముఖుడు, ఫాలముఖుడు, వికర్ణుడు, వికటానసుడు, కరాళాక్షుడు, కరటకుడు. వారిపేర్లన్నీ చూపుల్లో ఉండే వికారాలే.

ఒక్కొక్క చూపుకి ఒక్కొక్క ప్రత్యేకత ఉంది. వలాహకః అంటే మబ్బు. మబ్బు పట్టిన కళ్లు కొందరికి ఉంటాయి. వాడు వలాహకుడు. ఇంకొకడు సూచీముఖః - సూచీ అంటే సూది. కొందరి చూపులు సూది గ్రుచ్చినట్లుంటాయి. వాడు సూచీ ముఖుడు.

ఫాలముఖః - కొందరు నొసలు చిట్లించి చూస్తుంటారు. అట్లాంటి చూపుల వాడు. వికర్ణః - కొందరు చూస్తుంటే చెవుల వరకూ వచ్చేటట్లు చూస్తే వాడు వికర్ణుడు. వికటాననః కొందరు చూస్తే ముఖమంతా వికారంగా కనిపిస్తుంది.

కరాళాక్షః - భయంకరంగా చూచే కళ్లు గలవాడు. కరటకః - కొరికేటట్లు చూసే

వాళ్లు. ఇలా వీళ్లంతా రకరకాల చూపులవాళ్లు. దృష్టి దోషాలని వేటిని అంటున్నామో వాటి గురించి ఇప్పుడు చెప్పబోయేది. ఈ దృష్టి దోషాల్ని పోగొట్టే తల్లి ఇప్పుడు రాబోతుంది. మనకేమి కావాలో మనకంటే బాగా తెలిసిన వారు మన ఋషులు. పిల్లలకేం కావాలో తల్లిదండ్రులే అన్నీ సమకూర్చినట్లు. మనందరికీ ఏం కావాలో వాటిని అమ్మవారే ఇస్తుంది. కొంతకాలం క్రితం పురాణాలు చెప్పుకుంటూ బ్రతికే ఆయనకు కేవలం దృష్టిదోషం చేత ఎవరో వాక్ స్తంభన చేసారు. అప్పుడాయన ఈ చెప్పబోయే దేవతనారాధించి దాని నుంచి బయటపడ్డారని ఆయన చరిత్రలో ఆయన వ్రాసుకున్నాడు. దృష్టి దోషాలు ఎంతో భయంకరమైనవి. ఇలాంటివి ఉంటాయి.

ప్రతిదానికి ఆయుధాలు సిద్ధం చేసుకోవాలి. అనేక మంది రకరకాల చూపులు. నోటితో ఎలాంటివి ఉంటాయని చెప్పుకున్నామో అలాంటివి చూపులతో వుంటాయి.

మీ చూపు సోకితే చాలండీ!-అని పెద్దవారి దగ్గరకు వెళ్ళినప్పుడు అంటుంటాం. వారి చూపు పడితే మనం బాగుపడిపోతాం. సాధులక్షణం ఉన్నవారి దగ్గర నుంచి వస్తే అలా ఉంటుంది. ఇక విరుద్ధమైన వారి దగ్గర నుంచి విరుద్ధంగానే ఉంటుంది. ఇది సహజం లోకంలో!

తల్లీ! నీ కడకంటి చూపు చాలని అంటారు శంకరులవారు. లక్ష్మీదేవి చూపు నా మీద పడాలని కనకధారా స్తోత్రంలో అన్నారు. ఆ శంకరులే

శివుడి దగ్గర నిలబడి అంటారు,

త్వత్పాదాంబుజ మర్చయామి పరమం త్వాం చింతయా మృన్వహం
త్వామీశం శరణం వ్రజామి వచసా త్వామేవ యాచే విభో
దీక్షాం మే దిశ చాక్షుషీం స కరుణాం దివ్యైశ్చిరం ప్రార్థితాం
శంభో లోక గురో మదీయ మనస సౌఖ్యోప దేశం కురు

పరమేశ్వరా! ఒక్కసారి ఒక చూపు చూడవయ్యా అని అన్నాడు. మనం లోకంలో కూడా ఒక చూపు చూడండీ! అంటాం. చూపు చూస్తే చాలు. ఉత్తములు గాని ఒక్క చూపు చూస్తే మనకి కావల్సినవన్నీ లభిస్తాయి. గురువులలో ఉత్తమ గురువులు దృక్ దీక్ష యిస్తారు.

దృక్ దీక్ష అంటే చూస్తే చాలు బాగుపడిపోతాం. ఆ చూపులలో అమృతం ఉంటుంది. కృష్ణపరమాత్మ ఒక్కసారి కాళిందీ మడుగులో నీరు త్రావి చనిపోయిన గోపబాలురను, దూడలను చూచాడు. ఆయన చూపులు తగిలి వారు బ్రతికారు.

‘ఈక్షణామృతధారలెలమి కురిసె’ అని అంటారు పోతనగారు. చూపులకి అటువంటి శక్తి ఉంటుంది. బాగుచేసే శక్తి ఎలాగుంటుందో, పాడుచేసే శక్తి కూడా అలాగే ఉంటుంది. మన జీవితాలలో కూడా అనుభవాలుంటాయి.

అవతలివాడి చూపులు చాలా చెడ్డగా ఉన్నాయని మనం చెప్తాం. మన చూపులెలా ఉన్నాయో అవతలి వాడికీ తెలుసు. ఎప్పుడూ కూడా నా చూపు బాగుండాలి, నా నోరు బాగుండాలి, అని భగవంతుని ప్రార్థించు కోవాలి.

మధుమతీం వాచముదీయం

భద్రంకర్ణేభిః శృణుయామ దేవాః

భద్రం పశ్యేమాక్షభిర్యజత్రాః - అని వేదవచనం.

ఇవన్నీ చెప్పటానికి కారణం ఇవన్నీ బాగుండాలి. మన నుంచి వచ్చేవి కూడా బాగుండాని. ఇది కోరుకోవటమే మనబ్రతుకంతా జరుగుతూ ఉండాలి.

మన చూపులకెన్ని శక్తులుంటాయో కూడా చెప్పారు. కాంతి అనేది మనకళ్ల నుంచే బయటకు వస్తుంది. ఈకథలో ఎన్ని రహస్యాలుంటాయో!!

ఈ ఏడుగురు రాక్షసులు మూడువందల అక్షౌహిణీ సేనలతో యుద్ధానికి బయలు దేరారు. రాను రాను బలాన్ని పెంచుతున్నారు. వీరందరూ కూడా ఇదివరలో దేవతలను సహితం గడగడలాడించిన వారు. వారిని కూడా నిలుపునా ముంచేసిన సమర్థులు.

సప్తలోక విమర్దేన తేన దుష్టా మహాబలాః

భణ్డాసురేణ మహతా జగద్విజయకారిణా

వీరంతా భండాసురునకు బాగా సహాయంగా ఉంటూ సప్త ఊర్ధ్వ లోకాలలో ఉన్నవారందరిని కూడా ఓడించగలిగే వారు. వీరు ప్రత్యేకించి రకంకాల ఆయుధాలతో బయలుదేరుతూనే శక్తిసేనలను తిడుతున్నారు.

ఆయాతాఽయాత హే దుష్టాః! పాపిన్యో వనితాధమాః

మాయాపరిగ్రహైర్హరం మోహయన్త్యో జడాశయాన్

రండి రండి ఓ దుష్టులారా! ఓ పనికిమాలిన ఆడవాళ్లారా! ఏవో మాయలు పన్ని ఆ మాత్రం బలం ఉన్న రాక్షససేనలను నాశనం చేయగలిగారు కానీ మమ్మల్ని మీరు ఎదుర్కో లేరు సుమా! ఇప్పుడే మిమ్మల్నందరినీ నరకానికి పంపిస్తాం జాగ్రత్త! అన్నారు

నేష్యామో భవతీరద్య ప్రేతనాథనికేతనమ్

ఇతి శక్తీర్భయన్తో దానవా శృక్రు రాహవమ్

ఎందుకు తిడతారో ముందే చెప్పుకున్నాం. ఇలా శక్తిసేనల్ని తిడుతూ ముందుకు వెళుతున్నారు. ఒక్కొక్కరికీ ఒక్కొక్కరకమైన వాహనాలున్నాయి. అవన్నీ పొడిచే వాహనాలే! పొడవటాలలో రకాలు ఉన్నాయి. కొందరు చూపులతో పొడవటాలుంటాయే అందులో రకాలు ఇక్కడ చూపిస్తున్నారు.

వలాహకుడు పెద్ద గ్రద్దమీద కూర్చుని ఉన్నాడు. అవి కొన్ని చూపులు. దాని పేరు సంహారగుప్తం. అంటే వీరు నేరుగా చంపరు కానీ చూస్తే లోపల నుంచి గుప్తంగానే సంహారమైపోతుంది.

అలాగే సూచీముఖుడు కాకిని వాహనంగా తీసుకున్నాడు. అటుతర్వాత ఫాలముఖుడు ఒకరకమైన కొంగజాతికి చెందిన వాహనాన్ని ఎక్కి వస్తున్నాడు. వికటుడు భేరుండ అనే దాని మీద ఎక్కి వస్తున్నాడు. చండుడు కోడిని వాహనాన్ని తీసుకున్నాడు. కరాలాక్షుడు అనే వాడు ప్రేతాన్ని వాహనముగా తీసుకొన్నాడు.

ఇక్కడ ఎన్నో రహస్యాలు చెప్తున్నాడు? ప్రేతవాహనం మీద కూర్చున్నాడు. వాడి శక్తిమీటంటే... మహాశ్మశానమంత్రేణ తేన సంసాధితః పురా

మంత్రాలలో కొన్ని శ్మశాన మంత్రాలు ఉన్నాయి. ఇవన్నీ క్షుద్ర మంత్ర విద్యలు. శ్మశానమంత్రాలంటే శవాల మీద కూర్చుని సాధనలు చేయటాలు ఇత్యాదులు చెప్తారు. వీటితో ప్రయోగాలు చేస్తారు. ఇవి ప్రమాదకరమైనవి.

అలాంటి ప్రయోగాలు చేసే శక్తులు. వీటన్నిటిని కొట్టగలిగే అమ్మవారు వస్తున్నారు. అది ధైర్యం మనకి.

ఈ ప్రేతవాహనం మీద ఉన్నవాడు శ్మశాన మంత్రాలను స్వాధీనం చేసుకున్నవాడు, అలాగే దీర్ఘబాహుడు వీడొక రకమైన ప్రేతవాహనాన్ని ఎక్కి ఉన్నాడు. కరటకుడు భేతాళ వాహనం మీద ఉన్నాడు. వీరందరూ కూడా చేతబదులని మనమేవైతే అంటున్నామో అలాంటి వాటికి సంబంధించిన క్షుద్రమంత్ర ప్రయోగ నిపుణులు. వీరంతా బయలుదేరి వస్తున్నారు.

తే సప్తపూర్వం తపసా సవితారమతోషయన్

రణేషు సన్నిధాతవ్యమస్మాకం నేత్రకుక్షిషు

ఈ ఏడుగురూ ఒకప్పుడు సూర్యుడికోసం గొప్ప తపస్సు చేసి, మేము తపస్సు చేసిన దానికి ఫలితంగా మా కళ్లలో ఒకరకమైన తీవ్రమైన శక్తిని నిక్షిప్తం చెయ్యమని సూర్యుణ్ణి కోరతారు. మేమెవరైతే చూస్తామో వారు స్తంభభూతులైపోవాలి. ఆ విధంగా మా కళ్లలో

నీ శక్తిని ఉంచు అని అడిగారు. దీనిని బట్టి మనం అర్థం చేసుకోవల్సింది ఎవరి నేత్రానికైనా అధిదేవత సూర్యుడే! ఆ అధిదేవతను ఉపాసన చేసి ఆ నేత్రానికి కావలసిన శక్తిని తెచ్చుకోవచ్చు.

దేవతా ఉపాసనలెప్పుడూ మూడు రకాలుగా ఉంటాయి. ఇది తెలియక ఎన్నో పొరబాట్లు పడతారు. ప్రతివాడూ దేవతల గురించి సరియైన అవగాహన లేకుండా పనికి మాలిన ప్రశ్నలు వేస్తుంటారు. నిజంగా వారికి ప్రశ్నించాలనే జిజ్ఞాస ఉండదు.

కాలక్షేపం కోసం చేస్తుంటారు. ప్రతిదీ కూడా శక్తి వల్లే వస్తుంది. దుర్మార్గుడుకీ, సన్మార్గుడికీ కూడా శక్తియే ఆధారం. ఉత్తముడైన ఋషికి అవేకళ్లు, పాపాత్ముడైన రాక్షసుడికీ అవే కళ్లు. ఆ కళ్లు కాపాడుతున్నాయి. ఈ కళ్లు బాధిస్తున్నాయి. ఎందువలన? ఆ కంటికి, ఈ కంటికి సూర్యుడే అధిదేవత. కానీ వాడి సంస్కారాలకనుగుణంగా ఆ శక్తిని వాడు వినియోగించుకున్నాడు. అది ఆ దేవత దోషం కాదు. అది వాడి తపస్సుకో కర్మకో అనుగుణంగా శక్తినిచ్చింది. అంతమాత్రమే!

శక్తిని దుర్వినియోగం చేసుకున్నాడా దాని దుష్ఫలితంగా మరోవిధంగా మరొకప్పుడు అనుభవిస్తాడు. కానీ దానికి ఆ దేవత మాత్రం నిమిత్తం కాదు. మనం మన దగ్గర పని చేసే ఇద్దరికీ జీతమిచ్చాం. ఇద్దరికీ ఒకే జీతమిచ్చారు. ఒకడు తప్పిత్రాగి పడిపోయాడు. రెండోవాడు చక్కగా మంచి పనులకి ఉపయోగించి బాగు పడ్డాడు. అది జీతమిచ్చినవాడి ప్రభావం కాదు. సంస్కారాల ప్రభావం.

దేవతాశక్తులని వాడి తపస్సులకి, కర్మలకి అనుగుణంగా భగవంతుడు ఇస్తాడు. ఈ శరీరంలో కంటికి సూర్యుడు అధిదేవత. చెవికి దిక్పాలకులు అధిదేవతలు. నాసికకు వాయువు అధిదేవత. నాలుకకు వరుణుడు అధిదేవత. వాక్కుకు అగ్ని అధిదేవత. అలా ఒక్కొక్క ఇంద్రియానికి పూర్వపుణ్య విశేషంచేత ఆ దేవతాశక్తులు పరమాత్మ పెట్టి పంపించాడు.

పరమాత్మ ఇచ్చిన వాటిని దుర్వినియోగం చేసుకుంటున్నారు గాని వాటిని ఇచ్చిన వాణ్ని గురించి ఆలోచించటం లేదు. వాటి మీద పని చేసే దేవతలను స్మరించటం లేదు. ఇది కృతఘ్నుతా దోషం. చెడు చేసే వారూ ఇదే శక్తిని వాడతారు. మంచి చేసే వారూ ఇదేశక్తిని వాడతారు.

చెడు చేయడానికి రాక్షసులు సూర్యుడే తెచ్చుకున్నారంటే అందులోని రహస్యం ఇదే. సూర్యుని ఉపాసన చేసారు.

దేవతా ఉపాసకులు మూడు రకాలు. సాత్త్విక, రాజస, తామస అనేవి.

తామసులు ఉపాసించి శక్తిని తెచ్చుకుని దానితో ఇతరులను హింసించటానికి వాడతారు. వీరికి తాత్కాలికంగా ప్రయోజనం కనిపించినా దీర్ఘకాలంలో పెద్దదెబ్బ తింటారు. వీరినే క్షుద్రోపాసకులని అంటుంటారు.

తపస్సు చేసినందుకు అనుగ్రహించటం దేవతా స్వభావము. అంతే కానీ ఇవి తెలియక బ్రహ్మ, శివుడు రాక్షసులకు వరాలిచ్చేస్తారు. తరువాత గొడవ వచ్చేస్తుందని అనుకుంటారు. ఆలోచించటం చేత కాక ఇవన్నీ అంటారు.

దుర్మార్గుడు వెళ్లి నదిలో నీళ్లు తీసుకున్నా, సన్మార్గుడు గ్రహించినా, నది దాహం తీరుస్తుంది. నది ధర్మం అక్కడ దాకా కష్టపడి వచ్చినవాడు అందుకుంటే దాహం తీర్చటం. అంతకాలం కష్టపడి కూర్చుని హఠం చేసి పట్టుకున్నాడు కనుక అనుగ్రహించాడు. కాని

దుర్బుద్ధి ఉందా దానికి తరవాత మళ్ళీ కొడతాడు. అది వేరే విషయం. దేవతా సూత్రాలు వేరు. లౌకికమైన మన న్యాయసూత్రాలు వేరు. దైవీయమైన దేవతా భూమికలో జరిగే న్యాయ సూత్రాలు వేరు. దీనికి దానికి అన్వయించి మనలాంటి వికారాలే వారికున్నాయనుకుని మాట్లాడితే దేవహేళన అనే క్రొత్త దోషం మనకొస్తుంది.

ఈ ఏడుగురు రాక్షసులు సూర్యుని ఉపాసించి ఇంత చెడ్డచూపు తెచ్చు కున్నారంటే - సూర్యుడి వల్ల చెడ్డచూపు వస్తుందని అనుకునేవారి గురించి ఇంత విశ్లేషణ చెప్పాల్సి వచ్చింది. ప్రతిదాన్ని పొరబాటుగా అర్థం చేసుకోవటానికి మనలో భండాసురుడు సిద్ధంగా ఉంటాడు.

కనుక వాడిని నిర్మూలం చేయాలి. ఇవన్నీ ఉపాసనల మర్మములు.

రామకృష్ణ పరమహంస చెప్తారు “సాత్త్వికుడు ఏం చేస్తున్నాడో కూడా ఇతరులకు తెలియదు. తెలియాలనా వాడు ఉపాసన చేస్తాడు? వాడి చిత్తశుద్ధి కోసం, ఈశ్వరప్రీతి కోసం చేస్తాడు. ఈ సాత్త్వికుడు నిర్గుణుడై పోయాడా, వాడి ప్రవర్తన బాల ఉన్నత పిశాచవత్. వాడి స్థితి అది”. అటువంటి వారిది సిద్ధభక్తి, పరాభక్తి, నిర్గుణభక్తి.

వీరు రాక్షసులు. ఆసురీ బుద్ధితో చేసిన ఉపాసన తామసికోపాసన. అందువల్లే వీరి కళ్లలో ఆ శక్తి వచ్చింది.

త్వయా యదా సన్నిహితం తపసాఽస్మాక మక్షిషు

తదాఽక్షి విషయ స్సర్వో నిశ్చేష్టో భవతా త్రభో

వారు సూర్యుణ్ణి, “మేమెవర్ని చూస్తామో వాడికి చేష్టలు లేకుండా ఉండి పోవాలి” అని కోరుకున్నారు. నిశ్చేష్ట, కొందరి చూపులైతే అటూ ఇటూ కదలలేరు. అలా ఉండిపోతారు. అలాంటి చూపులు కలవాళ్లు ఇలాంటి క్షుద్రోపాసకులలోనూ ఉంటారు. కొన్ని జంతువులు కూడా ఉంటాయి. ఏవి ఎలాంటివో మనకు తెలియదు. అన్ని చూపులనుంచి రక్షించటానికి మనకి అమ్మవారున్నారు

ఈ చూపులగాళ్లందరూ బయలుదేరారు. ఎన్ని రకాల దుష్టచూపుల శక్తులున్నాయో ఆ సేనలన్ని ముందుకొస్తున్నాయి.

తతస్తుభేష శస్త్రేషు వీక్షణాదేవ నః ప్రభో

నిశ్చేష్టా రిపవోఽస్మాభి ర్హంతవ్యా సుకరత్వతః

వాళ్ళు సూర్యుడి దగ్గర తీసుకున్న వరంతో ఇంతకు ముందు ఎందరి మీద దాడులకు వెళ్లారో వారందరినీ చూసే వారు. ఆ రాక్షసులు చూడగానే శత్రువులు అలాగే ఉండి పోయారు. వారలా స్తంభించగానే వాళ్లను వీళ్లు చంపేసేవారు. అలా ఇంతవరకూ నెగ్గు కొచ్చారు. ఇప్పుడు కూడా జరిగిపోతుందనుకుని వచ్చారు.

కాలం అన్ని వేళలా అందరికీ అనుకూలముగా ఉండదు.

కీకసాతనయైస్తైస్తు సప్తభి సృత్వశాలిభిః

విష్టమ్భితాస్త్రశస్త్రాణాం శక్తీనాం నోద్యమోఽభవత్

ఉద్యమే క్రియమాణేపి శస్త్ర స్తమ్భేన భూయసా

హాహాకారం వితన్వానాః ప్రపన్నా లలితేశ్వరీమ్

వీళ్ళు ఈ విధంగా బయలు దేరగానే శక్తిసేనలు అంతా వాళ్ళ ప్రయత్నమేమీ లేకుండా నిశ్చేష్టులై పోయారు. వాళ్లు ప్రయత్నం చేస్తున్నప్పటికీ కూడా ఆ రాక్షసచూపుల ప్రభావం చేత కదలేకపోతున్నారు. ఒక్కసారిగా శక్తిసేనలలో హాహాకారం వచ్చింది.

“అమ్మా! లలితాంబికా! శరణు! శరణు!” అని అన్నారు.

వారందరూ లలితేశ్వరిని శరణు వేడారు.

అథ దేవ్యాజ్ఞయా దండనాథాప్రత్యంగరక్షిణీ

తిరస్కరిణికా దేవీ సముత్తస్థా రణాజిరే

వాళ్ల మీదకి దుష్టులెవరో వచ్చారు వాళ్ళని చూసుకోమని అమ్మవారు దండనాథాదేవికి చెప్పగానే ఆవిడ తనదగ్గరున్న ఒక అంగదేవతని పంపించింది.

ఆమె పేరు తిరస్కరిణికాదేవి.

ఈమె దండనాథాదేవికి అంగదేవత. ఇందాక అమ్మదవడలలోంచి వచ్చినామె శ్యామలాంబకి అంగదేవతగా చేరింది.

ఇప్పుడు దండనాథ దగ్గర వున్న అంగదేవత వెళ్ళింది. ఈ తల్లి పరమంత్ర విభేదిని. వారాహీదేవికి కొన్ని అంగదేవతా మంత్రాలున్నాయి. తిరస్కరిణి, స్వప్నవారాహి, ఉన్నతభైరవి ఇత్యాది మంత్రాలు వారాహీదేవి అంగ మంత్రములు. వారాహీదేవిని ఆరాధిస్తే వీరంతా మనల్ని అనుగ్రహిస్తారు. శ్యామలాదేవిని ఆరాధిస్తే ముందు చెప్పిన దేవతాశక్తుల అనుగ్రహం ఉంటుంది. వారాహీదేవి రక్షణ ఉంటే ఇటువంటి దృష్టిదోషాల్లాంటి దుష్టశక్తుల నుంచి ఆ తల్లి రక్షిస్తుంది.

అలాంటి దృష్టి దోషాలను పోగొట్టే శక్తి తిరస్కరిణికా దేవికుంది.

తమోలిప్తాహ్వయం నామ విమానం సర్వతో ముఖమ్

మహామాయా సమారుహ్య శక్తీనామభయం వృధాత్

తిరస్కరిణికాదేవి అద్భుతమైన వాహనాన్ని తీసుకు వస్తోంది. దానిపేరు తమోలిప్తము. సృష్టిలో వెలుగూ ప్రమాదమే! చీకటి ప్రమాదమే! వీరందరూ సూర్యుని శక్తిని చూపులోకి తెచ్చుకుని ప్రయోగం చేసారు. ఈ వెలుగంతా మూసేయాలంటే తమోలిప్తం(చీకటి) కావాలి.

మనం మధ్యాహ్నము పడుకున్నప్పుడు ఇంటి కిటికీలన్నీ తెరచి ఉంటే ఆ సూర్యకాంతికి నిద్రపట్టక తెరలన్నీ వేస్తాం. అప్పుడు చెప్పండి, వెలుగు గొప్పదా? చీకటి గొప్పదా?

ఇదే గొప్పదని నిర్ణయానికి ఎప్పుడూ రాకూడదు. ఎప్పుడు ఏది గొప్పదో అప్పుడది గొప్పది. కనుక చీకటికూడా గొప్పదే! వీళ్ల చూపులొచ్చి కప్పేస్తుంటే ఆ చూపులను కప్పేయాలి. ఆ చూపులు పడకుండా చీకటి పెడితేనే శక్తి సేనలు మళ్ళీ ఉత్సాహంగా అవుతాయి. అందుకామె రావటమే తమోలిప్త అంటే చీకటిని లేపనం చేయగలిగే వాహనం. ఇవన్నీ మంత్ర సంకేతాలు. మనలోవున్న అఖండాత్మవలననే ప్రత్యక్షమూ పని చేస్తున్నది. ఈ ప్రత్యక్షమూ శక్తిసేనే!

కదలాలి అంటే కాలికున్న శక్తిసేనలు పనిచేయాలి. పట్టుకోవాలంటే చేతికున్న శక్తిసేనలు పని చేయాలి. మనశరీరంలో అంతాశక్తి సేనలే! ఈశక్తి సేనలన్నిటికి అసలు నాయిక ఆత్మరూపిణియైన ఆ తల్లి.

ఇందులో మళ్ళీ సేనాధ్యక్షులు వంటివారు బుద్ధిశక్తి, అహంకార శక్తి. ఈ శక్తి సేనలు

కూడా పని చేయనివ్వకుండా బయటనుంచి మనవైపు ఎన్నో దుష్టశక్తులు వస్తుంటాయి.

అప్పుడు అఖండ ఆత్మశక్తి తిరస్కరిణికా మొదలైన మంత్రాధిదేవతలుగా వ్యక్తమౌతుంది. ఉపాసన అంటే బయట నుంచి వచ్చేది కాదు మన నుంచి వచ్చేది. ఒక మంత్రజపం చేస్తే సిద్ధి ఎక్కడుంచి వస్తుంది? మన అంతట మనం లోపలే మంత్ర జపం చేసి తెచ్చు కున్నాం. బయట మట్టితో దేవతని తయారు చేయడం లేదు. మంత్రంతో దేవతని చేసు కుంటున్నాం కనుక మనలోంచే వస్తోంది అంటే మన అఖండ ఆత్మశక్తి అనుసంధానం చేత అది వస్తోంది. ఇదీ రహస్యం.

ఇప్పుడు మళ్ళీ శక్తిసేనలు పని చేయటం మొదలుపెట్టాయి. ఒకప్పుడు చాలా ఉత్సాహంగా ఉన్నవారు దృష్టి దోషాలు తగిలితే కదలలేరు, మెదలలేరు. కానీ తిరస్కరిణిక వస్తే ఆవిడ మళ్ళీ అన్నిటినీ కదిలించగలదు. అది ఇందులో ఉన్న సంకేతం. దీన్ని ఇలా అన్వయించు కోవాలి.

తమాలశ్యామలకారా శ్యామకంచుకధారిణీ
శ్యామాచ్ఛాయే తమోలిప్తే శ్యామయుగ్మతురంగమే
వసంతీ మోహనాభిఖ్యం ధనురాదాయ సస్వనమ్
సింహనాదం వినద్యేషానవర్ష త్వర్వసన్నిభాన్

ఈ తల్లి కడిమి చెట్టువంటి నల్లని కాంతితో, నల్లని వస్త్రము ధరించి ఉన్నది. ఆమె పట్టిన రథానికి నల్లని గుర్రాలు తొడగబడి ఉన్నాయి. అప్పుడా తల్లి మోహనమనే ధనుస్సు తీసి పెద్ద సింహనాదం చేసి వెంటనే బాణాలను వేయటం ప్రారంభించింది. ఈ బాణాలన్నీ కూడా నల్లని బాణాలు. వాటిల్లోంచి నల్లని పాముల్లాగా ప్రకాశిస్తున్నాయి. ఈ బాణాలు తిన్నగా వెళ్లి అక్కడున్న రాక్షససేనల మీద పని చేస్తున్నాయి.

అప్పుడు ఈతల్లి మరొక శస్త్రాన్ని వేసింది.

అన్ధాభిదం మహాశస్త్రం సా ముమోచ ద్విషాం గణే
ఉద్ధతే నాంధబాణేన చక్షుస్తేషాం వ్యధీయత
అంధీకృతాశ్చ తే సప్త న తు ప్రైక్షంత కించన

అంధాస్త్రమును ప్రయోగించింది. అంధమంటే గ్రుడ్డితనం. ఆ అస్త్రం తిన్నగా వెళ్లి ఆ రాక్షసుల కళ్ల మీద కొట్టింది. అది తగలగానే వారి కనులు పని చేయలేదు. ఆ విధంగా వాళ్ళ కళ్ళను బాధింప చేసింది.

ఆ రాక్షససేనలన్నీ దేనినీ చూడలేకపోయారు. శక్తిసేనలంతటికీ స్తంభనం విడిపోయి

శ్రీ లలితోపాఖ్యానమ్

ఉబ్బిపోయింది. అవన్నీ మళ్ళీ విజృంభించి ఉత్సాహంతో ఈతల్లి దగ్గరకు వచ్చి అంటు న్నాయి. అమ్మా! నీవు వెళ్లిపోకు! నువ్వు మా దగ్గరే ఉండు! లేకపోతే వాళ్లు మళ్ళీ కళ్లు తెరుస్తారు.

సాధు సాధు మహాభాగే తిరస్కరిణికామ్మికే

స్థానేకృత స్తిరస్కారో దృశా మేషాం దురాత్మనామ్

భూ! భూ! ఓ తిరస్కరిణికా! నువ్వు ఈ తిరస్కారమనే దాన్ని చక్కగా చేసావు. తల్లీ! ఇక్కడ హయగ్రీవుడు ఒక చిన్నిశ్లోకంలో దేవతా తత్వాన్నంతటినీ పెడుతున్నాడు.

త్వం హి దుర్జననేత్రాణాం తిరస్కారమహౌషధిః

త్వయా బద్ధదృశాఽనేన దైత్యచక్రేణ భూయతే

దుర్జనుల కళ్ళకి నువ్వు తిరస్కారమనే మహౌషధివి అని అన్నారు. దుర్జనుల చూపులు మనమీద పడకుండా చేసే ఔషధం వంటిదానవు. నువ్వెప్పుడైతే అనుగ్రహించావో వాళ్ళంతా ఎలా స్తంభించుకు పోయారో!

దేవకార్యమిదం దేవి త్వయా సమ్యగనుష్ఠితమ్

నిహతాన్లలితా శ్రుత్వా సన్తోషం పరమాఘృతి

దేవకార్యాన్ని చక్కగా నెరవేర్చిన దేవివి. అమ్మా! నువ్వు వెనక్కి వెళ్లకమ్మా! ఇది దేవ కార్యం. మాకు సహకరించమ్మా! అని అనగానే ఆ తల్లి సరేనని అనుగ్రహించింది. ఈ విధంగా తిరస్కరిణీ దేవి మొత్తం రాక్షససేనలను సంహరించినదనే విషయం తెలిసి లలితాదేవి చాలా సంతోషించింది. అన్నీ ఆమె ప్రీతి కోసమే!

మనం ఏది చేసినా శ్రీ లలితా ప్రీతిరస్తు. ఏ మంత్రము చేసినా యే సాధన చేసినా ఆ తల్లి చరణాలకే అర్పించబడాలి. ఆమె ప్రీతి కోసం వీరందరూ పని చేస్తున్నారు.

అలాగే మన సాధనలు, మనం చేసే ప్రతిది అమ్మ ప్రీతి కోసమే చేయాలని దీనిలో ఉన్న పెద్ద సంకేతం. ఏ ఉపాసనలైనా వాటి పరమ లక్ష్యం మాత్రం అమ్మ ప్రీతే! అప్పటి కప్పుడు లభించేవి లక్ష్యాలు కావు. కేవలం దిష్టిని పోగొట్టుకోవటమే మనకి పరమార్థం కాదు.

అది అవసరమే కాని అసలుదేది? ఆత్మ ప్రాప్తియే! అదే లలితాంబికా ప్రీతి.

దానినిక్కడ ధ్వనింపచేస్తున్నాడు.

ఏవం త్వయా విరచితే దణ్డినీ ప్రీతిమాఘృతి

అకృప్య కేశేష్వసినా చకర్తాఽన్తర్దిదేవతా

తైస్సప్తదైత్యముజ్జైశ్చ గ్రధితాన్యోన్యకేశకైః

హారదామ గళే కృత్వా ననరాజిస్తర్థిదేవతా

అమ్మా! నువ్వు మాకు సహకరిస్తే దండినీదేవి అందరూ సంతోషిస్తారు తల్లీ! అనడం చేత ఆవిడ సరేనని సిద్ధమై, రాక్షసుల మీద శస్త్రం వేసిన తరువాత దూకి వెళ్లి ఆ రాక్షసుని జట్టు పట్టుకుని తలని కత్తితో నరికిన వెంటనే గృధ్ర వాహనము మీద నున్న వలాహకుడు క్రిందపడిపోయాడు.

ఇలా అందరి తలలు క్షణంలో నరికి వాటన్నిటిని కలిపి ఒకరి తలజాట్టు, ఇంకొకడి జాట్టుతో ముడివేసి మాలచేసి మెడలో వేసుకుని తిరస్కరిణిదేవి నాట్యం చేసింది. ఆ దివ్యమైన శక్తిసేనా మధ్యంలో నర్తిస్తున్న ఆ తల్లికి నమస్కారం.

ఆ తల్లి ఎలా నర్తిస్తోందో చక్కగా వర్ణించారు. అమ్మవారు అంత భయంకరంగా ఉండాలని అనుకుంటారు. అంత భయంకరంగా ఉన్న వారిని కొట్టటానికి అంత భయంకరంగానే అమ్మ రావాలి. మన భయాలను భయపెట్టడానికి దేవతలకి ఉగ్రమూర్తులున్నాయి.

మనకు ఉగ్రమూర్తుల సహాయము కూడా చాలా అవసరం. ఉగ్రత్వం ఉండకపోతే మనకు రక్షణ లేదు. భారతీయసంస్కృతి అన్ని రకాలుగా ఆలోచించింది. ఈ మధ్యలో ఈ మెతకతనం, చేతకానితనం ఎలా వచ్చిందో తెలీదు.

ఇప్పుడున్న నిర్వీర్య లక్షణం పోవాలి. ఇలాంటి ప్రతాపం కావాలి. అధర్మం పట్ల ఇలా విజృంభించాలి. ఆ తల్లి ఆ విధంగా కపాలమాలల్ని వేసుకుని నాట్యం చేస్తుంటే శక్తులన్నిటికీ మహోత్సాహం వచ్చింది.

ఇలాంటివి చూస్తే ఉత్సాహం రాదూ?

వాళ్ళకీ ఉత్సాహం వచ్చి జయజయ ధ్వనాలు చేశారు.

వలాహకాదిసేనానీదృష్టిరోధనవైభవాత్

హతశిష్టాః కతిపయాః బహువిత్రాస సంకులాః

వాడి సేనలలో మిగిలిన కొద్దిమంది వెనక్కి పరుగుతీసి భండాసురుడి దగ్గరకు చేరుకున్నారు.

శరణం జగ్మురత్యారాః క్రంతస్తశ్శూన్యకేశ్వరమ్

దణ్డినీచ మహామాయాంప్రశంసన్తీ పునఃపునః

శూన్యక పట్టణాధిపతి దగ్గరకు వెళ్లి మొరపెట్టుకున్నారు. అప్పుడు వాడాశ్చర్యపోయి మళ్లీ తరువాత ఇంకెవర్ని పంపాలో ఆలోచిస్తున్నాడు.

ఈ పని చేసి తిరస్కరిణి మళ్లీ వారాహీదేవి ప్రక్కకి వచ్చి కూర్చున్నది.

అమెకి అంగదేవత కదా! ఆమె రాగానే వారాహీదేవి దగ్గరకు తీసుకుని ఆలింగనం చేసుకుని కూర్చోబెట్టి 'మంచి పని చేసావు' అని మెచ్చుకున్నది. శక్తిసేనలు శ్లాఘించాయి.

ప్రసాదమన్ధరం చక్రస్తస్యా మాధాయపిప్రియే

సాధు సాధ్వితి తతస్థా శృక్తయః కంప్రమాళయః

తిరస్కరిణికాం దేవీమశ్లాఘస్త పదే పదే

ఇలాంటి తిరస్కరిణీ దేవి సత్పురుషులను ఎల్లవేళలా కాపాడుగాక!

తిథినిత్యాదేవతల యుద్ధం

ఈ విధంగా జరిగిన తరువాత ఇప్పుడు మరొక ఒక అద్భుతమైన ఘట్టంలోకి వెళుతున్నాం.

తతశ్చుత్వా వధం తేషాం తపోబలవతా మపి

నిశ్చసత్కృష్ణసర్వేంద్ర ఇవ భండమహాసురః

తపస్సుచేత బలం తెచ్చుకున్నవారు కూడా చచ్చారా! అని నిట్టూర్చాడు.

ఆ నిట్టూర్పు ఓ పెద్ద నల్లత్రాచు బుసకొట్టినట్టు ఉంది.

ఆ విధంగా నిట్టూర్చి తన అన్నదమ్ములైన విశుక్రుని, విషంగుని పిలిచాడు.

అహోబత కులభ్రంశస్సమాయాత స్ఫురద్రుహామ్

ఉపేక్షా మధునా కర్తుం ప్రవృత్తే భగవాన్విధిః

“చూసారా! ఇంతకాలం హాయిగా అరవై వేల సంవత్సరాలు ఉన్నాం. ఇంత వరకూ మనవంశంలో ఎవరికీ దెబ్బ రాలేదు. ఇప్పుడు కులభ్రంశమౌతోందా అని నాకే భయం కలుగుతోంది” అన్నాడు. అమ్మవారు వాడికి ఎలాంటి భీతి పుట్టించిందో చూడండి.

ఇంతవరకు నాకేంటి! అని నిర్లక్ష్యంగా ఉన్న వాడి మనసులో దిగులు ప్రవేశించింది. చక్కటి రాక్షసులందరికీ కూడా ఇప్పుడెలాంటి గడ్డురోజులాచ్చేసాయి! ఏమైనా విధి మనపట్ల విపరీతంగా ఉన్నదన్నాడు. విధి అనుకూలించక పోతే అన్ని ఇలాగే ఉంటాయి.

దీర్ఘాయుష మనాయుష్కం దుర్దాంతా భవితవ్యతా

కరోతి బలినం క్షీబం ధనినం ధనవర్జితమ్

సర్పిణీమాయ యోదగ్రా స్తయా దుర్దాంతశౌర్యయా

విధి అనుకూలించక పోతే బలవంతుడు కూడా బలహీనుడు వలె, నపుంసకుడు వలె

అయిపోతాడు. ధనవంతుడు ధనహీనుడై పోతాడు. మంచి ఆయువున్న వాడు కూడా ఆయువు లేని వాడై పోతాడు.

ఇదంతా విధివల్ల! మనం కూడా బలీయమైన విధి వలన ఇలా అయిపోతున్నామేమో ననిపిస్తుంది. లేకపోతే సర్పిణీ మాయని నకులీ వచ్చి పోగొట్టింది.

కబళీకృతగీర్వాణాః కైకసేయాశ్చ పాతితాః

యది సంప్రహర త్యస్మా న్నిగ్గులం నో భుజాన్జితమ్

ఇమం ప్రసంగం వక్తుంచ జిహ్వ జిహ్వాతి మామకీ

కేకసి పుత్రులైన ఏడుగురూ దేవతలను సైతం వశం చేసుకున్నవారు. వారిని ఆ తిర స్కరిణి సంహరించింది. ఇప్పుడేమి చేస్తాం! అసలు మన బలాల్ని చూచి మనం గర్వించ దానికి ఏంలేదు. ఇంతకాలం తెచ్చుకున్న బలాలన్నీ ఛీ! వృథా! అనుకున్నాడు. ఈ మాట అంటున్నందుకే నా నాలిక చాలా సిగ్గు పడుతోంది. నా బలమంతా కూడా ఛీ! ఒక అడ దాని చేతిలో దెబ్బతినేస్తోందా? ఇది అనటానికి సిగ్గుగా ఉంది.

వనితా కిము మత్సైన్యం మర్దయిష్యతి దుర్మదా

స్త్రీలా నా సైన్యం మర్దించేది! ఇప్పుడు నాకొకటి అర్థమౌతోంది.

వీళ్లను చంపటం, వాళ్లను చంపటం కాదు, వీరందరికీ మూలమైన ఆమె పనే పూర్తి చేసేయాలి. ఎవరిపని? అమ్మ లలితాంబిక!

తదత్ర మూలచ్ఛేదాయ తస్యా యతో విధీయతాం

మయా చారముఖాత్ జ్ఞాతా తస్యా వృత్తి ర్మహాబలా

ఆ మూలాన్ని మనం ఛేదించాలి కనుక ఏం చేద్దాం? నేనిక్కడిలా కూర్చున్నాననే కాదు. ఆ సైన్యాన్నంతటినీ పరిశీలించేను. అక్కడ వారెలా నిర్వహిస్తున్నారో నాకు తెలుసు. అమ్మవారికి ముందు వారి సేనలన్నీ ఉన్నాయి. ప్రక్కన కొన్ని ఉన్నాయి. ఈ ప్రక్కన ఉన్నవి కూడా రాక్షసులు రాగానే ముందుకు వెళ్లిపోయాయి. ప్రక్కనున్న వాళ్ళు ఒకవైపు దండినీ, మరొక వైపు మంత్రిణి ఇప్పుడు ఆమె ఒక్కరే వెనుకనున్నారు. ఆవిడకి వెనుక తట్టు ఎవరూ లేరు. అందరూ ముందుకు వెళ్లే యుద్ధాలు చేస్తున్నారు.

కాబట్టి ఇప్పుడు మనము వెనుక నుంచి ముట్టడి చేసి ఆ మూలమైన దాన్ని ఛేదించాలి. వెనుక నుంచి కొట్టడమంటే సామాన్యమా? దానికి కూటవిద్యా ప్రవీణులు కావాలి. కూటవిద్య అంటే వంచన, మోసము చేయగలిగేవారు కావాలి. వెన్నుపోటు పొడిచే వారు కావాలి. మన దగ్గరున్న వారిలో వెన్నుపోటు పొడిచేవారిలో గొప్పవాడెవడు? ఈ వెన్నుపోటు

పొడిచేవాణ్ణి “పార్శ్విగ్రాహ” అని సంస్కృతం లో అంటారు.

దశపంచ చ సేనాన్య స్సహ యాన్తు యుయుత్సయా

తస్యా స్సమూలనాశేన శక్తిబృందం వినశ్యతి

ఈ పార్శ్విగ్రాహులలో విషంగుడు గొప్పవాడు. వాణ్ణి పిలిచాడు. “నీతోపాటు మన దగ్గర కాకలు దీరిన పదిహేనుమంది సేనానులు ఉన్నారు. వారితో పాటు నీకు ఎన్ని అక్షౌహిణీల సేనలు కావాలో అంతమందిని తీసుకుని వెళ్లు”.

ఇలా వీరందరితో విషంగుడు బయలు దేరాడు. ఇప్పుడిది మామూలు యుద్ధం కాదు. కూట యుద్ధం.

ఆమెని పూర్తి చేస్తే శక్తి బృందమంతా పూర్తైపోతుందని నిర్ణయించుకుని వెనకనుంచి వెదుతున్నారు. అది కూడా ఎప్పుడు రాత్రి అవుతుందా అని ఎదురు చూస్తున్నారు. పైగా

వెనక ఆమె రథం ఎలా ఉంటుందో భండాసురుడు వర్ణించి చెప్పాడు, ఆ రథం పది యోజనాల పొడుగుంటుంది. అక్కడ ఆమె స్త్రీలతో కబుర్లాడుతూ కూర్చుంటుంది.

అదేదో చక్రంట్ట. తొమ్మిది ఆవరణలట్ట. అక్కడున్నవారంతా ఆడవారు. వారితో కూర్చుని కబుర్లాడుతూంటుంది. యుద్ధము వాళ్లు చూసుకుంటు న్నారు కనుక మీరు అప్రమత్తంగావెళ్లి ప్రమత్తంగా ఉన్న, అంటే ఏమరు

పాటుగా ఉన్న ఆవిడ్ని వెనుక నుంచి వెళ్ళి దెబ్బతీయండి.

తస్మిన్రథే సమాయాతి సా దుష్టా హరిణేక్షణా

నిభృతం సన్నిపత్య త్వం చిహ్నేనాఽనేన లక్ష్మితామ్

తాం విజిత్య దురాచారం కేశేష్వాకృత్య పృథుర్దయ

మీ రెవరికీ కనబడకుండా వెళ్లాల్సి. మీ చిహ్నాలు కూడా కనబడకూడదు. అక్కడ ఆమె దగ్గరకు వెళ్లి జయించి జుట్టు పట్టుకుని లాక్కురండి” అని చెప్పాడు.

రాక్షస కూతలు ఇలాగే ఉంటాయి.

పురత శ్చలితే సైన్యే సత్త్వశాలిని సా వధూః

అద్యో దమనకో నామ దీర్ఘజిహ్వో ద్వివీరకః

ముందున్న సేనలన్నీ ఆ పనిలో ఉన్నాయి కనుక ఆవిడ్ని రక్షించే వారెవరూ లేరు. మహా ఐతే కొద్దిమంది స్త్రీలు. పదిహేను మందో ఏమో ఆ చుట్టూ కూర్చుని ఉంటారు, వారితో కబుర్లాడుకుంటూ ఆవిడ కూర్చుంటుంది.

మీరు బయలుదేరండంటే పదిహేడు మందితో విషంగుడు బయలుదేరాడు.

ఆ పదిహేను మంది రాక్షసుల పేర్లు:

హుమ్మేకో హులుముల్లశ్చ కల్మషః కల్మివాహనః
పుల్మషః పుణ్డ్రకేతుశ్చ చణ్డబాహుశ్చ కుక్కురః
జమ్బుకాక్షో జమ్భునశ్చ తీక్ష్ణశృంగ స్త్రికంటకః
చంద్రగుప్తశ్చ పంచైతే దశ చోక్తాశ్చమూవరాః
తథా గుప్తసమాచారః పార్శ్విగ్రాహం సమాచర

దమనకుడు, దీర్ఘజిహ్వాడు, హుంబేకుడు, హులుముల్లుడు, కల్మషుడు, కల్మి వాహనుడు, పుల్మసుడు, పుండ్రకేతుడు, చండబాహుడు, కుక్కురుడు, జంబుకాక్షుడు, జంభనుడు, తీక్ష్ణశృంగుడు, త్రికంటకుడు, చంద్రగుప్తుడు అనేవారు.

ఈ చంద్రగుప్తుడు రాక్షసులలోని వాడు.

సూర్యుడు ఎప్పుడు అస్తమిస్తాడాని చూచుకుంటూ చీకటి పడిన తరువాత నల్లని కవచాలు వేసుకుని చీకట్లో కనబడకుండా ఉండే వస్తువులు స్వీకరించి బయలుదేరారు.

అసురాణాం ప్రదుష్టానాం రాత్రిరేవ బలావహో
దమనాద్యాశ్చ సేనాన్య శ్శామకంటకధారిణః
శ్శామోష్ణిషధరా శ్శామవర్ణ సర్వపరిచ్ఛదాః

అసురీ శక్తులకు రాత్రే బాగా పని చేస్తుంది. అందరూ కూడా నల్లని కవచాలు వేసుకుని, నల్లని ముసుగులు వేసుకుని బయలుదేరారు. అందులో విషంగుడు ఒక ప్రత్యేకమైన కవచము వేసుకున్నాడు.

మేఘదంబరకం నామ దధే వక్షసి కంకటమ్
యథా తస్య నిశాయుద్ధానురూపో వేషసంగ్రహః
సచ దుందుభి నిస్వానో నచ మర్దళగర్జితమ్
గుప్తాకారాః ప్రచలితా స్త్రిమిరేణ సమావృతాః

అసలే రాత్రి. దాంట్లో మబ్బులు పడితే ఎలా ఉంటుంది? ప్రతిసారీ యుద్ధానికి వెళ్లినప్పుడు పెద్దపెద్ద డప్పులు మ్రోగించుకుంటూ వెళ్లేవారు. ఇప్పుడు ఏ డప్పులచప్పుడుకూడా లేదు. గుప్తాకారులై వెళ్తున్నారు.

అమ్మవారు తూర్పునున్నారు. పశ్చిమాభిముఖంగా వెళుతున్నారు. వీళ్లు క్రమంగా ఉత్తర మార్గం ద్వారా వచ్చి తూర్పుకు చేరుకున్నారు. ఆ చీకట్లో వారు వెదుతున్నప్పుడు శక్తిసేనలు,

శ్రీ లలితోపాఖ్యానమ్

“ఎవరది” అంటే ఈరాక్షసులు గొంతులు మార్చి, “అమ్మవారి దగ్గరున్న శక్తిసేనలమేన”ని గొంతుమార్చి చెప్పారు.

ఓహో అనుకుని వారు వెళ్లిపోయారు. వీళ్లకున్న కుతంత్రం ఆ విధంగా పని చేసింది.

లలితాసైన్య మేవ స్వాం త్సూచయంతః ప్రపృచ్ఛతామ్

అవృత్య నిభృతం పృష్టే కవచచ్ఛన్న విగ్రహః

చక్రరాజరథం తుంగం మేరుమందరసన్నిభమ్

అలా నెమ్మదిగా వచ్చేటప్పటికి మహోన్నతమైన చక్రరాజరథం కనిపిస్తోంది. అమ్మవారి చక్రరాజరథానికి వెనుకకు చేరుకున్నారు. ప్రక్క వారికి సూచననిచ్చారు. అక్కడ ఆవిడ చుట్టూ ఉన్న పదిహేనుమందితో కూర్చుని ముచ్చటాడుతున్నది. ఆమె ఏమరపాటులో ఉంది. మనము వచ్చిన సూచన కూడా ఆమెకు తెలియదు కనుక ఇదే సరైన సమయం అనుకున్నారు.

మత్స్యానవహితామేవ విషంగ స్పదురాశయః

పృష్టవంశం రథేంద్రస్య ఘట్టయామానసైనికైః

అనవహిత...అంటే పరాకుగా ఉందావిడ అనుకున్నారు. ఇదే అనువైన సమయమని ఆయుధాలన్నీ తీసుకుని ఆ చక్రరాజరథం చివరభాగం మీద మొట్టారు.

అంటే త్రైలోక్య మోహన చక్రం. అంతా మేరువు వలె ఉంది. ఆ త్రైలోక్య మోహనాన్ని కొట్టగానే ఒక్కసారిగా కుదపబడింది చక్రరాజ రథం.

మహాకలకలం చక్ర రణిమాద్యాఃపరశ్శతమ్

చక్రరాజరథంలో ఉన్న అణిమాది శక్తులు ఒక్కసారిగా కలకలారావం చేసారు. వారంతా శక్తిసేనలన్నిటికీ హెచ్చరికలు చేస్తూ రాక్షసులొచ్చేశారు, కొట్టేసారని హాహాకారాలు చేసారు. అది వినగానే ఒక్కసారిగా మధ్యలో కూర్చున్న ఆ తల్లి చూస్తున్నది.

అకాండక్షుభితం చాఽసీ ద్రథస్థం శక్తిమండలం

అదృశ్యమానశస్రాణా మదృశ్యనిజవర్మణాం

శక్తీనాం మండలం తేన క్రందనం లలితాం ప్రతి

పర్వానుక్రమత స్తత్ర సంప్రాప్తం సుమహద్భయమ్

చీకట్లో ఉండి, చీకటిలాగా ఉన్నారు కనుక వారికి ఎవరు చేస్తున్నారో తెలియటం లేదు. అన్నీ మాత్రం కోలాహలం చేస్తున్నాయి. ఏదో జరిగింది.

ఇప్పుడేం చేయాలని శక్తిసేనలన్నీ అమ్మా! లలితాంబా అని అరుస్తున్నాయి.

కర్ణాకర్ణికయాఽకర్ణ్య లలితా కోపమాస్థితా

క్రమక్రమంగా ఒక్కొక్క పర్వం నుండి ఒకరికి క్రమంగా ఈ వార్త అమ్మవారికి చేరింది.

ఆ తల్లికి కోపం వచ్చింది.

ఏతస్మిన్నస్తరే భణ్ణశ్చణ్ణదుర్మస్తపణ్ణితః

ఏవంచోభయతో యుద్ధం పశ్చాదగ్రే తదాఽభవత్

కలకలం చేస్తే ముందు వెళ్తున్న వారు మళ్ళీ వెనక్కి వచ్చే అవకాశం ఉంది కాబట్టి వారు వెనక్కి రాకుండా అంతవరకూ సర్వసేన్యాధ్యక్షుడిగా ఉన్న కుటిలాక్షుని ముందు నుంచి ఎదుర్కొనమన్నాడు.

కుటిలాక్షుడు ముందు నుంచి సేనలతో వచ్చాడు. వాళ్లనెదుర్కోవటానికి దండినీదేవి వాళ్లు పని చేస్తున్నారు. ముందు వాళ్లు, వెనుక వీళ్లు.

వెనుకా ముందు కూడా యుద్ధం జరుగుతుంది. కానీ వెనుక ఎవరున్నారో తెలియటం లేదు.

అప్పుడు శక్తిమండలం కకావికల మౌతుంటే అమ్మవారి చుట్టూ ఉన్న పదిహేనుమంది నిత్యాదేవతలకి కోపం వచ్చింది.

వాళ్ళు 1.కామేశీ 2.భగమాలినీ, 3.నిత్యక్లిన్నా 4.భేరుండా 5.వహ్నివాసినీ 6.మహావజ్రేశ్వరీ 7.శివదూతి 8.త్వరితా 9.కులసుందరీ 10.నిత్యా 11.నీలపతాక 12.విజయా 13.సర్వమంగళా 14.జ్వాలామాలినీ 15.చిత్ర.

కామేశ్వరీముఖా నిత్యా మహాంతం క్రోధమాయయుః

ఈషద్రుక్కుటిసంసర్గం శ్రీదేవ్యా వదనాంబుజే

అవలోక్య భృశోద్విగ్నా నిత్యా దధు రతికృద్ధమ్

నిత్యాకాలస్వరూపిణ్యః ప్రత్యేకం తిథివిగ్రహః

వారంతా అమ్మవారి ముఖం చూసి, “అమ్మా! నువ్వు ఆజ్ఞని ఇవ్వు వెడతామం”టే అమ్మవారు ఒక్కసారి కనుబొమలు కోపంగా ముడివేసారు.

అది చాలు వారికి ఆజ్ఞ క్రిందే లెక్క వారంతా కాలస్వరూప దేవతలు. కాలంలో ఉన్న కాంతిని ఆక్రమించి, ఆ చంద్రకళా సౌభాగ్యం లేకుండా చేయటానికై వచ్చినవారు రాక్షసులు.

కాలాన్ని సద్వియోగం చేయకుండా అడ్డుకునే దుష్టశక్తులు. వాటిని నిర్మూలించటానికి కాలశక్తులు ఇప్పుడు పని చేయాలి. వారంతా అమ్మవారిని చూసి

దేవిదేవి మహారాజ్ఞీ త్వయాఽగ్రే ప్రేషితాం చమూం
దండినీమంత్రినాథాది మహాశక్త్యభిపాలితామ్
ధర్మితుం కాతరా దుష్టా మాయాఛ్చదృపరాయణాః

“అమ్మా! మీకు ముందు అసురసేన ఉంది. దండినీ మంత్రిణీ వారంతా ముందున్నారు. ఇప్పుడు వెనక్కు వచ్చి వారిని ఎవరు కొడతారు. పైగా ఎవరెవరో పోల్చుకోలేక పోతున్నారు. వారంతా మాయా వేషాలతో ఉన్నారు. నువ్వు అనుమతిస్తే మేం వెడతాం. వాళ్లంతా కనిపించటం లేదు. మీరేం చేయగలరంటే మా దగ్గర ఉన్నవాళ్ళలో బాగా వెలుగులు వెదజల్లేవారు ఇద్దరున్నారు. వీరు చాలు ఎంత చీకటినైనా పోగొట్ట గలరు. అప్పుడు వారెవరో తెలిసిపోతుంది. వారిద్దరూ ఎవరంటే

యా వహ్నివాసినీ నిత్యా యా జ్వాలామాలినీ పరా
తాభ్యాం ప్రదీపితే యుద్ధే ద్రష్టుం శక్యా స్సురద్విషః

వహ్నివాసినీ, జ్వాలామాలినీ. వీరి శరీరాలు మహా కాంతివంతంగా ఉంటాయి. వారిద్దరినీ మేం పట్టుకుని వెడతాం. వారిద్దరూ అక్కడుంటే ఎలాంటి మాయా వేషం వేసిన వారినైనా మేం పట్టేయగలమన్నారు. కాలంలో పొంచి వున్న మాయాశక్తుల్ని నిర్మూలించి, కాలం అనుకూలించే విధంగా చేసే దేవతలే తిథినిత్యాదేవతలు. “తల్లీ! నీవు ఒప్పుకుంటే చాలు మేం బయలుదేరి వెడతాం”.

అజ్ఞాం దేహి మహారాజ్ఞీ! మర్దనార్థం దురాత్మనాం
ఇత్యుక్తే సతి నిత్యాభి స్తథా స్త్వితి జగాద సా
అథకామేశ్వరీనిత్యా కుండలీకృతకార్ముకా
బాలారుణమివ క్రోధారుణం వక్త్రం వితన్వతీ

ఆ తల్లీ, “సరే! కానివ్వండి. తథాస్తు” అంది.

వీరు బిందువు దగ్గర అమ్మచుట్టూ ఉన్నారు. బిందువులో అమ్మ వుంది. అక్కడి నుంచే వింటి నారి లాగుతూ పదిహేను మందీ ఒక్కొక్క పర్వమూ దిగుతూ క్రిందకు వస్తున్నారు. ఆ శోభని వర్ణిస్తున్నారు.

రేరే తిష్ఠత పాపిష్టా! మాయామద్య ఛినద్మి వః
అంధకార మనుప్రాప్య కూటయుద్ధపరాయణాః
ఇతి తా న్భర్త్యయంతీ సా తూణీరోత్థాతసాయకా

పర్వావరోహణం చక్రే క్రోధేన ప్రస్థలద్గతిః

సజ్జకార్ముకహస్తాశ్చ భగమాలాపురస్సరాః

అన్యాశ్చ చలితా నిత్యాః కృతపర్వావరోహణాః

మొదట ఉన్న కామేశ్వరీదేవి వస్తూనే, “ఓ పాపిష్టులారా! ఆగండి. మీ మాయని నేను ఛేదిస్తున్నాను. చీకటిలో మాయా యుద్ధం చేస్తారా?” ఇలా అరుస్తూ తన ధనుస్సులో బాణం అనుసంధానించింది. చక్కని దృశ్యాన్ని కళ్ళకద్దినట్టు చెప్పున్నారు. వారు ఒక్కొక్క పర్వం దిగుతున్నారు. ఆ దిగటం ఎంత వేగంగా దిగుతున్నారంటే కోపంతో మెట్లు ఎలా దిగివస్తారో అలా దిగి వస్తున్నారు. ఆ కోపం చేత నడకలో వేగం పెరిగింది. కామేశ్వరీదేవి దిగగానే మిగిలిన వారంతా దిగారు. వీళ్లందరూ దిగివచ్చి

జ్వాలామాలిని నిత్యాచ సా నిత్యా వహ్నివాసిని

వహ్నివాసిని, జ్వాలామాలినీలు రాగానే, ఆ వెలుగులో విషంగుడితో సహా అక్కడున్న రాక్షసులందరూ కనబడ్డారు.

కామేశ్వర్యాదికా నిత్యా తాః పంచదశ సాయుధాః

స సింహనాదా స్తా నైత్యా సమృద్ధన్నేకహేలయా

యామద్వితయపర్యంత మేవం యుద్ధం ప్రవర్తత

అప్పుడు వారు తమ బాణప్రతాపాన్ని చూపించగానే అక్కడున్న రాక్షస సేనలన్నీ కూడా అదిరిపోయాయి. క్షీణించాయి. ఇంకా రెండు జాముల్లో తెల్లవారుతుందనగా అప్పటి వరకూ యుద్ధం జరిగింది. ఆ పదిహేను మంది రాక్షసుల్ని ఈ పదిహేనుమంది తిథి నిత్యాదేవతలు కొట్టారు. ఎవరినెవరు సంహరించారో వినటం ఒక మంత్రానుష్ఠానం.

జఘాన దమనం దుష్టం కామేశీ ప్రథమం శరైః

దమనుడు అనేవాణ్ణి కామేశ్వరీ, దీర్ఘజిహ్వాని భగమాలిని, నిత్యక్షిన్నా హుంబేకుని, భేరుండ హుడుముల్లుకుని, వహ్నివాసిని కల్మసుని, మహావజ్రేశ్వరి కల్మివాహనుని, శివ దూతి పుల్మసుని, త్వరితాదేవి పుండ్రకేతుని, కులసుందరి చందబాహుని, నీలపతాక కుక్కురుని, జంబుకాక్షుని విజయా, అదేవిధంగా సర్వమంగళ తీక్ష్ణశృంగుని, జ్వాలామాలినీ త్రికంటకుని, చంద్రగుప్తుని చిత్రానిత్యా సంహరించారు.

ఇలా 15మంది దేవతలు 15 మంది దుష్ట అసురసేనాపతుల్ని సంహరించగానే ఇంకా అప్పటికి ‘యామావశేషాయ’ ఒక జాము మిగిలింది. రాత్రి పూర్తైపోతోంది.

కాలంలో రాత్రి సమయాలలో ఆ ఆసురీ శక్తులు పనిచేస్తాయి. ఇంక తెల్లవారబోతున్నది.

బ్రాహ్మీ ముహూర్తం. అప్పుడింక వాటి శక్తి సన్నగిల్లుతుంది. అప్పటికే అన్నిటికీ మూలమైన విషంగుడున్నాడే వాడు చూసి -

విషంగః పరమక్రుద్ధ శ్చచార పురతో బలీ

అశక్యత్వం సముద్వీక్ష్య చక్రమే ప్రపలాయితమ్

వాడు ముందుకొచ్చాడు. కానీ చీకటి అయిపోతోంది. వీడి మాయ పని చేయటం లేదు. అందుకోసం ఇంక లాభం లేదని, వాడు వెంటనే వెనక్కి పలాయనం చిత్తగించాడు. పారిపోతున్నవానిని కొట్టకూడదు కనుక కామేశ్వరీదేవి బాణాలను ప్రయోగించటం మాని వేసి, “నీకు చావు మా చేతిలో రాసిపెట్టి లేదులే. ఇంకో ఆమె చేతిలో గట్టిదెబ్బ తింటావు జాగ్రత్త!” అని చెప్పి

తస్మిన్పులాయితే దుష్టే విషంగే భండసోదరే

సా విభాతాచ రజనీ ప్రసన్నా శ్చభవన్ దిశః

వాడు పారిపోయాడు. ఈ లోపల తెల్లవారింది.

ప్రశాంతంగా ఉన్న ఆ బ్రాహ్మీ ముహూర్తంలో నిత్యా దేవతలందరూ లలితాదేవి వద్దకు వెళ్లి, “అమ్మా! మేమందరం కూడా ఆ మాయా విద్యావిశారదుల్ని సంహరించాం. విషంగుడు పారిపోయాడ”ని చెప్పారు.

ఇత్థం రాత్రౌ మహద్భృద్ధం తత్ర జాతం భయంకరః

నిత్యానాం విక్రమైశ్చాపి లలితా ప్రీతి మాసదత్

లలితాదేవి నిత్యా దేవతలు చేసిన పరాక్రమాన్ని చూసి మహోత్సాహపడింది.

‘నిత్యాపరాక్రమాటోప నిరీక్షణసముత్సుకా’ అనగానే ఈ కథంతా గుర్తుకు రావాలి.

నిత్యాదేవతలు చూపించిన పరాక్రమ ఆటోపాన్ని చూసి సంతోషించిన తల్లి లలితాంబ.

జ్వాలామాలినిచే వహ్నిప్రాకార నిర్మాణం

అహో బత మహత్కృష్టం మహాదేవ్యా స్సమాగతమ్

“మనం లేని సమయంలో అమ్మవారికి, అమ్మవారి రథానికి ప్రమాదం కల్పించాలని ప్రయత్నించారే రాక్షసులు, ఎంత పొరపాటు జరిగింది.

మనం ముందు వచ్చే శక్తి సేనలు గురించి మాత్రమే ఆలోచించాం గానీ వెన్నుపోటు పొడిచే లక్షణం ఉంటుందని ఆలోచన ముందు చూసుకోకుండా, అమ్మవారికి తగిన రక్షణ బలాన్ని ఏర్పాటు చెయ్యకుండా మనం ఏమరుపాటుతో ఉండడం వల్ల ఇదంతా జరిగింది.

మహాచక్రరథేంద్రస్య న జాతం రక్షణం బలైః

చక్రరాజ రథానికి సరైన రక్షణను ఏర్పాటు చెయ్యలేదు. వారాహీ, శ్యామలా ఉభయులు” అని, పశ్చాత్తప్తులై తిన్నగా శ్రీచక్రం దగ్గరకు వచ్చారు. వస్తూనే ఒకొక్క పర్వం ఎక్కుతూ వెళ్ళి ఆ బిందు చక్రం దగ్గరకు చేరుకుంటున్నారు.

ఇతి శంకాకులా స్తత్ర దండనాథాపురోగమాః

మంత్రిణీం పురతః కృత్వా ప్రచేలు ర్లలితాం ప్రతి

ఆ వెదుతూ ఉంటే త్రోవలో ఉన్న అవరణ దేవతలందరూ జరిగిన వివరాలన్ని కూడా వారాహీదేవికి, శ్యామలాదేవికి చెప్పారు. తిన్నగా వారు వెళ్ళి అమ్మవారికి వినయంగా నమస్కరించి, “తల్లీ మేం చేసిన పొరపాటు నువ్వు మన్నించాలి. మేము ఊహించకుండా, నీకు తగినంత రక్షణబలాన్ని ఏర్పాటు చెయ్యకుండా ముందు వైపే చూసుకున్నాం. అందువల్లే ఇంత జరిగింది.

ఏకావలమ్బనం కృత్వా మహారాజ్ఞి! భవత్పదమ్

వయం సర్వేపి జీవామ స్సాధయామ స్సమీహితమ్

అమ్మా! నిన్ను ఒక్కదాన్ని ఆధారం చేసుకుని నీ పదాలను నమ్ముకుని ఉన్న వాళ్ళం మేము అందరం. నువ్వు లేనప్పుడు ఏవీ లేవమ్మా! మేమూ లేము!” సృష్టిలో ఉన్న ప్రతిశక్తికి ఆలంబన పరాశక్తి అయిన లలితాదేవీ అని ఈ మాటలోని అంతరార్థం. “అన్నింటికీ నువ్వే ఆలంబనం. అలాంటి నీకేదైనా జరిగితే ఇంకేం ఉండవు కనుక నిన్ను రక్షించుకోవడం మా కర్తవ్యం” అన్నారు.

అతోస్మాభిశ్చ కర్తవ్యం శ్రీమదంగస్య రక్షణమ్

మాయావినశ్చ దైత్యేంద్రా స్తత్ర మంత్రో విధీయతాం

“దైత్యులు మహా మాయావులు, కపటులు, అలాంటి వారి నుంచి కాపాడబడాలంటే మేమిప్పుడు కొత్తరకమైన ఊహారచన చెయ్యాలి. దానికి మేం ఒక గొప్ప శిబిరాన్ని నిర్మించ దలుచుకున్నాం. వాడంటే వాడి పట్టణం శూన్యకపట్టణంలో క్షేమంగా ఉన్నాడు. నువ్వు నీ పట్టణమైన శ్రీమన్నగరాన్ని విడిచిపెట్టి ఇక్కడకు వచ్చావు.

నీకు చుట్టూ రక్షణ శిబిరం లేదు. మేము ఇప్పటికిప్పుడు ఒక రక్షణ శిబిరాన్ని నూరు యోజనాల విస్తారంగా నిర్మించదలుచుకున్నాం. అందులో ఒక యోజనం విస్తారంతో ఒక్కటే ద్వారం పెడతాం. ఆ ద్వారం నుంచే మనం వెడతాం. శత్రువులను కూడా దాని నుంచే వెళ్ళి ఎదుర్కొంటాం. ఆ ద్వారం నుంచి శత్రువులు రాకుండా బలీయమైన కాపలా

పెడతామ”ని దండనాథాదేవి మొత్తం వివరిస్తోంది. “నువ్వు ఆజ్ఞాపించి, అంగీకరించి, అనుమతినిస్తే మేం ముందుకు వెడతామ”నగానే

మంత్రిణ్యా దండనాథాయా ఇతి శ్రుత్వావచస్తదా
శుచిదంతరుచా ముక్తా వర్షంతీ లలితాఽబ్రవీత్

హయగ్రీవస్వామి అమ్మవారి గురించి చెప్తున్నప్పుడు ఎంతో విశేషంగా చెప్తున్నారు. ఎప్పుడైతే వారాహీదేవి, శ్యామలాదేవి ఈ విధంగా చెప్పారో అప్పుడు అమ్మవారు మందహాసం చేశారు. ఆమెను ఒకరు రక్షిస్తారా? తల్లిని ఎవ్వరూ రక్షించవలసిన అవసరం లేదు. కాని అలా అని ఉపేక్షించరాదు. అమ్మవారికి జరగాల్సిన ఉపచారాలు జరగాల్సినవే.

అమ్మవారికి మనం ఉపచారాలు చేసేదేమిటండని కూర్చుంటే అది మన దోషం. అమ్మవారికి ఆ విధంగా రక్షణని కల్పించామన్న ఉపచారం అదొక మహా పుణ్యవిశేషం. అమ్మ పట్ల ఉన్న శ్రద్ధకి ఇది వ్యక్తీకరణ.

ఆ తల్లి నిర్మలంగా నవ్వింది.

దేవతల నవ్వుకి శుచిస్మితం అని పేరు. మన నవ్వుల్లో కపటపు నవ్వులుంటాయి. అది లోపల ఒకటి. బయట ఒకటి. కాని దేవతల నవ్వులు నిర్మలమైనవి.

భవతీభ్యామయం మంత్ర శ్చారుబుద్ధ్యా విచారితః

అయం కుశల ధీమార్గో నీతిరేషా సనాతనీ

అక్కడ ముత్యాలు వెదజల్లబడ్డాయా అన్నట్లు నవ్వుతూ అమ్మవారు, “మీరు చక్కని బుద్ధితో ఈ విధమైన ఆలోచన చేశారు. ఇది సనాతమైన రాజనీతికి తగిన మాట” అన్నది.

స్వచక్రస్య పురో రక్షాం విధాయ దృఢసాధనైః

పరచక్రాక్రమః కార్యో జిగీషద్ధిర్మహాజనైః

ముందు తన సైన్యానికి తగిన రక్షణ ఏర్పాటు చేసుకున్నాకే ఆవతల వారి మీద దాడి చెయ్యాలి. ఈ చుట్టూ శిబిరాన్ని నిర్మించడానికి ఈ నిత్యా దేవతల్లో ఒకరు సమర్థులు అని భావించి

జ్వాలామాలినికాం నిత్యా మాహూయైవ మువాచహ

అక్కడ ఉన్న 15 మంది తిథినిత్యా దేవతల్లో జ్వాలామాలినీదేవతని పిలిచింది అమ్మవారు. పవ్నావాసినీ, జ్వాలామాలిని స్వయం ప్రకాశస్వరూపులు, ఎంతటి చీకటి శక్తులైనా వీరు

ఎదుర్కొనగలరు. పైగా శుక్లపక్ష చతుర్దశి తిథికి, కృష్ణపక్ష విదియకి సంబంధించిన దేవత ఈ జ్వాలామాలినీదేవి. ఆవిడని దగ్గరికి పిలిచి లలితాదేవి అంటోంది

వత్సే! త్వం వహ్ని రూపాఽసి జ్వలజ్వాలామయాకృతిః

త్వయా విధీయతాం రక్షా బలస్యాస్య మహీయసః

“నీ తత్త్వం ఉందే అది ప్రకాశవంతమైన పూర్ణమైన అగ్నితత్త్వం. జ్వలిస్తున్న జ్వాలతో కూడిన ఆకృతి నీది. మొత్తం మన సైన్యానికి అంతటికీ రక్షగా నువ్వు ఇప్పుడు ఉద్యమించాలి. మన బలమైన సేనలు అన్నింటికీ కూడా నువ్వు ఒక రక్షణ ప్రాకారాన్ని ఏర్పాటు చెయ్యాలి” అని అమ్మ ఆజ్ఞాపించింది.

వెంటనే జ్వాలామాలినీ దేవి తన నుంచి అద్భుతమైన వహ్ని జ్వాలలను ప్రసరింప చేసి, ఆ జ్వాలలతోనే శిబిరం ఏర్పాటు చేసింది. అగ్ని నుంచి ఎవ్వరూ దాటి రాలేరు కనుక అగ్నిమయమైన ఒక ప్రాకారాన్ని ఏర్పాటు చేసింది.

శతయోజనవిస్తారం పరివృత్య మహీతలమ్

త్రింశద్యోజన మున్నమ్ర జ్వాలాప్రాకారతాం ప్రజ

ఆ జ్వాలా ప్రాకారం నూరు యోజనాల వెడల్పు, ముప్పై యోజనాల ఉన్నతి (ఎత్తు)తో ఏర్పాటు చేసింది. అందులో మధ్యలో మాత్రం ఒక యోజనం, ద్వారం నిమిత్తం విడిచి పెట్టింది. ఈ ద్వారం నుంచే శక్తి సేనలు బయటకి వెళ్ళి యుద్ధం చేస్తాయి.

అసురసేనలు రాకుండా ఇక్కడ తగిన రక్షకవలయాన్ని ఏర్పాటు చేసింది.

తరువాత అమ్మవారికి నమస్కారం చేసి, “అమ్మా నేను చేసింది బాగుందా?” అని అడిగింది.

ఏది చేసినా అమ్మ ప్రీతి కోసమే.

ఇక్కడ కథాపరంగా ఎంత అద్భుతమైన విషయం ఉందో, మంత్రపరంగా కూడా కొన్ని విషయాలున్నాయి.

మన పూర్వజన్మ సుకృతం చేత అమ్మవారిని సాధన చేసుకునే జన్మలభించింది. అలా వచ్చినప్పుడు కూడా చాలా అప్రమత్తంగా ఉండాలి. ఆ పూర్వజన్మసుకృతం చేత లభించిన తల్లి ఉపాసన కూడా అసురీ శక్తులైన రజోగుణ, తమోగుణాల వల్ల క్రమంగా దూరమైపోయే ప్రమాదం ఉంది.

సందేహాలు, నాస్తిక బుద్ధులు, భయాలు, ఇత్యాదులు ఏర్పడి మనం జారిపోయే ప్రమాదాలు ఉన్నాయి. అవే కపటంగా మనకు తెలియకుండా మనలోంచే ప్రవేశించే అసురీ

లక్షణాలు. అలాంటి వాటి నుంచి కాపాడడానికి భగవత్ జ్ఞానమయమైన ఒక కాంతి ప్రాకారం ఉండాలి. ఆ కాంతి ప్రాకారమే రక్షిస్తుంది. మన పురాకృత సుకృతం వల్ల లభించిన దేవీ ఆరాధన అనే బుద్ధిని జ్ఞానామాలినీదేవి కాపాడుతుందని దీనిలో ఉన్న ఆంతర్యం. అలా కాపాడితే కానీ మనం ఆ ఉపాసనలోకి వెళ్ళలేము. కొంతమంది భక్తులు ప్రారంభిస్తారు కానీ మధ్యలో బోలెడు సందేహాలు వస్తాయి. “నాకు అప్పట్లో భక్తి ఉండేదండీ ఆ తరువాత కొన్ని అనుభవాలు జరిగాయి వదిలేసానం”టాడు.

భండాసురుడు లోపల ఉంటే ఇలాంటి ఆలోచనలే వస్తాయి. వెనుక నుంచి దెబ్బ తియ్యడం అంటే ఇదే. వాటి నుంచి కాపాడడానికి ఆ కాలస్వరూపిణియైన అమ్మ ఈ నిత్యాదేవతలలో ఒకరైన జ్ఞానామాలినిని నియమించింది. ఈ జ్ఞానామాలిని ఇచ్చే వెలుగులలో ఆఖండమైన ఆత్మ శక్తి రక్షింపబడుతుంది. ఇది ఉపాసనాపరంగా అమ్మవారి అనుగ్రహం.

ఆత్మజ్ఞానపరంగా-నిరంతర విచారణాత్మకమైన జ్ఞానమే వహ్నిప్రాకారం. నిరంతర విచారణ జరగాలి. లేకపోతే సాధన ఎప్పుడు ఆపి వేసినా వెంటనే భౌతికమైన విషయాలు కప్పేస్తాయి. వాటిని ఎదుర్కొవాలంటే నిరంతర విచారణాత్మకమైన జ్ఞానము ఉండాలి.

ఆ జ్ఞాన ప్రాకారమే జ్ఞానామాలినీ. ఆ నిరంతర విచారణ వల్ల ఆత్మజ్ఞానం రక్షింపబడుతూ ఉంటుంది. ఇది దీనిలోని తాత్త్వికమైన ఆంతర్యం.

ఆ విధంగా అద్భుతమైన వహ్నిప్రాకారం ఏర్పడింది. అది చూసిన వెంటనే చాలా సంతోషించింది లలితాదేవి.

ఇప్పుడు ఆ లోపల ఏర్పాటు చేస్తోంది దండనాథాదేవి. సైన్యాన్ని ఎలా సిద్ధం చెయ్యాలి, వ్యూహ రచన ఎలా చేసుకోవాలనేదంతా కూడా ఆజ్ఞాచక్రేశ్వరైన దండనాథాదేవి పని. అమ్మవారి రథాన్ని మధ్యలో ఉంచింది.

వామపక్షే రథం స్వీయం దక్షే చ శ్యామలారథం

పశ్చాద్భాగే సమ్మదేశీం పురస్తాచ్చ హయాసనాం

అమ్మవారి రథానికి ఎడమవైపు తన కిరిరథాన్ని పెట్టింది వారాహీదేవి.

అమ్మవారికి కుడి వైపున శ్యామలా రథాన్ని, వెనుక వైపున సంపత్కరీ దేవిని పెట్టి, ముందు వైపు అశ్వరూథాదేవిని ఉంచింది. అద్భుతమైన జ్ఞానప్రకాశం, మధ్యలో లలితా త్రిపురసుందరీ దేవి శ్రీచక్రం పై, అటు, ఇటు శ్యామలా వారాహీలు, ముందు అశ్వరూథా,

వెనుక సంపత్కరీ. ఇలా అమ్మవారు ఉన్నారు. ఆ చుట్టూ శక్తి సేనలు ఉన్నాయి.

అందులో శ్యామలా, వారాహీ దేవతలు ఉన్నారనగానే వారి పరివార దేవతలు, అంగ దేవతలంతా వారి ప్రక్కన ఉన్నారు. ఇలా మొత్తం శక్తి సేన జ్వాలామాలిని వల్ల ఏర్పడిన వహ్నిప్రాకార మధ్యంలో ఉన్నారు.

దీనినే 'జ్వాలామాలినికాక్షిప్తవహ్నిప్రాకారమధ్యగా' అనే లలితానామంలో చెప్పబడింది.

ఇప్పుడు ద్వారం ఒకటి ఉంది. ఆ ద్వారం దగ్గర దండనాథా దేవి అద్భుతమైన ఆయుధాలను ఇచ్చి, ఇరవై అక్షౌహిణుల సేనను ఇచ్చి 'స్తంభినీ' అనే దేవతను అక్కడ నియమించింది. ఆసురీశక్తులు లోపలకు రాకుండా కాపాడుతూ ద్వార రక్షక శక్తిగా ఉంది స్తంభినీ.

యాదేవీ దండనాథాయా విఘ్నదేవీతి విశ్రుతా

స్తంభినీదేవి దండనాథా యొక్క విఘ్నదేవత. విఘ్నదేవి అంటే శత్రువులకు విఘ్నాలు కలిగించి తన వారలకు విఘ్నాలు తొలగించగలిగే శక్తి. వారాహీ ఉపాసన వల్ల ఆధ్యాత్మిక సాధనలో విఘ్నాలు తొలగుతాయి. అందుకు సహకరించే వారాహీ శక్తి పేరు 'స్తంభినీ'.

తతః కిలికిలారావం కృత్వా శక్తి మహాచమూః

శక్తి సేనలకు చక్కని రక్షణ లభించగానే అవన్ని ఆనందపడి ఈలలు వేస్తూ, కిలకిల ధ్వనులు చేసాయి. ఈ లోపల ఇక్కడి సంగతి అంతా కుటిలాక్షుడు మొదలైన వారికి తెలిసింది. ఇలా వారు పెద్ద ప్రాకారం ఏర్పాటు చేసుకోవడం వల్ల వెన్నుపోటు పొడవాలనుకున్న వారికి దెబ్బ తగిలింది.

భండపుత్రులతో బాలాదేవి యుద్ధం

కుటిలాక్షుడు మొదలైనవారితో సమావేశం ఏర్పాటు చేశాడు భండాసురుడు. ఏం చెయ్యాలని ఆలోచిస్తుంటే అప్పుడు భండాసురునికి తోచింది.

విషంగేన విశుక్రేణ సమ మాత్యసుతైరపి

విశుక్రుడు, విషంగునితో సమానమైన ప్రతాపం కల 30 మంది కుమారుల్ని పిలిచి "మీరు బయలు దేరం"డని చెప్పాడు. వారి పేర్లు- చతుర్బాహుడు, చకోరాక్షుడు, చతుశ్శిరుడు, వజ్రఘోషుడు, ఊర్ధ్వకేశుడు, మహామాయుడు, మహాహనుడు, మఖశత్రువు, మఖస్కంధి, సింహఘోషుడు, సురాలకుడు, అంధకుడు, సింధునేత్రుడు, కృపకుడు, కృప లోచనుడు, గుహాక్షుడు, గండలుడు, చండవర్ముడు, యమాంతకుడు, లద్దనుడు, పండ సేనుడు, పురుజిత్తు, పూర్వమారకుడు, స్వర్ణశత్రువు, స్వర్ణబలుడు, దుర్గుడు, స్వర్ణకంటకుడు,

సామవేదం షణ్ముఖశర్మ

అతిమాయుడు, బృహన్మాయుడు, ఉపమాయుడు మొత్తం ముప్పై మంది ఉన్నారు.

‘పితు స్సదృశదోర్వీర్యాః పితృస్సదృశవిగ్రహాః’

తండ్రితో సమానమైన ప్రతాపం కలవారు, తండ్రిలాంటి ఆకారం కలవారు. వారందరినీ పిలిచి సభలో అంటున్నాడు

భో భో మదీయా స్తనయాః భవతాం క స్యమో భువిః

ఓహో! నా పుత్రులారా! మీతో ఈ భూమిలో ఎవ్వరు సమానులో చెప్పండి! అంతమందిని కొట్టాలంటే ఎంత బలం కావాలో అని చిన్న భయం ఏర్పడుతుంది. మీరెంతైనా చెయ్య గలరని పొగడితే భయం పోతుంది. పైగా గతంలో వీరు చేసిన ఘనకార్యాలుంటాయి. వాటిని కూడా గుర్తు చేస్తే మరింత ఉత్సాహం వస్తుంది. ఎవరికైనా సరే పొగడ్త ఒక కొత్త శక్తినిస్తుంది. తండ్రి పొగుడుతున్నాడు.

భవతామేవ సత్త్వేన జితం విశ్వం మయా పురా

“మీరు సామాన్యులు కారు. ఇంతవరకూ సంహరింపబడిన సేనాపతులు అందరూ కూడా నాకు సహకరించినప్పటికీ, నేను ఇది వరకు దేవతలందరినీ వశం చేసుకున్నానంటే అది మీ సహాయం వల్లే జరిగింది. మీరు ఇంద్రాది దేవతలను ఎలా గడగడలాడించారో నాకు తెలుసు. మీరు కనబడితే చాలు వాళ్ళు భయపడేవారు. మన దురదృష్టం ఏమిటో గానీ భయంకరమైన ఏదో శక్తి వచ్చి మనల్ని నాశనం చెయ్యడానికి ప్రయత్నిస్తోంది. ఐనప్పటికీ మీరు ఉన్నారు కనుక దానిని జయించగలమనే నమ్మకం నాకు ఉంద”న్నాడు.

మాయావినీ దుర్లలితా కాచిత్ప్రీ యుద్ధదుర్మదా

బహ్వీభి స్వసమానాభి స్త్రీభి ర్యుక్తా హినస్తి నః

“ఒక మాయావినీ ఉంది. ఆమె పేరు లలిత. దుర్లలిత. యుద్ధంలో దుర్మదురాలైనది. అనేకమంది స్త్రీ సేనలతో కలిసి రకరకాల మాయలు పన్ని మన వాళ్ళందరినీ సంహరిస్తోంది. మీరిప్పుడు ఆమె వద్దకు వెళ్ళి-

జీవగ్రాహం చ సా గ్రాహ్యో భవద్భిర్జ్వలదాయుధైః.

మీ ఆయుధాలతో ఆమెను బ్రతికుండగానే బంధించి ఇక్కడకు తీసుకురాగలరని మిమ్మల్ని పంపిస్తున్నాను. అయినప్పటికీ కూడా మీరు నన్ను కొంచెం క్షమించాలి.

అప్రతీప ప్రతాపాధ్యా న్యుష్టా నేకాం స్త్రియం ప్రతి

సంప్రేషణ మనౌచిత్యం తథాప్యేష విధేః క్రమః

మీలాంటి మహా ప్రతాపవంతుల్ని ఒక ఆడదాని మీదకు వెళ్ళండి అని పంపడం కొంత అవమానకరమే. కానీ ఏం చేస్తాం! ఇప్పుడు విధి వైపరీత్యం వల్ల తప్పలేదు. కనుక మగధీరులైన మీకు కొంచెం అవమానకరమైనప్పటికీ కూడా మీరు అన్యథా భావించకుండా వెళ్ళండి.

ఇమమేకం సహధ్వంచ శౌర్య కీర్త్యో ర్విపర్యయమ్

చూడండి! మనకి ఎంత శౌర్యం, కీర్తి ఉండేవో! అవన్నీ ఇప్పుడు విపరీతమైపోయాయి. మీరు ఏమీ మనస్సులో భావించకుండా మీ ప్రతాపాన్ని చూపించి బయలుదేరండి” అన్నాడు.

ద్విశతం చాక్షోహిణీనాం తత్సహాయాయ ప్రాహిణోత్

తాన్ముమారా నృహాసత్త్వా న్లాజవత్సై రవాకిరన్

వీధీషు యానై శ్చలితా పౌరవృద్ధ పురంద్రయః

వారికి రెండు వందల అక్షోహిణుల సేనలను ఇచ్చి పంపించాడు. వారు బయలు దేరేటప్పుడు చక్కటి వీరతిలకాలు దిద్దుకున్నారు. నగరంలో ఉన్న స్త్రీలందరూ కూడా సౌధాల మీద ఎక్కి ఉన్నారు.

రాజపుత్రులు కవచాలు ధరించి యుద్ధానికి వెడుతూ ఉంటే పై నుంచి పువ్వులు, లాజలు మొదలైన మంగళకర ద్రవ్యాలన్ని విసురుతూ - మీకు విజయం లభించుగాక! అని మంగళహారతులు ఇస్తున్నారు.

ఇప్పుడు వాళ్ళు మహాతీవ్రమైన కోపంతో, యవ్వనమదంతో, పరాక్రమమదంతో బయలుదేరి అమ్మవారి సేనలను ఎదుర్కోడానికి వెడుతున్నారు. సరిగ్గా ఆ సమయంలో ఇలా భండుని యొక్క పుత్రులు వస్తున్నారనే వార్త శక్తి సేనలనుంచి అమ్మవారికి తెలిసింది.

అప్పుడే అమ్మవారి ప్రక్కనే ఉన్న “ఆగతాన్యుద్ధకృత్యాయ బాలా కౌతూహలం దధే” ఇక్కడ మరో పరిపూర్ణమైన మహాశక్తి వస్తోంది. ఆ తల్లి బాలామహాత్రిపురసుందరీదేవి. ఆవిడ అమ్మవారి ప్రక్కన కూర్చుంది. అమ్మవారి హృదయం నుంచి వచ్చింది ఈ తల్లి.

“సమస్తశక్తి చక్రాణాం పూజ్యా విక్రమశాలినీ”

వారాహీ, శ్యామలా మొత్తం శక్తి సేనలందరు కూడా లలితాదేవిని ఎంత గౌరవిస్తారో, ఈ బాలా త్రిపురసుందరిని కూడా అంత గౌరవిస్తారు. అది ఆవిడ గొప్పతనం. దీని అంతర్యం లలితాదేవి ఎంతటిదో, బాలామహాత్రిపురసుందరీ అంతటిది. బాలామహా త్రిపురసుందరిని ఎవరు ఆరాధిస్తారో వారికి లలితాదేవి అనుగ్రహం పరిపూర్ణంగా లభించి

పంచదశిగా, షోడశిగా, మహాషోడశిగా వస్తుంది ఆ తల్లి. ఇవన్నీ ఉపాసనా రహస్యములు. బాలాదేవి యొక్క తత్వాన్ని ఇక్కడ చెప్తున్నారు.

కుమారీ లలితాదేవ్యా స్తస్యా నికటవాసినీ

లలితా సదృశాకారా కుమారీ కోప మాదధే

యా సదా నవవర్ణైవ సర్వవిద్యామహాఖనిః

ఈవిడ యుద్ధం కోసం రాలేదుట. కేవలం అమ్మవారికి ప్రీతి కలిగిస్తూ ఆవిడ దగ్గర కూర్చుంది. అమెను చూస్తుంటేనే అమ్మవారికి ఉత్సాహం. అందుకు ప్రక్కన కూర్చోపెట్టు కుంది. బాల తొమ్మిదేళ్ళ వయస్సున్న అమ్మాయి. ఆవిడ ఆకారం ఎలా ఉందంటే అమ్మ వారిలాగే ఎర్రగా ఉంది. ఆ భండుడి పుత్రులు వస్తున్నారనే వార్త వినగానే ఆ తల్లికి కోపం వచ్చింది. యుగాలు గడిచిపోతున్నా ఆవిడ వయస్సు తొమ్మిదేళ్ళప్రాయమే.

“సర్వవిద్యా మహా ఖనిః”- ఇది గొప్ప విశేషం. ఇక్కడ బాలాత్రిపురసుందరీ మంత్రతత్త్వం చెప్తున్నారు. ఆవిడ సర్వ విద్యలకు ఒక గని వంటిదన్నారు. గనిలో రత్నాలన్నీ ఎలా ఉంటాయో, విద్యలన్నీ ఈవిడలో ఉన్నాయి.

ఎవరైతే బాలాత్రిపురసుందరిని ఉపాసిస్తారో, వారికి సర్వవిద్యలు లభిస్తాయి. పైగా ఈ విద్య బ్రహ్మవిద్య. బాలాత్రిపురసుందరీ సాక్షాత్తు బ్రహ్మవిద్యా స్వరూపిణీ.

మంత్రభాష్యకారులు బాలామహాత్రిపురసుందరీ మంత్రానికి వ్యాఖ్యానం వ్రాశారు. ఆ మంత్రాన్ని సభలో చెప్పరాదుగాని బాలామంత్రం చిత్రంగా ముందు కొంత భాగం వెళ్ళి, వెనక్కి వచ్చేటప్పటికి తిరిగి ఆవృతి అవుతుంది. ఆ మంత్రాన్ని ఆరు అక్షరాలతో కొందరు, తొమ్మిది అక్షరాలతో కొందరూ జపిస్తారు.

ఆ మంత్రానికి అర్థం “అహం బ్రహ్మాస్మి”, “బ్రహ్మైవాహమస్మి” అని చెప్పారు.

మహావాక్యమే ఆ మంత్రం. ఆ తల్లిని నిష్ఠగా ఉపాసన చేస్తే తప్పకుండా బ్రహ్మవిద్యను ప్రదానం చేస్తుంది. ఆ ఆంతర్యం ఇందులో చెప్పబడుతోంది.

బ్రహ్మవిద్యే ఇస్తోందంటే ఇతర విద్యలను ఇస్తుందని వేరే చెప్పనక్కరలేదు. సర్వవిద్యలు కూడా బాలా ఉపాసకులకి తప్పకుండా లభిస్తాయి. బాలావిద్యలోని మూడు కూటాలే లలితలో మూడు కూటాల పదిహేను అక్షరాలుగా విస్తరించింది.

బాలా అంటే చిన్నదని అర్థం కాదు సూక్ష్మమైనది అని అర్థం. బాలాతత్త్వ ఉపాసన అన్ని సంప్రదాయాల్లోనూ కనిపిస్తుంది. బాలాతత్త్వం కొంచెం లోతుగా ఆలోచించాలి.

అమ్మను స్మరిస్తే వచ్చి కూర్చుంటుంది ఆవిడ. ఆ స్పృహతో బాలామహాత్రిపురసుందరికి నమస్కరించాలి. శైవంలో, వైష్ణవంలో, శాక్తేయంలో కూడా బాలాతత్త్వ ఉపాసన ఉంది. వైష్ణవంలో బాలకృష్ణ ఉపాసన.

ఈ బాలకృష్ణ ఉపాసన గురించి సనత్కుమారసంహితలో చాలా విపులంగా గోపాల మంత్రశాస్త్రం అంతా ఉంది. కృష్ణుని బాలుడిగా ఉపాసించడం అందరికీ తెలుసు. బాలకృష్ణుని ఉపాసించడం అంటే పెద్ద కృష్ణుడి కంటే ఆయన చిన్నవాడో లేదా తక్కువ శక్తి ఉన్నవాడో అని కాదు అర్థం. బాలకృష్ణోపాసన అనేది కృష్ణతత్త్వంలో ఎలాంటిదో, బాలాత్రిపురసుందరి ఉపాసన లలితోపాసనలో అలాంటిది. అలాగే శైవంలో బాలశివో పాసన సుబ్రహ్మణ్యోపాసన. సుబ్రహ్మణ్యుడు బాలశివతత్త్వమే. దీనికి ప్రమాణం స్కాందాది పురాణాలలో చక్కగా కనిపిస్తుంది.

కొన్ని రుద్రమంత్రాలలో ధ్యానమూర్తిగా చెప్పిన శివుడు ఆరు ముఖాలతో ఉంటాడని వివరించారు. అది సుబ్రహ్మణ్యతత్త్వం. శూరపద్ముడనే రాక్షసుని సుబ్రహ్మణ్యస్వామి సంహరించడానికి వచ్చినప్పుడు అతని మంత్రుల్లో ఒకడు “సుబ్రహ్మణ్యుడు చిన్న రూపంలో ఉన్న శివుడు” అని చెప్పాడు.

ఈ కథల్లో చెప్పే మాటలన్నీ ఆ దేవతా తత్త్వాన్ని చెప్తాయి. బాలా అంటే చిన్నది అనే అర్థం తీసుకోకూడదు. “బాలః ధారణాపటుః” అని శాస్త్రం చెప్తోంది. బుద్ధి శక్తి గొప్పతనానికి బాలా అనే శబ్దం చెప్పబడుతోంది. బాలా అనేది ధారణాపటుత్వాన్ని తెలియజేస్తుంది. పైగా బాలురు అంటే అందుబాటులోకి వచ్చేవారని అర్థం. చెయ్యి చాచితే చెయ్యిచాచి వచ్చేవారు బాలురే! పరాశక్తి అందుబాటులోకి వచ్చే దివ్యరూపమే బాలాత్రిపురసుందరీ తత్త్వం. అలా అందుబాటులోకి వచ్చే తల్లి ఆవిడ. ఆవిడ అనుగ్రహం లేనిదే శ్రీవిద్య పూర్ణము కాదు.

ఈ తల్లి శ్రీచక్రంలో మధ్యభాగమైన హృదయభాగంలోనే ఉంటుంది. లలితామహాత్రిపురసుందరి యొక్క హృదయశక్తి, ప్రాణశక్తి బాల.

మహారాక్షీ పాదపీఠే నిత్య మాహిత సన్నిధిః

బాలారుణతనుశ్రేణీ శోణవర్ణ వపుర్లతా

ఆ తల్లి ఉదయిస్తున్న బాలసూర్యుని వలె ఎర్రని కాంతులతో ఉంది.

“అరుణకిరణజాలైరంచితాశావకాశా, విద్యుతజప పటీకా పుస్తకాభీతిహస్తా

ఇతర కరవరాధ్యా పుల్లకల్వార సంస్థా, నివసతు హృదిబాలా నిత్యకల్యాణశీలా॥”

తన శరీరం నుండి వెదజల్లబడుతున్న లేత ఎర్రని కాంతులతో దిక్కుల హద్దులన్ని నింపేస్తోంది. ఆ తల్లి పై రెండు చేతుల్లో జపమాల, పుస్తకం, క్రింది రెండు చేతుల్లో అభయహస్తము, వరదహస్తము ధరించింది. కమలాలలో ఒక జాతికి చెందిన కల్వారమనే కమలంలో కూర్చున్న ఆ తల్లి స్వరూపాన్ని చెప్పారు.

“తస్యా బహిశ్చరాః ప్రాణా యా చతుర్థం విలోచనం” లలితాదేవికి బయట తిరిగే ప్రాణం బాలామహాత్రిపురసుందరి అన్నారు. బహిఃప్రాణః అని చెప్పడం ఈవిడ ప్రాణ శక్తిస్వరూపిణి అనే అర్థాన్ని కూడా తెలియజేస్తోంది.

ఈ ప్రాణశక్తికి కూడా ఏ ఆత్మశక్తి మూలమో అవిదే లలితా మహాత్రిపుర సుందరి అని దీని ఆంతర్యం. ఏ మంత్రానికైనా జపవిధానంలో శ్వాసతో కలిపి జపం చెయ్యడం అనే సంప్రదాయం ఉన్నప్పటికీ బాలామంత్ర సిద్ధికి శ్వాసతో బాలామంత్రాన్ని జపించాలి అని ఒక శాస్త్రం ఉంది.

సగర్భజపమంటే శ్వాసతో మంత్రాన్నికలిపి చెయ్యడం. మనలో శ్వాస సరిగ్గా ఉంటేనే శబ్దం సరిగ్గా ఉంటుంది. శ్వాసశక్తిని మంత్రంతో మేళవిం చడం. ఏ మంత్రానైనా సగర్భ జపంగా చెయ్యొచ్చు. బయటకి మంత్రాన్ని ఉచ్చరించకుండా ఉచ్ఛ్వాసతో ఒక ఆవృతి, నిచ్ఛ్వాసతో మరోక ఆవృతి చేస్తూ ఉంటే మనస్సు, శ్వాస రెండూ అందులో కలిసిపోతాయి. ఇది చాలా ఉత్తమం. ఇది శీఘ్రఫలకారి.

‘యా చతుర్థం విలోచనం’ లలితాంబికి మూడు కళ్ళు ఉన్నాయి. ఈ బాల నాల్గవ కన్ను అని చెప్పారు. అంత ప్రేమాత్మకమైన విషయం. నాల్గవ కన్ను అంటే మూడింటిని దాటిన ‘తురీయము’ అనే తత్వాన్ని తెలియచేసేది. కన్ను అంటే చూసేది. తురీయాన్ని తెలియచేసేది. అలాంటి బాలామహాత్రిపురసుందరీదేవి - ఎప్పుడైతే భండపుత్రులు యధాన్నికి వస్తున్నారో అప్పుడు లలితమ్మతో చెప్తోంది.

మాత! ర్భండమహాదైత్యసూనవో యోద్ధుమాగతాః

తై స్సమం యోద్ధ మిచ్ఛామి కుమారిత్వా త్సకౌతుకా

స్ఫుర న్నివచ మే బాహు ర్యుద్ధకందూయ కాంక్షయా

“అమ్మా! భండుడి పుత్రులు యుద్ధానికి వచ్చారు. నాకు చాలా కుతూహలంగా ఉంది. వెళ్ళి వారితో యుద్ధం చేస్తానం”ది. కాని లలితమ్మ ఒప్పుకోలేదు. తన బిడ్డ యుద్ధానికి వెడతానంటే తల్లి ఒప్పుకుంటుందా! “నువ్వు చిన్నపిల్లవి వెళ్లకమ్మా!” అంది. “చిన్నపిల్లలకి

అడుకోవడం కుతుహలంగా ఉంటుందిగా చెప్పు! నేను అడుకోవాలి. నాకు అట కుతూహలం కనుక నన్ను పంపించు” అంది బాల.

క్రీడా మమై షా హంతవ్యా న భవత్యా నివారణైః

అహం హి బాలికా నిత్యం క్రీడనేష్యసురాగిణీ

క్షణం రణక్రీడయా చ ప్రీతిం దాస్యామి చేతసః

వాళ్ళని సంహరించడం నాకు అట. కాబట్టి నువ్వు ఆపకు. అయితే అడుకుంటావా! అంటే పిల్లలకి అట ఉత్సాహం కదా! అంది. నేను బాలికను కనుక అటల్లో నాకు అనురాగం ఎక్కువ. కాబట్టి క్షణకాలం యుద్ధం అనే అట అడుకోవడానికి నాకు ఆవకాశం ఇవ్వు! అన్నది. అప్పుడు లలితాదేవి వాత్సల్యంతో అన్నది

“వత్సే! త్వమతిమృద్వంగీ నవవర్షా నవక్రమా”

“నీది చాలా మొత్తని ఒళ్ళమ్మా! నువ్వు సుకుమారివి. నీ వయస్సు తొమ్మిది సంవత్సరాలే. నువ్వెప్పుడూ యుద్ధం చెయ్యలేదు. పైగా నువ్వు యుద్ధం కోసం.. అని నేను అనుకోలేదు.

యుద్ధం చెయ్యడానికి శ్యామలాదేవి, వారాహీదేవిలు ఇంకా వారి పరివారాలు ఉన్నాయి. నాకు ఆనందం కలిగించడానికే నువ్వు ఉన్నావు! అంతేకాని యుద్ధానికి నువ్వు వెళ్ల కూడదమ్మా!”

సవీనాయుధశిక్షా చ కుమారీ త్వం మమైకికా

త్వాం వినా క్షణమాత్రం మే న నిశ్వాసః ప్రవర్తతే

నువ్వు నాకు ఒక్కదానివే. అందరూ లలితమ్మను ఆధారం అంటే తల్లి నువ్వే నాకు ఆధారం అంటోంది బాలతో.

బాలాతత్త్వం ఎంత గొప్ప తత్త్వమో తెలియజేస్తున్నారు. నువ్వు లేకపోతే క్షణకాలం కూడా నేను ఊపిరి తియ్యలేను అంటోంది లలితమ్మ. ఏమిటీ ఈ రహస్యం! అక్కడే చెప్పబడుతోంది ప్రాణశక్తి అనే ఆంతర్యం.

మమోచ్చసి త మేవాసి న త్వం యాహి మహాహవమ్

దండినీ మంత్రిణీ చైవ శక్తయోఽన్యాస్తు కోటిశః

ఇతి శ్రీలలితాదేవ్యా నిరుద్ధాపి కుమారికా

మళ్ళీ చెప్తున్నాను. నా ఉచ్చాసమే నీవు! ఇది భయంకరమైన యుద్ధం. వెళ్ళొదమ్మా! దండినీ, మంత్రిణీ మొదలైన కోట్లాది సేనానాయకలు మనకు ఉన్నారు” అని ఆపినా ఆగలేదు.

“నేను వెళ్ళి తీరతాన”ని మరీ అల్లరి పెడితే తన దగ్గర ఉన్న కవచాన్నే తీసి ఇచ్చింది. అంటే- దీపం నుంచి దీపం వెలిగించినట్లు అమ్మవారు తన కవచం నుంచి మరో కవచాన్ని తీసి ఇచ్చారు.

స్వకీయ కవచాదేక మాచ్ఛిద్య కవచం దదౌ

స్వాయుధేభ్యశ్చాయుధాని వితీర్య విససర్జ తామ్

బాల చేతిలో ఉన్న వరద, అభయ హస్తాలతో యుద్ధం ఏలా చేస్తుందని అమ్మ తన నుంచి ధనుస్సు, బాణం ఇత్యాది ఆయుధాలు తీసి ఇచ్చారు. శ్యామలా, వారాహీలకు యుద్ధం కోసం రథాలు ఇచ్చింది. కాని బాలను యుద్ధం కోసం సృష్టించలేదు కనుక ఇంతవరకూ ఆవిడకి రథంలేదు. ఇప్పుడు ఆవిడకి కర్ణి రథమనే ఒక రథాన్ని ఇచ్చింది.

కర్ణిరథం మహారాజ్ఞీ చాపదందా త్సముత్థితమ్

హంసయుగ్యశతైర్ముక్త మారురోహ కుమారికా

తన చెరకు విల్లులోంచి ఈ రథాన్ని తీసింది. ఈ రథం లాగడానికి వంద హంసలు గుర్రాల వలె ఏర్పాటు చేసింది. పైన చెప్పుకున్న ప్రాణశక్తియే ఇక్కడ హంసలుగా కనిపిస్తోంది. వెన్ను దండమే చాపము. ఉచ్చాస, నిచ్ఛాసలకు హంసలని పేరు. హంస వాహినీ సరస్వతి. “ప్రాణశక్తిః సరస్వతీ” అని వేదమంత్రం. అటు ఇటు ప్రసరిస్తుంది కనుక ‘ప్రసరణమే’ సరణం. సరణ శక్తే సరస్వతి. పైగా శబ్దాలు, స్వరాలు, అక్షరాలు, జ్ఞానం అంతా ఈ శ్వాసమీదే ఆధారపడి ఉంటుంది. ఈ శ్వాసలో సంచరించే చైతన్యమే సరస్వతి. ఈ శ్వాసే హంస కనుక హంసవాహినీ సరస్వతీ. ఇలా ప్రతి దేవతా వాహనానికి, రూపానికి, రంగుకి, ఆయుధానికి మర్మాలున్నాయి. భారతీయులు విగ్రహారాధకులు కారు తత్త్వా రాధకులు. ఆ విగ్రహం ద్వారా ఒక తత్త్వాన్ని ఆరాధిస్తున్నారు. హంసవాహినీ సరస్వతి అంటే శ్వాసను అధిష్టించిన ప్రాణశక్తి స్వరూపం అని అర్థం. ఈవిడ సర్వావిద్యాస్వరూపిణి, ప్రాణస్వరూపిణి కనుకనే వంద హంసల రథం.

తస్యాం రణప్రవృత్తాయాం పేరుః కిన్నరయోషితః

దేవీభుజాస్వదానాని సర్వపర్వస్థదేవతాః

బద్ధాంజలిపుటా నేముః ప్రయుక్తాశీః పరమృరా

దేవతలందరూ అమ్మవారి ప్రక్కన కూర్చున్న అద్భుత బాలిక అనుకున్నారు గానీ, ఆవిడ యుద్ధానికి వెడుతుంటే వారంతా ఆశ్చర్యపోయి నమస్కారం చేస్తున్నారు. కిన్నెరలు

మొదలైనవారంతా బాలాంబికను గానం చేసున్నారు. ఆవిడ అమ్మవారి దగ్గర్నించి వస్తూ రథాన్ని ఎక్కబోతుంటే ఆ ఆవరణలో ఉన్న దేవతలందరూ లేచి నిలబడి రెండు చేతులు శిరసున దోయిలించి “ఈమెకు జయం కలుగుగాక!” అని అంటున్నారు.

దీనిలో ఉన్న భావం అమ్మవారు సర్వశక్తులచేత ఎంత ఆరాధింపబడుతున్నారో బాలా మహాత్రిపురసుందరీదేవి కూడా అంతగా ఆరాధింపబడుతోందని చెప్పడం. మొత్తం ఈ నవావరణ దేవతలందరూ కూడా ఈ బాలాంబికకు నమస్కారం చేస్తుంటే

తాళి: ప్రణమ్యమానా సా చక్రరాజరథోత్తమాత్

చక్రరాజం రథం నుంచి దిగి తిన్నగా తనకు కేటాయించిన రథం మీద కూర్చుంది. బాలాదేవి ధనుస్సు పట్టుకుని ప్రత్యేకమైన తన రథంపై కూర్చోగానే వెంటనే వారాహీ, శ్యామలా పరిగెత్తుకు వచ్చి, “అమ్మా! నువ్వు యుద్ధానికి బయలుదేరావేమిటమ్మా! మా మీద లలితాదేవికి కోపంగాని వచ్చిందా? నిన్ను యుద్ధానికి పంపడం ఏమిటి? నువ్వు, ఆవిడ యుద్ధానికి వెళ్ళకూడదు. మేమున్నాం!. మేం చూసుకుంటాం! నువ్వు వచ్చావంటే - ఇందాక పొరపాటున వెనుక నుంచి జరిగిన దాడిని మేం గమనించలేకపోయినందుకు అమ్మవారు మమ్మల్ని శంకించిందా! కోపం వచ్చిందా!” అని అడిగారు.

కిం భర్తృదారికే! యుద్ధే వ్యవసాయః కృతస్తయా

అకాండే కిం మహారాజ్ఞా ప్రేషితాసి రణం ప్రతి

భర్తృదారికే అంటే మహారాణి. ఆ బాలాంబికతో “ఓ! మహారాణీ! నువ్వు ఎందుకమ్మా యుద్ధానికి సిద్ధపడ్డావు! ఉన్నట్టుండి ఆ తల్లి నిన్ను యుద్ధానికి ఎందుకు ప్రేరేపించింది!”

తదేతదుచితం నైవ వర్తమానేపి సైనికే

త్వం మూర్తిం జీవితమసి శ్రీదేవ్యా బాలికే! యతః

“ఇంతమంది మేము ఉండగా నువ్వు ఎందుకు బయలుదేరావు! అమ్మవారి యొక్క జీవితం మూర్తిభవిస్తే నువ్వు” అని చెప్తున్నారు.

‘జీవితం’ అనగా ప్రాణశక్తి. ఆ ప్రాణశక్తివి నువ్వు!

నివర్తస్వ రణోత్సాహాత్ ప్రణామస్తే విధీయతే

ఇతి తాభ్యాం నిరుద్ధాపి ప్రాచల ద్భృథనిశ్చయా

అత్యంతవిస్మయావిష్టే మంత్రిణీ దండనాయకే

సహైవ తస్యా రక్షార్థం చేలతుః పార్శ్వయో ర్షయోః

“రెండు చేతులు ఎత్తి నీకు దండం పెడుతున్నాం తల్లీ! యుద్ధానికి రాకమ్మా!” అని

వారు వేడుకుంటున్నా వినకుండా ఈ తల్లి రథాన్ని ముందుకు కదిలించి వెళ్ళిపోతోంది. అలా ఆవిడ కదులుతుంటే చేసేదేంలేక శ్యామలా, వారాహీలు అమ్మ రథానికి వెనకాల బయలుదేరారు. ఉత్సాహం కొద్దీ బయలుదేరింది గానీ ఆ రాక్షసులను ఈ సుకుమారి ఏం ఎదుర్కొనగలదని అనుకున్నారు.

అథాగ్వావరణద్వారా త్తాభ్యా మనుగతా సతీ

అత్యంత విస్మితా దైత్యకుమారా నవవర్షిణీం

క్రమంగా బాలారథం వహ్నిప్రాకారంలోని ద్వారాన్ని దాటి బయలుదేరగా వెనకాలే అనుసరిస్తున్న దండినీ, మంత్రిణీ దేవతలతో పాటు వారిని అనుసరిస్తూ శక్తి సేనలన్ని బయలుదేరాయి. వీరికి ఎదురుగా ముప్పైమంది భండపుత్రులు, వారి వెనకాల కొన్ని వందల అక్షౌహిణీ సేనలతో రాక్షససేనలు వస్తున్నారు. అప్పుడు వారిని ఎదుర్కోడానికి సిద్ధపడింది నవవర్షిణైన బాలిక.

ఈవిడని చూసి భండపుత్రులు ఆశ్చర్యపోయారు, అవమానపడ్డారు. అయ్యో స్త్రీని ఎదుర్కోవడమే వీరత్వానికి సిగ్గుచేటు అనుకుంటే ఇప్పుడు ఈ పిల్ల వచ్చిందే అనుకున్నారు.

కర్ణిరథస్థా మాలోక్య కిరంతీం శరమండలమ్

క్షణే క్షణే బాలికయా క్రియమాణం మహారణం

ఆవిడ రాగానే ధనస్సుని ఎక్కుపెట్టి బాణాలు వేస్తోంది. పెట్టింది ఒక్క బాణమే గానీ వేల కొలదీ బాణాలు వస్తున్నాయి.

క్షణక్షణానికి ఆవిడ యుద్ధ ప్రతాపాన్ని చూస్తుంటే ఇంత చిన్నపిల్ల ఇంత ప్రతాపాన్ని చూపిస్తోందని శక్తి సేనలు ఆశ్చర్యపడి నిశ్చేష్టులైపోయారు.

మంత్రిణీ, దండిణీ దేవతలు ఆవిడకి సహాయం చేద్దామని బాణాలు ఎక్కుపెట్టి సిద్ధంగా ఉన్నవారు, ఈవిడ ప్రతాపాన్ని చూసి పట్టుకున్న ధనస్సులు ప్రక్కన పెట్టి, “మా సాయం ఈవిడకి అక్కర్లేద”ని నమస్కారం చేస్తూ ఈ యుద్ధం చేస్తున్న అందాల బాలికను చూస్తూ కూర్చున్నారు.

మంత్రిణీదండనాథే విస్మయేన రణత్యజౌ

ప్రేక్షకత్వ మనుప్రాప్తే తూష్టిమేవ బభూవతుః

బాలాదేవి వస్తే అంతా తానే చూసుకోగలదని ఇక్కడి భావం. ఇక్కడ ఈ తల్లి ఏలా భాసిస్తోందంటే

సర్వేషాం దైత్యపుత్రాణా మేకరూపా కుమారికా

ప్రత్యేకభిన్నా దదృశే బిష్ణుమాలేవ భాస్వతః

ముష్ణై మంది రాక్షసపుత్రులకి ఒక్క బాల బింబమాలి వలె ముష్ణైరూపాలతో కనిపించింది. బింబమాలి అంటే సూర్యుడు. ఒక్క సూర్యుడు అనేకమందికి అనేకంలా కనిపించినట్లుగా ఒక్క బాలాంబిక అనేకమందికి అనేక విధాలుగా గోచరించింది. ఇదే భీష్మపితామహుడు భాగవతంలో చెప్తు 'ఒక సూర్యుండు సమస్త జీవులకు తానొక్కక్కడై తోచు పోలిక' అంటాడు.

అక్కడ ఏ పరతత్త్వం గురించి చెప్పాడో ఆ పరతత్త్వమే ఇక్కడ బాలాంబికగా గోచరిస్తోంది.

సాయకై రగ్నిచూడాల్లె స్తేషాం మర్మాణి భిందతీ

ఆ తల్లి ఆశ్చర్యకరంగా అగ్ని జ్వాలలు వెదజల్లుతున్న బాణాల్ని ప్రయోగిస్తుంటే దండనాథ, మంత్రిణీ ఆనందం పట్టలేక 'సాధు సాధు' అంటున్నారు.

ఆవిడ వేస్తున్న ఒక్కొక్క అస్త్రాన్ని చూస్తూ ప్రశంసా వాక్యాలు చెప్తున్నారు.

సాధువాదై ర్భహువిధై ర్మంత్రిణీ దండనాథయోః

అర్చమానాం రణం చక్రే లఘుహస్తా కుమారికా

అలా వారందరి చేతా పూజింపబడుతూ అవలీలగా ఏ అస్త్రం వ్యర్థం కాకుండా అసురసేనలను గడగడలాడిస్తున్నది తల్లి.

అస్త్రప్రత్యస్త్రమోక్షేణ తాం త్వర్వానపి భిందతీ

రక్తోత్పలమివ క్రోధసంరక్తం బిభ్రతీ ముఖమ్

అలా రాక్షసులు వేస్తున్న ప్రతి అస్త్రానికి ప్రత్యస్త్రం వేస్తూ, క్రమంగా కోపంతో నారాయణా స్త్రాన్ని వేసి - భండపుత్రులు తోడు తెచ్చుకున్న రెండు వందల అక్షౌహిణి సేనలను ఒకేసారి భస్మం చెయ్యగానే దేవతలు ఆశ్చర్యపోయారు.

ఆ వీర సౌందర్యాకృతి ఎలా ఉందంటే

అకృష్టగురుధన్వాన స్తేఽపత న్నేకహేలయా

తతః కలకలే జాతే శక్తీనాం చ దివౌకసామ్

ఒక్కసారి మందహాసం చేసింది. ఇక మిగిలింది ముష్ణైమంది మాత్రమే. అప్పుడు ఒక్కసారిగా సంకల్పించుకుని ధనుస్సు తీసుకుని ఆ వింటినారి సాగదీసి అర్ధచంద్ర ఆకారంలో ఉన్న బాణం పెట్టి లాఘవంగా విడిచిపెట్టింది.

సామవేదం షణ్ముఖశర్మ

త్రింశతా త్రింశతం భణ్ణపుత్రాణా మాహతం శిరః

ఇతి భణ్ణస్య పుత్రేషు ప్రాప్తేషు యమసాదనమ్

అత్యస్తవిస్మయావిష్టా వవర్షః పుష్ప మభ్రగాః

ఆ ఒక్క బాణమే ముప్పై బాణాలుగా మారి తిన్నగా వెళ్ళి ఆ భండ పుత్రుల యొక్క ముప్పై తలకాయలను చేధించగా వారు మరణించారు. అప్పుడు దేవతలందరూ జయ జయధ్వనాలు పలుకుతున్నారు. దండినీ, మంత్రీణీ దేవతలు యుద్ధం చేస్తే కలిగిన ఆశ్చర్యం కంటే ఇంత నవకోమలాంగి ఐన బాలిక ఇంత గొప్ప యుద్ధం చెయ్యడం చాలా విస్మయాన్ని కలిగించిందన్నారు. దేవజాతులందరూ ఆకాశం నుంచి అమ్మవారి పై కుసుమవృష్టి కురిపించారు. వారాహీ, శ్యామలలు వారి రథాలనుంచి దిగి ఆనందం తట్టుకోలేక బాలాంబికను గట్టిగా ఆలింగనం చేసుకున్నారు.

“మన్రిణీదణ్ణనాథాభ్యా మాలింగ్యత భృశం ముదా”

శక్తిసేనలన్నీ కూడా “బాలామహాత్రిపురసుందరికీ జై” అని జయజయ ధ్వనాలు చేస్తూ నృత్యాలు చేస్తున్నారు.

ఈ విధంగా తల్లి అద్భుతమైన పరాక్రమాన్ని చూపించగానే ఆమెను దగ్గరుండి వారాహి, శ్యామలలు చెయ్యి పట్టుకుని తిన్నగా శ్రీచక్రం దగ్గరకు తీసుకువచ్చి, మొత్తం తొమ్మిది పర్వాలు ఎక్కించి అమ్మవారి దగ్గర పెట్టి “అమ్మా! మీ అమ్మాయి ఎంత బాగా యుద్ధం చేసిందంటే, “అవన్నీ నేను వింటూనే ఉన్నాను” అంది.

బాలామహాత్రిపురసుందరి ఒక్కొక్క బాణం వేస్తుంటే ఆ విషయం లలితాదేవికి ఎప్పటి కప్పుడు చేరిపోయేది. ఆమె వింటూ ఆనందించేది. దగ్గరలో ధనుస్సు పట్టుకొని నిల్చున్న ఆ బాలాంబికను చూసి లలితామహాత్రిపురసుందరి దగ్గరకు తీసుకుని ఒళ్ళో పెట్టుకుని

సింహాసన స్థితాం దేవీం దృష్ట్వా నేము స్మయాన్వితాః

అంకే పుత్రీం సమారోప్య స్పృశన్తీ పాణినా వపుః

మూర్ఛ్ఛపాఘ్రాయ సా దేవీ హృష్టా బాలాం వ్యముంచత

చేత్తో మొత్తం నిమిరి ఆ తలని ముద్దుపెట్టుకుంది. లలితాంబ భండపుత్రులతో బాలాదేవి యుద్ధానికి బయలుదేరినప్పుడు ముచ్చటపడింది. యుద్ధం చేస్తున్నప్పుడు మురిసిపోయింది. జయించినప్పుడు ఆనందపడింది. అందుకే ‘భండపుత్రవధోద్యుక్త బాలావిక్రమనందితా’ ఈ ఒక్క లలితానామంతో కథంతా చెప్పబడింది.

ఈ బాలా ఉపాసన శీఘ్రఫలకారిణి. బాలాత్రిపురసుందరి ఉపాసన చేసేవాళ్ల ఇంట్లో ఆ తల్లి తిరుగుతుంది. చాలా మందికి అది అనుభవం కూడా.

అవిద్యావృత్తులే భండపుత్రులు-అనే తత్వార్థం. ఆ వృత్తుల్ని నశింపజేసే జ్ఞాన స్వరూపిణి బాల.

ఎప్పుడైతే కొడుకులు మరణించారో భండాసురుడు -

హా పుత్రా! హా గుణోదారా! హా మదేకపరాయణాః!

హా మన్నేత్రసుధాపూరా! హా మత్కులవివర్ధనాః!

ఓ! కొడుకుల్లారా! ఉత్తమ గుణ సంపన్నులారా! అన్నాడు. ఎవడి కొడుకు వాడికి అంతే! ఓ పితృభక్తి పరాయణులారా! నా కళ్ళకు అమృతంలా ఉంటూ నా కులాన్ని వృద్ధిచేసే వారు మీరు. దేవతలందరిని కూడా అల్లల్లాడించేవారు ఆఖరికి ఒక చిన్ని బాలిక చేతిలో దెబ్బతినేసారే!

కథ మేకపదే దుష్టా వనితా సంగరేఽవధీత్

మమ నష్టాని సౌఖ్యాని మమ నష్టాః కులశ్రియః

ఆ దుష్టవనిత ఎవరో ఒకేసారి 30 మందిని చంపేసిందిట! నావన్నీ నష్టమైపోయాయి! నా సంపదలు పోయాయి! ఇంకేముంది!

ఇతఃపరం కదా వీక్ష్యే సహసాని ముఖాని వః

మీ ముఖం మళ్ళీ చూడలేను కదా! అని ఏడుస్తూ మూర్ఛపోయాడు భండాసురుడు. అప్పుడు విశ్రుకుడు, విషంగుడు అన్నగారి ముఖం మీద నీరు జల్లి లేపి కూర్చోపెట్టి ఓదార్చారు. ప్రకృత పారిపోయివచ్చిన కుటీలాక్షుడు ఉన్నాడు. వాడు కూడా ధైర్యం చెప్తున్నాడు. విశుక్రుడు అంటున్నాడు.

దేవ! కిం ప్రాకృత ఇవ ప్రాప్త శ్శోకస్య వశ్యతాం

మీరు సామాన్యులుకారే - ఒక పామరుడిలా ఎందుకు ఏడుస్తున్నారు? ఇలాంటివి రాజులకు సాధారణమే. యుద్ధంలో మరణించినవారు అద్భుతంగా వీరస్వర్గాన్ని చేరు కుంటారు. ఇది యుద్ధధర్మం. కనుక పోయారని బాధపడకు.

ధర్మపాణింధమః పంథా వీరాణా మేష శాశ్వతః

కనుక దుఃఖపడకుండా చెయ్యవలసిన కర్తవ్యం చూడు.

దుఃఖం కర్తవ్యాన్ని పొగోడుతుంది కనుక పుత్రశోకం నుంచి బయటకురావయ్యా! అని అనగానే శోకాన్ని క్రోధంగా మార్చుకున్నాడు భండాసురుడు.

భణ్డేన చండకాలాగ్ని సదృశః క్రోధ ఆదధే

వెంటనే క్రోధంతో ఖడ్గం తీసి, 'వెళ్ళి ఆ లలితాదేవి ఎవరో నరికేస్తా!' అన్నాడు.

శకలీకృత్య సమరే శమం ప్రాప్స్వామి బన్ధుభిః

ఇదానీమేవ తాం దుష్టాం ఖడ్గే నానేన ఖండశః

అప్పుడు వారు, 'తొందరపడకు! మేం ఉండగా నువ్వు వెళ్ళవద్దు!' అన్నారు. అంటే అర్థం 'మా అందరి పనయ్యాకే నీపనయ్యా' అని చెప్పడం.

అన్మాభి స్సబలైర్యుక్తా రణోత్సాహో విధీయతే

భవ దాజ్ఞాబలం ప్రాప్య సమస్తం భువనం హఠాత్

విమర్దయితు మీశాస్మ కిము తాం ముగ్ధభామినీం

"నువ్వు ఆజ్ఞాపించు! ముజ్జగాలను ముద్ద చేసేయ్యగలం. ఆ ఒక్క స్త్రీ ఏం చెయ్యగలదు!" అన్నారు.

ఎంతైనా పొగరు పోదుకదా! అది పోయే వరకూ అలాగే ఉంటుంది.

వినాశకాలే విపరీత బుద్ధిః.

కిం శోషయామ స్సప్తాభీ స్థక్షయామోఽథవా గిరీన్

చెప్పు! ఏం చెయ్యమంటావో! ఏడు సముద్రాలను ఎండగట్టమంటావా!

లేక కొండల్ని మింగమంటావా!

అధరోత్తర మేవైత త్రైలోక్యం కరవామ వ

లేక మళ్ళీ ముల్లోకాల్ని ముద్ద చెయ్యమంటావా! చెప్పు అనగానే కూర్చున్నాడు భండాసురుడు.

మహాగణపతి ఆవిర్భావం, విఘ్నశిలాయంత్ర నాశనం,

శత్రుసేనలపై గణపతి విజృంభణ:

విశుక్రుడు మహామాయావి. వీరందరూ గొప్ప తామసక ఉపాసకులు. భండాసురుడు విశుక్రుని పిలిచి

విశుక్ర! భవతా గత్వా మాయాంతర్హితవర్షణా

జయవిఘ్న మహాయంత్రం కర్తవ్యం కటకే ద్విషాం

నీ మాయతో ఎవ్వరికి కనపడకుండా వెళ్ళి ఒక విఘ్నకారకమైన శక్తిని ప్రయోగించ మన్నాడు. ఇప్పుడు నేరుగా యుద్ధం కాకుండా మంత్ర ప్రయోగాలు చెయ్యమన్నాడు. వెంటనే వాడు సిద్ధపడి దానికి సంబంధించి ఒక అద్భుతమైన ప్రయోగాన్ని చెయ్యబో

తున్నాడు. ముందుగా వెళ్ళి శక్తి సేనలు ఎలా ఉన్నారో పరిశీలించాడు. వహ్నిప్రాకారం ఎలా ఉందో చూసాడు. దాని చుట్టూ తిరిగాడు కానీ వెళ్ళే మార్గం కనిపించలేదు. ఆలోచించి క్రమంగా యంత్రాన్ని తయారుచెయ్యడం మొదలుపెట్టాడు.

గవ్యూతిమాత్రకాయామే తత్సమానప్రవిస్తరే

నాలు మైళ్ళని గవ్యూతి అంటారు. నాలుగుమైళ్ళ పొడవు. నాలుగుమైళ్ళ వెడల్పు ఉన్న ఒక రాతిని తీసుకుని దానిలో యంత్రాన్ని చెక్కాడు. ఇది ఒక క్షుద్రమైన, ఇతరులను హింసించే లక్షణం కలిగినది. దాన్ని తయారు చేసి దాని మీద లిఖిస్తున్నాడు.

అష్టదిక్ష్య స్తతూలేన సంహారాక్షరమౌశినా

మంత్రం అనగానే అందులో రేఖలు, వృతాలు, బీజాక్షరాలు కొన్ని రాయడం జరుగుతుంది. ఈ బీజాక్షరాల వల్ల, రేఖానిర్మాణం వల్ల, యంత్రనిర్మాణం వల్ల తాను ఏ శక్తిని అనుకున్నాడో ఆ శక్తి ఆవహింపబడింది. ఒక్కొక్క శక్తి ఆవహింపబడడానికి ఒక్కొక్క రకమైన ప్రక్రియ ఉంటుంది. ఉదాహరణకి ఒకే విద్యుచ్ఛక్తి మనకి కావాలన్నా శబ్దంలో కావాలంటే శబ్దాన్ని గ్రహించే పరికరం తయారు చేసుకోవాలి.

కాంతి కావాలంటే కాంతి గ్రహించే పరికరం చేసుకోవాలి. అలాగే ఒకే ఈశ్వర శక్తి ఉన్నప్పటికీ వివిధ ప్రయోజనాలు సంపాదించడానికి వివిధ యంత్రాలు తయారు చేసుకోవాలి. అప్పుడు ఆ యంత్రాల ద్వారా ఆ శక్తి ఆ విధంగా వ్యక్తమవుతుంది. ఇది మంత్ర విజ్ఞానం, యంత్ర విజ్ఞానం, దేవతా విజ్ఞానం. ఈ మూడు విజ్ఞానాలతో కూడినదే హిందూమతం. ఈ విజ్ఞానం హిందూమతానికి తప్ప దేనికి లేదు. ఈ దేవతల్లో కూడా క్షుద్రము, ఉన్నతము ఇత్యాదులుంటాయి. వాటి ప్రయోజనం బట్టి అది ఉత్తమమా, అధమమా అని నిర్ణయించబడుతుంది.

విశుక్రుడు విఘ్నేశ్వర యంత్రాన్ని తయారుచేసి విఘ్నేశ్వర శక్తులన్నిటినీ యంత్రంలో ఆవహింపజేస్తున్నాడు. ఆ శిలాపట్టంలో వాటిని ఆకర్షించే విధంగా యంత్రాన్ని లిఖిస్తున్నాడు. ఎనిమిది దిక్కులలో ఎనిమిది శూలాలు పెట్టి సంహార అక్షరాలని పైన వ్రాసాడు.

అలసా కృపణా దీనా నిద్రా తంద్రా ప్రమీలికా

క్షీబా చ నిరహంకారా ఇత్యష్టౌ దేవతా స్మృతాః

అలస, కృపణ, దీన, నిద్ర, తంద్ర, ప్రమీలిక, క్షీబ, నిరహంకార అని ఎనిమిది దేవతలు. ఎనిమిది మంది దేవతలు ఎనిమిది భావాలు. దేవతాతత్వాన్ని చెప్పేటప్పుడు ఒక్కొక్క భావానికి ఒక్కొక్క అధిదేవత ఉంటారు. అది ఏ భావమైనా కావచ్చు. వీళ్ళని వైదికభాషలో

అభిమానదేవతలంటారు. వీరు విఘ్నం కలిగించే విఘ్నదేవతలు.

కృపణ అంటే దరిద్రం అని ఒక అర్థం. నాకేం ఉంది నేనేం చెయ్యగలను అనుకోవడం. విజయం కలగకుండా ఏవేవి అడ్డుకుంటాయో ఆ భావాలు ఇక్కడ తెలియజేస్తున్నారు. యంత్రమా! మంత్రమా! తంత్రమా! అనేది ప్రకృత పెడితే సాధన కోసం దీనిని భావించాలి. ఇవన్నీ పిల్లలు కూడా తెలుసుకోవల్సిన అంశాలు. భవిష్యత్తులో చక్కని ఎదుగుదలని, కార్యసిద్ధిని, విజయాన్ని అడ్డుకునే శక్తులు ఇవి.

షడ్దోషాః పురుషేణేహ హతవ్యా భూతిమిచ్ఛతా

నిద్రా తంద్రా భయం క్రోధం ఆలస్యం దీర్ఘసూత్రతా (విదుర నీతి)

ఎవరికైతే ఐశ్వర్యం, విజయం కావాలో వారు ఈ ఆరు దోషాలు వదలి పెట్టాలి. అలస అంటే బద్ధకం. నిద్ర విడిచిపెట్టాలి. తంద్రా కునికపాటు. ఏది చెయ్యాలన్నా, ముందుకు అడుగేయాలన్నా భయమే.

అలాంటి భయం వల్ల కూడా విజయం రాదు. క్రోధం - కోపం వల్ల పనిజరుగదు. క్రోధం ఉన్నవాడు విజయం సాధించలేడు. సహనం ఉండాలి. ఆలస్యం అనగా బద్ధకం, దీనా అంటే బేలతనం. నేను చెయ్యగలననే నమ్మకం లేకపోవడం. అదే ఆత్మవిశ్వాస రాహిత్యం.

దీర్ఘసూత్రత అంటే వాయిదాలు వేసుకుంటూ వెళ్ళడం. ప్రమీలికా...

అంటే ముదుచు కొనుట అని ప్రధానమైన అర్థం. ముదుచుకొనుట అంటే కళ్ళు మూసుకోవడమే కాకుండా బుద్ధికి ముకుళత్వం, సంకుచితత్వం ఉంటే అది ప్రమాదం. క్షీణా అంటే నపుంసకత్వమని చెప్పబడుతోంది. సరిగ్గా స్పందించలేకపోవడం. దేనికి ఎలా స్పందించాలో అలా స్పందించకపోవడం. నిరంహంకార-అహంకారం లేకపోవడం. అహంకారం లేకపోవడం చాలా సుగుణమని చెప్తూ, ఇప్పుడది దుర్గుణం అంటున్నారే అంటే ప్రతీ భావానికి రెండు అర్థాలుంటాయని గ్రహించాలి. వేదాంతం కూడా బద్ధకంగా మారిపోతున్న ప్రమాదకరమైన పరిస్థితులున్నాయి.

అహంకారం ఎంత ప్రమాదమో అహంకారం లేకపోవడం కూడా అంత ప్రమాదం. నేను చెయ్యగలననే స్ఫురణ లేకపోతే ఏమీ చెయ్యలేరు. కార్యానికి నేను అనే భావన కావాలి. ఇది అర్థం కాక, నేను అనేది విడిచిపెట్టు అంటే, ముందుగా వచ్చేవి ప్రతికూల ధోరణులే. నేను అనే పొగరు వేరు, ఇక్కడ నేను చెయ్యగలననే ఆత్మవిశ్వాసం లేకపోతే చాలా ప్రమాదం. భారతీయ సంస్కృతి కేవలం సూక్తులు చెప్తూ కూర్చోలేదు. దాన్ని

ఎలా వినియోగించాలో స్పష్టంగా చెప్పిన మతం మన హిందూమతం.

నువ్వెళ్ళి ఒక పని చెయ్యమంటే, “నేను చెయ్యగలనా? నా వల్ల అంత కాదులెండీ” అని అనేవారు విజయం సాధించలేరు. ఈ దుర్గుణమే ఇక్కడ ‘నిరహంకారం’.

ఈ పై ఎనిమిదింటికి కూడా దేవతలుంటారు. వాళ్ళని విశుక్రుడు లాగాడు.

ఈ భావాలన్నీ ప్రకృతిలో ఉన్నవే ఎక్కడ నుంచో క్రొత్తగా రావు. మనలో ఏ భావాలున్నాయో, ప్రకృతిలో అవే భావాలున్నాయి. కాని ప్రకృతిలో ఉన్న ఆ భావాన్ని కేంద్రీకృతం చేసి లాగితే అది దేవతవుతుంది. ఆ కేంద్రీకృత క్రియనే మంత్రం, జపం, యంత్రం అంటారు. కేంద్రీకృతమైన శక్తి బాగా పనిచేస్తుంది. ప్రకృతిలోనే ఉంది కానీ ఇక్కడ బాగా పని చేస్తుంది. ఎలాగంటే సూర్యకాంతి అంతటా వ్యాపిస్తున్నప్పటికీ ఎండలో కాగితం పెడితే తగలబెట్టదు. కానీ భూతద్దం పెడితే ఆ సూర్యకాంతి భూతద్దంలోంచి వెళ్ళి కాగితాన్ని తగలపెడుతుంది. ఇక్కడ తగలబెట్టింది భూతద్దమా? సూర్యకాంతా? సూర్య కాంతే. ఆ సూర్యకాంతే తగలబెట్టగలిగితే ముందు ఎందుకు తగలబెట్టలేదు? ఈ భూతద్దాన్ని నీడలో పెడితే ఏం చెయ్యలేదు.

సూర్యకాంతి భూతద్దం ద్వారా కేంద్రీకృతం చెయ్యబడి దీన్ని తగలబెట్టింది. అలాగే సృష్టిలో ఉన్న భావాలని మంత్ర, యంత్ర, జపముల ద్వారా కేంద్రీకృతం చేస్తే దేవతయై రక్షించడమో, శిక్షించడమో చేస్తుంది.

వాడు ఆ ఎనిమిది మంది దేవతల్ని ఆవాహనం చేసి వారిని స్థిరం చెయ్యడానికి ఆరాధన చేసి వాటికి ఇష్టమైనవి చేసాడు. అలాంటి వాటికి భయంకరమైన ఆహారాలే నివేదనలుగా ఉంటాయి.

పూజాం విధాయ యంత్రస్య బలిభి శ్చాగలాదిభిః

మేక బలి మైదలైన బలులు ఇచ్చి, ఆ యంత్రాన్ని చక్కగా మోసి పైకి తీసుకుని, పై నుంచి ఆ ప్రాకారం లోపల పడేలా విసిరాడు.

క్షిప్త ముల్లంఘ్య వరణం పపాత కటకాంతరే

‘కటకాంతరే’ అంటే వహ్నిప్రాకారం లోపల భాగంలో ఈ యంత్రం విసిరాడు.

అది క్రమంగా వెళ్ళి శక్తి సేనల దగ్గర పడింది. ఎక్కడ పడిందో, ఏలా పడిందో ఎవ్వరికీ తెలియలేదు. కాని పడిన యంత్రం పనిచెయ్యడం మొదలెట్టింది. అప్పటి వరకు ఎంతో ఉత్సాహంగా ఉన్న శక్తిసేనలన్నీ ఒక్కసారి నిరుత్సాహపడ్డాయి.

ఆ నిరుత్సాహస్థితికి రాగానే వారిలో వారు అనుకున్నారు, “అసలు ఇంత సేపు యుద్ధం

చేసాం గానీ ఇదంతా వృథాయేకదా! అనవసరంగా యుద్ధం చేసాం. ఈ యుద్ధం చెయ్యడం వల్ల ఏం ప్రయోజనం? మనమందరం కలిసి యుద్ధం చేస్తే ఆ దేవతలకు ఏదో లాభం. అంతే. మనకేంటి ప్రయోజనం? ఊరికనే అలసిపోవడం తప్ప ఏం లాభం? మనం యుద్ధం చేసి గెలిస్తే, లలితాదేవి గెలిచింది అంటారు. ప్రతాపమేమో మనది, గౌరవం ఆవిడది. లేకపోతే దండనాథ బాగా చేసింది. శ్యామలాదేవి బాగా చేసింది అంటారు. మనం కష్టపడడమా! వాళ్ళకా పేరు? వద్దు! వద్దు!” అనుకున్నారు. కార్యసాధన చేసేటప్పుడు కూడా కార్యాలయాల్లో అనేక మందిని చూస్తూ ఉంటారు. వీరందరూ ఆ భండాసురుని చేతి పనిముట్లు అని గుర్తుపెట్టుకోవాలి. ఓ పది మంది ఒక పని చేసేటప్పుడు వాళ్ళలో ఇలాంటివి పుడుతూ ఉంటాయి. నాకు ఏం ప్రాధాన్యం లేదు కాబట్టి నేనేం చెయ్యను అనే వారు కనిపిస్తారు. అంటే వారిలో విఘ్నయంత్రం పని చెయ్యడం మొదలు పెట్టిందనమాట.

సాధన చేస్తున్నప్పుడు కూడా మధ్యలో, “నేనేదో జపం చేస్తున్నాను కాని నిజంగా ఉందా ఆ దేవతాశక్తి! ఊరికనే మాల త్రిప్పడమేనా! ఏవేవో పూజలు, ధ్యానాలు చేస్తాం గాని నిజంగా ఇవన్నీ సమంజసమేనా! ఇవన్నీ ఫలిస్తాయా!” ఈ విధంగా ఏవేవో అనుకుంటుంటారు. ఇవన్నీ కూడా ఆధ్యాత్మిక సాధనలో కూడా వచ్చే విఘ్నాలే. కార్యసిద్ధికి ఎంతగా అన్వయించుకుంటారో, ఆధ్యాత్మిక సాధనకి కూడా అంతగా అన్వయించుకోవాలి.

ఎంత పురోగమించినా ఎక్కడో ఒక చోట సాధనలో దెబ్బ తప్పదు. అందుకు సాధనలో ప్రతి క్షణం జాగ్రుకతతో ఉండాలి. ఎవరిలోనైనా దుర్బుద్ధి పుట్టవచ్చు. లేదా ప్రకృవాడూ పుట్టించవచ్చు. కాబట్టి సాధనలో చాలా అప్రమత్తంగా ఉండాలి. మనకు తెలియకుండా ప్రవేశించిన ఇటువంటి విఘ్నశక్తులను తొలగించడానికి మరొక దేవత వస్తారు. ఆయన ఉన్నాడనే ధైర్యం తెచ్చుకోవాలి.

‘కా స్వామినీ మహారాజ్ఞీ కా వా సా దండనాయికా’

మహారాణి ఎవరు అసలు? ఎవరు లలిత? ఎవరు శ్యామల? ఎవరు వారాహీ? అంతా భ్రమ.

“ఎవరు అమ్మా? ఎవరు నాన్న? ఎవరు పిల్లలు? వాళ్ళకోసం నేను కష్ట పడడం ఎందుకు” అని బద్ధకస్తులైన వారు కనిపిస్తూ ఉంటారు. అది వినడానికే వైరాగ్యం. కాని అది ప్రపంచానికి, వాడికి కూడా ప్రమాదమే. ఈ సేనలూ అలాగే మాట్లాడుతున్నారు.

వింటుంటే ఎంతో తార్కికంగా నిజమేమో అనిపిస్తుంటాయి. ఇలాంటివే దివ్యమైన హైందవమతంలో ప్రవేశించి నిర్వీర్యం చేసేసి వెయ్యేళ్ళ బానిసత్వానికి లాగేసాయి. ఇప్పటికీ ఈ అలసత్వం, నిరహంకారం, తంద్ర, మొద్దునిద్ర అలవాటైపోయి హిందూజాతికి జాగృతి లేకుండా పోయింది. కనుక ఈ విఘ్నకారక శక్తులన్నిటిని దునుమాడమని ఇప్పుడు అమ్మవారు పంపబోయేవారిని ప్రార్థిద్దాం.

‘కా వా సా మంత్రిణీ శ్యామా భృత్యత్వం నోఽథ కీదృశమ్’

అసలు వాళ్ళకి మనం బంటుమా? వాళ్ళు ఏం చెప్తే అది చెయ్యాలా? ఎందుకు చెయ్యాలి? చెయ్యమంటే ఏమౌతుంది?

‘వనితాం స్వామినీ కృత్వా కిం ఫలం భోక్తృతే పరమ్’ మనమెలాగు ఆడవాళ్ళం. ఆడదానిని నాయకురాలుగా పెట్టుకుంటే మనకేం ప్రయోజనం? మనకున్న ప్రయోజనం స్పష్టంగా కనిపించేది ఒక్కటే.. యుద్ధంలో దెబ్బలు తినడం. వాళ్ళు కొడుతూ ఉంటే మనకీ తగులుతున్నాయి. అయితే యుద్ధంలో మనం బ్రతుకుతామా అనేది సందేహం! చస్తాం అనేది నిశ్చయం.

‘యుద్ధే చే స్మరణం భావి వృధా స్యా జ్ఞేవితాని సః’

ఏదో అదృష్టం కొద్ది బ్రతకాలి తప్ప పైగా చచ్చిపోతే చచ్చిపోయావు వీరస్వర్గానికి వెడతావంటారు. అసలు అది ఉందని ఎవరు నమ్మారు? ఇలా శక్తిసేనలు అనుకుంటున్నాయి. తల్లిదండ్రులను చక్కగా చూసుకోరా అని పిల్లాడికి చెప్తే, చూస్తే ఏంటటా? చూస్తే ఏం వస్తుంది? నేనేమైనా వాళ్ళని కనమని చెప్పానా? అంటాడు. ఇటువంటివన్నీ కొద్ది పదుల సంవత్సరాల నుంచి భారతదేశ కుటుంబాల్లో ప్రవేశించిన విషబీజాలు.

వాళ్ళని మేం కనమన్నామా? కన్నారు. కన్నవాళ్ళు పోషించకేం చేస్తారు? అని అంటారు. కానీ భారతీయ సంస్కృతి బ్రతుకిచ్చిన తల్లిదండ్రులను జీవితాంతం కొలుచుకోమని చెప్తుంది. కానీ ఏవో పూర్వజన్మ బంధాల్ని బట్టి ఇవన్నీ వచ్చాయి తప్ప ఏది శాశ్వతం? అదొక వేదాంతం.

ఈ రెండూ కూడా 1.పచ్చి భౌతికవేదాంతం 2. పనికిమాలిన వేదాంతవాదం.

ఈ రెండూ కలిసి మానవుల్ని నిర్వీర్యం చేస్తున్నాయి. ఈ వేదాంతం దేనికి ఎక్కడ ఎలా అన్వయించాలో తెలియకపోవడం వల్ల వచ్చిన దౌర్భాగ్యం. పెద్దల్ని, తల్లిదండ్రులను శ్రద్ధగా కొలుచుకుంటే ఉత్తమ గతులొస్తాయి అంటే ఎవడు చూడొచ్చాడండీ స్వర్గాన్ని నరకాన్ని? ఇప్పుడు కనిపిస్తున్నదే సత్యం, కనిపించనిది ఎవరికి కావాలి? అనే ధోరణి

కూడా ఉంటుంది. ఇవన్నీ కూడా విజయం రాకుండా చేసేవే.

‘యుద్ధమృత్యో భవే త్వర్గ ఇతి తత్ర ప్రమైవకా’

స్వర్గం ఉందనడానికి ప్రమాణం ఏమిటి? అయితే ఇప్పుడు ఏది సుఖం?

‘ఉత్సాహేన ఫలం నాస్తి నిద్రేవైకా సుఖావహా’

ఇప్పుడు ఉత్సాహంగా యుద్ధం చెయ్యడం వల్ల ఫలితం లేదు. ప్రపంచాన్ని మరిచి నిద్రపోవడమే మంచి సుఖం.

‘అలస్య సదృశం నాస్తి చిత్తవిశ్రాంతి దాయకం

ఏతాదృశీశ్చ నో జ్ఞాత్వా సా రాజ్ఞీ కిం కరిష్యతి’

బద్ధకాన్ని మించిన అద్భుతమైన చిత్తవిశ్రాంతినిచ్చేది మరొకటి లేదు అనుకుని, అసలు మనందరం కలిసి పనిచెయ్యకపోతే ఆవిడొక్కరు ఏం చేస్తారు?

‘తస్యై రాజ్ఞిత్యమపి నస్సమవాయేన కల్పితం’

మనముంటేనే ఆవిడకి రాణి అని పేరు.

ఈ రోజుల్లో అనేకమైన పెద్ద కార్యాలయాలలో క్రింద విభాగాల్లో పనిచేసే వారి ప్రవర్తనలు ఇలాగే కనిపిస్తుంటాయి. ఇలాంటివి పెరగడం వల్ల అనేక అభివృద్ధి చెందిన కార్యాలయాలు మూతపడడం కూడా కనిపిస్తున్నాయి. ప్రతిరంగంలో భందాసురుని సామ్రాజ్యం కలియుగంలో ఎలా అభివృద్ధి చెందుతోందో స్పష్టంగా కనిపిస్తోంది. వీటన్నింటిని దునుమాడమని ప్రార్థించడం కోసమే లలితోపాఖ్యానం.

ఏవం చోపేక్ష్యతేఽస్మాభి స్సాపి నష్టబలా భవేత్

ఏవమేవ రణారంభం విముచ్య విధుతాయుధా

శక్తయో నిద్రయా దూరం ఘూర్ణమానా ఇవాఽభవన్

మనం ఉపేక్షిస్తే, ఆవిడకి సేనలు లేవు, అప్పుడు ఆవిడకి రాణిత్వమే లేదు. అప్పుడు రాక్షసులను ఏమి శిక్షించగలదు? శిక్షించగలగాలన్నా మనం పని చేస్తేనే ఆవిడ శిక్షించ గలదు కదా”... అని ప్రతివారు ఆయుధాలు విడిచిపెట్టి అందరూ చక్కగా నిద్రపోతున్నారు.

‘సర్వత్ర మాంద్యం కార్యేషు మహదాలస్య మాగతం’

బద్ధకం, నిద్ర, మాంద్యం ఈ మూడూ రాగానే శక్తి సేనలు పురోగమించడం లేదు. ఇది జయవిఘ్నయంత్రం యొక్క ప్రభావం. అది ఇంత చేస్తుందని ఎవరికీ తెలీదు. కానీ దాని ప్రభావం అది చూపిస్తోంది. కానీ శ్రీచక్రంలో ఉన్న లలితా, బాల, మంత్రిణీ,

దండనాథల మీద విఘ్నయంత్రం ప్రభావం చూపించలేదు గనుక మీరు వెళ్ళి శక్తిసేనలతో, 'ఏంటిలా నిద్రపోతున్నారు? లేవండి. ఈలోపు రాక్షస సేనలు రావడం మొదలు పెడుతున్నాయి. అదుగో వారంతా వచ్చేస్తున్నారు మీరు లేవరేంటి' అంటే....

'ఏమిటి లేచేది? మీరు ఎవరు? మేము ఎవరం? మేము ఏం చెయ్యం?' అన్నారు. మంత్రిణీ, దండనాథ ఆశ్చర్యపోయారు. ఇంత వరకూ మేం చెప్పిన మాట విన్న వీళ్ళు ఎందువల్ల అలా అయిపోయారో తెలియలేదు. శ్యామలా, వారాహీదేవి చెయ్యిదాటిపోయిన అంత భయంకర శక్తి జయవిఘ్నయంత్రానికి ఉంది.

అప్పుడు, "అమ్మా! నువ్వేదిక్కు" అని తిన్నగా అమ్మదగ్గరికి పరిగెత్తుకెళ్ళారు.

'నిరస్తాయుధసంభారా నిద్రా తన్ద్రా విఘ్నార్జితాః

న మానయన్తి వాక్యాని నార్భయన్తి మహేశ్వరీమ్

దేవి! కస్య వికారోఽయం శక్తయో విగతోద్యమాః'

"ఏ వికారం వల్ల వారికి ఇది వచ్చిందో తెలియడం లేదమ్మా. ఇప్పుడు శత్రువులు వచ్చేస్తున్నారు. మన శక్తి సేనలు నిద్రాకువులై ముందుకు కదలడం లేదు. మనం ఏం చెయ్యాల"ని అమ్మవారిని శరణువేడారు. అమ్మకు తెలుసు ఏది ఎందుకు జరిగిందో.. వెంటనే ఆవిడ చిన్ననవ్వు నవ్వి ప్రక్కనే కూర్చున్న తన పతిని చూసింది.

ఇంత వరకూ ఆయన కూడా యుద్ధం చెయ్యడం లేదు. ఆవిడ శక్తే ఇంతా పనిచేస్తోంది. ఆయన చూస్తున్నాడంటే ఆయన సాక్షిభూతుడైన నిర్వికారుడైన పరబ్రహ్మ. ఆయన ఆఖండ మాయాశక్తియే లలితాంబిక .

'తత స్సా లలితా దేవీ కామేశ్వరముఖం ప్రతి

దత్తదృష్టి స్సమాహాసన్నాతివ్యక్తరదావళిః'

ముందే తెలియజేసినట్లు వాళ్ళాయనంటే పదహారేళ్ల అందగాడైన కామేశ్వరుడు. ఆయన్ని చూస్తూనే అమ్మవారి మనస్సులో ప్రీతి కలిగింది. ఆ ప్రేమతో ఆవిడకో నవ్వు వచ్చింది. ప్రేమ వల్ల కలిగిన ఆనందం వల్ల అమ్మవారు నవ్వింది.

ఆ నవ్వు ఎలా ఉందంటే దంతాలు ఎక్కువగా కనపడకుండా నవ్వింది. దాన్ని చిరునవ్వు అంటారు. చిన్నినవ్వు నవ్వింది. ఈ చిరునవ్వు ప్రసన్నతకీ, ప్రేమకీ సంకేతం.

ప్రీతి, ప్రసన్నత రెండు భావాలు. ప్రీతి ఎందుకు కలిగింది? ఆయనను చూడడం వల్ల.

అమ్మవారిని 'నిజభర్తృముఖాంభోజ చింతనాయై నమోనమః' అన్నారు.

అవిడ మహాపతివ్రత. ప్రేమకు ప్రతీకలు ఆ అదిదంపతులు. ఆయన్ని చూడగానే ఈవిడలో ఒక ప్రేమ కలిగి ఒక నవ్వు నవ్వింది. అవిడ నవ్వు కూడా చైతన్యవంతమే. ఆ ఎర్రని పెదవుల మీద ఆ తెల్లని నవ్వు, ఆ నవ్వులోంచి ఒక రూపం వచ్చింది.

ఆ రూపానికి నమస్కరించుకోవాలి.

**‘తస్యః స్మితప్రభావుంజాత్ కుంజరాకృతిమాన్ముఖే
కటక్రోడగళద్దానః కశ్చిద్దేవో వ్యజృంభత’**

అమ్మవారి ఆ నవ్వులోంచి గణపతి అవిర్భవించాడు. ఆయనది చక్కని మదగజ వదనం.

**‘వన్దే గజేంద్రవదనం వామాంకారూఢవల్లభాశ్శిష్టమ్
కుంకుమపరాగశోణం కువలయసీ జారకోరకాపీదం’**

అని దూర్వాసమహాముని మొదట ఆయనకి నమస్కారం చేసుకున్నాడు. అలా ఉద్భవించిన గణపతి స్వరూపంలోని మర్మాన్ని గమనించాలి.

ఇప్పుడొచ్చిన గణపతి మనం మాములుగా చూసే నాలుగు చేతులవాడు కాదు ఈయనకి పదకొండు చేతులు.

**బీజాపూరం గదామిక్షుచాపం శూలం సుదర్శనమ్
అబ్జపాశోత్పల ప్రీహిమంజరీ స్వరద్యురాన్**

గణపతులెంతమంది ఉన్నారు? సామాన్య దృష్టిలో గణపతి అంటే అమ్మవారి ఒంటి నలుగు నుంచి తయారు చెయ్యబడితే, శివుడొచ్చి తల ఛేదించితే ఏనుగు ముఖం అతికించారు. ఆయనో గణపతి.

ఇవి కాక ఇంకా లెక్కలేనన్ని గణపతి రూపాలు ఉన్నాయి. ఏడు ఆవరణల మహాయంత్రమైన కాశీక్షేత్రంలో ఒక్కొక్క ఆవరణకి 8 మంది చొప్పున మొత్తం 56 మంది గణపతులున్నారు. ఇంకా గణపతి ఉపాసనలో 32 మంది కొందరు, 16 మంది కొందరు చెప్తారు. గణపతితత్త్వం అర్థం కావాలంటే మహారాష్ట్రకి వెళ్ళి పరిశీలించాలి. అక్కడ గణపతిని పరబ్రహ్మగా ఆరాధిస్తారు. ఇంకా తెలియాలంటే ద్రవిడదేశాలైన కేరళ, తమిళ నాడుల్లో గణపత్యుపాసన బాగా తెలుస్తుంది.

ఇంకా కర్ణాటక దేశంలో కూడా ఉంది. కాని అన్నివిధాలా చెడిపోతున్నది తెలుగు రాష్ట్రాలు. వీరికి మాత్రం కొత్త దేవుళ్ళు ఎక్కడనుండి వస్తున్నారో గాని సనాతనమైన సంప్రదాయమైన దేవతావిజ్ఞానం క్రమంగా నశించిపోతున్న పరిస్థితుల్లో ఉన్నారు.

గణపతి ఉపాసనా మర్మాలు తెలియక ఈ మధ్య కొంత మంది లక్ష్మీగణపతి ఏంటండి

వినడానికే బాగోలేదని అంటున్నారు.

ఈయన పార్వతీపరమేశ్వరుల పుత్రుడు మాత్రమే కాదు. బ్రహ్మదేవునికి సృష్టికి పూర్వమే విఘ్నాలోచ్ఛాయి. ఆయన ఆ విఘ్నాలు చూసి భయపడిపోయి నిర్గుణ బ్రహ్మకు సంకేతమైన ఓంకారాన్ని జపిస్తూ ధ్యానం చేస్తుంటే ఆ ఓంకారమే ఆయన ముందు ఒక జ్యోతిరూపంలో నిలబడి క్రమంగా ఒకరూపం ధరించింది.

అలా ప్రథమంగా బ్రహ్మగారికి కనబడిన రూపమే వక్రతుండ గణపతి. ఆ ఓంకారం యొక్క స్వరూపమే వక్రతుండం. ఆ తత్వాన్ని

ప్రణవస్వరూప వక్రతుండం నిరంతరం నిటలచంద్రఖండం

నిజవామకర విద్యుత్క్షుదండం వాతాపి గణపతిం భజేహం

అని కీర్తించారు దీక్షితుల వారు. అలా ప్రథమస్వరూపుడైన వక్రతుండస్వామి కనిపించాడు. అది ఓంకారస్వరూపం. అటు తరువాత ఆ ఓంకారమే పార్వతీపరమేశ్వరుల స్వరూపమై అర్ధనారీశ్వరాకృతితో గోచరిస్తే వాళ్ళిద్దరి సమైక్యమూర్తి తత్త్వం గణపతిగా మళ్ళీ ఆవిర్భవించింది. ఎందరు గణపతులున్నారంటే ఎన్నిసార్లు అవసరం వుంటే అన్ని మార్లు గణపతి వచ్చాడు. వచ్చిన ప్రతి గణపతిరూపం ఒక గణపతి మంత్రమే. దేవతను ఎన్నిమార్లు పిలిస్తే అన్నిమార్లు వస్తుంది.

ఆ పిలిచే ఋషి యొక్క దర్శనానికి ఎలా కనపడ్డాడో దాని బట్టి మంత్రం ఉంటుంది. పైగా గణపతి అనే మంత్రానికి ఎన్ని బీజాక్షరాలు చేర్చుతుంటామో దానికనుగుణంగా గణపతి ఆకారంలో మార్పు వస్తుంది.

ఇక్కడ వచ్చిన గణపతి పేరు శ్రీవిద్యా గణపతి. గణపతి ఎప్పుడైనా శివశక్తుల ఏకత్వమే. కేవలం శక్తి సృష్టి ఉండదు, కేవల శివసృష్టి కూడా ఉండదు. పదార్థము, శక్తి ఈ రెండింటిని ఎవ్వరూ వీడదీయలేరు. ఆ రెండూ కలిస్తేనే ఏదైనా కనిపిస్తుంది. కేవలం శక్తి వల్ల ఏదీ నిలవలేదు అందుకే తల తెగిపోయింది.

అప్పుడు శివుడు వచ్చి తల పెట్టాడు. గణపతిలో క్రిందభాగం శక్తి, పై భాగం శివుడు కలిపితే శివశక్తి అయింది. ప్రకృతీపురుషుల అభేదాకృతి గణపతి.

గణపతి ఎప్పుడొచ్చినా శివశక్తుల ఏకాకృతే. ఇప్పుడు కూడా శివశక్తులనుండే వచ్చాడు. దేవతలు భావనామాత్రం చేత, దర్శనమాత్రం చేత ఒక నూతనసృష్టిని చెయ్యగలరు. కామేశ్వరీదేవి కామేశ్వరుని చూడగానే ఆ చూపుల యోగశక్తి చేత అమ్మవారి మందహాసంలో వ్యక్తమైన తత్త్వమే గణపతి. గణపతి అమ్మవారు మాములుగా నవ్వితే రాలేదు. సృష్టిలో

నిజానికి దేవతలేందరో లేరు. ఒక్కడే. ఆయన్నే పరబ్రహ్మ లేదా శివ అని అంటారు. ఆయన యొక్క శక్తి. ఈ రెండే మరొకటి లేదు. ఈ రెండే అనేక మంది దేవతలుగా ఈ జగత్తులో వ్యక్తమౌతాయి.

ఆ రెండే బ్రహ్మ సరస్వతి, లక్ష్మీ నారాయణులు, ఉమామహేశ్వరులు. సృష్టిలో ఏ రెండున్నాయో అవన్నీ ఆ రెండింటి యొక్క విభూతులే అని శివపురాణం చెప్తోంది.

ఈ గణపతి మాములు గణపతి కాదు. ఈయనలో ఐదుగురు జంట దేవతలున్నారు. ఈ జంటలనే మిథున దేవతలంటారు. ఈ ఐదు మిథునదేవతలకి సంబంధించిన బీజాక్షరాలు ఈ మంత్రంలో ఉన్నాయి. ఆ మంత్రాన్ని బహిర్గతం చెయ్యడం సంప్రదాయం కాదు.

పది చేతుల్లో పైన ఉన్న రెండు చేతుల్లో చక్రము, పద్మము ఉంటాయి. కొందరు శంఖము అని చెప్తారు. ఏదన్నా తప్పుకాదు. ఈ మూర్తిలో కుడివైపు అంతా పురుషస్వరూప లక్షణం. ఎడమవైపు స్త్రీస్వరూప లక్షణం. హలాయుధ స్తోత్రంలో ఒక అద్భుతమైన రహస్యం చెప్పారు.

గణపతికి ఒకే వైపే దంతం ఉంటుంది. రెండవ వైపు ఉండదు. పురాణకథల ప్రకారం ఒక దంతం తీసి రాక్షసుని సంహరించారని కొందరంటే, ఒక దంతం తీసి భారతం వ్రాసాడని మరి కొందరు చెప్తారు. కానీ హలా

యుధుడు ఒక రహస్యం చెప్పాడు. గణపతి ఆ శివుని చూసి మా నాన్నలా నేను అర్ధనారీశ్వ రాకృతి అవుదామనుకున్నాడు. మగ ఏనుగుకి దంతం ఉంటుంది, ఆడ ఏనుగుకి దంతం ఉండదు. గణపతి శివశక్త్యైక్యరూపం కనుక ఒక వైపు దంతం ఉంటుంది మరో వైపు ఉండదని అద్భుతమైన భావం చెప్పాడు హలాయుధుడు.

“తం గణపతిం యో విస్మరతి లోకే సంతతమభాగ్యో మజ్జతి స శోకే” అన్నారు కావ్యకంఠ గణపతి ముని. ఎవరైతే గణపతిని విస్మరిస్తారో వారెప్పుడు శోకంలో మునిగి ఉంటారు. వారిని ఎవరూ ఉద్ధరించలేరు.

ఆయన ఐదు మిథునదేవతలస్వరూపం. మొదటి మిథునం ఇటు చక్రం, అటు పద్మము లక్ష్మీనారాయణులు. అటు తర్వాత త్రిశూలము, పాశము ఉమామహేశ్వరులస్వరూపం. తరువాత చేతుల్లో పట్టుకున్నవి చెరకువిల్లు, నల్లకలువ రతీమన్మథులస్వరూపం. ఇక్కడ కామప్రళయం ఏర్పడింది కనుక ఇవన్నీ అవసరం అవుతున్నాయి.

కామాక్షీదేవి పుత్రుడు గనుక ఆ పోలిక ఉండాలి.

కాముడు, రతీ అంటే కోరిక, ఆసక్తి. ఆసక్తినే తెలుగులో మక్కువ అంటారు. కోరికతో పాటు మక్కువ ఉండాలి. అది ఉంటేనే కర్మ అనేది చెయ్యగలరు. కోరికకి శక్తి మక్కువ, మక్కువకి తోడు కోరిక. భారతీయ దేవతా విజ్ఞానం ఎంత అద్భుతమైనదో... ఎంత ఔచితీభరితమో గ్రహించగలగాలి. మన్మథుడికి సంకేతం చెరకువిల్లు. రతీదేవికి సంకేతం నల్ల కలువ. ఆ క్రింది రెండు చేతుల్లో ఒక చేతిలో గద, మరో చేత్తో పరికంకులు పట్టు కున్నాడు. పరికంకులు భూదేవి, గద వరాహస్వామి. అది భూవరాహతత్వం.

భూమి వరాహమంటే మూలాధారశక్తి. ప్రధానం భూతత్వం. దానికిది స్వరూపం. దానికింద బీజాపూరము, ఇంకో చేత్తో దంతము పట్టుకున్నాడు. ఇది పుష్టి, పుష్టిపతి అని చెప్పబడుతున్న స్వరూపం.

“పుష్టానాం పతయే నమః” అని రుద్రనమకంలో చెప్పబడింది. మొత్తం ఐదు జంటలు అనగా పది దేవతలు. ఈ పంచ మిథునదేవతలు పంచభూత తత్త్వాలకి ప్రతీకలు. ఈ మధ్య తొండంలో రత్నాలు నిండిన బంగారు రత్నకలశం పట్టుకున్నాడు.

ఇది సర్వజ్ఞానాలకు, సరైశ్వర్యాలకు నిధానం.

ఆయన ఒక్కో వల్లభాదేవి అని ఒకావిడ కూర్చున్నారు. వల్లభా అంటే ప్రിയమైనది. అనగా ఆనంద తత్త్వం. లక్ష్మీగణపతి అంటే ఎవరో తత్త్వతః ఆలోచిస్తే విష్ణువు, గణపతి ఒకటే. ఆ లక్ష్మీ, ఈ వల్లభా కూడా ఒక్కటే.

కానీ ప్రతీవాడికి ఒక లక్ష్మి ఉంటుందని తెలుసుకోవాలి.

‘యా దేవీ సర్వభూతేషు లక్ష్మీరూపేణ సంస్థితా

నమఃతస్యై నమఃతస్యై నమఃతస్యై నమోనమః’

లక్ష్మణశక్తి, పోషక శక్తి లక్ష్మి. ఒక విభూతి, ఒక కళ లక్ష్మి. ప్రతీవాడిలో లక్ష్మి ఉండాలి. ఒక మంచి కవికి కవిత్వమనే లక్ష్మి ఉండాలి. వ్యాపారవేత్తకు వ్యాపారమనే లక్ష్మి ఉండాలి. సంగీతకారునికి గానమనే లక్ష్మి ఉండాలి. దీన్నే విభూతి, ఐశ్వర్యం అని అంటారు. అలాగే ప్రతీ దేవతకి ఒక విభూతి ఉంటుంది. ఆ విభూతే లక్ష్మి. అలా గణపతి యొక్క విభూతి శక్తే అక్కడున్న లక్ష్మి. గణపతికి, విష్ణుతత్త్వానికి చాలా సంబంధం ఉంది.

“ఉమాశంకరయోర్యోగం స యోగో విష్ణురుచ్యతే” అని శాస్త్రం చెప్తోంది.

ఆయన గురువులకు గురువు. తెలివికి తెలివి. మేధస్సుకు మేధస్సు. అలాంటి గణపతి ఎర్రనికాంతులతో అమ్మ పోలికలతో ఉద్భవించాడు.

రత్నకుమ్భం చ దశభి ర్వస్తైః స్వీయైః స్సముద్వహన్
తున్దిల శ్చస్త్రచూడాలో మదబృంహితనిస్సనః
సిద్ధలక్ష్మ్యా సమాశ్రిష్టః ప్రణనామ మహేశ్వరీమ్

‘తున్దిలః’ అంటే బలుపు. బాగా బలిసి ఉన్నాడు.

గణపతి అంటేనే పుష్టి. చక్కగా, బొద్దుగా, ముద్దుగా ఉంటాడు. చంద్రలేఖ ధరించి ఉన్నాడు అంటే నాన్న పోలిక. తొండం ఎత్తి మదమెత్తిన ఘోంకారం చేసాడు. సిద్ధి అనేది ఒక లక్ష్మి. కార్యంలో అడ్డుకునేది విఘ్నం. అడ్డు తొలగితే సిద్ధి. గణపతి విఘ్నాన్ని తొలగించి సిద్ధి అనే ఐశ్వర్యం ఇస్తాడు గనుక సిద్ధి ఆయన యొక్క లక్ష్మి. ఆమెయే వల్లభా. ప్రతి దేవతా రూపంలో సంకేతాన్ని తెలుసుకోవాలి. అలాంటి గణపతి వచ్చి అమ్మకు నమస్కారం చేసాడు. “నువ్వేం చేయాలో నీకు తెలుస”ని వెంటనే అమ్మ సైగ చేసింది. తిన్నగా బయలుదేరాడు గణపతి. ఎవరికీ కనబడని విఘ్నయంత్రం ఈయనకి కనిపించింది. దాని దగ్గరికి వెళ్ళి దాన్ని పట్టుకుని

“స దేవో ఘోరనిర్ఘాతదుస్సహై ర్దస్తపాతనైః

క్షణాత్ చూర్ణీకరోతిస్య జయవిఘ్న మహాశిలామ్”

ఆయన చేతిలో దంతంతో ఆ విఘ్నయంత్రాన్ని పిండి చేసేసాడు. ఆ విఘ్నయంత్రం పిండి అయిన వెంటనే శక్తి సేనలకు మత్తు వదలిపోయింది.

మాములు వాళ్ళకి వికారాలు లోపలి నుంచి వస్తాయి. ఉత్తములకు అవి బైట నుండి వస్తాయి. అలా బయట నుండి వస్తే పోతాయి. కొందరికి దుర్మార్గం స్వభావం. కొందరికి దుర్మార్గం పరిసరాల ప్రభావం. అందుకే అది స్వభావమా! ప్రభావమా! అని ఆలోచించు కోవాలి.

ప్రభావం చేత వచ్చిందంటే తొలగించవచ్చు. స్వభావం చేత వస్తే కష్టం. పుట్టుకతోనే వచ్చింది పుడకలతోనే పోవాలంటారే అలా పోవాల్సిందే. ఈ శక్తిసేనలకు స్వభావతః ఈ దుర్గుణాలు లేవు. ప్రభావతః వచ్చాయి. ఆ ప్రభావాన్ని అమ్మవారు గణపతి అనే ప్రభావం ద్వారా తొలగించారు. వెంటనే శక్తి సేనలన్నీ ఉత్సాహభరితులై

‘తతః కిలకిలారావం కృత్వాస్తస్య వివర్జితాః’

బద్ధకాన్ని వదలి మళ్ళీ ఉత్సాహంగా కిలకిలారావం చేసారు. గణపతి వీరందరికీ దన్నుగా నిలబడి రాక్షస సేనలవైపు చూసి ఒక ధ్వని చేసాడు. ఆ ధ్వనిలోంచి లెక్కలేనన్ని గణపతులు వస్తూ, ఒక్కొక్క గణపతి ఎలుక వాహనమెక్కి చకచకా పరిగెత్తుకు వస్తున్నారు.

ఎలుకవాహనం గురించి చాలా తత్వం ఉంది.

ఎలుక బయట దొరికేవన్నీ తీసేస్తుంది. కాని ఎక్కడ తింటుందో ఎవ్వరికీ తెలీదు. అది పదార్థాన్ని తీసుకువెళ్ళి ఎవరికి కనపడుకుండా కలుగులో తింటుంది. మూషికః దొంగగా ఉండేదని అర్థం. ఇంద్రియాలనే త్రోవల్లోంచి వచ్చి విషయాలనే వస్తువులను తీసుకుని హృదయంలో అనుభవించే జీవుడే ఎలుక.

ఈ జీవుని అధిష్టించి ఉన్న ఈశ్వర చైతన్యమే గణపతి.

ఇంకా రహస్యం తెలియాలంటే గణపతి అక్షర స్వరూపుడు. ఆయన శరీరం అంతా అక్షరమయం. ఈ అక్షరాలన్నీ ఎక్కడనుండి వస్తాయో ఆలోచించాలి. గణపతి సహస్రంలో “జిహ్వసింహాసనప్రభుః” అనే నామం ఉంది. అక్షరాలన్నీ నాలుక మీద నుండి వస్తాయి. మాట్లాడుతుంటే, నాలుక ఎలుకంత వేగంగా నోరు అనే కలుగులో తిరుగుతూ ఉంటుంది. ఈ నాలిక మీద నుంచి వచ్చేదేదైనా ఎంగిలి అంటాం.

అక్షరాలన్నీ ఎంగిలే. నాలుక అనే సింహాసనం మీద వచ్చే అక్షరాల రూపం గణపతి కనుక ఉచ్చిష్ట గణపతి అన్నారు. ఇవన్నీ రహస్యాలు. ఈ విషయాన్ని గణపతి ముని ఆవిష్కరించారు. గణపతి అంటే సర్వవిద్యాస్వరూపుడనే రహస్యాన్ని ఈ ఘట్టంలో తెలియ జేస్తున్నారు. అన్ని గణపతులు ఈ రూపంలో ఉన్నాయి. అందుకు ఇది గొప్ప గణపతి రూపం. ఈయనకంటూ ఒక యంత్రం, కొంతమంది ప్రత్యేక పరివార దేవతలు ఉన్నారు. వీరందరూ కూడా రాక్షస సంహారానికి సిద్ధంగా ఉన్నారు.

ఆమోదశ్చ ప్రమోదశ్చ సుముఖో దుర్ముఖ స్తథా

విఘ్నేశ్చ విఘ్నేకర్తా చ షడేతే విఘ్నేనాయకాః

వాళ్ళు ఆమోద, ప్రమోద, సుముఖ, దుర్ముఖ, విఘ్న, విఘ్నేకర్త అంటే విఘ్నేకర్త, విఘ్నేహర్త - విఘ్నాలు కలిగించే శక్తి ఒకటి. విఘ్నాలు తొలగించే శక్తి ఒకటి. రెండు ఎందుకున్నాయంటే దుష్టమైన వాటికి విఘ్నాలు కలిగిస్తాడు.

మంచివాటికి విఘ్నాలు తొలగిస్తాడు. రెండూ చెయ్యాలంటే విఘ్నాల మీద ఆయనకి మంచి పట్టు ఉంది. పంపించేది ఆయనే. తిరిగి వెనక్కి తీసుకునేది ఆయనే.

కనుకనే ప్రధానమైన ఆరు శక్తులు ఉన్నాయి.

ఇవికాక సిద్ధి, ఋద్ధి ఈ రెండు కూడా ఆయన శక్తులు. వీరంతా ఆయన చుట్టూ ఉన్నారు.

ఋద్ధి అంటే సమృద్ధి. ఈయన నుండి వచ్చిన గణపతులుని వర్ణిస్తున్నారు.

యే సప్తకోటి సంఖ్యానాం హేరమ్బాణా మధీశ్వరాః

ఏడు కోట్ల హేరంబులు. గణపతికి హేరంబ అని పేరు. హేరంబ అంటే అర్థం- 'హేశ్వ రంబతీతి ఇతి హేరంబః' అని అమరకోశం చెప్తోంది.

'హేశ్వ' అంటే 'శివసన్నిధౌ రంబతి క్రీడతి ఇతి హేరంబః' అన్నారు.

శివుని దగ్గర ఆడుకుంటూ ఉండేవాడు అని అర్థం.

పైగా గణపతికి "శంభు కోపఘ్నః" "శంభు హస్యభూః" అని రెండు నామాలు. శివునికి ఎప్పుడైనా కోపం వస్తే గణపతి ఎదురుగా కనపడగానే ఆయన నవ్వేస్తాడు. ఆయన్ని ప్రసన్నం చేసేయగలడు. హాస్యరసానికి అధిదేవత గణపతి.

అమ్మవారి నవ్వులోంచి వచ్చాడంటే అది కూడా అర్థం. ఆనందమే గణపతి తత్త్వం. హాసమే గణపతిస్వరూపం.

శంకరులవారు దక్షిణదేశ యాత్ర చేస్తుండగా జంబుకేశ్వరంలోని అఖిలాండేశ్వరీ అమ్మవారి ఆలయానికి వెళ్ళి అమ్మవారికి నమస్కారం చేసి వస్తుంటే ఊరివాళ్ళు ఆయన్ని ఆపి, "మహానుభావా! అమ్మవారు చాలా శక్తిమంతురాలు మాకు కోరికలు తీరుస్తోంది. కాని ఆవిడ ముందు నిలబడడానికి మాకు భయంగా ఉంది. ఆవిడ కళ్ళలోంచి ఉగ్రకళ వస్తోంది" అన్నారు. అప్పుడు శంకరులవారు ఆలోచించి అమ్మవారికి ఎదురుగా గణపతిని ప్రతిష్ఠ చేశారు.

వెంటనే అమ్మ కళ్ళల్లో ఉగ్రకళ పోయి శాంతకళ వచ్చేసింది. అబ్బాయిని చూడగానే ఆవిడకు ఆనందం కలిగింది. అమ్మా అయ్యా మనకి దొరకాలంటే గణపతికి, కుమారస్వామికి నమస్కారం చేసుకోవాలి.

అమ్మవారు "కుమారగణనాథాంబా తుష్టిఃపుష్టిఃమతిర్భుతిః".

గణపతి నుంచి ఏడు కోట్ల గణపతులు వచ్చారు.

దేవతలంటే మంత్రాధిదేవతలే కదా! ఇక్కడ చెప్పే దేవతలందరూ వేదదేవతలు. వైదిక మంత్రాలు ఏడుకోట్లు. ఏడుకోట్ల మంత్రాలకి ఎవరు అధిదేవతయో ఆ ప్రణవ స్వరూపుడు గణపతి. మంత్రాలన్నింటికి ఆది ఓంకారం.

మంత్రాధిదేవత గణపతి. ఓంకారంలేనిదే ఏ వేదమంత్రం బయటకిరాదు. అందుకే దేవతలలో తొలిపూజ అందుకునే వాడు గణపతి. ఇది ఆంతర్యం.

ఆయన మంత్రాలకు ప్రభువు. ఏడుకోట్ల గణపతులు వచ్చారంటే ఏడుకోట్ల మంత్రాధిదేవతలు. "సప్తకోటిమహామంత్ర మంత్రితావయవద్యుతిః" అని గణపతి సహస్రనామాలలో

ఉంది. ఆయన శరీరం ఏడు కోట్ల మహామంత్రాలచే మంత్రితమైన శరీరం. ఈ గణపతి ఘీంకార ధ్వని విని కొంతమంది రాక్షసులు మరణించారు. ఆయన దంతాల తాకిడికే కొందరు మరణించారు. ఆయన చపేటం(చేతిదెబ్బ)తో కొందరు మరణించారు. ఇలా అనేక మంది రాక్షసులను ఆయన సంహరించాడు.

త్రింశదక్షోహిణీజుష్టం విశుక్రం శక్రశాసనం

ప్రేషయామాస దేవస్య గజాసుర మసౌ పునః

అప్పుడు విశుక్రుడు ముప్పై అక్షౌహిణీ సేనలను తీసుకొచ్చాడు. వారందరిని గణపతి నుండి వచ్చిన అనేక మంది గణపతులు నాశనం చేసారు. విశుక్రుడు ఆ గణపతి ముందు నిలబడలేక భయపడిపోయి మరో ప్రత్యేకమైన రాక్షసుని పిలిచాడు. వాడే గజాసురుడు. వాడు ఏడు అక్షౌహిణుల సేనతో వచ్చాడు.

గణపతి వాణ్ని అతి తేలికగా సంహరించాడు. గజాసురుడు మరణించగానే రాక్షస సేనలన్నీ బెదిరిపోయి విశుక్రుడు కూడా పారిపోయాడు. ఇంతకుముందు విషంగుడు పారిపోయాడు.

వితతార మహారాజ్ఞీ ప్రీయమాణా గణేశితుః

మొత్తం గమనించాడు. ఇంక చెయ్యాల్సిందేం లేదు. చెయ్యాల్సిన పని పూర్తి చేసుకుని మొత్తం శక్తి సేనలు “జయ జయ గణేశా” అంటుండగా ఆ శ్రీవిద్యాగణపతి తిన్నగా మళ్ళీ అమ్మ దగ్గరకి వెళ్ళి, “అమ్మా! నువ్వు చెప్పినదంతా చేసాను” అన్నాడు.

అప్పుడు అమ్మ, “చాలా సంతోషం నాయనా!” అని ఆనందించింది.

ఈ కథనంతటినీ వశిన్యాది వాగ్దేవతలు రెండు నామాల్లో చెప్పారు.

‘కామేశ్వర ముఖాలోక కల్పిత శ్రీగణేశ్వరా’ - కామేశ్వరుని ముఖం చూడగానే వచ్చిన నవ్వులోంచి గణపతిని సృష్టించింది గనుక ఆ నామం.

‘మహాగణేశ నిర్భిన్నవిఘ్నయంత్ర ప్రహర్షితా’ -ఆ గణపతి వచ్చి విఘ్నయంత్రం ఛేదించడం, అసుర సంహారం అంతా చూసి “ప్రహర్షితా” వట్టి “హర్షితా” కాదు “ప్రహర్షితా” అంటే ఇతరులు చేసే పనిని మెచ్చుకోవచ్చుగాని, వాళ్ల అబ్బాయి చేస్తే భలే ఆనందం. బాగా ఆనందించింది.

‘విశుక్రప్రాణహరణ వారాహీ వీర్యనందితా’ అన్నప్పుడు నందిత అని వస్తుంది. లలితా సహస్రంలో ఇలా నందితా, హర్షితా ఇవన్నీ వస్తాయి.

కాని గణపతి దగ్గరకు వచ్చేటప్పటికి **“ప్రహర్షితా”**

సర్వదైవతపూజాయాః పూర్వపూజ్యత్వ ముత్తమం

“నిన్ను సర్వదేవతల పూజలలో ముందు పూజించాలి” అని అమ్మ కూడా తన నోటితో అంది. ఈ విధంగా ఆ మహాగణేశుని యొక్క అద్భుత ప్రతాపాన్ని తెలియజేసారు.

విశుక్రుడు, విషంగులతో శ్యామలా, వారాహీదేవతల యుద్ధం

ఎప్పుడైతే విఘ్నయంత్రం కూడా భిన్నమైపోయిందో భండాసురునికి ఒకవైపు వేదన, మరొక వైపు ఉక్రోషం రెండూ కలుగుతున్నాయి. దానితో వెంటనే తన దగ్గర మిగిలిన ప్రధానులైన సోదరులు విశుక్రుడు, విషంగులను పిలిచి యుద్ధానికి బయలుదేరమన్నాడు.

ప్రేషయామాస యుద్ధాయ భండ దైత్య స్సహోదరౌ

తావుభౌ పరమక్రుద్ధౌ భండ దైత్యేన దేశితౌ

విషంగశ్చ విశుక్రశ్చ మహోద్భవ మవాపతుః

తమ సమస్త సేనలు దెబ్బ తినడంతో వారికి కూడా ఉక్రోషంతో క్రోధం వచ్చింది. ఆ క్రోధంతో వాళ్ళు చాలా గొప్ప ప్రయత్నాలతో వెళ్ళారు. ఇప్పుడు స్వయంగా తామే యుద్ధంలోకి వెళ్తున్నారు.

ఇంతకు ముందు విషంగుడు మాయతో యుద్ధానికి వెళ్ళి వెనక్కి పారిపోయి వచ్చాడు. విశుక్రుడు మాయతో జయవిఘ్నం పన్ని వాడూ పారిపోయి వచ్చాడు.

ఇప్పుడు ఇద్దరూ నాలుగు వందల అక్షౌహిణులు సమకూర్చుకుని వెళ్తున్నారు.

అక్షౌహిణి అనగా చాలా పెద్ద సంఖ్యలో ఉండే సైన్యం. దానిలో గజబలం, అశ్వబలం, పదాతి బలం అన్నీ అత్యధిక సంఖ్యలో ఉంటాయి.

మహా భారతయుద్ధంలో రెండు వైపులా కలిపి పద్దెనిమిది అక్షౌహిణులు.

ఇక్కడ అన్న దమ్ములిద్దరూ తమతో తీసికెళ్ళింది నాలుగువందల అక్షౌహిణి సేనలు అంటే ఊహించుకోవచ్చు.

విశుక్ర మనువవ్రాజ సేనా త్రైలోక్యకమ్పినీ

అక్షౌహిణీ చతుశ్చత్యా సేనానా మావృతశ్చ సః

ఉలూకజిత్రభృతయో భాగినేయా దశోద్ధతాః

భండస్య తద్భగిన్యాంతు ధూమిన్యాం జాతయోనయః

కృతాస్త్రశిక్షా భండేన మాతులేన మహీయసా

ద్వయో ర్మాతులయోః ప్రీతిం భాగినేయావితేనిరే

వారు వెళ్తుంటే వారి మేనల్లుళ్ళు, “మేం కూడా యుద్ధానికి వస్తామ”ని చెప్పి వారి దగ్గరికి వచ్చారు.

వీరు భండాసురుని చెల్లెలైన ధూమిక పుత్రులు. వీరు ఉలూకజిత్ మొదలైనవారు మొత్తం పది మంది. మేనమామ భండుడే వీరికి స్వయంగా యుద్ధశిక్షణని ఇచ్చాడు. వీరంతా మేనమామలైన విశుక్ర విషంగులతో కలిసి యుద్ధానికి బయలుదేరారు. వీరిని చూసి మేనమామలకి తమ వద్ద ఇంత బలం ఉందని చాలా ఆనందం కలిగింది.

నిశమ్య యుగపద్యోద్ధం మంత్రిణీ దండనాయకే

కిరిచక్రం గేయచక్రమారూఢేరథ శేఖరే

ధృతాతపత్ర వలయే చామరాభ్యాం చ వీజితే

అప్పరోభిః ప్రస్ఫుత్తాభిర్గీయమాన మహోదయే

ఇది చాలా ప్రధానమైన యుద్ధం. ఈ ఘట్టం పరసమాత్రం చేతనే అమోఘమైన ఫలితాలను ఇస్తుంది. ఎప్పుడైతే విషంగ, విశుక్రులు యుద్ధానికి వస్తున్నారని తెలిసిందో శ్యామలా, వారాహీదేవతలు యుద్ధానికి సిద్ధమయ్యారు. వారు ఉభయులూ వారి రథాలైన కిరిచక్రం, గేయచక్రం మీద యుద్ధానికి బయలుదేరి వెళ్తుంటే, వారివురి రథాలపై తెల్లని గొడుగులు వేలాడుతున్నాయి. అప్పరసలు మొదలైన వారంతా ఆ తల్లులకి చామరాలు వీస్తూ గానాలతో, నృత్యాలతో విజయసంకేతంగా జయ జయ ధ్వానములు పలుకుతుండగా

నిర్జగ్మతౌ రణం కర్తుం సహౌఽఖ్యాం లలితాజ్ఞయా

శ్రీచక్రరథరాజస్య రక్షణార్థం నివేశితామ్

శతాక్షౌహిణికాసేనాం వర్ణయిత్వాఽస్రభీషణామ్

లలితా దేవి యొక్క ఆజ్ఞచేత వారిరువురూ బయలుదేరుతూ ముందుగా, భయంకరమైన అస్త్రాలు ధరించిన నూరు అక్షౌహిణుల శక్తిసేనలను శ్రీచక్రరథానికి రక్షణగా పెట్టి వీరిద్దరూ యుద్ధానికి బయలుదేరిన వర్ణనను హయగ్రీమస్వామి చక్కగా వర్ణించి చెప్తున్నారు.

ఆ వర్ణనతో ఆ రెండు రూపాలు హృదయంలో ప్రతిష్ఠింపబడాలి.

పురతః ప్రాచల ద్దండనాథా రథనిషేదుషీ

ఏకయైవ కరాంగుళ్యా ఘూర్ణయంతీ హలాయుధమ్

ముసలం చాన్యహస్తేన భ్రామయంతీ ముహుర్ముహుః

తరుణేందు కళాచూడా స్ఫురత్ప్రేత్రిముఖామ్బుజా

ఇతస్తతః ప్రచలితాం సేనాం త్రైలోక్యకమ్పినీమ్

పశ్యంతీ మదిరాపాన వాసితాధరపల్లవా

పురఃప్రహర్త్రీ సమరే సర్వదా విక్రమోద్ధరా

ముందుగా దండనాథాదేవి రథం కదిలించి. ఆ తల్లి తన యొక్క వేలికొనలతో నాగలిని పట్టి తిప్పుతోంది. మరొక చేత్తో రోకలిని పట్టుకుని తిప్పుతోంది. చంద్రరేఖతో ప్రకాశిస్తున్న వరాహవదనంతో ఆ తల్లి భాసిస్తున్నది. ఆ తల్లికి అటూ ఇటూ కోట్లాది సంఖ్యలలో వారాహీమూర్తులు అనుగమిస్తూ ఉండగా ముల్లోకాలు కంపిస్తున్నాయా అన్నంత సందడి అక్కడ ఉంది. వారంతా ఒక రకమైన పౌరుష జనకమైన పానమును చేసి మహోత్సాహంగా విక్రమాన్ని ప్రకటిస్తూ వెళుతున్నారు. శ్యామలాదేవి ఎలా ఉందో వర్ణిస్తున్నారు.

తస్యా అనుప్రచలితా గేయచక్ర రథస్థితా

ధనుషో ధన్వినా విశ్వం పూరయంతీ మదోద్ధతా

శ్యామలా దేవి తన ధనుస్సైన చిత్రజీవాన్ని తీసి వింటినారిని మ్రోగించింది. అమ్మవారి చిలక నుంచి వచ్చిన ధనుర్వేద పురుషుడు 'అమ్మా! ఈ అక్షయ తూణీరాలు, అమ్ములపొది ఇస్తున్నా'నని ఆ ధనుస్సును ఇచ్చాడు.

ఆ వింటినారి మోతకు మొత్తం దిద్దిగంతాలన్నీ మారుమ్రోగాయి.

వేణీకృతకచన్యస్త విలసచ్చంద్రపల్లవా

స్ఫురత్ప్రతీయనేత్రేణ సిందూరతిలకత్విషా

ఆ తల్లి చక్కగా జడ వేసుకుంది. ఒత్తైన ఆమె జుట్టుకు పైన చంద్రలేఖ ప్రకాశిస్తున్నది. అమ్మవారు సిందూరం ధరించిందా అన్నట్లు ఫాల నేత్రం ప్రకాశిస్తున్నది.

పాణినా పద్మ రమ్యేణ మణికంకణ చారుణా

తూణీరముఖతః కృష్ణం బ్రామయంతీ శిలీముఖం

జయ వర్ధస్వ వర్ధస్వే త్యతిహర్షసమాకులైః

ఆ తల్లి బాణాన్ని అమ్ములపొదిలో నుంచి తీస్తుంటే, ఆ చేతికున్న కంకణాలు మారు మ్రోగాయి. హయగ్రీవుల వారు ప్రతి చిన్న విషయాన్ని దర్శించి, శ్రవణం చేసి చెప్తున్నారా అన్నట్లు వర్ణించారు. దేవతాకథను అంత భక్తిగా హృదయంలోకి తెచ్చుకోవాలి. శ్యామలాదేవి బాణాన్ని తీసి అనుసంధిస్తూ ఉండగా, దేవతలందరూ “మీరు వృద్ధి చెందండి” “వృద్ధి చెందండి” అని జయ జయ ధ్వనాలు చేసారు.

ఉభయసేనలకి దివ్యమైన ఆశీస్సులు ఇచ్చారు. ఆశీస్సులంటే పెద్దవారు చిన్నవారికి ఇచ్చేవనే కాదు అర్థం. ఆశించుటే ఆశీస్సు.

దేవతలందరూ వీరికి జయాన్ని ఆశించారు.

నృత్యద్విర్ధివ్య మునిభి ర్వర్ధితాశీర్వచోమృతైః

గేయచక్రరథేంద్రస్య చక్రనేమివిఘట్టనైః

దారయంతీ క్షితితలం దైత్యానాం హృదయైస్సహ

దేవతలందరూ కూడా ఆనందంతో నృత్యం చేస్తున్నారు. శ్యామలా, వారాహీదేవతలు బయలుదేరితే ఆ పరాక్రమం సత్యమై సాఫల్యమౌతుంది. అమ్మవారి గేయచక్రం నడుస్తుంటే, ఆ చక్రాల ఇరుసు తగిలి, భూమి చీలుతుందా అన్నట్లు ఉంది.

ఆ చక్రాలు కదులుతుంటే దైత్యుల గుండెలు కూడా చీలుతున్నాయి.

లోకాతిశాయినా విశ్వమనోమోహన కారిణా

అక్షౌహిణీసహస్రాణా మష్టకం సమరోద్ధతం

లోకంలో ఎక్కడా లేనివిధంగా విశ్వమనోహరమైన వైభవంతో గేయచక్రం ప్రకాశిస్తూ ముందుకు సాగుతోంది. అనేకమంది అద్భుతమైన సంగీతాల్ని, నాదాల్ని వినిపిస్తున్నారు. గేయచక్రం అంటేనే శబ్ద స్వరూపం.

ముందు వర్ణించిన గేయచక్ర రథవర్ణనని ఇక్కడ గుర్తు తెచ్చుకోవాలి. అటువంటి ఒక నాదమయమైన హడావిడి అక్కడ చెలరేగుతూ ఉంది. లెక్కకందని శక్తిసేనలు వెళ్తున్నాయి. అందులో శ్యామలాదేవి దగ్గర ఉన్న శక్తి సేనలలో కొన్ని గుంపులు కొన్ని రంగులలో ఉన్నాయి. ఇదొక చిత్రమైన అద్భుతమైన రహస్యం.

తస్యాః శక్తిచమూచక్రే కాశ్చి త్వనకరోచిషః

కాశ్చిద్దాడిమ సంకాశాః కాశ్చిజ్జీమూత రోచిషః

అన్యా స్సిందూరరుచయః పరాః పాటల పాటలాః

కాశ్చిచ్ఛ చంద్రికాకారా పరాశ్చామల కోమలాః

అన్యాస్తు హీరకప్రఖ్యాః పరా గారుత్యతోపమాః

కొందరు బంగారు రంగులతో ఉన్నారు. కొందరు దానిమ్మ పువ్వుల వంటి కాంతులతో ఉన్నారు. కొందరు మబ్బు వంటి కాంతులతో ఉన్నారు. మరికొంతమంది సిందూర కాంతులు, మరికొంతమంది పాటల కుసుమాల వంటి ఎర్రని కాంతులతో ఉన్నారు. కొందరు వెన్నెల వంటి కాంతులతో ఉన్నారు. మరికొందరు శ్యామల వర్ణంతో ప్రకాశిస్తూ ఉన్నారు. కొందరు వజ్రము వంటి కాంతులతో, మరికొంత మంది గరుడ పచ్చ పూసల వంటి కాంతులతో ఉన్నారు.

ఈ తొమ్మిది రంగులు నవరత్న కాంతులు. నవవర్ణ శక్తులు.

శ్యామలా దేవి యొక్క శక్తి శబ్దం, వర్ణం రెండింటినీ దోషింప చేస్తోంది. ఈ వర్ణాలన్ని భావ సంకేతాలు. తొమ్మిది వర్ణాలు అనేక రకాల భావాలకి సంకేతాలు. ఈ వర్ణాలలో ఉండే సాంద్రత, పల్పదనం అంతేకాకుండా వాటి మీద మరెన్నో భావాలు చెప్పబడు తుంటాయి. ఒక్క తెలుపులో ఎన్నో రకాలు, ఒక్క ఎరుపులో ఎన్నో విధాలు ఉంటాయి.

ఈ తొమ్మిది వర్ణాలు నవరత్నకాంతులు, నవ వర్ణాలు, వర్ణవిశేషాలన్నిటినీ చెప్పారు. ఈ కాంతి మందలంలో తొమ్మిది వర్ణాలు గ్రహశక్తులకి కూడా సంకేతాలు. గ్రహదోషాలను పోగొట్టే శక్తి ఈ వర్ణనలో కనిపిస్తోంది.

లలితోపాఖ్యానం మంత్రాలు అనే పళ్ళను పండించే కల్పవృక్షం. దీనిలో ఎన్నో మంత్ర శాస్త్ర రహస్యాలు ఉన్నాయి. గణపతి, బాలా త్రిపురసుందరీ, సంపత్కరీ, అశ్వరూఢా,

నకులీ, తిరస్కరిణీ మొదలైన మంత్ర విశేషాలు ఎన్నో ఉన్నాయి. 'నిత్యా పరాక్రమాటోపా' అన్నప్పుడు జ్వాలామాలినీ మొదలైన నిత్యా దేవతలు వీరందరినీ చెప్పారు. ఈ విభిన్నమైన వర్ణాలతో కూడిన శ్యామలా మంత్ర శాస్త్ర విద్య ఇక్కడ చెప్పబడింది. ఇవన్నీ శ్యామలా మంత్ర విశేషములు.

అసంఖ్యా శ్చక్రయ శ్చేలు ర్దండిన్యా సైనికే తథా

దండినీదేవి యొక్క సైనికులు కూడా చాలా రకాలుగా వెదుతూ ఉన్నారు. పరాక్రమంలో గాని, ప్రతాపంలో గాని, మిగిలిన విశేషణాలలో గానీ దండినీ సేనలకు ఎంత బలం ఉందో, శ్యామలా సేనలకు కూడా అంతే బలం ఉంది. రెండూ సమానమైన ప్రతాపం కలిగినవే.

విశేషస్తు పరం తస్యా స్సచివేశ్యాః పరం కరే

మహారాజ్ఞీవితీర్థం తదాజ్ఞాముద్రాంగుళీయకం

కానీ శ్యామలాదేవి చేతికి ఒక విశేషం ఉంది. లలితాదేవి స్వయంగా తన ఉంగరం తీసి శ్యామలాదేవి వేలికి తొడిగారు. ఆ ఉంగరపు యొక్క విశేషమైన కాంతి శ్యామలాదేవి ధనుస్సును పట్టుకున్నప్పుడు శోభాయమానంగా ప్రకాశిస్తోంది. ఇలా దండిని సేనలు, శ్యామలా సేనలు కదులుతుంటే

తద్ధార భంగురా భూమి ర్దోలాలీలా మలమ్మత

తతః ప్రవవృతే యుద్ధం తుములం రోమహర్షణం

ఆ భారానికి భూమి ఉయ్యాలలా కొంచెం కంపించిందని చెప్పారు. తరువాత యుద్ధం

మొదలైంది. ఈ యుద్ధం ఇది వరకు జరిగిన యుద్ధాల కంటే విశేషమైనది. దీనిలో రహస్యాలు చాలా శ్రద్ధగా గమనించి గ్రహించే ప్రయత్నం చేయాలి.

దండనాథా విషంగేణ సమయుధ్యత సంగరే

విశుక్రేణ సమం శ్యామా వికృష్టమణి కార్ముకా

ఇన్నాళ్ళు లలితాసహస్రం జాగ్రత్తగా చదువుకున్నవాళ్ళు కూడా దిద్దుకోవలసిన కొన్ని విషయాలు ఇక్కడ వస్తున్నాయి. ఇంతకు ముందు విడివిడిగా యుద్ధం చేసిన దేవతలందరూ ఇక్కడ కలుస్తారు. విశుక్ర విషంగులతో చేసిన యుద్ధం చాలా ముఖ్యమైనది. శ్యామలాదేవి యొక్క అంగ దేవతలు, వారాహీదేవి యొక్క అంగ దేవతలు కూడా ఈ యుద్ధంలో పాల్గొన్నారు.

ఈ రాక్షసుల మేనల్లుళ్ళను ఒక్కొక్కరిని సంహరించడానికి ఒక్కొక్క దేవత సిద్ధపడింది.

అశ్వారుధా చకారోఽప్యై స్సహోలూకజితా రణం

సమృదేశీ చ జగ్రాహ పురుషేణం యుయుత్సయా

అమ్మవారి పాశం నుంచి వచ్చిన అశ్వారుధాదేవి, భండాసురుని మేనల్లుడైన ఉలూకజిత్ అనే రాక్షసుని సంహరించడానికి సిద్ధపడింది.

యుయుత్సుడు అనే రాక్షసుని సంహరించడానికి సంపత్కర్ సిద్ధపడింది.

కుంతిషేణేన సమరం మహామాయా తదాఽతకరోత్

మలదేన సమం చక్రే యుద్ధ మున్మత్త భైరవీ

కుంతిసేనుడు అనే వాడిని సంహరించడానికి మహామాయాదేవి ముందుకు వచ్చింది. ఉన్మత్తభైరవీ అనే దేవత మలదుడు అనే రాక్షసుడిని సంహరించడానికి వచ్చింది. ఉన్మత్తభైరవీదేవి వారాహీదేవి యొక్క అంగ దేవతలలో ఒకరు.

ఆ మంత్ర శక్తి ఇక్కడ చెప్పబడుతున్నది.

లఘుశ్యామా చకారోఽప్యైః కుశూరేణ సమం రణం

లఘుశ్యామాదేవి అనే దేవత శ్యామలాదేవి యొక్క మంత్ర దేవతలలో ఒకరు. ఈ దేవి కుశూరుడితో ఉద్ధం చేసింది. ఈ లఘుశ్యామా దేవిని స్మరిస్తే వెంటనే ఫలిస్తుంది.

లఘు అంటే వెంటనే అని అర్థం. ఈ లఘుశ్యామను స్మరిస్తే అపూర్వమైన వాక్పటిమను, జ్ఞానాన్ని వెంటనే అనుగ్రహిస్తుంది.

స్వప్నేశీ మంగళాభ్యేన దైత్యేంద్రేణ రణం వృధాత్

వాగ్వాదినీతు జఘటే ధృఘణేన సమం రణే

స్వప్నేశ్వరీ అని ఒక దేవత ఉంది. ఆవిడ మంగళుడు అనే రాక్షసుని కొడుతోంది. ఈ స్వప్నేశ్వరీదేవి వారాహీదేవి యొక్క అంగదేవతలలో ఒకరు. ఆ తల్లినే స్వప్నవారాహి అంటారు. ఆ తల్లి వచ్చి మంగళుని సంహరించింది.

ధృఘణుడు అనే రాక్షసునితో వాగ్వాదినీ దేవి తలపడింది. వాగ్వాదినీ శ్యామలా దేవి యొక్క అంగ దేవతలలో ఒకరు. ఈవిడ వాక్ శక్తి స్వరూపిణి.

కోల్లాటేన చ దుష్టేన చండకాళ్యకరోద్రణం

అవలోక్య రుషాఽవిష్ట స్సంకృష్ట గురుకార్యుకః

కోల్లాటుడు అనే రాక్షసునితో చండకాళి యుద్ధం చేసింది. ఇలా మొత్తం పది మంది మేనల్లుళ్ళకి పది మంది దేవతలు ధీటుగా సమాధానం చెప్తున్నారు.

ఇక విశుక్రుని ఎదుర్కొనడానికై శ్యామలాదేవి, విషంగుని ఎదుర్కొనడానికి దండనాథా దేవి సిద్ధపడ్డారు. ఎప్పుడైతే ఈ విధంగా ఇంతమంది శక్తులు, శ్యామలాదేవి, వారాహీదేవి విజృంభించాయో, రాక్షసుల అక్షౌహిణీల సేనలన్నీ క్రమ క్రమంగా తరిగిపోవడం మొదలుపెట్టాయి.

వర్ధమానాం శక్తిచమూం హీయమానాం నిజాం చమూం

శక్తి సైన్యే సమస్తేఽపి తృషాస్త్రం ప్రముమోచ హ

చము అంటే సేనలు. శక్తి సేనలు పెరిగి పోతున్నాయి, రాక్షస సేనలు తరిగిపోతున్నాయి.

ఇది చూసి ఇక తట్టుకోలేక విశుక్రుడు తృషాస్త్రం అనే ఒక అస్త్రాన్ని వేసాడు. తృష అనగా దాహం. దీని నుంచే తృష్ట అనే పదం వచ్చింది.

అది వేసిన వెంటనే శక్తిసేనల మీద ఈ అస్త్రం పని చేయడం మొదలు పెట్టి అందరికీ శరీరాలు ఎండిపోవడం మొదలు పెట్టాయి. ఆ వేడికి దాహం పుడుతోంది. నాలిక పిడచకట్టుకు పోయి నోట మాటలు రావడం లేదు, శరీరమంతా ఎండిపోవడం వల్ల కదలడానికి శక్తి లేదు. దాహం, నీరసం అందరిలో నిండిపోయాయి.

క్షోభయన్మింద్రియగ్రామం తాడుమూలం విశోషయన్

మంత్రిణీ సహపోత్రిణ్యా భృశం చింతా మవాప సా

శక్తిసేనలన్నిటికీ దవడలు, నోరు ఎండిపోయి ఇంద్రియాలన్నీ అల్లకల్లోలమవుతున్నాయి. రాక్షస సేనలు అన్నీ విజృంభిస్తున్నాయి. ఆ సమయంలో ఏం చేయాలా అని దండినీ, శ్యామలలు ఆలోచిస్తుండగా శ్యామలాదేవి వారాహీదేవితో అంటోంది -

సఖి! పోత్రిణి! దుష్టస్య తృషాస్త్ర మిదమాగతం
శిథిలీకురుతే సైన్యమస్మాకం హా! విధేః క్రమః
విశుష్ట తాలుమూలానాం విభ్రష్టాయుధ తేజసాం

పోత్రిణి అంటే వారాహీదేవి. “ఓ సఖీ! చూసావా! ఆ దుష్టుడు వేసిన తృషాస్త్రం ఎలా పని చేస్తోందో! మన సేనలనంతటినీ శిథిలం చేస్తోంది. వాళ్ళ నాలుకలు, నోళ్ళు ఎండిపోయాయి. వారి ఆయుధాలను కూడా వాళ్ళు పట్టుకోలేక పోతున్నారు. నువ్వు నీ రథపర్వం యొక్క చివర సురాసముద్రానికి అధిదేవత ఒకాయన ఉన్నారు. ఆయనకు కాస్త పని అప్పగించు” అంది.

దండినీ దేవి రథానికి మొత్తం అయిదు ఆవరణలు. వాటిలో అయిదవ ఆవరణ చివర ఉన్న ఆయన ‘శీధుమహార్ణవః’ అనగా సురాసింధు దేవత. ఆయన ఒక రకమైన మధుర పదార్థాన్ని సిద్ధంగా ఉంచుకున్నాడు. సురా సముద్రానికి అధిదేవత ఆయన.

తమాదిశ సమస్తానాం శక్తీనాం తర్ష ముక్తయే
నామైః పానీయ పానాద్వై రేతాసాం తర్షసంక్షయః

“ఈ శక్తిసేనలన్నిటి యొక్క దాహార్తి పోయేటట్లుగా వాడిని ఆజ్ఞాపించు!” అని వారాహీదేవితో శ్యామలాదేవి చెప్పింది. మామూలుగా జలం పాత్రలతో ఇస్తే వీళ్ళ దాహం తీరదు. వీళ్ళకి సముద్రం కావాల్సిందే. ఆ తృషాస్త్రం యొక్క వేడి అంతటిది. అందుకు

తమాదిశ మహాత్మానం సమరోత్సాహకారిణమ్
సర్వతర్ష ప్రశమనం మహాబల వివర్ధనమ్

క్షీణిస్తున్న ఉత్సాహాన్ని తిరిగి ప్రచోదనం చేయగలిగేది ఆ ద్రవ లక్షణం. ఈ రోజుల్లో ఉత్సాహం కోసమని ఏవేవో ద్రవ్యాలు త్రాగుతూ ఉంటారు.

అలాంటిదని మాత్రం దీన్ని అనుకోవద్దు. వీటిని వామాచారపరంగా అన్వయించుకుని ఆ విధంగా చేసేవారు ఉండవచ్చు. దాని మంచి చెడ్డలు చర్చించడం ఇక్కడ అప్రస్తుతం కనుక వారి చర్చ అనవసరం. సురాసింధువు అనేది ‘వారుణీ మదవిహ్వలా’, ‘మదఘూర్ణిత రక్తాక్షీ’ ఇత్యాది నామాలు ద్వారా తెలుస్తుంది. ఆ దివ్యమైన సుధాసింధు దేవతను ఆజ్ఞాపించమని చెప్పగానే అప్పుడు వారాహీదేవి-

ఆజుహోవ సురాసింధుం ఆజ్ఞాచక్రేశ్వరీ రణే
స మదాలస రక్తాక్షో హేమాబ్జ స్రగ్వీభూషితః
ప్రణమ్య దణ్ణనాథాం తాం తదాజ్ఞాపరిపాలకః

అజ్ఞాచక్రేష్వరి అనగా వారాహీ దేవి. సేనలకి అజ్ఞ ఇచ్చే శక్తి కలిగిన తల్లి.

ఇక్కడ సురాసింధు దేవత రూపం వర్ణిస్తున్నారు.

ఆయన కళ్ళు మత్తెక్కి ఎర్రగా ఉన్నాయి. ఆయన బంగారు పద్మాల మాల ధరించి ఉన్నాడు. అతడు వచ్చి ఆ వారాహీ దేవికి నమస్కరించి 'అమ్మా! నీ అజ్ఞ ప్రకారంగా ఇప్పుడు విజృంభించబోతున్నా"నని తనని తాను బహు రూపాలుగా మార్చుకున్నాడు.

అత్యానం బహుధా కృత్వా తరుణాదిత్య పాటలమ్

క్వచిత్తాపింఛవచ్ఛామాంక్వచిచ్ఛ ధవళద్యుతిమ్

ఉదయ సూర్యుని వంటి కాంతితో, ఆయన దివ్యమైన మధురసాన్ని, సురా సింధువును శక్తి సేనలపై వెదజల్లడం మొదలు పెట్టాడు.

అవి ఏదో నీరు పడినట్టు పడడం కాకుండా ఏనుగు తొండాల వంటి ధారలతో శక్తిసేనలపై పడుతోంది. ఇలా పడుతున్నప్పుడు వారు తడిసి పోవడమే కాక నోరు బాగా తెరచి కదుపు నిండా త్రాగుతున్నారు. శక్తి సేనలు, అసుర సేనలు కలిసి యుద్ధం చేస్తున్నాయి కనుక ఈ సుధాసింధు ధారలు అసురుల మీద కూడా పడే అవకాశం ఉందని గమనించి శ్యామలాదేవి

తథా సైన్యస్య పరితో మహా ప్రాకారమణ్డలం

లఘుహస్తతయా ముక్తై శృరజాలై స్సహస్రశః

చకార విస్మయకరీ కదమ్బవనవాసినీ

కర్మణా తేన సర్వేఽపి విస్మితా మరుతోఽభవన్

కదంబవనవాసినీ శ్యామలా దేవి వెంటనే తన ధనుస్సు నుంచి అపూర్వమైన బాణాల్ని వేసింది. ఈ బాణాలు తన సేనల మీద మాత్రమే సురాధార పడేటట్టుగా చేస్తూ, రాక్షసుల మీద ఈ ధార పడకుండా కప్పేసేటట్లు వేసింది.

ఆవిడ శ్యామలాదేవి కనుకనే అలా వేయగలిగింది. ఈ విచిత్రమైన కర్మ చూసి శక్తి సేనలు ఆశ్చర్యపోతూ ఉన్నాయి. అసురులు నీరసపడే స్థితి వచ్చింది.

ఎప్పుడైతే ఈ ధార పడిందో వెంటనే శక్తి సేనలన్ని మహోత్సాహంగా లేచాయి.

వారి దాహార్తి మొత్తం తొలగిపోయింది.

ఈ సురాధారకి ఉన్న లక్షణాలు చెప్తున్నారు

శస్త్రక్షతిరుజాహంత్రీ రస్థిసంధానదాయినీ

రణశ్రమహరీ శ్శీతాః కవోష్ఠాశ్చ తథాలఘు

సంతాపహరిణీః కిం చానుష్ఠశీతా జయప్రదాః

అవిచ్ఛిన్నం యావమాత్రమేకైకా తత్ర యోగినీ

యుద్ధంలో ఆయుధాలు తగలడం వల్ల కలిగిన నొప్పులు, గాయాల్ని మాన్పుతుంది. విరిగిన ఎముకలు ఈ సురాసింధువు పడితే కలుసుకుంటున్నాయి. ఎంత సేపు యుద్ధం చేసినా శ్రమ లేకుండా చేస్తున్నాయి. ఆ సుధాధార అతి చల్లగా కాకుండా, అతి వేడిగా కాకుండా సమస్థాయిగా ఎలా ఉండాలో అలానే ఉంది. ఆ ధారకి జయం కలిగించే లక్షణం ఉంది. ఇవి ఒక జాము కాలం కురుస్తూనే ఉన్నాయి. జాము అంటే నాలుగు గంటలు. ఆ పడడం కూడా

ఐరావతకరప్రఖ్యాం సుధాధారం ముదాపపౌ

ఉత్థానం వదనం కృత్వా విలోలరసనాంచలం

దేవి! పశ్య! మహారాజ్ఞీ! దండమండల నాయికే!

మయా సంతర్పితా ముక్త తర్వా శృక్తివివర్ధినీ

ఐరావతపు తొండం అంత ధారలతో కురిసాయి. వీటిని నోరు తెరచి తృప్తిగా త్రాగిన శక్తి సేనలు ఉత్సాహం పట్టలేక నృత్యం చేయసాగారు.

అదంతా చూసి తన పని బాగా జరిగిందని తృప్తి చెందిన సుధా సముద్రుడు దాని గురించి చెప్పడానికి వారాహీదేవి దగ్గరకు వెళ్ళి నమస్కారం చేసి, “ఓ! దండమండల నాయికే! మహారాజ్ఞీ! ఒక్కసారి చూడమ్మా! నేను విసిరిన ఆ సుధాధారా ప్రవాహంలో వారంతా తృప్తి పడ్డారు. వారి దాహం వదిలిపోయింది.

కాశ్చిన్నృత్యంతి గాయంతి కలక్వణిత మేఖలా

నృత్యంతీనాం పురః కాశ్చి త్కరతాళం వితన్వతే

వారిలో కొందరు ఆనందంతో నాట్యాలు చేస్తున్నారు. కొందరు గానాలు చేస్తున్నారు. నాట్యం చేస్తున్న వారిముందు కొందరు కరతాళం వేస్తున్నారు. ఇలా అందరూ ఉత్సాహపూరితులై ఉన్నార”ని చెప్పగానే వారాహీదేవి సంతోషించి “నాయనా! నిన్ను ఉత్తములైన వారు కూడా సేవిస్తారు” అని వరమిచ్చింది తల్లి.

మాహేశ్వరీ మహాదేవో బలదేవశ్చ భార్గవః

దత్తాత్రేయ స్తథాన్యేచ త్వాం ప్రాశ్యంతి మహాజనాః

యాగే సమర్చిత స్త్వం హి సర్వాం సిద్ధిం ప్రదాస్యసి

ఇత్థం వరప్రదానేన తోషయిత్వా సురామ్బుధిమ్

ఆ సురను స్వర్గంలో ఉన్నవారు, బలరాముడు మొదలైన మహాపాసకులు, దత్తాత్రేయుడు మొదలైన వారందరూ సేవిస్తారు. వారు సేవించిన సురస్థాయి వేరు. ఈ సురలు వేరు. వారాహీదేవి ఆ సురాసింధు దేవతకు ఒక యోగ్యమైన స్థానాన్ని ఇచ్చింది.

ఇక ఉపేక్షించి లాభం లేదు రాక్షసుల్ని గట్టి దెబ్బ కొట్టాలని దండిని, మంత్రిణి త్వరగా వారిని వధించాలని సిద్ధపడ్డారు.

మంత్రిణీం త్వరయామాస పునర్యుద్ధాయ దండినీ

పునః ప్రవవృతే యుద్ధం శక్తీనాం దానవై స్సహ

వారు మళ్ళీ యుద్ధ రంగంలోకి దిగారు. ఇక అక్కడున్న అనేక రకాలైన సేనలన్ని అప్పటి వరకు ఎవరెవరితో యుద్ధం చేస్తున్నారో వారందరినీ వధించారు.

అంకుశేనాఽతితీక్ష్ణేన తురగారోహిణీ రణే

ఉలూకజిత మున్మథ్య పరలోకాతిథిం వ్యధాత్

ఉలూకజిత్తుతో అశ్వరూఢాదేవి యుద్ధం చేస్తూ, వాణ్ని అంకుశంతో పొడిచి పరలోకానికి అతిథిగా పంపింది.

సమృత్కరీప్రభృతయ శ్శక్తిదందాధినాయకాః

పురుషేణ ముఖా నన్యా న్నవయుద్ధే వ్యధారయన్

మిగిలిన దేవతలు కూడా అసురసేనల్ని సంహరిస్తుండగా ఇక సాయంత్రం కాబోతున్నది. యుద్ధం పరిసమాప్తి కావాలి. ఈ లోపల విశుక్రుని మీదకి శ్యామలా దేవి బయలుదేరింది.

విశుక్రం యోధయామాస శ్యామలా కోపశాలినీ

అస్త్రప్రత్యస్త్ర మోక్షేణ భీషణేన దివౌకసాం

విశుక్రుడు సామాన్యుడు కాదు. భయంకరమైన అస్త్రాలు, శస్త్రాలు వేస్తున్నాడు. శస్త్రాలు అంటే మామూలుగా భౌతికంగా కనిపించే ఆయుధాలు, అస్త్రాలు అంటే అమోఘమైన మంత్ర శక్తుల్ని నిబద్ధం చేసి పంపించేవి. శస్త్రాల కంటే భయంకరమైనవి అస్త్రాలు. విశుక్రుడు ఎన్ని అస్త్ర శస్త్రాలు వేస్తున్నాడో, వాటన్నిటికీ బదులుగా శ్యామలాదేవి సమాధానం చెప్తోంది. ఆవిడ చేస్తున్న అమోఘమైన యుద్ధాన్ని చూసి దేవతలు కూడా ఆశ్చర్యచకితులై అమ్మపై కుసుమ వృష్టి కురిపిస్తున్నారు.

ఆయుధాని సుతీక్ష్ణాని విశుక్రస్య మహాజనః

క్రమశః ఖండయంతీ సా కేతనం రథసారథిం

ధనుర్గుణం ధనుర్దండం ఖండయంతీ శిలీముఖైః

విశుక్రుడు వేస్తున్న ప్రతి ఆయుధాన్ని శ్యామాలదేవి తన బాణాలతో ఖండన చేస్తూ క్రమంగా వాడి రథం మీద జెండాను, రథసారథిని కూడా కొట్టింది. వాడి ధనుస్సు యొక్క వింటినారిని, ధనుస్సును కూడా ఖండించింది.

వాడింక విరధుడై పోయాడు. రథం ముక్కలై పోయింది, సారథి పోయాడు. ఇటువైపు చేతిలో ఉన్న ధనుస్సు, నారి కూడా తెగిపడ్డాయి.

అస్త్రైణ బ్రహ్మశిరసా జ్వలత్పావకరోచిషా

విశుక్రం మర్దయామాస సోఽపతత్ చ్చిన్న విగ్రహః

అప్పుడు శ్యామలాదేవి బ్రహ్మాస్త్రాన్ని ప్రయోగించింది. బ్రహ్మశిరోనామకాస్త్రం అంటే బ్రహ్మాస్త్రం. అది అగ్ని జ్వాలలు వెదజల్లుతున్న దివ్యమైన అస్త్రం. వెంటనే ఆ అస్త్రం వెళ్ళి వాడిని తాకిన వెంటనే విశుక్రుడు నేలపై పడి మరణించాడు. భయంకరమైన రాక్షసశక్తి నశించింది. ఇది శక్తి సేనలకి ఒక గొప్ప విజయం.

ఇక విషంగుని వైపు కదిలింది దండనాథా దేవి.

విషంగంచ మహాదైత్యం దండనాథా మదోద్ధతా

యోధయామాస చందేన ముసలేన వినిఘ్నతీ

స చాపి దుష్టో దనుజః కాలదండ నిభాం గదాం

ఉద్యమ్య బాహునా యుద్ధం చకారాఽశేషభీషణం

ఆవిడ రోకలి, నాగలి పట్టుకుని యుద్ధం చేస్తోంది. విషంగుడు కాలదండంతో సమానమైన గదను తీసుకుని అమ్మ మీదకు వచ్చాడు. వెంటనే ఆ తల్లి కూడా తన చేతిలో ఉన్న రోకలితో ఆ గదను ఎగర గొట్టింది. క్రమంగా వారు ఉభయులూ రకరకాలైన ఆయుధాలతో ఒకరినొకరు కొట్టుకుంటున్నారు.

కుర్వాణౌ వివిధాంశ్చారీ స్ఫూర్తంతౌ పూర్ణవేష్టనైః

అన్యోన్యదండహననా న్యోహయంతౌ ముహుర్ముహాః

వీరి పరస్పర ఆయుధ ఘట్టనాల వల్ల జ్వలిస్తున్న మెరుపులతో ఆకాశం మెరిసిపోతోంది.

అన్యోన్య ప్రహృతౌ రంధ్ర మీక్షమాణౌ మదోద్ధతౌ

మహాముసల దండాగ్ర ఘట్టన క్షోభితాఽఘ్నరౌ

దండనాథదేవి యొక్క ముసలాన్ని, హలాన్ని పిండి చేద్దామని ప్రయత్నిస్తున్నాడు ఆ రాక్షసుడు, కాని వాడి వల్ల కావడం లేదు. వీటి యొక్క ఘట్టన వల్ల అగ్ని జ్వాలలు రేగుతుంటే ఈ రాక్షసుడి కళ్ళు మిరుమిట్లు గొలుపుతున్నాయి.

అయుధ్యేతాం దురాధర్షౌ దండినీ దైత్యశేఖరౌ
అథార్ధ రాత్ర సమయ పర్యంతం కృతసంగరా
ఇలా అర్ధరాత్రి వరకు యుద్ధం సాగింది. ఎప్పటికీ అంతం కావడం లేదు. చూసి
చూసి దండినీ దేవి

సంక్రుద్ధాహంతు మారేభే విషంగం దండనాయికా
సా తన్మూర్ఖి నిమగ్నా హలేనాఽకృష్య వైరిణం
నాగలిని తీసుకుని వాడి మెడ మీద పడేలా విసిరి లాగింది.
కఠోరం తాడనం చక్రే ముసాలేనాఽథ పోత్రిణే
నాగలితో దగ్గరికి లాగి రోకలితో నెత్తి మీద మొత్తింది. వాడి తల చితికి నేల మీద
పడి మరణించాడు. విషంగుడిని ఇలా సంహరించింది వారాహీ దేవి.

చూర్ణితేన శతాంగేన సమం భూతల మాశ్రయత్
ఇతి కృత్వా మహాత్కర్మ మంత్రిణీ దండనాయికే
విశుక్రుని, విషంగుని సంహరించిన శ్యామలా, వారాహీల పై దేవతలు
అద్భుతమైన కుసుమ వృష్టిని కురిపించారు. శక్తిసేనలు ఆనంద తాండవం
చేసాయి. తన యొక్క బుద్ధి శక్తి అయిన శ్యామలా, అహంకార శక్తి అయిన
వారాహీ చేసిన ఈ రాక్షస వధలకి సంతోషించింది లలితాదేవి. ఈ కథ
ఏకాగ్రంగా వింటే లలితా సహస్రంలో ఇంతకాలం చదువుతున్న..

మంత్రిణ్యంబా విరచిత విషంగ వధతోషితా
విశుక్ర ప్రాణ హరణ వారాహీ వీర్య నందితా
ఈ రెండింటిలో రెండు పొరపాట్లు ఉన్నాయి. ... అని తెలుస్తుంది. కథ ప్రకారం
మంత్రిణ్యంబా అనగా శ్యామలా దేవి విశుక్రుని సంహరించింది. కాని 'మంత్రిణ్యంబా
విరచిత విషంగ వధతోషితా' అని చదువుతున్నారు.

దీనిని 'మంత్రిణ్యంబా విరచిత విశుక్ర వధతోషితా' అని చదువుకోవాలి.
రెండవది 'విశుక్ర ప్రాణ హరణ వారాహీ వీర్య నందితా' అని చదువుతున్నారు కానీ
అది 'విషంగ ప్రాణహరణ వారాహీ వీర్య నందితా' అన్నది సరైన నామం.

విషంగుని సంహరించింది వారాహీ. ఇంతకాలం చదువుతున్న దాన్ని మార్చేసుకోవాలా
అని అనుకోవద్దు.

భాస్కరరాయల వారు రచించిన లలితాసహస్రనామ భాష్యం అద్భుతమైనది.

ఆయనకు దొరికిన పాఠాలలోనో ఎక్కడో ఈ ముద్రణా లోపం జరిగి ఉండవచ్చు. ఆ లోపాన్ని అనుసరించి ఇప్పటివరకు వ్యాఖ్యలన్నీ వస్తూనే ఉన్నాయి. కాని సౌభాగ్య భాస్కర భాష్యానికి పూర్వ భాష్యాలు నారాయణ భట్టు మొదలైన వారు రచించినవి చూస్తే కొన్ని మార్పులు ఉన్నాయి.

అన్ని మార్పులను మనం స్వీకరించకపోయినా అందులో ఉన్నది మాత్రం-

“మంత్రిణ్యంబా విరచిత విశుక్ర వధ తోషితా”, “విషంగ ప్రాణహరణ వారాహీ వీర్య నందితా” అని దిద్దుకోవాలి.

నారాయణభట్టు చెప్పిన పాఠంలో ఇలాగే ఉంది. దీనికి ప్రమాణం ఈ లలితోపాఖ్యానమ్. లలితా సహస్ర నామస్తోత్రంలో మొదటి భాగమంతా అమ్మవారి లీలా వైభవం. దానికి ఆధారం లలితోపాఖ్యానం. లలితోపాఖ్యానమంతా వశిష్ఠాది వాగ్దేవతలు చిన్న నామాలలో పెట్టారు. ఇక పై ఆ నామాలను చదివినప్పుడు ఆ కథంతా గుర్తురావడానికి ఈ ఉపాఖ్యానం పనికొస్తుంది. పూర్వపాఠాలలో కూడా ఈ నామాలు ఇలాగే ఉన్నాయి.

ఈ యుద్ధంలో అమ్మవారి రథం ఉంది. ఆ రథంలో బిందు చక్రం నుంచి లెక్క వేస్తే మూడవ ఆవరణ ఉంది. ఆ మూడవ ఆవరణలో వశిష్ఠాది వాగ్దేవతలు ఉన్నారు. వాళ్ళు మొత్తం యుద్ధానికి సాక్షులు. వశిష్ఠాది వాగ్దేవతలు అలా చూసారు కనుకనే అమ్మవారు తన నామాలు చెప్పమనగానే లలితా సహస్రనామంలో ఆ కథంతా పెట్టారు.

ఈ మొత్తం ఉపాఖ్యానాన్ని ఆ నామాల్లో నిక్షిప్తం చేసి మనకందించారు. కథని చెప్పు ప్రతినామానికి అమ్మవారితో సంబంధం చక్కగా చెప్పారు.

మంత్రిణ్యంబా విరచిత విశుక్ర వధతోషితా- మంత్రిణీ దేవి విశుక్రుని చంపినందుకు సంతోషించిన లలితాంబిక అన్నారు.

ప్రతి నామానికి లలితాంబిక అనే అర్థం. కాని చేప్పే తీరు అలా ఉంది. కథని చెప్పి నామాన్ని చెప్పడం అనేది లలితాసహస్రనామస్తోత్ర ప్రత్యేకత. ఇలాంటి స్తోత్రం మరొకటి కనబడదు. దానికదే సాటి.

ఒక వైపు కథ, ఒక వైపు మహిమ, ఒక వైపు మంత్రం ఇవన్నీ కూర్చబడిన స్తోత్రం లలితాసహస్రనామస్తోత్రం. దీన్ని మామూలు మానవులు రాయలేరు కనుకనే వశిష్ఠాది వాగ్దేవతలు రచించారు.

ముఖ్యమైన విషంగ వధ, విశుక్ర వధ ఎప్పుడు జరిగిందో దేవతలందరూ మహదానంద భరితులయ్యారు. ఇదంతా చెప్పి హయగ్రీవుడు మౌనంగా ఉన్నాడు. వింటున్న అగస్త్యుడు

శ్రీ లలితోపాఖ్యానమ్

ఏలా వింటున్నాడో పరిక్షించాలని.

ఇక మిగిలిన వాడు భండాసురుడొక్కడే. ఇక వాడితో యుద్ధం. ఇక లలితాంబికకు, భండాసురునికి యుద్ధం. ఇంతవరకు ఈవిడ యుద్ధరంగంలోకి రాలేదు. ఇక రాబోతోంది. అప్పుడు అగస్త్యుడు,

“అశ్వానన! మహాప్రాజ్ఞ! వర్జితం మంత్రిణీ బలం
విషంగస్య వధో యుద్ధే వర్జితో దండనాథయా

నువ్వు చెప్పిన రెండు వృత్తాంతాలు వింటుంటే మహదానందం కలిగింది. ఇప్పుడు అసలు తల్లి అయిన లలితామహా త్రిపురసుందరీ పరా భట్టారిక ఏం చేసింది?

శ్రీ దేవ్యాః శ్రోతుమిచ్ఛామి రణచక్రే పరాక్రమం

ఆ లలితా దేవి పరాక్రమాన్ని నేను వినాలనుకుంటున్నాను. కనుక దయచేసి అనుగ్రహించి నాకు చెప్పవయ్యా!” అని అడిగారు.

హయగ్రీవ ఉవాచ:

ఇదం శృణు మహా ప్రాజ్ఞ సర్వ పాప నికృంతనం

లలితాచరితం పుణ్య మణిమాదిగుణప్రదం

అని దీనికి ప్రత్యేకమైన ఫలశృతి ముందే చెప్తున్నారు.

లలితోపాఖ్యానానికంతటికీ ఫల శృతి ఉన్నప్పటికీ, ఈ ఘట్టం యొక్క

ప్రత్యేక ఫలశృతి- ఇది సర్వ పాపములను సమూలంగా నాశనం చేస్తుంది.

ఇది దివ్యమైన లలితా చరిత్ర. దీనిని -

విషునాయనకాలేషు పుణ్యేషు సమయేషు చ

సిద్ధిదం సర్వ పాపఘ్నం కీర్తితం పంచ పర్వసు

సంవత్సరానికి రెండుసార్లు వచ్చే విషువులోను, పుణ్య కాలాలలోను, సంక్రమణం మొదలైన వాటిలోను లలితోపాఖ్యానాన్ని పారాయణ చేసినా, పఠించినా, శ్రవణం చేసినా ఎంతో ఫలప్రదం.

అయిదు పర్వ దినములలో అమ్మవారి ఆరాధన గానీ, స్తోత్రపారాయణ గాని, జపంగాని విశేషంగా చేస్తే విశేషమైన ఫలం ఉంటుంది.

అయిదుపర్వాలు అంటే- అష్టమి, నవమి, చతుర్దశి, పూర్ణిమ, అమావాస్య.

శ్రీ లలితాదేవి-భండాసురుల యుద్ధం

తమ్ముళ్ళిద్దరూ ఎప్పుడైతే చనిపోయారో, అప్పుడు భండాసురునికి మహా దుఃఖం కలిగింది. వెంటనే కుటిలాక్షుని పిలిచాడు.

“మొత్తం మన సేనలలో ఎవరెవరు మిగిలారో వారందరినీ తీసుకుని వెళదాం పద” అని చెప్పి ఇక ఎవ్వరినీ మిగల్చకుండా అందరితోను బయలుదేరాడు.

బ్రాతృ పుత్ర మహాశోకవహ్నిం నిర్వాపయా మ్యహం

గచ్ఛ రే కుటిలాక్ష! త్వం సజ్జీకురు పతాకినీం

ఇత్యుక్త్వా కఠినం వర్మ వజ్రపాతసమం మహత్

“కొడుకులు పోయిన దుఃఖం, తమ్ముళ్ళు పోయిన దుఃఖం ఈ మొత్తం నేనిప్పుడు తీర్చుకోవాలి. అది ఆ శక్తి సేనల రక్తంతోనే తీర్చుకోవాలి. సేననంతటినీ సిద్ధం చెయ్యి”. అని వజ్రం వంటి పలుకులు పలికి మొత్తంగా నాలుగు ద్వారాల దగ్గర కాపలా కాస్తున్న తాళజంఘుడు, తాళగ్రీవుడు, తాళభుజుడు మొదలైన వారందరినీ కూడా వాళ్ల దగ్గరున్న సేనలతో సహా కదిలించాడు.

చతుర్విధృత శస్త్రైఃపైర్భుతవర్మభి రుద్ధతైః

ద్వి సహస్ర అక్షౌహినీనాం పంచాశీతి శ్చతాధికః

ఇలా వాళ్లను, వాళ్ల సేనలను, ప్రత్యేకించి మరో ముప్పై అయిదు మంది సేనలను, కుటిలాక్షుని సేనాపతిగా పెట్టి వాళ్ళని కదిలించాడు. మరొక వైపు భయంకరమైన సేనలు వీడి దగ్గర ఉన్నాయి. వీళ్ళు కాక మొత్తంగా ఉన్న సేనలన్నిటినీ సమకూర్చుమన్నాడు. వారంతా కలిపి రెండువేలనూటఎనభైఅయిదు అక్షౌహిణుల సైన్యం ఉన్నారు. వీరందరినీ సజ్జీకృతం చేసాడు.

శూన్యకే నగరే తత్ర స్త్రీ మాత్ర మవశేషితమ్

ఆభీల నామ దైత్యేంద్రో రథవర్యం మహారథః

శూన్యక నగరంలో ఆడవాళ్ళు మినహాయించి అందరూ బయలుదేరారు. ఈ భండుడి రథం పేరు ఆభీలము. ఆభీలమంటే భయంకరం అని అర్థం. వాడు ప్రపంచాన్ని భయ పెట్టేవాడు. పది మందినీ భయపెట్టే వాడు లేదా పది మంది దగ్గర భయపడేవాడు ఇదే ఆసురీ ప్రవృత్తి.

వీడి దగ్గర ఉన్న రథం పరిపూర్ణమైన భయంకరమైన లక్షణం కలిగిన రథం. దానికి వెయ్యి సింహాలు సారథులుగా ఉన్నాయి.

సహస్రయుగ్య సింహాధ్య మారురోహ రణోద్ధతః.

యాతనానామవా స్థద్ధ శ్చంద్రహాస సమాకృతిః

ఈతని దగ్గర తపస్సు చేసి సాధించుకున్న ఒక ప్రత్యేకమైన ఖడ్గం ఉంది. ఈ ఖడ్గం పేరు యాతన. అది ఒక అర్థ చంద్రాకారంలా ఉంది. ప్రకాశమానంగా ఉన్న ఆ ఖడ్గాన్ని అటూ ఇటూ తిప్పుతూ వస్తున్నాడు. ఈ భయంకరమైన రాక్షస సేనలన్నీ రకరకాల దుందుభీ నాదాలు, జయభేరులు మ్రోగిస్తూ వస్తూ ఉండగా మొత్తం సముద్రాలన్ని అల్లకల్లోలం అవుతున్నాయి. అలా రాక్షససేనలతో కదులుతున్న వీళ్ళ ముందు ఉల్కలు పడుతున్నాయి. ఉల్కలు పడడం అపశకునానికి సూచకంగా చెప్తారు. ఇలా వీరందరూ బయలుదేరి వస్తూ ఉండగా, ఇటు అమ్మవారి రథం ఇప్పుడు కదిలింది.

ఇక కదులుతున్నది శ్రీచక్ర రథం.

నిశ్చిత్త్య లలితాదేవీ స్వయం యోద్ధం ప్రచక్రమే

భండదైత్యేన దుష్టేన స్వయముద్యోగ మాస్థితా

లలితా మహాత్రిపురసుందరీ పరాభట్టారిక భండుడితో తానే స్వయంగా యుద్ధం చేయడానికి వెడుతోంది. అమ్మవారి రథానికి ఉన్న చక్రాలు చెప్తున్నారు.

చతుర్వేదమహాచక్రః పురుషార్థమహాహయః

ఆనందధ్వజసంయుక్తః నవభిః పర్వభిర్యుతః

అమ్మవారి రథానికి నాలుగు వేదాలే చక్రాలు. ధర్మ, అర్థ, కామ, మోక్షాలే ఆ రథానికి గుర్రాలు. ప్రధానంగా ఒక జెండా అమ్మవారి రథం పై చక్కగా రెపరెప లాడుతోంది. దాని పేరు ఆనందధ్వజం.

అమ్మవారంటేనే ఆనంద స్వరూపం. తొమ్మిది ఆవరణలతో కూడుకుని ఉంది, ఆ ఆవరణ దేవతలందరూ కూడా అనేక కోటి యోగినీ గణాల సేనలతో ప్రకాశిస్తున్నాయి.

దశయోజన మున్నమ్రు శ్చతుర్యోజన విస్తృతః

మహారాజ్ఞీ చక్రరాజ రథేంద్రః ప్రచల నృభౌ

పది యోజనాల ఎత్తులో నాలుగు యోజనాల విస్తారమై అలా కదలడం ప్రారంభించింది తల్లి యొక్క రథం.

తస్మిన్ప్రచలితే జుష్టం శ్యామయా దండనాథయా

గేయచక్రం చచలాఽగ్రే కిరిచక్రస్య పృష్ఠతః

అమ్మవారి రథం కదలగానే, ముందు గేయ చక్రం తరువాత కిరి చక్రం కూడా అమ్మను అనుసరిస్తూ బయలుదేరి వెళ్ళాయి.

అన్యసా మపి శక్తీనాం వాహనాని పరార్థశః మిగిలిన శక్తులు కూడా వారి వాహనాలతో, ఆయుధాలతో బయలుదేరి వస్తున్నారు. వీరంతా వహ్ని ప్రాకారం దాటి బయటకు రావాలి. ఆ ప్రాకారంలో వీరు వేసుకున్న యోజన మాత్రం ద్వారం వీరందరూ బయటకి రావడానికి చాలలేదు.

అప్పుడు అమ్మవారు ఒక్కసారిగా జ్వాలామాలినికా దేవిని చూసారు.

‘జ్వాలామాలినికాక్షిప్తవహ్నిప్రాకారమధ్యగా’ - ఆ ప్రాకారానికంతటికీ ఆవిడ అధిపతి కనుక ఆవిడ అమ్మవారి ఉద్దేశ్యాన్ని తెలుసుకుని ఆ ద్వారాన్ని వెంటనే విస్తారం చేసింది. అది ఆవిడ చేతిలో ఉన్న పని. అలా విస్తారం చేయగానే వారంతా హాయిగా బయటకు వచ్చారు. అలా అమ్మవారు కదులుతున్నందుకు దేవతలు వారి లోకాల నుండి దుందుభులు మ్రోగిస్తూ కుసుమ వృష్టి కురిపించారు.

మహా ముక్తాతపత్రంతు దివి దీప్త మద్యశృత

అభవ న్నలితా సైన్య ఉత్పాతాస్తు ద్విషాం బలే

అమ్మవారికి పైన ఎలాగూ గొడుగు ఉన్నప్పటికీ దేవతలు పై నుండి ఛత్రం సమర్ప యామి, చామరం వీజయామి అన్నట్లుగా బహు విధ ఉపచారాలు సమర్పించు కుంటున్నారు. అమ్మ సేనలలో కుసుమ వృష్టి ఇత్యాదులైన శుభ సూచకాలు కనిపిస్తున్నాయి. రాక్షససేనలలో దుర్నిమిత్తాలు, అపశకునాలు గోచరిస్తున్నాయి. శక్తి సేనలకి అసుర సేనలకి నాలుగు రోజులు భయంకరమైన యుద్ధం జరిగింది. అప్పుడు భండుడి ఎదురుగా తల్లి పరాభట్టారిక తన ఇక్ష్వు కోదండాన్ని సంధించి నిలబడి గోచరిస్తున్నది.

ప్రహరద్వయపర్యంతం సేనయో రుభయో రపి

తత్ర శ్రీలలితాయాశ్చ భండస్యా వ్యభవ ద్రణః

అస్తప్రత్యస్తసంక్షోభ తుములీకృత దిక్షటః

వాడు వేస్తున్న బాణాలు అస్త్రాలు, వాటికి అమ్మవారు వేస్తున్న సమాధానాలతో దిక్కులన్ని అస్త్ర ప్రత్యస్త్రాలతో నిండిపోయాయి.

పైగా అమ్మవారు ఆ బాణాలు వేస్తున్న తీరు సొగసుగా ఉంది.

హస్త లాఘవ వేగేన న ప్రాజ్ఞాయత కించన

సంధానే త్వేకదా తస్యా దశధా చాపనిర్గమే

అవిడ ఆ చేతిని చాలా ఒడుపుగా ప్రయోగిస్తున్నారు. చిత్రంగా అమ్మ ధనుస్సు మీద పెట్టేటప్పుడు ఒక్క బాణమే కనిపిస్తోంది కానీ ధనుస్సు నుంచి బయలుదేరగానే పది బాణాలు అవుతున్నాయి. అవి ఆకాశంలోకి చేరగానే నూరు అవుతోంది. దైత్య సేనల దగ్గరికి చేరగానే వెయ్యిబాణాలవుతున్నాయి. దైత్యసేనల దేహాలకి తగిలేసరికల్లా కోటి సంఖ్య అవుతున్నాయి. ఒక్క బాణాన్ని అమ్మవారు అంత చేస్తోంది.

ఇలా రకరకాలుగా వెక్కిరిస్తూ దానవులందరినీ బాణ వర్షాలతో ముంచి నశింపజేస్తూ ఉండగా, భండాసురుడు ఉక్రోశం తట్టుకోలేక అమ్మవారి పైన ప్రత్యేకమైన అస్త్రాలు వేస్తున్నాడు. ఇవి చాలా ముఖ్యమైన అస్త్రాలు.

‘భండాసురేంద్రనిర్ముక్త శస్త్రప్రత్యస్తవర్షిణీ’ అనే లలితాసహస్రనామంలో చెప్పబడిన అనేక శస్త్ర ప్రత్యస్త్రాలు ఇక్కడ వివరింపబడతాయి.

వాడు ఒక అస్త్రం వేస్తే, అమ్మవారు ఒక ప్రత్యస్త్రం వేస్తున్నారు. దాని వల్ల వాడి అస్త్రం మరణిస్తోంది. మనల్ని లోకంలో రకరకాలుగా బాధించేవి ఏవి ఉన్నాయో అవే ఈ అస్త్రాలు. వాటిని పోగొట్టడానికి సర్వమంత్ర స్వరూపిణి అయిన అమ్మవారి నుంచి వచ్చే వివిధ మంత్రాలే ఈ ప్రత్యస్త్రములు. పిల్లలకు ఎన్ని కష్టాలో అమ్మవారికి తెలుసు. అవిడ వాళ్ళ ఆయన్ని కోరి రకరకాల తంత్ర శాస్త్రాల్ని తయారు చేయించింది. ఎప్పుడూ ఈ భౌతిక ప్రయోజనాలేనా? మోక్షాన్ని, భౌతికఫలాన్ని రెండింటినీ ఇచ్చే ఒక శాస్త్రం చెయ్యకూడదా అని శివుని బాగా పోరితే, “సరేన”ని శివుడు ఒక తంత్రం తయారు చేసాడు.

ఆ తంత్రమే శ్రీవిద్యా తంత్రం.

అలా ఆ తల్లి చేసిన నిర్బంధానికి శివుడు మనకిచ్చిన మహాప్రసాదం శ్రీవిద్య. ‘స్వతంత్రం తే తంత్రం క్షితితల మవాతీతరదిదం’ అన్నారు సౌందర్యలహరిలో శంకరాచార్యుల వారు. కనుక శ్రీవిద్యలో అన్నిటికీ మందులు ఉన్నాయి.

అది బ్రహ్మవిద్య మాత్రమే కాకుండా లోకానికి పనికి వచ్చే విద్య. అమ్మవారి దగ్గరికి వెళ్ళి ఆరోగ్యాన్ని ఇమ్మంటే ఈ భౌతికదేహం మిథ్య మోక్షం ఒక్కటే కోరుకో అని చెప్పదు. నాయనా! ఆరోగ్యం కావాలా అని చక్కని ఆరోగ్యాన్ని ఇస్తూనే, మోక్షానికి కావలసిన జ్ఞానం కూడా ఇవ్వగలడు. అదీ శ్రీవిద్యకున్న ప్రత్యేకత. అదీ ఆ తల్లి దయ.

భుక్తి ముక్తి కరీ విద్య. అవిద్య వల్లనే అన్ని బాధలూ వస్తాయి. అది ఇప్పటి పాపం

కావచ్చు, గత జన్మల పాపం కావచ్చు. ఆ అవిద్యారూపమైన భండాసురుడి వల్లే, యాతన అనే భయంకరమైన రథం పై నుండి ఖడ్గ ప్రహారాలు తగులుతుంటాయి. అవి ఇన్ని రకాలుగా వస్తూ ఉంటే అమ్మ వాటన్నిటికి సమాధానం చెప్తోంది.

ఇప్పుడు ఇక్కడ అసురుని నుండి రాబోయేవన్నీ మనలో ఉన్న దివ్య శక్తులను దెబ్బ తీసేవే. వాటి నుంచి కాపాడడానికి లలితా దేవి ముందుకు వచ్చింది. కనుక ఇక్కడ వాడు వేసే అస్త్రాన్ని గుర్తు పెట్టుకొని, అమ్మ వేసే ప్రత్యస్త్రాన్ని కూడా తలచుకుంటూ ఉండాలి. అలా చేస్తే ఆ మంత్ర దేవత అనుగ్రహం వెంటనే పొందగలరు. అందుకు కావలసినది శ్రద్ధ.

అంధతామిస్రకం నామ మహాస్రం ప్రముమోచ సః

మహాతరణి బాణేన తన్నునోద మహేశ్వరీ

వాడు అంధ తామిస్రకం అనే బాణాన్ని వేసాడు. ఇది చీకటి బాణం. చీకటి అంటే వేదాంతపరంగా అజ్ఞానం. మొత్తం చీకటుంటే మనం ముందుకు వెళ్లేం. వెంటనే అమ్మవారు 'మహాతరణి' అనే బాణం వేసారు.

తరణి అనగా సూర్య భగవానుడు. మహా తరణి అంటే సూర్యమంత్రం ఇక్కడ చెప్పబడు తున్నది. శ్రీవిద్యలోనే సూర్య మంత్రం ఒక భాగం. ఆదిత్య ఉపాసన అని ఇక్కడ చెప్తున్నారు. శంకరులవారు శ్రీవిద్యనే ఎందుకు ఉద్ధరించారంటే, ఒక్క శ్రీవిద్యలోనే సర్వదేవతలను ఆరాధించడం ఉంది. ఇతర ఆరాధనలలో కొన్ని అవైదిక ధోరణులు ఉన్నాయి. కొన్ని శైవాలలో విష్ణువును స్మరించరు, కొన్ని వైష్ణవాలలో శివుని స్మరించరు. కాని శ్రీవిద్యలో శివునికి, విష్ణువుకి అందరికీ మంత్రాలు ఉన్నాయి.

దేవత అంటే మంత్రాధిదేవత కనుక అమ్మ సర్వమంత్రాత్మిక, సర్వయంత్రాత్మిక, సర్వదేవాత్మిక లలితామహాత్రిపురసుందరి.

ఆ తల్లి ఎప్పుడు ఏ అవసరం ఉంటే ఆ మంత్రాన్ని, ఆ దేవతను తన నుంచి ప్రయోగిస్తున్నారు. సృష్టిలో మహాంధకారం ఉంటే అమ్మ సూర్యుడు అనే వాడిని పెట్టడం వల్లే మన బ్రతుకు ఇలా సాగుతోంది. కనుక ఆ తరణిని అమ్మవారే ఇచ్చారు. ఆ సూర్య రూప శక్తిని మనం వేదాంతపరంగా జ్ఞానమన్నా, లౌకికపరంగా వెలుగన్నా ఇది అమ్మవారు మన కోసం ఇచ్చిన వెలుగు. ఆదిత్య మహామంత్రం ఇక్కడ చెప్పబడింది.

పాషండాస్రం మహావీరో భండః ప్రముముచే రణే

గాయత్ర్యస్త్రం తస్య సుత్యై సస్మార జగదమ్మికా

పాషండాస్త్రం వేసాడు. కలియుగంలో పాషండులు ఎక్కువ అవుతారు. ఎవరైతే వేదాధర్మానికి విరుద్ధంగా వర్ణాశ్రమాలు అవసరం లేదంటారో, ఎవరు శాస్త్రం చెప్పిన విధులను అతిక్రమిస్తున్నారో, ఎవరు సదాచారాన్ని అతిక్రమిస్తారో వాళ్ళని పాషండులు అంటారు. కలియుగంలో వీరి సంఖ్య ఎక్కువ. ఇలాంటి పాషండత్వాన్ని అతడు అస్త్రంగా వేసాడు. దీనికి సమాధానం వైదికధర్మం. వేదానికంతటికీ కలిపి ఒక దేవతాకృతి ఉంది. ఆ తల్లీ గాయత్రీ దేవి. భండాసురుడు వేసిన పాషండాస్త్రానికి సమాధానంగా అమ్మ గాయత్రీ అస్త్రం వేసింది. శ్రీవిద్యలోనే గాయత్రీ మంత్రం చెప్పబడింది. గాయత్రీ మహామంత్రాన్ని ఈ తల్లి ప్రయోగించింది. గాయత్రీ చేస్తే పాషండత్వం పోతుంది. అందరూ జపించదగ్గ గాయత్రీ వ్యాసదేవుడు పురాణంలో చక్కగా చెప్పారు.

సర్వ చైతన్య రూపం తాం,

ఆద్యాం విద్యాం చ ధీమహి,

బుద్ధిం యా నః ప్రచోదయాత్.

ఇది సర్వలూ జపించదగ్గ గాయత్రీ. ఇది చేస్తే మనలో పుట్టే పాషండత్వం పోతుంది.

అంధాస్త్రమస్మజ ధృంధ శక్తిదృష్టివినాశనం

చక్షుష్మతిమహాస్రేణ శమయామాస తత్ప్రసూః

తరువాత వాడు అంధాస్త్రం అనే దాన్ని వేసాడు. అంధతామిశ్రం వేరు. అంధాస్త్రం వేరు. బయట చీకటి ఉంటే కళ్ళున్నా చూడలేరు అది అంధతామిశ్రం. బయట వెలుగున్నా చూడలేకపోవడం అంధాస్త్రం అనగా గుడ్డితనం అని అర్థం. చీకటి వేరు. గుడ్డితనం వేరు. అలా కళ్ళు సరిగా పని చెయ్యకపోవడం అనే దుష్ట శక్తిని ప్రయోగించాడు. కంటికి ఏవైనా సమస్యలు వస్తే ఏం చెయ్యాలో పరిష్కారం అమ్మ చూపిస్తోంది.

ఆ అంధాస్త్రానికి అమ్మ వేసిన ప్రత్యస్త్రం చక్షుష్మతీ. చక్షుష్మతీ ఒక దేవత. చక్షుష్మతీ దేవికి సంబంధించిన విషయం మనకి వైదిక సౌరమంత్రాలలో గోచరిస్తుంది. దానిని తీసుకుని సర్వజనుల సౌలభ్యం కోసం లలితాపరమేశ్వరి కృపవల్ల శ్రీవిద్యలో చక్షుష్మతికి సంబంధించిన ఒక శ్లోకం ఉంది.

ఆ శ్లోకాన్ని నిత్యం జపించేవారికి కంటికి సంబంధించిన దోషాలు ఏమైనా ఉంటే పోతాయి.

ఈ తల్లి సూర్యమండల మధ్యంలో అధివసించి ఉంటుంది. ప్రతి వాడి కంటి గ్రుడ్డు

లోపల ఈ దేవత ఉంటుంది. ఈ తల్లి అనుగ్రహం పొందితే, కన్ను గ్రుడ్డు చక్కగా పని చేస్తుంది. ఈవిడ ఎలా ఉంటుందో, ఎలా ధ్యానించాలో శాస్త్రం చెప్తోంది.

చక్షుస్తేజోమయం పుష్పం కందుకం బిభ్రతీం కరైః

రౌప్య సింహాసనారూఢాం దేవీం చక్షుష్వతీం భజే

వెండి సింహాసనం మీద కూర్చుని ఒక బంతిని, తేజోమయమైన ఒక కుసుమాన్ని పట్టుకుని ఉంటుంది. దేవతాశక్తిని మనవాళ్ళు ఏ విధంగా భావన చేసి సాక్షాత్కరింప చేసుకున్నారో పరిశీలించాలి. వెండి సింహాసనం కళ్ళలో ఉండే తెలుపు. అదే విధంగా తేజోమయ పుష్పం పట్టుకొంది. పుష్పము అంటే వికసించుట అని అర్థం. కంటికి ఈ వికసనం అనే పుష్ప లక్షణం ఉండాలి. కళ్ళు వికసిస్తేనే కదా దృష్టి. అమ్మ పుష్పాన్ని పట్టుకుంది అంటే కంటికి ఉండవలసిన వికసనాత్మకమైన లక్షణం అమ్మ ఆధీనంలో ఉందన్నమాట. అమ్మ ఆయుధాలలో ఉన్న మర్మాలు మనకి అర్థం కావడం కోసం ఈ విశ్లేషణ చెయ్యడం జరుగుతోంది.

కందుకం అనగా బంతి. గుండ్రని వస్తువు. అది కనుగ్రుడ్డును చెప్తోంది. ఇవి ధరించి చక్షుష్వతీ దేవి ప్రకాశిస్తూ ఉంటుంది. ఆ తల్లికి నమస్కారం. ఈ చక్షుష్వతీ మహాస్త్రాన్ని వేసిన వెంటనే వాడి అంధాస్త్రం నశించింది.

శక్తినాశాభిధం భండో ముమోచాస్త్రం మహారణే

విశ్వావసో రథాఽస్త్రేణ తస్య దర్ప మపాకరోత్

శక్తినాశము అనే ఒక అస్త్రాన్ని వేసాడు భండాసురుడు. దానికి సమాధానంగా అమ్మవారు వైదికమైన “విశ్వావసు” అనే మంత్రాస్త్రాన్ని ప్రయోగించింది.

అంతకాస్త్రం ససర్వోఽస్త్రై స్సంక్రద్ధో భండదానవః

మహామృత్యుంజయాస్త్రేణ నాశయామాస తద్బలం

తరువాత భండాసురుడు అంతకాస్త్రం అనే దానిని ప్రయోగించగా, అమ్మవారు దానికి సమాధానంగా మహామృత్యుంజయ మంత్రాన్ని అస్త్రంగా ప్రయోగించారు.

సర్వాస్త్రస్మృతినాశాఖ్య మస్త్రం భండో వ్యముంచత

ధారణాస్త్రేణ చక్రేశీ తద్భయం సమనాశయత్

అటు తర్వాత వాడు అన్ని అస్త్రాలు మర్చిపోయే ఒక అస్త్రాన్ని వేసాడు. అస్త్రాలంటే మంత్రాలు. సరిగ్గా సమయానికి మంత్రం గుర్తురాకపోతే మంత్రం పని చెయ్యదు.

అవతలవాడికి అన్ని గుర్తు రాకుండా చేసేటట్లు అంటే జ్ఞాపకశక్తి నశించే ఒక

అస్త్రా(సర్వాస్త్రస్మృతినాశాఖ్యాస్త్రం)న్ని వేసాడు.

దానికి ప్రత్యస్తంగా అమ్మవారు ధారణాస్త్రం వేసింది. ఈ ధారణ, మేధ ఇవన్నీ వైదికమైన సారస్వత మంత్ర విశేషాలు.

ధారణ అనే అస్త్రాన్ని అమ్మవారు వెయ్యగానే సర్వాస్త్రస్మృతినాశనాస్త్రం నశించింది.

భయాస్త్ర మస్పృజద్ధండ శృక్తీనాం భీతిదాయకం

అభయంకర మైంద్రాస్త్రం మముచే జగదమ్మికా

అటు తరువాత ఆ రాక్షసుడు భయాస్త్రం వేసాడు. కొందరికి ప్రతిదానికి భయం వేస్తుంటుంది. ఈ భయం వల్ల ముందుకు వెళ్లేరు. ఈ భయాన్ని పొగొట్టడానికి అమ్మ అభయంకరమైన ఐంద్రాస్త్రం వేసారు. ఇంద్ర సంబంధమైన మంత్రాల్లో అభయంకర ఇంద్రము అనే మంత్రం ఉంది. ఇంద్రుడు అంటే మనకి సినిమాల్లో, పిట్టకథల్లో వినబడే ఇంద్రుడు కాదు.

ఏ దేవత గురించి హేళన చేసినా మహాపాపం మూటగట్టుకున్న వారే అవుతారు. ఇంద్ర, యమ ఇవన్నీ కూడా ఒకే పరమేశ్వరుని యొక్క స్వరూపాలు. రుద్రంగాని, ఋగ్వేదం గాని ఇంద్రుని ప్రధాన పరమాత్మగానే వర్ణించింది.

‘సోమశ్చమ ఇంద్రశ్చ మే సవితా చమ ఇంద్రశ్చమే’ అని రుద్రచమకం చెప్తోంది. ఇంద్రుని యొక్క శక్తి లేకపోతే ఏ దేవతా పని చెయ్యదు. ఇంద్ర శబ్దం చాలా గొప్పది.

ఇంద్రాణీదేవి యొక్క రహస్యాలను కావ్యకంఠ గణపతి ముని చాలా వ్యాఖ్యానించారు.

కనుక ఇంద్ర సంబంధమైన ఐంద్రాస్త్రం అది. అభయంకర ఐంద్రాస్త్రాన్ని అమ్మవారు ప్రయోగించారు దానితో భయాస్త్రం పోయింది. అటు తర్వాత వాడు మహారోగాస్త్రం అనే దానిని వేసాడు. దీనికి అమ్మవారు వేసిన ప్రత్యస్త్రం ముఖ్యమైనది. ఈ రోగాస్త్రం వెయ్యగానే దానిలోంచి అనేక రకాలైన రోగాలొచ్చాయి బయటకు. అవి ఏంటంటే

మహారోగాస్త్ర మస్పృజ చృక్తీ సేనాసు దానవః

రాజయక్షాదయో రోగా స్తతోఽభూవం త్సహస్రశః

తన్నివారణసిద్ధర్థం లలితాపరమేశ్వరీ

నామత్రయ మహామంత్రమహాస్త్రం సమముంచత

అన్ని రకాల రోగాలు వాడు ప్రయోగించిన అస్త్రంలో ఉన్నాయి.

వాడు ఆ అస్త్రాన్ని వెయ్యగానే, అమ్మవారు నామత్రయ మహామంత్ర మహాస్త్రాన్ని వేసింది. ఈ మహామంత్రం అందరూ చక్కగా చేసుకోవచ్చు. అది..

అచ్యుత శ్చావ్యనంతశ్చ గోవింద స్తచ్చరోత్థితాః

హుంకారమాత్రనిర్దగ్ధ రోగాస్తామనమన్ముదా

నత్వాచ తాం మహేశానీం తద్భక్త వ్యాధిమర్దనం

అచ్యుత, అనంత, గోవింద అనే ఈ మూడు నామాలతో కూడిన మహామంత్రాన్ని అమ్మవారు వేసారు. వేసిన వెంటనే అమ్మవారి అస్త్రంలోంచి ఈ ముగ్గురు దేవతలు వచ్చి ఆ రోగరూప దేవతల్ని చూసి హుంకారం చేసిన వెంటనే ఆ రోగాలన్ని కూడా వెంటనే బూడిదైపోయాయి.

అమ్మవారు మన కోసం ఇచ్చిన మహారోగనివారణాస్త్రం అచ్యుత, అనంత, గోవింద అనే నామాలు. ఈ నామాలకు ఏ బీజాక్షరాలు లేవు. అవన్నీ ఉంటేనే నియమం. అచ్యుత, అనంత, గోవింద వీటి క్రమం మారకూడదు. ఇదే వరుసలో చెప్పాలి. దీనిని నిరంతరం అనుకోవాలి. రోగంలో ఉన్నవాడు శుచిగా జపం చెయ్యలేడు.

వాడు ఎక్కడున్నా, ఎలా ఉన్నా, ఎప్పుడైనా జపించుకోదగ్గ మంత్రం అచ్యుత, అనంత, గోవింద. మనవాళ్ళు ఈ రోజుల్లో రోగాలు పోవడానికి ఎవరో పరాయివాళ్ళు ప్రార్థనలు చేస్తారని చెప్పి ఈ మతం లోంచి మారిపోతున్నారు. మనకి స్వస్థత ఇత్యాదులన్ని మన మతంలోనే దొరుకుతున్నాయి. ఎంతో చక్కటి రోగనివారణాస్త్రం అమ్మవారు మనకి ఇచ్చారు.

ఈ నామాస్త్రాన్ని ఎప్పుడైనా ఎవరికైనా అనారోగ్యం కలిగినా లేదా ఎవరైనా అనారోగ్య పీడితులు కనిపించినా చేతిని అచ్యుతా, అనంతా, గోవిందా నామాలతో రాపిడి చేసి, ఆ చేతిని ఆ వ్యాధితో బాధపడుతున్న చోట ఉంచి ఒక పదినిమిషాలు ఏకాగ్రంగా ఈ నామాస్త్రాన్ని చేయ్యగలిగితే వెంటనే నివారణ జరుగుతుంది.

ఇది అనేక మంది అనేక చోట్ల చేసిన విషయమే. ఈ నామాలు చేస్తుంటే తప్పకుండా మందు దొరుకుతుంది.

అయితే ఈ నామాలు చేస్తుంటే సరిపోతుందా? వైద్యుడు అవసరం లేదా? అంటే సరైన వైద్యుడు, ఔషధం దొరుకుతాయి. (ఇంత సైన్సు అభివృద్ధి చెందాక ఇంకా దేవుడేంటి అనుకుంటే అంత అభివృద్ధి అయ్యింది కనుకనే దేవుడు కావాలి. ఏం అభివృద్ధి అయ్యిందో మనకు తెలుసు. ఎందుకంటే వైద్యం వ్యాపారమై ప్రాణాలతో ఆడుకోవడం అలవాటైన

ఈ రోజుల్లో మనకి అమ్మవారే దిక్కు.

మనకి పూర్వయుగాలలో కంటే ఈ యుగంలోనే దేవుడి అవసరం ఇంకా పెరిగింది. అచ్యుత, అనంత, గోవిందా నామాలు నిరంతరం జపించాలి).

పరిశీలించగలిగితే అమ్మవారి యుద్ధం ఎంత గొప్పగా ఉందో అర్థమౌతుంది. అది లలితాదేవి యొక్క గొప్పతనం. అటు తరువాత

ఆయుర్నాశనమస్త్రంతు ముక్తవాన్ భండదానవః

కాలసంకర్షణీ రూపమస్త్రం రాజ్ఞీ వ్యముంచత

ఆయుర్నాశనమనే అస్త్రాన్ని భండాసురుడు వేస్తే వెంటనే అమ్మవారు కాలసంకర్షణమనే మంత్రాన్ని ప్రయోగించారు. ఇది రుద్రమంత్రమే. రుద్రస్మరణ. ఇది ఆయుర్నాశన అస్త్రాన్ని నశింప చేసింది.

మహాసురాస్త్ర ముద్దామం వ్యసృజ ధృండదానవః

తత స్సహస్రశో జాతా మహాకాయా మహాబలాః

తరువాత వాడు మహాసురాస్త్రాన్ని వేసాడు. మహారాక్షస అస్త్రం అంటే ఇంతకు ముందు యుద్ధాలలో మరణించిన అసురాంశలను, ఈ అస్త్రంతో తీసుకొచ్చాడు. వారంతా వీడిలాంటి రాక్షస లక్షణం కలవారు. వాడి లాంటి లక్షణం ఉన్నవందరో కాలగర్భంలోకి వెళ్ళిపోయారు. కాని ఒక నీచుడు పుడితే వాడు వాళ్లందరినీ కూడా తెచ్చుకురాగలడు. రావణాసురుడు లాంటి వాళ్ళు, కుంభకర్ణుడు లాంటి వాళ్ళు ఇప్పటికీ కనిపిస్తూనే ఉంటారు. వారు ఆ లక్షణాలని తీసుకురాగలరు. భండాసురుడు లాంటి రాక్షసుడు ఇంకొకడు ఉండడు. వాడు ఈ మహాసురాస్త్రంలో అందరినీ పెట్టి బయటకు వదిలాడు.

వాళ్ళెవరంటే...

మధుశ్చ కైటభశ్చైవ మహిషాసుర ఏవ చ

ధూమ్రలోచనదైత్యశ్చ చండముండాదయోఽసురాః

చిక్షుర శ్చామర శ్చైవ రక్తబీజాసుర స్తథా

శుమ్భ శ్చైవ నిశుమ్భశ్చ కాలకేయా మహాబలాః

ధూమ్రాభిధానా శ్చ పరే తస్మా దస్త్రా త్సముత్థితాః

తే సర్వే దానవశ్రేష్ఠాః కఠోరై శ్చస్త్రమండలైః

శక్తిసేనాం మర్దయంతో నర్దంతశ్చ భయంకరం

మధుకైటభులు, మహిషాసురుడు, ధూమ్రలోచనుడు, చండముందులు, చామరుడు, రక్తబీజుడు, శుంభనిశుంభులు, కాలకేయుడు ఇత్యాదులందరూ గుంపులు, గుంపులు కట్టుకుని వస్తున్నారు. వీరందరినీ చూసి శక్తిసేనలన్ని భయపడి

హాహేతి క్రందమానాశ్చ శక్తయో దైత్యమర్దితాః

లలితాం శరణం ప్రాప్తాః పాహి పాహీతి సత్వరం

‘అమ్మా! రక్షించమ్మా! దైత్యులు కట్టలు కట్టుకుని వస్తున్నారమ్మా’ అన్నారు.

అప్పుడు అమ్మవారికి మహా కోపం వచ్చింది.

అథ దేవీ భృశం క్రుద్ధా రోషాట్టహాస మాతనోత్

తతస్సముత్థితా కాచి ద్దుర్గా నామ యశస్వినీ

అమ్మవారికి కోపం వచ్చి అట్టహాసం చేసింది. అట్టహాసం అంటే పగలబడి నవ్వుడం. రోషంతో కూడిన అట్టహాసం లోంచి ఒక శక్తి వచ్చింది.

ఈవిడ సర్వదైత్యనాశకశక్తి అయిన దుర్గాదేవి. ఇక్కడ చెప్పడం లలిత వేరు దుర్గ వేరు అనికాదు. లలితాంబ అందరు అమ్మల కలయిక. లలితోపాఖ్యానంలోనిదే దుర్గామంత్రం. చందీసప్తశతీ అంతా ఇక్కడ విశేషంగా చెప్పారు. దుర్గాదేవే మధుకైటభుల్ని సంహరించిన మహాకాళీ, మహిషాసురుని సంహరించిన మహాలక్ష్మీ, శుంభనిశుంభాదుల్ని సంహరించిన మహానరస్యతి .

ఈ రాక్షసులందరూ ఎప్పుడో మరణించారు. మళ్ళీ ఎలా వచ్చారంటే? వారెప్పుడూ పోలేదు.. మానవుల్లోనే గూడు కట్టుకు కూర్చున్నారని తెలుసుకోవాలి. మధు-కైటభ. మధు అంటే తీపి. ప్రతివాడికి లోపల ఒక తీపి ఉంటుంది. నేను అనే భావనే తీపి. అదే అహం. ఒక తీపిని పెడితే దాని చుట్టూ రకరకాల క్రిములు వస్తాయి. నేను అనే తీపిని పెడితే నాది అనే కీటకాలు చేరతాయి.

‘కీటవద్భాతి కీటకం, కీటభస్యభావం కైటభం’ అని వ్యాఖ్యానం.

అహంకారం ‘మధు’, మమకారం ‘కైటభం’. అహంకార మమకారాలే రాక్షసులు. వీళ్ల వల్లే అన్ని అరిష్టాలు వస్తున్నాయి.

అహంకారాలన్నిటినీ దెబ్బతీసేది కాలం. ఈ కాలప్రవాహంలో “నేను తప్ప ఇంకొకడు లేడ”ని చెప్పుకున్న రాజులు పోయారు, రాజ్యాలు పోయాయి.

అనంత కాలాన్ని తలచుకుంటే అన్ని అహంకారాలు పోతాయి. అహంకారం, మమకారం అన్నింటినీ కబళించేది కాలం. కాబట్టే మధుకైటభ సంహారం చేసిన తల్లి పేరు మహాకాళీ.

ఇక మహిష-అసుర వాళ్లు మనలోనే ఉన్నారు.

మహిష అంటే తెలుగులో దున్నపోతు అని అర్థం. ఏ మాత్రం స్పందనలేని బండతనం వాడే. దానికి తోడు అసురత్వం తోడైంది. మహిషాసురుడు అంటే రజోగుణతమోగుణాలే. ఇలా చండ, ముండ, శుంభ నిశుంభ వీరంతా అంతే.

ముందు చెప్పుకున్నట్టుగా నిరంహకారమూ పాపమే, దురహంకారమూ పాపమే. అదే చండముండ. వీళ్ళిద్దరూ అటువంటి వారే. శుంభనిశుంభులు తమోగుణ రజోగుణాలు. రెండు ఎక్కువే వీళ్ళకి. వీటిని పగలగొట్టాల్సిందే. అందుకోసం జ్ఞానస్వరూపిణి మహా సరస్వతి రావాల్సి వచ్చింది. ఇవన్నీ కలిపితే దుర్గాదేవి. ఆ దుర్గా మంత్రాన్ని ఇక్కడ చెప్తున్నారు. సమరాంగణంలో దుర్గాదేవిని చెప్పారు.

భోగే భవానీ రూపా సా దుర్గా రూపా చ సంగరే

కోపే చ కాళికావేషా పుంరూపే చ మదాత్మికా

సంగరేషు దుర్గా... అమ్మవారి పరాక్రమస్వరూపం దుర్గ. ఈ యుద్ధంలో వచ్చిన దుర్గ సర్వదేవతల తేజస్సుతో తయారైంది అంటే దేవతలంతా తయారుచేసిందని అర్థం కాదు.

భండాసురుని సంహారం కోసం దేవతలంతా తమని తాము ఆర్పించు కుంటే అమ్మవారు ఎలా వచ్చారో, అలాగే ఈ రాక్షసుల సంహారం కోసం కూడా దుర్గ వచ్చింది. చండీసప్తశతిలో ఈ రహస్యాలు ఉన్నాయి. మహిషాసురుడు తీవ్రంగా పరాక్రమిస్తుండగా, దేవతలందరూ శివుని వద్దకు, విష్ణువు వద్దకు వెళ్లారు.

అప్పుడు శివునికి దైత్యులమీద మహాకోపం వచ్చింది. కోపం రాగానే ఆయనలోని తేజం బయటకు వచ్చింది.

కోపం ఉంటేనేగా శక్తి బయటకు వస్తుంది. విష్ణువుకి కూడా దైత్యుల మీద కోపం వచ్చింది. ఆయనలోంచి కూడా ఒక తేజస్సు వచ్చింది. అది చూసి బ్రహ్మగారికి కూడా కోపం వచ్చింది. ఈ ముగ్గురి కోపం ఒక దగ్గరకు రాగానే సమస్త దేవతలూ వారి వారి తేజస్సులను బయటకు తెచ్చారు.

ఇన్ని తేజస్సులు కలుపుకుని అమ్మవారు వచ్చారు.

‘కామాక్షీ క్రోధసంభవా’ అనే లక్ష్మీసహస్రనామానికి ఇదే అర్థం. చడి కోపే అని ధాతువు నుండి “చండి” అనే నామం కలిగింది. చండీ, క్రోధసంభవా రెండు ఒక్కటే. ఒక ప్రచండమైన పరాశక్తి ఉద్భవించింది.

ఈ పరాశక్తి సర్వదేవతల తేజస్సులోంచి వచ్చింది కనుక సర్వదేవాత్మికా.

సర్వ దేవతలు కలిసి అమ్మవారికి రూపం ఇచ్చారనుకోవడం పొరపాటు. అమ్మవారు ఇచ్చిన తేజస్సే వీరందరి యందూ విడివిడిగా ఉంది. దేవతలు ఆ విషయాన్ని తెలుసుకుని అమ్మా! మా అందరి యందు ఉన్నది నువ్వేనని ఆ శక్తిని ఒక సమూహశక్తిగా తీసుకొచ్చారు. దీనిలోంచి అమ్మవారు ఆవిర్భవించారు.

అదేవిధంగా చండీసప్తశతిలో శుంభనిశుంభులు విజృంభించినప్పుడు దేవతలందరూ వెళ్ళి హిమవత్పర్వతంలో ప్రార్థన చేసారు.

యాదేవీ సర్వభూతేషు శక్తిరూపేణ సంస్థితా

నమస్తస్యై నమస్తస్యై నమస్తస్యై నమోనమః

నమోదేవ్యై మహాదేవ్యై శివాయై సతతం నమః

నమః ప్రకృత్యై భద్రాయై నియతాః ప్రణతాఃస్మ తామ్

ఇలా ప్రార్థన చెయ్యగానే గౌరీదేవి వచ్చి వారికి అభయం ఇచ్చింది. అప్పుడు గౌరీదేవి దేహం నుంచి ఉద్భవించిన కౌశికి అనే తల్లి దేవతలందరికి అభయం ఇచ్చి ఆవిడ ఒక్కరే యుద్ధానికి వెళ్ళింది. కానీ ఆమె యుద్ధం చేస్తుంటే ఆమె నుంచి సప్తమాతృకలు, అనేక రకాలైన శక్తులు ఉద్భవించి శుంభనిశుంభులతో యుద్ధం చేసారు. చివరికి నిశంభుడు చంపబడి శుంభుడు ఒక్కడు మిగిలాడు.

శుంభుడు అమ్మవారితో, “ఇదేమైనా గొప్పా అనేక మంది ఆడవారిని తీసుకుని వచ్చి యుద్ధం చేస్తున్నావంటే “పిచ్చివాడా! నీది అనేకం. నాది అనేకం కాదురా!” అంది అమ్మ.

“నీ రాక్షసులు గుంపులు గుంపులుగా వచ్చారు కనుక నా నుంచి అనేక శక్తులు వచ్చాయి కానీ నేను ఏకనే. కావాలంటే చూడు” అనగానే విడిగా అమ్మ నుంచి వచ్చి యుద్ధం చేస్తున్న దేవతలందరూ తిరిగి అమ్మలోకి వెళ్ళిపోయి అమ్మ ఒక్కరే కనపడి వాణ్ని సంహరించింది. ఇక్కడ విడివిడిగా అమ్మ నుంచి దేవతలొచ్చారు.

అక్కడ దేవతల నుంచి అమ్మ వచ్చింది. రెండింటి అర్థం ఒక్కటే.

అమ్మ ఎప్పుడొచ్చినా సర్వదేవాత్మికా అని తెల్సుకోవాలి. ఈ ఒక్క ఘట్టంలో మొత్తం దేవీమహాత్మాన్ని తెలియజేసారు.

యాచణ్ణీ మధుకైటభాది దమనీ యా మాహీషాస్మాలినీ

యా ధూమ్రేక్షణచణ్డముణ్డమథనీ యా రక్తవీజాశనీ

శక్తిః శుంభ నిశుంభ దైత్యదమనీ యాసిద్ధిదాత్రీ పరా
సా దేవీ నవకోటి మూర్తి సహితా మాం పాతు విశ్వేశ్వరీ॥

దుర్గాంబ అంటే అంత చరిత్ర ఉంది. అందుకే 'సమస్తదేవ తేజోభి ర్నిర్మితా విశ్వరూపిణీ'
అని చెప్పారు. అమ్మవారిని

దుర్గభా దుర్గమా దుర్గా దుఃఖహంత్రీ సుఖప్రదా
దుష్టదూరా దురాచారశమనీ దోషవర్జితా

అని ప్రార్థిస్తారు. ఆ తల్లి పద్దెనిమిది చేతులతో ప్రకాశిస్తూ ఆ చేతుల్లో రకరకాలైన
ఆయుధాలు ధరించి, ప్రకాశిస్తున్నది. ఎవరెవరూ ఏ ఏ ఆయుధాలని ఇచ్చారో చెప్తున్నారు.

శూలంచ శూలినా దత్తం చక్రం చక్రీసమర్చితం
శంఖం వరుణదత్తంచ శక్తిం దత్తాం హవిర్భుజా
చాపమక్షయతూణీరం మరుద్దత్తం మహాధ్వనిం
వజ్రదంతం చ కులిశం ఘంటా మైరావతార్చితం
కాలదత్తం మహాదండం పాశం పాశధర్చితం
బ్రహ్మదత్తాం కుండికాం చ చషకం ధనదార్చితం
మృత్యుదత్తై ఖడ్గఖేటౌ హారం జలధినార్చితం
విశ్వకర్మప్రదిష్టాని భూషణాని చ భిభ్రతీ
అంగై స్సహస్రకిరణశ్రేణి భాసుర రశ్మిభిః
ఆయుధాని సమస్తాని దీపయంతీ మహోదయా

అమ్మవారికి శూలం ఈశ్వరుడు ఇచ్చాడు. శివుని యొక్క శక్తి ఆవిడలో ఉందని దాని
అర్థం. చక్రం విష్ణువు ఇచ్చాడు. శంఖం వరుణుడు ఇచ్చాడు.

శక్తి అనే ఆయుధాన్ని అగ్నిదేవుడిచ్చాడు. ధనుస్సు, బాణాలు వాయుదేవుడు ఇచ్చాడు.
ఇంద్రుడు వజ్రము, ఘంట, ఐరావతము ఇచ్చాడు. యముడు దండాన్ని, పాశాన్ని ఇచ్చాడు.
బ్రహ్మదేవుడు ఒక చషకాన్ని ఇచ్చాడు.

ఇలా అమ్మవారికి ఒక్కొక్కరు ఒక్కొక్కటి సమర్పించారు. ఈ వివరణ అంతా చందీసప్తశతి
(దేవీమహాత్మ్యం)లో చెప్పారు. ఇక్కడ అమ్మవారి చేతుల్లో దేవతలిచ్చిన ఆయుధాలంటే
అర్థం మళ్ళీ అమ్మవారు సర్వదేవాత్మిక అని చెప్పడమే ఇందులోని ఆంతర్యం.

అమ్మకు నమస్కరిస్తే అందరు దేవతలకు నమస్కరించినట్లే. జగదంబ ఏ రూపం
ధరించినా సర్వదేవాత్మిక. అందుకు అలా తయారై -

సింహవాహన మారుహ్య యుద్ధం నారాయణీ వ్యధాత్

తయా తే మహిషప్రఖ్యా దానవా వినిపాతితాః

దుర్గకే నారాయణీ అని పేరు.

‘నారాయణీ నమోస్తుతే’ అని అమ్మని కీర్తిస్తారు. అమ్మవారు నారాయణుని సోదరి. ‘సరాణాం సమూహం నారం’ అంటే జీవ సమూహం అని అర్థం. ఆయనం అంటే ఆశ్రయమని అర్థం. నారాయణీ అంటే సర్వజీవ సమూహానికి ఆశ్రయమైన తల్లి, దిక్పాలన తల్లి అని అర్థం.

మనకేం కష్టం వచ్చినా నారాయణిని స్మరించాలి.

ఆవిడ అనుగ్రహించడానికి సిద్ధంగా ఉంది. అమ్మవారికి ‘శ్రీ’ అని పేరు. ‘శ్రీ’ అంటే ఆశ్రయశక్తి అని అర్థం.

శ్రీ, నారాయణీ, శరణ్యా వీటన్నిటికీ ఇదే అర్థం. ఈ తల్లి ముగ్గురమ్మల మూలపూటమ్మ కనుక ‘శరణ్యే త్ర్యంబకే గౌరి నారాయణీ నమోస్తుతే’ అని ఆ తల్లిని కీర్తిస్తున్నారు.

ఈ దుర్గాదేవిని స్మరించడానికి మహామంత్రం-

సర్వమంగళ మాంగళ్యే శివే సర్వార్థ సాధికే

శరణ్యే త్ర్యంబకే గౌరి నారాయణీ నమోస్తుతే

దుర్గకు సంబంధించి ఎన్నో మంత్రాలు ఉన్నప్పటికీ దీన్ని ప్రధానంగా తీసుకోవచ్చు. అటువంటి ఈ దుర్గాస్త్రం ఎప్పుడైతే విజృంభించిందో, వెంటనే ఆ మహాసురాస్త్రం నుంచి వచ్చిన రాక్షసులందరూ సంహరింపబడ్డారు.

దుర్గామంత్రం ద్వారా ఆసురీ శక్తుల నాశనం జరిగింది. ఈ పని చేసి దుర్గాదేవి వచ్చి లలితాదేవితో, “ఇప్పుడేం చెయ్యమంటావ”ని అడిగితే “నువ్వు నా లోపలికి రా!” అనగానే లలితలో దుర్గ లీనమయింది.

తత్త్వత్వా దుష్కరం కర్మ లలితాం ప్రణనామ సా

మూకాస్త్ర మస్మజ ద్దుష్ట శ్చక్తి సేనాసు దానవః

భండుడు మూకాస్త్రం ప్రయోగించాడు. ఇది భయంకరమైన అస్త్రం. మూక అంటే మూగతనం. నోరు పనిచెయ్యకపోవడమే మూగతనం కాదు చెప్పదల్చుకున్నది చెప్పలేక పోవడం కూడా మూగతనమే. బుద్ధిలోకి ఆలోచన కూడా రాకపోవడం కూడా మూకమే కనుక బుద్ధి, వాక్కు స్తంభించడమే మూకతనము. భండాసురుడు వేసిన మూకాస్త్రానికి ప్రత్యస్తం మహావాగ్వాదినీ అనే మంత్రాన్ని వేసింది.

సామవేదం షణ్ముఖశర్మ

మహావాగ్వాదినీనామ ససర్వాస్త్రం జగత్ప్రసూః

విద్యారూపస్య వేదస్య తస్మరా నసురాధమాన్

ఇది వాగ్వాదినీ మంత్రం. ఈ మంత్రం జపిస్తే స్తబ్ధత పోయి వెంటనే జ్ఞానం, వాక్కు వికసిస్తుంది. మూకాస్త్రం కూడా వ్యర్థమయ్యాక భండాసురుడు కొత్త రాక్షసులను సృష్టించడం మొదలు పెడుతున్నాడు.

దక్షహస్తాంగుష్ఠనఖా నృహారాజ్ఞాస్సముత్థితః

మహామత్స్యాకృతి శ్రీమా నాదినారాయణో విభుః

తేన తే వేదహంతార సోమకాద్యా వినాశితాః

ఇక్కడ నుంచి మరో అస్త్రశస్త్ర వర్షం జరుగుతోంది. వాడు సోమకుడు అనే రాక్షసుని ప్రయోగించాడు. వెంటనే అమ్మ తన ధనుస్సును ప్రక్కన పెట్టి చేతి వేళ్లతో ఇప్పుడు యుద్ధం చేస్తున్నారు. ముందుగా కుడి చేతి బ్రౌటనవేలిని కదిలించగానే, ఆ వ్రేలి గోరునుంచి ఒక శక్తి వచ్చింది.

అదే మత్స్యావతారం.

ఆదినారాయణుడు మత్స్యాకృతి ధరించి వచ్చి ఆ సోమకాసురుని కొట్టి వేసాడు.

అర్ణవాస్త్రం మహావీరో భండదైత్యో రణేఽస్మజత్

తత్రోద్దామపయఃపూరే శక్తిసైన్య మమర్దత

అథ శ్రీలలితా దక్షహస్తతర్జనీకానఖాత్

ఆదికూర్మస్సముత్పన్నో యోజనాయుతవిస్తరః

ధృతా స్తేనమహాభోగ కర్పరేణ ప్రథీయసా

శక్తయో హర్ష మాపన్నా స్సముద్రాస్త్ర భయం జహుః

వెంటనే భండుడు అర్ణవాస్త్రం వేసాడు. ఇది ఒక సముద్రంలా ఉంటుంది. ఈ అస్త్రం వచ్చి అందరినీ ముంచేస్తోంది. అలా మునిగిపోతుంటే ఉద్ధరించడానికి వెంటనే ఆ తల్లి తన చూపుడు వ్రేలిని కదిలించగానే, ఆ వ్రేలి గోళ్ళలోంచి ఆదికూర్మస్వామి ఉద్భవించి శక్తిసేనలన్నిటినీ ఉద్ధరించి ఈ అర్ణవం నుంచి బయటపెట్టాడు.

వెంటనే భండుడు హిరణ్యాక్షం అనే అస్త్రాన్ని ప్రయోగించగా వెంటనే అమ్మ మధ్యవ్రేలి గోరులోంచి మహావరాహస్వామి ఉద్భవించారు.

ఈయన వస్తూనే హిరణ్యాక్షుని సంహరించాడు.

వాడు హిరణ్యకశిపు అస్త్రాన్ని ప్రయోగించాడు. అమ్మ తన ఉంగరపు వ్రేలి కొనల్లోంచి

తస్మాద్భుతసటాజాలః ప్రజ్వలల్లోచనత్రయః

సింహాస్యః పురుషాకారః కంఠస్యాశ్చ ధో జనార్దనః

ముఖభాగం సింహం, క్రింది భాగం హరి కలిపి నరహరిరూపంతో నరసింహాకృతి ఉద్భవించి హిరణ్యకశిపుని, అతని పరివారాన్ని సంహరించాడు. అటుతరువాత భండుడు బలీంద్రాస్త్రం ప్రయోగించగా అమ్మవారి చిటికెన వ్రేలునుంచి

తదస్తదర్పనాశాయ వామనా శ్శతశోఽభనాః

వందల కొద్దీ వామనులొచ్చారు. ఆ వచ్చిన వాళ్ళు బలిని, అతని సేనలన్నింటినీ కూడా అణచివేసారు.

అటు తర్వాత భండుడు హైహయాస్త్రం అనే దానిని ప్రయోగించాడు. హైహయుడు అనగా కార్తవీర్యాస్త్రాన్ని ప్రయోగించాడు.

ఇవన్నీ మంత్రవిద్యలే. ఇవి వింటుంటే అనేక ప్రశ్నలు ఉద్భవిస్తూ ఉంటాయి.

వీటన్నిటికీ కూడా సమాధానం చెప్పుకోవచ్చు.

హైహయాస్త్రం సమస్మజత్ భండదైత్యో రణాజిరే

ఇందులోనుండి అనేక మంది కార్తవీరార్జునులు వచ్చారు. అప్పుడు అమ్మవారి ఎడమ చెయ్యి బ్రౌటన వ్రేలి గోరు నుంచి పరుశురాముడు సింహనాదం చేస్తూ వచ్చి ఆ కార్తవీరార్జునులందరినీ సంహరించాడు.

ప్రజ్వలద్భార్గవో రామ స్సక్రోధ స్సింహనాదవాన్

అథ కుద్రో భండదైత్యః క్రోధహంకార మాతనోత్

ఇంక క్రోధంతో భండుడు హుంకరించాడు.

ఆ హుంకారంలోంచి రాక్షసుల గుంపు వచ్చింది.

ఆ రాక్షసుల గుంపుకు అధ్యక్షుడు పది తలకాయలవాడైన దశకంఠుడు. వాడి ప్రక్క కుంభకర్ణుడు, ఇంద్రజిత్తు మొదలైన వారు రాగానే

అథ శ్రీత్రిపురా వామహస్తతర్జునికా నఖాత్

కోదండరామ స్సమభూలక్ష్మణేన సమన్వితః

అమ్మవారి ఎడమచేత్రి చూపుడు వ్రేలు నుంచి కోదండరాముడు హనుమత్ప్రీతా లక్ష్మణభరత శత్రుఘ్న పరివార సమేతంగా వచ్చి రావణాస్త్రం మొత్తాన్ని సంహరించాడు. ఆ వచ్చిన అందాల రాముడు

జటామకుటవాస్వల్మీ బద్ధతూణీర పృష్ఠభూః
నీలోత్పలదళశ్యామో ధనుర్విష్ణోరయ న్ముహూః
నాశయామాస దివ్యాస్త్రైః క్షణా ద్రాక్షస సైనికమ్
మర్దయామాస పౌలస్త్యం కుంభకర్ణం చ సోదరమ్
అజానుబాహుం అరవింద దళాయతాక్షం...

‘అటు తర్వాత భండుడు ద్వివిదాస్త్రం అనే దానిని వేసాడు. అప్పుడు అమ్మ తన ఎడమచేత్రి మధ్య వేలును చూపించారు. దాని నుండి బలరాముడు నాగలి ధరించి వచ్చాడు .

అథ శ్రీత్రిపురా వామహస్తమధ్యాంగులీ నఖాత్
అవిర్భవ నలధరః క్రోధమద్యారుణేక్షణః

ఇతడు ద్వివిదుడనే రాక్షసుని సంహరించాడు. అప్పుడు భండుడికి బాగా ఉక్రోషం వచ్చి మరో రాక్షసాస్త్రమైన రాజాసురాస్త్రాన్ని వేసాడు.

ద్వాపరయుగంలో అసురులందరూ రాజులుగా పుట్టారు.

రాజాసురం నామ మహా త్వనర్ణాస్త్రం స దానవః
తస్మా దస్త్రా త్సముద్భూతా బహవో నృపదానవః
శిశుపాలో దంతవక్త్ర స్సాల్వః కాశీపతి స్తథా
పౌండ్రకో వాసుదేవశ్చ రుక్మీ హంసక డిమ్భకౌ
శమ్భరశ్చ ప్రలమ్బశ్చ తథా బాణాసురోఽపి చ
కంస శ్చాణూరమల్లశ్చ ముష్టికోత్పలశేఖరౌ
అరిష్టో ధేనుకః కేశీ కాళీయో యమళార్జునౌ
పూతనా శకట శ్చైవ తృణావర్తాదయోఽసురాః
అనక్తై స్సహ సేనాభి రుత్థితా శ్శస్త్రపాణయః

శిశుపాలుడు, దంతవక్త్రుడు, సాల్ముడు, కాశీపతి , పౌండ్రకవాసుదేవుడు, రుక్మి, హంస కుడు, డింబకుడు, శమ్భరుడు, ప్రలంబుడు, కంసుడు, చాణూరమల్లులు, ముష్టికుడు మొదలైనవారు వచ్చారు. వీరందరినీ దునుమాడడానికి ఒక మహావతారం, దివ్యావతారం పరిపూర్ణావతారమైన శ్రీకృష్ణావతారం వచ్చింది.

ఈ అవతారం అమ్మవారి ఎడమచేతి ఉంగరం వ్రేలినుంచి ఉద్భవించింది.

తాన్వినాశయితుం స్సర్వా న్వాసుదేవ స్సనాతనః
శ్రీదేవీ వామహస్తాబ్జానామికానఖసమ్భవః

చతుర్వ్యూహం సమాతేనే చత్వార స్తే తతోఽభవన్

వాసుదేవో ద్వితీయస్తు సంకర్షణ ఇతిస్మృతః

ప్రద్యుమ్న శ్చాఽనిరుద్ధశ్చ తే సర్వే ప్రోదదాయుధాః

కృష్ణునితో పాటుగా ప్రద్యుమ్నుడు, అనిరుద్ధుడు ఇత్యాదులందరూ ఉద్భవించి ఈ రాజాసుర అస్రాన్ని పోగొట్టారు. దానితో భండాసురుడు...

ధర్మవిప్లావకం ఘోరం కల్యస్త్రం సమముంచత

వేదవిప్లావకా ధర్మదోహిణః ప్రాణిహింసకాః

కలి అనే అస్రాన్ని వేసాడు. మ్లేచ్ఛత్వాన్ని ప్రేమించే సంస్కృతియే కలి. మ్లేచ్ఛులంటే మనకి చాలా ఇష్టం. ఈ అస్త్రం నుంచి వచ్చినవారు హూణులు, యవనులు. ఇవే పాశ్చాత్యదేశాల సంస్కృతి నుంచి వచ్చినవి. ఆ మ్లేచ్ఛాది మతాల వారందరినీ కొట్టడానికి

కనిష్ఠికానభోద్భూతః కల్కిర్నామ జనార్దనః

అశ్వరూఢః ప్రదీప్తశ్రీ రట్టహాసం చకారః

అమ్మవారి ఎడమచేతి చిటికెనవ్రేలు నుండి కల్కి అనే జనార్దనుడు గుర్రం మీద వచ్చి అట్టహాసం చేస్తూ వారందరిని ఖడ్గంతో సంహరించాడు. ఇలా అమ్మవారి పది చేతుల నుంచి పది అవతారాలు వచ్చాయి.

లలితానామం “కరాంగుళినభోత్పన్ననారాయణదశాకృతిః” తెలియజేసినది.

ఈ కథ ఎప్పుడు జరిగిందనేది మన ప్రశ్న. కల్కి అవతారం ఇంకా జరగలేదు. కాని కల్కి అవతారాన్ని ఇక్కడ చెప్పారు. సృష్టిలో ఎన్ని కల్పాలు జరిగాయో, ఎన్ని అవతారాలు జరిగాయో ఎవరికీ తెలీదు. ఇప్పటికీ ఎన్నిమార్లు అసురశక్తులొస్తున్నా, అన్నిమార్లు దేవతా శక్తులకు రక్షణగా నారాయణుడో, నారాయణో వచ్చారు. సృష్టిలో ఇది సహజం. సృష్టిలో ఎప్పుడు సత్త్వరజస్తమో గుణాలు ఉంటాయి.

అలా ఉన్నప్పుడు సత్త్వగుణానికి ప్రాధాన్యముంటూ సత్త్వగుణం చేత రజోగుణం, తమోగుణం నియమింపబడితే అది క్షేమం. ఆ రజోగుణ, తమోగుణాలు సత్త్వగుణాన్ని నియమిస్తే అది రావణుడు, కుంభకర్ణుడు దగ్గర విభీషణుడిలా అయిపోతుంది. ఎప్పుడైతే ఆ తేడాలు వస్తాయో అప్పుడు పరమాత్మ ఏది పెరిగిందో దానిని కొట్టి ధర్మస్థాపన చేస్తాడు.

లోకంలో ఇది సహజం.

పంటలు పండించేటప్పుడు కలుపు మొక్కలు వస్తే మధ్యలో ఏరిపారేస్తారు. ఆయనా

శ్రీ లలితోపాఖ్యానమ్

అలాగే చేస్తాడు. అలా ఇప్పటి వరకూ ఎన్ని జరిగాయో తెలీదు. స్కాందపురాణంలో అద్భుతమైన విషయం చెప్తారు. కాశీక్షేత్రంలో నారాయణుని ప్రతీ అవతారం ఉంటాయి. అవతారం అయిపోయిన వెంటనే ఆయన ఒక విభూతిని కాశీ క్షేత్రంలో ఉంచి వైకుంఠానికి వెళ్లిపోతాడు.

సర్వలోకాలు, సర్వావతారశక్తులు కాశీక్షేత్రంలో బీజరూపంలో ఉంటాయి. అదొక రహస్యం. అలాంటివి ఇప్పటికీ 'ముదురుకచ్చపములు మూడు పదులు' అన్నారు. ముష్టై కుర్మావతారాలు ఉన్నాయి.

వేయి కృష్ణావతారాలున్నాయి. ఇరవై ఒకటి రామావతారాలున్నాయి.

ఎన్ని కల్పాలలో ఎన్ని జరిగాయో మనకి తెలీదు. అవి వ్రాసుకుందామని ప్రయత్నిస్తే అది మన అజ్ఞానం. కాలం మనకి దొరకదు, అందదు.

ఐతే ఈ పదిమంది రాక్షసులు మనలో ఉన్నారు.

ఈ పది అవతారాలు మనకి కావాలి. అది ఎలాగంటే ముందు సోమ కాసురుడు. వాడు వేదాలను పట్టుకుని సముద్రంలో దాచేశాడు. మన విజ్ఞానాన్ని అజ్ఞానంలో దాచేసే ప్రవృత్తే సోమకాసురుడు. దాని నుండి బయట పెట్టడానికి మత్స్యావతారాన్ని సృరించాలి.

అటు తర్వాత కూర్మావతారం క్రుంగిపోతున్న పర్వతాన్ని ఎత్తాడు.

దాని అర్థం ఈ జీవనంలో క్రుంగిపోతున్న మనస్సుని ధైర్యంగా ఎత్తి నిలపగలిగేది కూర్మావతారం. గతి తప్పినప్పుడు తిరిగి దానిని స్థిరపరిచేవాడు వరాహస్వామి. ఇంక నరసింహుడు ఎందుకొచ్చాడు? భగవంతుడు అంతటా ఉన్నాడని ప్రహ్లాదుడు చెప్తుంటే ఎక్కడా లేదు అంటాడు హిరణ్యకశిపుడు.

ఆయన ఎక్కడా లేదు అనేవాడు మనలోనే ఉన్నాడు. ప్రతి ఆస్తికుడిలో నాస్తికుడున్నాడు. ప్రతి నాస్తికుడిలో ఆస్తికుడున్నాడు. పరమాత్మ ఉనికిని సందేహించి, తత్వజ్ఞానాన్ని ఎంత చెప్పినా ఎక్కని అహంకారమే హిరణ్యకశిపుడు.

వాణ్ని చీల్చడానికి నారసింహం రావాలి. అంతా నేనున్నాను అని ప్రకటించిన సత్యమే నారసింహుడు.

అటు తర్వాత ఎలాగోలా అంతా సంపాదించుకుని అంతా నాదే అని అహంకరించేవాడే బలి. వాడు ముల్లోకాలు సంపాదించి అన్నీ నావే అన్నాడు.

అప్పుడు వామనుడు వచ్చి, మూడు అడుగులు ఇస్తే చాలు అన్నాడు. రెండు అడుగులతో

మొత్తం కొలిచేసాడు. ఏది మూడో అడుగు అన్నాడు.

“మమ” అంతా రెండడుగులకు అయిపోయింది. ఇంక మిగిలింది అహం. అది కూడా ఇచ్చేస్తున్నా తీసుకో! అన్నాడు.

“అహం” కూడా ఇచ్చేసాడు. బలి అంటే పూజ అని అర్థం.

అహంకార మమకార సమర్పణమే అసలైన బలి. ఆ అహంకారం పొగొట్టడానికే త్రివిక్రముడు వచ్చాడు. ఆయన కొత్తగా ఏమీ ఆక్రమించలేదు.

ఓరి పిచ్చివాడా! ముల్లోకాలు నేనే అని చూపించాడు.

“త్రిభువన వపుషం విష్ణుమీశం నమామి” అదే వామన, త్రివిక్రమ.

ఆ వామనుని తర్వాత వచ్చినవాడు పరశురాముడు. ఎంత నరుకుతున్నా మాటిమాటికి తలలెత్తే వాటిని పూర్తిగా నరికిపారేయడానికి గండ్రగొడ్డలి పట్టుకుని వచ్చినవాడు పరశురాముడు. ఈయన మహా తపస్వి. ఇది పనికిమాలిన హింసకాదు. పరశురామావతారం అమోఘమైన అవతారం.

శాక్తేయంలో ప్రచండ చండీ, భిన్నమస్తా, రేణుకా మొదలైన వాటితో సమన్వయించి మనకి చూపించిన దివ్యావతారం. మాటిమాటికి తలెత్తుతున్న అహంకారాన్ని నరికి పారేసేదే పరశురామావతారం.

అటుతర్వాత పది తలకాయలున్నా తగని కామంతో రెచ్చిపోతున్నవాడే రావణుడు. పర అనే వ్యామోహం ప్రతీ వాడికి ఉంటుంది. పది జ్ఞానేంద్రియాలు, పది కర్మేంద్రియాలు. వీటితో ఎప్పుడూ ఆశించేది పరవస్తు, పరద్రవ్య అభిలాషే. తనకి లేదనే దానికంటే ఎదుటవాడికుందని ఏడుపు.

రావణ-రామ రెండు విరుద్ధమైన స్వభావాలు. భండ-లలితా ఏలాగో రావణ-రామ అలాంటివే. రెండింటికి ఎంతో తేడా ఉంది. రావణుడు అవకాశం ఉంటే ఏడిపిస్తాడు. చేతకాకపోతే ఏడుస్తాడు. కాని రాముడు ఆనందస్వరూపుడు. హింసాప్రవృత్తితో కూడిన లక్షణం రావణుడు. మొత్తానికి మనలో ఉంటే ఈ చెడుస్వభావాల్ని కొట్టడానికి ఆ రమ్యమైన రామమూర్తి రావల్సిందే.

అనేక రకాలైన అసుర ప్రవృత్తులు ఎప్పటికీ పోకపోతే మనలో ఎందుతనం వచ్చేస్తే అప్పుడు పరిపూర్ణమైన పరతత్త్వమే పదహారు కళలతో ఏకంగా దిగి రావాలి. ఆ పరిపూర్ణమైన పరతత్త్వం వచ్చి మనలో ప్రాణాలనే గోవులతో, ఇంద్రియాలనే గోపికలతో ఆడుకుంటూ ఉన్న గోపాలకృష్ణమూర్తి తన మధురమైన వేణునాదంతో పరమానందామృతాన్ని

అందించడానికి వస్తాడు. అలాగే మనకి పనికి మాలిన పొలం ఒకటి ఉంది. అనేక జన్మల నుండి దానిలో పనికిరాని పంటలు పండించి దాన్ని నిస్సారం చేసేసాం.

అదే మన బ్రతుకు. ఈ బ్రతుకనే పొలం బండరాళ్లతో, చింత తుప్పలతో నిండిపోయింది. వీటిని బాగు చేసి మంచి పంట పండించాలంటే హలధరుడు రావాల్సిందే.

మన బ్రతుకు పంటను బాగుచేసి జ్ఞానాన్ని పంచమనడానికి బలరాముని పిలవాల్సిందే.

అటు తర్వాత ష్టేచ్ఛ భావాలు బయట ఎన్ని ఉన్నాయో లోపల కూడా అన్ని ఉన్నాయి. ఎందుకంటే ఆ ష్టేచ్ఛ సంస్కృతి పై మనకున్న ప్రేమ, దాన్ని అనుకరిస్తూ, ఎవరైనా సంప్రదాయ వేత్త కనపడితే చీదరించుకుంటూ ఉండడం. కనుక ఆ ష్టేచ్ఛ భావాలు. ఇతరులను ఆక్రమించుకుని హింసతోనో, లేదా మరో రకమైన కృత్రిమమైన కపటంతోనో తమ వైపు మరల్చుకొనేవన్నీ కూడా ష్టేచ్ఛభావాలే.

ఆ ష్టేచ్ఛల ఆక్రమణల నుంచి బయట పెట్టడానికి కల్కి అనబడేవాడు రావాలి. కనుక ఇవి ఎప్పుడో జరిగాయో? ఎప్పుడు జరుగుతాయి? అని పిచ్చి ప్రశ్నలు వేసుకోకుండా, ఎప్పుడూ పది అవతారాలు మనకు కావాల్సిందే... అని తెలుసుకోవాలి.

దశావతార సంకీర్తనలు మనకి చెప్పబడుతున్నాయి. ఈ అవతారాలు అమ్మవారి చేతివ్రేళ్ల గోళ్ళలోంచి వచ్చాయి. ఇందులో ఉన్న విశేషం.

“యా ఉమా సా స్వయం విష్ణుః”... అని మొదటి నుండి తెలియజేయడ మయింది. జగన్మోహినీ అవతారం లలితాదేవేనని స్పష్టంగా చెప్పుకున్నాం. ఉమయే విష్ణువు, విష్ణువే ఉమ.

నారాయణీ, నారాయణుడు సోదరీ సోదరులు. జగద్రక్షణకోసం ఆయన పురుషరూపం, ఈవిడ స్త్రీ రూపం అంతే తేడా. ఆవిడలోంచే అవన్నీ వచ్చాయంటే అర్థం ఆవిడ సాక్షాత్తు నారాయణుడు.

ఈ పది అవతారాలు అమ్మవారి చేతులనుండే రావడంలో కూడా అంతరార్థం ఉంది. చెయ్యి దేనికి సంకేతం? ఎవరైనా సరే కొట్టబోతే అడ్డుకునేది చేతితోనే కదా! చెయ్యి చూపించారంటే అడ్డుకోడానికి అంటే రక్షించడానికి. రక్షణ అనగా స్థితికి సంకేతం. స్థితికారకుడు నారాయణుడు.

అమ్మవారి చేతిలోంచి వచ్చారంటే, స్థితికారకమైన నారాయణశక్తి అని దీనిలో ఆంతర్యం. వీరందరూ ఈ పని చేసి, అమ్మవారి దగ్గరకు వెళ్లి, “మమ్మల్ని ఏం చేయమంటావ”ని

అడిగితే “వైకుంఠానికి వెళ్ళి అక్కడ ఉంటూ, ఏ ఏ కల్పంలో ఇలాంటి అసురులు పుడతారో అప్పుడప్పుడు అవతరిస్తూ ఉండండి” అని చెప్పింది శ్రీ లలితాపరాభట్టారిక. వారందరూ వైకుంఠానికి వెళ్ళారు.

ఈ విధంగా భండాసురుడు ప్రయోగించిన పది విధాల దనుజుల్ని, ఆ పది అవతారాలు నశింపజేసాయి. ఆ తరువాత అతడు మహామోహాస్త్రం అనే దాన్ని వేసాడు. మోహం గట్టిగా దెబ్బతింటేనే గాని కైవల్యం సిద్ధి లభించదు.

మిగతా అన్నిటినీ ఒకలా చెప్పి, దీనికి ప్రత్యేకంగా చూపించారు. నిజానికి ఇక్కడ భండాసురుడు వేసిన అస్త్రాలలో ఆఖరి అస్త్రం ఇది. ఈ అస్త్రాన్ని కొడితే ఇక అస్త్రాలు బయటకి తీయనక్కరలేదు. ఇది మహా మోహాస్త్రం.

సృష్టిలో అన్నిటి కంటే భయంకరమైనది మోహం. మోహం పోతేనే జ్ఞానం. భగవద్గీత అంతా అయిన తరువాత అర్జునుడు

“సప్తో మోహః సృతిర్లబ్ధా త్వత్ప్రసాదాన్మయాచ్యుత

స్థితోస్మి గత సందేహః కరిష్యే వచనం తవ” - అన్నాడు.

మోహం సత్యాన్ని తెలియనివ్వదు. అసత్యాన్ని సత్యంగా భ్రమింపజేస్తుంది. ఈ మోహం పోయే వరకూ, సంసారం నుండి బయట పడలేరు. అదీ మోహం యొక్క భయంకరమైన లక్షణం. సత్యాన్ని తెలియనివ్వనిది మోహం. దానినుండి దాటించే విద్య పేరే “త్రిపురా విద్య”. మోహం నుంచి దాటించే విద్యకే బ్రహ్మవిద్య అని పేరు. త్రిపురా విద్య ఏదో, అదే బ్రహ్మ విద్య. దేనికీ పనికిరానిదని తెలిసినా దాని గురించి వేదన వదలదు. ఈ విషయమే దేవీ మహాత్మ్యం మొదట్లో చెప్పబడుతుంది.

భండాసురుడు వేసిన మహా మోహాస్త్రాన్ని కొట్టడానికి అమ్మవారు శాంభవాస్త్రాన్ని వేసింది.

“శం భవతి ఇతి శంభుః” అంటే కాదు... “శం” అనే దానికి అమ్మ “భూః”-అంటే మూలకారణం, ఆధారం, ఉనికి అని అర్థం. “శం”కి ఏది ఉనికో అతడు శంభువు. సుఖం, శుభం, శాంతి ఈ మూడింటికి శం అని పేరు. దాని భూః అంటే ఆధారమైనవాడు శంభుడు. ‘శం భావయతీతి శంభుః’ - శాంతినీ, శుభాన్నీ ప్రసాదించువాడు. పరమాత్మ తత్వమే నిజమైన సుఖం, నిజమైన శాంతి. అది పరమాత్మ యందే ఉంది.

శంభు అంటే పరమాత్మ జ్ఞానమని, శాంభవాస్త్రం అంటే జ్ఞానాస్త్రమని అర్థం.

తరువాత భండాసురుడు ఏ అస్త్రం వేయకుండానే తల్లి నారాయణాస్త్రాన్ని ప్రయో

గించింది. కారణం మోహస్త్రం నశించిపోతే, ఇక భండాసురుడి దగ్గర ఏ అస్త్రాలు లేవు. కాని వాడి దగ్గర సైన్యాలు ఉన్నాయి. లెక్కలేనన్ని ఆ సైన్యాలను అమ్మ చూసింది. మరొక వైపు 45 మంది సుశిక్షితులైన మహాయోధులు ఉన్నారు. అమ్మ వాళ్ళందరిని సంహరించాలి. ముందు ఈ లెక్కకందని అక్షౌహిణుల సేనల్ని కొట్టడానికి అమ్మ నారాయణాస్త్రం ప్రయోగించింది. ఆ అస్త్రంతో మొత్తం అక్షౌహిణీ సేనలన్నీ క్షణంలో భస్మమైపోయాయి.

ఇక్కడి నుంచి నారాయణాస్త్రం, శాంభవాస్త్రం, పాశుపతాస్త్రం అని ప్రధానంగా చెప్పబడే అస్త్రాలు వస్తాయి. ఈ మూడూ ఆత్మజ్ఞానానికి సంబంధించిన విషయాలే. నారాయణ అనేది ఆత్మజ్ఞానానికి సంబంధించిన సాధన. శంకరభగవత్పాదాచార్యుల వారు ప్రతి యతీంద్రునికి నారాయణ స్మరణనే నియమంగా పెట్టారు.

‘నారం’ ను అందరూ చూడగలరు కాని, నారాయణుని సిద్ధులు మాత్రమే చూడగలరు.

నారం అంటే జీవ సమూహం.

వారందరియందు అంతర్యామిగా వ్యాపించినవాడే నారాయణుడు. అతడే ఆత్మ, పరమాత్మ అని చెప్పబడేవాడు. ఆ జ్ఞానమే నారాయణాస్త్రం. ఆ నారాయణాస్త్ర ప్రయోగం చేత అసురసేనలన్నీ సంహరింపబడ్డాయి. ఆ తరువాత మిగిలి ఉన్న 45 మంది ప్రధాన సేనలను నశింపచేయడానికి అమ్మ పాశుపతాస్త్రం ప్రయోగించింది.

అథ పాశుపతాస్త్రేణ దీప్తకాలానలత్విషా

చత్వారింశ చ్చమూనాథా నృహారాజ్ఞే వ్యమర్దయత్

ఈ పాశుపతాస్త్రంతో సేనలలో మిగిలిన 45 మంది కూడా సంహరింప బడ్డారు. ఇక భండాసురునికి తన వారంటూ ఎవరూ మిగలలేదు. అవిద్య యొక్క అంగములన్నీ నశించిపోయాయి. అలా ఆ 45 మందిని కొట్టిన అస్త్రం పేరు పాశుపతాస్త్రం.

ఈ ఘట్టాన్ని గుర్తుచేసే లలితాసహస్ర నామం-

“మహాపాశుపతాస్త్రాగ్ని నిర్దగ్ధాసుర సైనికా”.

పాశుపతాస్త్రం అంటే ఏమిటి?...

పాశుపతం అనే పేరుతో ఒక మతం కూడా ఉంది. మతం అనగానే అదేదో బాహ్యమైన విషయం కాదు. అది విచారణాత్మకమైన గొప్ప అంశం.

దీని గురించి శివపురాణంలో పార్వతీదేవి శివుని “జ్ఞానం అంటే ఏమిటి? పాశుపతం అంటే ఏమిటి?” అని అడుగుతుంది.

అప్పుడు శివుడు “పాశుపతమే జ్ఞానం” అన్నాడు. అమ్మవారికి తెలీదా? అని అనుకో కూడదు. ప్రశ్నించడం మనకి తెలియదు కాబట్టి, మన కోసం అమ్మ అయ్యవారిని ప్రశ్నించింది. శివుడు చెప్తున్నాడు అమ్మవారితో, “పశుపాశ పతిర్జ్ఞానం జ్ఞానమిత్యభిధీయతే - పశువులు, పాశము, పతి ఈ మూడింటి గురించి తెలిస్తే దానికి జ్ఞానమని పేరు. ముందు పశువులు, పాశము, పతి వీటి అర్థాలను తెలుసుకోవాలి.

సృష్టిలో పశువు కానివాడు లేడు. పాశముతో బంధింపబడేది పశువు. రెండవ జ్ఞానం- పాశం అనేది తెలుసుకోవడం. మూడవ జ్ఞానం ఆ పాశాన్ని కట్టి వాటిని నడుపుతున్న ఆ పశుపతికి సంబంధించిన జ్ఞానం.

ఈ మూడూ కలగాలి.

“బ్రహ్మద్వా స్థావరాంతాశ్చ పశవః పరికీర్తితాః” - బ్రహ్మదేవుడు మొదలుకొని ఈ సృష్టిలో ఉన్న సర్వజీవులు కూడా పశువులే అని చెప్పారు.

వీరంతా కూడా త్రాళ్ళ చేత కట్టుబడిన వారే. మన చుట్టూ ఎన్నో పాశాలు ఉన్నాయి, కనిపించని పాశాలు. ఏనుగును కట్టడానికి ఉపయోగించే తాడు నిజానికి ఒక చెట్టు నుంచి వచ్చే నార మాత్రమే, విడి విడిగా చూస్తే వాటికి బలం లేదు. కాని వాటన్నిటినీ పేసి చాలా బలంగా చేసి ఏనుగును కూడా కడతారు.

అలాగే మన దగ్గర కూడా కర్మపాశ, గుణపాశ ఇత్యాది పాశాలన్ని కలిసి ఒక పెద్ద తాడులా ఉంది. ఆ ఒక్క తాడు పేరే అవిద్య.

అందరు ఆ అవిద్యనే తాడుకి కట్టుబడే తిరుగుతున్నారు. ఈ అవిద్య కూడా పూర్వజన్మ కర్మవిశేషం చేత తగిలించబడింది. దాన్ని హఠాత్తుగా తెంచేసినా ప్రమాదమే. దెబ్బ తగిలితే కట్టు కట్టుకోవడం కూడా పాశమే. కాలికి కట్టిన కట్టును కూడా హఠాత్తుగా తీసివేస్తే కాలికి ప్రమాదం. కాలు బాగుపడ్డాక తియ్యాలి. అదేవిధంగా ఆ కట్టునే కాలు అనుకుంటే అది మరీ ప్రమాదమే. కాలికి కట్టుకున్న కట్టు నేను కాదు అని ఎలా తెలుసుకున్నావో,

అలాగే ఈ జీవుడికి ఈ దేహము, బంధాలు ఉన్నా అవి నేను కాదని స్పృహ ఉండాలి. వైద్యుడు ఎలాగైతే రోగం తెలుసుకుని కట్టు కట్టి రోగ నిర్మూలనం అయ్యిందని కట్టు తీస్తాడో అలా ఆ పరమేశ్వరుడు కూడా మన కర్మానుభవమనే రోగంక్షయం చేయడానికి అవిద్య అనే కట్టు కడతాడు.

తరువాత ఆ జీవుడు యోగ్యుడైనప్పుడు ఆ కట్టు తీసివేస్తాడు. అదే “పశుపాశ విమోచనీ” నామంలో అర్థం, అదే పాశుపతాస్త్రం.

కట్టుబడ్డారని తెలుసుకుంటే కొంత జ్ఞానం వచ్చినట్టే. కాని అది ఒప్పుకోరు. అజ్ఞానాన్ని గుర్తించడం సగం జ్ఞానం. తరువాత ఆ పాశం నుండి ఎలా బయట పడాలా అనే వేదన ఉండాలి. తరువాత ఈ మొత్తం నా చేతిలో లేదు పరమేశ్వరుడు చేతిలోనే ఉందని ఆయన్నే పట్టుకోవాలి. అదే పశు-పాశ-పతి జ్ఞానం. ఇదే పాశుపతమతం అంటే అర్థం. “పశూనాం పతయే నమః” అని పరమేశ్వరుని రుద్రంలో ప్రార్థన చేస్తున్నారు.

ఆ పాశుపత తత్త్వమే అమృ. అమృ, అయ్య వేరు కాదు. పశుపాశవిమోచనీ.

ఈ జ్ఞానం కలిగితే ఇక అవిద్యా సేనలు మిగలవు. అందుకే 45 మంది ఆ పాశుపతా స్త్రంతో దగ్ధమయ్యారు. ఇవి బయట వేసిన అస్త్రాలు మాత్రమే కాదు, మనం లోపల విచారణతో ప్రయోగించవలసిన అస్త్రములని తెలుసుకోవాలి.

శ్రీ లలితాపరాభట్టారిక విజయం

ఇక భండాసురుడు, వాడి రాజ్యం మిగిలాయి. వాడి రాజ్యం పేరు శూన్యకపట్టణం. సేనలను, భండాసురుని చంపి ఊరుకుంటే మరొక భండాసురుడు పుట్టే అవకాశం ఉంది. కర్మశేషం కొద్దిగా కూడా మిగల కూడదు. అమ్మవారు అప్పుడు మహాకామేశ్వరాస్త్రం ప్రయోగించారు. మహాకామేశ్వరుడు అంటే సాక్షాత్తు పరమశివజ్ఞానం.

పరిపూర్ణ పరబ్రహ్మజ్ఞానం.

ఆ పరబ్రహ్మతత్త్వంతో అనుసంధానమే మహాకామేశ్వరాస్త్ర ప్రయోగం. పరబ్రహ్మముతో తాదాత్మ్యం చెందించుట అని దీని అర్థం. ఇక నేను అనే భావం మిగలకుండా బ్రహ్మ భావంలో లీనమవడమే మహాకామేశ్వరాస్త్ర సంధానం. ఇది వేస్తే ఇంకేం మిగలదు. ఆ అస్త్రాన్ని అమ్మవారు ఎంత తెలివిగా ప్రయోగించా రంటే, అది భండాసురుడిని నాశనం చేయడమే కాకుండా శూన్యక పట్టణం మొత్తాన్ని దగ్ధం చేసింది.

అక్కడ ఇంకా మిగిలిపోయిన వారు కూడా ఈ అస్త్రం వల్ల దగ్ధమైపోయారు. ఇదే లలితాసహస్రంలో “కామేశ్వరాస్త్రనిర్దగ్ధసభండాసురశూన్యకా” - శూన్యకపట్టణంతో సహా భండాసురుణ్ణి కామేశ్వరాస్త్రంతో తగలబెట్టిన తల్లి. అలా మొత్తంగా భండాసురుడు, వాని పట్టణం కూడా నాశనమైపోయాయి. ఇంతకాలం ఇంతగా బాధపెట్టిన భండాసురుడు సమూలంగా నాశనమైపోయాడు.

దేవతలందరూ ఆనందంతో విజయధ్వనులు చేస్తూ లలితా మహాత్రిపురసుందరీ పరాభట్టారికా మహాశాస్త్రదేవిపై కుసుమవృష్టి కురిపించారు.

అమ్మవారు ఎందుకు అవతరించారో ఆ పని పూర్తి అయింది. భండాసురుడు సంపూర్ణంగా నశించాడు. చివరికి బ్రహ్మైక్యమే లలితావిద్య యొక్క ప్రయోజనం. ఆశ్రయించిన వారికి ఆ తల్లే ఇస్తుందని దీనిలో ఉన్న అసలైన ఆంతర్యం. వెంటనే

అవాకిర న్నుష్ఠవృష్టి ర్దేవా హర్ష సమన్వితాః

దేవదుందుభయో నేదు ర్వపు ర్వాసంత వాయవః

దిశః ప్రసన్నతా మాపుః సభశ్చ విమలం తథా

ఒక్కసారిగా దేవదుందుభులు మ్రోగాయి. వసంత వాయువులు వీచాయి. అవన్నీ ప్రసన్నమయ్యాయి.

ఆసురీశక్తులు పెరిగితే పంచభూతాలు క్షోభిస్తాయి. పంచభూతాలలో కాలుష్యాలకు భౌతిక కారణాలు వెతుకుతుంటారు. కానీ అసలు కారణం ఆసురీ శక్తుల విజృంభణ. ఆసురీశక్తులంటే మనలో రజో గుణ, తమోగుణ వికారాలు పెరిగిపోతే కాలుష్యం పెరిగి పోతుంది.

వాటివల్ల ఏర్పడే పరిస్థితుల ద్వారా ప్రపంచంలో కూడా కాలుష్యం పెరిగిపోతుంది.

ఎప్పుడైతే ఆసురీ శక్తులు నశించిపోయాయో దిక్కులన్నీ ప్రసన్నమయ్యాయి. నిర్మలత్వం వచ్చింది. ఎవరైతే ఆత్మజ్ఞానం పొందుతారో వారి మనస్సుకు వచ్చే పరిస్థితి అంతా ఇక్కడ వివరిస్తున్నారు.

ఆంతర్యంలో దానిని గ్రహించాలి. మోక్షం అంటే మరణం తరవాత వచ్చేదని అనుకోరాదు. బ్రతికుండగానే జీవభావం పోయి, బ్రహ్మభావంతో తాదాత్మ్యం చెందిన జీవన్ముక్తులు ఎందరో ఉన్నారు. అలాంటి వారి మనఃస్థితి ఎలా ఉంటుందో ఇక్కడ వాతావరణ స్థితిని అలా వర్ణిస్తున్నారు. పురాణకథలో బయట కథతో పాటు లోపల ఆత్మవిద్యని ఆవిష్కరించుకోవడం జరుగుతుంది. అలా అక్కడ ప్రసన్నత, నిర్మలత్వం ఏర్పడింది. వెంటనే దేవగంధర్వ స్త్రీలంతా అమ్మవారి ముందుకు వచ్చి హారతులిచ్చారు. విజయాన్ని పొందిన ఆ తల్లికి ఆనంద కర్పూర నీరాజనాలిచ్చారు.

మంగళారాధికం చక్ర ర్దేవగంధర్వ యోషితః

సన్వతు శ్చాప్సరశ్రేష్ఠా ఊర్వశీ మేనకాదయః

ఊర్వశీ, మేనక మొదలైన అప్సరసలందరూ దివ్య నృత్యాలు చేసారు. దేవతలు, మహర్షులు అమ్మవారి చుట్టూ చేరి రెండు చేతులూ తలపై పెట్టుకుని గద్గదమైన కంఠంతో ఆనందాశ్రువులు జాలువారుతున్న నేత్రాలతో అమ్మవారికి జయ జయ ధ్యానాలు పలుకుతూ

శ్రీ లలితోపాఖ్యానమ్

వేదమంత్రాలతో నమస్కరిస్తున్నారు .

సప్తర్షయో వశిష్టాద్యాః ఋగ్యజుస్సామరూపిభిః

అథర్వరూపై ర్మంత్రైశ్చ వర్ణయంతో జయశ్రియం

అమ్మవారిని ఈ దివ్య మంత్రాలతో వారు కీర్తించారు. ఇలా విజయం సాధించిన అమ్మ తన శ్రీమన్నగరానికి బయలుదేరుతున్నారు. ఆమెను శక్తిసేనలన్నీ అనుసరించాయి. మిగలవలసినది శ్రీమన్నగరం. తగలబడవలసినది శూన్యక నగరం.

అలా శ్రీమన్నగరంలోనికి ప్రవేశిస్తుండగా ముందు వెనుక కూడా ప్రధాన శక్తులు ఉన్నాయి.

అథ సంపత్కరీ దేవీ చచాలాఽగ్రే స్వసేనయా

పాశాయుధసముత్పన్నా హయారుధా స్వసేనయా

శ్రీమన్నగరానికి వెదుతున్న అమ్మవారికి ముందు ఉన్నది సంపత్కరీదేవి. వెనక వైపు అశ్వారుధా దేవి ఉంది. వాళ్ళంతా విజయ పతాకాలు ఎగుర వేస్తూ అమ్మవారికి జయజయ ధ్వనాలు పలుకుతూ ఉన్నారు.

పార్శ్వద్వయం సమాశ్రిత్య మహారాజ్ఞా ప్రచేలతుః

మంత్రిణీ దండనాథే తే ఆరుహ్య రథపుంగవౌ

గేయచక్ర రథం పై మంత్రిణీదేవి, కిరిచక్ర రథంపై దండనాథాదేవి అమ్మ రథానికి ఇరువైపులా ఉండగా అమ్మవారు శ్రీమన్నగరానికి చేరుకున్నారు.

ఇత్థం విధాయ సురకార్య మనింద్యరూపా

శ్రీ చక్రరాజ రథమండల మండనశ్రీః

కామేశ్వరీ త్రిజగతాం జననీ బభాసే

విద్యోతమానవిభవా విజయశ్రియాఽధ్య

ఈ విధంగా ఆ మహాకామేశ్వరీ, ఆ ముల్లోకాల తల్లి, శ్రీ చక్రరాజరథానికే శోభనిచ్చి, సమస్తమైన వైభవాల్ని ప్రకాశింప చేస్తూ శ్రీమన్నగరంలో ప్రవేశించింది.

అప్పుడు దేవతలందరూ సింహాసనారుధ అయిన ఆ తల్లిని స్తోత్రం చేస్తున్నారు.

ఇమం పవిత్రం లలితా పరాక్రమం

సమస్త పాపఘ్నమశేష సిద్ధిదమ్

పఠంతి పుణ్యేషు దినేషు యే నరా

భజంతి తే భాగ్య సమృద్ధి ముత్తమామ్

ఇప్పటి వరకూ చెప్పబడిన ఈ లలితా పరాక్రమగాథను ఎవరు వింటారో, వారికి సమస్త పాపాలు తొలగి, సమస్త సిద్ధులు లభిస్తాయి. వీటిని పుణ్య దినాలలో పఠించిన వారికి భాగ్య సమృద్ధి లభిస్తుంది. లలితోపాఖ్యానంలో ఒక్కొక్క ఘట్టానికి ఒక్కొక్క ఫలితం ఉంది. ప్రధానంగా భండాసుర సంహార ఘట్టం చివరకు లలితమ్మ చేసిన పరాక్రమ పూర్వకమైన విజృంభణానికి ప్రత్యేక ఫలశృతి చెప్పడం ఇదొక ప్రత్యేకభాగమని అని చెప్పడం దీనిలో ఉద్దేశం.

అమ్మవారు తన శక్తి సేనలన్నిటినీ చూసింది. అంతవరకూ ఆ శక్తిసేనలన్నీ యుద్ధం చేసేటప్పుడు రాక్షసుల యొక్క శస్త్రాల దెబ్బలు తిన్నారు. దానితో వారిలో కూడా శ్రమ కనిపించింది. అమ్మవారు వారందరినీ తన కళ్ళతో ఒకసారి చూడగానే

లలితా పరమేశాన్యః కటాక్షామృత ధారయా

జహు ర్యుద్ధ పరిశ్రాంతిం శక్తయః ప్రీత మానసా

అమ్మవారి ఆ కళ్ళ నుండి వచ్చిన అమృతమయమైన చూపులతో శక్తిసేనలన్ని ఒక్కసారి తమ శ్రమనంతటినీ మరచి తేజోవంతాలయ్యాయి.

“కన్నుల తల్లి” అని అమ్మవారిని ప్రత్యేకించి చెప్పారు. మీనాక్షీ, కామాక్షీ, విశాలాక్షీ, శతాక్షీ, ఇంద్రాక్షీ, ఆమ్నాయాక్షీ, సహస్రాక్షీ అని ఇలా కళ్ళ మీద ఇన్ని పేర్లు ఒక్క అమ్మకే ఉన్నాయి. ఆ కళ్ళతో ఎన్ని పనులు చేస్తోందో!

‘అరుణాం’ అనగానే ‘కరుణా తరంగితాక్షీం’ అని వెంటనే అంటున్నారు. ఆ కళ్ళ నుండి వస్తున్న కరుణ వట్టి కరుణ కాదు. అది అఖండ శక్తిని దాచుకున్న కరుణ. అమ్మ దయ అంటేనే అనంత శక్తి. దయకి ఉన్న శక్తి అంతా ఇంతా కాదు. ఆ దయలోనే అన్నీ ఉన్నాయి. ఆ కళ్ళ చూపుల నుంచే అఖండభువనాలను సృష్టించిందంటే దయతో ఈ జగతిసంతటినీ అమ్మ సృజించింది.

దయ జాలువారే ఆ నేత్రాలు దయామృత తరంగాల్ని వర్షింప చేస్తున్నాయి కనుక శక్తి సేనలన్నీ ఉజ్జీవితమై హాయిగా ప్రశాంతతను అనుభవించాయి. అప్పుడు సిద్ధులు, కింపురుషులు, యక్షులు, ద్వాదశాదిత్యులు, ఏకాదశ రుద్రులు, అష్ట వసువులు, మరుత్తులు, బ్రహ్మ విష్ణు రుద్రాదులు, ఇంద్రాది దిక్పాలకులు వీరందరూ అమ్మ ముందు నిలబడి రెండు చేతులు తలపై దోయిలించి అమ్మవారిని కీర్తిస్తున్నారు.

ఈ నామమే లలితాసహస్రంలో “బ్రహ్మోపేంద్ర మహేంద్రాది దేవ సంస్తుత వైభవా” అని చెప్పబడుతున్నది. వాళ్ళు చేసిన స్తోత్రం ఇక్కడ ఉంది.

బ్రహ్మ, ఉపేంద్రుడు మొదలైన దేవతలందరి చేత స్తోత్రం చేయబడిన లలితాంబిక అని ఆ నామానికి అర్థం. ఇది చాలా గొప్ప స్తోత్రం.

అమ్మవారు ఆవిర్భవించినప్పుడు చేసిన స్తోత్రమంత గొప్పది ఈ స్తోత్రం.

అమ్మవారు ఆవిర్భవించిన స్తోత్రఘట్టానికి లలితాసహస్రంలో “దేవర్షిగణసంఘాత స్తూయమానాత్మ వైభవా” అని చెప్పారు.

ఇది ఆవిడ చిదగ్నికుండంలోంచి ప్రకటింపబడగానే చేసిన దానికి చెప్పారు.

యుద్ధమంతా చేసిన తరువాత వచ్చిన నామం-

“బ్రహ్మోపేంద్ర మహేంద్రాది దేవ సంస్తుత వైభవా”.

ఈ విధంగా లలితా సహస్రం ఎంతో క్రమబద్ధమైన అందమైన కూర్పు.

ఒక వైపు కథ, ఒక వైపు లీల, ఒక వైపు తత్వం, ఒక వైపు మహిమ ఇలా అన్ని దానిలో పెట్టారు.

దాన్ని భావించడం చేతనైతే బ్రతుకుకంతటికీ ఒక్క లలితాసహస్రనామం సరిపోతుంది. దానిలో అంత లోతు ఉంది. అది ఒక రత్నాల పెట్టె. అదొక కల్ప వృక్షం. దానిలో లేనిది లేదు.

అమ్మవారు ఎన్నెన్ని రూపాలు ధరించినదని వేదాలు, పురాణాలు చెప్పాయో అన్నీ దానిలో ఉన్నాయి. ఏ రూపం కావాలంటే ఆ రూపంలో అందులోనుండి

అమ్మవారు మనకోసం వస్తారు.

మనం నిత్యం మననం చేసుకోవడానికి దానిలో అమ్మ చరిత్ర ఉంది.

శ్రద్ధగా ఈ ఉపాఖ్యానాన్నంతటని తెలుసుకున్న తరువాత లలితాసహస్రం చదివితే ఈ ఘట్టాలన్నీ అనుభూతిలోకి రావాలి.

ఇది నిత్యం మనకి అనుభవానికి రావడానికై వశిన్యాది వాగ్దేవతలు ఒక్కొక్క నామంలో ఒక్కొక్క కథను నిక్షిప్తం చేశారు.

ఆ అవతార ఘట్టంలో చెప్పబడ్డ మంత్రాధిదేవతలందరూ ఆ నామాలలో కూర్చుని ఉంటారు.

ఒక్క నామంలో ఒక కథ, ఒక మంత్రం, ఒక తంత్రం, ఒక తత్వం కూడా దాగి ఉన్నాయి.

బ్రహ్మోపేంద్రమహేంద్రాదులు చేసిన సోత్రం

- నమో నమస్తే జగదేకనాథే నమోనమశ్రీ త్రిపురాభిధానే,
నమో నమో భండమహాసురభిన్న నమోస్తు కామేశ్వరి వామకేశి. 1
- చింతామణి చింతిత దానదక్షేఽచింత్యే చిదాకారతరంగమాలే,
చిత్రాంబరే చిత్రజగత్ప్రసూతే చిత్రాఖ్య నిత్యాభిగతే నమస్తే. 2
- మోక్షప్రదే ముగ్ధశశాంకచూడే ముగ్ధస్మితే మోహవిభేదదక్షే,
ముద్రేశ్వరీచర్చిత రాజ్యతంత్రే ముద్రాప్రియే దేవి! నమో నమస్తే. 3
- క్రూరాంధకధ్వంసిని కోమలాంగి కోపేషు కాళీ తనుమాదధానే,
క్రోదాననాపాలిత సైన్యచక్రే క్రోడీకృతాశేషదయే! నమస్తే. 4
- షడంగదేవీ పరివారగుప్తే షడంగయుక్త శ్రుతివాక్యమృగ్యే,
షట్చక్రసంస్థే చ షడూర్మిహంత్రీ షడ్భావరూపే లలితే! నమస్తే. 5
- కామేశ్వరీముఖ్య సమస్త నిత్యా కాంతాసనాంతే! కమలాయతాక్షి,
కామప్రదే కామిని కామశంభోః కామ్యే కళానామధిపే! నమస్తే. 6
- దివ్యోఘ సిద్ధోఘ సరోఘరూపే దివ్యే దినాధీశ సహస్రకాంతే,
దేదీప్యమానే దయయా సనాథే దేవాదిదేవ ప్రమదే నమస్తే. 7
- సదాణిమాద్యష్టక సేవనీయే సదాశివాత్మోజ్జ్వలమంచవాసే,
సౌమ్యే సదేకాయనపాదపూజ్యే సవిత్రి లోకస్య నమో నమస్తే. 8
- బాహ్మీముఖైర్మాతృగణైర్నిషేవ్యే బ్రహ్మప్రియే బ్రాహ్మణబంధహంత్రీ,
బ్రహ్మమృతస్రోతసి రాజహంసి బ్రహ్మేశ్వరి శ్రీలలితే నమస్తే. 9
- సంక్షోభిణీముఖ్య సమస్త ముద్రా సంసేవితే సంసరణప్రహంత్రీ,
సంసారలీలాకరి సారసాక్షి సదా నమస్తే లలితేఽధినాథే. 10
- నిత్యాకళాషోడశకేన కామాకర్షిణ్యాధిశ్రీప్రథమేన సేవ్యే,
నిత్యే నిరాతంకదయాప్రపంచే నీలాలకశ్రేణి నమో నమస్తే. 11
- అనంగపుష్పాదిభిరున్మదాభి-రనంగదేవీభి-రజస్ర సేవ్యే,
అభవ్య హంత్ర్యక్షర రాశిరూపే హతారివగ్నే లలితే నమస్తే. 12
- సంక్షోభిణీముఖ్య చతుర్దశార్చిర్యాలావృతోదార మహాప్రదీపం,
అత్మానమావిభ్రతి విభ్రమాధ్యే శుభ్రాశయే శుద్ధపదే నమస్తే. 13

- ససర్వసిద్ధాదికశక్తిబృందే సర్వజ్ఞ విజ్ఞాత పదారవిందే,
సర్వాధికే సర్వగతే సమస్తసిద్ధిప్రదే శ్రీలలితే నమస్తే. 14
- సర్వజ్ఞతాయుక్తప్రథమాభి-రన్యదేవీభి-రప్యశ్రిత చక్రభూమే,
సర్వామరాకాంక్షిత పూరయిత్రి! సర్వస్య లోకస్య సవిత్రి! పాహి. 15
- వంద్యే వశిన్యాదిక వాగ్విభూతి వర్ధిష్ణు చక్రద్యుతివాహవాహే,
బలాహక శ్యామకచే! వచోభే వరప్రదే సుందరి పాహి విశ్వం. 16
- బాణాది దివ్యాయుధ సార్వభౌమే భందాసురానీక వనాంతదావే,
ప్రత్యగ్ర తేజో జ్వలితాంబురాశే ప్రాపల్యమానే పరితో నమస్తే. 17
- కామేశి వజ్రేశి భగేశిరూపే! కల్యే కలే కాలవిలోపదక్షే,
కథావశేషీకృతదైత్యసైన్యే! కామేశకాంతే కమలే నమస్తే. 18
- బిందుస్థితే బిందుకళైకరూపే బ్రహ్మాత్మికే బృంహిత చిత్త్రకాశే,
బృహత్కూచాభోగవిలోలహారే బృహత్ప్రభావే వరదే నమస్తే. 19
- కామేశ్వరోత్సంగ సదానివాసే కాలాత్మికే కందళితానుకంపే,
కల్పావసానోత్థిత కాళిరూపే కామప్రదే కల్పలతే నమస్తే. 20
- సర్వారుణే సాంద్రసుధాసుసీతే సారంగశాబాక్షి సరోజవక్షే,
సారస్యసారస్య సదైకభూమే సమస్త విద్యేశ్వరి సన్నతిస్తే. 21

నమో నమస్తే జగదేకనాథే నమో నమః శ్రీత్రిపురాభిధానే
నమో నమో భండమహాసురఘ్ని నమోస్తు కామేశ్వరివామకేశి
హే జగజ్జననీ! జగదేకనాథే... జగత్తంతటికీ ఏక అయిన దిక్కువైన తల్లీ! మనందరికి
ఒకే ఒక దిక్కు అమ్మవారు. అమ్మవారికి త్రిపురా అని పేరు. త్రిపురా! త్రిపురసుందరీ!
అమ్మవారు. అమ్మవారి ఒక్కొక్క నామానికి ఒక్కొక్క శక్తి ఉంటుంది.
దీన్ని అమ్మవార్ని స్తుతిస్తూ కాళిదాసు చెప్పాడు.
లక్ష్మీం రాజకులే జయాం రణముఖే క్షేమంకరీ మధ్వని
క్రవ్యాది ద్విప సర్ప భాజి శబరీం కాంతార దుగ్ధే గిరౌ
భూత ప్రేత పిశాచ జృంభక భయే స్ఫుత్వా మహా భైరవీం
వ్యామోహే త్రిపురాం తరంతి విపదా స్తారాం చ తోయప్లవే
ఎక్కడైనా ఉన్నతి కావాలనుకుంటే లక్ష్మీ నామం చెయ్యాలని చెప్పారు.

దాని వల్ల పెద్దవాళ్ళు కూడా గౌరవిస్తారు. ఇది లక్ష్మీ నామానికి ఉన్న శక్తి. ఎక్కడైనా జయం సాధించాలంటే జయ స్వరూపిణి అయిన అపరాజితా దేవిని స్మరిస్తే జయం కలుగుతుంది. పశు పక్ష్యాదుల వల్ల, క్రిమి కీటకాదుల వల్ల, అరణ్యాలలోను ఏవైనా ప్రమాదాలు ఉంటే, అంటే ఒంటరితనం వల్ల ఏమైనా ప్రమాదాలు వస్తాయనిపిస్తే శబరీ దేవిని స్మరించాలి. శబరీనే వనదుర్గా అని అంటారు.

భూతప్రేత పిశాచాల భయం కలిగేటప్పుడు త్రిపురభైరవీదేవిని స్మరించాలి. ఈవిడ క్షుద్రశక్తులన్నిటినీ కూడా తొలగించగలదు. అన్నిటికంటే పెద్ద భయం మోహం. అది తొలగించుకోవడానికి త్రిపురా నామం స్మరించాలి. త్రిపురాదేవి అన్ని మోహాల్ని తొలగించి అజ్ఞానాన్ని సమూలంగా నాశనం చేసే బ్రహ్మవిద్యాస్వరూపిణి. ఆ త్రిపురసుందరిని ఇక్కడ బ్రహ్మాది దేవతలు జయ జయ ధ్యానాలతో నమస్కరిస్తూ అమ్మవారి సర్వ వైభవాన్ని చెప్తూ మొత్తం నవావరణ చక్రంలో ఉన్న దేవతలందరిని ఈ స్తోత్రంలో కీర్తించారు.

భండాసురాధ్యః సమరప్రచండా

హతా జగత్కంటకతాం ప్రయాతః

నవ్యాని సర్వాణి వపూంషి దేవి

త్వత్సాంద్రకారుణ్య సుధాఘృతాని

అమ్మా! నీ దయ వల్ల భండాసురుడు సంహరింపబడ్డాడు, నీ చిదగ్ని కుండంలో పడడం వల్ల తిరిగి మా అందరికీ నువ్వు దివ్యమైన దేహాలు ఇచ్చావు. ఇంకా నీ వల్ల జరగాల్సిన పని కొంత మిగిలినదమ్మా! అన్నారు.

మన్మథుని జీవంపజేసిన అమ్మవారి కరుణ

“శ్రీ శంభునాథస్య మహాయశస్య” - నీ స్వామి అయిన ఏ శంభుడు ఉన్నాడో ఆయనే ఇక్కడ కామేశ్వరుడుగా వ్యక్తమయ్యాడు.

ఆయనే ఈ జగత్తులో రుద్రుడుగా అవతరించి ఉన్నాడు. అప్పుడు నువ్వే గౌరీదేవిగా ఉద్భవించి ఉన్నావు. అప్పుడు మీ ఇద్దరి యొక్క శక్తి వల్ల సుబ్రహ్మణ్యుడు ఉత్పన్నమయ్యి తారకాసురుడిని చంపాలి. కాని ఆయనేమో మహా వైరాగ్యంతో ఉన్నాడు. ఆవిడ కూడా ఇప్పుడు తపస్సుకు వెళ్ళి కూర్చుంది. వాళ్ళిద్దరూ తపస్సులో కూర్చున్నారు. ఇప్పుడు లోక రక్షణ ఎలాగ? వాళ్ళిద్దరూ అంటే మీరిద్దరే.

బ్రహ్మాండాలకు అతీతంగా ఇలా భాసిస్తున్నారు. ఈ బ్రహ్మాండాలందు మీరే శివ పార్వతులుగా వ్యక్తమై ఉన్నారు. ఇప్పుడు విడి విడిగా ఉన్న మీ ఇద్దరినీ తిరిగి మీ ఇద్దరికి

ఒకరి పట్ల ఒకరికి రాగం కలిగించాలి. కాని రాగం కలిగించే మన్మథుడు కాలిపోయాడు. ఇప్పుడు నువ్వు అవతరించావు కదా! కనుకు ఆ పరమేశ్వరునికి పార్వతిపై అనురాగం పుట్టేలా ఆమెను చేపట్టేలా నువ్వే ఏదైనా చేయమ్మా. అని అడిగారు. అక్కడ అందరూ ఆనందిస్తున్న సమయంలో రతీదేవి ఏడుస్తోంది. అమ్మవారు పతివ్రత ఏడిస్తే తట్టుకోలేదు.

“పతివ్రతాంగనాభీష్టఫలదాయై నమో నమః” అని అమ్మకి పేరు. ఆవిడే పెద్ద పతివ్రత కనుక అవిడకు సాధ్వి అంటే అంత ఇష్టం. భర్త పోయాక దుఃఖిస్తూనే జీవితమంతా గడిపిన ఆ రతీదేవిని చూసి అమ్మ కరుణించింది. కాముడ్ని అక్షిలోంచి సృష్టించిన తల్లి కనుక కామాక్షీ

తతః కటాక్షా దుత్పన్నస్మయమాన ముఖాంబుజః

పూర్వదేహాధిక రుచిర్మన్మథో మదమేదురః

స చ కందర్పవీరోఽపి నమస్కృత్య మహేశ్వరీం

వ్యజ్ఞాపయదిదం వాక్యం భక్తినిర్భరమానసః

మందహాసవదనంతో వచ్చాడు మన్మథుడు. ఆయన మునుపటి శరీరం కంటే మించిపోయిన అందంతో ఉన్నాడు. ఇప్పుడు ఆయన అమ్మవారి కంటిలోంచి వచ్చాడు. ఆయన వస్తూనే అమ్మవారికి నమస్కారం చేసి,

“అమ్మా! ఆయన కాలేసాడు, నువ్వు బ్రతికించావు!” అన్నాడు. పిల్లల్ని తండ్రి గట్టిగా కొట్టి మందలిస్తే వాళ్ళు తల్లి దగ్గరకెళ్ళి అమ్మా! అని ఏడుస్తారు. వెంటనే తల్లి దగ్గరకి తీసుకొని లాలించి ఓదారుస్తుంది. అలా మన్మథుడ్ని నాన్న కాలేస్తే అమ్మ బ్రతికించింది. ఎంతో వాత్సల్యాన్ని చూపించింది. మన్మథుడు నమస్కరించి, “నన్ను ఏం చేయమంటావు తల్లీ!” అని అడిగాడు.

ఇదే లలితాసహస్రంలో “హరనేత్రాగ్నిసందగ్ధకామసంజీవనౌషధిః” అనే నామం. ఈ నామాన్ని మధ్యలో విభజించరాదు. “హరుని యొక్క కంటి మంటల్లో కాలిపోయిన మన్మథుని బ్రతికించిన ఓ సంజీవనౌషధీ లలితాంబ!” అని అర్థం.

ఇక్కడ గమనించాల్సిన అనేక అంశాలు, లోతు, తత్వం, పరమార్థం ఉన్నాయి.

అమ్మవారి అవతార ప్రయోజనం భండాసురుని చంపడమా? మన్మథుని బ్రతికించడమా? రెండూ ప్రయోజనాలే. మన్మథుడంటే మన దృష్టిలో కాముడు. మొదటి శత్రువు అనుకొంటారు. మన్మథుడు అరిషడ్వర్గాలలో మొదటి శత్రువు అనేది అందరి అభిప్రాయం.

కాని ఇది వ్యతిరేక ధోరణి. “ధర్మాఽవిరుద్ధో భూతేషు కామోఽస్మి భరతర్షభ” అని కృష్ణ పరమాత్మ గీతలో చెప్పినట్లుగా ఆ కామస్వరూపం వేరు. అది లేకపోతే జగత్ స్థితి లేదు. మరి ఇక్కడ కాముడికి అర్థం ఏమిటి? బ్రహ్మవిద్యాస్వరూపిణియై అమ్మవారు కాముడ్ని తిరిగి బ్రతికించడం ఏమైనా తగునా?

ఇది జాగ్రత్తగా తెలుసుకోవలసిన ప్రధానాంశం.

మన్మథుడు అమ్మ వారి ఉపాసకులలో చాలా గొప్పవాడు. పంచదశికి ‘కామరాజ విద్య’ అని పేరు. పన్నెండు మంది ప్రధానమైన శ్రీవిద్యోపాసకులు ఉన్నారు.

ఒక్కొక్కరిది ఒక్కొక్క సంప్రదాయం. ప్రస్తుతం ప్రచారితమౌతున్న సంప్రదాయం ‘కాది విద్య’. ‘క’ అనే అక్షరంతో మొదలయ్యే పదిహేను అక్షరాల విద్య.

‘హాది విద్య’ అని మరొకటి ఉంది.

అది లోపాముద్ర మొదలైన వారు చేసిన గొప్ప విద్య.

అమ్మవారు మన్మథుని బ్రతికించడమంటే ఒక కోణంలో శివునికి వ్యతిరేకంగా పనిచేసినట్లే. శివుడు కాల్చేస్తే అమ్మ బ్రతికించింది. భావనాశక్తి లేనివాడికి ఇవి అర్థం కావు. నిజానికి అమ్మ పరమేశ్వరుడు చేసిన పనిని పూర్తిగా పరిపూర్ణం చేసింది. శివుడు మన్మథుడి దేహాన్ని పూర్తిగా కాల్చుకుండా బూడిదను మిగిల్చాడు.

ఆ మిగిలిన బూడిదంతా కలిసి భండాసురుడు అయ్యాడు. వాడిని సమూలంగా నాశనం చేసింది అమ్మవారు. అసలు శివుడి పనిని అమ్మ పూర్తి చేసింది.

మన్మథుని బ్రతికించింది. ఆయన మన్మథుడనబడే జీవుడు. ఆయన దేహం పోయింది కానీ ఆయన బ్రతికున్నాడు. పరమేశ్వరుడు దేహాన్ని ఎందుకు కాల్చాడు?

“నేను మన్మథుడను. ఈశ్వరుని కూడా జయిస్తాన”నే అహంకారమంతా దేహగతమైన అహంకారం. అది శివుని యొక్క కంటి మంటలలో కాలిపోయింది. శివుని కన్ను అంటే జ్ఞానాగ్ని.

“జ్ఞానాగ్ని దగ్ధ కర్మాణం తమాహుః పండితః బుధాః” అన్నాడు గీతలో జగద్గురువైన కృష్ణపరమాత్మ.

శివుడు గురు స్వరూపుడు. ఆయన ఇచ్చిన జ్ఞానంతో దేహాత్మాభిమానం పోయింది. కాని పూర్తిగా కర్మక్షయం జరగాలంటే బ్రహ్మవిద్యాస్వరూపిణైన ఆ తల్లి అనుగ్రహం కావాల్సిందే. అదే ఇప్పుడు జరిగింది. ఇప్పుడు ఇంక జీవుడు మిగిలిపోయాడు. ఆమె భర్త శరీరం తీసేసాడు కనుక ఈవిడ శరీరం ఇవ్వదు.

అమ్మవారు పతివ్రత. రతీదేవికి మాత్రమే కనబడే శరీరం ఇచ్చింది. రతీదేవి పతివ్రత కనుక ఆవిడను ఏడిపించకూడదు కనుక మీ ఆయన నీకు మాత్రమే కనబడతాడు ఇంకె వ్వరికీ కనబడదు అని వరమిచ్చింది. మన్మథుడు అనంగుడైపోతాడు. అనంగుడు అంటే శరీరం లేనివాడు. శరీరం లేనివాడు అంటే శరీరం అవసరం లేనివాడని అర్థం.

నదిలో కొట్టుకుపోయే వాడికి పడవలేకపోతే పడవ లేనివాడు అంటారు. ఒడ్డుకు చేరిన వాడికి పడవ లేకపోతే పడవ అవసరం లేనివాడు అంటారు.

మన్మథునికి దేహాలు అవసరం లేకుండానే అన్ని పనులు చేయగలిగే శక్తిని అమ్మ ఇచ్చింది. దేహాత్మ భ్రాంతి పూర్తిగా తొలగిన తర్వాత జ్ఞానం వస్తుంది.

దేహాత్మభ్రాంతి అంటే స్థూల దేహం నేను అనుకోవడం ఒక అజ్ఞానం.

సూక్ష్మ దేహం నేను అనుకోవడం మరొక అజ్ఞానం. కారణదేహం నేను అనుకోవడం

మూడవ అజ్ఞానం. ఈ మూడు దేహాలు నేను కాదు, నేను అఖండమైన

సచ్చిదానందాత్మ స్వరూపమని తెలుసుకోవడం అసలైన జ్ఞానం.

దేహాత్మ భ్రాంతి పోతే జీవుడు అనంగుడై పోతాడు.

దేహం అవసరం లేని స్థితి. అదే జన్మరాహిత్యం. అప్పుడు ఎక్కడ పడితే అక్కడ ఉంటాడు. మన్మథునికి దేహం ఎప్పుడైతే లేదో ఎక్కడికి కావాలంటే అక్కడికి వెళ్ళిపోగలిగాడు. దేహం ఉంటే ఎక్కడున్నాడో అక్కడే ఉండాలి.

దేహం లేకపోవడంతో సర్వత్రా వ్యాపించిపోయాడు. ఆ జీవుడిని అమ్మవారు సర్వత్రా వ్యాపించిన తత్త్వంగా మార్చివేసారు. సర్వవ్యాపకమైన పరమాత్మ తత్త్వంలో విలీనం చేసి బ్రహ్మైక్యాన్ని కలిగించారు. అదీ దీనిలో తెలుసుకోవాల్సిన ఆంతర్యం.

గమనిస్తే ప్రతి జీవుడు కాముడే. ఈ కాముడు గొప్ప కాముడు. మనం ఈ కాముడై పోవాలి. ఈ కాముడు శివ శక్తులను ఒకటిగా చూడడానికి బయలుదేరిన కాముడు.

ఈయన్ని దేవతలందరూ శివపార్వతులను కలపమని పంపించారు. దేవతలంటే ఇంద్రియాలు. ఇంద్రియాలన్నీ కలిసి శివశక్తైక్యాన్ని చూడాలనుకున్నాయి. ప్రపంచమంతా వ్యాపించినది శక్తి. దీనికి మూలమైనది శివం. శివశక్తులు ఇద్దరూ ఒక్కటే అనే జ్ఞానమే బ్రహ్మజ్ఞానం.

అది చూడాలని దేవతలందరూ కలిసి కోరుకున్నారు. ఆ కోరికే కాముడు. దేవతలంటే ఇంద్రియాలని చెప్పుకున్నాం. ఆ ఇంద్రియాలన్నీ నిగ్రహించి, ఆ పరతత్త్వాన్ని తెలుసుకోవడానికి తాపత్రయపడితే, శివుడు తన మూడవ కంటితో కాల్చివేసాడు. ఆయన ముందుగా

అనుగ్రహంతో తన జ్ఞానాగ్నితో వీడి దేహాత్మ భ్రాంతిని దగ్ధం చేసాడు. అప్పుడు ఆ మిగిలిన కర్మక్షయమేదైనా ఉంటే ఆ లలితా పరాభట్టారిక సంపూర్ణంగా నశింపచేసి ఆ జీవుని శివశక్తికృత తత్వానికి అనుసంధానం చేసిందని ఈ కథలోని ఆంతర్యం.

అమ్మవారు చిదగ్నికుండంలో ఎవరెవరు పడ్డారో వారందరినీ సృష్టించారు. కాని భండాసురుడు చిదగ్నికుండంలో పడలేదు. వాడు కూడా ఆ చిదగ్నికుండంలో పడి ఉంటే కథ ఇంతవరకూ వచ్చేదే కాదు. దేవతలందరూ పడ్డారు.

చక్కని శరీరాలతో మళ్ళీ పరిపూర్ణులై వచ్చారు. కాని మన్మథుడు ప్రత్యేకించి యుద్ధమంతా అయిన తరువాత అమ్మవారి కంటి నుండి వచ్చాడు. చిదగ్నికుండంలో ఎవరు పడ్డారో వాళ్ళు మాత్రమే అమ్మలోంచి వస్తారు. మరి చిదగ్నికుండంలో పడని మన్మథుడు అమ్మ నుంచి ఇప్పుడు ఎలా వచ్చాడు? వాడు వీళ్ళందరి కంటే ముందే చిదగ్నికుండంలో పడ్డాడు. అదే శివుడి కంటి మంటల్లో కాలిపోవడం. శివుడు కంటిమంటే చిదగ్నికుండం. శివుడు చిదగ్నికుండం అక్కడ్నించే రగిల్చాడాని చెప్పారు. అదీ సరైన సమన్వయం.

ఈ విధంగా మన్మథుడు అమ్మవారి అభయాన్ని పొంది ధైర్యంగా ముందుకు సాగాడు. చేతిలో చెరకు విల్లు, పువ్వుల బాణాలు, స్నేహితులు మలయ పవనుడు, వసంతుడు, చిలుకల రథం. ఏమీ గట్టి బలం లేదు.

ధనుః పౌష్పం మౌర్వీ మధుకరమయీ పంచవిశిఖాః

వసంత స్నామంతో మలయమరుదా యోధన రథః

తథాప్యేకస్సర్వం హిమగిరిసుతే కామపి కృపా

మపాంగాత్తే లబ్ధ్వా జగదిదమనంగో విజయతే

అని శంకరులు సౌందర్యలహరిలో చెప్పినట్లుగా శరీరం లేకపోయినా శివుడి దగ్గరకు జయించడానికి ధైర్యంగా వెళ్తున్నాడు. అమ్మా! మన్మథుడు పరమేశ్వరుని జయించి తీరాతాడు ఎందువల్లనంటే ఆయనకి నీ కడకంటి చూపులోంచి ఏదో అనిర్వచనీయమైన దయ దొరికింది. అందువల్లే ఆయన అంత శక్తిమంతుడయ్యాడు. పనికిరాని వాణ్ని కూడా పనికొచ్చేటట్టు చేయగలడు ఆ పరాశక్తి.

కార్తికేయ జననం, తారకాసురాది రాక్షసుల వధ

మన్మథుడు మహా ఆనందంగా బయలుదేరి శివుడు పరమ వైరాగ్యంతో ఉన్న స్థానాన్ని శ్రమానికి చేరుకున్నాడు.

ఇప్పుడు అమ్మవారి ఇచ్చిన శరీరం, అమ్మవారు ఇచ్చిన ఆయుధాలతో ఉన్నాడు.

సామవేదం షణ్ముఖశర్మ

అథ కందర్ప బాణౌఘై స్తాడిత శృంద్రశేఖరః

దూరీ చకార వైరాగ్యం తప స్తత్యాజ్య దుష్కరం

మన్మథ బాణాల వలన, వైరాగ్యం అంతా దూరం చేసుకుని తపస్సు విడిచి పెట్టి, పార్వతీదేవి తపస్సు చేస్తున్న చోటుకి వచ్చాడు. అమ్మతో “అద్య ప్రభృతి తే దాసః” - “ఈ రోజు నుండి నీ దాసుడిని” అన్నాడు. అంతకు ముందు ఎన్ని తపస్సులు చేసినా పలకని స్వామి, నీ దాసుడిని అన్నాడు.

ఇది మన్మథుని శక్తి కాదు. అమ్మవారి కంటి చూపుకి ఉన్న శక్తి. ఆ శక్తి వల్లే మన్మథుడు వెళ్ళి ఆ పని చేయగలిగాడు. అమ్మవారి కను చూపు అనే మన్మథుడే ఆ పని చేయగలడు.

పంచశర శాస్త్రబోధన పరమాచార్యేణ దృష్టిపాతేన

కాంచీసీమ్ని కుమారీ కాచన మోహయతి కామజేతారమ్

అంటారు మూకశంకరులు.

‘ప్రీతోస్మి తవ తపోభిః’ నీ తపస్సుతో నన్ను ప్రీతి పొందించావన్నాడు.

పార్వతీ పరమేశ్వరులకు దివ్యమైన కళ్యాణం జరిగింది.

ఇక అక్కడి నుండి ఆవిడే ఆయనకు ప్రపంచం. పరమేశ్వరునికి అమ్మవారిపై ఎంత ప్రేమ! శివుడు మహాతపస్వి, మహా వైరాగ్యం అంటారు. వైరాగ్యమంటే శివుడే గుర్తు వస్తాడు. కాని ఆయనంత శృంగార పురుషుడు మరొకడుండడు.

దివ్యమైన భువనాలలో పరమేశ్వరుడు అమ్మవారితో కలిసి విహరిస్తూ ఉన్నాడు.

ఆ పరమేశ్వరుని దివ్యతేజం అమ్మవారి కారణంగా వెలికి వచ్చింది. ఆ శాంభవతేజం ముందుగా ఈ పృథ్వి మీద పడింది. కానీ పృథ్వి భరించలేకపోయింది. అప్పుడు అది వాయువు ద్వారా అగ్నికి అప్పగించబడింది. అగ్ని కూడా ఆ మహాతేజాన్ని భరించలేక పోయాడు. శివతేజం పంచభూతాలకు మూలమైనది. పంచభూతాలలో ఒకడైన అగ్ని కూడా ఆ తేజస్సును భరించలేకపోయాడు.

అగ్ని దానిని తీసుకుని వెళ్ళి గంగ యందు ఉంచాడు. కానీ గంగ కూడా దానిని భరించలేక తపిస్తే మామూలు అగ్ని చాలదని బ్రహ్మ దేవుడు ఒక ప్రత్యేక తపస్సు చేసి దానితో అగ్నిశిఖలతో కూడిన రెల్లు తుప్పను తయారు చేసాడు.

రెల్లుకి ‘శరము’ అని పేరు.

తుప్పకి ‘వనము’ అని పేరు. ఆ రెండూ కలిపితే “శరవణం” అయింది.

అలా తయారు చేసిన శరవణంలో ఈ శివ తేజస్సు ఉంది. ఆ శరవణం జగన్నాథ

రూపమే. ఆ శివతేజం కొంత కాలానికి వన్నెండు చేతులతో, ఆరు ముఖాలతో వ్యక్తమైంది. అదే “శరవణ భవ” అయిన తేజస్సు.

అదే ‘స్కందః’. స్కందుడు అంటే శివుని నుండి జారివచ్చిన తేజఃస్వరూపుడు.

దీనిలో సృష్టి క్రమమంతా చెప్పబడింది. విశ్వమంతా ఒక మహాశక్తి వ్యాపించి ఉంది. ప్రపంచమంతా పార్వతీ పరమేశ్వరులకు పుత్ర స్థానమే.

ఈ జగత్తులో మూడే తత్వాలు ఉన్నాయి. అవి మాతృ, పితృ, పుత్ర తత్వాలు. విశ్వంలో ప్రధానంగా నాలుగు దిక్కులు, పైన ఒకటి, క్రింద ఒకటి - మొత్తం ఆరు. ఈ ఆరు దిక్కులా వ్యాపించి ఉన్నదంతా ఆ శివశక్తుల తత్వమే అని తెలుసుకోవడమే ఆరు ముఖాల సుబ్రహ్మణ్య తత్వం.

విశ్వమంతా కుమారస్థానంలో ఉంది. దానికి మూలమైనవారు శివశక్తులు. పంచభూతాలకు అతీతమైన పరమాత్మ తేజస్సు ప్రకృతి ద్వారా వచ్చింది. ప్రకృతి ప్రేరణ శక్తి. ఆ ప్రకృతి పార్వతి. పరమేశ్వరుని నుండి వ్యక్తమైన ఆ తేజస్సు ‘భూమి రాపోక్షి నలో వాయుః ఖం మనో బుద్ధిరేవచ’ ఇలా భూమి, నీరు, అగ్ని, వాయువు, ఆకాశం అలా క్రమంగా వ్యాప్తి చెంది విశ్వంగా విస్తృతమయింది.

విశ్వమునందంతటా వ్యాపించినది శివశక్త్యాత్మకమైన తత్వం అదే సుబ్రహ్మణ్య తత్వం, అదే షణ్ముఖతత్వం. అది లభిస్తే విశ్వమంతా ఆ శివశక్తిమయమనే జ్ఞానం కలుగుతుంది. అతని చేతికి అమ్మవారు జ్ఞానశక్తి అనే ఆయుధాన్నిచ్చారు.

ఆ శక్త్యాయుధంతో స్వామి భండాసురుడు పోగా మిగిలిన తారకాసురుడు మొదలైన రాక్షసులను సంహరించాడు. దేవసేనలన్నిటినీ ఒకటి చేసాడు.

ఇక్కడ సుబ్రహ్మణ్య తత్వాన్ని స్మరించుకోవాలి. రామాయణంలో రామ లక్ష్మణులకు విశ్వామిత్రుడు సుబ్రహ్మణ్య తత్వాన్ని చెప్పారు.

అలాగే మహాభారతం అరణ్యపర్వంలో స్వయంగా మార్కండేయ మహర్షి సుబ్రహ్మణ్య తత్వాన్ని ధర్మరాజుకు చెప్పారు. రెండు యుద్ధాలకు ముందుగా సుబ్రహ్మణ్య తత్వం చెప్పబడింది.

రావణ యుద్ధం కోసం రాముని పంపించేటప్పుడు విశ్వామిత్రుడు మొదట చెప్పినది అంటే అవతారప్రయోజనం నెరవేర్చడానికి ముందు చెప్పినది సుబ్రహ్మణ్యతత్వం. కురుక్షేత్రసంగ్రామంలో పూర్వరంగంగా చెప్పింది సుబ్రహ్మణ్యతత్వం. దేవ శక్తులు చాలా గొప్పవే కాని ఆసురీశక్తుల వల్ల అవన్నీ చెల్లాచెదురైపోయాయి.

వేటికీ ప్రత్యేకమైన బలం లేక క్షీణించిపోయాయి. సుబ్రహ్మణ్యుడు దేవశక్తులన్నిటినీ సమీకరించి, వారందరికీ నేనున్నానని అభయమిచ్చాడు. అందుకే 'దేవసేనాని' అయ్యాడు. అందరిని కలిపి వాటిని దుష్ట శక్తుల మీద విజృంభణ చేయించి వాటిని సంహరించాడు.

ఇప్పటికీ పవిత్రమైన దైవీగుణాలు కలిగిన వారు ఎందరో ఉన్నారు. కాని వారి శక్తులన్ని చెల్లాచెదరై పోయి ఉన్నాయి. సుబ్రహ్మణ్యుని ఆరాధిస్తే ఆ దైవీ శక్తులన్నిటినీ ఒకచోట సమకూర్చి, బలమిచ్చి ఆసురీ శక్తులను సంహరింప చేయగలడు. ఎప్పుడైనా ధర్మరక్షణకు సుబ్రహ్మణ్య తేజం అవతరించాలి.

అదే విధంగా అజ్ఞాన శక్తుల్ని నాశనం చేయడానికి సుబ్రహ్మణ్యతేజం ఎప్పటికప్పుడు ఆవిష్కరింపబడుతుంది.

ఈ సుబ్రహ్మణ్యుడు జ్ఞానపరంగా చూస్తే గురుగుహుడు, శివశక్తుల తత్త్వంతో మనకు లభించిన గురుస్వరూపుడు. ఆ గురుస్వరూపుడై అవతరించి అవతారాలే జ్ఞానసంబంధుడు, ఆదిశంకర భగవత్పాదులు, రమణ మహర్షి.

వీరందరూ సుబ్రహ్మణ్యవిభూతులు. ఈ విభూతి దైవీయమైన గుణాలన్నిటినీ సమీకరిస్తుంది కనుక రామాయణంలో, భారతంలో చెప్పబడినట్టు సుబ్రహ్మణ్య స్మరణ వల్ల దైవీ శక్తులకు రక్షణ కలుగుతుంది.

ఆసురీ శక్తులు బలహీనమౌతాయి. సుబ్రహ్మణ్యుని ఆవిర్భావమే పార్వతీ పరమేశ్వరులకు ఆనందం. అలా ఈ లలితోపాఖ్యానం కూడా కుమార సంభవంతో పూర్తి అయింది. ఈ రహస్యం తెలిసిన కాళిదాస మహాకవి రచించిన 'కుమార సంభవం' లో ఎక్కడా కుమార స్వామి యొక్క పుట్టుక ప్రస్తావన ఉండదు.

కానీ పేరు మాత్రం 'కుమార సంభవం'. దానిలో ఆయన శివ పార్వతుల కళ్యాణం, శివ పార్వతులు ఆనందంగా కలిసి విహరించడం వరకు చెప్పి ఆపివేసారు. తరువాత జరిగేదే కుమార సంభవం.

శివ శక్తుల ఏకత్వమే కుమారస్వామి. శివుడు అయిదు ముఖాల వాడు, శక్తిది ఒక ముఖం. ఆ రెండూ కలిసి ఆరు ముఖాలు. సుబ్రహ్మణ్యుడంటే శివశక్త్యైక్యరూపుడు. ఆయన దేవతల్ని రక్షించాడు. దేవతలంటే యజ్ఞ స్వరూపులు. యజ్ఞం అంటే సత్యర్మ. దాని వల్లే లోకం నిలుస్తుంది. ఆయన యజ్ఞస్వరూపుడు. యజ్ఞంలో ఒక అగ్ని పైకి రగులుతూ ఉంటుంది. దాని పైన ఆజ్యం వేస్తారు. దానినే సోమం అంటారు.

ఈ ఆజ్యం క్రిందికి పడుతుంది. ఆజ్యం యొక్క దిశ ఎప్పుడూ క్రిందికే ఉంటుంది.

అగ్ని దిశ ఎప్పుడూ పైకే ఉంటుంది. ఈ రెండూ కలిపితే దేవతా శక్తులు అందులోంచి వ్యక్తమై అనుగ్రహిస్తున్నాయి.

పైకి వెళ్ళే అగ్ని శివుడు, క్రిందికి వచ్చే సోమం శక్తి. అగ్ని లేనిదే సోమం లేదు. సోమం లేనిదే అగ్ని ప్రజ్వరిల్లదు. 'సమస్సోమాయ చ రుద్రాయచ' అనడంలో ఇదీ ఆంతర్యం.

పైకి వెళ్ళే అగ్నికి సంకేతం ఊర్ధ్వ త్రికోణం. క్రిందికి వచ్చే సోమానికి సంకేతం అధః త్రికోణం. ఈ రెండు త్రికోణాలు కలిపితే ఆరు త్రికోణాలు అవుతాయి. అదే షట్కోణం. అదే షణ్ముఖతత్త్వం. యజ్ఞతత్త్వమంతా సుబ్రహ్మణ్య తత్త్వంలో దాగి ఉంది.

'కుమార గణనాథాంబా తుష్టిః పుష్టిః మతిర్భుతిః' అనే నామంలో చెప్పబడిన గణపతి, సుబ్రహ్మణ్యులు ఇద్దరూ ఈ లలితోపాఖ్యానంలో చెప్పబడ్డారు.

శక్రేణ దత్తాం స గుహో దేవసేనాముపాయత

సా శక్రతనయా దేవసేనా నామ్నీ యశస్వినీ

ఆ సుబ్రహ్మణ్యునికి ఇంద్రుడు స్వయంగా దేవసేనను ఇచ్చి వివాహం చేసాడు. వల్లీ అనే శక్తి. ఈ రెండు నారాయణుని యొక్క శక్తులు. వరుస ప్రకారంగా సుబ్రహ్మణ్యుడు నారాయణునికి మేనల్లుడు అవుతాడు. మేనల్లుడికి తన పిల్లలిద్దర్ని ఇచ్చినట్లు పురాణాలు చెప్పే అందమైన కథ. దీనిలో ఎన్నో సంకేతాలున్నాయి. దేవసేన ఈయనకు ఒక భార్య. సుబ్రహ్మణ్యుడు దేవసేనలన్నిటినీ సమీకరించాడు కనుక ఆ దేవసేనా శక్తికి ఒక రూపు ఇస్తే అదే దేవసేన.

వల్లీ అంటే తీగ. తీగ అంటే చుట్టుకొనేది అని అర్థం. సామాన్యంగా మూలాధారం వద్ద కుండలినీ క్రిందికి చూస్తూ ఉంటుంది. సాధన చెయ్యగా మూలధారం వద్దనున్న గణపతి అనుగ్రహిస్తే ఆ కుండలినీ శక్తి ఉత్థానమౌతుంది. అలా మేల్కొన్న కుండలినీ తీగలా పైకి వెళ్ళడమే వల్లీ శక్తి. అలా అది ఆరు చక్రాల మీద నుండి వెళ్తుంది కనుక ఆరు ముఖాలు. అలా ప్రయాణం చేస్తూ ఆ వల్లీశక్తి మహాకైలాసానికి చేరుకుంటుంది. అక్కడ శివశక్త్యైక్యతత్త్వం ఉంటుంది. అక్కడ ఈ కుమార-గణనాథులు, అమ్మ-అయ్యల ఒడిలోకి వెళ్ళిపోతారు.

ఇదీ యోగపరమైన తత్త్వం. యోగపరంగా, యజ్ఞపరంగా, యంత్రపరంగా, తత్త్వ పరంగా ఇంత ఆంతర్యం ఉంది.

శ్రీమన్నగర వర్ణన

అగస్త్యుల వారు శ్రీమన్నగరం ఎలా ఉంటుందో చెప్తావా స్వామీ? అని అడిగారు. హయగ్రీవుల వారు చెప్తూ “ఇది ఏకాగ్రంగా వింటే సర్వోత్కృష్ట ఫలప్రదం”. అని వివరిస్తూ, “బ్రహ్మ విష్ణు రుద్రుల్ని అమ్మవారు విమానం ద్వారా తీసుకుని వెళ్ళిన చోటే మణిద్వీపం. ఆ మణిద్వీపాన్ని విశ్వకర్మ భండాసురసంహారం కోసం ఇక్కడ దించాడు. అదే శ్రీమన్నగరం. ఆయన అమ్మవారు తిరగడానికి పదహారు శ్రీమన్నగరాలు చేసాడు. ప్రధానమైన శ్రీమన్నగరం గురించి ఇప్పుడు చెప్తున్నాను విను” అన్నాడు హయగ్రీవ స్వామివారు.

ఈ శ్రీమన్నగరం సుమేరు అనబడే పర్వతం మధ్య శిఖరంలో ఉంది.

‘సుమేరు శృంగ మధ్యస్థా శ్రీమన్నగర నాయికా’ అని లలితానామం. సుమేరుపర్వతం. సుమేరు అనగా ప్రధాన ఆధార కేంద్రం అని అర్థం.

ఇది కొండ అంటే మనం చూసేటట్టు ఉండదు. ఇదికంటికి కనబడని ఒక తేజోమయ మైన భూమిక. ఇదే ఈ జగచ్చక్రానికే కాక సర్వబ్రహ్మాండా లకు ఆధారం. సర్వభువనాలకి ఆధారం సుమేరుపర్వతం. ఈ సుమేరుకు మూడు శిఖరాలు ఉన్నాయి. అవే బ్రహ్మ, విష్ణు, రుద్రశిఖరాలు.

ఈ మూడింటికి మధ్యలో ఒక ముఖ్య శిఖరం ఉంది. ఇదే ‘త్రికూటా’. ఆ ప్రధాన శిఖరమే ‘సుమేరు మధ్య శృంగం’. ఆ దివ్య శిఖరంపై శ్రీమన్నగర నిర్మాణం జరిగింది.

మణిద్వీపపరంగా వర్ణిస్తే అమృతమయమైన సముద్రమధ్యంలో మణిద్వీపంలో శ్రీమన్నగరంగా భావించాలి. అద్భుతమైన సుమేరు శృంగంలో, అమృతమయమైన ఒక రస ప్రవాహం, దాని మధ్యలో ఉన్న మణిద్వీపం ఇక్కడ తెలియజేయబడుతోంది. దీనిలో మొత్తం ఇరవై అయిదు ప్రాకారాలు ఉంటాయి. ఆ తరువాత అమ్మవారి చింతామణి గృహం ఉంది.

దానిలో అమ్మవారు కూర్చున్నారు. శంకరభగవత్పాదాచార్యులువారు సౌందర్యలహరిలో సరళంగా ఒక శ్లోకంలో చెప్పారు.

సుధా సింధోర్మధ్యే సురవిటపి వాటీ పరివృతే
మణీద్వీపే నీపోపవనవతి చింతామణి గృహే
శివాకారే మంచే పరమశివపర్యంక నిలయాం
భజంతి త్వాం ధన్యాః కతిచన చిదానంద లహరీం

‘సుర విటపి వాటి పరివృతే’ అని ఒక్క మాటలో చెప్పారుగాని దీనిలో చాలా ప్రాకారాలు ఉన్నాయి. మణిద్వీపే...మణి అంటే రత్నాలు. ఆ రత్నాలతో మరికొన్ని ప్రాకారాలు ఉన్నాయి. మణిద్వీపంలో ప్రథమ ప్రాకారంలో మొదటి ఎనిమిది ధాతుప్రాకారాలు. ధాతువు అంటే ఇనుము, వెండి, బంగారం మొదలైనవి. తరువాత తొమ్మిది నవరత్న ప్రాకారాలు. తరువాత కొన్ని మణుల మండపాలు, చివరకు మహాపద్మాటవీ, తరువాత చింతామణి గృహం. మణిద్వీపవర్ణన దేవీభాగవతంలో చివరకు చెప్పబడింది.

దానినే శ్రీమన్నగరవర్ణన అని లలితోపాఖ్యానంలో చివరకు తెలియజేసారు. చివరికి ఏ చోటుకి చేరితే మరి తిరిగి వెనక్కి రాడో ఆ చోటు అది. అదే

న తద్భాసయతే సూర్యః నశశాంకో న పావకః

యద్గత్వా ననివర్తంతే తద్ధామ పరమం మమ

అని చెప్పబడ్డ పరమమైన ధామం. ఏది నిరంతరం చింతన చేస్తే అదే అవుతారు. ఆ దివ్యధామ చింతకులు, ఆ శాశ్వత ధామానికి చేరుకుంటారు.

ప్రాకారః ప్రథమః ప్రోక్తః కాలాయన వినిర్మితః

షట్పతాధిక సాహస్రయోజనాయత వేష్టనః

ప్రథమ ప్రాకారం ఉక్కు లోహంతో నిర్మించబడింది. ప్రతి ప్రాకారానికి మధ్యలో ఏడు యోజనాల దూరం ఉంటుంది. ప్రథమ ప్రాకారానికి ఏడు యోజనాల దూరంలో కాంస్య ప్రాకారం ఉంది. కాంస్యం అనగా కంచు.

కాలాయనస్య సాలస్యాంతరే మారుత యోజనే

అంతరే కాంస్యసాల స్వాత్పర్వవద్గోపురాన్వితః

ఈ ప్రాకారంలో చక్కటి గోపురాలు, వసతులు ఉన్నాయి. ఉక్కు ప్రాకారానికి, కాంస్య ప్రాకారానికి మధ్య ఉన్న ఏడు యోజనాల విస్తీర్ణమైన అద్భుతమైన భూమిలో రకరకాల దివ్య వృక్షాలు ఉన్నాయి.

మణిద్వీపమంటే ప్రపంచమనే వృత్తానికి కేంద్రం. కేంద్రంలో ఏది ఉందో అదే వృత్తంలో విస్తరించి కనిపిస్తుంది. ఈ ప్రపంచంలో ఏవేవైతే చూస్తున్నారో వాటిలో పోషించేవి, రక్షించేవి, కాపాడేవి దివ్యములు చాలా ఉన్నాయి.

వీటన్నిటి మూలాలు అక్కడ ఉన్నాయి. అవే బ్రహ్మాండములందంతటా పంచబడి ఉన్నాయి.

మణిద్వీపంలో ఏ ఏ వృక్షాలు చెప్తున్నారో అవి ఈ భూమి మీద ఉన్నట్టే అనిపిస్తాయి.

వాటి దివ్యత్వ రూప వృక్షాలు అక్కడ ఉన్నాయి. అందుకే దీని పేరు నానావృక్షమహోద్ధానం.

ఏలా లవంగా స్తతోలా స్తథా కర్పూర శాఖినః

పీలవః కాకతుందాశ్చ నలకా శ్చాసన స్తథా

అని నానా వృక్షములు అక్కడ ఉన్నాయి.

నానా వృక్ష మహోద్ధానే వర్తంతే పర శాఖినః

ఈ ప్రాకారంలో ఉన్న ఒక్కొక్క ఉద్ధాన వనానికి ఒక్కొక్క అధిదేవత ఉంటాడు. వారి స్మరణ కూడా ఎంతో ప్రయోజనకరం. మూడవది తామ్రమయ(రాగి) ప్రాకారం. కాంస్య ప్రాకారం, రాగి ప్రాకారాలకు మధ్యలో ఉన్నది కల్ప వాటిక. ఇక్కడి నుండి ఆరు ప్రాకారాలు కల్పవృక్షాల తోటలు. మందారం, కల్పవృక్షము, పారిజాతం, సంతానం, హరిచందనం అని అయిదు రకాలున్నాయి. ఆరు రకాల కల్పవృక్షాలలో మొదటిది కల్పకం.

దీని తరువాత సీసమయమైన నాల్గవ ప్రాకారం ఉంది. ఈ ప్రాకారంలో సంతానవాటిక అనే కల్పవృక్షాలతోట ఉంది.

తరువాతది ఆరకూటమయమైన అయిదవ ప్రాకారం. ఆరకూటం అంటే ఇత్తడి. ఇటు సీసమయ ప్రాకారానికి, అటు ఆరకూట ప్రాకారాల మధ్యలో ఉన్నది హరిచందన వాటిక అనే కల్పవృక్షాల తోట. ఆరవ ప్రాకారం పంచలోహ ధాతువులతో కూడుకుంది. ఈ ప్రాకారానికి, ఇత్తడి ప్రాకారానికి

మధ్య ఉన్నది మందార ద్రుమ వాటిక. మందార కల్పవృక్షాలతోట.

ఏడవ ప్రాకారం రజత(వెండి)మయమైనది. ముందు చెప్పబడిన పంచలోహ ధాతు ప్రాకారానికి, రజత ప్రాకారానికి మధ్యలో పారిజాతం అనబడే కల్పవృక్ష వాటిక ఉంది. ఇక్కడితో కల్ప వృక్షాలు పూర్తి అవుతాయి.

ఎనిమిదవ ప్రాకారం పేరు హేమసాలం. ఇది పూర్తి బంగారంతో చేయబడినది.

ఇది శ్యామలా దేవి ఉండే చోటు. హేమసాలానికి రజతప్రాకారానికి మధ్య ఉన్నది కడిమి చెట్టు.

తత్ర దివ్యా నీపవృక్షాః యోజనద్వయ మున్నతా

అవి కదంబ వృక్షాలు. ఈ తల్లిని కదంబవనవాసిని అని పిలుస్తారు. మొత్తం కదంబవనాలు అక్కడ భాసిస్తూ ఉంటాయి. ఆ కదంబవనాలలో శ్యామలా అమ్మవారు తన అంగ దేవతలు, పరివార దేవతలు, సేనలతో కూడి ప్రత్యేక నివాసం ఉంటుంది. ఈ తల్లికి ఇక్కడ ప్రత్యేక భవనం కాక, అమ్మవారి చింతామణి గృహానికి ప్రక్కన మరొక

భవనం కూడా ఉంది. ఇక్కడ ఈ విభాగం చూస్తూనే శ్యామలా దేవి మరొక రూపంతో అమ్మవారిని కొలుచుకుంటూ ఉంటుంది.

నివాసా నగరీ సేయం శ్యామాయాః పరికీర్తితా

సేవార్థ నగరీ త్వన్యా మహాపద్మాటవీ స్థలే

ఈవిడే మాతంగకన్య. హయగ్రీవుల వారు అలా చెప్పగానే అగస్త్యుడు, “ఆమెను మాతంగ కన్య అని ఎందుకన్నారు”ని ప్రశ్నించాడు.

మాతంగ మహర్షి వశిష్ఠుడు మొదలైన వారితో సమానమైన తపస్సు చేసినవాడు.

మతంగో నామ తపసామేకరాశిస్తపోధనః

మహాప్రభావసమ్పన్నో జగత్సర్జనలమ్పుటః

ఈ మాతంగ మహామునికి మాతంగుడు అని ఒక కొడుకు ఉండేవాడు. అతను తండ్రి ద్వారా అమ్మవారి ఉపాసనను స్వీకరించి శ్యామలాదేవిని ఉపాసించాడు.

ఆ తల్లి అతని అవ్యాజమైన భక్తిని చూసి అనుగ్రహించి వెంటనే కనబడింది.

దేవి త్వత్స్మృతి మాత్రేణ మమ సర్వాశ్చ సిద్ధయః

జాతా ఏవాఽఽణిమాద్యా స్తా స్ఫర్వా అన్యా విభూతయః

అమ్మ ఏం కావాలని అడగానే ఆయన “అమ్మా! నాకేం వద్దు. నిన్ను స్మరిస్తే చాలు ప్రత్యక్షం కాకుండానే అన్ని ఇస్తావు. నీ వల్ల నాకు అన్ని రకాల సిద్ధులు లభించాయి, అన్ని కోరికలు తీరిపోయాయి. అన్ని విభూతులు నాకు లభించాయి. కానీ ఒక్క కొరత మాత్రం ఉండిపోయిందమ్మా!

పూర్వం హిమవతా సార్థం సౌహృద్దపరిహాసవాన్

క్రీడా మతనవం వాక్యై స్తత్ర తేన ప్రగల్భితమ్

అహం గౌరీగురురితి శ్లాఘా మాతృని తేనివాన్

నాకు హిమవంతుడు మిత్రుడు. అతను ఏదైనా సందర్భం వచ్చినప్పుడల్లా ‘నేను గౌరీదేవి తండ్రినోయ్’ అని మాటిమాటికీ అంటూ ఉంటాడు. ఎంత గొప్ప! జగత్తంతటినీ కన్నది ఆ తల్లైతే ఆ తల్లిని కన్నవాడిని నేను అని హాయిగా చెప్పుకుంటూ ఉంటాడు. అది నాకు అసూయ కాదుగాని అలా అనిపించుకోవాలని నాకూ ఉందమ్మా! అని అడిగాడు.

అప్పుడు, “అమ్మ సరే! అనుగ్రహిస్తున్నాను” అని వరమిచ్చింది.

మాతంగుడి భార్య పేరు సిద్ధిమతి.

ఆవిడకు అమ్మవారు స్వప్నంలో కనిపించి-

తాపింఛమంజరీమేకాం దదౌ కర్ణావతంసకః

తత్స్వప్నస్య ప్రభావేన మాతంగ సహ ధర్మిణి

తాను పెట్టుకున్న కడిమిపూల గుత్తి నుండి ఒక గుత్తిని తీసి ఈ సిద్ధిమతికి ఇచ్చింది. వెంటనే మరురోజు అమ్మతేజం ఆమె యందు ప్రవేశించింది.

అలా మాతంగమునికి సిద్ధిమతి యందు అవతరించింది శ్యామలాదేవి. అప్పుడు ఆ తల్లి మాతంగకన్య అనిపించుకుంది.

ఆవిడనే 'మాతంగకన్యాం మనసాస్మరామి' అని కీర్తిస్తూ ఉంటారు.

ఈవిడే శ్యామలాదేవి యొక్క మంత్రాలలో లఘుశ్యామల అనబడే తల్లి.

లఘుశ్యామా మహాశ్యామా మాతంగీబృందసంయుతా

తత ఏవ సముత్పన్నా మాతంగీ తేన కీర్తితా

లఘుశ్యామేతి సా ప్రోక్తా శ్యామేయం మూలకందభూః

ఈ తల్లి ప్రధానమైన శక్తిగా భాసిస్తున్నదని ఆ అమ్మవారి ప్రాకారాన్ని వర్ణించారు.

ఆయా వనాల అధిదేవతల వివరాలు హయగ్రీవస్వామివారు చెప్తున్నారు. మొట్టమొదటి ప్రాకారం నానావృక్షమహోద్యానంలో మహాకాలుడనే ఆయన మహాకాళితో పాటు ఉంటారు.

మహాకాళీ మహాకాళౌ లలితాజ్ఞా ప్రవర్తకౌ

విశ్వం కలయతః కృత్స్నం ప్రథమోద్యాన వాసినౌ

నిజానికి దీనిలో ఉన్న సంకేతవాదం పరిశీలిస్తే అదంతా ఒక పెద్ద గ్రంథం అవుతుంది. ఎన్నో అద్భుత విషయాలు ఉన్నాయి.

ప్రపంచంలో కాలం ఎలా విభజింపబడింది? దేశం ఎలా విభజింపబడింది? అనే విషయాల్ని ఇంత స్పష్టంగా మరే మతంగాని, దేశంగాని చెప్పలేదు. ఇక్కడ మహాకాళీ-మహాకాలుడూ ఉన్న యంత్రం ఉంటుంది. ముందు తెలియజేసిన యంత్రవిజ్ఞానం ఇక్కడ గుర్తు తెచ్చుకోవాలి.

ఈ యంత్రంలో మన్వంతర దేవతలు, యుగ దేవతలు, పగలు-రాత్రి దేవతలు, చీకటి-వెలుగుల దేవతలు, ప్రదోష దేవతలు, సంధ్యా దేవతలు, అర్ధరాత్రి దేవతలు అన్ని రకాల పూర్ణిమ-అమావాస్యలలో ఉన్న దేవతలు, కాలంలో సూక్ష్మ విభాగాలైన కలా, కాష్ఠ, నిమేష, క్షణ, లవ, తృటి, ముహూర్త, కుతప, ఘోర ఇవన్నీ ఆవరణ దేవతలుగా

ఉండి, ఆ మధ్యలో మహాకాళీ-మహాకాలుడు ఉంటారు. సర్వకాల స్వరూపం ఇక్కడ చూపించ బడింది.

తరువాతది రెండవ ఉద్యానవనమైన కల్పవృక్షాల వాటిక. ఇక్కడి నుండి ఆరు కల్ప వృక్షాలలో ఆరు ఋతువుల అధిదేవతలు ఉంటారు. ఈ ఋతువులకు, మన శరీరానికి సంబంధం ఉంది. ప్రపంచంలో ప్రతి వస్తుజాలం మీద ఋతువుల ప్రభావం ఉంది.

కొన్ని ఋతువుల్లో కొన్ని వస్తువులు దొరుకుతాయి. కొన్ని ఋతువుల్లో కొన్ని వ్యాధులు, బాధలు వస్తుంటాయి. ఋతువులు మంచి, చెడు రెండూ చేస్తాయి. కాని ఇప్పుడు చెప్పబోయే ఈ ఋతు దేవతలను నమస్కరించుకుంటే, ఆ ఋతువుల యందు మేలు తప్ప కీడు జరగదు. ఆ ఋతువులలో కాలపరమైన ఇబ్బందులు తొలగడం భౌతిక ఫలం.

ఈ ఋతు చక్రమంతా శరీరమునందే ఉంది. వారే పట్నక్రాధిదేవతలు. ఇవన్నీ మరింత లోతైన విషయాలు. కాలమంతా ప్రధానంగా ఈ ఋతుశక్తుల ద్వారానే మనకి అన్నిటినీ ఇస్తోంది. నీరు, గాలి, ఫలాలు, సస్యాలు ఇవన్నీ ఋతువుల యందు ఆధారమై ఉన్నాయి కనుక ఇక్కడి నుండి ఆరు కల్పవృక్షములు ఋతువులకి చెప్పబడుతున్నాయి.

రెండవ కల్పవృక్షవాటికలో అధిదేవతగా ఉన్నవాడు, ఆ ఉద్యానవన రక్షకుడు వసంతుడు.

ఈయనకు ఇద్దరు శక్తులు ఉన్నారు. వాళ్ళే భార్యలుగా చెప్పబడుతున్నారు. భార్యలు అంటే వారి యొక్క శక్తులు. వారు మధుశ్రీ, మాధవశ్రీ.

మూడవ ఉద్యానవనం సంతాన వాటిక. ఇక్కడున్న ఋతుదేవత గ్రీష్మ ఋతువు. ఈయనకి ఉన్న రెండు శక్తులు శుక్రశ్రీ, శుచిశ్రీ.

నాలుగవ ఉద్యానవనం హరిచందనవాటిక. ఇక్కడ ఉండేవాడు వర్ష ఋతువు అధిదేవత.

ఈయనకు చాలా శక్తులు ఉన్నాయి. నభశ్రీ,, నభస్యశ్రీ, సరసా, సస్యమాలినీ, అంబాదుల, నితత్ప్రీ, అభ్రయంతి, మేఘయంతిక, వర్షయంతి, చిపుణిక, వారిధార ఇవి ముఖ్యమైనవి. శ్రావణ భాద్రపదాలలో మేఘాలు మబ్బులుగా మారి ధారలుగా కురిసి అన్నిటినీ నింపడమనే మొత్తం పద్ధతిని ఒక్కొక్క స్థితిలో ఉండే శక్తులుగా ఇక్కడ చెప్పబడ్డాయి. ఇవి ద్వాదశ శక్తులు.

అయిదవ ఉద్యానవనం మందార వాటిక. ఇక్కడ శరదృతువు అధిదేవత ఉంటాడు. ఇషశ్రీ, ఊర్జశ్రీ అనే ఇద్దరు ఇతనికి ప్రాణ శక్తులుగా భాసిస్తున్నారు.

ఆరవ ఉద్యానవనం పారిజాతవాటికకు హేమంత ఋతువు అధిదేవత.

సహాశ్రీ, సహస్యశ్రీ అనే వారు ఈయన భార్యలు.

ఉద్యానవనాల్లో ఏడవదైన కదంబవనవాటిక అంటే ఎనిమిదవ ప్రాకారంలో ఉన్న దేవత శిశిర ఋతువు. తపశ్రీ, తపస్యశ్రీ ఈయన శక్తులు. వీరి స్మరణ ఆ ఋతు దేవతల అనుగ్రహాన్ని కలిగిస్తుంది. ఇలా ధాతు ప్రాకారాలు ఎనిమిదింటి వర్ణన పూర్తి అయింది.

తరువాతి తొమ్మిది రత్న ప్రాకారాలు.

“పుష్కరాగాది విద్రుమాంత నవరత్న ప్రాకారేభ్యో నమః” పుష్కరాగం నుండి పగడం వరకు తొమ్మిది ప్రాకారాలు తెలియజేస్తున్నారు.

ముందుగా ఉన్నది పుష్కరాగమయ ప్రాకారం. దీని ముందు ఉన్న ప్రాకారం బంగారు ప్రాకారం నుండి ఈ ప్రాకారం వరకు మధ్యలో ఉన్నదంతా పుష్కరాగమయమే. ఇక్కడి నుండి అమ్మవారి ఉపాసకులు ఏ స్థాయికి చెందిన వారు ఏ ప్రాకారంలో ఉంటారో చెప్పబడుతుంది. సిద్ధ జాతులలో లలితా దేవిని ఉపాసించేవారంతా పుష్కరాగ మయ ప్రాకారంలో అద్భుతమైన దివ్యానుభూతిని పొందుతూ అమ్మవారిని ఆరాధన చేస్తూ ఉంటారు. అక్కడ పొందే అనుభూతి చాలా విశేషం.

తరువాతది పద్మరాగమయ ప్రాకారం. ఇక్కడ చారణులు అనేవారు ఉంటారు. పూర్వంలో అమ్మవారిని ఉపాసించడం వల్ల సిద్ధి పొంది దివ్య దేహములతో ఈ ప్రాకారంలో భాసిస్తూ ఉంటారు. వారు ఆ లలితాంబిక దివ్యానుగ్రహ ఆనందాన్ని పొందుతూ ఉంటారు. ఈ లోకమంతా ఆనందలోకమే. ప్రతి ప్రాకారము ఆనందమయమే. ఎవరి ఉపాసనా స్థాయిని బట్టి వారికి అనుభవం ఇక్కడ కలుగుతూ ఉంటుంది.

తరువాత గోమేధిక ప్రాకారం. ఇది పదకొండవ ప్రాకారం. ఇక్కడ యోగరూప శక్తులన్నీ ఉంటాయి. కోట్ల కొలది యోగినులు, భైరవులు ఉంటారు. వీరు లలితాదేవిని కాలసంకర్షిణీ అనే రూపంతో ఆరాధన చేస్తూ ఉంటారు.

పన్నెండవది హీర ప్రాకారం అంటే వజ్ర ప్రాకారం. ఇక్కడ గంధర్వులు, అప్సరసలు మొదలైన వారంతా అమ్మవారిని వజ్రేశ్వరి అనే పేరుతో ఆరాధిస్తారు.

ఇక్కడ వజ్ర అనే నది ఉంది.

తరువాతది వైధూర్య ప్రాకారం. ఇక్కడ పాతాళవాసులైన నాగ జాతులైన శేష, కర్కాటక, మహాపద్మ, వాసుకి, శంఖ, తక్షక, శంఖచూడ, మహాదంత, మహాఫణ మొదలైనవారంతా అమ్మవారిని ఆరాధించుకుంటూ ఉంటారు.

ఈ చోటంతా మహానందభరితంగా భాసిస్తూ ఉంటుంది.

పద్మాల్లవది ఇంద్రనీలమయ ప్రాకారం. ఇక్కడ నదులు, సరస్సులు ఉంటాయి. వాటిలో నీరు కూడా మధురంగా ఉంటాయి. అద్భుతమైన భోగ్య పదార్థాలు ఇక్కడ ఉంటాయి.

భూలోకంలో శ్రద్ధగా అమ్మవారి ఉపాసన చేసే వారంతా ఉండే చోటు ఇది.

యే భూలోకగతా మర్త్యాః లలితామంత్ర సాధకాః

తే దేహంతే శక్రనీలకక్ష్యం ప్రాప్య వసంతి హి

ఇక్కడికి చేరడం అంత తేలిక కాదు. కానీ ఇక్కడికి చేరడమే పరమావధి కాదు. మానవులు సకామంగానో, మరొక విధంగానో అమ్మవారిని ఆరాధిస్తూ ఉంటే ఇక్కడికిక్కడే కొన్ని పూర్తి అవుతూ ఉంటాయి. కొంతమంది కేవలం ప్రేమతో అమ్మవారి ఆరాధన చేస్తూ ఉంటారు. వీరికి జ్ఞానం, ఆత్మ విచారణ, వైరాగ్యం ఇవేవీ ఉండవు.

అపారమైన భక్తి కూడా వీరికి సిద్ధించక పోవచ్చు. ఇంకా లౌకికమైన వాసనలు ఉంటాయి. అలాంటి వారు వెళ్లే చోటు ఇది. ఈ చోటు నిస్సంశయంగా భూమి కంటే ఎంతో ఉదాత్తమైనది. ఎందువలననగా ఇది బ్రహ్మాండాలన్నిటికీ ఆవల ఉంది. స్వర్గాది లోకాల కంటే ఎక్కువ ఆనందం ఇక్కడ అనుభవిస్తారు. కాని ఇక్కడ పొందే ముక్తి పేరు సాలోక్యముక్తి. ఆ లోకంలో ఉండే ముక్తి మాత్రమే. ఇంకా చింతామణి గృహానికి వీరు చేరలేదు.

ఇక్కడివారు లలితాదేవిని ధ్యానిస్తూ ఆ ధ్యానానందాన్ని అనుభవిస్తారు కాని కర్మక్షయమైన తరువాత వారు భూమి యందు ఉత్తమ జన్మలు పొందుతారు. అప్పుడు వాళ్ళు జ్ఞానులై, యోగులై విచారణ చేస్తారు.

ద్వంద్వరహితులు-అనగా సుఖ దుఃఖాలు, లాభ నష్టాలు, శీతోష్ణాలకు అతీతులై, జితేంద్రియులై ఎవరైతే ఆత్మతత్వాన్ని తెలుసుకుంటారో ఆ జ్ఞానులు మాత్రమే చింతామణి గృహంలో ఉన్న అమ్మలో లీనమవుతారు.

ఈ ప్రాకారానికి చేరినా తరువాతి జన్మలలో ఎప్పటికైనా అక్కడికి చేరే అభయం కనిపిస్తున్నది. అమ్మ ఉపాసన చేసే వారందరూ కూడా క్రమక్రమంగా జ్ఞాన వైరాగ్యాలను అవలంబించుకుని సాత్త్వికమై అంతర్ముఖసమారాధన చేస్తే ఈ జన్మలోనే చింతామణి గృహంలో ఉన్న అమ్మలో సాయుజ్యం పొందగలరు.

ఇది పదునాల్గవ ప్రాకారం.

ఈ ప్రాకారంలో ఉన్నవారంతా చాలా గట్టి సాధకులే. సామాన్యులకారు.

తరువాత వచ్చేది ముక్తారత్నమయప్రాకారం అంటే ముత్యాల ప్రాకారం. తామ్రపర్ణి, మహాపర్ణి, సదాముక్తా, సదోదకా అనే మంచి నదులు ప్రవహిస్తూ ఉంటాయి. ఇక్కడ ఉండేవారంతా దేవలోక వాసులు. ఇంద్రాది లోకాలలో ఉండే దేవతలు అమ్మవారిని ఆరాధిస్తే ఇక్కడకు చేరతారు. ఆ దేవతలంతా ఇక్కడ దివ్యానంద అనుభవాన్ని పొందుతూ ఉంటారు.

ఇక్కడ ఉన్న దేవతలను రక్షించడానికి బ్రహ్మ విష్ణు రుద్ర లోకాల విభూతులు ఇక్కడ ఉంటాయి. బ్రహ్మ విష్ణు రుద్ర లోకాలు ప్రతి బ్రహ్మాండానికి ఉంటాయి కానీ వాటి మూలం ఇక్కడ ఉంది. ఈ పదిహేనవ ప్రాకారంలోనే అష్ట దిక్పాలకుల లోకాలు ఉన్నాయి. దీనిలో తూర్పు వైపు రుద్ర లోకం ఉంది.

ఈ రుద్రలోకంలో పదహారు ఆవరణలు ఉంటాయి. ఈ పదహారు ఆవరణల మధ్యలో

మహారుద్రుడు ఉంటాడు. హిరణ్యబాహువు, సేనాని, దిశాంపతి, హరికేశుడు, పశుపతి, సస్పింజరుడు, త్విష్టిమంతుడు, పథీనాం పతి, బభ్రుశుడు, వివ్యాధి, అన్నపతి, హరికేశుడు, ఉపవీతి, పుష్టానాంపతి అని ఇలా వీళ్ళ పేర్లుంటాయి. రుద్రంలో చెప్పబడ్డ దేవతలందరూ ఇక్కడ ఉన్నారు.

లలితోపాఖ్యానంలో ఈ భాగం వింటే రుద్రాభిషేకం, రుద్రోపనిషత్ జపించిన ఫలితం వస్తుందని చెప్పారు. అమ్మవిద్యలో అన్ని విద్యలు ఉన్నాయి.

తరువాతది మరకత ప్రాకారం. ఇది రత్నప్రాకారాల్లో కీలకమైన ప్రాకారం. ఈ ప్రాకారం దండనాథాదేవీ అంటే వారాహీదేవీ ఉండే చోటు. ఇక్కడ అద్భుతమైన గృహాలు, విస్తారమైన తాళ వృక్షములు(తాటి చెట్లు) ఉంటాయి. అవన్నీ బంగారు ఆకుల తాటి చెట్లు. ఆ చెట్ల బెరడు కూడా బంగారంగా ఉంటుంది, మెత్తగా ఉంటుంది. వాటి క్రిందకు వెడితే శాంతి లభిస్తుంది.

దండనాథా దేవి యొక్క సమస్త పరివార దేవతలు ఈ ప్రాకారంలోనే ఉంటారు. ఈ తల్లికి ఇక్కడే కాక అమ్మవారి చింతామణి గృహం దగ్గర మరొక భవనం కూడా ఉంది. ఉన్నత బైరవీ, స్వప్నేశీ, తిరస్కరిణీ, కిరిపదాదేవీ మొదలైన వారాహీ శక్తులు ఇక్కడ భాసిస్తూ ఉన్నాయి.

తరువాతది విద్రుమ ప్రాకారం. విద్రుమం అనగా పగడం. దీనితో రత్న ప్రాకారాలు పూర్తి అవుతాయి. ఈ పదిహేడవప్రాకారంలో బ్రహ్మలోక వాసులందరూ ఉంటారు. బ్రహ్మలోకంలో ఉండేవారు అమ్మ అనుగ్రహం పొందితే ఇక్కడికి చేరుకుంటారు. బ్రహ్మదేవుని

వాసం. ఇక్కడ దివ్య మహర్షులు, వేదాలు కొలువై ఉంటాయి.

తరువాత వచ్చేది **మాణిక్య మండపం**. దీనినే నానారత్నమయప్రాకారం అంటారు. ఇది చాలా ముఖ్యమైన ప్రాకారం. ఇక్కడ వైకుంఠంలో ఉన్న శక్తులన్నీ ఉంటాయి. అమ్మ లోకాలలో అన్ని లోకాలు ఉన్నాయి. అమ్మలో అందరు దేవతలు ఉన్నారు. ఇక్కడే అమ్మవారి సఖాల నుంచి పుట్టిన దశావతారాలు ఉన్నాయి. ఆదిశేషువు పర్యంకం పై నారాయణుడు ఇక్కడ శయనిస్తూ ఉంటాడు. సమస్త ఆయుధాలతో, సర్వ శక్తులతో సర్వజ్ఞుడు, సర్వతో ముఖుడైన దామోదరుడు ఇక్కడ ప్రకాశిస్తూ ఉంటాడు.

తరువాతది **సహస్రస్థంభమంటపం**. ఇది పంతొమ్మిదవ ప్రాకారం. ఇక్కడ శివుడు సాక్షాత్ మహేశ్వరస్వరూపుడు మహాదేవుడన్న పేరుతో ప్రకాశిస్తూ ఉంటాడు. ఇక్కడ 28 శైవాగమాలు రూపం ధరించి పూజలు అందుకుంటూ ఉంటాయి. లలితాదేవీభక్తులైనవారు ఈ మహాదేవుని ఆశ్రయిస్తే, వారి మంత్రం, తపస్సు సిద్ధించేటట్లు అనుగ్రహిస్తాడు. ఇక్కడితో రత్న ప్రాకారాలు పూర్తి అయ్యాయి. మొత్తం ఇప్పటి వరకూ పంతొమ్మిది ప్రాకారాలు పూర్తి అయ్యాయి.

తరువాతది **మనోమయప్రాకారం**. ఇప్పటి వరకూ చెప్పినవన్నీ భౌతికంగా కనిపిస్తున్నాయి. కాని మనస్సు ఎన్నో కల్పించగలదుగాని భౌతికంగా వాటిని చూడలేరు. భౌతికంగా కూడా సాధ్యం కానివాటిని సాధ్యం చెయ్యగలిగే ప్రాకారాలు ఇక్కడ నుండి మూడు రకాలు వస్తాయి. వాటిలో మొదటిదే ఈ మనోమయ ప్రాకారం.

సహస్రస్థంభమంటపానికి, ఈ మనోమయ ప్రాకారానికి మధ్యలో ఒక బావి ఉంది. ఇది **అమృత వాపి**. అమృతపు బావి. దీని స్మరణ చాలా పుణ్యప్రదం. దీనిలో జలాన్ని త్రాగినవారు సిద్ధులు, మహాబలులు, వజ్ర శరీరులు, ప్రాజ్ఞులు అవుతారు. ఈ నీరు ఎంత శక్తిమంతమైందంటే వాసన చూసినా దాని యొక్క శక్తి లభిస్తుందని చెప్పారు.

ఇక్కడ అనేక రకాల పక్షులు ఉంటాయి. ఈ పక్షులన్నీ లలితా మంత్రమే జపిస్తూ ఉంటాయి. అమృతవాపి అతి విశాలమైనది. దానిలో నౌకలు తిరుగుతూ ఉంటాయి. అక్కడికి చేరగలిగే స్థితి గల సిద్ధులకి ఆ నౌకలలో విహారం చేయిస్తూ ఉంటారు. ఆ దివ్యానందాన్ని వారు పొందుతూ ఉంటారు. ఆ నౌకలలో ఎవరు ఎక్కాలనేది చూసుకుని నడిపే ఒక ఈశ్వరి ఉంటుంది.

ఆవిడ **నౌకేశ్వరీదేవి**. ఆ నౌకేశ్వరీదేవి వారాహీ దేవి చేత నియమింపబడిన ఒక శక్తి. ఆవిడ పేరు **తార**. తార అంటే దాటించునది అని అర్థం.

నల్ల కలువల వంటి నీలకాంతులతో ఉన్న పరిచారికలు ఈ తారాదేవికి ఉంటారు. వీరి అనుమతి లేనిదే ఎవ్వరూ ఇటు రాలేరు.

తరువాత వచ్చేది బుద్ధిశాలము. మనోప్రాకారానికి, బుద్ధి ప్రాకారానికి మధ్యలో ఆనంద వాపి అనే బావి ఉంది. ఈ బావిలోని నీరు మధ్యంలా ఉంటుంది. అంటే మత్తెక్కిస్తుంది. లోకంలో చూసేవి కావు. ఇవి దివ్యములైనవి. దీనికి పొగడపూల వాసన ఉంటుంది. ఇలా చెప్పడంలో హయగ్రీవ స్వామి దృశ్యం చెప్పడమే కాకుండా శబ్దం వినిపిస్తున్నాడు.

వాసన కూడా చూపిస్తున్నాడు. మణిద్వీపాన్ని అనుభవంలోకి తెస్తున్నారు. ఆ బావిలోని నీరు బంగారు రంగులో భాసిస్తూ ఉంటుంది.

ఇక్కడి నౌకేశ్వరీదేవికి వారుణీదేవి, సుధామాలినీ, అమృతేశ్వరీ అని మూడు పేర్లు చెప్పారు.

తరువాతది అహంకారమయ ప్రాకారం. ఇక్కడ విమర్శవాపి అనే పెద్ద బావి ఉంది. సుషుమ్నా నాడిలో ప్రవించే అమృతపు రుచి అక్కడ ఉంటుంది. సుషుమ్నాంతర్గతమైనది. సుషుమ్నలో ప్రతీ వారికి చిదేకరసరూపిణీ అని ఒక అమృతధార ఉంటుంది.

ఆధ్యాత్మిక సాధనలో ఒక్కొక్క ఇంద్రియ ప్రజ్ఞను దాటి ఎదిగినవాడు ఒక్కొక్క ప్రాకారానికి చేరుకుంటాడు. ఇక్కడ భక్తుడి ప్రజ్ఞ ఏ స్థాయి దాకా వచ్చాక దేహం చాలించాడో, ఆ స్థాయిలో అక్కడకు చేరుతాడు. అనాత్మ తత్వాన్ని పరిహరించడంలో సాధకుడు ఏ ప్రాకారం వరకు రాగలిగాడో అక్కడి నుంచి మణిద్వీపంలో కొనసాగుతుంది.

సుషుమ్నలో ఉన్న ఆ పరమామృత రసాన్ని పట్టుకోగలిగినవాడు ఇక్కడికి చేరుకుంటాడు. ఏ స్థితిలో దేహాన్ని విడిచి పెడతాడో ఆ యోగస్థితిని అక్కడ అనుభవిస్తాడు. ఆ మణిద్వీపపు రుచి ఊహకి అందదు. ఇక్కడి నౌకేశ్వరీ దేవికి మరోపేరు కురుకుళ్ళాదేవి.

ఈ మూడు వాపికలు ఇడా, పింగళ, సుషుమ్నలుగా భావించవచ్చు.

తరువాత వచ్చేది సూర్యబింబమయప్రాకారం.

మన భూమికి ఒక సూర్యుడు, కానీ ఇలాంటి సూర్యులు ఎందరో ఉన్నారు. వారందరికీ మూలస్థానం ఈ ప్రాకారం. ఇక్కడి తల్లి సంకల్పంలోంచి సూర్యమండలాలకి మూలమైన ఒక తేజఃస్వరూపుడు వచ్చాడు. ఆయన పేరు మార్తాండ భైరవుడు.

ఆయన నుండే సమస్త బ్రహ్మాండాలలోకి సూర్యుడు వచ్చాడు.

ఇక్కడ ఎండ ఉంటుంది కానీ అది వేడిగా కాకుండా ఆహ్లాదమయంగా ఉంటుంది.

ఇక్కడ ఉండే సురలు, సిద్ధులు, నరులు, అసురులు అందరి శరీరం సూర్యకాంతిలా ఉంటుంది. ఈ సూర్యమండలం దగ్గర మార్తాండ భైరవుడు పన్నెండు రూపాలతో ప్రకాశిస్తూ ఉంటాడు. వీరే ద్వాదశాదిత్యులు. మార్తాండ భైరవుని దగ్గర ముగ్గురు ప్రధాన శక్తులు ఉంటారు. ఆ పేర్లని విని ఆ దేవతలు అనుగ్రహించాలని నమస్కారం చేసుకొంటే చాలు బ్రతుకు బాగుంటుంది. వీరంతా అమ్మవారిని ఆరాధన చేస్తూ ఉంటారు.

అవి మహాప్రకాశకశక్తి, చక్షుష్మతీ, ఛాయాదేవి అనే మూడు శక్తులు.

వీరి వల్లే వెలుగు వస్తోంది. మహాప్రకాశకం అంటే కాంతి. చక్షుష్మతీ అంటే కన్ను. చూడగలిగే శక్తి. ఛాయ అంటే నీడ. వెలుగు ఉంటేనే నీడ ఉంటుంది.

దీనినే బాలాతపోద్గార భూమి అంటారు. అతపం అంటే ఎండ లేదా కాంతి. ఆ లేత సూర్య కాంతి ఉద్గారమై విస్తారమై ఉన్న చోటు కాబట్టి దీన్ని సూర్యబింబమయప్రాకారమని, బాలాతపోద్గారమని అంటారు.

తరువాత చంద్రబింబమయ ప్రాకారం. ప్రతి ప్రాకారమధ్యంలో దూరం ఏడు యోజనాలు. ఈ ప్రాకారంలో వెన్నెల కాంతి పరుచుకుని ఉంటుంది. దీని పేరు చంద్రికోద్గారము. సర్వచంద్రులకు, రసాలకు అధిదేవుడైన చంద్రుడు సోమనాథుడు అనే పేరుతో ప్రకాశిస్తూ ఉంటాడు. నిర్మలమైన ఆకారం కలిగి ఉంటాడు.

ఆయన చుట్టూ అశ్విన్యాది నక్షత్రాధిదేవతలు ప్రకాశిస్తూ ఉంటారు. సోమనాథుడు వీరందితో కలిసి అమ్మను ఆరాధిస్తూ ఉంటాడు.

తరువాతది శృంగారప్రాకారం. శృంగారం అంటే అలంకారం, శోభ. దీన్నే తెలుగులో సింగారం అంటారు. ఇది కౌస్తుభమణులతో నిర్మించబడింది. ఇది భూమి యందు దొరికే మణి కాదు, సముద్రమథనంలో ఉద్భవించిన మణి. నారాయణుడు వక్షస్థలంలో పెట్టుకునే మణులు. ఇక్కడ మహాశృంగార పరిఘ ఉంది. పరిఘ అంటే కందకం(అగర్త). కోటల దగ్గర కందకం తవ్వి దానిలో నీరు పోసి శత్రువులు దాటి రాకుండా ఏర్పాటు చేస్తారు. ఆ విధంగా అక్కడ మహాశృంగార పరిఘ ఉంది. దాని నిండా మంచి రసమయమైన జలం నింపబడి ఉంటుంది. దానిలో చాలా మంది చక్కగా అలంకరించుకున్న అందగాళ్ళు, అందగత్తెలు విహరిస్తూ దివ్యమైన ఆనందాన్ని అనుభవిస్తూ ఉంటారు. వారందరి మధ్యలో కూర్చుని, ఆ పరిఘనంతటిని జాగ్రత్తగా చూసుకునేవాడు మన్మథుడు. ఇక్కడ ఎవరు చింతామణి గృహంలోకి వెళ్ళాలో నిర్ణయించేది ఇతడే. అది దాటి వెళ్ళడం మహా కష్టం. మోహాన్ని ఎవరు పూర్తిగా జయిస్తారో వారు మాత్రమే దీనిని దాటి వెళ్ళగలరు.

సంసారిణశ్చ రాగాంధాః బహు సంకల్ప కల్పనాః
మోహాకులాశ్చ పురుషా వికల్పక్షోభధూసరాః
ప్రభూత రాగ గహనాం ప్రౌఢవ్యామోహదాయినీమ్

సంసారులైనవారు, రాగాంధులు (ఒక వస్తువు నాది అని మమకారంలోనే పడి ఉండిపోయేవారు), అనేక సంకల్పాలు కలవారు, ఎంతో గొప్ప సాధనలు చేసినప్పటికీ ఈ ప్రాకారం వరకే చేరగలరు.

యస్య సర్వే సమారంభాః కామసంకల్పవర్జితాః

జ్ఞానాగ్నిదగ్ధకర్మాణం తమాహుః పండితం బుధాః

అమ్మ యొక్క అసలు తత్త్వం(ఆత్మతత్త్వం) మంత్రానికి, ఉపాసనకు కూడా దొరకదు. దేనివల్ల అది దొరుకుతుందో, దానికి కావల్సిన చిత్తశుద్ధిని ఇవ్వడానికి ఇవన్నీ పనికి వస్తాయి. చాలా మంది పూజ భౌతికప్రయోజనాల కోసమే కానీ ఆత్మతత్త్వ సాధన కోసం చెయ్యరు. భౌతికప్రయోజనాలు లోకయాత్రకి మాత్రమే. అసలు పరమార్థం అమ్మ ఒడిని చేరడం. అమ్మ ఒడిని అడిగితే అమ్మ కని పిస్తుంది. ఏదో కావాలని అమ్మని అడిగితే, అమ్మ కనపడదు. తప్పు అమ్మది కాదు. బిచ్చగాడు బిచ్చం అడిగితే అమ్మ రావక్కర్లేదు. పరిచారిక వచ్చి బిక్ష వేసి పంపించేస్తుంది. సంసారిణులై, రాగిణులై సంకల్పాలతో ఉన్నవారందరినీ అక్కడ ఆపేస్తారు. అమ్మ దగ్గరకి బ్రహ్మ, విష్ణు, మహేశ్వరులు మాత్రం స్వేచ్ఛగా వెళ్ళవచ్చు. వారు సాక్షాత్తు అమ్మ యొక్క స్వరూపాలు.

త్రిమూర్తులు కాక, ఈ వికారాలను జయించిన సిద్ధులు/మహాత్ములు ఈ ప్రాకారం దాటి వెళ్ళగలుగుతారు.

ఇక్కడితో 25 ప్రాకారాలలో ప్రధానమైనవన్నీ అయిపోయాయి. వీటన్నిటి తరువాత వచ్చేది అమ్మవారి నివాసమైన చింతామణి గృహం.

ఇరవై అయిదు ప్రాకారాలలో ప్రతి ప్రాకారానికి నాలుగు దిక్కులా నాలుగు గోపురాలు ఉన్నాయి. మొత్తం వంద గోపురాలు దాటాక చింతామణిగృహంలోకి ప్రవేశం. ఇది ప్రాకారంగా చెప్పబడలేదు. ఈ చింతామణి గృహం చుట్టూ పెద్ద వనం ఉంది, దాని పేరు మహాపద్మాటవీ వనం. ఆ మహాపద్మాటవిలో ఉన్నవన్నీ మెట్ట తామరలు. మెట్టతామరలంటే నేల మీద వచ్చే తామరలు. ఇవి చింతామణి గృహానికి ఆరు యోజనాల దూరంలో విస్తీర్ణంగా వ్యాపించి ఉంటాయి. ఇక్కడి మట్టి అంతా నవరత్నమయమైనది.

ముందు చెప్పుకున్న పద్మరాగ మయప్రాకారం దగ్గర ఉన్న భూమి కూడా ఆ విధంగానే ఉంటుంది. మణులకి స్వయం ప్రకాశక లక్షణం ఉంటుంది.

అమ్మవారి చోటు మణిద్వీపం అంటే స్వయంప్రకాశకమైన ద్వీపం. ఈ భూమి రత్న మయమైనది. ఆ భూమిలో బంగారుకాడలతో కూడిన పెద్ద పద్మాలు ఉంటాయి.

ఒక్కొక్క కాడ పొడవు ఒక యోజనం ఉంటుంది. ఈ పద్మాల పత్రాలు పది తాటిచెట్ల పొడవు కలిగి ఉంటాయి. వాటి కేసరాలు (కింజల్కములు) అయిదు తాటి చెట్ల పొడవు ఉంటాయి. పూల మధ్యభాగం ఉన్న దిద్దు వంద మూరల ఎత్తుతో ప్రకాశిస్తూ ఉంటుంది. వాటి కాండాల నిండా చిన్న కంటకాలు అందంగా భాసిస్తూ ఉంటాయి.

మహా పద్మాటవీ కక్ష్యకి తూర్పు భాగంలో అర్హ పాత్ర ఉంటుంది. శ్రీవిద్యోపాసకులు నవావరణ అర్చన చేసేటప్పుడు ఈ అర్హ పాత్ర పెట్టుకుంటారు. అర్హ పాత్రలో మూడు భాగాలు ఉంటాయి. ఆధారము, పాత్ర, పాత్రలో రసం.

ఆధారం అగ్ని కళలతో చేయబడింది. ధూమ్రార్చి, జ్వలిని, ఊప్పు, జ్వలిని, విస్ఫులింగిక మొదలైన పది కళలతో అగ్ని అక్కడ ఉంటాడు. దాని పైన వన్నెందు సూర్యకళలతో పాత్ర ఉంటుంది. దానిలో అనేక ఓషధీ జలములతో నింపిన అమృతం ఉంటుంది. దీనిలో చంద్ర కళలు పదహారు, బ్రహ్మ కళలు పది, విష్ణు కళలు తొమ్మిది, రుద్ర కళలు పది, నాలుగు మహేశ్వర కళలు, పదహారు సదాశివ కళలు భాసిస్తూ ఉంటాయి. ఈ కళలతో భాసిస్తూ, విశాలమైన పాత్రలో చిన్న నౌకలు ఉంటాయి.

ఆ నౌకలలో ఈ కళా దేవతలు క్రీడిస్తూ ఉంటారు. ఇది ఆ పాత్రలో ఉండే సొగసు. ఈ పాత్రలోని సర్వాషధీరసాన్ని మహాపద్మాటవిలో ఉండేవాళ్ళు, అమ్మవారి శ్రీచక్రంలోని తొమ్మిది ఆవరణలలో ఉండే దేవతలు తాగుతూ ఉంటారు. వీళ్ళు తాగడానికి మోసుకుని వెళ్ళే పరిచారికలు ఉంటారు.

శ్రీచక్రంలో తైలోక్యమోహనచక్రం నుండి సర్వానందమయచక్రం వరకు చెప్పబడ్డ అణిమ మొదలైన శక్తుల నుండి కామేశ్వరి, భగమాలినీ వరకు అందరికీ అడపా దడపా ఈ పానీయం కావాలి. వీరిని అది తృప్తి పరుస్తుంది.

శ్రీ విద్యలో అర్హపాత్రను పెట్టి 'తర్పయామి పూజయామి' అని చెప్తూ ఉంటారు. ఇదే రహస్యం ఇక్కడ చెప్పబడుతోంది.

ఈ అణిమాది శక్తులందరూ అమ్మవారి చింతామణి గృహం లోపల ఉంటారు. పరిచార కులు వచ్చి కోట్ల కొలది బంగారు రత్న కుంభాలతో తీసుకుని వెళ్ళి అణిమాది దేవతలకు

ఇస్తూ ఉంటే వారు తాగుతూ ఉంటారు. అటువంటిది ఈ అర్హ పాత్ర.

మహాపద్మాటవి కక్ష్యకి అగ్నేయ దిగ్భాగంలో అగ్నికుండం ఉంది. ఒక్క ఇంటికే అగ్ని హోత్రం చేసుకోవాలి అన్నప్పుడు, విశ్వమనే ఇంటికి దంపతులైన ఆ కామేశ్వరీ కామేశ్వరులు విశ్వరక్షణ కోసం అగ్నిహోత్రం చేస్తారు. అక్కడ అగ్నేయ దిగ్భాగంలో చిదగ్ని రగులుతూ ఉంటుంది. ఆ చిదగ్ని కుండంలో హోత్రిగా లలితా మహాదేవి, హోతగా మహాకామేశ్వరుడు ఈ సుధాధారలు హోమంలో వేస్తూ ఉంటారు.

ఈ గృహానికి నైఋతి భాగంలో చక్రరాజరథం బాసిస్తూ ఉంది. గృహరాజానికి వాయవ్య భాగంలో మంత్రిణీదేవి యొక్క గేయచక్రరథం ఉంటుంది.

ఈశాన్యభాగంలో వారాహీదేవి యొక్క కిరిచక్ర రథం ఉంటుంది.

చింతామణిగృహానికి అగ్నేయదిక్కులో ఉన్న చిదగ్నికుండానికి పడమటి దిక్కులో గాయత్రీ దేవి మందిరం ఉంది. దాని ప్రక్కన అభయంకర మందిరం ఉంటుంది. దాని ప్రక్కగా సూర్య మందిరం, ఓంకార మందిరం. తురీయ గాయత్రీ మందిరం, చక్షుష్మతీ మందిరం, గంధర్వ రాజ మందిరం, శ్రీహరి మందిరం, మహాగణపతిమందిరం, పంచాక్షరీమంత్ర వాచ్యుడైన శివ మందిరం, త్ర్యక్షర మంత్ర వాచ్యుడైన మహామృత్యుంజయ మందిరం ఉన్నాయి. సర్వ మంత్రాధిదేవతలు అక్కడ ఉన్నారు.

ఇవన్నీ చింతామణి గృహానికి చుట్టూ, ప్రధానంగా ఈ అగ్నిహోత్రానికి చుట్టూ ఉన్నాయి. చింతామణిగృహం యొక్క తూర్పు ద్వారానికి దక్షిణంవైపు మంత్రిణీదేవి అయిన శ్యామలా దేవి యొక్క ఇల్లు ఉంది. వామభాగంలో దండనాథ అయిన వారాహీదేవి యొక్క ఇల్లు ఉంది. మధ్యలో ఉన్న చింతామణి గృహం రెండు యోజనాల విస్తీర్ణం కలిగి ఉంది.

ఇక్కడి గోడలు ఒక్కొక్కటి క్రోసెడు విస్తీర్ణంలో ఉంటాయి. ఈ గోడలలో ఇటుకలు, మట్టి, రాయి ఏమీ లేవు, అన్నీ చింతామణులే. చిచ్చక్తి స్వరూపమే చింతామణి గృహం. చిచ్చక్తి యందు గర్భితమైన మహాతేజస్సే శివశక్తైక్యరూపిణీ లలితాంబిక. చింతామణి గృహంలో చిచ్చక్తి స్వరూపిణి అయిన జగదంబిక భాసిస్తున్నది.

ఇక్కడి గోడలు నాలుగు యోజనాల ఎత్తు ఉండి దానిలో చింతామణులు ప్రకాశిస్తూ ఉంటాయి. కోరుకున్నవన్నీ ఇచ్చే మణులే చింతామణులు.

ఇల్లాలి లక్షణమే ఇంట్లో కనబడుతుంది. అమ్మ అందరి చింతనలను తీర్చే అసలు చింతామణి కనుక ఆవిడ ఉన్న ఇల్లు కూడా ఆవిడ వెలుగుతోనే నిండి ఉంది. చింతామణి

గృహం యొక్క అన్ని ద్వారాలలోను దివ్యమైన శక్తులు నివసిస్తూ ఉంటాయి. ఆ ప్రాంత మంతా తల్లి యొక్క ఎర్రని కాంతులతో ప్రకాశిస్తూ ఉంటుంది. ఈ చింతామణిగృహం మధ్యభాగంలో ఒక మహాపీఠం ఉంది. అదే శ్రీచక్రం. శ్రీచక్రానికి మధ్య భాగంలో బిందువు. బిందువు దగ్గర ఒక మంచం పరచబడి ఉంది. ఇక్కడ శ్రీచక్రంలో దేవతలందరూ వర్ణింపబడ్డారు. మంచానికి నాలుగు కోళ్ళు, మధ్యలో ఒక బల్ల ఉంది. వాటిలో ఒక పాదం జపాకుసుమంలా ఉంది. అంటే ఎర్రని పువ్వు వలె భాసిస్తూ ఉంది. అది మంచానికి అగ్నేయభాగంలో ఉంది. ఆ కోడు బ్రహ్మదేవుని స్వరూపం. అలా బ్రహ్మాత్మకమైన పాదం అగ్నేయ దిశలో ఉంది.

రెండవ పాదం నైఋతి దిక్కులో ఉంది, ఇది విష్ణ్వాత్మకమైనది. ఇది ఇంద్రనీల కాంతు లతో భాసిస్తూ ఉంటుంది. మూడవది రుద్రాత్మక పాదం శుద్ధస్ఫటికంలా ఉండి వాయవ్య దిక్కులో ఉంటుంది. ఈశ్వరాత్మకమైన పాదం కర్ణికారము (కొండగోగు పువ్వు) రంగులో భాసిస్తూ ఉంటుంది. ఇది ఈశాన్య దిక్కున ఉంటుంది, మహేశ్వర శక్తి.

మధ్యలో పరచబడిన బల్ల దానిమ్మ పువ్వు రంగులో ఉంటుంది. అది దానిమ్మ పువ్వు రంగులో ఉండడాన్ని ఆదిశంకరులు భావిస్తూ, “నిజానికి అది తెల్లనిదమ్మా! కారణం అది సదాశివుడు. విశుద్ధమైనతత్త్వం అది. సర్వార్థాన్ని అయిన తల్లి అక్కడ కూర్చోవడంతో అది అంతా వ్యాపించి ఆయన ఎర్రబడిపోయాడ”ని వర్ణించారు. విశుద్ధమైన ఆత్మ ఇన్నిటికీ కారణమని భాసింపజేసేది ఆయన యొక్క అఖండశక్తి అయిన జగదంబిక అని దీనిలోని తత్త్వం. ఈ విధంగా భాసిస్తున్న ఆ బల్లపైకి ఎక్కడానికి 36 రకాల మెట్లు ఉన్నాయి.

ఇవే ప్రపంచంలో వ్యాపించిన 36 తత్త్వములు. దాని పైన “శివాకారే మంచే పరమశివ పర్యంకనిలయాం”- కామేశ్వరుడైన పరమశివుడు ఉన్నాడు.

ఆయనే ఐదు అయ్యాడు. మొత్తం కలిపి ‘శివాకారే మంచే’ అన్నారు. పేరుకి నాలుగు కోళ్ళు, బల్ల అని చెప్పినా అంతా కలిపి ఒకే కర్ర కదా! చూడడానికి అయిదుగురైనా అంతా కలిపి ఒకే శివుడు. సృష్టి పని పెట్టుకుంటే అయిదు. సృష్టి పని లేకపోతే విశుద్ధతత్త్వమైనవాడే. సృష్టి చెయ్యాలనుకున్నప్పుడు కామేశ్వరుడు. ఆ కామేశ్వరుని యొక్క అంకంలో అమ్మవారు ఉన్నారు. ఆయన ఎంత అందగాడో!

తస్యోపరి వసన్సూర్యదిజ్ముఖో దయయాన్వితః

శృంగారవేషరుచిరస్సదా షోడశవార్షికః

ఉద్యద్భాస్కరబింబాభ శ్చతుర్వస్త్ర స్త్రీలోచనః

హార కేయూర మకుట కటకాద్వైరలంకృతః

కమనీయ స్మిత జ్యోత్స్నా పరిపూర్ణకపోలభూః

ఈయన తూర్పు దిక్కుకు అభిముఖంగా ఉన్న దయాన్వితుడు. అద్భుతంగా అలంకరించుకుని కూర్చుని ఉన్నాడు. ఈయనది ఎప్పుడూ పదహారేళ్ళ వయసు. ఉదయిస్తున్న సూర్యకాంతి వంటి ఎర్రని కాంతులతో ఉన్నాడు. నాలుగు చేతులలో అమ్మవారి ఆయుధాల వంటి ఆయుధాలే ధరించి ఉన్నాడు. అందమైన వెన్నెలవంటి నవ్వులతో ఆయన బుగ్గలు మెరిసిపోతున్నాయి. అంత అందంగా ఉన్నాడు స్వామి.

జాగర్తి భగవానాదిదేవః కామేశ్వరః పరః

తస్యోత్సంగే సమాసీనా తరుణాదిత్యపాటలా

ఆయన యొక్క అంకంలో అమ్మ ఉంది. 'శివకామేశ్వరాంకస్థా' అయింది. ఆయన నుంచి విడదీయలేని శక్తిని అని చెప్పడానికి అమ్మ ఆయన ఒడిలో కూర్చుంది.

సదా షోడశవర్షాచ నవ యౌవనదర్పితా

ఆమృష్ట పద్మరాగాభ చరణాబ్జనఖచ్ఛటా

యావకశ్రీ నిర్వృషేక్ష పాదలౌహిత్య వాహినీ

కల నిస్సవనమంజీర రణత్మంకణ మనోహరా

అనంగవీర తూణీర దర్శోన్మథన జంఘికా

సర్వశృంగార వేషాధ్యా సర్వాభరణమండితా

సమస్తలోకమాతా చ సదానంద వివర్ధినీ

ఇలా అమ్మ పాదం నుండి తల వరకు వర్ణించారు.

ఇదే లలితాసహస్రంలో 'కురువిందమణిశ్రేణీకనత్కోటీరమండితా' నామం నుండి వర్ణింపబడింది. ఆ తల్లి అద్భుత సౌందర్యాన్ని తాను వర్ణించలేనని హయగ్రీవస్వామివారు చెప్తూ, "అగస్త్య! నేను చెప్పిందే అమ్మరూపం అనుకుంటావు నువ్వు.

కానీ నేను పూర్తిగా చెప్పలేను. నేనే కాదు. ఈ లోకంలో ఉన్నవారే కాక బృహస్పతులైనా అమ్మను గురించి పూర్తిగా చెప్పలేరు" అని చెప్పాడు.

తస్యః శ్రీలలితాదేవ్యా వర్ణయామి కథం వపుః

వర్షకోటి సహస్రేణాఽప్యేకాంశో నహి వర్ణతే

వర్ణనా నామ వాగ్రూపా వాచస్తస్యాం కుతో గతిః

యతో వాచో నివర్తంతే అప్రాప్య మనసా సహ

ఆ తల్లి చుట్టూ పెద్ద తెర (చాందినీ) కట్టబడింది. అదే మహామాయా యవనిక. ఆ పైన ఒక చక్రం ఉంది, అది ఇంద్రగోప వితానం. దాని నుండి అద్భుతమైన రత్నకాంతులు వస్తూ ఉంటాయి. వాటిని ధ్యానించాలి. అక్కడ భాసిస్తున్నది ఈ తల్లి. ప్రాకారాలన్నీ చూసి ఆనందించినా మనం చేరవలసిన చోటు ఇది. మన మనస్సు అక్కడ నిలిచిపోవాలి.

ఫలశ్రుతి

నానావృక్ష మహోద్యానమారభ్యేతి క్రమేణ యే

వదంతి శ్రీపురకథాంతే యాంతి తాం పరమాంగతిమ్

ఎవరైతే ఈ నానా వృక్ష మహోద్యానం నుండి క్రమంగా ధ్యానిస్తూ, బిందుస్థానంలో ఉన్న లలితాదేవి వరకూ భావిస్తారో, వారికి పరమమైన గతి తప్పకుండా లభిస్తుంది.

ఆకర్షయంతి పృచ్ఛంతి వితన్వంతి చ యే నరాః

యే పుస్తకే ధారయంతి తే యాంతి పరమాం గతిమ్

ఇది శ్రద్ధగా విన్నా, స్మరించినా, వివరించి చెప్పినా, వినాలని కుతూహలంతో అడిగినా వారంతా ధన్యులు. వారికి సద్గతి లభిస్తుంది. ఈ విషయలాను ఒక పుస్తకంలో వ్రాసి, ఆ పుస్తకాన్ని పట్టుకున్నా పరమగతిని పొందుతారు. “నాయనా! ఇది దేవి యొక్క మందిరం. ఇంతకు మించిన గొప్ప చోటు మరొకటి లేదు సుమా! కనుక దీనిని భావించు.” అని చెప్పారు హయగ్రీవుల వారు. 25 తత్వాలే 25 ప్రాకారాలు. ఈ ప్రపంచమంతా వృష్టి గాని, సమిష్టి గాని ఈ 25 తత్వాలతో నిండి ఉన్నదే. సాంఖ్య ప్రకారంగా పంచ తన్మాత్రలు, పంచ భూతాలు, పంచ జ్ఞానేంద్రియాలు, పంచ కర్మేంద్రియాలు, మనో బుద్ధి అహంకార చిత్తములు, జీవుడు. ఇవి మొత్తం 25.

ఈ 25 కూడా 26వదైన పరమేశ్వరి చైతన్యం చేతనే వెలుగుతున్నాయి. 24 నేను అనుకునేవాడు జీవుడు. ఈ జీవుడు ఎవరి వల్ల ఉన్నాడో తెలుసుకుంటే, ఇక ఆ జీవుడు మిగలడు, అదే మిగిలి పోతుంది. నిజానికి 24 చెప్పారుగాని 25, 26 మనం అర్థం చేసుకోవడానికి చెప్పారు. నిజానికి ఇన్ని లేవు, ఉన్నది ఒకటే పరతత్వం. అదే ఈ 24 యందు నిండిపోయి భాసిస్తోంది. వీటి యందు భాసిస్తూ ఇదే నేను అని తన్మయం చెందితే జీవుడు. వీటన్నిటినీ నడిపిస్తున్నా, ఇవేవీ నేను కాదు అని తెలుసుకుంటే ఈశ్వరుడు. ఆ తత్త్వంతో ఆలోచిస్తే జీవేశ్వరులకి భేదమే లేదు. ఈ 25 ఎవరి వల్ల వెలుగుతున్నాయో ఆ తల్లి ఆవిడ. క్రమంగా తెలుసుకోవలసినది అమ్మవారి శ్రీమన్నగరం. ఇది నాది అనుకుంటే శూన్యకనగరమై జీవుడు భండాసురుడౌతాడు. నాది అనుకుంటే శూన్యకం. సామవేదం షణ్ముఖశర్మ

అమ్మది అనుకుంటే శ్రీమన్నగరం. నాది అనుకున్నది ఏదీ నిజానికి నాది కాదు. కానీ నాది అనిపిస్తోంది, అందుకే దాని పేరు శూన్యకం. ఇదే దేహాత్మ భ్రాంతి. మిథ్య అంటే అదే. ఈ 24 తత్వాలు ప్రపంచమంతా ఉన్నాయి కనుక ప్రపంచమంతా అమ్మ చోటే. ఇవన్నీ ఇక్కడే ఈ శరీరంలోనే ఉన్నాయి కనుక ఇదంతా అమ్మ చోటే. ఎవరి హృదయం అమ్మవారిని నిరంతరం ఆరాధన చేస్తూ ఉంటుందో వారి శరీరమే శ్రీమన్నగరం. అదెప్పుడూ శ్రీమంతమే. శ్రీమంతమంటే జ్ఞానవంతం, ప్రకాశవంతం, కాంతివంతం, లక్ష్మీవంతం. మన శరీరంలో అమ్మ వెలుగు ప్రసరిస్తోందని ఎరుక కలగాలి. అలాంటి వారికి ఇంద్రియాలు ఇంద్రియాల్లా కాకుండా అమ్మవారి విభూతుల వలె గోచరిస్తూ ఉంటాయి.

అవి తెలుసుకుని క్రమంగా “స్వాత్మైవ దేవతా ప్రోక్తా లలితా విశ్వవిగ్రహా” అని ఆ మూలంలో సహస్రార కమలంలో భాసిస్తున్న ఆ తల్లిని గ్రహించగలమని చెప్పడమే ఇప్పటి వరకూ తెలియజేసిన శ్రీమన్నగరవర్ణనకంతటికీ అసలైన పరమార్థం.

ఎవరైతే ఈ చింతనం నిరంతరం చేస్తూ ఉంటారో వారి యొక్క ఇంద్రియ ప్రవృత్తులు, మనో ప్రవృత్తులు, బుద్ధి ప్రవృత్తులు, ప్రాణ ప్రవృత్తులు మొత్తం లలితామయమై వారి ఉనికి మణిద్వీపం అయిపోతుంది. అలాంటి వారు సంచరిస్తుంటే అమ్మవారు తిరుగుతున్నట్లే. కనుకనే దీనిని భావన చేస్తూ అమ్మవారి మంత్రం చెయ్యాలి.

అమ్మ మంత్రం కాదివిద్య, హాదివిద్య మొదలైన అనేక రూపాలతో ఉంది. లోకంలో కాదివిద్య ఇహము, పరము కూడా ఇవ్వగలిగిన గొప్ప విద్య. దీనిని ఏ విధంగా ధ్యానించాలో చెప్తూ, “ఉదయాన్నే నిద్ర లేచి మంచం మీదే కూర్చుని క్రమంగా ఒక్కొక్క చక్రాన్ని దాటు తున్నట్లు ధ్యానం చేసి పైనున్న శిరస్సులో సద్గురు పాదుకలను స్మరించాలి. తరువాత అమ్మవారిని చింతన చేసుకుని ఉష్ణోదకం(వేడినీరు)తో స్నానం చేయాలి. వేడి నీళ్ళ స్నానం సాధకుడికి మంచిది. జలము శుద్ధి చేస్తుంది, వేడి చేయడం వల్ల అగ్ని కూడా కలుస్తుంది కనుక అది శుద్ధం చేస్తుంది. ఆ తరువాత

పరిధాయ పటౌ శుద్ధౌ కౌసుంభౌ వాధవారుణా-ఎర్రని రంగు అమ్మకు ప్రీతిపాత్రమైనది కనుక ఎర్రని కనకాంబరం రంగు కలిగిన పట్టుబట్టగాని లేదా, మడి వస్త్రం కానీ కట్టుకుని, పవిత్రంగా తనని తాను అలంకరించుకుని, వారి వారి సంప్రదాయాలను అనుసరించి ఊర్ధ్వ పుండ్రం కాని, త్రిపుండ్రం కానీ లేదా బిందువుగా గానీ ఫాలభాగాన్ని అలంకరించుకోవాలి.

అటు తరువాత సూర్య భగవానునికి వారి వారి విధానాల ప్రకారంగా అర్హ ప్రదానాలు చేసి, సంధ్యా వందనాదులు పూర్తి చేయాలి. అటు తరువాత సూర్య మండలాంతర్వర్తి అయిన అమృవారిని ధ్యానించి, దేవ పితృ తర్పణలు చేసి అప్పుడు ఇంతవరకు చెప్పినదంతా ధ్యానం చేయాలి.

నానా వృక్ష మహోద్యానం ఆరభ్య లలితావధి- నానా వృక్ష మహోద్యానం నుంచి లలితాదేవి వరకూ ధ్యానించి, పూజాఖండంలో చెప్పిన విధంగా పూజించాలి. పూజ చేసేటప్పుడు తూర్పు ముఖంగా కానీ, ఉత్తర ముఖంగా కానీ కూర్చోని జపించాలి. ఆ సింహాసనేశ్వరిని స్థాపించి, పూజానంతరం అమృవారి మంత్రాన్ని జపం చేయాలి.

ఎవరికి ఏ మంత్రాలు ఉపదేశింపబడ్డాయో అవి జపించాలి. ఏ మంత్రం లేకపోతే 'శ్రీమాత్రేనమః' అనే మహా మంత్రాన్ని జపించవచ్చు.

మంత్రాన్ని అదే సర్వస్వంగా శక్తి కొలది చెయ్యాలి. నా బ్రతుకంతా ఆ మంత్ర జపం కోసమే ఇవ్వబడిందన్న సాధనగా మంత్ర జపం చేసినవాడు ఏ పాపం లేనివాడవుతున్నాడు. అటువంటి వాణ్ని దేవతలందరూ నమస్కరిస్తారు. వారు లలితా దేవి యొక్క అనుగ్రహాన్ని పొందుతారు. ఈ తల్లిని రకరకాల ప్రయోజనాల కోసం, రకరకాలుగా ఆరాధించడం ఉంది. కొంత మంది తల్లి తెల్లని కాంతితో భాసిస్తున్నట్లు ధ్యానిస్తారు, అటువంటి వారికి దివ్యమైన జ్ఞానసిద్ధి, వాక్ సిద్ధి లభిస్తాయి.

యే ధ్యాయంతి మహాదేవీం తాంస్తాస్సిద్ధీ ర్భజంతి తే

మనోరాదిమఖండస్తు కుందేందు ధవళ ద్యుతిః

అహృచ్చక్రం జ్వలజ్జ్వల శ్చింతనీయస్తు మూలకే

ఎవరైతే అనాహత చక్రంలో అమృవారిని తెల్లని కాంతులతో ధ్యానిస్తారో వారికి దివ్యమైన సిద్ధులు లభిస్తాయి.

ఇంద్రగోపక సంకాశో ద్వితీయో మనుఖండకః

విభావనీయో హృచ్చక్ర ఆఫాలాంతం జ్వలచ్ఛిఖః

తరువాత అమృవారిని నీలకాంతులతో భావిస్తూ హృదయం నుంచి ఫాలం వరకు ధ్యానించాలి.

అథ లలాటపట్టస్థ ద్విదళాంబుజ కోటరే

విభావనీయ స్తార్తీయ ఖండో దురితఖండకః

ముక్తై ధ్యేయాత్ శశిజ్యోత్స్నాధవళాకృతిరమ్బికా

అక్కడి నుండి ఫాలభాగం పైన అంతా కూడా శశి జ్యోత్స్నాధవళాకృతిః అని చెప్పారు.
దీనినే - శిరఃస్థితాచంద్రనిభా ఫాలస్థేంద్ర ధనుఃప్రభా

హృదయస్థా రవిప్రభ్యా త్రికోణాంతరదీపికా

అని లలితాసహస్రంలో చెప్పారు. ఇలా అమ్మవారిని హృదయం నుండి శిరస్సు వరకు ఊర్ధ్వచక్రాలలో ధ్యానించాలి. ఇది ఉత్తమమైన సాధన. ఇది దివ్యమైన విద్య. ఉత్తమమైన గురువుల దగ్గర పొందాల్సింది. ఎవరికైతే లలితాదేవిని పూజించాలని బుద్ధి పుడుతుందో వారికింక భయం లేదు. వారికి క్రింద పడరు. వారి స్థానం బట్టి పై పైకే వెళుతూ ఉంటారని చెప్పారు.

యస్య నో పశ్చిమం జన్మ స్వయం యో వా న శంకరః

న తేన లభ్యతే విద్యా లలితా పరమేశ్వరీ

అని చెప్పారు. ఎవరికి చివరిజన్మో, వారికే శ్రీవిద్య లభిస్తుంది లేదా సాక్షాత్తు శివాంశ ఉన్నవాడికి శ్రీవిద్య లభిస్తుంది.

ఇయమేవ ఆత్మవిద్యాస్యాత్ ఇయమేవ పరాగతిః

న ప్రాప్యతే కుచారిత్రైః కుత్సితైః కుటిలాశయైః

వేదబాహ్యైః వృథాతర్కైః వృథావిభ్రాంత బుద్ధిభిః

నష్టైరశీలైరుచ్ఛిష్టైః కులభ్రష్టైశ్చ నిష్ఠురైః

దర్శనద్వేషిభిః పాపశీలై రాచారనిష్ఠకైః

చార్వాకమతనిష్ఠాతై ర్గర్హితైః పరదూషకైః

అనాత్మజ్ఞై రనల్పేషైః క్రోధనై ర్గురుబాధకైః

ఉద్ధతై రుద్ధతాలాపైర్దాంభికైరతిమానిభిః

ఏతాదృశానాం మర్త్యానాం ఇయమత్యంత దుర్లభా

ఇది ఆత్మవిద్య అని చెప్పబడుతోంది. ఆ తల్లిని ఆరాధించాలంటే ఎవరు అర్హులలో చెప్తూ, “చరిత్ర మంచిది కాని వారికి, కుత్సిత బుద్ధి కలవారికి, కుటిలమైన హృదయం కలవారికి, వేదమార్గానికి విరుద్ధంగా ఉన్నవారికి, వృథా తర్కాలు చేసేవారికి, రకరకాల అయోమయాలతో ఉన్నవారికి శ్రీవిద్యను ఇవ్వరాదు. అంతే కాక శీలము లేనివారు, ఎంగిళ్ళు తినేవారు, కులభ్రష్టులు, శైవము, శాక్తము మొదలైన దర్శనాలను ద్వేషించువారు, పాపశీలురు, ఆచారనిందకులు, చార్వాక మత నిష్ఠాతులు శ్రీవిద్యకు పనికిరారు.

చార్వాకులు అంటే భౌతికవాదులు. ఇతరులను దూషిస్తూ తిరిగేవారు, ఆత్మతత్త్వం

గురించి తెలుసుకోవాలని తపన లేనివారు, క్రోధనులు, ఇతరులను బాధించేవారు, గురువు పట్ల భక్తి లేనివారు, అహంకార పూరితులు, పనికిమాలిన మాటలు మాట్లాడే వారు, ఆడంబరాలు కలిగినవారు, పొగరుగా ఉండేవారు వీరికి అమ్మవారు దొరకరు.

అటువంటి వారికి ఎవరైనా శ్రీవిద్యని ఇచ్చినా అది వారికి ఫలించదు.

కథం చిదపి లబ్ధాఽపి విద్యా తేషు పరాజ్ఞుభీ

ఉన్నదోషాలను తొలగించమని ప్రార్థించినా, అమ్మ అనుగ్రహించి తొలగిస్తుంది. ఇప్పటి వరకు చెప్పిన ఈ ఘట్టమంతా దేనికదే గొప్పది. అమ్మవారు ప్రకృతి, జగన్మోహిని, లలి తాంబికలుగా మూడు రూపాలు. అందులో జగన్మోహిని అవతారానికి ఒక ఫలితం ఉంది. అటు తర్వాత ఒక్కొక్క దేవత వచ్చి, ఒక్కొక్క రాక్షస సమూహాన్ని కొట్టడంలో ఒక్కొక్క ఫలితం ఉంది. సంపత్కరీ, అశ్వారూఢా, నకులీ, తిరస్కరిణీ, శ్యామల, వారాహీ, బాలాత్రిపురసుందరీ, మహాగణపతి- వీరందరి రాక్షససంహారగాథలకు ఒక్కొక్క ప్రయోజనం ఉంది. అవి చదివితే ఆయా మంత్రాధిదేవతల అనుగ్రహం లభిస్తుంది.

చివరగా అమ్మవారు చేసిన భండాసుర సంహారగాథ. తరువాత శివ పార్వతీ కళ్యాణం, సుబ్రహ్మణ్య జననం చదివితే దివ్యఫలితాలు లభిస్తాయి. అన్నిటికంటే మహోన్నతమైనది శ్రీమన్నగర వర్ణన. ఇదంతా ఎవరైతే చదువుతారో, వారికి అమ్మవారి పరిపూర్ణ అనుగ్రహం లభిస్తుంది. లోకానికి అతీతంగా ప్రకాశించే అతిలోక లావణ్యవతి(లలిత) కాబట్టి ఆవిడ్ని వర్ణించలేమని చెప్పారు.

“యతో వాచో నివర్తంతే అప్రాప్య మనసా సహ” అన్నాడు హయగ్రీవస్వామి. మాట, మనసు దేనిని వర్ణించలేవో ఆవిడే లలితాదేవి అనగా సాక్షాత్తు పరమాత్మ అని అర్థం.

సదాశివస్య మనసో లాలనాత్ లలితాభిదా

ఈవిడ సదాశివుని మనసుని లాలింపచేస్తుంది అంటే ఆనందింపజేస్తుంది కాబట్టి ఈవిడ పేరు లలిత అని చెప్పబడింది.

య ఇదం శ్రుణుయాద్దివ్యం ఆఖ్యానం కుంభసంభవ

తస్య సిద్ధిః కరస్థైవ స స భూయోఽపి జాయతే

ఎవరైతే దీన్ని వింటారో వారికి సిద్ధులన్నీ అరచేతిలో లభిస్తాయి. ఎవరు ఏది కోరుకొని దీనిని వింటారో, అది వారికి తప్పకుండా లభిస్తుంది. రోగాదులచే బాధపడేవారు ఈ చరిత్రను వింటే, ఆ రోగాలనుండి బయటపడతారు.

ఎవరైనా వ్యాధిగ్రస్తులు వారంతట వారు చేసుకోలేకపోతే వారికి రోగ నిర్మూలన

జరగాలని ఎవరైనా పారాయణ చేస్తే వారికి ఆ రోగం పోతుంది.

అభిచారాదులు అంటే ఇతరులు చేసే ప్రయోగముల ద్వారా బాధలు వస్తే, ఈ ఉపాఖ్యానాన్ని పారాయణ చేస్తే, ఆ బాధలు పోతాయి. వీటిని పంచ పర్వాల యందు అనగా అష్టమి, నవమి, చతుర్దశీ, పూర్ణిమ, అమావాస్యల యందు, జన్మ తిథులలోనూ, పుణ్య క్షేత్రాలకి వెళ్ళినప్పుడూ పారాయణ చెయ్యాలి.

రాజ్యంలో ఏవైనా క్షోభలు ఉన్నప్పుడు, ఊరిలో ఏవైనా అల్లకల్లోలమైన రోగాలు వస్తే ఇది చదివితే శాంతి లభిస్తుంది. ఈ శాస్త్రం ఒక అమృత స్వరూపం.

ఇది ఒక దర్శన శాస్త్రం అని చెప్పారు. ఇది చదవడానికి

అశుచిర్వా శుచిర్వాపి యాదృక్తా దృగవస్థితః

ప్రత్యజ్ఞ ముత్సవే దౌగ్ధే పాఠయేద్భూమివల్లభః

శుచి చేసుకునే అవకాశం లేని పరిస్థితులలో, అశుచిగా ఉన్నప్పటికీ చదవవచ్చు. ఏదో ఒక విధంగా ఈ గ్రంథాన్ని చదువుకోవాలి. ప్రతి సంవత్సర ఆరంభంలో దీన్ని చదవాలి. దుర్గా ఉత్సవాలలో (శరన్నవరాత్రులలో) దీనిని పారాయణ చేయాలి. సంక్రమణం అమ్మవారికి చాలా ప్రీతి.

ఇది ఒక్కసారి చదివితే చండీపాఠం కోటిసార్లు చదివిన ఫలితం లభిస్తుందని చెప్పారు.

ద్వాత్రింశతికాయాస్తు సకృదావర్తనాదపి

చండికా కోటి పాఠస్య సదృశం ఫలముద్భవేత్

అఖ్యాన మేతదవదాత గుణాః పఠంతః

సత్సంప్రదాయక మపాకృత సర్వదుఃఖం

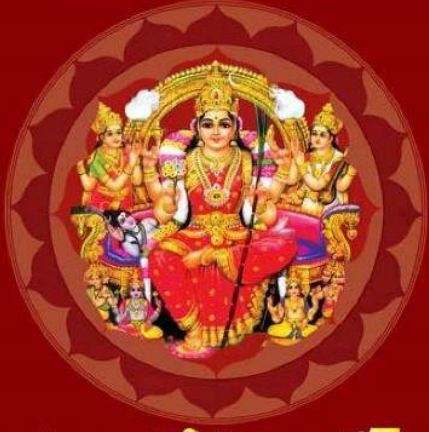
విజ్ఞాన దీప్తి కలికాం లలితా మహేశీ

మాసాద్య చేతసి వహంత సదాఽభి తృప్తిమ్

ఈ తల్లిని ఈ ఆఖ్యానంతో నమస్కరించి సత్సంప్రదాయ ప్రకారంగా ఆరాధిస్తే, ఆ తల్లి వారి హృదయంలో విజ్ఞానదీప్తిని ప్రజ్వలింపజేసి తన తత్వాన్ని ప్రకటిస్తుందని లలితోపాఖ్యానం ఆఖరి శ్లోకంలో తెలియజేసారు.

శ్రీ లలితాంబా చరణారవిందార్పణమస్తు

శ్రీలలితోపాఖ్యానమ్

(ప్రవచన పాఠం)

బ్రహ్మాండపురాణాంతర్గతమైన లలితోపాఖ్యానంలోని
ఘట్టాలను పూర్వాపర పరిశీలనతో సమన్వయిస్తూ
ప్రవచించడం జరిగింది.

ఆయా సన్నివేశాలను, అనురగణ సంహారానికై
అమ్మనుండి ఆవిర్భవించిన దేవీరూపాలను
ఉపాసనాపరంగా, తత్త్వపరంగా వ్యాఖ్యానించడం
ఈ గ్రంథ ప్రత్యేకత. కేవలం పురాణకథగా కాక
ఒక తత్త్వప్రతిపాదనగా లలితా చరిత్రను
సంభావిస్తూ ప్రసంగించిన విషయాలనే
గ్రంథంలో పొందుపరచడమయ్యింది.

సామవేదం షణ్ముఖశర్మ

ఋషిపీఠం ప్రచురణ